

การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมในระดับปริญญาบัณฑิต
ของประเทศไทยโดยวิธีวิทยาการเทียบเคียง

นายสุรินทร์ เมทะนี

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

บทคัดย่อและแฟ้มข้อมูลฉบับเต็มของวิทยานิพนธ์ตั้งแต่ปีการศึกษา 2554 ที่ให้บริการในคลังปัญญาจุฬาฯ (CUIR)
เป็นแฟ้มข้อมูลของนิสิตเจ้าของวิทยานิพนธ์ ที่ส่งผ่านทางบัณฑิตวิทยาลัย

The abstract and full text of theses from the academic year 2011 in Chulalongkorn University Intellectual Repository (CUIR)
are the thesis authors' files submitted through the University Graduate School.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต
สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2559

ลิขสิทธิ์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

DEVELOPEMENT OF UNDERGRADUATE WESTERN DANCE CURRICULUM AND
INSTRUCTION IN THAILAND BY BENCHMARKING METHODOLOGY

Mr. Surin Medhanee

A Dissertation Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Doctor of Philosophy Program in Higher Education
Department of Educational Policy Management and Leadership

Faculty of Education

Chulalongkorn University

Academic Year 2016

Copyright of Chulalongkorn University

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชา นาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศ ไทยโดยวิธีวิทยาการเทียบเคียง
โดย	นายสุรินทร์ เมทะนี
สาขาวิชา	อุดมศึกษา
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก	อาจารย์ ดร. ศรเนตร อารีโสภณพิเชษฐ
อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม	ศาสตราจารย์ ดร. ปทีป เมธาคุณวุฒิ

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัย
ของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาคุษฎีบัณฑิต

.....คณบดีคณะครุศาสตร์
(รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริเดช สุชีวะ)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พันธุ์ศักดิ์ พลสารมย์)
.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก
(อาจารย์ ดร. ศรเนตร อารีโสภณพิเชษฐ)
.....อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
(ศาสตราจารย์ ดร. ปทีป เมธาคุณวุฒิ)
.....กรรมการ
(ศาสตราจารย์ ดร. นราพงษ์ จรัสศรี)
.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อภิภา ปรัชญพฤทธิ)
.....กรรมการภายนอกมหาวิทยาลัย
(อาจารย์ ดร. ธรากร จันทนะสาโร)

สุรินทร์ เมทะนี : การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศไทยโดยวิธีวิทยาการเทียบเคียง (DEVELOPEMENT OF UNDERGRADUATE WESTERN DANCE CURRICULUM AND INSTRUCTION IN THAILAND BY BENCHMARKING METHODOLOGY) อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก: อ. ดร. ครเนตร อารีโสภณพิเชษฐ, อ.ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม: ศ. ดร. ปทีป เมธาคุณวุฒิ, 333 หน้า.

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) วิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยและหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในต่างประเทศ 2) วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการในการเรียนการสอนของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย 3) วิเคราะห์เทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ 4) พัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศไทยสู่มาตรฐานสากล โดยการวิเคราะห์สาระจากเอกสาร หลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย 4 แห่ง และสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ 4 แห่ง วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการในการเรียนการสอนหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย โดยการเก็บข้อมูลจากอาจารย์ประจำหลักสูตรจำนวน 12 คน นิสิตนักศึกษาสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต 80 คน ผู้ใช้บัณฑิต 40 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 212 คน วิเคราะห์เทียบเคียงหลักสูตรโดยการเทียบเคียงแบบบทบาทหน้าที่ (Functional Benchmarking) ระหว่างหลักสูตร ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (นาฏศิลป์ตะวันตก) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและหลักสูตร The Bachelor of Fine Arts (Dance), Victorian College of the Arts, Australia โดยการเก็บข้อมูลจากผู้บริหาร ผลการวิจัยพบว่า

1. มาตรฐานหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 มีจุดเน้น ด้านความรู้ความสามารถ ทักษะทางปัญญาเป็นอันดับต่อมา คุณธรรมจริยธรรม เรียงตามลำดับ ในขณะที่ สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศเน้นด้านทักษะปฏิบัติ เป็นอันดับแรก และเน้นความรู้ความสามารถ ทักษะทางปัญญาเป็นลำดับต่อมา ด้านโครงสร้างหลักสูตร สถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศมีความต่างของจำนวนหน่วยกิต โดยสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศไม่มีรายวิชาศึกษาทั่วไปและใช้ระบบแบบเครดิต หรือ คะแนน โดยเรียนรายวิชาปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี ด้านเนื้อหาวิชาสถาบันอุดมศึกษาไทย เน้นด้านความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ การอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศเน้นด้านความรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ มีนวัตกรรมในการสร้างงาน

2. สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยที่มีการปฏิบัติและมีความต้องการในการพัฒนา เรียงลำดับ 5 ด้าน คือ 1) ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน 2) ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม 3) ด้านพัฒนาการเรียนการสอน 4) ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ 5) ด้านปรัชญาความต้องการและวัตถุประสงค์หลักสูตร

3. ผลการวิเคราะห์เทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีผลการดำเนินงานของหลักสูตรต่างจาก Victorian College of the Arts 5 ด้านคือ 1) ด้านพัฒนาการเรียนการสอน มีความต่างด้าน สัดส่วนรายวิชาปฏิบัติและทฤษฎี ไม่มีโครงการร่วมสอนในรายวิชาและการฝึกประสบการณ์ทางวิชาชีพในชุมชน ไม่มีโครงการศิลปะและดนตรีในหลักสูตร 2) ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน มีความต่างของจำนวนห้องปฏิบัติการ โรงละคร บริการนอกเวลาเรียน ทุนการศึกษา 3) ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตรมีความต่างด้าน โครงการพัฒนาชุมชน การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ 4) ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม มีความต่างด้านสร้างงานนาฏศิลป์เพื่อชุมชน 5) ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ ขาดการฝึกประสบการณ์การสอนในชุมชน

4. ผลการวิจัยสรุปได้ว่าการพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาไทยสู่มาตรฐานสากล มีองค์ประกอบสำคัญ 5 ด้านได้แก่ 1) ด้านพัฒนาการเรียนการสอน 2) ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอน 3) ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร 4) ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม 5) ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ ทั้งนี้ในการพัฒนาหลักสูตรให้มีมาตรฐานในระดับสากล ต้องคำนึงถึง มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 มาตรฐานหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของสถาบันอุดมศึกษาไทย และการเทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกจากสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ

ภาควิชา	นโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา	ลายมือชื่อนิสิต
สาขาวิชา	อุดมศึกษา	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาหลัก
ปีการศึกษา	2559	ลายมือชื่อ อ.ที่ปรึกษาร่วม

5584288127 : MAJOR HIGHER EDUCATION

KEYWORDS: WESTERN DANCE CURRICULUM / BENCHMARKING METHODOLOGY

SURIN MEDHANE: DEVELOPEMENT OF UNDERGRADUATE WESTERN DANCE CURRICULUM AND INSTRUCTION IN THAILAND BY BENCHMARKING METHODOLOGY. ADVISOR: SORNNATE AREESOPHONPICHET, Ph.D., CO-ADVISOR: PROF. PATEEP METHAKUNAVUDHI, Ph.D., 333 pp.

The purposes of this research were to 1) analyze Western dance curriculum and instruction in Thai higher education institutions and foreign higher education institutions; 2) analyze the current situations and needs of Western dance curriculum and instruction in Thai and foreign higher education institutions; 3) benchmark the Western dance curricula between Thai and foreign higher education institutions; and 4) develop the undergraduate Western dance curriculum and instruction in Thailand towards the international standards. The research was conducted by means of content analysis of Western dance curricula of 4 Thai and 4 foreign higher education institutions. Moreover, the current situations and needs of Western dance instruction were analyzed through the collection of questionnaire from a total number of 212 populations consisting of 12 instructors, 80 Western dance students and graduates and 40 of employers. The curriculum and instruction benchmarking was conducted by using the functional benchmarking between Chulalongkorn University and Victorian College of the Arts. The research findings were as follows:

1. The standards of Western dance curriculum and instruction in Thai higher education institutions was based on the National Qualifications Framework for Higher Education in Thailand B.E. 2552 (2009). Both Thai and foreign curricula, they focused on knowledge, intellectual skills, and ethics. There were different total credits of Thai curriculum structure. However, there were or no general education in the foreign curriculum structures of some institutions. They applied credits or scores for program study and also they were more practical than theory. The content of Thai program focused on knowledge, creativity, and culture preservation while the foreign focal points were on the knowledge, creativity and innovation in work creation.

2. The overall situations and needs of curriculum development of Western Dance focused on 5 aspects: 1) learning environment 2) cultural conservation and creation, 3) instruction development, 4) learning performance, and 5) philosophy, needs and objectives of curriculum.

3. According to the benchmark results between Chulalongkorn University and Victorian College of the Arts: 1) the instructional development: higher proportion of practicum than theoretical session, community-based professional experience, curriculum integrated with the art and music practicum; 2) the learning environment: sufficient number of laboratories in dance theaters equipped, off-hour services, scholarship; 3) the philosophy, significance and objectives of curriculum: curriculum integrated with community development projects and effective communication; 4) cultural conservation and creativity: availability of dances for the communities; 5) the learning outcomes: teaching experience training.

4. The results of the study concluded that the development of western dance curriculum at the undergraduate level in Thai higher education institutions to international standards. There are 5 main components: 1) Teaching and learning development 2) Teaching environment 3) Philosophy, importance and objectives 4) Conservation and creativity Culture 5) Learning outcomes In order to develop the curriculum to international standards must have National Higher Education Standards 2009, Western Dance Curriculum Standards in Thai and International Higher Education Institutions Current situation and needs in Western curriculum development of Thai higher education institutions. And comparable western dance courses from Thai and foreign higher education institutions.

Department: Educational Policy Management and Leadership

Field of Study: Higher Education

Academic Year: 2016

Student's Signature

Advisor's Signature

Co-Advisor's Signature

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีเป็นเพราะความกรุณาของท่านอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ ดร. ศรเนตร อารีโสภณพิเชฐ และ ศาสตราจารย์ กิตติคุณ ดร. ปทีป เมธาคุณวุฒิ ได้ชี้แนะและให้แนวทางในการพัฒนางานวิจัยผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณในความกรุณาอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการในการสอบวิทยานิพนธ์ที่ช่วยปรับปรุงงานวิจัยให้มีความสมบูรณ์มากขึ้น ประกอบด้วย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พันธุ์ศักดิ์ พลสารรัมย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. อภิภา ปรัชญพฤทธิ์ ศาสตราจารย์ ดร. นราพงศ์ จรัสศรี และ อาจารย์ ดร. ธราธร จันทร์สาโร

ขอกราบขอบพระคุณผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือวิจัยทุกท่านที่สละเวลาตรวจสอบและให้คำแนะนำในการพัฒนาเครื่องมือให้มีความชัดเจนอันเป็นส่วนสำคัญในการทำวิจัยอย่างยิ่ง

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ประจำหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกทุกท่านและกลุ่มตัวอย่างที่ได้ให้ข้อมูลอันเป็นประโยชน์ในการวิจัยเพื่อพัฒนาสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยให้มีมาตรฐานยิ่งขึ้น

ขอขอบพระคุณครอบครัวเมะเทนี ที่ช่วยเหลือให้กำลังใจ ส่งเสริมให้ผู้วิจัยได้ศึกษาต่อในระดับดุษฎีบัณฑิต และคอยรับฟังปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นระหว่างศึกษา ทั้งทางตรง ทางอ้อม คุณพ่อสมบัติ เมะเทนี ผู้เป็นแบบอย่างแห่งความเพียรในการศึกษา คุณแม่กาญจนา เมะเทนี ผู้คอยให้กำลังใจสำคัญและบุตรชายของผู้วิจัย นายสุภชัย เมะเทนี ผู้คอยสนับสนุนในทุกกิจกรรมที่ช่วยเกี่ยวกับการศึกษาเสมอ

ขอกราบขอบพระคุณคณะกรรมการที่พิจารณาให้งานวิจัยนี้ได้รับการสนับสนุนทุนจาก “ทุน 90 ปี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” กองทุนรัชดาภิเษกสมโภช

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ในสาขาวิชาอุดมศึกษาทุกท่านที่ประสิทธิ์ประสาทวิชา ได้ให้ความรู้อันเป็นอาวุธทางปัญญาที่สำคัญในสาขาวิชาชีพเพื่อพัฒนาผู้วิจัยไปสู่การเป็นผู้นำทางการศึกษาในอนาคตต่อไป

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ฎ
สารบัญแผนภูมิ.....	ณ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์การวิจัย	5
ขอบเขตการวิจัย	5
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย	6
กรอบแนวคิดในการวิจัย	8
คำอธิบายกรอบแนวคิดในการวิจัย.....	10
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	32
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	33
ตอนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร	34
1.1 ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร	34
1.2 แนวคิดการพัฒนาหลักสูตร.....	34
1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร	40
1.4 โครงสร้างของหลักสูตร	43
1.5 การวิเคราะห์หลักสูตร.....	50
ตอนที่ 2 หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษา	54

2.1 หลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย	54
2.2 หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ	61
ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก.....	74
3.1 ทฤษฎีทางการเคลื่อนไหว	74
3.2. การพัฒนาด้านทักษะปฏิบัติ.....	77
3.3 การเรียนรู้แบบประสบการณ์	89
3.4 การเรียนรู้แบบโครงงาน (Project Based Learning).....	93
3.5 การเรียนรู้แบบปัญหา (Problem Based Learning)	96
3.6 การเรียนรู้แบบสมรรถนะ (Competency Based Learning).....	98
3.7 การเรียนรู้ด้วยความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking)	101
ตอนที่ 4 แนวคิดและทฤษฎีการเทียบเคียงสมรรถนะ.....	103
4.1 ความหมายของการเทียบเคียงสมรรถนะ	103
4.2 ประเภทของการเทียบเคียงสมรรถนะ	105
4.3 ขั้นตอนการเทียบเคียงสมรรถนะ	107
4.4 ประโยชน์ของการเทียบเคียงสมรรถนะ	110
4.5 การเทียบเคียงสมรรถนะในสถาบันอุดมศึกษา.....	112
ตอนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	116
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	124
กลุ่มข้อมูลเอกสาร	124
ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	126
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	129
การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ	130
การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล.....	131

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ	132
ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย	133
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	138
ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกใน สถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในต่างประเทศ	139
1.1 ผลการวิเคราะห์หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย	139
1.2 ผลการวิเคราะห์หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในต่างประเทศ	143
1.3 ผลการวิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกใน สถาบันอุดมศึกษาไทยและหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษา ต่างประเทศ	145
ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการ สอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย	179
2.1 กรอบแนวคิดการพัฒนาเครื่องมือเพื่อรวบรวมข้อมูลสภาพปัจจุบันและความต้องการ พัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย ..	179
2.2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของหลักสูตรและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร และการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย	182
2.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม	182
2.2.2 สภาพปัจจุบันและการเรียนการสอนของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกใน สถาบันอุดมศึกษาไทย.....	184
2.2.3 ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตก ในสถาบันอุดมศึกษาไทย.....	196
ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเทียบเคียงหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกใน สถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในต่างประเทศ	209
3.1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียน การสอนนาฏศิลป์ตะวันตกของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.....	209

3.2	กรอบในการเทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับ หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ	213
3.3	ผลการเทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตร นาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ	216
3.3.1	การวิเคราะห์เทียบเคียงด้านหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตก	216
3.3.2	การวิเคราะห์เทียบเคียงด้านทรัพยากรบุคคล	223
3.3.3	การวิเคราะห์เทียบเคียงด้านการบริหารหลักสูตร	225
ตอนที่ 4	การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับ ปริญญาบัณฑิตของประเทศไทยสู่มาตรฐานสากล	236
4.1	กรอบแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก ในสถาบันอุดมศึกษาไทย	236
4.2	ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน และผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทย	243
บทที่ 5	สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	258
	สรุปผลการวิจัย	259
	อภิปรายผล	271
	ข้อเสนอแนะ	280
	รายการอ้างอิง	281
	ภาคผนวก	296
	ภาคผนวก ก รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ	297
	ภาคผนวก ข เครื่องมือวิจัย	299
	ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์	333

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 1 หลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย	55
ตารางที่ 2 สรุปโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต รวมของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกใน สถาบันอุดมศึกษาไทย	60
ตารางที่ 3 สรุปจำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสภาพปัจจุบันของหลักสูตร.....	126
ตารางที่ 4 หลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย	140
ตารางที่ 5 สรุปโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต รวมของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกใน สถาบันอุดมศึกษาไทย	142
ตารางที่ 6 สรุปหลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ..	144
ตารางที่ 7 สรุปปรัชญาความสำคัญของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยและ ต่างประเทศ.....	146
ตารางที่ 8 สรุปผลการวิเคราะห์ ด้านปรัชญาและความสำคัญของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกใน สถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา แห่งชาติ (2552).....	147
ตารางที่ 9 สรุปความเหมือนและต่าง วัตถุประสงค์ของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกใน สถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ (2552).....	149
ตารางที่ 10 สรุปผลการวิเคราะห์ ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกใน สถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษา แห่งชาติ (2552)	150
ตารางที่ 11 การวิเคราะห์เนื้อหารายวิชาจากหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของจุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	152
ตารางที่ 12 การวิเคราะห์เนื้อหารายวิชาจากหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของมหาวิทยาลัย ศรีนคร รินทร์วิโรฒ	154

ตารางที่ 13 การวิเคราะห์เนื้อหารายวิชาจากหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของมหาวิทยาลัย มหาสารคาม	156
ตารางที่ 14 การวิเคราะห์เนื้อหารายวิชาจากหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของสถาบันบัณฑิตพัฒน ศิลป์.....	158
ตารางที่ 15 การวิเคราะห์เนื้อหารายวิชาจากหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของ The University of Texas at Austin	161
ตารางที่ 16 การวิเคราะห์เนื้อหารายวิชาจากหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของ The University of Auckland.....	163
ตารางที่ 17 การวิเคราะห์เนื้อหารายวิชาจากหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของ Royal Academy of Dancing England.....	165
ตารางที่ 18 การวิเคราะห์เนื้อหารายวิชาจากหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของ Victorian College of The Arts, Australia.....	167
ตารางที่ 19 สรุปผลการวิเคราะห์ ด้านเนื้อหาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษา ไทยและต่างประเทศตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ (2552).....	169
ตารางที่ 20 การวิเคราะห์เนื้อหารายวิชาที่มีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร สถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ ด้านทฤษฎีการเคลื่อนไหว	172
ตารางที่ 21 การวิเคราะห์เนื้อหารายวิชาที่มีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร สถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ ด้านทฤษฎีทางทัศนศิลป์	173
ตารางที่ 22 การวิเคราะห์เนื้อหารายวิชาที่มีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร สถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ ด้านทักษะปฏิบัติ.....	174
ตารางที่ 23 วิเคราะห์เนื้อหารายวิชาที่มีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสถาบันอุดมศึกษา ไทยและต่างประเทศ ด้านทักษะปฏิบัติ.....	175
ตารางที่ 24 การวิเคราะห์เนื้อหารายวิชาที่มีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร สถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ ด้านการเรียนรู้แบบประสบการณ์.....	176
ตารางที่ 25 สรุปร้อยละของเนื้อหารายวิชาที่มีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร สถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ.....	178

ตารางที่ 26 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	183
ตารางที่ 27 สภาพปัจจุบันของหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกใน สถาบันอุดมศึกษาไทย ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร	185
ตารางที่ 28 สภาพปัจจุบันของหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตก สถาบันอุดมศึกษาไทย ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้	187
ตารางที่ 29 สภาพปัจจุบันของหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตก สถาบันอุดมศึกษาไทย ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน	189
ตารางที่ 30 สภาพปัจจุบันของหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตก สถาบันอุดมศึกษาไทย ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม	191
ตารางที่ 31 สภาพปัจจุบันของหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตก สถาบันอุดมศึกษาไทย ด้านพัฒนาการเรียนการสอน	193
ตารางที่ 32 สภาพปัจจุบันและการเรียนการสอนของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกใน สถาบันอุดมศึกษาไทยสรุปในภาพรวม	195
ตารางที่ 33 ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกใน สถาบันอุดมศึกษาไทย ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร	197
ตารางที่ 34 ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตก สถาบันอุดมศึกษาไทย ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้	199
ตารางที่ 35 ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตก สถาบันอุดมศึกษาไทย ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน	201
ตารางที่ 36 ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตก สถาบันอุดมศึกษาไทย ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม	203
ตารางที่ 37 ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตก สถาบันอุดมศึกษาไทย ด้านพัฒนาการเรียนการสอน	205
ตารางที่ 38 สรุปความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกใน สถาบันอุดมศึกษาไทยสรุปในภาพรวม	207

ตารางที่ 39 ภาพรวมสภาพปัจจุบันของหลักสูตรและนาฏศิลป์ตะวันตกของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	209
ตารางที่ 40 สรุปสภาพปัจจุบันของหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	210
ตารางที่ 41 สรุปความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	211
ตารางที่ 42 สรุปความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	212
ตารางที่ 43 การวิเคราะห์เทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ด้านปรัชญา ความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร	217
ตารางที่ 44 การวิเคราะห์เทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ ..	218
ตารางที่ 45 การวิเคราะห์เทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตร นาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน	219
ตารางที่ 46 การวิเคราะห์เทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ด้านอนุรักษ์ และสร้างสรรค์วัฒนธรรม	220
ตารางที่ 47 การวิเคราะห์เทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ด้านพัฒนาการเรียนการสอน	221
ตารางที่ 48 การวิเคราะห์เทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศด้านทรัพยากรบุคคล	224
ตารางที่ 49 การวิเคราะห์เทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศด้านการบริหารหลักสูตร ..	226

ตารางที่ 50 สรุปผลการเทียบเคียงระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและ วิทยาลัยวิกตอเรียน (Victorian college of the Art) ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์ หลักสูตร.....	228
ตารางที่ 51 สรุปผลการเทียบเคียงระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและ วิทยาลัยวิกตอเรียน Victorian college of the Arts ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้.....	229
ตารางที่ 52 สรุปผลการเทียบเคียงระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและ วิทยาลัยวิกตอเรียน (Victorian college of the Arts) ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน	230
ตารางที่ 53 สรุปผลการเทียบเคียงระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและ วิทยาลัยวิกตอเรียน (Victorian college of the Arts) ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม	231
ตารางที่ 54 สรุปผลการเทียบเคียงระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและ วิทยาลัยวิกตอเรียน (Victorian college of the Arts) ด้านพัฒนาการเรียนการสอน.....	232
ตารางที่ 55 ผลการวิเคราะห์คะแนนเทียบเคียงระหว่าง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับ Victorian college of the arts	234

สารบัญแผนภูมิ

หน้า

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัยการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศไทยโดยการเทียบเคียงสู่มาตรฐานสากล ...	9
แผนภูมิที่ 2 แสดงพฤติกรรมย่อยด้านทักษะพิสัย ของ DAVE,1975	78
แผนภูมิที่ 3 แสดงขั้นตอนการเรียนรู้ตามทฤษฎีวงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ Kolb	90
แผนภูมิที่ 4 สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย.....	137
แผนภูมิที่ 5 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหลักสูตรกับการวิเคราะห์หลักสูตร	145
แผนภูมิที่ 6 กรอบการพัฒนาเครื่องมือวิจัยสภาพปัจจุบันความต้องการของหลักสูตรและการ เรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยเรียนการสอน	181
แผนภูมิที่ 7 แสดงผลต่างของการเทียบเคียงระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และVictorian College of the arts.....	235
แผนภูมิที่ 8 แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย	236
แผนภูมิที่ 9 แผนภูมิทินกร แสดงร่างกรอบแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกใน สถาบันอุดมศึกษาไทย	238

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

นาฏศิลป์ เป็นศิลปะที่เก่าแก่ชนิดหนึ่งของโลกในยุคก่อนประวัติศาสตร์ เป็นการแสดงออกที่สื่ออารมณ์และความรู้สึกของมนุษย์ มนุษย์ในอดีตเลียนแบบท่าทางการเคลื่อนไหวของสัตว์และธรรมชาตินำมาสร้างเป็นการแสดงเพื่อแสดงความเคารพต่ออำนาจของธรรมชาติ นอกจากนี้นาฏศิลป์มีความผูกพันกับจิตวิญญาณของมนุษย์ในทุกวิถีชีวิตจนนำไปสู่การพัฒนาเป็นอารยธรรม (นราพงษ์ จรัสศรี, 2548:3) นาฏศิลป์จึงเป็นศิลปะการแสดงประเภทหนึ่งที่สามารถสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมได้หลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นจิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม วจิตรศิลป์ ดนตรี ภาษา เครื่องแต่งกาย วิถีชีวิต ฯลฯ เหล่านี้ล้วนเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้เรียนรู้ได้ซึมซับถึงความงดงามและสุนทรียภาพของการมีชีวิต เป็นศาสตร์ที่สะท้อนภาพชีวิตมนุษย์และสภาพความเป็นอยู่ตามธรรมชาติและความร่วมสมัยทางวัฒนธรรม การเคลื่อนไหวร่างกายช่วยให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจและแสดงออกซึ่งอารมณ์และความรู้สึกผ่านการจัดระเบียบร่างกาย ความเป็นสากลร่วมสมัยและไม่จำกัดกาลเวลาช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนทำความเข้าใจกับชีวิต ส่งผลให้มองเห็นเป้าหมายในชีวิตของตนเอง ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คุณธรรม จริยธรรมในแง่มุมต่างๆ ทั้งในด้านการดำรงชีวิตประจำวันและการทำงานวิชาชีพอีกทั้งมีกระบวนการเรียนรู้อย่างมีระบบโดยเน้นให้ผู้เรียนนำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาลงมือปฏิบัติและรับผิดชอบต่อหน้าที่ จนเกิดเป็นทักษะและความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ นาฏศิลป์จึงเป็นเสมือนแหล่งรวมศิลปะและการแสดงหลายรูปแบบเข้าด้วยกันโดยมีมนุษย์เป็นศูนย์กลางในการที่จะอนุรักษ์ ถ่ายทอด ส่งเสริมและสร้างสรรค์สืบต่อไป และหากพิจารณาถึงสภาพสังคมและเศรษฐกิจของประเทศในช่วง 15 ปีที่ผ่านมา มีแนวโน้มในการสนับสนุน และผลักดันอุตสาหกรรมบันเทิงด้านนาฏศิลป์ตะวันตกให้เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว อาชีพในสาขาวิชานี้ก็กลายเป็นที่ยอมรับของสังคมมากขึ้น มีการเปลี่ยนแปลงไปจากทัศนคติและความเชื่อดั้งเดิมของสังคมไทยที่ว่า ไม่ควรประกอบอาชีพเต้นกินรำกิน แต่ในปัจจุบันนี้กลับเป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง ส่งผลให้วิชาชีพทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตก มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง และทำให้สังคมให้ความสนใจในด้านการศึกษาศาขานาฏศิลป์ตะวันตกอย่างมาก มีการยอมรับในความเป็นศาสตร์และศิลป์ โดยที่ผู้ปกครองในปัจจุบันสนับสนุนให้บุตรหลานได้มีประสบการณ์ทางนาฏศิลป์ตะวันตกตั้งแต่วัยเด็ก เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้มีพัฒนาการอย่างเป็นองค์รวม ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนด้านนาฏศิลป์ตะวันตกที่จัดโดยสถาบันการศึกษาทั้งมหาวิทยาลัยรัฐและเอกชนจึงมุ่งพัฒนาจัดการเรียน

การสอนให้ผู้เรียนสามารถเข้าไปประกอบอาชีพทั้งในด้านอุตสาหกรรมบันเทิงและรวมทั้งการประกอบอาชีพด้านการศึกษาเป็นครูด้านนาฏศิลป์ตะวันตกได้

ประเทศไทยเข้าสู่การเป็นประชาคมอาเซียน (ASEAN Community) ในปี พ.ศ. 2558 ซึ่งเป็นการรวมตัวกันของประเทศสมาชิก 10 ประเทศได้แก่ไทย สิงคโปร์ อินโดนีเซีย มาเลเซีย ฟิลิปปินส์ บรูไน เวียดนาม ลาว เมียนมาร์ และกัมพูชา เพื่อร่วมมือช่วยเหลือและสนับสนุนกันใน 3 เสาหลักคือ เสาหลักประชาคมความมั่นคง (ASEAN Security Community - ASC) เสาหลักประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน (ASEAN Economic Community - AEC) และเสาหลักประชาสังคมและวัฒนธรรม (ASEAN Socio - Cultural Community - ASCC) การรวมตัวกันครั้งนี้เป็นผลให้ประชากรอาเซียน (ASEAN Citizen) ซึ่งมีจำนวนรวมกันทั้งหมดประมาณกว่า 600 ล้านคนจะมีค่านิยมในด้านต่างๆ ร่วมกัน มีปฏิสัมพันธ์ในแต่ละบริบทที่จะพัฒนาขึ้น มีการพัฒนาเศรษฐกิจร่วมกันอย่างเสมอภาคมีสังคมร่วมกันที่เอื้ออาทรและมีความมั่นคง ประชาชนอาเซียนจะมีคุณภาพชีวิตที่ดีมีการเสริมสร้างอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมอาเซียนร่วมกัน นอกจากนี้ประชากรอาเซียนจะสามารถเคลื่อนย้ายถิ่นฐานและใช้ทรัพยากรของประเทศสมาชิกได้อย่างเสรีและสะดวกมากยิ่งขึ้นทำให้เกิดเป็นชุมชนที่มีการเชื่อมโยง (Community of Connectivity) ระหว่างสินค้าประชาชนด้านการลงทุนและนวัตกรรม (กรมอาเซียน, 2552:ออนไลน์)

ในช่วงทศวรรษที่ผ่านมาการแลกเปลี่ยนนักศึกษาและนักวิชาการระหว่างประเทศต่างๆ ทั่วโลกได้ทวีจำนวนเพิ่มขึ้นโดยลำดับและจะเพิ่มขึ้นต่อไปในอนาคตเนื่องจากประสบการณ์การศึกษาในสภาพแวดล้อมนานาชาติและทักษะในการติดต่อสื่อสารข้ามวัฒนธรรมเป็นคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตในตลาดแรงงานในประเทศและระหว่างประเทศ การเติบโตของการศึกษาข้ามชาติทั่วโลกและการจัดตั้งวิทยาเขตของมหาวิทยาลัยในต่างประเทศ ได้แสดงให้เห็นแนวโน้มของความสัมพันธ์ทางการศึกษากับอุดมศึกษาในประเทศที่พัฒนาแล้วอาทิสหรัฐอเมริกา อังกฤษ ออสเตรเลีย เป็นต้น ในขณะที่เดียวกันบางประเทศในภูมิภาคอาทิประเทศมาเลเซีย สิงคโปร์ และไทยก็เป็นผู้ส่งออกบริการการศึกษาโดยจัดการศึกษาให้แก่นักศึกษาจากประเทศเพื่อนบ้าน ดังนั้นการก้าวเข้าสู่ประชาคมอาเซียนในปี พ.ศ.2558 ที่ผ่านมามีเป็นโอกาสและส่งผลกระทบต่อการอุดมศึกษาไทย ประเทศไทยจึงควรมีการพัฒนาความเป็นสากลของอุดมศึกษาต้องมุ่งเตรียมพร้อมพัฒนาคุณภาพปรับตัวและพัฒนาตนเองไปสู่การเป็นสถาบันการศึกษาแห่งโลกยุคอนาคตโดยคำนึงถึงปัจจัยการเปลี่ยนแปลงทั้งในบริบทประเทศชาติบริบทภูมิภาคอาเซียนรวมถึงบริบทของสังคมโลกสถาบันอุดมศึกษาต้องตั้งเป้าหมายพัฒนาตนเองอย่างมีวิสัยทัศน์ ในการสร้างสรรค์นวัตกรรมและปฏิบัติการพัฒนาตนเองเพื่อก้าวสู่ความเป็นเลิศเพื่อให้สามารถอยู่รอดและแข่งขันได้ในเวทีที่จะเปิดกว้างสู่ระดับภูมิภาคกลุ่มอาเซียนและในระดับโลกมากขึ้น (มานัส มงคลสุข, 2554: ออนไลน์)

จากการศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในมหาวิทยาลัยชั้นนำของกลุ่มประเทศอาเซียนพบว่าสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตกในกลุ่มประเทศอาเซียนในระดับอุดมศึกษามีเพียงประเทศไทย และ ประเทศสิงคโปร์เท่านั้น (National University of Singapore, 2015: Online) และจากการที่กรมส่งเสริมวัฒนธรรม เป็นเจ้าภาพเปิดเวทีให้ครุคณาจารย์ในประเทศสมาชิกอาเซียนได้แลกเปลี่ยนเรียนรู้ ทำความเข้าใจ เรื่อง ดนตรีและนาฏศิลป์ของเพื่อนสมาชิก และให้ตระหนักถึงความสำคัญของการสอนดนตรี นาฏศิลป์อาเซียน สร้างความร่วมมือระหว่างครุคณาจารย์-นาฏศิลป์ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน หวังให้ครูเป็นสื่อกลางถ่ายทอดความรู้ ความเข้าใจในดนตรีและนาฏศิลป์แก่นักเรียน เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดีและความร่วมมือด้านต่างๆ ระหว่างประชาชนในกลุ่มประเทศอาเซียน ได้ข้อสรุปว่าการพัฒนารวมทั้งความร่วมมือด้านต่างๆ ในกลุ่มประชาคมอาเซียน ที่จะเกิดขึ้นได้นั้น จะต้องมีความเข้าใจซึ่งกันและกัน ถึงความแตกต่างในด้านเชื้อชาติ วัฒนธรรม ศาสนา ความเชื่อ ตลอดจนวิถีชีวิตของคนในแต่ละประเทศก่อน ความร่วมมือด้านต่างๆ ก็จะตามมา เพื่อสร้างความเป็นสังคมพหุวัฒนธรรมโดยมีนาฏศิลป์เป็นส่วนเชื่อมโยงที่สำคัญ เพื่อนำไปสู่การพัฒนาในด้านต่างๆ อย่างสร้างสรรค์และยั่งยืน(กรมประชาสัมพันธ์, 2558: ออนไลน์)

จากการศึกษาสภาพปัจจุบันด้านการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย พบว่าการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย ไม่ได้ใช้หลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งเฉพาะ ด้วยมีวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิตที่แตกต่างกัน (ดาริณี ชำนาญหอม, 2557: สัมภาษณ์) นิยมใช้ประสบการณ์จากผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีประสบการณ์วิชาชีพมาสอนในรายวิชาดังกล่าว การประเมินการเรียนการสอนใช้รูปแบบเฉพาะของผู้สอนเอง ไม่ได้ยึดหลักเกณฑ์การการสอนที่มีรูปแบบเดียวกันทำให้มาตรฐานการเรียนการสอนกลุ่มวิชานาฏศิลป์ตะวันตกที่เปิดสอนเป็นวิชาบังคับไม่มีมาตรฐานที่ใช้เป็นตัวบ่งชี้ในการประกันคุณภาพ (รักษีสินี อัครศวะเมฆ, 2557: สัมภาษณ์) นอกจากนี้ยังพบปัญหาเรื่องเอกสารประกอบการเรียนในรายวิชามีจำนวนน้อย ขาดแคลนอาจารย์ที่ดำรงตำแหน่งทางด้านวิชาการ และ อาจารย์ผู้สอนอาจารย์ประจำหลักสูตร มีตัวเล็กน้อยเนื่องจากสถาบันระดับอุดมศึกษาให้ความสำคัญกับเรื่องวุฒิการศึกษามากกว่าประสบการณ์ทางวิชาชีพ (ธราการ จันทนะสาโร, 2557: สัมภาษณ์)

การนำหลักสูตรการเรียนการสอนในวิชานาฏศิลป์ตะวันตก เช่น บัลเลต์ แจ๊สมาจากต่างประเทศเป็นอีกวิธีหนึ่งที่บางสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษานิยมนำมาใช้ร่วมกับการเรียนการสอนในสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก ที่นิยมใช้กันคือ หลักสูตรจากสถาบัน รอยัลอคาเดมี่ ของประเทศอังกฤษ R.A.D. (Royal Academy Dancing School) เป็นต้น หลักสูตรจากต่างประเทศเหล่านี้ผู้ที่สอนต้องเป็นผู้ที่สอบผ่านใบประกาศนียบัตรในแต่ละระดับขั้นมาแล้ว จึงมีสิทธิ์ทำการสอน

และสามารถทำการสอบประเมินผลการเรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ในระดับหนึ่ง แต่หากผู้เรียนต้องการใบประกาศนียบัตรทางวิชาชีพเพิ่มเติมจากการเรียนในระดับอุดมศึกษา ผู้เรียนต้องทำการทดสอบโดยการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญที่เป็นเจ้าของหลักสูตรในแต่ละประเทศนั้น ที่เดินทางเข้ามาทำการประเมินประมาณปีละ 2 ครั้ง ซึ่งผู้เรียนต้องเสียค่าลงทะเบียนเพิ่มเอง จึงจะได้ใบประกาศนียบัตรที่ออกจากสถาบันการศึกษาต่างประเทศ และเป็นที่ยอมรับในวงการวิชาการและวงการวิชาชีพ ส่งผลกระทบต่อผู้เรียนต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเรียนเพิ่มขึ้นทั้งที่เรียนในหลักสูตรนานาชาติที่จบแล้ว และมีระบบประกันคุณภาพการเรียนการสอนในมาตรฐานคุณภาพอุดมศึกษากำกับอยู่ พบว่ามีเพียงสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ที่ใช้หลักสูตรจากต่างประเทศเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนในรายวิชานาชาติที่จบแล้วทำให้บัณฑิตที่จบในแต่ละสถาบันการศึกษามีมาตรฐานที่แตกต่างกัน (สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. 2557:ออนไลน์)

เมื่อพิจารณาถึง กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (มคอ. 1) ในสาขาศิลปกรรมศาสตร์ พบว่า ยังขาดความชัดเจนในส่วนของสาขานาชาติที่จบแล้ว นอกจากนั้น โดยความร่วมมือกับระหว่างสถาบันการศึกษาที่สอนหลักสูตรนี้ กับสถาบันการศึกษาอื่นๆ และองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องยังไม่ครอบคลุมและยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา , 2558: ออนไลน์) ประเทศไทยมีการส่งเสริมด้านศิลปวัฒนธรรมโดยเน้นแต่ภาพลักษณ์ของการท่องเที่ยว ยังไม่เข้าสู่การพัฒนาด้านการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาอัตลักษณ์ของชาติไปสู่พหุวัฒนธรรมอย่างจริงจัง การพัฒนาหลักสูตรด้านนาฏศิลป์ตะวันตก จะมีส่วนผลักดันการผลิตกำลังคนที่มีศักยภาพตรงตามความต้องการของตลาดงาน สร้างมาตรฐานการเรียนรู้เพื่อพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทยในด้านพหุวัฒนธรรม ให้ก้าวขึ้นสู่ความเป็นผู้นำทางการศึกษาในระดับอุดมศึกษาของอาเซียนด้วยเหตุผลดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศไทยโดยการเทียบเคียงกับหลักสูตรนานาชาติตะวันตกในต่างประเทศที่มีมาตรฐานสากลรองรับและเป็นที่ยอมรับในการเรียนนาฏศิลป์ตะวันตกในประเทศไทย ผลการวิจัยดังกล่าวจะช่วยพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในประเทศไทยให้มีมาตรฐานสากล พัฒนาคูณภาพบัณฑิตของประเทศไทยให้เป็นที่ยอมรับตอบสนองความต้องการด้านคุณภาพของตลาดแรงงานสากล และยังเป็นการขยายช่องทางการศึกษาในสาขาวิชาชีพด้านนาฏศิลป์ตะวันตก ในการเปิดรับนักศึกษาต่างชาติเข้าศึกษาในสถาบันอุดมศึกษาไทยอีกด้วย

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. วิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในต่างประเทศ
2. วิเคราะห์สภาพปัจจุบันหลักสูตรและความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตก ในสถาบันอุดมศึกษาไทย
3. วิเคราะห์เทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ
4. พัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศไทยสู่มาตรฐานสากล

ขอบเขตการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้ มุ่งศึกษาโดยมีขอบเขตการวิจัยดังนี้

1. วิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยจำนวน 4 สถาบัน โดยพิจารณาจากการที่ทั้ง 4 สถาบัน มีการจัดตั้งและเปิดสอนหลักสูตรที่ให้ปริญญาด้านนาฏศิลป์ตะวันตกโดยตรง เกินกว่า 10 ปี มีปรัชญาและวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิตทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตก มีกลุ่มบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตที่สามารถเก็บข้อมูลที่สะท้อนภาพคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพบัณฑิตเป็นที่ยอมรับในวงการวิชาชีพ และกลุ่มผู้ใช้บัณฑิตดังนี้

1.1 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

1.2 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

1.3 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

1.4 สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

2. วิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในประเทศไทยจำนวน 4 สถาบันและ ในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ที่มีการรับรองมาตรฐานโดยองค์กรวิชาชีพ โดยหลักสูตรที่ศึกษา ได้แก่

2.1 Bachelor of Dance Studies (Honors), The University of Auckland, New Zealand By National Certificate in Education Achievement (NCEA).

2.2 The Bachelor of Fine Arts (Dance), Victorian Collage of The Arts, Australia by Curriculum Framework Curriculum Guide – The Arts.

2.3 The Bachelor of Fine Arts in Dance, The University of Texas at Austin, U.S.A by Center for Educator Development in Fine Arts (CEDFA)

2.4 The Bachelor of Art in Dance Education, Royal Academy of Dancing, England by Royal Academy of Dancing.

3. วิเคราะห์เทียบเคียงการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนเป็นการเทียบเคียงระหว่างหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยคือ หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ (นาฏศิลป์ตะวันตก) Bachelor of Fine and Applied Arts (B.F.A.) คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เนื่องจากเป็นหลักสูตรและสถาบันการศึกษาที่ทำการเปิดสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกแห่งแรกในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย เปิดทำการสอนมากกว่า 20 ปี ทำการเทียบเคียงสมรรถนะตามหน้าที่การงาน (Functional Benchmarking) กับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ คือ หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตก (The Bachelor of Fine Arts (Dance) ของวิทยาลัยการเดินรำวิคตอเรียน (Victorian Collage of The Arts School of Dance) เมืองเมลเบิร์น (Melbourne) ประเทศออสเตรเลีย (Australia) เนื่องจากเป็นสถาบันการศึกษาที่มีความเป็นพหุวัฒนธรรมเหมาะสมกับบริบทของสังคมไทยและมีขนาดองค์กรที่ใกล้เคียงกับสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

การพัฒนา หมายถึง การปรับปรุงเปลี่ยนแปลง องค์ประกอบ กระบวนการที่เป็นพื้นฐานในการดำเนินงานเพื่อให้ผลการดำเนินงานของหลักสูตรมีประสิทธิภาพมากขึ้น

หลักสูตร หมายถึง กรอบการเรียนรู้ในสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของประเทศไทยตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 เพื่อใช้เป็นแนวทางการจัดการเรียนการสอนที่ได้มาตรฐานสากลประกอบด้วย 4 ด้านคือ ด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา ด้านการสอน ด้านผู้เรียน ด้านการบริหารหลักสูตร และแนวทางพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตก หมายถึง การนำผลการวิเคราะห์การเทียบเคียงหน้าที่การงานของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของไทยและต่างประเทศ มาเป็นกรอบในการกำหนดรายละเอียดของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยในระดับปริญญาบัณฑิตสู่มาตรฐานสากล

การเรียนการสอน หมายถึง เนื้อหาและกระบวนการเรียนการสอนในระดับปริญญาบัณฑิตในสถาบันที่เปิดสอนหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตก

หลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก หมายถึง หลักสูตรที่เปิดสอนในระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์สากลหรือนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยและต่างประเทศ มีจุดมุ่งหมายเพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในด้านทักษะวิชาชีพนาฏศิลป์ตะวันตก เป็นหลักสูตรที่เรียนรู้เกี่ยวกับ หลักการเคลื่อนไหวรูปแบบต่างๆของนาฏศิลป์ตะวันตกเป็นหลัก

นาฏศิลป์ (Dance) หมายถึง การเคลื่อนไหวร่างกายที่มีรูปแบบแตกต่างกันตามความเชื่อ วัฒนธรรม ประเพณี ของแต่ละชนชาติ ผ่านการทดลอง พัฒนา สร้างสรรค์ ร่วมกับองค์ประกอบต่างๆ เช่น เครื่องดนตรี เครื่องแต่งกาย การแต่งหน้า ทำผม อุปกรณ์ประกอบการแสดง ฉาก เวที แสง ฯลฯ จนเกิดเป็นการแสดงที่มีลักษณะเฉพาะทางการเคลื่อนไหว

นาฏศิลป์ตะวันตก (Western Dance) หมายถึงการเคลื่อนไหวร่างกายประเภทต่างๆที่ สร้างสรรค์โดยชาวตะวันตก มีลักษณะเฉพาะทางการเคลื่อนไหวที่แตกต่างกัน ประกอบด้วย บัลเลต์ แจ๊ส นาฏศิลป์ร่วมสมัย ป๊อป ฮิปฮอป

บัลเลต์ (Ballet) คือ การเคลื่อนไหวร่างกายตามแบบแผน มีลักษณะเฉพาะคือมีการจัดวาง ตำแหน่งแขน ตำแหน่งขา มีชื่อเรียกท่าเคลื่อนไหวเป็นภาษาฝรั่งเศส ที่มีการกำหนดไว้จากสถาบัน สอนการเต้นรำในประเทศฝรั่งเศส

แจ๊ส (Jazz) คือ การเคลื่อนไหวร่างกายตามแบบแผน มีลักษณะเฉพาะคือมีการเคลื่อนไหว ร่างกายเฉพาะส่วนที่สำคัญเช่น ไหล่ ออก เอว มีคำจำกัดความเรียกชื่อท่าที่เคลื่อนไหวเป็น ภาษาอังกฤษ

นาฏศิลป์ร่วมสมัย (Contemporary Dance) คือ การเคลื่อนไหวร่างกายโดยใช้เทคนิค การยืด (Release) และ หดกล้ามเนื้อ (Contract) เป็นหลัก ร่วมกับเทคนิคการเคลื่อนไหวประเภท อื่นๆ และองค์ประกอบการแสดงอื่นๆ แสดงออกถึงอารมณ์และเรื่องราว

ป๊อปแดนซ์ (Pop Dance) คือการเคลื่อนไหวร่างกายทุกส่วนอย่างอิสระและสื่อสารถึง ความสนุกสนาน

ฮิปฮอป (Hip Hop Dance) คือการเคลื่อนไหวร่างกายทุกส่วนอย่างอิสระสื่อสารถึงความ แข็งแกร่งของร่างกายและจิตใจ

การวิเคราะห์หลักสูตร หมายถึง การวิเคราะห์ระหว่างหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกใน สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศกับมาตรฐานหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของสถาบันอุดมศึกษาไทย โดยใช้กรอบมาตรฐานอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 เป็นเกณฑ์เพื่อหาแนวทางในการพัฒนา หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในประเทศไทยโดยประเด็นเปรียบเทียบ ได้แก่ปรัชญาความสำคัญ หลักสูตร วัตถุประสงค์หลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร และเนื้อหารายวิชา

การเทียบเคียง (Benchmarking) หมายถึง การเทียบเคียงตามหน้าที่การงาน ของสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ที่เปิดสอนหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตก โดยเทียบเคียงในด้านต่างๆ ดังนี้คือ

ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์ หมายถึง การจัดการเรียนการสอน การให้และรับความร่วมมือกับสถาบันการศึกษาและองค์กรอื่นๆ การบริการนอกเวลาเรียน การวางแผนการเรียนการสอน การประเมินผล

ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ หมายถึง การมีทักษะสัมพันธ์ การมีความรู้ความสามารถ การบูรณาการสร้างสรรค์งานด้านนาฏศิลป์ตะวันตก การมีจิตสำนึกสาธารณะ มีผลงานการวิจัย

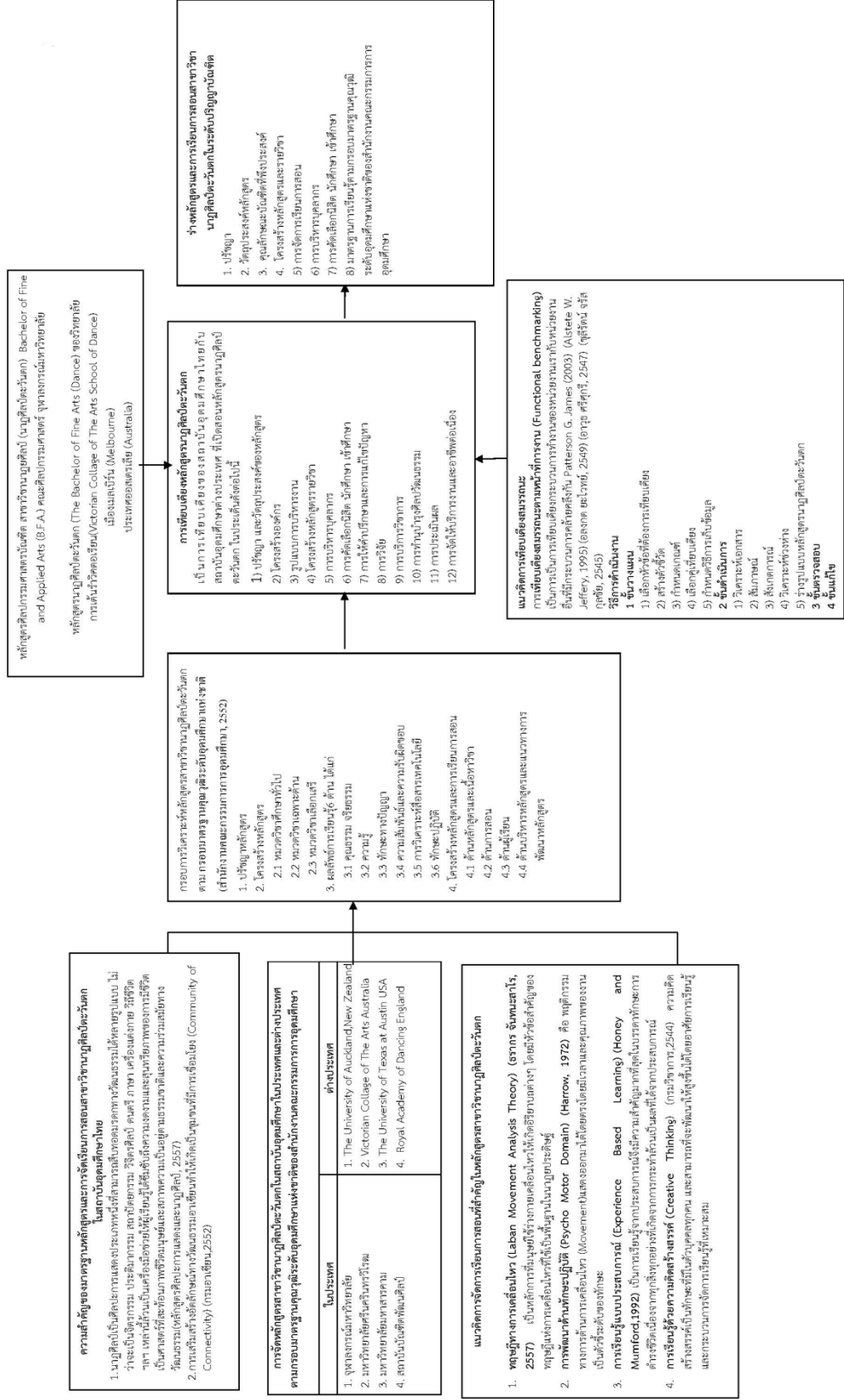
ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน หมายถึง การมีอุปกรณ์ทางด้านสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการสืบค้น มีห้องปฏิบัติการเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา อาคาร สถานที่ และเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวก

ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม หมายถึง การมีนวัตกรรมทางด้านนาฏศิลป์เพื่อส่งเสริมพัฒนาชุมชนในระดับชาติ หรือนานาชาติ มีการวิจัยทางด้านนาฏศิลป์เพื่อเชื่อมโยงเกี่ยวกับปัญหาชุมชน มีการสร้างงานนาฏศิลป์ตะวันตกที่มาจากบริบทของวัฒนธรรมหรือประวัติศาสตร์ชาติ

ด้านแนวคิดพัฒนาการเรียนการสอน หมายถึง มีการใช้ภาษาเทคนิคทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตก มีการสอนจากแหล่งความรู้อื่นๆ เช่น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การสอนทางด้านศิลปะร่วมสมัย ทฤษฎีทางการเคลื่อนไหว ทฤษฎีทางทัศนศิลป์ ความรู้ทางด้านดนตรี ความคิดสร้างสรรค์

กรอบแนวคิดในการวิจัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อนำเสนอกรอบการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตโดยการเทียบเคียง มีกรอบแนวคิดในการวิจัยแสดงในแผนภูมิดังต่อไปนี้

แผนภูมิที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานฤศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาตรีโดยประเทศไทย

คำอธิบายกรอบแนวคิดในการวิจัย

ความสำคัญของมาตรฐานหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย

1. นาฏศิลป์เป็นแหล่งสืบทอดทางวัฒนธรรม

นาฏศิลป์เป็นศิลปะการแสดงประเภทหนึ่งที่สามารถสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมได้หลายรูปแบบนาฏศิลป์ถือเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันล้ำค่าของมนุษยชาติ ที่มนุษย์ควรรู้จัก เข้าใจศึกษา และนำมาใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ตนเอง แก่ผู้อื่น และแก่สังคมโดยรวม โดยพิจารณาว่า นาฏศิลป์มีส่วนใดบ้างในการดำเนินชีวิตของมนุษย์ ทั้งที่เป็นกิจกรรมส่วนตัวและส่วนรวมตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน มนุษย์ได้ใช้นาฏศิลป์เป็นกิจกรรมส่วนสำคัญส่วนหนึ่งของการดำรงชีวิตในเวลาปกติ และในโอกาสพิเศษอยู่ตลอดเวลา ซึ่งอาจสรุปเนื้อหาจากคุณค่าที่ได้รับจากการเรียนนาฏศิลป์ไทยของกลุ่มสาระศิลปะได้ว่า มนุษย์เราได้รับคุณค่าจากนาฏศิลป์ในวัตถุประสงค์ต่างๆ ดังนี้คือ

1) **เพื่อการสื่อสาร** นาฏศิลป์เป็นกระบวนการหนึ่งที่มนุษย์ใช้ในการสื่อสาร ธรรมชาติเปิดโอกาสให้มนุษย์ใช้ร่างกายประกอบการเล่าเรื่องเพื่อให้การเล่าเรื่องตื่นเต้นสนุกสนาน นาฏศิลป์ได้พัฒนาต่อมาโดยที่มนุษย์สร้างสรรค์ท่าทางต่างๆ ให้มีความหมายเฉพาะที่เข้าใจและสื่อสารกันได้ในกลุ่มชนนั้นๆ หรืออาจกล่าวได้ว่านาฏศิลป์ได้พัฒนาจากรูปลักษณะที่ง่าย และเป็นส่วนประกอบของคำพูดหรือวรรณศิลป์ ไปสู่การสร้างภาษาของตนเองขึ้น โดยกำหนดกันในกลุ่มชนที่ใช้นาฏศิลป์นั้นๆว่า ทำใดมีความหมายอย่างไร

2) **เพื่องานพิธีกรรมต่างๆ** นาฏศิลป์ใช้เป็นเครื่องดนตรี หรือเป็นอำนาจเหนือธรรมชาติในตัวเองของผู้ทำหน้าที่เป็นพอมดหรือหมอผี หรืออีกนัยหนึ่งคนเหล่านี้ใช้นาฏศิลป์สื่อสารกับพลังเหนือธรรมชาติให้เข้ามาสิงสถิตในตนเองหรือผ่านตนไปยังสิ่งที่ต้องการรับอิทธิพลเหล่านั้น เช่นการทรงเจ้าเข้าผีในพิธีการแต่งงานของชนเผ่าต่างๆในประเทศออฟริกา หรือการขับไล่สิ่งชั่วร้ายด้วยพิธีการร้องเล่นเต้นรำของกลุ่มชนพื้นเมืองอเมริกันในสหรัฐอเมริกา (Native Americans in the United States)

3) **เพื่องานพิธีการต่างๆ** ในสังคมหนึ่งย่อมมีพิธีการต่างๆ ของมนุษย์ แต่ละพิธีการมีความสัมพันธ์แตกต่างกันออกไป เช่น พิธีการต้อนรับแขกเมืองสำคัญ พิธีแห่เทวรูปที่เคารพประจำปี เพื่อเป็นสิริมงคล พิธีฉลองงานสำคัญเช่นงานวันเกิดงานวันครบรอบแต่งงาน การร้องรำทำเพลง

4) **เพื่อความบันเทิงและการสังสรรค์** มนุษย์มักมีการพบปะสังสรรค์กันในโอกาสต่างๆ อยู่เสมอ เช่น การจัดงานรื่นเริงตามฤดูกาล เพื่อเฉลิมฉลองเมื่อสิ้นฤดูกาลเก็บเกี่ยวอันเหน็ดเหนื่อย และเก็บเกี่ยวได้ผลดี หรือการฉลองเริ่มฤดูฝนอันเป็นการเริ่มต้นฤดูเพาะปลูก ในรอบปีหนึ่ง มีเทศกาล

สำคัญหลายครั้ง อาทิ งานรำลึกถึงบรรพบุรุษ หรือเหตุการณ์สำคัญในอดีต งานรื่นเริงหรืองานรำลึก เหล่านี้มักจะมีการเฉลิมฉลองต่างๆ นาฏศิลป์ให้ความบันเทิงแก่ผู้มาร่วมงานต่างๆ

5) เพื่อการออกกำลังกายและพัฒนาบุคลิกภาพ การฝึกนาฏศิลป์ต้องอาศัยกำลังในการฝึกซ้อมและ ในการแสดงอย่างมาก เหมือนกับได้ออกกำลังกายอยู่ตลอดเวลา เป็นการกระตุ้นหรือ บำบัดส่วนใดส่วนหนึ่งของร่างกาย ทำให้กระฉับกระเฉง ไม่เครียด เป็นการสร้างเสริมบุคลิกภาพและมีการทรงตัวที่สง่างามด้วย

6) เพื่อการอนุรักษ์และเผยแพร่ นาฏศิลป์เป็นเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของชุมชน ในชุมชนหนึ่งๆ มักมีการสืบทอด และอนุรักษ์วัฒนธรรมทางนาฏศิลป์ของตนเอาไว้มิให้สูญหาย มีการสอนมีการแสดงและเผยแพร่นาฏศิลป์ให้ท้องถิ่นอื่น หรือนำไปเผยแพร่ในต่างแดน (กลุ่มสาระศิลปะ, 2558: ออนไลน์)

2. การเสริมสร้างอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมอาเซียนทำให้เกิดเป็นชุมชนที่มีการเชื่อมโยง (Community of Connectivity)

ในเสาหลักของประชาคมสังคมและวัฒนธรรมอาเซียน (ASEAN Socio-Cultural Community หรือASCC) มีเป้าหมายให้ประชากรมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีมีความมั่นคงทางสังคมมีสังคมที่เอื้ออาทรและแบ่งปันโดยประเทศสมาชิกมีแผนความร่วมมือใน 6 ด้านได้แก่พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ให้มีการศึกษาขั้นพื้นฐานที่เหมาะสมแก่การนำไปประกอบอาชีพสร้างสังคมความรู้พัฒนาสวัสดิการสังคมให้ประชาชนมีสุขภาพดีได้รับบริการทางการแพทย์อย่างเท่าเทียมพัฒนาสิ่งแวดล้อมอนุรักษ์ธรรมชาติลดปัญหามลพิษลดช่องว่างการพัฒนาประเทศ การพัฒนาด้านสิทธิมนุษยชนสร้างอัตลักษณ์อาเซียนเน้นการสร้างความรู้สึกร่วมและความเข้าใจอันดีในการอยู่ร่วมกันของสมาชิกสถาบันอุดมศึกษาจึงต้องมีการพัฒนาอย่างก้าวกระโดด เพื่อเป็นแหล่งความรู้ที่ตอบสนองการแก้ไขปัญหาวิกฤติและชี้้นำการพัฒนาอย่างยั่งยืนของชาติและท้องถิ่น และส่งเสริมการพัฒนาประเทศให้สามารถแข่งขันได้ในประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคนและสังคมไทยให้มีคุณภาพ ผลิตกำลังคนที่มีศักยภาพตรงตามความต้องการของตลาดงานอีกด้วย การขยายตลาดทางการศึกษาทั้งในมิติปริมาณกลุ่มเป้าหมายและขอบเขตภารกิจการทำงานของมหาวิทยาลัยที่คาดว่าจะมีการรุกเข้าไปในขอบเขตพรมแดนใหม่ๆทางการศึกษามากขึ้นเพื่อให้ตนเองสามารถอยู่รอดและแข่งขันได้ในยุคที่ธุรกิจการศึกษาเกิดการขยายตัวโดยเฉพาะอย่างยิ่งการรองรับกับกลุ่มนักศึกษาต่างชาติที่คาดว่าจะเข้ามาศึกษาต่อในประเทศเพิ่มขึ้น การขยายตลาดทางการศึกษาจะช่วยให้สถาบันอุดมศึกษาต่างๆมีตัวเลือกผู้เรียนที่มีคุณภาพมากขึ้นหากจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจะสามารถดึงดูดผู้เรียนที่เก่งในภูมิภาคเข้าเรียนอันจะเป็นทางลัดพัฒนาคุณภาพและสร้างชื่อเสียงให้กับสถาบันการศึกษาได้อีกทางหนึ่ง (กรมอาเซียน, 2552: ออนไลน์)

กล่าวโดยสรุปว่า สาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกเป็นอีกสาขาวิชาหนึ่งที่สามารถเสริมสร้างอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมและสามารถส่งเสริมการพัฒนาประเทศให้สามารถแข่งขันได้ในประชาคมอาเซียนและต่อเนื่องไปในระดับประชาคมโลกการขยายตลาดทางการศึกษาทั้งในมิติปริมาณกลุ่มเป้าหมายและขอบเขตภารกิจการทำงานของมหาวิทยาลัยที่คาดว่าจะมีการรุกเข้าไปในขอบเขตพรมแดนใหม่ๆทางการศึกษามากขึ้นเพื่อให้ตนเองสามารถอยู่รอดและแข่งขันได้ในยุคที่ธุรกิจการศึกษาเกิดการขยายตัวโดยเฉพาะอย่างยิ่งการรองรับกับกลุ่มนักศึกษาต่างชาติที่คาดว่าจะเข้ามาศึกษาต่อในประเทศเพิ่มขึ้นซึ่งในที่นี้จากการศึกษาพบว่าตลอดช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีนักศึกษาต่างชาติสนใจเข้ามาศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาไทยเพิ่มจำนวนมากขึ้นเป็นลำดับ (ศูนย์วิจัยกสิกรไทย, 2557:ออนไลน์) การขยายตลาดทางการศึกษาจะช่วยให้สถาบันอุดมศึกษาต่างๆ มีตัวเลือกผู้เรียนที่มีคุณภาพมากขึ้นหากจัดการศึกษาที่มีคุณภาพจะสามารถดึงดูดผู้ที่เรียนเก่งในภูมิภาคเข้าเรียนอันจะเป็นทางลัดพัฒนาคุณภาพและสร้างชื่อเสียงให้กับสถาบันการศึกษาได้อีกทางหนึ่งเช่นเดียวกับที่มหาวิทยาลัยชั้นนำของโลกหลายแห่งได้นำกลยุทธ์ดังกล่าวนี้มาใช้ เช่น ฮาร์วาร์ดและ สแตนฟอร์ด เป็นต้น

การจัดหลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศและต่างประเทศตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

สาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกเป็นสาขาวิชาที่ศึกษาถึงหลักการเคลื่อนไหวในรูปแบบตะวันตก ที่สามารถนำมาสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมได้หลากหลาย ไม่ว่าจะเป็นจิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม วิจิตรศิลป์ ดนตรี ภาษา เครื่องแต่งกาย วิถีชีวิต ฯลฯ เหล่านี้ล้วนเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้เรียนรู้ได้ซึมซับถึงความงามและสุนทรีย์ภาพของการมีชีวิต เป็นศาสตร์ที่สะท้อนภาพชีวิตมนุษย์และสภาพความเป็นอยู่ตามธรรมชาติและความร่วมมือทางวัฒนธรรมโดยมีความเป็นสากลร่วมสมัยและไม่จำกัดกาลเวลาช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนทำความเข้าใจกับชีวิต อีกทั้งยังเป็นการตอบสนองตลาดแรงงานด้านศิลปวัฒนธรรมที่กำลังมีการขยายตัวเป็นจำนวนมาก และตอบรับกับการสร้างพหุวัฒนธรรมและการสร้างหลักสูตรทางวิชาชีพใหม่ๆเข้าสู่การอุดมศึกษาอย่างต่อเนื่อง หลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในประเทศไทย มีรายละเอียดดังนี้

1) หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย

สาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับอุดมศึกษา ได้มีการศึกษาอย่างเป็นระบบเริ่มตั้งแต่โรงเรียนนาฏดุริยางคศาสตร์ ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ.2477 ภายหลังจากได้รับการยกฐานะให้เป็น “วิทยาลัยนาฏศิลป์” เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2515 วิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดกรมศิลปากร สาขานาฏศิลป์สากล ในขณะนั้นทำการสอนโดย มาตามสวัสตีธนบาล ซึ่งเป็นชาวต่างประเทศ ไม่ปรากฏสัญชาติ มีสามีเป็นคนไทย ทำการสอนตั้งแต่โรงเรียนเริ่มเปิดจนถึงปี พ.ศ.2484 โรงเรียนได้ปิดไป

เนื่องจากสงครามโลกครั้งที่ 2 ในยุคสมัยต่อมา ผู้เข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาที่ วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร สาขานาฏศิลป์สากล จะได้รับปริญญาตรีสมทบสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ปัจจุบัน ยกเลิกการสมทบจัดตั้งเป็นสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ในปี พ.ศ. 2542 (วิทยาลัยนาฏศิลป์, 2556: ออนไลน์) จากนั้นมีการเปิดสอนในมหาวิทยาลัยของรัฐบาลคือ ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2531 และที่ สาขานาฏศิลป์ สากล คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒในปี พ.ศ. 2538 และที่ มหาวิทยาลัย มหาสารคาม โครงการจัดตั้งคณะศิลปกรรมศาสตร์และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ในปี พ.ศ. 2541 สาขานาฏศิลป์ ภาควิชาทัศนศิลป์และศิลปะการแสดง นอกจากนี้ยังมีสถาบันสอนนาฏศิลป์ตะวันตก เอกชนในประเทศไทย ที่ได้รับการรับรองจากกระทรวงศึกษาธิการ และ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยราชชมงคลตลอดจนสถาบันที่จดทะเบียนในรูปของบริษัทจำกัดอีกมาก จากเหตุผลดังกล่าวนี้ทำให้กระบวนการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในรายวิชาต่างๆถูกบรรจุเข้าสู่หลักสูตร การเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา

2) การใช้หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย

จากการศึกษาหลักสูตรจากสถาบันอุดมศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรในสาขาวิชานาฏศิลป์ ตะวันตก และให้ปริญญาในสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก (Western Dance) จำนวน 4 สถาบันที่เปิด สอนหลักสูตรจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยที่ มีการผลิตบัณฑิตไม่น้อยกว่า 5 ปี มีกลุ่มบัณฑิต และผู้ใช้บัณฑิตที่สามารถเก็บข้อมูลที่สะท้อนภาพคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนและ คุณภาพบัณฑิตได้มี 4 สถาบันการศึกษาดังนี้ คือ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ได้เสนอโครงการ “ศิลปกรรมศาสตร์” ครั้งแรกในการสัมมนาหัวหน้าแผนกวิชาเรื่อง “การ พัฒนาการศึกษานาฏศิลป์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย” ระหว่างวันที่ 12 - 14 สิงหาคม 2514 โดยมี ศาสตราจารย์ ดร.สุขุม ศรีธัญญรัตน์ เป็นประธาน ได้เสนอในที่ประชุมให้ทราบในหลักการบางตอนว่า

“โครงการที่เป็นโครงการใหม่ก็คือการพิจารณาจัดตั้งหน่วยวิชาการทางศิลปกรรม ศาสตร์ขึ้น ในปี 2517 และการศึกษาข้อมูลเพื่อที่จะดำเนินการจัดตั้งคณะเกษตรศาสตร์ขึ้นในแผนพัฒนา ระยะที่ 4 ซึ่งจะเริ่มปีการศึกษา 2519 เป็นต้นไป ทั้งสองเรื่องนี้ผมเข้าใจว่าเป็นเรื่องที่มีมหาวิทยาลัยต้อง พิจารณาอย่าง รอบคอบและเล็งเห็นการณ์ไกล คำว่าศิลปกรรมศาสตร์ที่ใช้ในนี้ เราหมายถึง Fine and Applied Arts ซึ่งมีคำแปลแยกกันที่ยังหาคำไทยเหมาะสมมาแปลร่วมกันไม่ได้ จึงขอใช้คำว่า ศิลปกรรมศาสตร์ก่อน หน่วยงานวิชาการทางด้านศิลปกรรมศาสตร์นี้อาจครอบคลุมวิชาการทุกสาขา ด้าน ศิลปะอย่างสมบูรณ์ เช่น วิจารณ์ศิลป์ เนรมิตศิลป์ ศิลปะทฤษฎี หรือ ดุริยางค์ และ ศิลปะการแสดง” (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2557:ออนไลน์)

โครงการนี้ได้รับอนุมัติจากสภามหาวิทยาลัยให้จัดอยู่ในแผนพัฒนา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ระยะเวลาที่ 3 พ.ศ. 2515 - 2519 ในปี 2517 ได้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำโครงการศิลปกรรมศาสตร์ โดยมี รองศาสตราจารย์ ดร.วิจิตร ศรีสอาน เป็นกรรมการที่ปรึกษา โครงการได้รับการพิจารณาให้อยู่ในแผนพัฒนาระยะที่ 4 พ.ศ. 2520 - 2525 สมัยของศาสตราจารย์ เดิมศักดิ์ กฤษณามระ เป็นอธิการบดี โดยหลักการให้จัดตั้งเป็น “คณะศิลปกรรมศาสตร์” ประกอบด้วย 5 ภาควิชาคือ ทัศนศิลป์ นฤมิตศิลป์ ดุริยางคศิลป์ ศิลปการละคร และวรรณศิลป์ ต่อมาคณะกรรมการได้พิจารณาให้ยุบเหลือเพียง 4 ภาควิชาคือ ทัศนศิลป์ นฤมิตศิลป์ ดุริยางคศิลป์และนาฏยศิลป์ ภาควิชา นาฏยศิลป์ นับเป็นภาควิชาที่ 4 ของคณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เริ่มเปิดสอนเมื่อ พ.ศ. 2531 ในหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต ระดับปริญญาบัณฑิต คณะศิลปกรรมศาสตร์ เปิดทำการเรียนการสอนระดับปริญญาตรีเป็นคณะที่ 15 ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยปีการศึกษา 2526 เป็นปีแรก โดยเปิดเพียง 2 ภาควิชาคือ ภาควิชาทัศนศิลป์ และดุริยางคศิลป์ ต่อมา ปีการศึกษา 2528 เปิดรับนิสิตภาควิชา นฤมิตศิลป์และปีการศึกษา 2531 เปิดรับนิสิตภาควิชา นาฏยศิลป์ ตามลำดับ มีพระราชกฤษฎีกาจัดตั้งคณะศิลปกรรมศาสตร์ขึ้นในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเมื่อ วันที่ 2 มีนาคม 2527 คณะศิลปกรรมศาสตร์จึงถือเอาวันที่ 2 มีนาคม ของทุกๆ ปี เป็นวันคล้ายวันสถาปนาของคณะ คณะศิลปกรรมศาสตร์ ผลิตศิลปินบัณฑิตที่มีความรู้ ความชำนาญ ด้านทักษะและความคิดสร้างสรรค์ เป็นผู้ริเริ่ม บุกเบิก แสวงหา คิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และเป็นผู้ที่มีความรู้คู่คุณธรรม ศิลปินบัณฑิตจากคณะศิลปกรรมศาสตร์ สามารถประกอบอาชีพอิสระหรือทำงานในองค์กรเอกชน รัฐวิสาหกิจและราชการได้เป็นอย่างดี ภารกิจที่สำคัญของคณะศิลปกรรมศาสตร์นอกจากมีหน้าที่ผลิตบัณฑิตแล้ว ยังต้องทำการอนุรักษ์ ส่งเสริมและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมเพื่อสังคมไทย ปัจจุบันคณะศิลปกรรมศาสตร์ เปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาตรี 1 หลักสูตร คือ หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ศป.บ) ประกอบด้วย 4 ภาควิชา คือ ภาควิชาทัศนศิลป์ ภาควิชา นฤมิตศิลป์ ภาควิชาดุริยางคศิลป์ และภาควิชา นาฏยศิลป์ ระดับปริญญาโท 2 หลักสูตร คือ 1) หลักสูตรศิลป ศาสตรมหาบัณฑิต (ศศ.ม.) 2 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาดุริยางคศิลป์ไทย และสาขาวิชา นาฏยศิลป์ไทย 2) หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรมหาบัณฑิต (ศป.ม.) 2 สาขาวิชา คือ สาขาวิชา นฤมิตศิลป์ และสาขาวิชาดุริยางคศิลป์ ตะวันตก หลักสูตรระดับปริญญาเอก 2 หลักสูตร คือ 1) หลักสูตรศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ศศ.ด.) 1 สาขาวิชา คือ สาขาวิชา นาฏยศิลป์ไทย และ 2) หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิต (ศป.ด.) (จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2557:ออนไลน์)

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

บทบาททางด้านศิลปกรรมศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒนั้น ได้แสดงบทบาทสำคัญมาตั้งแต่แรกเริ่ม ไม่ว่าจะเป็นการเปิดสอนวิชาพื้นฐาน วิชาความซาบซึ้งทางศิลปะและวิชาความซาบซึ้งทางดนตรี เพื่อสร้างรสนิยมอันประณีตงดงามให้กับบัณฑิตทุกคน การเปิดแผนกวิชาศิลปศึกษาภายใต้คณะวิชาการศึกษา วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร ในปีพุทธศักราช 2511 และผลิตบัณฑิตทางการศึกษาศิลปะ วิชาเอกศิลปศึกษา เป็นแห่งแรกในประเทศไทย ราวปีพุทธศักราช 2530 แนวคิดในการขยายบทบาททางด้านศิลปกรรมศาสตร์ไปสู่การเป็นคณะศิลปกรรมศาสตร์ได้ปรากฏชัดขึ้น หลังจากนั้นการเสนอโครงการจัดตั้งคณะศิลปกรรมศาสตร์ ก็เริ่มขึ้นในปีถัดมา โดยคณะบุคคลที่ปรารถนาจะเห็นรสนิยมอันประณีตงดงามและมีระบบแบบแผนทางด้านศิลปกรรมศาสตร์ พัฒนาขึ้นในมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒและสังคมไทย ท้ายที่สุด โครงการจัดตั้งคณะศิลปกรรมศาสตร์ก็ได้รับการอนุมัติ เมื่อวันที่ 16 มิถุนายน 2536 และประกาศในราชกิจจานุเบกษาในวันที่ 28 มิถุนายน 2536 พร้อมกันการเกิดขึ้นของสาขาวิชาศิลปะการแสดงและนาฏศิลป์ไทย นาฏศิลป์สากล (มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2558:ออนไลน์)

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

ภาควิชาศิลปะการแสดงก่อตั้งขึ้นเมื่อปีพุทธศักราช 2540 ภายใต้ภาควิชาทัศนศิลป์และศิลปะการแสดง สังกัดคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์ศุภชัย สิงห์บุศย์ เป็นผู้บริหารภาควิชา สาขานาฏศิลป์มีบุคลากรเพียง 2 ท่านคืออาจารย์สุรศักดิ์ พิมพ์เสน ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสาขาวิชานาฏศิลป์ และอาจารย์ศิริมณฑล นาฏยกุล ปีพุทธศักราช 2543 สาขานาฏศิลป์ได้โอนมาสังกัด โครงการจัดตั้งคณะศิลปกรรมศาสตร์ โดยมีผู้ช่วยศาสตราจารย์วิภา วิศเพ็ญ รองอธิการบดีฝ่ายศิลปวัฒนธรรมและกิจการพิเศษ เป็นประธานกรรมการบริหารโครงการจัดตั้งคณะศิลปกรรมศาสตร์ปี พ.ศ. 2543 อาจารย์ยุทศิลป์ จุฑาวิจิตร ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสาขาตั้งแต่ปี 2543 - 2544 และอาจารย์ปัทมาวดี ชาญสุวรรณ ดำรงตำแหน่งหัวหน้าสาขาตั้งแต่ต้นปี 2545 อาจารย์ยุทศิลป์ จุฑาวิจิตร ดำรงตำแหน่งถึงปี 2545-2549 และปี 2550 ผ.ศ. พีระพงศ์ เสนไสย ดำรงประธานภาควิชาศิลปะการแสดง จนถึงปัจจุบันกลุ่มสาขาวิชาศิลปะการแสดง เปิดหลักสูตรการเรียนการสอน 3 สาขาวิชาเอก คือ วิชาเอกนาฏศิลป์ไทย วิชาเอกนาฏศิลป์ตะวันตก และวิชาเอกนาฏศิลป์พื้นบ้านตั้งแต่ปี พ.ศ. 2540-2549 และในปี 2550 กลุ่มสาขาวิชา ได้มีการเปิดขยายสาขาวิชาเอกการแสดงละครเวทีและภาพยนตร์ ซึ่งเป็นสาขาวิชาใหม่เพื่อรองรับการขยายตัวของอุตสาหกรรมด้านศิลปะการแสดงในประเทศ ซึ่งปัจจุบันภาควิชาศิลปะการแสดงมีทั้งหมด 4 กลุ่มวิชาเอกนาฏศิลป์ไทย เอกนาฏศิลป์พื้นเมือง เอกนาฏศิลป์ตะวันตก เอกการแสดงละครเวทีและภาพยนตร์ (มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2558:ออนไลน์)

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

เป็นสถานศึกษาในสังกัดกระทรวงวัฒนธรรม ดำเนินการตามพระราชบัญญัติสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์พ.ศ.2550 ซึ่งประกาศในราชกิจจานุเบกษาเล่มที่ 124 ตอนที่ 32 วันที่ 9 กรกฎาคม พ.ศ. 2550 โดยมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ 10 กรกฎาคม พ.ศ. 2550 ส่งผลให้สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ เปลี่ยนสถานะเป็นนิติบุคคล สามารถจัดการเรียนการสอนได้ตั้งแต่ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานวิชาชีพ เฉพาะถึงระดับปริญญาเอก สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ จึงมีภารกิจสำคัญในการจัดการเรียนการสอนทั้ง ในหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ปริญญาตรี (5 ปี) และปริญญาตรี (4 ปี) ในคณะวิชา ในห้องเรียน เครื่องข่ายภูมิภาค และการจัดการศึกษาระดับพื้นฐานวิชาชีพเฉพาะด้านและระดับต่ำกว่าปริญญาตรี ในวิทยาลัยนาฏศิลป์ และวิทยาลัยช่างศิลป์รวม 15 แห่งด้วย โดยมีส่วนราชการที่จัดการศึกษาใน สังกัดจำนวน 18 แห่ง ตามกฎกระทรวงจัดตั้งส่วนราชการในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวง วัฒนธรรม พ.ศ. 2551 วันที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2551 หลักสูตรด้านนาฏศิลป์ตะวันตกที่เปิดสอนคือ หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต ภาควิชานาฏศิลป์ศึกษาศาสตรบัณฑิตศษ.บ.(นาฏศิลป์สากล ศึกษา) คณะศิลปศึกษาเป็นคณะวิชาหนึ่งในสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ กระทรวงวัฒนธรรม มีหน้าที่ ผลิตบัณฑิตหลักสูตรครูในสาขาวิชาชีพเฉพาะด้านนาฏศิลป์ ดนตรีและคีตศิลป์ทั้งไทยและสากล ก่อตั้ง ขึ้นเมื่อวันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2552 เปิดการศึกษาในระดับปริญญาตรี หลักสูตรศึกษาศาสตร บัณฑิต (ต่อเนื่อง) เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน พ.ศ. 2542 ในปี พ.ศ. 2547 คณะศิลปศึกษาได้พัฒนา หลักสูตรใหม่เป็นหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (5ปี) เพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงตามแนว ทางการปฏิรูปการศึกษาและนโยบายการ ผลิตครูของรัฐบาล ได้เปิดการเรียนการสอนหลักสูตร ดังกล่าวเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2547 ประกอบด้วยภาควิชาในสังกัด 4 ภาควิชา คือ ภาควิชา นาฏศิลป์ศึกษา ภาควิชาดุริยางคศิลป์ศึกษา ภาควิชาการศึกษา และภาควิชาศึกษาทั่วไป

การเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษานิยมใช้หลักสูตรที่มาจาก ต่างประเทศคือ หลักสูตรจากประเทศอังกฤษ R.A.D. (Royal Academy Dancing School) และ หลักสูตรจากประเทศออสเตรเลีย A.T.O.D. (Australian Teaching Of Dancing) มีรายวิชา บัลเลต์ (Ballet) แจ๊ส(Jazz) นาฏศิลป์ร่วมสมัย (Contemporary Dance) นาฏศิลป์สมัยใหม่ (Modern Dance) ฮิปฮอป (Hip Hop) และหลักสูตรอื่นๆ ในหลักสูตรเหล่านี้ผู้ที่สอนต้องเป็นผู้ที่สอบผ่านใบ ประกาศนียบัตรในแต่ละระดับขั้นมาแล้ว จึงมีสิทธิ์ทำการสอนและสามารถทำการสอบประเมินผลการ เรียนการสอนให้ผู้เรียนได้ในระดับหนึ่ง แต่หากผู้เรียนต้องการใบประกาศนียบัตรทางวิชาชีพเพิ่มเติม จากการเรียนในระดับอุดมศึกษา ผู้เรียนต้องทำการทดสอบโดยการประเมินจากผู้เชี่ยวชาญที่เป็น เจ้าของหลักสูตรในแต่ละประเทศนั้น ที่เดินทางเข้ามาทำการประเมินประมาณปีละ 2 ครั้ง ซึ่งผู้เรียน ต้องเสียค่าลงทะเบียนเพิ่มเองสถาบันอุดมศึกษาหลายแห่ง ไม่ได้ใช้หลักสูตรใดหลักสูตรหนึ่งเฉพาะใน การเรียนการสอนด้วยมีวัตถุประสงค์ในการผลิตบัณฑิตที่แตกต่างกัน นิยมใช้ประสบการณ์จาก

ผู้เชี่ยวชาญ ผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้มีประสบการณ์วิชาชีพมาสอนในรายวิชาดังกล่าว นอกเหนือจากนี้ยังมีรายวิชาการออกแบบทำเต็น การสร้างงานนาฏศิลป์ตะวันตก นาฏศิลป์นิพนธ์ การแสดงนาฏศิลป์เดี่ยวและกลุ่ม การส่งงานย่อย การประเมินการเรียนการสอนใช้รูปแบบเฉพาะของผู้สอนเอง ไม่ได้ยึดหลักเกณฑ์การสอนที่มีรูปแบบเดียวกัน

3) หลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศ

การพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ เป็นพัฒนาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิของแต่ละประเทศที่มีความสอดคล้องกับมาตรฐานการเรียนรู้ในมาตรฐานวิชาชีพด้านนาฏศิลป์ตะวันตก ซึ่งได้รับการรับรองหลักสูตรจากองค์กรวิชาชีพในแต่ละประเทศ

ประเทศนิวซีแลนด์ New Zealand Ministry of Education (2002)

การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนด้านนาฏศิลป์ ของประเทศนิวซีแลนด์อยู่ภายใต้การจัดการด้านศิลปะของระบบการศึกษาในประเทศนิวซีแลนด์ (National Certificate in Educational Achievement (NCEA) and New Zealand Qualifications Authority (NZQA) มีการจัดให้สอดคล้องกับความเป็นพหุวัฒนธรรมของประเทศในแต่ละหน่วยการเรียนรู้ ส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้ผ่านสื่อบนพื้นฐานการศึกษาของตะวันตก ภายใต้กรอบแนวคิดหลักสูตรศิลปะแห่งชาติตามแผนปฏิรูปการศึกษาของประเทศนิวซีแลนด์ในปี ค.ศ. 2000 โดในระบบการศึกษาขั้นพื้นฐานนักเรียนจะต้องเรียนภาษาตลอดจนศิลปะพื้นเมืองควบคู่ไปกับการเรียนแบบตะวันตกตามกรอบมาตรฐานการศึกษาที่กำหนดไว้ (New Zealand curriculum framework, 2002: 1)

การเรียนการสอนนาฏศิลป์ในประเทศนิวซีแลนด์หรือชื่อดั้งเดิมคือ เกาะโอเทียลัว (Aotearoa) ได้มีการพัฒนาขึ้นเป็นนวัตกรรมรูปแบบใหม่ เริ่มจากที่ประเทศนิวซีแลนด์ มีวัฒนธรรมการเต้นรำแบบมาอิจิ (Maori) เป็นวัฒนธรรมแบบชนเผ่าดั้งเดิมที่มีความมั่นคงและเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของประเทศภายหลังจากที่ประเทศนิวซีแลนด์ได้ถูกปกครองโดยสหราชอาณาจักรและได้มีการนำวัฒนธรรมสมัยใหม่เข้าสู่ประเทศนิวซีแลนด์ทำให้รูปแบบนาฏศิลป์สากลแบบตะวันตกได้ผสมผสานกับนาฏศิลป์พื้นเมืองเกิดเป็นนาฏศิลป์ประจำชาติขึ้นอย่างยั่งยืน เยาวชนของชาติจะถูกฝึกให้เรียนนาฏศิลป์เพื่อเข้าแข่งขันในเทศกาลการเต้นรำแห่งชาติทุกปี ในการพัฒนาความรู้ในรูปแบบการเต้นรำของชาวเมารี ผู้เรียนต้องตระหนักว่าการเต้นรำไม่ได้เป็นการแยกออกจากส่วนอื่น ๆ ของชีวิต แต่เป็นส่วนที่สำคัญของเรื่องราวของผู้คนชาวเมารีที่จะบอกเล่าเรื่องราวความเป็นตนเป็นคนของประเทศนิวซีแลนด์ รูปแบบการเต้นรำแบบสากลเช่นบัลเล่ต์, การเต้นแบบสก็อตแลนด์ การเต้นบอลรูม และการเต้นแบบพื้นเมืองของกลุ่มประเทศยุโรป ปรากฏหลักฐานมีมานานแล้วในวัฒนธรรมของประเทศนิวซีแลนด์ การขยายตัวของประชากรในประเทศ จากการอพยพ การลี้ภัย และความทันสมัยของการสื่อสารมีผลกระทบต่อความเป็นชาติพันธุ์อันสำคัญของประเทศเกิดความหลากหลายของพหุวัฒนธรรม สามารถมองเห็นได้ชัดเจนในเรื่องของวัฒนธรรมชายฝั่งทะเล และการเข้ามาของ

นาฏศิลป์ร่วมสมัย (Contemporary Dance) ได้ถูกยอมรับจากองค์กรศิลปะแห่งชาติ(The Arts Council of New Zealand) ว่า การเต้นรำร่วมสมัยมีบทบาทพิเศษในการแสดงให้เราเห็นว่า วัฒนธรรมของประเทศนี้สามารถทำงานร่วมกัน, การผลิตผลงานนาฏศิลป์ที่สามารถบอกอัตลักษณ์ของชาติแทนการพูด เป็นการแสดงออกที่มีประสิทธิภาพในมหาสมุทรแปซิฟิกนอกจากนี้ความชัดเจนของการเรียนการสอนนาฏศิลป์ในประเทศนิวซีแลนด์ ถูกกำหนดโดย กรอบมาตรฐานคุณวุฒิของประเทศนิวซีแลนด์โดยเฉพาะ (The New Zealand Curriculum Framework (1993) สำนักงานควบคุมมาตรฐานของประเทศนิวซีแลนด์ (New Zealand Qualifications Authority (NZQA) ได้กำหนดมาตรฐานของการเรียนนาฏศิลป์ด้วยการกำหนดเกณฑ์สำหรับผู้ที่ต้องผ่านการประเมินมาตรฐานการเรียนรู้ในระดับต่างๆ 4 กลุ่มการเรียนรู้คือ การผลิตงานนาฏศิลป์, การแสดงงานนาฏศิลป์, การออกแบบงานนาฏศิลป์และมุมมองของงานนาฏศิลป์ (New Zealand curriculum framework, 2002: 3-5)

ประเทศออสเตรเลีย Council Western Australia (Australia, 2005)

การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนด้านนาฏศิลป์ของระบบการศึกษาในประเทศออสเตรเลีย ในฝั่งตะวันตกมีการจัดการเรียนการสอนตามกรอบหลักสูตรของสภาหลักสูตรของออสเตรเลียตะวันตก(Curriculum Council, Western Australia) ที่ระดมความคิดเห็นของครู นักเรียน นักวิชาการ เจ้าหน้าที่ สมาคมวิชาชีพ สมาชิกชุมชน ได้ร่วมมือกันพัฒนากรอบแนวคิดผ่านการเห็นชอบและลงนามสภาการศึกษา ออสเตรเลีย พัฒนากรอบแนวคิดที่เรียกว่า กรอบแนวคิดหลักสูตรและคู่มือทางการศึกษาด้านศิลปะ (Curriculum Framework Curriculum Guide – The Arts) ที่ครอบคลุมสาขาวิชาทางด้านศิลปะได้แก่ ทัศนศิลป์, ดนตรี, ศิลปะการแสดง, นาฏศิลป์, แสงเสียง, เทคโนโลยีทางด้านศิลปะ ฯลฯ เพื่อให้ครูผู้สอนสามารถพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ในแต่ละช่วงวัย ตั้งแต่วัยเด็กจนถึงวัยรุ่นตอนปลายได้แบ่งหน่วยการเรียนรู้ที่สำคัญออกเป็น 4 หน่วยคือ ศิลปะความคิด (Arts Ideas) ศิลปะทักษะ (Arts Skills and Process) ศิลปะกับการตอบรับ (Arts responses) ศิลปะกับสังคม (Art in Society) เพื่อให้ผู้เรียนและผู้สอนสัมฤทธิ์ผลทางการสอนและเรียนรู้บูรณาการการเรียนการสอนกลุ่มวิชาทางด้านศิลปะไปสู่ผลลัพธ์การเรียนรู้ที่ยั่งยืน

ประเทศสหรัฐอเมริกา Center for Educator Development in Fine Arts (CEDFA) (Texas, 2014)

การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนด้านนาฏศิลป์ของระบบการศึกษาในรัฐเท็กซัส ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยอำนาจของสมาชิกสภานิติบัญญัติแห่งเท็กซัสส่งเสริมและพัฒนาความรู้ทักษะที่จำเป็นให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะแสดงให้เห็นถึงความรู้และทักษะในการอ่านและเขียน, คำนวณ, การแก้ปัญหา, คิววิเคราะห์ใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารข้ามทุกสาขาวิชา (Texas Essential Knowledge and Skills) กรอบแนวคิดนี้มีไว้เพื่อให้ครู ผู้บริหารการศึกษา ศูนย์บริการการศึกษา

บุคลากรสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนในการเรียนนาฏศิลป์ นำมาจัดทำเป็นหลักสูตร และประกาศใช้ให้กับโรงเรียนในรัฐเท็กซัส เพื่อตรวจสอบปรับปรุงหลักสูตรที่มีอยู่ เพื่อเพิ่มคุณภาพในการเรียนการสอนและการประเมินผลที่สอดคล้องไปกับสาขาวิชาชีพทางด้านศิลปกรรมลักษณะของกรอบหลักสูตรนี้ขึ้นอยู่กับความต้องการในการเรียนรู้ของผู้เรียนและเป็นไปตามกฎหมายของรัฐและคณะกรรมการการศึกษา สำหรับกรอบหลักสูตรทางด้านนาฏศิลป์ ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการทางด้านศิลปกรรมขึ้น ได้รวบรวมตัวแทนความเชี่ยวชาญในด้านศิลปะได้แก่ ผู้ปกครอง ผู้แทนธุรกิจ, รัฐและผู้นำชุมชน, ผู้เชี่ยวชาญแห่งชาติ ช่วยกันตรวจสอบร่างทางด้านศิลปกรรมเพื่อให้มั่นใจว่า การศึกษาศิลปะที่ดีในโรงเรียนของรัฐเท็กซัสจะช่วยลดความรุนแรงของสังคมได้ รัฐและคณะกรรมการด้านการศึกษาที่มีมติเป็นเอกฉันท์ที่จะนำกรอบแนวคิดทางด้านศิลปกรรม เพื่อกำหนดกลยุทธ์สร้างมาตรฐานการเรียนรู้ทางด้านนาฏศิลป์ ในหมวดนี้ได้มีการจัดรวบรวมบทสรุปของสิ่งที่นักเรียนจะทำ และเรียนรู้ในการศึกษาศิลปะดนตรีละครหรือการเต้นรำและนำเสนอ หน่วยการเรียนรู้ที่สำคัญ 4 หน่วยคือ การรับรู้ (Perception) ความคิดสร้างสรรค์และศิลปะการแสดง (Creative expression/performance) ประวัติศาสตร์และอารยธรรม (Historical and cultural heritage) และการรับรู้และการประเมิน (Response and evaluation) การพัฒนาหน่วยการเรียนรู้ที่สำคัญนี้ ยังออกแบบให้ครอบคลุมไปถึงกระบวนการสอนการเรียนรู้การกำหนดกลยุทธ์ที่สำคัญในแต่ละระดับขั้นของการเรียนนาฏศิลป์ที่สูงขึ้นไป นอกจากนี้กรอบหลักสูตรนี้ยังคำนึงถึงความเป็นพหุวัฒนธรรม (Multicultural Perspectives) ให้ชั้นเรียนต้นรำมีสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมสำหรับการสร้างความเข้าใจความหลากหลายทางวัฒนธรรมในแต่ละกิจกรรมขึ้นอยู่กับประสบการณ์ส่วนตัวเปิดโอกาสให้นักเรียนที่ร่วมกันแบ่งปันวัฒนธรรมของพวกเขาเป็นการสร้างจริยธรรมและวัฒนธรรมของแต่ละบุคคลตามเป้าหมายและรูปแบบของการแสดงออก ในการสร้างงานนาฏศิลป์เพื่อให้เกิดความคิดและการค้นพบใหม่ๆ เสมอ (Center for Educator Development in Fine Arts (CEDFA), 2014: 9-12)

ประอังกฤษ Royal Academy of Dancing (England, 2014)

การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนด้านนาฏศิลป์ของสถาบันรอยัลอคาเดมีอังกฤษเป็นสถาบันเก่าแก่ที่เปิดสอนทางการเต้นรำมาโดยเฉพาะมาตั้งแต่ปี.ศ. 1920 และจัดตั้งเป็นสมาคมครูโดยพระบรมราชานุญาตจากสมเด็จพระราชินีแห่งอังกฤษ ในปี ค.ศ. 1950 มีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงมาตรฐานของการเรียนการสอนบัลเล่ต์ในสหราชอาณาจักรแสวงหาเป้าหมาย วิธีการสอนแบบใหม่และเทคนิคการเต้นใหม่ๆ และนอกจากนี้ยังเป็นสถาบันการศึกษาที่ผลิตกลุ่มนักเต้นอาชีพที่ประสบความสำเร็จสูงสุดในยุโรป RAD เป็นหนึ่งในองค์กรที่ดีที่สุดของสถาบันสอนเต้นรำในโลกที่มีผู้เรียนมากกว่า 14,000 คนใน 79 ประเทศ รวมถึง 7,500 กว่าคนที่ถือสถานะครูที่และในแต่ละปีจะมีผู้สมัครเข้าเรียนประมาณ 250,000 ทั่วโลก การสอบผ่านจากสถาบันRAD เป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานกำกับดูแลคุณวุฒิแห่งชาติของอังกฤษ, เวลส์, ไอร์แลนด์เหนือและสกอตแลนด์ RAD ทำงาน

ร่วมกับครูผู้สอนเต้นรำนานาชาติของสมาคม Royal Academy of Dance เป็นองค์กรการกุศล 312,826 องค์กร จดทะเบียนในประเทศอังกฤษและเวลส์ Royal Academy of Dance Enterprises Ltd เป็น บริษัท ย่อยที่ถือหุ้นทั้งหมดของ RAD ที่ขายสินค้าที่มีตราสถาบันการศึกษาที่มีผลกำไรเพื่อช่วยเหลือองค์กรการกุศลวิธีการสอนของ RAD เป็นเทคนิคของการเต้นบัลเล่ต์และการฝึกฝนที่มีการออกแบบโดยผู้ก่อตั้ง ที่รวบรวมเอาสไตล์การเต้นแบบ อิตาลี ฝรั่งเศส เดนมาร์กและรัสเซีย เพื่อสร้างรูปแบบใหม่ของบัลเล่ต์ที่เป็นเอกลักษณ์ขององค์กร วิธีการผลิตรูปแบบการเต้นใหม่นี้ได้กลายเป็นที่ยอมรับในระดับสากลและเป็นรูปแบบบัลเล่ต์แบบอังกฤษ

ปัจจุบันสถาบันรอยัลอคาเดมีแห่งอังกฤษเปิดสอนทั้งในระบบเปิดเรียนที่สถาบันการศึกษาใจกลางเมืองที่มีอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกทันสมัย และระบบทางไกลในระดับประกาศนียบัตรและปริญญาตรี โท ทางด้านนาฏศิลป์ศึกษา เรียนทางสื่อออนไลน์ด้วยโปรแกรมการศึกษาของสถาบันที่มีมาตรฐานทางวิชาการในการเตรียมความพร้อมทางด้านการวิจัยการเรียนรู้ระหว่างประเทศ เพื่อส่งเสริมให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต และการก้าวเข้าสู่การเป็นผู้นำทางการศึกษาทางด้านนาฏศิลป์ (Royal Academy of Dance Prospectus 2014/15:26)

แนวคิดการจัดการเรียนการสอนที่สำคัญในหลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก

คำว่า “สาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก” มาจากคำภาษาอังกฤษว่า “Western Dance Department” หมายถึงสาขาวิชาที่เปิดสอนในระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์สากลหรือนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทย มีจุดมุ่งหมายเพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในด้านทักษะวิชาชีพนาฏศิลป์ตะวันตก เป็นหลักสูตรที่เรียนรู้เกี่ยวกับ หลักการเคลื่อนไหวรูปแบบต่างๆของนาฏศิลป์ตะวันตก ได้แก่ บัลเล่ต์ แจ๊ส นาฏศิลป์ร่วมสมัย ฮิปฮอป เป็นต้น สาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก (Western Dance Department) เป็นสาขาวิชาที่มีรากฐานมาจากทฤษฎีมนุษยศาสตร์ (Milton H. Snoeyenbos and Carole A. Knapp, 1979:17-30) ที่กล่าวถึงการแสดงออกของความเป็นมนุษย์และสรรพสิ่งผ่านการตีความ ดังนั้นในหลักสูตรการเรียนการสอนทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตกจึงต้องมีกระบวนการที่เน้นทางด้านการพัฒนาทักษะปฏิบัติตลอดจนแนวคิดการเรียนรู้แบบต่างๆ เพื่อนำเนื้อหาไปถ่ายทอดให้กับผู้เรียนโดยผู้วิจัยมีแนวคิดในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกดังนี้

1) ทฤษฎีทางการเคลื่อนไหวของลาบาน (Laban Movement Analysis Theory)

ร่างกายของมนุษย์ถูกออกแบบมาให้มีการเคลื่อนไหว ระบบความรู้ของการเคลื่อนไหวร่างกายถูกกำกับด้วยวัฒนธรรมและสังคมโดยกลุ่มคนที่สะสมความรู้และสืบทอดกันมา การเคลื่อนไหวร่างกายจึงมีระเบียบที่ชัดเจน ความรู้แบบนี้อาจเป็นการแสดงออกถึงความสัมพันธ์ทางสังคมที่มองเห็นได้ด้วยตาเป็นระบบของสุนทรียะที่ละเอียดอ่อน และอาจทำให้เข้าใจคุณค่าทางวัฒนธรรมมากขึ้น

การศึกษาการเคลื่อนไหวของร่างกายของกลุ่มคนในเชิงอุดมคติ เป็นการศึกษาที่ต้องการวิเคราะห์แบบแผนทางวัฒนธรรมและกิจกรรมที่เกิดขึ้นในสังคม ซึ่งเกี่ยวข้องกับการใช้ร่างกาย นอกจากนั้นยังเป็นการศึกษากระบวนการทางสังคมของกลุ่มคนบางกลุ่มในช่วงเวลาใดเวลาหนึ่ง และศึกษาลักษณะท่าทางการเคลื่อนไหวของร่างกายในแบบต่างๆเพื่อดูว่ามนุษย์ใช้ร่างกายส่วนใด การเคลื่อนไหวร่างกายจะถูกกำกับด้วยเครื่องหมาย ในทศวรรษที่ 20 รูดอล์ฟ ฟอน ลาบับ คือผู้ที่สร้างเครื่องหมายสำหรับการเคลื่อนไหว รู้จักกันในนาม Labanotation หรือกฎของลาบับ ส่วนการเต้นบัลเลต์ จะมีเครื่องหมายอีกแบบหนึ่งเรียกว่า ปิเนซ ซึ่งเป็นพื้นฐานสำหรับการเต้นรำหลายชนิด นอกจากนั้นคอมพิวเตอร์ยังอาจใช้เป็นเครื่องหมายสำหรับการเต้นรำ และการควบคุมข้อมูล เช่นเดียวกับการใช้ภาพยนตร์และวิดีโอในการช่วยวิเคราะห์และจดบันทึก (นฤพนธ์ ต้วงวิเศษ, 2550: ออนไลน์) องค์ประกอบที่สำคัญของการเคลื่อนไหวร่างกายตามแนวคิดและทฤษฎีของลาบับสรุปได้ดังนี้คือ (ธรากร จันทนะสาโร, 2557: 59)

1. ทิศทาง (Direction Destination) คือ การเคลื่อนที่ไปในทิศทางของการเคลื่อนไหวไปในแต่ละทิศทางเป็นการเคลื่อนที่ จากที่หนึ่งไปสู่ยังอีกที่หนึ่ง
2. ท่าทาง (Motion) คือ การเคลื่อนไหวจากท่าทางหนึ่งไปสู่อีกท่าทางหนึ่ง โดยไม่ระบุตำแหน่งสุดท้ายของการเคลื่อนไหว
3. ลีลา (Anatomical Change) คือ การเคลื่อนไหวร่างกายเฉพาะส่วนต่างๆ ที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางกายภาพ
4. จินตภาพ (Visual Design) คือ การนำวิธีการทางทัศนศิลป์มาแทนการบรรยาย อธิบายถึงรูปแบบการเคลื่อนไหว
5. สัมพันธภาพ (Relationship) คือ การเคลื่อนไหวที่มีส่วนสัมพันธ์กันกับร่างกายของผู้แสดงจำนวน 1 คนขึ้นไป หรือ มีการใช้อุปกรณ์ประกอบการแสดง เช่น ดาบ ผ้า และ องค์ประกอบของการแสดงอื่นๆ เช่น ฉาก แสง เสียง เป็นต้น
6. ความสมดุล (Center of Weight Balance) คือ การทรงตัวของเคลื่อนไหวในรูปแบบที่แตกต่างกัน
7. เอกภาพ (Dynamics) คือ การใช้ความเร็ว ช้า อารมณ์ ในการเคลื่อนไหวร่างกาย
8. จังหวะ (Rhythmic Pattern) คือ การกำหนดจังหวะของดนตรีให้มีความสัมพันธ์กับการเคลื่อนไหว

2) การพัฒนาด้านทักษะปฏิบัติ (Psycho Motor Domain)

ทักษะพิสัย(Psychomotor Domain) เป็นความสามารถของผู้เรียนในด้านที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติหรือการแสดงออกต่างๆทั้งที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางร่างกายและการแสดงออกมาให้เห็นทางด้านร่างกายซึ่งเป็นการทำงานของกล้ามเนื้อที่อาจซับซ้อนต้องใช้กล้ามเนื้อหลายส่วนประกอบกัน

เกิดจากการสั่งงานของสมองซึ่งต้องมีปฏิสัมพันธ์กับความรู้สึกที่เกิดขึ้นและทักษะที่เกิดขึ้นภายในร่างกายก็ได้เช่นทักษะด้านการคิดเป็นการฝึกการใช้งานสมองให้เกิดประสิทธิภาพซึ่งจะสามารถแสดงออกมาให้เห็นเป็นภาพภายนอกการเรียนการสอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่จะเน้นทักษะปฏิบัติโดยอาศัยแนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติ มีแนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของนักการศึกษาที่เหมาะสมกับการเรียนการสอนในสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก ที่ผู้วิจัยเลือกมาศึกษา ดังนี้ คือ

3.1 แนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของเดฟ (Dave.1967)

เดฟ, 1967 : 96-99 (อ้างใน ทิศนา แคมมณี, 2553:245) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติไว้ว่าทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อยๆจำนวนมากการฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อยๆเหล่านั้นได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและรวดเร็วขึ้นซึ่งกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบ ระเบียบวิธีการสอน (Methodology) มีทั้งหมด 5 ขั้นตอนคือ

- 1) ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวมโดยการสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบทักษะหรือการกระทำที่สาธิตให้ผู้เรียนดูนั้นจะต้องเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติไม่ช้าหรือเร็วเกินไปก่อนการสาธิตครูควรให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกตควรชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกต
- 2) ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยเมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้วผู้สอนควรจะแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อยๆหรือแบ่งสิ่งที่กระทำออกเป็นส่วนย่อยๆและสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามไปทีละส่วนอย่างช้าๆ
- 3) ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มีการสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดูหากติดขัดจุดใดผู้สอนควรให้คำชี้แนะและช่วยแก้ไขจนผู้เรียนทำได้เมื่อได้แล้วผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไปและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน
- 4) ขั้นให้เทคนิควิธีการเมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้วผู้สอนอาจแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงานนั้นได้ดีขึ้นเช่นทำได้ประณีตสวยงามขึ้นทำได้รวดเร็วขึ้นทำได้ง่ายขึ้นหรือสิ้นเปลืองน้อยลง เป็นต้น
- 5) ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อยๆเป็นทักษะที่สมบูรณ์เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้วจึงให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยๆต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบและฝึกปฏิบัติหลายๆครั้งจนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างที่ชำนาญ

3.2 แนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของ ซิมป์สัน (Simpson. 1972)

ทักษะปฏิบัตินี้ Simpson, 1972 (อ้างใน ทิศนา แคมมณี, 2553:244) สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝนซึ่งหากได้รับการฝึกฝนที่ดีแล้วจะเกิดความถูกต้องความคล่องแคล่วความเชี่ยวชาญชำนาญ การและความคงทนผลของพฤติกรรมหรือการกระทำสามารถสังเกตได้จากความรวดเร็วความแม่นยำ ความแรงหรือความราบรื่นในการจัดการซึ่งกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบมีทั้งหมด 7 ขั้นตอนคือ

- 1) ขั้นการรับรู้ (Perception) เป็นขั้นการให้ผู้เรียนรับรู้ในสิ่งที่จะทำโดยการให้ผู้เรียนสังเกตการณ์ทำงานนั้นอย่างตั้งใจ
- 2) ขั้นการเตรียมความพร้อม (Readiness) เป็นขั้นการปรับตัวให้พร้อมเพื่อการทำงานหรือแสดงพฤติกรรมนั้นทั้งทางด้านร่างกายจิตใจและอารมณ์โดยการปรับตัวให้พร้อมที่จะทำการเคลื่อนไหวหรือแสดงทักษะนั้นๆและมีจิตใจและสภาวะอารมณ์ที่ดีต่อการที่จะทำหรือแสดงทักษะนั้นๆ
- 3) ขั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม (Guided Response) เป็นขั้นที่ให้โอกาสแก่ผู้เรียนในการตอบสนองต่อสิ่งที่รับรู้ซึ่งอาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนเลียนแบบการกระทำหรือการแสดงทักษะนั้นหรืออาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนลองผิดลองถูก (Trial and Error) จนกระทั่งสามารถตอบสนองได้อย่างถูกต้อง
- 4) ขั้นการให้ลงมือกระทำจนกลายเป็นกลไกที่สามารถกระทำตัวเอง (Mechanism) เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติและเกิดความเชื่อมั่นในการทำสิ่งนั้นๆ
- 5) ขั้นการกระทำอย่างชำนาญ (Complex Overt Response) เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการกระทำนั้นๆจนผู้เรียนสามารถทำได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญเป็นไปโดยอัตโนมัติและด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง
- 6) ขั้นการปรับปรุงและประยุกต์ใช้ (Adaptation) เป็นขั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนปรับปรุงทักษะหรือการปฏิบัติของตนให้ดียิ่งขึ้นและประยุกต์ใช้ทักษะที่ตนได้รับการพัฒนาในสถานการณ์ต่างๆ
- 7) ขั้นการคิดริเริ่ม (Origination) เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างชำนาญและสามารถประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่หลากหลายแล้วผู้ปฏิบัติจะเริ่มเกิดความคิดใหม่ๆในการกระทำหรือปรับการกระทำนั้นให้เป็นไปตามที่ตนต้องการ

3.3 แนวคิดการพัฒนาทักษะปฏิบัติของแฮร์โรว์ (Harrow. 1972)

Harrow, 1972: : 96-99 (อ้างใน มหาวิทยาลัยเซนต์จอนห์, 2553:ออนไลน์) ได้จัดลำดับขั้นของการเรียนรู้ทางด้านทักษะปฏิบัติโดยเริ่มจากระดับที่ซับซ้อนน้อยจนถึงระดับที่มีความซับซ้อนมาก ซึ่งกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบมีทั้งหมด 5 ขั้นตอนคือ

1) ขั้นการเลียนแบบเป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนสังเกตการณ์กระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ ซึ่งผู้เรียนย่อมจะรับรู้หรือสังเกตเห็นรายละเอียดต่างๆได้ไม่ครบถ้วนแต่อย่างน้อยผู้เรียนจะสามารถบอกได้ว่าขั้นตอนหลักของการกระทำนั้นๆมีอะไรบ้าง

2) ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่งเมื่อผู้เรียนได้เห็นและสามารถบอกขั้นตอนของการกระทำที่ต้องการเรียนรู้แล้วให้ผู้เรียนลงมือทำโดยไม่มีแบบอย่างให้เห็นผู้เรียนอาจลงมือทำตามคำสั่งของผู้สอนหรือทำตามคำสั่งที่ผู้สอนเขียนไว้ในคู่มือก็ได้การลงมือปฏิบัติตามคำสั่งนี้แม้ผู้เรียนจะยังไม่สามารถทำได้อย่างสมบูรณ์แต่อย่างน้อยผู้เรียนก็ได้ประสบการณ์ในการลงมือทำและค้นพบปัญหาต่างๆ ซึ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้และการปรับการกระทำให้ถูกต้องสมบูรณ์ขึ้น

3) ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ (Precision) ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนจนสามารถทำสิ่งนั้นๆได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์โดยไม่จำเป็นต้องมีแบบอย่างหรือมีคำสั่งนำทางการกระทำการกระทำที่ถูกต้องแม่นยำตรงพอดีสมบูรณ์แบบเป็นสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องสามารถทำได้ในขั้นนี้

4) ขั้นการแสดงออก (Articulation) ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกฝนมากขึ้นจนกระทั่งสามารถกระทำสิ่งนั้นๆได้ถูกต้องสมบูรณ์แบบอย่างคล่องแคล่วรวดเร็วราบรื่นและด้วยความมั่นใจ

5) ขั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ (Naturalization) ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนสามารถกระทำสิ่งนั้นๆอย่างสบายเป็นไปอย่างอัตโนมัติโดยไม่รู้สึกรู้ว่าต้องใช้ความพยายามเป็นพิเศษซึ่งต้องอาศัยการปฏิบัติซ้ำในสถานการณ์ต่างๆที่หลากหลาย

3) การเรียนรู้แบบประสบการณ์ (Honey and Mumford,1992)

การสอนแบบการเรียนรู้จากประสบการณ์ (Honey and Mumford,1992) การเรียนรู้จากประสบการณ์มีรากฐานมาตั้งแต่เริ่มเกิดมนุษยชาติการเรียนรู้ในยุคนั้นจะเป็นการเรียนรู้แบบลองผิดลองถูก (Trial and error) โดยมีการประเมินผลที่ชัดเจนคือ การอยู่รอดโดยการดำเนินชีวิตและผล การเรียนรู้ที่ดีที่สุดก็จะเป็นแบบอย่างให้รุ่นต่อไปได้จดจำ เพื่อประยุกต์ใช้สำหรับตนเอง การศึกษาจากประสบการณ์จึงถ่ายทอดจากบรรพบุรุษสู่ลูกหลานจากนายจ้างสู่ลูกจ้าง จากเพื่อนสู่เพื่อน จากผู้รู้ไปผู้เรียน จนเกิดเป็นการถ่ายทอดความรู้หลายลักษณะ เช่น การฝึกงานปฏิบัติด้านเครื่องยนต์ การฝึกงานวิชาชีพพยาบาล ทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ Honey and Mumford ,1992: 1-6 (อ้างในเสาวภา วิชาติ, 2552:ออนไลน์)ให้ความสำคัญกับการเรียนรู้จากประสบการณ์เนื่องจากการเรียนรู้จากประสบการณ์เป็นกระบวนการขั้นพื้นฐานแต่มีความสำคัญยิ่งต่อการแสวงหาความรู้ถ้าหากผู้เรียนไม่สามารถเรียนรู้จากประสบการณ์ผู้เรียนจะไม่สามารถแสวงหาความรู้หรือฝึกฝนทักษะต่างๆ และอาจจะทำผิดพลาดซ้ำ ในที่สุดก็จะไม่สามารถปรับตัวให้ทันกับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงได้ การเรียนรู้จากประสบการณ์จึงมีความสำคัญมากที่สุดในบรรดาทักษะการดำรงชีวิตเนื่องจากทุกสิ่งทุก

อย่างที่เกิดจากการกระทำล้วนเป็นผลที่ได้จากประสบการณ์จากแนวคิดดังกล่าว Honey และ Mumford ได้กำหนดแนวทางการจัดกระบวนการเรียนการสอนตามขั้นตอนต่างๆในทฤษฎีวงจรการเรียนรู้ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การได้รับประสบการณ์ (Having an Experience)

เป็นขั้นตอนการรับรู้ด้วยการมีความรู้สึกต่อประสบการณ์ทั้งทางตรงและทางอ้อม กระบวนการเรียนการสอนต้องทำให้ผู้เรียนมีโอกาสสังเกตโดยตรงเพื่อให้เข้าใจว่าทำไมจึงต้องเรียน เรื่องที่กำลังเรียนอยู่ ผู้สอนควรให้ผู้เรียนค้นหาความสัมพันธ์เชื่อมโยงสิ่งที่กำลังเรียนเข้ากับ สถานการณ์ในชีวิตจริงเพื่อให้ผู้เรียนกระตือรือร้นที่จะแสวงหาความรู้และทักษะจากการเรียนใน มุมมองที่ตนเองได้ค้นพบให้เข้ากับสถานการณ์อื่นๆทั้งของตนเองและผู้อื่น

ขั้นตอนที่ 2 การทบทวนประสบการณ์ (Reviewing the Experience)

เป็นขั้นตอนที่ช่วยให้ผู้เรียนคิดวิเคราะห์เพื่อหาเหตุผลเกี่ยวกับประสบการณ์ที่ได้รับใน ขั้นตอนแรกว่าประสบการณ์ที่ได้รับมีผลกระทบอย่างไรต่อตนเองเรื่องที่เกี่ยวข้องกับความเชื่อ ความรู้สึก และความคิดเห็นของตนอย่างไร กระบวนการเรียนการสอนในขั้นตอนนี้จะส่งเสริมให้ ผู้เรียนสามารถอธิบายความคิดของแต่ละคน

ขั้นตอนที่ 3 การสรุปจากประสบการณ์ (Concluding)

เป็นขั้นตอนที่ผู้เรียนเชื่อมโยงการรับรู้ข้อมูลในขั้นตอนที่ผ่านมาโดยการดู การเห็น หรือการ รับรู้ข้อมูลบางอย่างโดยตรงเพื่อสร้างความคิดรวบยอดหรือข้อสรุปที่เป็นหลักการหรือทฤษฎีถ้า ผู้เรียนได้รับการส่งเสริมให้รู้จักการประยุกต์ใช้หลักการหรือทฤษฎีก็จะทำให้ผู้เรียน เรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้น

ขั้นตอนที่ 4 การวางแผนการปฏิบัติตนในขั้นต่อไป (Planning)

เป็นขั้นตอนที่เกิดจากการรับรู้ความคิดรวบยอดแล้วมาสู่การลงมือปฏิบัติหรือทดลองกระทำ ตามความคิดของผู้เรียนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในขั้นตอนนี้จะต้องให้โอกาสผู้เรียนได้เลือก ทำงานตามความสนใจและความถนัดของเขาครูควรจัดกิจกรรมต่างๆที่หลากหลายให้ผู้เรียนได้เลือก และอธิบายแนวทางการทำงานหรือให้ตัวอย่างเพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษารายละเอียดหรือขั้นตอนการ ทำงานและสามารถพัฒนาเป็นแนวทางตามลักษณะเฉพาะของตนเองต่อไปผู้สอนควรผสมผสานวิธีการ ต่างๆและจัดกิจกรรมตลอดจนสภาพแวดล้อมของการเรียนในขั้นตอนต่างๆของวงจรการเรียนรู้เพื่อให้ ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการเรียนรู้ด้วยทักษะและความรู้ของตนอย่างเต็มที่ประเมินผลการเรียนมุ่งเน้น พัฒนาการของผู้เรียนในภาพรวมมากกว่าจะพิจารณาจากผลการทดสอบทางวิชาการและเปิดโอกาส ให้ผู้เรียนได้ประเมินผลตนเองด้วย (เสาวภา วิชาดี, 2552: ออนไลน์)

เมื่อได้กรอบมาตรฐานสมรรถนะแล้ว การจัดหลักสูตรการเรียนการสอน การกำหนดเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอน จะสร้างขึ้นภายใต้กรอบมาตรฐานสมรรถนะที่กำหนด และจะเชื่อมโยง กับการวัดและประเมินผล ซึ่งอาจเรียกว่า การทดสอบวัดตามสมรรถนะ (Competency Test) การ

วางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในหน่วยสมรรถนะนี้ ต้องกำหนดจุดประสงค์การปฏิบัติ (Performance Objective) หรือ จุดประสงค์การเรียนรู้ ว่าผู้เรียนต้องมีความรู้และทักษะอะไรบ้าง ในการปฏิบัติงานนี้ โดยคำนึงถึงเกณฑ์การปฏิบัติ (Performance Criteria) หรือผลการเรียนรู้เป็นหลัก ซึ่งคาดหวังให้ผู้รับอบรม หรือ ผู้เรียนสามารถทำได้เมื่อเรียนจบหน่วยนี้ การประเมินผลต้องเป็นไปตามเกณฑ์การปฏิบัติ ที่กำหนด

การประเมินผลสามารถใช้รูปแบบที่หลากหลาย ได้แก่การสังเกต (Observation) การสาธิต และตั้งคำถาม (Demonstration and questioning) การใช้แบบทดสอบและข้อสอบอัตนัย (Pen and Paper Test and essays) ซึ่งใช้ประเมินด้านความรู้การสอบปากเปล่า (Oral Test) การทำโครงการ (Projects) สถานการณ์จำลอง (Simulations) แฟ้มผลงาน (Portfolios) การประเมินผล โดยการใช้คอมพิวเตอร์ (Computer-based assessment) เป็นเครื่องมือในการสร้างแบบทดสอบ และบันทึกผลได้ (สุจิตรา ปทุมลังการ, 2558: ออนไลน์)

5) การเรียนรู้ด้วยความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking)

Davis, 1973 (อ้างในกรมวิชาการ. 2544: 6-7) ได้รวบรวมแนวคิดเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ของนักจิตวิทยาทางทฤษฎีของความคิดสร้างสรรค์ โดยแบ่งเป็นกลุ่มใหญ่ๆ ได้ 4 กลุ่ม

1. ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์เชิงจิตวิเคราะห์ นักจิตวิทยาทางจิตวิเคราะห์หลายคน เช่น فروยด์ และคริส ได้เสนอแนวคิดเกี่ยวกับการเกิดความคิดสร้างสรรค์ว่า ความคิดสร้างสรรค์เป็นผลมาจากความขัดแย้งภายในจิตได้สำนึกระหว่างแรงขับทางเพศ (Libido) กับความรู้สึกรับผิดชอบทางสังคม (Social conscience) ส่วน คูโบ และรัค ซึ่งเป็นนักจิตวิทยาแนวใหม่ กล่าวว่าความคิดสร้างสรรค์นั้นเกิดขึ้นระหว่างการรู้สติกกับจิตได้สำนึก ซึ่งอยู่ในขอบเขตของจิตส่วนที่เรียกว่า จิตก่อนสำนึก

2. ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์เชิงพฤติกรรมนิยม นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้มีแนวความคิดเกี่ยวกับเรื่องความคิดสร้างสรรค์ว่า เป็นพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้ โดยเน้นที่ความสำคัญของการเสริมแรง การตอบสนองที่ถูกต้องกับสิ่งเร้าเฉพาะหรือสถานการณ์ นอกจากนี้ยังเน้นความสัมพันธ์ทางปัญญา คือการโยงความสัมพันธ์จากสิ่งเร้าหนึ่งไปยังสิ่งเร้าต่างๆ ทำให้เกิดความคิดใหม่ หรือสิ่งใหม่เกิดขึ้น

3. ทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์เชิงมนุษยนิยม นักจิตวิทยาในกลุ่มนี้มีแนวคิดว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นสิ่งที่มนุษย์มีติดตัวมาตั้งแต่เกิด ผู้ที่สามารถนำความคิดสร้างสรรค์ออกมาใช้ได้คือผู้ที่มีสัจการแห่งตน คือรู้จักตนเอง พอใจตนเอง และใช้ตนเองเต็มตามศักยภาพของตนมนุษย์จะสามารถแสดงความคิดสร้างสรรค์ของตนเองมาได้อย่างเต็มที่นั้นขึ้นอยู่กับ การสร้างสภาวะหรือบรรยากาศที่เอื้ออำนวย ได้กล่าวถึงบรรยากาศที่สำคัญในการสร้างสรรค์ว่า ประกอบด้วยความปลอดภัยในเชิง

จิตวิทยา ความมั่นคงของจิตใจ ความปรารถนาที่จะเล่นความคิดและการเปิดกว้างที่จะรับประสบการณ์ใหม่

4. ทฤษฎีอูต้า (AUTA) ทฤษฎีนี้เป็นรูปแบบของการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ให้เกิดขึ้นในตัวบุคคล โดยมีแนวคิดที่ว่าความคิดสร้างสรรค์นั้นมิได้อยู่ในมนุษย์ทุกคนและสามารถพัฒนาให้สูงขึ้นได้ การพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ตามรูปแบบอูต้าประกอบด้วย

4.1 การตระหนัก (Awareness) คือ ตระหนักถึงความสำคัญของความคิดสร้างสรรค์ที่มีต่อตนเอง สังคม ทั้งในปัจจุบันและอนาคต และตระหนักถึงความคิดสร้างสรรค์ที่มีอยู่ในตนเองด้วย

4.2 ความเข้าใจ (Understanding) คือ มีความรู้ ความเข้าใจอย่างลึกซึ้งในเรื่องราวต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับความคิดสร้างสรรค์

4.3 เทคนิควิธี (Techniques) คือ การรู้เทคนิคในการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ทั้งที่เป็นเทคนิคส่วนบุคคล และเทคนิคที่เป็นมาตรฐาน

4.4 การตระหนักในความจริงของสิ่งต่างๆ (Actualization) คือ การรู้จักหรือตระหนักในตนเอง พอใจในตนเอง และพยายามใช้ตนเองและพยายามใช้ตนเองเต็มศักยภาพ รวมทั้งการเปิดกว้างรับประสบการณ์ต่างๆ โดยมีการปรับตัวได้อย่างเหมาะสม การตระหนักถึงเพื่อนมนุษย์ด้วยกัน การผลิตผลงานด้วยตนเอง และมีความคิดที่ยืดหยุ่นเข้ากับทุกรูปแบบของชีวิต

จากทฤษฎีความคิดสร้างสรรค์ที่กล่าวมาแล้วทั้งหมด จะเห็นว่าความคิดสร้างสรรค์เป็นทักษะที่มีในตัวบุคคลทุกคน และสามารถที่จะพัฒนาให้สูงขึ้นได้โดยอาศัยการเรียนรู้และกระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม

กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (Thailand Qualification Framework for Higher Education; TQF : HEEd)

หมายถึง กรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศ ซึ่งประกอบด้วยระดับคุณวุฒิการแบ่งสายวิชาความเชื่อมโยงต่อเนื่องจากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ระดับที่สูงขึ้นมาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิซึ่งเพิ่มสูงขึ้นตามระดับคุณวุฒิลักษณะของหลักสูตรในแต่ละระดับคุณวุฒิปริมาณการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเวลาที่ต้องใช้การเปิดโอกาสให้เทียบโอนผลการเรียนรู้จากประสบการณ์ซึ่งเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิตระบบและกลไกที่ให้ความมั่นใจในประสิทธิภาพการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบันอุดมศึกษาที่สามารถผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานการเรียนรู้ วัตถุประสงค์ของการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF : HEEd) คือ เพื่อเป็นกรอบมาตรฐานให้สถาบันอุดมศึกษาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหรือปรับปรุงหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาให้สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ และเพื่อประโยชน์ต่อการรับรองมาตรฐานคุณวุฒิในระดับอุดมศึกษา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (TQF) ระดับคุณวุฒิ ได้แก่

ระดับที่ 1 อนุปริญญา (3 ปี)

ระดับที่ 2 ปริญญาตรี

ระดับที่ 3 ประกาศนียบัตรบัณฑิต

ระดับที่ 4 ปริญญาโท

ระดับที่ 5 ปริญญาเอก

คุณภาพของบัณฑิต ทุกระดับคุณวุฒิและสาขาวิชาต้องเป็นไปตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่ คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดและต้องครอบคลุมอย่างน้อย 5 ด้าน คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และด้านทักษะ การวิเคราะห์เชิงตัวเลขการสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

2.1 ด้านคุณธรรมจริยธรรม (Ethics and Moral) หมายถึง การพัฒนานิสัยในการประพฤติ อย่างมีคุณธรรมจริยธรรมด้วยความรับผิดชอบต่อทั้งในส่วนตัวและส่วนรวม ความสามารถในการปรับวิถี ชีวิตในความขัดแย้งทางค่านิยมการพัฒนานิสัยและการปฏิบัติตนตามศีลธรรมทั้งในเรื่องส่วนตัวและ สังคม

2.2 ด้านความรู้ (Knowledge) หมายถึง ความสามารถในการเข้าใจ การนึกคิดและการ นำเสนอข้อมูล การวิเคราะห์และจำแนกข้อเท็จจริงในหลักการ ทฤษฎี ตลอดจนกระบวนการ ต่างๆ และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองได้

2.3 ด้านทักษะทางปัญญา (Cognitive Skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์ สถานการณ์และใช้ความรู้ ความเข้าใจ ในแนวคิด หลักการทฤษฎี และกระบวนการต่างๆ ในการคิด วิเคราะห์และแก้ปัญหาเมื่อต้องเผชิญกับสถานการณ์ใหม่ๆ ที่ไม่ได้คาดคิดมาก่อน

2.4 ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ (Interpersonal skills and Responsibility) หมายถึง ความสามารถในการทำงานเป็นกลุ่ม การแสดงถึงภาวะผู้นำความ รับผิดชอบต่อตนเองและสังคมความสามารถในการวางแผนและรับผิดชอบต่อการเรียนรู้ด้วยตนเอง

2.5 ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ (Numerical Analysis skills, communication and information technology skills) หมายถึง ความสามารถในการวิเคราะห์เชิงตัวเลข ความสามารถในการใช้เทคนิคทาง คณิตศาสตร์และสถิติ ความสามารถในการสื่อสารทั้งการพูด การเขียน และการใช้เทคโนโลยี สารสนเทศ

2.6 ด้านทักษะพิสัย ได้แก่ความสามารถในการปฏิบัติในเชิงวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง โดยมาตรฐาน ผลการเรียนรู้แต่ละด้าน แต่ละระดับของคุณวุฒิ และลักษณะของหลักสูตร ต้องเป็นไปตามที่ คณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนดไว้ในแนวทางการปฏิบัติ ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2522 (กรอบแผนอุดมศึกษา, 2556: ออนไลน์)

มาตรฐานผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในระดับปริญญาตรี

1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม สามารถจัดการปัญหาทางคุณธรรมจริยธรรมและวิชาชีพโดยใช้ดุลยพินิจทางค่านิยม ความรู้สึกของผู้อื่น ค่านิยมพื้นฐานและจรรยาบรรณวิชาชีพ แสดงออกซึ่งพฤติกรรมทางด้านคุณธรรมจริยธรรม อาทิ มีวินัย มีความรับผิดชอบ ซื่อสัตย์สุจริต เสียสละ เป็นแบบอย่างที่ดี เข้าใจผู้อื่นและเข้าใจโลก เป็นต้น

2. ด้านความรู้ มีองค์ความรู้ในสาขาวิชาอย่างกว้างขวางและเป็นระบบ ตระหนัก รู้หลักการ และทฤษฎีในองค์ความรู้ที่เกี่ยวข้องสำหรับหลักสูตรวิชาชีพ มีความเข้าใจเกี่ยวกับความก้าวหน้าของความรู้เฉพาะด้านในสาขาวิชา และตระหนักถึงงานวิจัยในปัจจุบันที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหาและการต่อยอด องค์ความรู้ ส่วนหลักสูตรวิชาชีพที่เน้นการปฏิบัติจะต้องตระหนักในธรรมเนียมปฏิบัติ กฎระเบียบ ข้อบังคับที่เปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์

3. ด้านทักษะทางปัญญา สามารถค้นหาข้อเท็จจริง ทำความเข้าใจและสามารถประเมินข้อมูลแนวคิดและหลักฐานใหม่ๆ จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย และใช้ข้อมูลที่ได้ในการแก้ไขปัญหาและงานอื่นๆ ด้วยตนเอง สามารถศึกษาปัญหาที่ค่อนข้างซับซ้อน และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขได้อย่างสร้างสรรค์โดยคำนึงถึงความรู้ทางภาคทฤษฎี ประสบการณ์ทางภาคปฏิบัติและผลกระทบจากการตัดสินใจ สามารถใช้ทักษะและความเข้าใจอันถ่องแท้ในเนื้อหาสาระทางวิชาการและวิชาชีพ สำหรับหลักสูตรวิชาชีพ นักศึกษาสามารถใช้วิธีการปฏิบัติงานประจำและหาแนวทางใหม่ในการแก้ไขปัญหาได้อย่างเหมาะสม

4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ มีส่วนช่วยและเอื้อต่อ การแก้ปัญหาในกลุ่มได้อย่างสร้างสรรค์ ไม่ว่าจะเป็นผู้นำหรือสมาชิกของกลุ่ม สามารถแสดงออกซึ่งภาวะผู้นำในสถานการณ์ที่ไม่ชัดเจนและต้องใช้นวัตกรรมใหม่ๆ ในการแก้ปัญหา มีความคิดริเริ่มในการวิเคราะห์ปัญหาได้อย่างเหมาะสมบนพื้นฐานของตนเองและของกลุ่ม รับผิดชอบในการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องรวมทั้งพัฒนาตนเองและอาชีพ

5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสารและการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ สามารถศึกษาและทำความเข้าใจในประเด็นปัญหา สามารถเลือกและประยุกต์ใช้เทคนิคทางสถิติหรือคณิตศาสตร์ที่เกี่ยวข้องอย่างเหมาะสมในการศึกษาค้นคว้า และเสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหา ใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการเก็บรวบรวมข้อมูล ประมวลผล แปลความหมาย และนำเสนอข้อมูลสารสนเทศอย่างสม่ำเสมอ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพทั้งในการพูด การเขียน สามารถเลือกใช้รูปแบบของ การนำเสนอที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มบุคคลที่แตกต่างกัน

6. ด้านทักษะพิสัย ในบางสาขาวิชาต้องการทักษะทางกายภาพสูง เช่น การเต้นรำ ดนตรี ศิลปกรรม พลศึกษา ต้องการความชำนาญในการเคลื่อนไหว และทักษะทางวิชาชีพเฉพาะ(กรอบแผนอุดมศึกษา, 2556: ออนไลน์)

สำหรับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (มคอ.) ในสาขาศิลปกรรมศาสตร์ พบว่า ยังขาดความชัดเจนในส่วนของสาขานาฏศิลป์ตะวันตก นอกจากนี้ โดยความร่วมมือกับระหว่าง สถาบันการศึกษาที่สอนหลักสูตรนี้ กับสถาบันการศึกษาอื่นๆ และองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้องยังไม่ครอบคลุมและยังดำเนินการไม่แล้วเสร็จ (กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา, 2558: ออนไลน์) โดยสภาคุณวุฒิศิลปกรรมศาสตร์แห่งประเทศไทย ได้มีมติให้คณะศิลปกรรมศาสตร์มหาวิทยาลัยบูรพา เป็นผู้แทนในการจัดทำ มคอ.1 ของสาขาศิลปกรรมซึ่งทางมหาวิทยาลัยบูรพาได้มอบหมายให้คณะ มณฑนศิลป์ มหาวิทยาลัยศิลปากรเป็นผู้รับผิดชอบการจัดทำ มคอ.1 โดยความร่วมมือกับ สถาบันการศึกษาอื่นๆ และองค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง ซึ่งระหว่างนี้อยู่ในขั้นตอนของการจัดทำ วรรณกรรมที่เกี่ยวข้องและการลงนามสัญญาระหว่างมหาวิทยาลัยบูรพาและสำนักงานคณะกรรมการ การอุดมศึกษาสะท้อนให้เห็นว่าสถาบันอุดมศึกษาไทยมีความต้องการที่จะพัฒนารูปแบบมาตรฐาน หลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์สากล ในระดับปริญญาบัณฑิต (มหาวิทยาลัยรังสิต, 2558:ออนไลน์)

การเทียบเคียงสมรรถนะ

การเทียบเคียงสมรรถนะนอกจากจะสามารถทำได้ในทางธุรกิจแล้ว ยังสามารถทำได้ใน สถาบันการศึกษา เพราะในการจัดการศึกษาจะแตกต่างจากระบบธุรกิจ ด้วยยังไม่มีแรงกดดันโดยตรง จากคู่แข่ง อันอย่างไรก็ตาม ปัจจัยต่าง ๆ ได้เปลี่ยนแปลงไปโดยเฉพาะการเปิดเสรีทางการค้า (FTA) และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเข้ามามีบทบาทเพิ่มมากขึ้น ทำให้สถาบันการศึกษาต้องเตรียมพร้อม เพิ่มมากขึ้น การเทียบเคียงสมรรถนะจึงเป็นกระบวนการในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ทั้งนี้ สถาบันการศึกษาควรเลือกจะเปรียบเทียบกับสมรรถนะกับสถาบันการศึกษาที่มีวิสัยทัศน์ในแนวเดียวกัน สิ่งที่ได้จากกระบวนการเทียบเคียงสมรรถนะคือ การเรียนรู้วิถีปฏิบัติที่ดีจากฝ่ายหนึ่ง เพื่อนำผลการ เรียนรู้มาปรับปรุงองค์การความต้องการในการเทียบเคียงสมรรถนะจะไปถึงระดับใดนั้นขึ้นอยู่กับ ความต้องการของสถาบันว่าจะต้องปรับปรุงไปถึงระดับใดในทางการศึกษามหาวิทยาลัยในแถบตะวันตก ไม่ว่าจะเป็นสหรัฐอเมริกา แคนาดา หรือ กลุ่มประเทศยุโรปล้วนให้ความสำคัญในการเทียบเคียงและมี รายงานเชิงวิชาการพิมพ์เผยแพร่รายงานของ Commonwealth Higher Education Management Service (CHEMS, 1998) ได้เขียนรายงานเชิงสำรวจเรื่อง benchmarking in Higher Education: An International Review เป็นรายงานที่สรุปการเทียบเคียงสมรรถนะของมหาวิทยาลัยต่าง ๆ ทั่วโลก โดยรายงานแยกตามทวีป (ซูลีรัตน์ จรัสกุลชัย, 2545:ออนไลน์)

Patterson G. James (2003) อ้างใน (ซูลีรัตน์ จรัสกุลชัย, 2557: ออนไลน์) ได้จำแนกการ เทียบเคียงไว้ 4 ประเภท คือ

1. การเทียบเคียงภายใน (Internal Benchmarking) เป็นการเทียบเคียงระหว่างหน่วยงานภายใน สำหรับการประกันคุณภาพการศึกษาแล้ว การเทียบเคียงภายในโดยไม่ต้องมีข้อมูลมาตรฐานภายนอก เหมาะสำหรับมหาวิทยาลัยมีระบบการศึกษาหลายรูปแบบ หรือ มีหลายวิทยาเขต

2. การเทียบเคียงเพื่อการแข่งขัน (Competitor Benchmarking) เป็นการเทียบเคียงกับคู่แข่ง และทำเพื่อมุ่งแข่งขันโดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรม และการเทียบเคียงสมรรถนะเพื่อการแข่งขันในรูปแบบนี้ต้องพึงระวัง เพราะคู่แข่งอาจชักนำไปในทางที่ผิดโดยให้ข้อมูลไม่ถูกต้อง หรือไม่ได้ให้ข้อมูลทั้งหมด โดยปกติของการเทียบเคียงแบบนี้จะใช้วิธีการไปเยี่ยมชมสถานที่และใช้ความสังเกตในการแสวงหาข้อมูล

3. การเทียบเคียงตามหน้าที่การงาน (Functional Benchmarking) เป็นการเทียบเคียงกระบวนการของหน่วยงานเรากับหน่วยงานอื่นที่มีกระบวนการคล้ายคลึงกัน ตัวอย่างเช่น ระบบการให้บริการของโรงแรม เช่น การจองห้องพัก ระบบบัตรอัจฉริยะ สามารถเทียบเคียงกับระบบการยืมคืนห้องสมุด

4. การเทียบเคียงในความเป็นระดับโลก (World-Class Benchmarking) เป็นการเทียบเคียงกระบวนการที่เหมือน ๆ กันกับองค์กรระดับโลก โดยไม่คำนึงว่าจะอยู่ในอุตสาหกรรม หรือ ธุรกิจประเภทเดียวกัน นอกเหนือจาก 4 ประเภทข้างต้นแล้วยังมีการแบ่งประเภทของการเทียบเคียงในรูปแบบอื่นๆ เช่น

- 1) การเทียบเคียงแบบชัดแจ้งหรือเป็นนัย (Implicit or Explicit)
- 2) กระบวนการเทียบเคียงอาจดำเนินการเป็นอิสระหรือประสานร่วมมือกับหน่วยงานอื่น (An independent or a collaborative exercise)
- 3) การเทียบเคียงเพื่อการแข่งขันอาจแบ่งเป็นภายใน และ ภายนอก (Internal or external to an organization)
- 4) การเทียบเคียงอาจมุ่งเฉพาะบางกระบวนการหรือเชื่อมโยงหลาย ๆ กระบวนการด้วยกัน
- 5) การเทียบเคียงมุ่งสนใจเฉพาะปัจจัยนำเข้า กระบวนการ และผลลัพธ์
- 6) การเทียบเคียงกับหน่วยงานภายนอกแต่แทนที่จะเป็นการแข่งขันจะเป็นการเทียบเคียงเพื่อสร้างหรือประสานความร่วมมือ

การเทียบเคียงมีผู้นำเสนอหลายรูปแบบในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้ประเภทของการเทียบเคียงสมรรถนะตามหน้าที่การงาน (Functional benchmarking) เป็นการเทียบเคียงกระบวนการของหน่วยงานเรากับหน่วยงานอื่นที่มีกระบวนการคล้ายคลึงกันโดยมุ่งเฉพาะบางกระบวนการ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผลที่ได้จากการวิจัย การพัฒนาหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตจะเป็นประโยชน์ทางด้านวิชาการ ต่อสถาบันอุดมศึกษาและการพัฒนาคุณภาพบัณฑิต สรุปได้ดังนี้

1. ได้แนวทางการพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในประเทศไทยที่มีมาตรฐานเทียบเคียงกับมาตรฐานสากล
2. ได้แนวทางการพัฒนาคุณภาพบัณฑิตสาขานาฏศิลป์ตะวันตกของไทยให้เข้าสู่มาตรฐานสากล
3. ได้ตัวอย่างหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของไทยที่มีความเป็นมาตรฐานสากล สามารถรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน และเปิดโอกาสให้นักศึกษาต่างชาติเข้าสู่สถาบันอุดมศึกษาไทยได้มากขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเพื่อการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศไทยโดยการเทียบเคียง ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศดังต่อไปนี้

ตอนที่ 1 แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร

- 1.1 ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร
- 1.2 แนวคิดการพัฒนาหลักสูตร
- 1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร
- 1.4 เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ตอนที่ 2 หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษา

- 2.1 หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย
- 2.2 หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก

- 3.1 ทฤษฎีทางการเคลื่อนไหว (Theory of Dance)
- 3.2 การพัฒนาด้านทักษะปฏิบัติ (Psycho Motor Domain)
- 3.3 การเรียนรู้แบบประสบการณ์ (Experience Based Learning)
- 3.4 การเรียนรู้แบบโครงงาน (Project Based Learning)
- 3.5 การเรียนรู้แบบปัญหา (Problem Based Learning)
- 3.6 การเรียนรู้แบบสมรรถนะ (Competency-Based Learning)
- 3.7 การเรียนรู้ด้วยความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking)

ตอนที่ 4 แนวคิดการเทียบเคียงสมรรถนะ

- 4.1 ความหมายของการเทียบเคียงสมรรถนะ
- 4.2 ประเภทของการเทียบเคียงสมรรถนะ
- 4.3 ขั้นตอนการเทียบเคียงสมรรถนะ
- 4.4 ประโยชน์ของการเทียบเคียงสมรรถนะ
- 4.5 การเทียบเคียงสมรรถนะในสถาบันอุดมศึกษา

ตอนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ตอนที่ 1 แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร

1.1 ความหมายของการพัฒนาหลักสูตร

มีผู้ให้ความหมายของคำว่าพัฒนาหลักสูตรไว้มากมายเช่น การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรอันเดิมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านการวางจุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหาวิชา การเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล และอื่นๆ เพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายอันใหม่ที่วางไว้ การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบหรือเปลี่ยนแปลงทั้งหมด ตั้งแต่จุดมุ่งหมายและวิธีการ และการเปลี่ยนแปลงหลักสูตรนี้จะมีผลกระทบต่อกระบวนทางด้านความคิดและความรู้สึกนึกคิดของผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่าย ส่วนการปรับปรุงหลักสูตร หมายถึง การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเพียงบางส่วนโดยไม่เปลี่ยนแปลงแนวคิดพื้นฐาน หรือรูปแบบของหลักสูตร (Taba, 1962: 454) เซเลอร์และอเล็กซานเดอร์ (Saylor and Alexander) ให้ความหมายว่า การพัฒนาหลักสูตร หมายถึง การจัดทำหลักสูตรเดิมที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น หรือเป็นการจัดทำหลักสูตรใหม่โดยไม่มีหลักสูตรเดิมอยู่ก่อน การพัฒนาหลักสูตร อาจหมายรวมถึงการสร้างเอกสารอื่นๆ สำหรับนักเรียนด้วย (Salor and Alexander, 1974:7)การพัฒนาหลักสูตร มีความหมายที่กว้างขวางครอบคลุมงานหลายมิติของการพัฒนาหลักสูตรตั้งแต่ การวางแผนหลักสูตร จัดทำหลักสูตรหรือยกร่างหลักสูตร (Curriculum planning) การนำหลักสูตรไปใช้หรือการนำหลักสูตรไปสู่การปฏิบัติ (Curriculum implementation) และการประเมินหลักสูตร (Curriculum evaluation)

จากการที่นักการศึกษาหลายท่านได้อธิบายความหมายของการพัฒนาหลักสูตร (Curriculum development) ไว้มากมายซึ่งสรุปได้ว่า การพัฒนาหลักสูตรมีความหมาย 2 ลักษณะ คือ เป็นการทำให้หลักสูตรที่มีอยู่แล้วให้ดีขึ้น และเป็นการจัดทำหลักสูตรขึ้นมาใหม่ โดยไม่มีหลักสูตรเดิมอยู่ก่อน รวมไปถึงการผลิตเอกสารต่าง ๆ สำหรับผู้เรียนด้วย (Saylor and Alexander. 1981 : 7; อ่างโน สงัด อุทรานันท์. 2532 : 31) จากความหมายของการพัฒนาหลักสูตรที่นักการศึกษาได้กล่าวไว้ข้างต้น ทำให้สามารถอธิบาย สรุปความหมายของการพัฒนาหลักสูตรได้ว่า การพัฒนาหลักสูตร (Curriculum Development) หมายถึง การจัดทำหลักสูตร การปรับปรุง การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรให้ดีขึ้น เพื่อให้เหมาะสมกับความต้องการของบุคคล และสภาพสังคม

1.2 แนวคิดการพัฒนาหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรมีหลายระดับ ตั้งแต่ระดับชาติจนถึงระดับชั้นเรียน ซึ่งมีนักศึกษากหลายคนได้กล่าวถึงระดับการพัฒนาหลักสูตรไว้ดังนี้

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2537 : 67) ได้แบ่งระดับการพัฒนาหลักสูตรของไทยเป็น 3 ระดับ คือ

1. การพัฒนาหลักสูตรระดับชาติ เป็นการพัฒนาหลักสูตรที่มีหลักการจะต้องกระทำในระดับกว้างๆ เพื่อให้ท้องถิ่นสามารถนำไปปรับใช้ได้อย่างเหมาะสม

2. การพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น ท้องถิ่นในที่นี้ หมายถึง ระดับภาค ระดับจังหวัด และระดับ กลุ่มโรงเรียน เป็นการนำหลักสูตรระดับชาติมาปรับเปลี่ยนเนื้อหาสาระให้มีความสอดคล้องกับท้องถิ่นนั้น

3. การพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น เป็นการพัฒนาหลักสูตรโดยครูผู้สอน มณฑลวิชาชนะสิทธิ์ (2539 : 19) ได้กล่าวว่าการพัฒนาหลักสูตรแบ่งได้เป็น 4 ระดับ คือ

1. การพัฒนาหลักสูตรระดับชาติ เป็นการจัดทำหลักสูตรแบ่งบทในลักษณะกว้าง ๆ เพื่อให้หน่วยงานระดับล่างนำไปปรับใช้ได้

2. การพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น เป็นการพัฒนาหลักสูตรโดยเขตการศึกษา นำหลักสูตรระดับชาติมาปรับ หรือขยายให้มีความสอดคล้องกับสภาพท้องถิ่นในเขตการศึกษานั้น

3. การพัฒนาหลักสูตรระดับโรงเรียน เป็นการพัฒนาหลักสูตรโดยการนำหลักสูตรระดับชาติระดับท้องถิ่นมาปรับหรือขยายให้มีความสอดคล้องกับสภาพการจัดการศึกษาของโรงเรียน

4. การพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น เป็นการพัฒนาหลักสูตรโดยการนำหลักสูตรระดับโรงเรียนมาปรับหรือขยายให้มีความละเอียด เหมาะสมกับหลักสูตรท้องถิ่น

การพัฒนาหลักสูตรระดับชาติ เป็นการพัฒนาหลักสูตรในลักษณะกว้าง ๆ โดยยึดถือแผนการศึกษาของชาติ เพื่อให้ผู้ใช้ในระดับต่าง ๆ นำไปขยายหรือปรับเป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรสำหรับการพัฒนาหลักสูตรระดับท้องถิ่น หมายถึง เขตพื้นที่การศึกษาและโรงเรียน เป็นผู้นำมามาตรฐานของหลักสูตรระดับชาติมาจัดเนื้อหาสาระการเรียนรู้ให้มีความสอดคล้องกับท้องถิ่น ทั้งนี้หลักสูตรท้องถิ่นในระดับชั้นเรียน จะเป็นการจัดสาระการเรียนรู้ของท้องถิ่นที่เน้นความต้องการ ความถนัด ความสนใจของผู้เรียนเป็นหลัก

การนำหลักสูตรไปใช้ ประกอบด้วยการจัดวัสดุหลักสูตรต่าง ๆ ที่ช่วยให้ผู้ใช้หลักสูตรสามารถใช้หลักสูตรได้อย่างมีประสิทธิภาพ การผลิตและการใช้สื่อการเรียนการสอนต่าง ๆ การเตรียมบุคลากร การบริหารหลักสูตรและการดำเนินการสอนหลักสูตร

ไทเลอร์ (Tyler. 1950 : 99) ได้ให้แนวคิดในการวางโครงสร้างหลักสูตร โดยใช้วิธี Means-Ends Approach เป็นหลักการและเหตุผลในการสร้างหลักสูตรที่เรียกว่า “หลักการของไทเลอร์” (Tyler’s rationale) ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการจัดหลักสูตรและการสอนที่เน้นการตอบคำถามที่เป็นพื้นฐาน 4 ประการ

1. มีจุดมุ่งหมายทางการศึกษาอะไรบ้าง ที่สถาบันการศึกษาจะต้องกำหนดให้ผู้เรียน

2. มีประสบการณ์ทางการศึกษาอะไรบ้าง ที่สถาบันการศึกษาควรจัดขึ้นเพื่อช่วยให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

3. จะจัดประสบการณ์ทางการศึกษาอย่างไร จึงจะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ

4. จะประเมินผลประสิทธิภาพของประสบการณ์ในการศึกษาอย่างไร จึงจะตัดสินได้ว่าบรรลุ จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้

ไทเลอร์ เน้นว่าคำถามทั้ง 4 ข้อนี้ต้องเรียงลำดับกันลงมา เพราะฉะนั้นการกำหนด จุดมุ่งหมายจึงเป็นขั้นที่สำคัญที่สุด เพราะคำตอบอีก 3 ข้อที่เหลืออยู่นั้นขึ้นอยู่กับจุดมุ่งหมายที่ กำหนดไว้ข้างใน (ชมพันธ์ กุญชร ณ อยุธยา. 2540 : 8)

แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรของไทเลอร์ เป็นไปตามลำดับขั้น โดยอาศัยข้อมูลจาก แหล่งกำเนิดที่จะเป็นพื้นฐานในการตัดใจ 3 แหล่งด้วยกัน คือ

1. ศึกษาจากสังคม
2. ศึกษาจากผู้เรียน
3. ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญในเนื้อหาวิชา

ทาบ (Taba. 1962 : 12) ได้เสนอแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรที่เรียกว่า “Grass roots approach” หรือวิธีการจากเบื้องล่างสู่เบื้องบน ซึ่งทาบเชื่อว่าผู้ที่มีหน้าที่สอนในหลักสูตรควรได้มี ส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรด้วย วิธีการพัฒนาหลักสูตรของทาบนี้มีขั้นตอนคล้ายคลึงกับไทเลอร์ แต่ต่างกันตรงที่วิธีการที่ไทเลอร์เสนอนั้นค่อนข้างเป็นวิธีการแบบ “Top-down” คือ การพัฒนา หลักสูตรที่มาจากข้อเสนอแนะของนักวิชาการ ให้ครูปฏิบัติและผู้บริหารสั่งการมายังครูผู้สอนอีกที หนึ่ง สำหรับขั้นตอนในการพัฒนาหลักสูตรของทาบ มีดังนี้

ขั้นที่ 1 การสำรวจความต้องการ (Diagnosis of needs) ครูหรือผู้ร่างหลักสูตรเริ่ม กระบวนการ ด้วยการสำรวจความต้องการของนักเรียนที่หลักสูตรได้วางแผนไว้

ขั้นที่ 2 การกำหนดจุดมุ่งหมาย (Formulation of objectives) หลังจากที่ครูได้ระบุความ ต้องการของนักเรียนแล้ว ครูกำหนดจุดมุ่งหมายที่จะให้บรรลุผล

ขั้นที่ 3 การเลือกเนื้อหา (Selection of contents) จุดมุ่งหมายที่เลือกไว้หรือที่สร้างขึ้นเป็น ตัวชี้แนะแนวทางในการเลือกรายวิชาหรือเนื้อหาของหลักสูตร ซึ่งควรเลือกเนื้อหาที่มีความเที่ยงตรง และสำคัญด้วย

ขั้นที่ 4 การจัดเนื้อหา (Organization of contents) เมื่อครูเลือกเนื้อหาได้แล้ว ต้องจัด เนื้อหาโดยเรียงลำดับขั้นตอนให้ถูกต้อง คำนึงถึงวุฒิภาวะของนักเรียน ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและ ความสนใจของผู้เรียนด้วย

ขั้นที่ 5 การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ (Selection of learning experiences) เมื่อได้ เนื้อหาแล้วครูคัดเลือกวิธีการสอนที่เหมาะสมกับเนื้อหาและผู้เรียน

ขั้นที่ 6 การจัดประสบการณ์เรียนรู้ (Organization of learning experiences) กิจกรรมการ เรียนการสอนควรได้รับการจัดเรียงลำดับขั้นตอนเช่นเดียวกับเนื้อหา แต่ครูต้องจัดกิจกรรมการเรียนรู้ การสอนให้เหมาะสมกับผู้เรียนด้วย

ขั้นที่ 7 การประเมินผลและวิธีการประเมินผล (Evaluation and means of evaluation) ผู้ที่วางแผนหลักสูตรต้องประเมินว่าจุดมุ่งหมายใดบรรลุผลสำเร็จและทั้งครูและนักเรียนควรร่วมกัน กำหนดวิธีการประเมินผล

รูปแบบการพัฒนาหลักสูตร

รูปแบบการพัฒนาหลักสูตรเป็นการกำหนดลักษณะ ระเบียบ วิธีการที่จะนำไปสู่การพัฒนา หลักสูตรให้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับสถานการณ์ในขณะนั้นโดยมีนักการศึกษาหลายท่านได้ กล่าวถึงรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรได้ดังนี้

ไทเลอร์ (Tyler. 1950 : 78) ได้กำหนดปัญหาพื้นฐานในการพัฒนาหลักสูตรและการสอน 4 ข้อ ซึ่งมีพัฒนาหลักสูตรจะต้องตอบคำถามให้ครบเรียงลำดับข้อ 1 ถึงข้อ 4 ดังนี้

1. จุดมุ่งหมายทางการศึกษาที่โรงเรียนต้องการให้ผู้เรียนบรรลุมีอะไรบ้าง
2. การที่จะบรรลุตามจุดหมายทางการศึกษาที่กำหนดนั้น จะต้องมีการดำเนินการทางการศึกษาอะไรบ้าง

3. ประสบการณ์ทางการศึกษาที่กำหนดนั้น สามารถจัดให้ประสิทธิภาพได้อย่างไร

4. จะทราบได้อย่างไรว่า ผู้เรียนได้บรรลุตามจุดหมายทางการศึกษานั้น ๆ

ทาบ (Taba. 1962 : 67) ได้เสนอแนะขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

1. สำรวจสภาพปัญหา ความต้องการและความจำเป็นต่าง ๆ ของสังคม
2. กำหนดวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่สังคมต้องการ
3. คัดเลือกเนื้อหาวิชาความรู้ที่ครูจะนำมาสอน เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตรงกับวัตถุประสงค์ของการศึกษาที่ตั้งไว้

4. จัดลำดับขั้นตอนแก้ไขปรับปรุงเนื้อหาสาระที่เลือกมาได้

5. คัดเลือกประสบการณ์เพื่อการเรียนรู้ต่าง ๆ ซึ่งจะนำมาเสริมเนื้อหาสาระกระบวนการเรียนรู้ให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และสอดคล้องกับวัตถุประสงค์

6. จัดระเบียบ จัดลำดับขั้นตอน และแก้ไขปรับปรุงประสบการณ์ต่าง ๆ ที่จะนำมาเสริมเนื้อหาสาระการเรียน

7. กำหนดเนื้อหาสาระอะไรบ้าง หรือประสบการณ์อย่างใดที่ต้องการประเมินว่า ได้มีการเรียนรู้ตรงกับวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้หรือไม่เพียงใด นอกจากนี้ต้องกำหนดไว้ด้วยว่าจะมีข้อมูลอะไรบ้างที่จะนำมาช่วยในการกำหนดเกณฑ์การประเมินผลและจะใช้วิธีการประเมินอย่างไร

กระบวนการพัฒนาหลักสูตร

การแสวงหารูปแบบในการพัฒนาหลักสูตรและการสอนเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็น เพราะรูปแบบของการพัฒนาหลักสูตรนั้น เปรียบเสมือนพิมพ์เขียวที่ส่งผลต่อการพัฒนาหลักสูตรได้สะดวก

และรวดเร็วยิ่งขึ้น การนำรูปแบบการพัฒนาหลักสูตรมาใช้จะต้องปรับให้เข้ากับสภาพความเป็นจริงของชีวิตและสังคมของผู้ใช้ แนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรมีหลายแนวทาง

สังต์ อุทรานันท์ (2532 : 36-43) ได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาหลักสูตร ดังนี้

1. จัดวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเพื่อการพัฒนาหลักสูตร
2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย
3. การคัดเลือกและจัดเนื้อหาสาระและประสบการณ์
4. การกำหนดมาตรการวัดและประเมินผล
5. การนำหลักสูตรไปใช้
6. การประเมินผลการใช้หลักสูตร
7. การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

วิชัย วงษ์ใหญ่ (2533 : 19) ได้เสนอกระบวนการพัฒนาหลักสูตรแบบครบวงจรไว้ 3 ระบบ โดยเริ่มต้นจากระบบการร่างหลักสูตร ระบบการนำหลักสูตรไปใช้ และระบบการประเมินหลักสูตรซึ่งแต่ละระบบมีรายละเอียดและขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. ระบบการร่างหลักสูตร ประกอบด้วย การกำหนดหลักสูตร โดยดูความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา สภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองหลังจากนั้นกำหนดรูปแบบหลักสูตร ได้แก่ การกำหนดหลักการ โครงสร้าง องค์ประกอบหลักสูตร วัตถุประสงค์ เนื้อหา ประสบการณ์การเรียนรู้และการประเมินผลหลังจากนั้นดำเนินการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรโดยผ่านผู้เชี่ยวชาญ หรือการสัมมนาและมีการทดลองนำร่อง พร้อมทั้งรวบรวมผลการวิจัยและปรับแก้หลักสูตรก่อนนำไปใช้

2. ระบบการใช้หลักสูตร ประกอบด้วย การขออนุมัติหลักสูตรจากหน่วยงานหรือกระทรวง ดำเนินการวางแผนการใช้หลักสูตร โดยเริ่มจากการประชาสัมพันธ์หลักสูตร การเตรียมความพร้อมของบุคลากร จัดงบประมาณและวัสดุหลักสูตร บริหารสนับสนุนจัดเตรียมอาคารสถานที่ ระบบบริหารและจัดการฝึกอบรมเชิงปฏิบัติการ และติดตามผลการใช้หลักสูตร หลังจากนั้นเข้าสู่ระบบการบริหารหลักสูตร โดยการดำเนินการตามแผน กิจกรรมการเรียนการสอนแผนการสอน คู่มือการสอน คู่มือการเรียนเตรียมความพร้อมของผู้สอน ความพร้อมของผู้เรียนและการประเมินผลการเรียน

3. ระบบการประเมินผล ซึ่งประกอบด้วย การวางแผนการประเมินผลการใช้หลักสูตร ทั้งการประเมินย่อย การประเมินระบบหลักสูตร ระบบการบริหารและผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียน หลังจากนั้นเก็บรวบรวมข้อมูล วิเคราะห์ข้อมูล และรายงานข้อมูลตามลำดับ

มณฑิชา ชนะสิทธิ์ (2539:17) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรไว้ดังนี้

1. การสร้างหลักสูตร
 - 1.1 การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน
 - 1.2 การกำหนดจุดมุ่งหมาย

- 1.3 การกำหนดเนื้อหาสาระ
- 1.4 การกำหนดประสบการณ์การเรียนรู้
- 1.5 การกำหนดวิธีกาวัดผลและประเมินผล

2. การนำหลักสูตรไปใช้
3. การประเมินผลหลักสูตร
4. การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

চার্জ বাক্সী (2542:152) ได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาหลักสูตรไว้ดังนี้

- ขั้นที่ 1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
- ขั้นที่ 2 การกำหนดจุดหมายของหลักสูตร
- ขั้นที่ 3 การกำหนดรูปแบบและโครงสร้างของหลักสูตร
- ขั้นที่ 4 การกำหนดจุดประสงค์ของวิชา
- ขั้นที่ 5 การเลือกเนื้อหา
- ขั้นที่ 6 การกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้
- ขั้นที่ 7 การกำหนดประสบการณ์การเรียนรู้
- ขั้นที่ 8 การกำหนดยุทธศาสตร์การเรียนการสอน
- ขั้นที่ 9 การประเมินผลการเรียนรู้
- ขั้นที่ 10 การจัดทำวัสดุหลักสูตรและสื่อการเรียนการสอน

বিষয় পরিসীর্ষভূমিকা (2542 : 88) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรไว้ 7 ขั้นตอน คือ

1. การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐาน
2. การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร
3. การกำหนดเนื้อหาสาระและประสบการณ์
4. การนำหลักสูตรไปใช้
5. การประเมินหลักสูตร
6. การปรับปรุง แก้ไข และเปลี่ยนแปลงหลักสูตร
7. กระบวนการพัฒนาหลักสูตร

তাবা (Taba. 1962 : 12) ได้กล่าวถึงขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรไว้ 7 ขั้นตอน คือ

1. การวินิจฉัยความต้องการและความจำเป็นของสังคม
2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย
3. การเลือกเนื้อหาสาระ
4. การจัดเนื้อหาสาระ
5. การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้

6. การจัดประสบการณ์เรียนรู้
7. การกำหนดวิธีการประเมินผล

เซเลอร์และอเล็กซานเดอร์ (Saylor and Alexander. 1974 : 27) ได้กล่าวถึงกระบวนการพัฒนาหลักสูตรไว้ ดังนี้

1. การศึกษาตัวแปรต่าง ๆ จากภายนอก
2. การกำหนดจุดมุ่งหมาย และวัตถุประสงค์
3. การออกแบบหลักสูตร
4. การนำหลักสูตรไปใช้
5. การประเมินผลหลักสูตร

จากที่กล่าวมาแล้วสรุปได้ว่า การจัดทำหรือพัฒนาหลักสูตรนั้นมีสิ่งที่จะต้องปฏิบัติและพิจารณาที่สำคัญ คือ

1. การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน
2. การร่างหลักสูตร
 - 1) การกำหนดจุดมุ่งหมาย
 - 2) การกำหนดเนื้อหาสาระ
 - 3) การกำหนดประสบการณ์การเรียนรู้
 - 4) การกำหนดวิธีการวัดและประเมินผล
3. การตรวจสอบคุณภาพหลักสูตร
4. การทดลองใช้หลักสูตร
5. การประเมินหลักสูตร
6. การปรับปรุงแก้ไขหลักสูตร

1.3 องค์ประกอบของหลักสูตร

องค์ประกอบของหลักสูตร(Curriculum Component) เป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้ความหมายของหลักสูตรสมบูรณ์และสามารถใช้เป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การประเมินผล และการปรับปรุงการเรียนการสอนหรือการพัฒนาหลักสูตรได้ องค์ประกอบทั่วไปของหลักสูตรมี 4 องค์ประกอบ คือ ความมุ่งหมาย (objectives) เนื้อหาวิชา (content) การนำหลักสูตรไปใช้ (curriculum implementation) และการประเมินผล (evaluation) แต่ละองค์ประกอบมีสาระสำคัญดังนี้ (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539:)

ความมุ่งหมาย เป็นเสมือนการกำหนดทิศทางของการจัดการศึกษา การจัดการเรียนการสอน เพื่อมุ่งให้ผู้เรียนพัฒนาไปในลักษณะต่างๆ ที่พึงประสงค์อันก่อให้เกิดประโยชน์ในสังคม การกำหนด

ความมุ่งหมายของหลักสูตรต้องคำนึงถึงข้อมูลพื้นฐานของสังคม นโยบายการจัดการศึกษาของชาติ กรมวิชาการ และกระทรวงศึกษาธิการ

เนื้อหาวิชา เป็นสาระสำคัญที่กำหนดไว้ในหลักสูตรให้ชัดเจน โดยมุ่งให้ผู้เรียนได้มี ประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนาไปสู่ความมุ่งหมายของหลักสูตร

การนำหลักสูตรไปใช้ เป็นองค์ประกอบที่สำคัญยิ่ง เพราะเป็นกิจกรรมที่จะแปลงหลักสูตร ไปสู่การปฏิบัติกิจกรรมนั้น กิจกรรมที่สำคัญที่สุดคือกิจกรรมการเรียนการสอน

การประเมินผล เป็นองค์ประกอบที่ชี้ให้เห็นว่าการนำหลักสูตร แปลงสู่การปฏิบัตินั้นบรรลุ มุ่งหมายหรือไม่ หลักสูตรเกิดสัมฤทธิ์ผลมากน้อยเพียงใด ข้อมูลจากการประเมินนี้จะเป็นแนวทางไปสู่อ การปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรต่อไปทำให้ผู้ใช้หลักสูตรทราบแนวทางในการนำหลักสูตรไปใช้ได้ อย่างสอดคล้องและเหมาะสมกับเจตนารมณ์ของหลักสูตรมีผู้ให้ความหมายและสรุปเกี่ยวกับ องค์ประกอบของหลักสูตรคือ

ธำรง บัวศรี (2535 อ้างถึงใน ฆนัท ธาตุทอง, 2550) หลักสูตรประกอบด้วย 1) จุดมุ่งหมาย ของหลักสูตร 2) จุดประสงค์ของการเรียนการสอน 3) เนื้อหาสาระและประสบการณ์ 4) วัสดุอุปกรณ์ และสื่อการเรียนการสอน และ 5) การประเมินผล

สังัด อุทรานันท์ (2535 อ้างถึงใน ฆนัท ธาตุทอง, 2550) หลักสูตรประกอบด้วย 2 ลักษณะ ใหญ่ ๆ คือ 1) ส่วนประกอบที่จำเป็นสำหรับหลักสูตร ได้แก่ จุดมุ่งหมาย แบ่งออกเป็นจุดมุ่งหมาย เฉพาะและจุดมุ่งหมายทั่วไป และเนื้อหาสาระและประสบการณ์การเรียนรู้ ประกอบด้วย ข้อเท็จจริง และความรู้ธรรมดา ความคิดรวบยอดและหลักการ การแก้ปัญหาและความคิดสร้างสรรค์ ทักษะทาง กาย และเจตคติและค่านิยม และ 2) ส่วนประกอบอื่นที่นำบรรจุไว้ในหลักสูตร ได้แก่ เหตุผลและ ความจำเป็นของหลักสูตร และการเสนอแนะแนวทางในการจัดการเรียนการสอน การเสนอแนะทาง และการใช้สื่อการเรียนการสอน และการเสนอแนะเกี่ยวกับการช่วยเหลือและส่งเสริมผู้เรียน นอกจากนี้ ยังได้เสนอไว้ว่า ควรเรียงลำดับขององค์ประกอบหลักสูตรดังนี้

- 1) เหตุผลและความจำเป็นของหลักสูตร
- 2) จุดมุ่งหมายทั่วไปและจุดมุ่งหมายเฉพาะของหลักสูตร
- 3) เนื้อหาสาระและประสบการณ์
- 4) การเสนอแนะแนวทางการจัดการเรียนการสอน
- 5) การเสนอแนะการใช้สื่อการเรียนการสอนและแหล่งวิชาการในชุมชน
- 6) การประเมินผล

หลักสูตรทุกรูปแบบนั้นควรประกอบด้วยจุดประสงค์ (Objectives) เนื้อหาวิชา (Subject matters) วิธีการสอนและการจัดดำเนินการ (Methods and organization) และการประเมินผล หลักสูตร (Curriculum evaluation)

องค์ประกอบของหลักสูตรการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย พุทธศักราช 2551 ประกอบด้วย 20 หัวข้อ ได้แก่ หลักการ จุดหมาย กลุ่มเป้าหมาย ระดับการศึกษา สารระการ เรียนรู้ โครงสร้างหลักสูตร รายวิชาบังคับ การกำหนดรหัสรายวิชา กิจกรรมพัฒนาคุณภาพชีวิต การ ลงทะเบียนเรียนรายวิชา การจัดหลักสูตร การจัดการศึกษาสำหรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ วิธีการ จัดการเรียนรู้ การจัดกระบวนการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การเทียบโอนผลการเรียน การวัดและ ประเมินผล การจบหลักสูตร เอกสารหลักฐานการศึกษา และการบริหารหลักสูตร (สำนักงานส่งเสริม การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย, 2555:ออนไลน์)

চারং บัวศรี (2542 : 8 - 9) ได้กล่าวถึงองค์ประกอบของหลักสูตรพอสรุปได้ดังนี้

1. เป้าหมายและนโยบายการศึกษา (Education Good and Policies) หมายถึง สิ่งที่รัฐต้องตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติในเรื่องเกี่ยวกับการศึกษา
2. จุดหมายของหลักสูตร (Curriculum Amis) หมายถึงผลส่วนรวมที่ต้องการให้เกิด แก่ผู้เรียนหลังจากเรียนจบหลักสูตรไปแล้ว
3. รูปแบบและโครงสร้างหลักสูตร (Type and Structure) หมายถึง ลักษณะและ แผนผังที่แสดงการแจกแจงวิชาหรือกลุ่มวิชา หรือกลุ่มประสบการณ์
4. จุดประสงค์ของวิชา (Subject objectives) หมายถึงผลที่ต้องการให้เกิดแก่ ผู้เรียนหลังจากที่ได้เรียนวิชานั้นแล้ว
5. เนื้อหา (Content) หมายถึงสิ่งที่ต้องการให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ทักษะและ ความสามารถที่ต้องการให้มี รวมทั้งประสบการณ์ที่ต้องการให้ได้รับ

ปทีป เมธาคุณวุฒิ (2544:) ได้อธิบายเกี่ยวกับองค์ประกอบของหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย 4 ส่วน โดยในแต่ละส่วนจะมีบทบาทในการกำหนดจุดมุ่งหมายและเนื้อหาวิชาในหลักสูตร สองส่วนแรก ได้แก่

- การศึกษาทั่วไป (General Education)
- การศึกษาเฉพาะ (Specialized Education)

ซึ่งมีความสำคัญในการพัฒนาคนและกำลังคนตามจุดมุ่งหมายของการศึกษา อีกสองส่วนคือ

- การศึกษาเพิ่มเติม (Exploratory Education)
- การศึกษาเสริม (Enrichment Education)

ในสองส่วนนี้มักพัฒนาเป็นหมวดวิชาเลือกเสรี การศึกษาเพิ่มเติม เป็นการจัดรายวิชาใน หลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนวิชาที่ตนสนใจนอกเหนือจากวิชาเฉพาะในสาขาวิชาชีพของตน ส่วนการศึกษาเสริม เป็นการจัดวิชาที่ช่วยเสริมสร้างประสบการณ์ด้านอื่นๆ ให้แก่ผู้เรียน ซึ่งอาจอยู่ใน รูปของการเข้าร่วมชุมนุม หรือกิจกรรมต่างๆ

ดังนั้นองค์ประกอบของหลักสูตรจึงเป็นแนวทางที่กำหนดความสอดคล้องของหลักสูตรและการสอนเพื่อใช้ในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อออกแบบหลักสูตร โครงสร้าง องค์ประกอบของหลักสูตรที่สำคัญจึงต้องมีความมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา การนำไปใช้และการประเมินผลเป็นหลัก

1.4 โครงสร้างของหลักสูตร

โครงสร้างของหลักสูตร หมายถึง การกำหนดรูปแบบของการจัดเนื้อหาสาระ การกำหนดขอบเขตหรือจำนวนความมากน้อยของสาระ รวมทั้งเวลาเรียน เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของหลักสูตรเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.2548 ได้ระบุว่า โครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรี มีหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตรไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต ประกอบไปด้วย

- 1) หมวดวิชาศึกษาทั่วไป ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต
- 2) หมวดวิชาเฉพาะ ไม่น้อยกว่า 84 หน่วยกิต
- 3) หมวดวิชาเลือกเสรี ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

(กระทรวงศึกษาธิการ, สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา. สำนักมาตรฐานและประเมินผลอุดมศึกษา, 2548: 12-14)

การออกแบบหลักสูตร หมายถึง การจัดรายละเอียดองค์ประกอบของหลักสูตร ซึ่งประกอบด้วย เป้าหมายจุดหมาย เนื้อหาสาระ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินผล การออกแบบหลักสูตร ต้องมีการจัดโครงสร้างของส่วนประกอบหรือองค์ประกอบของหลักสูตร 4 ส่วนหลัก คือ เป้าหมาย จุดหมาย และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรเนื้อหาสาระ กิจกรรมการเรียนการสอน และการประเมินผล (Ornstein and Hunkins. 1993 : 233)

ดังนั้นจากการศึกษาเรื่องหลักสูตรจึงสรุปได้ว่าหลักสูตรที่ดีมีคุณภาพ นักออกแบบหลักสูตรต้องจัดหลักสูตรในระดับชั้นเดียวกัน และหลักสูตรระดับชั้นปี ที่สูงขึ้นให้มีความสัมพันธ์ต่อเนื่องกัน เป็นโครงร่างหลักสูตร ที่เรียกว่า กรอบโครงร่างหลักสูตร (curriculum framework) (Henson. 2001 : 172)

ออนสไตน์และฮันคินส์ (Ornstein และ Hunkins. 1993 : 236 – 241) และ เฮนเสน (Hensen. 2001 : 199 – 201 อ้างใน ภัทราวดี ทองแท้, 2556: ออนไลน์) กล่าวไว้สอดคล้องกันว่าการออกแบบหลักสูตรที่ดีต้องมีหลักในการพิจารณา 6 ประการดังนี้

1. การกำหนดขอบข่ายหลักสูตร (Scope) คือการกำหนดเนื้อหา สาระการเรียนรู้ หัวข้อประเด็นสำคัญต่างๆ แนวคิด ค่านิยม หรือคุณธรรมที่สำคัญสำหรับผู้เรียนในรายวิชาต่างๆของแต่ละระดับชั้น
2. การจัดลำดับการเรียนรู้ (Sequence) คือการจัดลำดับก่อนหลังของเนื้อหา ควรจัดลำดับจากง่ายไปยาก

3. ความต่อเนื่อง (Continuity) คือการจัดเนื้อหา ประสบการณ์การเรียนรู้ ทักษะต่างๆ ให้มีความต่อเนื่องตลอดหลักสูตร

4. ความสอดคล้องเชื่อมโยง (Articulation) คือเนื้อหา ประสบการณ์การเรียนรู้ และทักษะที่อยู่ในระดับชั้นเดียวกันสอดคล้องเชื่อมโยงกันได้ แม้ต่างวิชากันก็ตาม

5. การบูรณาการ (Integration) คือการจัดขอบข่ายเนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้ในหลักสูตรให้มีความสัมพันธ์เชื่อมโยงกันจากหัวข้อหนึ่งไปยังอีกหัวข้อหนึ่งของรายวิชานั้น หรือจากรายวิชาหนึ่งไปอีกรายวิชาที่มีความเกี่ยวข้องกัน

6. ความสมดุล (Balance) คือความสมดุลของเนื้อหา ประสบการณ์การเรียนรู้ และทักษะของรายวิชาต่างๆ ที่สำคัญคือความสมดุลระหว่างเนื้อหาสาระกับบุคลิกภาวะของผู้เรียน

รูปแบบของการออกแบบหลักสูตร

นักการศึกษาได้สรุปรูปแบบของการออกแบบหลักสูตรไว้ ดังนี้คือ

- 1) การออกแบบหลักสูตรที่เน้นเนื้อหาวิชา (Subject-centered Designs)
 - หลักสูตรแบบรายวิชา (subject design)
 - หลักสูตรแบบสาขาวิชา (Discipline design)
 - หลักสูตรหมวดวิชา (Broad fields design)
 - หลักสูตรสัมพันธ์วิชา (Correlation design)
 - หลักสูตรเน้นกระบวนการ (Process design)
- 2) การออกแบบหลักสูตรที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Learner-centered Designs)
 - หลักสูตรเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ (Child – centered designs)
 - หลักสูตรเน้นประสบการณ์ (Experience – centered designs)
 - หลักสูตรแบบจิตนิยม (Romantic /radical designs)
 - หลักสูตรมนุษยนิยม (Humanistic designs)
- 3) การออกแบบหลักสูตรที่เน้นปัญหาสังคมเป็นสำคัญ (Problem-centered Designs)
 - หลักสูตรเน้นสถานการณ์ของชีวิต (Life – situations designs)
 - หลักสูตรแกน (core designs)
 - หลักสูตรเน้นปัญหาและปฏิรูปสังคม (Social problems and reconstructionist designs)

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้คัดเลือกการออกแบบหลักสูตรที่เน้นเนื้อหาวิชา, และหลักสูตรที่เน้นประสบการณ์มาศึกษาเพื่อนำไปพัฒนาหลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย มีเนื้อหาดังนี้คือ

1) การออกแบบหลักสูตรที่เน้นเนื้อหาวิชา

การออกแบบหลักสูตรที่เน้นเนื้อหาวิชา (Subject – centered designs) เป็นหลักสูตรที่เน้นความสำคัญของเนื้อหาวิชาการออกแบบหลักสูตรได้รับอิทธิพลจากปรัชญาการศึกษาคือ สารัตถะนิยม (Essentialism) และ นิรันดรนิยม (Perennials) หลักสูตรที่เน้นเนื้อหาวิชาแบ่งเป็น 4 ประเภท ดังนี้

1.1 หลักสูตรแบบรายวิชา (Subject design) ข้อดีของการออกแบบหลักสูตรรายวิชาเป็นหลักสูตรที่สามารถกำหนดขอบเขตเนื้อหาในรายวิชานั้นได้อย่างชัดเจนครูที่มีความคุ้นเคยกับหลักสูตรนี้ จึงสามารถสอนในรายวิชาที่ตนมีความชำนาญการบริหารจัดการหลักสูตรทำได้สะดวกไม่ยุ่งยาก ตลอดจนผู้เรียนได้ความรู้อย่าง หลักสูตรนี้มีจุดอ่อนที่ ผู้ออกแบบหลักสูตรได้คำนึงถึงความต้องการและประสบการณ์ของผู้เรียนหรือไม่ โอกาสที่ผู้เรียนจะใช้ประสบการณ์ของตนเองในการเรียนจึงเกิดขึ้นน้อย ผู้สอนมุ่งถ่ายทอดเนื้อหาสาระให้ผู้เรียนเพียงอย่างเดียว โดยไม่คำนึงถึงพัฒนาการทางสังคม จิตวิทยา และพัฒนาการ

1.2 หลักสูตรแบบสาขาวิชา (Discipline Design) การออกแบบหลักสูตรมีความคล้ายคลึงกับหลักสูตรรายวิชา แต่จะแตกต่างกันที่หลักสูตรแบบสาขาวิชาจะมีจุดเน้นลุ่มลึกไปในศาสตร์ของแต่ละสาขารูเนอร์ได้ออกแบบหลักสูตรตามแนวคิดนี้ ซึ่งเรียกว่า หลักสูตรแบบเกลียวหรือหลักสูตรแบบบันไดวน (Spiral curriculum) โดยจำแนกเนื้อหาออกเป็นระดับต่าง ๆ เริ่มจากระดับที่ผู้เรียนได้เรียนรู้ความคิรวยดง่าย ๆ ไปจนถึงความคิรวยดที่ยากและซับซ้อน เช่น ความคิรวยดเรื่อง อุปสงค์ อุปทาน สามารถสอนได้ตั้งแต่ระดับชั้นประถมไปถึงระดับมัธยมศึกษา และระดับอุดมศึกษา เป็นต้น แต่แนวคิดดังกล่าวถูกคัดค้านโดยนักจิตวิทยาพัฒนาการ และถูกวิจารณ์ว่าเป็นหลักสูตรที่เอื้อต่อนักเรียนที่เก่งทางวิชาการ ไม่ให้โอกาสนักเรียนที่มีความสามารถด้อยในทางวิชาการ

1.3 หลักสูตรหมวดวิชา (Broad fields design) นักออกแบบหลักสูตรพยายามจะแก้ไขข้อบกพร่องของหลักสูตรรายวิชา โดยนำวิชาที่มีเนื้อหาสัมพันธ์กัน มาจัดเข้าไว้ในหมวดวิชาเดียวกัน เช่น ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์ หน้าที่พลเมือง ศิลธรรม รวมอยู่ในหมวดสังคมศึกษา ชีววิทยา ฟิสิกส์ เคมี รวมเป็นหมวดวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

1.4 หลักสูตรสัมพันธ์วิชา (Correlation design) เป็นหลักสูตรที่พัฒนามาจากหลักสูตรหมวดวิชา โดยเน้นความสัมพันธ์ของเนื้อหาวิชา ที่ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ที่ดี และนำไปใช้ประโยชน์ได้มากกว่าการเรียนเป็นรายวิชา ข้อดีของหลักสูตรแบบนี้คือ ผู้สอนมีการวางแผนการสอนรวมกัน กิจกรรมการเรียนการสอนจัดได้กว้างขวางมากขึ้น ตัวอย่างของหลักสูตรประเภทนี้ คือ การนำเอาเนื้อหาประวัติศาสตร์ไทยกับวรรณคดีไทยบางตอนมาสานเนื้อหาให้ดูขนานกันไปในเวลาเดียวกัน โดยผู้เรียนจะสามารถเชื่อมโยงความรู้รายวิชาหนึ่งไปสู่วิชาหนึ่งได้

1.5 หลักสูตรเน้นกระบวนการ (Process design) เป็นหลักสูตรที่เน้นกระบวนการหรือทักษะกระบวนการ นักออกแบบหลักสูตรมีความเชื่อว่า การเรียนการสอนที่เน้นกระบวนการจะทำให้ผู้เรียนสามารถนำกระบวนการนั้นไปใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันของเขาได้

2) หลักสูตรเน้นประสบการณ์ (Experience – Centered Designs)

เป็นหลักสูตรที่มีลักษณะคล้ายหลักสูตรเน้นกระบวนการ พัฒนามาจากแนวคิดของ จอห์น ดิวอี้ ที่เน้นการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติของผู้เรียน กิจกรรมและประสบการณ์ต่าง ๆ ควรจัดขึ้นตามความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน จึงจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันจะนำไปสู่การเรียนรู้และประสบการณ์อื่น ๆ ข้อดีของหลักสูตรนี้คือ ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

เกณฑ์มาตรฐานโครงสร้างหลักสูตรระดับปริญญาตรี

เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ) เพื่อให้มีความเหมาะสมในการรักษามาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์การรับรองมาตรฐานการศึกษา มีรายละเอียดดังนี้

1. ปรัชญาและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร มุ่งให้มีความสอดคล้องกับแผนพัฒนาการศึกษาระดับอุดมศึกษาของชาติ ปรัชญาของการอุดมศึกษา ปรัชญาของสถาบันอุดมศึกษา และมาตรฐานวิชาการและวิชาชีพของสาขาวิชานั้นๆ โดยมุ่งเน้นการผลิตบัณฑิตให้มีความรอบรู้ทั้งภาคทฤษฎีและภาคปฏิบัติ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้อย่างเหมาะสม มีความสามารถในการคิดวิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างเป็นระบบ ศึกษาหาความรู้ด้วยตนเอง มีคุณธรรม จริยธรรม และสามารถติดต่อสื่อสารกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

2. ระบบการจัดการศึกษา ใช้ระบบทวิภาค โดย 1 ปีการศึกษาแบ่งออกเป็น 2 ภาคการศึกษา ในแต่ละภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาศึกษาไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ สถาบันการศึกษาที่เปิดภาคฤดูร้อนให้กำหนดระยะเวลาและจำนวนหน่วยกิตโดยมีสัดส่วนเทียบเคียงกับการศึกษาภาคปกติ ส่วนสถาบันการศึกษาที่จัดการศึกษาแบบระบบไตรภาค หรือ ระบบจตุรภาค ให้ถือแนวทางดังนี้

- ระบบไตรภาค 1 ปีการศึกษา แบ่งออกเป็น 3 ภาคการศึกษาปกติ ใน 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 12 สัปดาห์
- ระบบจตุรภาค 1 ปีการศึกษา แบ่งออกเป็น 4 ภาคการศึกษาปกติ ใน 1 ภาคการศึกษาปกติมีระยะเวลาการศึกษาไม่น้อยกว่า 10 สัปดาห์

สถาบันอุดมศึกษาที่จัดการศึกษาระบบอื่น ให้แสดงรายละเอียดเกี่ยวกับระบบการศึกษานั้น รวมทั้งรายละเอียดการเทียบเคียงหน่วยกิตกับระบบทวิภาคไว้ในหลักสูตรที่ชัดเจนด้วย

3. การคิดหน่วยกิต

3.1 รายวิชาภาคทฤษฎีที่ใช้เวลาบรรยายหรืออภิปรายปัญหาไม่น้อยกว่า 15 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติ ให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

3.2 รายวิชาภาคปฏิบัติที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 30 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

3.3 การฝึกงานหรือการฝึกภาคสนาม ที่ใช้เวลาฝึกหรือทดลองไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

3.4 การทำโครงการหรือกิจกรรมการเรียนรู้อื่นใดตามที่ได้รับมอบหมาย ที่ใช้เวลาทำโครงการหรือกิจกรรมนั้นๆ ไม่น้อยกว่า 45 ชั่วโมงต่อภาคการศึกษาปกติให้มีค่าเท่ากับ 1 หน่วยกิตระบบทวิภาค

4. จำนวนหน่วยกิตรวมและระยะเวลาการศึกษา

4.1 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 8 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 12 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

4.2 หลักสูตรปริญญาตรี 5 ปี ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 10 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่เกิน 15 ปี การศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

4.3 หลักสูตรปริญญาตรี (ไม่น้อยกว่า 6 ปี) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 180 หน่วยกิตใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 12 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และอย่างมากไม่เกิน 18 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนไม่เต็มเวลา

4.4 หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 72 หน่วยกิต ใช้เวลาศึกษาไม่เกิน 4 ปีการศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และอย่างมากไม่เกิน 6 ปี การศึกษา สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

หลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) จะต้องถือเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรปริญญาตรี และจะต้องสะท้อนปรัชญาและเนื้อหาสาระของหลักสูตรนั้นๆ โดยครบถ้วนและให้ระบุคำว่า “ต่อเนื่อง” ในวงเล็บต่อท้ายชื่อหลักสูตรทั้งนี้ให้นับเวลาศึกษาจากวันที่เปิดภาคการศึกษาแรกที่รับเข้าศึกษาในหลักสูตรนั้น

5. โครงสร้างหลักสูตร ประกอบด้วยหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี โดยมีสัดส่วนจำนวนหน่วยกิตของแต่ละหมวดวิชา ดังนี้

5.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมายถึง วิชาที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนให้มีความรอบรู้อย่างกว้างขวาง มีโลกทัศน์ที่กว้างไกล มีความเข้าใจสิ่งแวดล้อมตนเอง ผู้อื่น สังคม ใฝ่รู้ คิดอย่างมีเหตุผล

ใช้ภาษาในการติดต่อสื่อสารได้ดี มีคุณธรรม ทรชนกในคุณค่าของศิลปะและวัฒนธรรมทั้งของประเทศไทยและของประชาคมโลก สามารถนำความรู้ไปใช้ในการดำเนินชีวิตและดำรงตนอยู่ในสังคมได้เป็นอย่างดี สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดรูปแบบการศึกษาทั่วไปในลักษณะจำแนกเป็นรายวิชาหรือ ลักษณะบูรณาการใดๆ ก็ได้ โดยผสมผสานเนื้อหาวิชาที่ครอบคลุมสาระของกลุ่มวิชา สังคมศาสตร์ มนุษยศาสตร์ ภาษา และกลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์กับคณิตศาสตร์ ในสัดส่วนที่เหมาะสม เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ของวิชาศึกษาทั่วไป โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต นอกจากนี้ การจัดวิชาศึกษาทั่วไป สำหรับหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) อาจได้รับการยกเว้น รายวิชาที่ได้ศึกษามาแล้วในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงหรือระดับอนุปริญญา ทั้งนี้จำนวนหน่วยกิตของรายวิชาที่ได้รับการยกเว้ดดังกล่าว เมื่อนับรวมกับรายวิชาที่จะศึกษาเพิ่มเติมในหลักสูตรปริญญาตรี (ต่อเนื่อง) ต้องไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต

5.2 หมวดวิชาเฉพาะ หมายถึง วิชาแกน วิชาเฉพาะด้าน วิชาพื้นฐานวิชาชีพและวิชาชีพ ที่มุ่งหมายให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ และปฏิบัติงานได้ โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมดังนี้

- 1) หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี ให้มีจำนวนหน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะ รวมกันไม่น้อยกว่า 84 หน่วยกิต
- 2) หลักสูตรปริญญาตรี 5 ปี ให้มีจำนวนหน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะ รวมกันไม่น้อยกว่า 114 หน่วยกิต
- 3) หลักสูตรปริญญาตรี ไม่น้อยกว่า 6 ปี ให้มีจำนวนหน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะ รวมกันไม่น้อยกว่า 114 หน่วยกิต
- 4) หลักสูตรปริญญาตรี ต่อเนื่อง ให้มีจำนวนหน่วยกิต หมวดวิชาเฉพาะ รวมกันไม่น้อยกว่า 42 หน่วยกิต

สถาบันอุดมศึกษาอาจจัดหมวดวิชาเฉพาะในลักษณะวิชาเอกเดี่ยว วิชาเอกคู่หรือวิชาเอกและวิชาโทก็ได้ โดยวิชาเอกต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และวิชาโทต้องมีจำนวนหน่วยกิตไม่น้อยกว่า 15 หน่วยกิต ในกรณีที่จัดหลักสูตรแบบวิชาเอกคู่ต้องเพิ่มจำนวนหน่วยกิตของวิชาเอกอีกไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต และให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 150 หน่วยกิต

5.3 หมวดวิชาเลือกเสรี หมายถึง วิชาที่มุ่งให้ผู้เรียนมีความรู้ ความเข้าใจ ตามที่ตนเองถนัด เปิดโอกาสให้ผู้เรียนเลือกเรียนรายวิชาใดๆ ในหลักสูตรระดับปริญญาตรี โดยให้มีจำนวนหน่วยกิตรวมไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต สถาบันอุดมศึกษาอาจยกเว้นหรือเทียบโอนหน่วยกิตรายวิชาในหมวดวิชาศึกษาทั่วไป หมวดวิชาเฉพาะ และหมวดวิชาเลือกเสรี ให้กับนักศึกษาที่มีความรู้ ความสามารถที่สามารถวัดมาตรฐานได้ ทั้งนี้ นักศึกษาต้องศึกษาให้ครบตามจำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรและเป็นไปตามหลักเกณฑ์การเทียบโอนผลการเรียนระดับปริญญาเข้าสู่การศึกษาในระบบและแนวปฏิบัติที่ดีเกี่ยวกับการเทียบโอน ของสำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา

6. จำนวนและคุณสมบัติของอาจารย์ ต้องมีอาจารย์ประจำหลักสูตรตลอดระยะเวลาที่จัดการศึกษาตามหลักสูตรนั้น ซึ่งมีคุณสมบัติตรงหรือสัมพันธ์กับสาขาวิชาที่เปิดสอนไม่น้อยกว่า 5 คน และในจำนวนนั้นต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติไม่ต่ำกว่าปริญญาโท หรือ เทียบเท่า หรือเป็นผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการไม่ต่ำกว่าผู้ช่วยศาสตราจารย์ อย่างน้อย 2 คน ทั้งนี้ อาจารย์ประจำในแต่ละหลักสูตรจะเป็นอาจารย์ประจำเกินกว่า 1 หลักสูตรในเวลาเดียวกันไม่ได้

7. คุณสมบัติของผู้เข้าศึกษา

7.1 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี 5 ปี และไม่น้อยกว่า 6 ปี จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

7.2 หลักสูตรปริญญาตรี ต่อเนื่อง จะต้องเป็นผู้สำเร็จการศึกษาระดับประกาศนียบัตรชั้นสูงหรือเทียบเท่า หรือระดับอนุปริญญา 3 ปี หรือเทียบเท่า ตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของทบวงมหาวิทยาลัย หรือ ตามประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอนุปริญญา พ.ศ.2548

8. การลงทะเบียนเรียน ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่น้อยกว่า 9 หน่วยกิต และไม่เกิน 22 หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิต ในแต่ละภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา และจะสำเร็จการศึกษาได้ดังนี้

8.1 หลักสูตรปริญญาตรี 4 ปี สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 6 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน 14 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

8.2 หลักสูตรปริญญาตรี 5 ปี สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 8 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน 17 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

8.3 หลักสูตรปริญญาตรี ไม่น้อยกว่า 6 ปี สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 10 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน 20 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา

8.4 หลักสูตรปริญญาตรี ต่อเนื่อง สำเร็จการศึกษาได้ไม่ก่อน 4 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนเต็มเวลา และไม่ก่อน 8 ภาคการศึกษาปกติ สำหรับการลงทะเบียนเรียนไม่เต็มเวลา สำหรับการลงทะเบียนในภาคฤดูร้อน ให้ลงทะเบียนเรียนได้ไม่เกิน 9 หน่วยกิต หากสถาบันอุดมศึกษาใดมีเหตุผลและความจำเป็น การลงทะเบียนเรียนที่มีจำนวนหน่วยกิตที่แตกต่างไปจากเกณฑ์ข้างต้นก็อาจทำได้ แต่ทั้งนี้ต้องไม่กระทบกระเทือนต่อมาตรฐานและคุณภาพการศึกษา ทั้งนี้ต้องเรียนให้ครบตามจำนวนหน่วยกิต ตามที่ระบุไว้ในหลักสูตร

9. เกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จการศึกษา ให้สถาบันอุดมศึกษากำหนดเกณฑ์การวัดผล เกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา และเกณฑ์การสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร โดยต้องเรียนครบตาม จำนวนหน่วยกิตที่กำหนดไว้ในหลักสูตร และต้องได้รับระดับคะแนนเฉลี่ยไม่ต่ำกว่า 2.00 จากระบบ 4 ระดับคะแนนหรือเทียบเท่า จึงถือว่าเรียนจบหลักสูตรปริญญาตรีสถาบันอุดมศึกษาที่ใช้ระบบการ วัดผลและสำเร็จการศึกษาที่แตกต่างจากนี้จะต้องกำหนดให้มีค่าเทียบเคียงกันได้

10. ชื่อปริญญา สถาบันอุดมศึกษาที่มีการตราพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชาไว้แล้ว ให้ใช้ชื่อปริญญาตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกานั้นในกรณีที่ ปริญญาใดยังมีได้กำหนดชื่อไว้พระราชกฤษฎีกา หรือ กรณีที่สถาบันอุดมศึกษาใดไม่มีการตราพระราช กฤษฎีกาว่าด้วยปริญญาในสาขาวิชา และอักษรย่อสำหรับสาขาวิชา ให้ใช้ชื่อปริญญาตามหลักเกณฑ์ การกำหนดชื่อปริญญา ตามที่สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษากำหนด

11. การประกันคุณภาพของหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรกำหนดระบบการประกันคุณภาพของ หลักสูตรให้ชัดเจน ซึ่งอย่างน้อยประกอบด้วยประเด็นหลัก 4 ประเด็น คือ

11.1 การบริหารหลักสูตร

11.2 ทรัพยากรประกอบการเรียนการสอน

11.3 การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา

11.4 ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และ/หรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

12. การพัฒนาหลักสูตร ให้ทุกหลักสูตรมีการพัฒนาหลักสูตรให้ทันสมัย แสดงการปรับปรุง ดัชนีด้านมาตรฐานและคุณภาพการศึกษาเป็นระยะๆ อย่างน้อยทุกๆ 5 ปี และมีการประเมินเพื่อ พัฒนาหลักสูตรอย่างต่อเนื่องทุก 5 ปี

13. ในกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติตามแนวทางดังกล่าวได้ หรือมีความจำเป็นต้องปฏิบัติ นอกเหนือจากที่กำหนดไว้ในประกาศนี้ ให้อยู่ในดุลยพินิจของคณะกรรมการการอุดมศึกษาที่จะพิจารณา และให้ถือว่าคำวินิจฉัยของคณะกรรมการการอุดมศึกษานั้นเป็นที่สุด (สำนักงานคณะกรรมการ อุดมศึกษา, 2558: ออนไลน์)

1.5 การวิเคราะห์หลักสูตร

หลักสูตรที่ดีย่อมส่งผลดีต่อการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ในโรงเรียน กล่าวคือ หลักสูตรที่ดีจะเป็นแนวทางให้ผู้บริหารโรงเรียนนำไปปฏิบัติได้ดี มีประสิทธิภาพทางด้านครูสามารถ นำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดผลดีต่อผู้เรียน หลักสูตรที่ดีควรมีลักษณะดังนี้ คือ

1. หลักสูตรควรมีความคล่องตัว และสามารถปรับปรุงและยืดหยุ่นให้เหมาะสมกับ สภาพการณ์ต่างๆที่เปลี่ยนแปลงได้เป็นอย่างดี

2. หลักสูตรควรเป็นเครื่องมือที่จะช่วยให้การเรียนการสอนได้บรรลุตามความมุ่งหมายที่กำหนดไว้
3. หลักสูตรควรได้รับการจัดทำหรือพัฒนาจากคณะบุคคลหลายฝ่าย
4. หลักสูตรจะต้องจัดได้ตรงตามความมุ่งหมายของการศึกษาแห่งชาติ
5. หลักสูตรควรมีกิจกรรมกระบวนการและเนื้อหาสาระของเรื่องที่สอนบริบูรณ์เพียงพอที่จะช่วยให้ผู้เรียนคิดเป็น ทำเป็น แก้ปัญหาเป็น และพัฒนาการเรียนผู้เรียนในทุกๆด้าน
6. หลักสูตรควรบอกแนวทาง ด้านสื่อการสอน การใช้สื่อ การวัดและประเมินผลไว้อย่างชัดเจน
7. หลักสูตรควรมีลักษณะที่สนองความต้องการและความสนใจ ทั้งของนักเรียนและสังคม
8. หลักสูตรควรส่งเสริมความเจริญงอกงามในตัวผู้เรียนทุกด้าน รวมทั้งส่งเสริมความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
9. หลักสูตรควรชี้แนะแนวทางกระบวนการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนได้เพิ่มพูนความรู้ ทักษะ และเจตคติได้ด้วยตนเอง จากสื่อต่างๆที่อยู่รอบตัว
10. หลักสูตรควรจัดทำมาจากการศึกษาข้อมูลพื้นฐานด้านต่างๆอย่างรอบคอบ
11. เป็นหลักสูตรที่ยืดหยุ่นเป็นสำคัญ เนื้อหาและกิจกรรมต้องเหมาะสมกับธรรมชาติ
12. เนื้อหาและประสบการณ์ต้องสอดคล้องกับสภาพการดำรงชีวิตของผู้เรียน ประสบการณ์ต้องเป็นสิ่งที่ไม่ล้าสมัย และสามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวัน

ดังนั้นหลักสูตร หมายถึง ประสบการณ์ความรู้ต่างๆที่จัดให้ผู้เรียนทั้งในและนอกห้องเรียนซึ่งมีลักษณะเป็นกิจกรรม โครงการหรือแผน ซึ่งประกอบด้วย ความมุ่งหมายของการสอน เพื่อเป็นแนวทางในการจัดการเรียนการสอน ให้ผู้เรียนได้พัฒนาและมีคุณลักษณะตามความมุ่งหมายที่ได้กำหนดไว้ หลักสูตรเป็นสิ่งสำคัญในการจัดการศึกษา ที่ชี้ให้เห็นถึงแนวทางการจัดการศึกษาของประเทศ หรือกล่าวอีกในหนึ่งได้ว่าหลักสูตรเป็นหัวใจของการจัดการเรียนการสอน ที่กำหนดแนวทางว่าจะสอนใคร เรื่องใด เพื่ออะไร

การวิเคราะห์หลักสูตรจำเป็นจะต้องมีจุดประสงค์ที่จะทำการวิเคราะห์ที่ชัดเจนและแน่นอน เพื่อที่จะได้เลือกใช้หลักเกณฑ์ในการวิเคราะห์ได้ถูกต้องเหมาะสม เพราะจุดประสงค์ในการวิเคราะห์หลักสูตรมีหลายประการ เช่น การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อตรวจสอบคุณภาพของตัวหลักสูตร การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อประเมินการเรียนรู้อของผู้เรียน และการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อประเมินและปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหลักสูตร เป็นต้น (ลิขิตกุล กุศลตันรักษ์, 2555: 90)

การวิเคราะห์หลักสูตรส่วนใหญ่มุ่งเน้นอยู่ 2 ประการคือ การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อพัฒนาการสอนและการวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อการประเมินและการเปลี่ยนแปลงหลักสูตร

การวิเคราะห์หลักสูตรเชิงระบบของการพัฒนาการเรียนการสอน ได้แก่

1. การวิเคราะห์จุดประสงค์และการประเมินผล
2. การวิเคราะห์เนื้อหา
3. การวิเคราะห์กิจกรรมการเรียนการสอน

การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อการประเมินหลักสูตร ได้แก่

1. การประเมินเอกสารหลักสูตร
2. การประเมินกระบวนการใช้หลักสูตร
3. การประเมินผลผลิตของหลักสูตร
4. การประเมินระบบหลักสูตรหรือการประเมินโครงการทั้งหมด

นอกจากนี้ อารัง บัวศรี (2542: 154 –156) ได้กล่าวว่า การวิเคราะห์หลักสูตร คือ การประเมินหลักสูตรอย่างหนึ่ง จุดประสงค์ของการวิเคราะห์เพื่อตรวจสอบหลักสูตร ว่ามีข้อบกพร่องล้ำสมัย ไม่ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนและสังคมที่เปลี่ยนแปลงไป รวมทั้งข้อดีของหลักสูตรที่ยังมีอยู่เพื่อเป็นข้อมูลในการพัฒนาหลักสูตร เนื่องจากเป็นการเปรียบเทียบกับสภาพเดิม จึงไม่ชี้ชัดลงไปว่าการเปลี่ยนแปลงตามข้อบกพร่องที่เกิดขึ้น จะเหมาะสมกับสภาพการณ์ใหม่ โดยเฉพาะสภาพการณ์ใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิมมาก

สิ่งที่ต้องวิเคราะห์ในการวิเคราะห์หลักสูตร คือ

- 1) การวิเคราะห์ตัวหลักสูตรและวัสดุหลักสูตร ได้แก่ การวิเคราะห์
 - 1.1 จุดหมายของหลักสูตร
 - 1.2 จุดประสงค์การเรียนการสอน
 - 1.3 เนื้อหา
 - 1.4 โครงสร้างของเนื้อหาและประสบการณ์การเรียนรู้
 - 1.5 คู่มือผู้สอน
 - 1.6 คำแนะนำในการใช้วัสดุอุปกรณ์
 - 1.7 คำแนะนำในการจัดชั้นเรียนและการประเมินผลการเรียน
- 2) กระบวนการใช้หลักสูตร
 - 2.1 วิธีสอน
 - 2.2 บทบาทของผู้สอนและผู้เรียน
 - 2.3 ความสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้สอน
 - 2.4 ความพร้อมของผู้สอน ผู้เรียน บุคลากรอื่นๆ

2.5 สื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน

2.6 อาคารสถานที่และเครื่องมือ

3) ผลการใช้หลักสูตร

3.1 ผลสัมฤทธิ์การเรียนรู้ของผู้เรียน

3.2 จำนวนผู้เรียนที่สำเร็จ

3.3 ความรู้สึกของผู้เรียนและผู้สอนที่มีต่อหลักสูตร

3.4 ประสิทธิภาพในการใช้หลักสูตร

3.5 การเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมด้านต่างๆ ของผู้เรียน ผู้สอนและบุคลากรอื่นที่เกี่ยวข้อง

3.6 บรรยากาศในโรงเรียนและในชุมชนใกล้เคียง

4) โครงการประเมินผลหลักสูตร

4.1 ปัญหา อุปสรรค

4.2 การใช้ทรัพยากรและค่าใช้จ่าย

ขั้นตอนการวิเคราะห์

การวิเคราะห์หรือทำความเข้าใจสิ่งใดสิ่งหนึ่ง จะต้องมีขั้นตอนเรียงตามลำดับดังนี้

1. กำหนดสิ่งที่จะทำให้ความรู้จักให้ชัดเจน นั่นคือ ต้องตอบคำถามให้ชัดเจนว่าจะวิเคราะห์อะไร

2. กำหนดจุดประสงค์ให้ชัดเจนว่าจะวิเคราะห์เพื่ออะไร หมายถึง กำหนดว่าเมื่อทำความเข้าใจสิ่งนั้นด้วยเกณฑ์ต่างๆแล้ว จะนำผลไปทำอะไรหรือจะทำอะไรกับสิ่งนั้นต่อไป

3. เลือกเกณฑ์ที่จะนำมาใช้จำแนกหรือจัดประเภทสิ่งที่ต้องการรู้จักหรือวิเคราะห์ที่สามารถเลือกได้หลายๆ เกณฑ์ และจากกลุ่มใดก็ได้ แล้วแต่จุดประสงค์ของการวิเคราะห์ และสิ่งที่ต้องการวิเคราะห์ การเลือกใช้เกณฑ์ที่เหมาะสมกับจุดประสงค์ของการวิเคราะห์ เป็นขั้นตอนที่สำคัญที่สุดในการวิเคราะห์

4. จำแนกหรือจัดประเภท เกณฑ์แต่ละเกณฑ์เพื่อปรับลดทอน เพิ่มเติม ความละเอียดของข้อมูล ตามความเหมาะสม

5. สรุปผลจากการใช้เกณฑ์ทั้งหมด ด้วยการนำเสนอผลการวิเคราะห์ที่ได้จากเกณฑ์ต่างๆ ในรูปแบบที่ชัดเจนเช่นตาราง หรือแผนภาพตามความเหมาะสม หรือ อธิบายรายละเอียด เพื่อให้ได้คำตอบตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

การวิเคราะห์หลักสูตรจึงเป็นการศึกษารายละเอียดของหลักสูตรอย่างเป็นระบบ มีจุดประสงค์สนกการวิเคราะห์ มีความชัดเจน แบ่งได้เป็น 3 กลุ่ม คือ เกณฑ์ตามธรรมชาติ เกณฑ์ตามมาตรฐานของสังคม และเกณฑ์ตามแนวคิดหรือทฤษฎีหรือความเชื่อ

ตอนที่ 2 หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษา

2.1 หลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

สาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก ได้มีการศึกษาอย่างเป็นระบบเริ่มตั้งแต่โรงเรียนนาฏดุริยางคศาสตร์ ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ.2477 ภายหลังจากได้รับการยกฐานะให้เป็น “วิทยาลัยนาฏศิลป์” เมื่อวันที่ 1 มกราคม พ.ศ.2515 วิทยาลัยนาฏศิลป์ สังกัดกรมศิลปากร สาขานาฏศิลป์สากล ในขณะที่นั้นทำการสอนโดย มาตามสวัสดิ์ธันบาล ซึ่งเป็นชาวต่างประเทศ ไม่ปรากฏสัญชาติ มีสามีเป็นคนไทย ทำการสอนตั้งแต่โรงเรียนเริ่มเปิดจนถึงปี พ.ศ.2484 โรงเรียนได้ปิดไปเนื่องจากสงครามโลกครั้งที่ 2 ในยุคสมัยต่อมา ผู้เข้าเรียนในระดับอุดมศึกษาที่ วิทยาลัยนาฏศิลป์ กรมศิลปากร สาขานาฏศิลป์สากล จะได้รับปริญญาตรีสมทบสถาบันเทคโนโลยีราชมงคล ปัจจุบันยกเลิกการสมทบจัดตั้งเป็นสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ในปี พ.ศ. 2542 จากนั้นมีการเปิดสอนในมหาวิทยาลัยของรัฐบาลคือ ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ สาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2531 และที่ สาขานาฏศิลป์สากล คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในปี พ.ศ. 2538 และที่ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม โครงการจัดตั้งคณะศิลปกรรมศาสตร์และคณะสถาปัตยกรรมศาสตร์ ในปี พ.ศ. 2541 สาขานาฏศิลป์ ภาควิชาทัศนศิลป์และศิลปะการแสดง นอกจากนี้ยังมีสถาบันสอนนาฏศิลป์สากลเอกชนในประเทศไทย ที่ได้รับการรับรองจากกระทรวงศึกษาธิการ และ มหาวิทยาลัยราชภัฏ มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์ที่จัดทะเบียนในรูปของบริษัทจำกัดอีกมาก จากเหตุผลดังกล่าวนี้ทำให้กระบวนการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตก ในรายวิชาต่างๆถูกบรรจุเข้าสู่หลักสูตรการเรียนการสอนของสถาบันอุดมศึกษา (วิทยาลัยนาฏศิลป์. 2556:ออนไลน์)

ในปัจจุบันพบว่า มีสถาบันการศึกษาที่เปิดสอนหลักสูตรในสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก และให้ปริญญาในสาขาวิชานาฏศิลป์สากล (Western Dance) สามารถเป็นสรุปตารางได้ดังนี้คือ

ตารางที่ 1 หลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ที่มา: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556

สถาบัน	ชื่อหลักสูตร	ชื่อปริญญา		สังกัดภาควิชา/ คณะ
		ชื่อเต็ม	ชื่อย่อ	
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2556)	หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาศึกษานาฏศิลป์ Bachelor of Fine and Applied Arts (B.F.A.)	ศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต (ภาควิชาศิลปนาฏศิลป์)	ศบ.ป (ภาควิชาศิลปนาฏศิลป์) B.F.A. (Western Dance)	ภาควิชา นาฏศิลป์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2553)	หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต วิชาเอกนาฏศิลป์ สาขาศิลปะการแสดง Bachelor of Fine and Applied Arts Program in Performing Arts(B.F.A.)	ศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต (ภาควิชาศิลปนาฏศิลป์)	ศบ.ป (ภาควิชาศิลปนาฏศิลป์) B.F.A. (Western Dance)	สาขาวิชา ศิลปะการแสดง วิชาเอกนาฏศิลป์ สาขาศิลปะ
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2556)	หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกนาฏศิลป์ตะวันตก Bachelor of Fine and Applied Arts Program in Performing Arts(B.F.A.)	ศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต (ภาควิชาศิลปนาฏศิลป์)	ศบ.ป B.F.A. (Western Dance)	กลุ่มวิชาเอก นาฏศิลป์ ตะวันตก
สถาบันพัฒนศิลป์ (2558)	หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต ภาควิชา Bachelor of Education(Western Drama Education)	ศึกษาศาสตร์บัณฑิต (นาฏศิลป์สาขาศิลปะการแสดง) Bachelor of Education (Western Drama Education)	ศษ.บ. B.Ed. (Western Drama Education)	ภาควิชา ศึกษาศาสตร์ สาขานาฏศิลป์

ที่มา: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2554 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2554 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2556 สถาบันพัฒนศิลป์, 2558

1. หลักสูตรจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2556)

ปรัชญา	“ก้าวข้ามขีดจำกัด สู่สหัสวรรษแห่งความคิดสร้างสรรค์”
หลักสูตร	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ศป.บ)
ชื่อปริญญา	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (นาฏยศิลป์) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มีความเป็นเลิศทางศิลปกรรมศาสตร์ ระดับชาติ และนานาชาติ เป็นเสาหลักและเป็นแหล่งอ้างอิงของ แผ่นดิน สร้างเสริมทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพและคุณธรรม พึ่งพาตนเอง เสริมสร้างเครือข่ายและร่วมมือทางวิชาการ สามารถ แข่งขันได้อย่างมีประสิทธิภาพสูง และการพัฒนาที่ยั่งยืนใน ประชาคมโลก

โครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า	135	หน่วยกิต
1.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	30	หน่วยกิต
-กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	3	หน่วยกิต
-กลุ่มวิชามนุษย์ศาสตร์	3	หน่วยกิต
-กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	3	หน่วยกิต
-กลุ่มวิชาสหศาสตร์	3	หน่วยกิต
-กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ	12	หน่วยกิต
-กลุ่มวิชาบังคับเลือก	6	หน่วยกิต
1.2 หมวดวิชาเฉพาะ (นาฏยศิลป์)	96	หน่วยกิต
-วิชาพื้นฐานคณะ	9	หน่วยกิต
-วิชาบังคับสาขาวิชา	66	หน่วยกิต
-วิชาเลือกเสรี	21	หน่วยกิต
1.3 หมวดวิชาเลือกเสรี	9	หน่วยกิต
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	135	หน่วยกิต

2. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2553)

ปรัชญา	“ศิลปกรรมสรรค์สร้างปัญญา ปัญญาสร้างสรรค์คุณภาพชีวิต”
หลักสูตร	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ศป.บ)
ชื่อปริญญา	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (สาขาวิชาศิลปะการแสดง วิชาเอกนาฏศิลป์สากล) ศิลปกรรมมุ่งสู่ความเป็นเลิศด้วยการเป็นศูนย์กลางศิลปวัฒนธรรม ในเอเชีย และเป็นต้นแบบการสร้างสรรคนวัตกรรม ในรูปแบบ บูรณาการภูมิปัญญาท้องถิ่นกับเทคโนโลยีและแนวคิดทาง ตะวันตกเพื่อความเป็นอยู่ของประชากรและสร้างภูมิคุ้มกันในการ แข่งขันทางเศรษฐกิจให้แก่ประเทศชาติ

โครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า	130	หน่วยกิต
1.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	30	หน่วยกิต
-กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	3	หน่วยกิต
-กลุ่มวิชามนุษย์ศาสตร์	3	หน่วยกิต
-กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	3	หน่วยกิต
-กลุ่มวิชาสหศาสตร์	3	หน่วยกิต
-กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ	12	หน่วยกิต
-กลุ่มวิชาบังคับเลือก	6	หน่วยกิต
1.2 หมวดวิชาเฉพาะ (นาฏศิลป์)	94	หน่วยกิต
-วิชาพื้นฐานคณะ	18	หน่วยกิต
1.2.1 วิชาเอก	76	หน่วยกิต
-วิชาเอกบังคับ	58	หน่วยกิต
-วิชาพื้นฐานสาขาวิชา	18	หน่วยกิต
-วิชาชีพเฉพาะด้าน	40	หน่วยกิต
1.2.2 วิชาเอกเลือก	18	หน่วยกิต
1.3 หมวดวิชาเลือกเสรี	6	หน่วยกิต
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	130	หน่วยกิต

3. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2556)

ปรัชญา	“มนุษย์สร้างศิลปวัฒนธรรม ศิลปวัฒนธรรมสร้างมนุษย์”	
หลักสูตร	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ศป.บ)	
ชื่อปริญญา	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (สาขาวิชาศิลปะการแสดง วิชาเอกนาฏศิลป์ตะวันตก) มีวิสัยทัศน์ความเป็นผู้นำ ผู้บุกเบิก สร้างสรรค์ ทั้งทักษะ และ วิทยาการ มีความรู้ เข้าใจใน วิทยาการ เทคโนโลยี นวัตกรรม การ วิจัย และวิชาการ เป็นนิยามแห่งพลังความคิดสร้างสรรค์ คิด วิเคราะห์ และคิดเชิงกลยุทธ์ บูรณาการผสมผสานศาสตร์ศิลปกรรมเพื่อ เศรษฐกิจสร้างสรรค์อย่างยั่งยืน เป็นผู้ให้ ผู้เสียสละ ผู้สร้าง ความสุข ความปรองดอง และความสุนทรีย์แก่เพื่อนมนุษย์ชาติ เป็นผู้บริหารจัดการความรู้ มีจิตเอื้ออาทร จิตสาธารณะ เป็นทูต แห่งศิลป์ การบริการวิชาการและศิลปวัฒนธรรมด้วยกัลยาณมิตร แห่งศิลป์ สู้สังคม ประชาคมอาเซียน และสากล	
โครงสร้างหลักสูตร	จำนวนหน่วยกิต	รวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า
1.1	หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	30 หน่วยกิต
	-กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	3 หน่วยกิต
	-กลุ่มวิชามนุษยศาสตร์	3 หน่วยกิต
	-กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	3 หน่วยกิต
	-กลุ่มวิชาสหศาสตร์	3 หน่วยกิต
	-กลุ่มวิชาภาษาต่างประเทศ	12 หน่วยกิต
	-กลุ่มวิชาบังคับเลือก	6 หน่วยกิต
1.2	หมวดวิชาเฉพาะ (นาฏศิลป์ตะวันตก)	100 หน่วยกิต
1.1	วิชาแกนคณะไม่น้อยกว่า	6 หน่วยกิต
1.2	กลุ่มวิชาพื้นฐานวิชาเอกไม่น้อยกว่า	49 หน่วยกิต
1.3	กลุ่มวิชาเอกไม่น้อยกว่า	30 หน่วยกิต
1.4	กลุ่มวิชาโทไม่น้อยกว่า	15 หน่วยกิต
1.3	หมวดวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า	6 หน่วยกิต
	จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	136 หน่วยกิต

4. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (2558)

ปรัชญา	“มุ่งมั่นพัฒนาครูศิลปะสู่การอนุรักษ์สู่การอนุรักษ์ศาสตร์แห่งศิลป์”
หลักสูตร	ศึกษาศาสตร์บัณฑิต หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศษ.บ)
ชื่อปริญญา	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (นาฏศิลป์สากลศึกษา) มุ่งสู่การเป็นองค์กรหลัก ในการสร้างครุมืออาชีพ ด้านนาฏศิลป์ ดนตรี และคีตศิลป์ ที่มีคุณภาพออกสู่สังคม เพื่อเป็นพลังสำคัญใน การพัฒนาการศึกษาด้านศิลปวัฒนธรรมของชาติและก้าวสู่การ เป็นประชาคมอาเซียน

โครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต รวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า	164	หน่วยกิต
1. หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	32	หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาบังคับ	24	หน่วยกิต
-กลุ่มวิชามนุษย์ศาสตร์และสังคมศาสตร์	12	หน่วยกิต
-กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์และเทคโนโลยี	6	หน่วยกิต
-กลุ่มวิชาภาษา	6	หน่วยกิต
-กลุ่มวิชาเลือกไม่น้อยกว่า	6	หน่วยกิต
2.หมวดวิชาเฉพาะด้าน	126	หน่วยกิต
2.1 กลุ่มวิชาชีพครู จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	48	หน่วยกิต
- กลุ่มวิชาชีพครูบังคับ	42	หน่วยกิต
-กลุ่มวิชาชีพครูเลือกไม่น้อยกว่า	6	หน่วยกิต
2.2 กลุ่มวิชาชีพเอก	78	หน่วยกิต
-กลุ่มวิชาเอกเดี่ยว	68	หน่วยกิต
-กลุ่มวิชาการสอนวิชาเอก	6	หน่วยกิต
กลุ่มวิชาเอกเลือกไม่น้อยกว่า	4	หน่วยกิต
3. หมวดวิชาเลือกเสรีไม่น้อยกว่า	6	หน่วยกิต
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	164	หน่วยกิต

ตารางที่ 2 สรุปโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต รวมของหลักสูตรนำวุฒิกลับตักในสถาบันอุดมศึกษาไทย

มหาวิทยาลัย	ปีการศึกษา	การจัดการ หลักสูตร การศึกษา	จำนวนหน่วยกิต (ไม่น้อยกว่า 130 นก.)	จำนวนหน่วยกิต				
				วิชา ศึกษา ทั่วไป	วิชาเฉพาะ (ไม่น้อยกว่า 90นก.)			วิชาเลือกเสรี (ไม่น้อยกว่า 6)
					วิชาชีพอเฉพาะด้าน	รวม		
						วิชาพื้นฐาน	วิชาเลือก	
จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	2556	วิชาเอกเดียว	135	30	75	21	96	9
มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ	2553	วิชาเอกเดียว	130	30	76	18	94	6
มหาวิทยาลัย มหาสารคาม	2556	วิชาเอกเดียว	136	30	85	15	100	6
สถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์	2558	วิชาเอกเดียว	164	32	78	48	126	6

2.2 หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

คำว่า “สาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก” มาจากคำภาษาอังกฤษว่า “Western Dance Department” หมายถึงสาขาวิชาที่เปิดสอนในระดับปริญญาบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์สากลหรือนาฏศิลป์ตะวันตกมีจุดมุ่งหมายเพื่อผลิตบัณฑิตให้เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถในด้านทักษะวิชาชีพ นาฏศิลป์ตะวันตก เป็นหลักสูตรที่เรียนรู้เกี่ยวกับ หลักการเคลื่อนไหวรูปแบบต่างๆของนาฏศิลป์ตะวันตก ได้แก่ Ballet Jazz Contemporary Dance Hip Hop เป็นต้น

ในงานวิจัยนี้ได้ศึกษาและวิเคราะห์แนวความคิดการพัฒนาหลักสูตรด้านนาฏศิลป์ตะวันตกที่มีการรับรองมาตรฐานวิชาชีพในสถาบันการศึกษาจากต่างประเทศ เทียบเคียงกับมาตรฐานคุณวุฒิในมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่เปิดสอนด้านนาฏศิลป์ตะวันตกดังนี้คือ

1. Bachelor of Dance Studies (Honors), The University of Auckland, New Zealand by National Certificate in Education Achievement (NCEA).
2. The Bachelor of Fine Arts (Dance), Victorian Collage of The Arts, Australia by Curriculum Framework Curriculum Guide – The Arts.
3. The Bachelor of Fine Arts in Dance, The University of Texas at Austin, U.S.A by Center for Educator Development in Fine Arts (CEDFA)
4. The Bachelor of Arts (Hons) Ballet Education (BABE), Royal Academy of Dancing, England. by Royal Academy of Dancing.

ทั้ง 4 ประเทศเป็น ผู้นำทางด้านการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตก มีมาตรฐานสากลรองรับ และเป็นที่ยอมรับในการเรียนนาฏศิลป์ตะวันตกทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ทั้ง 4 ประเทศเป็นประเทศที่มีความเป็นสังคมพหุวัฒนธรรม ที่ต้องการการอนุรักษ์ สืบ ทอด สืบสานวัฒนธรรมเดิมไว้ด้วยกระบวนการเชื่อมโยงทางนาฏศิลป์ตะวันตกอย่างเด่นชัด

ประเทศนิวซีแลนด์

หลักสูตรของโรงเรียนในประเทศนิวซีแลนด์เป็นผลมาจากนโยบายอย่างเป็นทางการที่ระบุไว้ในกรอบหลักสูตร The New Zealand Curriculum Framework/TeAngaMarautanga o Aotearoa . (1993) เอกสารฉบับนี้กำหนดกรอบหลักสูตรระดับชาติและหลักการกำหนดทิศทางให้การเรียนรู้และการประเมินในโรงเรียนนิวซีแลนด์ เอกสารระบุถึงเจ็ดพื้นที่การเรียนรู้ที่สำคัญ: ได้แก่ ศิลปะพื้นถิ่น ภาษาพื้นถิ่น, สุขภาพและกายภาพ, สังคมศาสตร์, เทคโนโลยี, คณิตศาสตร์วิทยาศาสตร์, ทักษะการสื่อสาร เลข ข้อมูล, การแก้ปัญหาและการจัดการตนเอง การทำงานและการศึกษาจะได้รับการพัฒนาโดยทั้งหมดนักเรียนจะมีการระบุและสถานที่ทัศนคติและค่านิยมที่เกี่ยวข้องกับโรงเรียนบ หลักสูตรแห่งชาติในแต่ละการเรียนรู้ที่สำคัญของแต่ละพื้นที่ได้รับการพัฒนาความก้าวหน้าและอธิบาย

ในรายละเอียดมากขึ้นในระดับชาติจุดมุ่งหมายและวัตถุประสงค์ของความสำเร็จกับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนที่สามารถประเมินได้บหลักสูตรแห่งชาติเป็นเอกสารที่ใช้ในโรงเรียนเพื่อให้แน่ใจว่าการเรียนการสอนและโปรแกรมการเรียนรู้ให้นักเรียนทุกคนมีโอกาสที่จะตอบสนองความต้องการตามการเรียนรู้ของหลักสูตรนิวซีแลนด์

หลักสูตรศิลปะในประเทศนิวซีแลนด์ (The Arts in the New Zealand Curriculum) ได้รับการเปิดตัวอย่างเป็นทางการในเดือนกันยายน ในปี ค.ศ. 2000 นี้คำชี้แจงหลักสูตรเป็นเอกสารสุดท้ายที่จะได้รับการพัฒนาในความสัมพันธ์กับระยะเวลาสิบปีของการปฏิรูปการเรียนรู้แห่งชาติ ตามแนวนโยบายที่จัดตั้งขึ้นในปีใหม่กรอบหลักสูตรนิวซีแลนด์ หลักสูตรศิลปะนิวซีแลนด์ (The New Zealand Curriculum Framework) The Arts in The New Zealand Curriculum ,2000: 1-6) ให้โรงเรียนที่มีคำแนะนำสำหรับโปรแกรมการวางแผนในศิลปะสำหรับนักเรียนทุกคนในปีที่ 1-13 แสดงถึงความต้องการว่าโรงเรียนจะต้องตอบสนองในความสัมพันธ์กับการเรียนรู้และการเรียนการสอนในสาขาวิชาที่สี่ของการเดินรำ, ละคร, ดนตรีและทัศนศิลป์

มาตรฐานผลสัมฤทธิ์ของการพัฒนาสำหรับการรับรองแห่งชาติใหม่ในการเรียนเดินรำในหลักสูตรของโรงเรียนนิวซีแลนด์ตามความสำเร็จ (NCEA) และนิวซีแลนด์คุณวุฒิ Authority (NZQA) หน่วยมาตรฐานการพัฒนาสำหรับใบรับรองระดับชาติและระดับประกาศนียบัตรลงทะเบียนบนคุณวุฒิแห่งชาติ

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรศิลปะในประเทศนิวซีแลนด์ (2000) มีดังนี้

- 1) เพื่อให้นักศึกษาในการพัฒนาความรู้เท่าทันในการเดินรำ, ละคร, ดนตรีและทัศนศิลป์;
- 2) เพื่อช่วยให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมและพัฒนาความสนใจในศิลปะตลอดชีวิต;
- 3) เพื่อขยายความเข้าใจและการมีส่วนร่วมในศิลปะในนิวซีแลนด์
- 4) เพื่อเป็นการพัฒนาความรู้เท่าทันในแต่ละสาขาวิชาศิลปะได้รับการรับรองเป็นภาคกลางและความคิดรวมสำหรับศิลปะในหลักสูตรนิวซีแลนด์ ความรู้เท่าทันมีการพัฒนาในเดินรำ, ละคร, ดนตรีและศิลปะการแสดงเป็น เรียนรู้การใช้โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาพ การได้ยินและสัญลักษณ์ต่างๆ และ หลักการเคลื่อนไหว และสัญลักษณ์ของแต่ละสาขาวิชาที่จะถ่ายทอดและรับความหมายให้ผู้เรียนพัฒนาความรู้ในแต่ละวินัยขณะที่พวกเขาต้องเรียนรู้
- 5) มีการใช้องค์ประกอบของเทคนิคและเทคโนโลยี
- 6) สามารถสร้างงานบนความหลากหลายของแหล่งที่มาของแรงจูงใจในการพัฒนาความคิดและทำให้งานศิลปะ
- 7) สามารถสร้างงานนาฏศิลป์ที่ตอบสนองต่องานศิลปะ, การพัฒนาทักษะในการถ่ายทอดและการตีความความหมาย

8) สามารถผลงานที่มีระเบียบวินัยและศิลปะที่เกี่ยวข้องกับสังคมและวัฒนธรรมของ พวกเขาในแต่ละบริบท

ในแต่ละวัตถุประสงค์ความจะแสดงจุดมุ่งหมายทั้งแปดระดับกับกรอบหลักสูตรของประเทศ นิวซีแลนด์ พวกเขาอธิบายขอบเขตและพารามิเตอร์สำหรับการเรียนรู้และระบุทักษะโดยเฉพาะอย่างยิ่งความรู้และความเข้าใจที่จะได้รับการพัฒนาในสาระของแต่ละสาขาวิชา การเรียนรู้ภายใน เต็มร่ำ, ละคร, ดนตรีและทัศนศิลป์เชื่อมโยงกันในการกำหนดพื้นที่การเรียนรู้ที่สำคัญสำหรับแต่ละ สาขาวิชา

- การพัฒนาความรู้ที่เป็นประโยชน์ในการเต็มร่ำ / ละคร / เพลง / ทัศนศิลป์
- การพัฒนาความคิดในการเต็มร่ำ / ละคร / เพลง / ทัศนศิลป์
- การสื่อสารและการตีความในการเต็มร่ำ / ละคร / เพลง / ทัศนศิลป์
- การทำความเข้าใจเกี่ยวกับการเต็มร่ำ / ละคร / เพลง / ทัศนศิลป์ในแต่ละบริบท

คุณสมบัติของผู้ที่ได้รับใบอนุญาตมาตรฐานด้านการเต็มร่ำ

ตั้งแต่ปี ค.ศ.1995 เป็นต้นมา กรอบมาตรฐานคุณวุฒิของนิวซีแลนด์ (NZQA) มีการ พัฒนาการลงทะเบียนในกรอบคุณวุฒิการศึกษาแห่งชาติ (NQF) ที่ครอบคลุมหน่วยมาตรฐานการ เต็มร่ำ ตรวจสอบโดยทัศนศิลป์และศิลปะการแสดงมาตรฐานแห่งชาติหน่วย NZQA เต็มร่ำมาตรฐาน มีให้บริการทั่วทั้ง 4 ระดับในโดเมนต่อไปนี้: การเต้น, การเต็มร่ำการออกแบบท่าเต้นและมุมมองการ เต็ม

การประสบความสำเร็จในวิชาชีพเต็มร่ำของคนหนุ่มสาวรับรองผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษาโดย หน่วยงาน National Certificate of Educational Achievement (NCEA) มาตรฐานความสำเร็จใน การเต็มร่ำรวมถึงมาตรฐานระดับทุนการศึกษาที่ได้รับการพัฒนาก้าวหน้าตั้งแต่เริ่มต้นของ โครงการนี้ ในปี 1999 การทำงานในการพัฒนาเหล่านี้การปฏิรูปที่ผ่านมาทั้งในหลักสูตรและคุณวุฒิโรงเรียนที่มี ความสำคัญทางประวัติศาสตร์ เป็นครั้งแรกในโรงเรียนการศึกษาด้านนาฏศิลป์ในประเทศนิวซีแลนด์ ในขณะนี้รวมเป็นเรื่องการศึกษาตลอดปีของการศึกษา การเปลี่ยนแปลงนโยบายนี้มีผลกระทบ อย่างมีนัยสำคัญสำหรับการฝึกการเรียนการสอนตั้งแต่ตีพิมพ์หลักสูตรศิลปะเอกสารในปี 2000 ด้วย ลักษณะบังคับของการเต็มร่ำในปีที่ 1-8 และที่คาดการณ์ไว้ถึงการเจริญเติบโตของการเต็มร่ำเช่น การศึกษาวิชาเลือกข้ามปีที่ 9-13 เป็นที่คาดหวังว่าระดับความรู้การเต็มร่ำในส่วนที่เกี่ยวข้องกับครูและ นักเรียนย่อมจะขยายและลึกมากขึ้นส่วนประกอบที่สำคัญในครั้งนี่จะเป็นโอกาสในการพัฒนาทักษะ ส่วนบุคคล, ความรู้และความเข้าใจของการเต็มร่ำรวมถึงประสบการณ์ในช่วงของคำศัพท์เต็มร่ำและ วัฒนธรรมประวัติศาสตร์และบริบทความงาม

ประเทศออสเตรเลีย

สภาหลักสูตรด้านการศึกษาศึกษาของออสเตรเลียฝั่งตะวันตก ร่วมกับ ครู, นักวิชาการ, เจ้าหน้าที่หลักสูตร สมาชิกชุมชน,นักเรียน ได้ร่วมมือกันในการพัฒนาเนื้อหาสำหรับกรอบหลักสูตรและคู่มือหลักสูตรได้รับการพัฒนาโดยสภาภายใต้ทิศทางของสมาชิกของคณะกรรมการหลักสูตร จากพื้นที่การเรียนรู้ที่หลากหลายและขั้นตอนของการพัฒนาที่เกี่ยวข้องกับบุคคลที่ทำงานสภาหลักสูตรยอมรับการวิจัยการเขียนและบทบาทให้คำปรึกษาดำเนินการโดยสมาชิกของสำนักเลขาธิการสภาในระหว่างการพัฒนากรอบหลักสูตร (Curriculum Framework Curriculum Guide – The Arts, 2005:1-5)

การพัฒนาคู่มือการหลักสูตรกรอบหลักสูตรที่ได้รับการออกแบบมาเพื่อช่วยทำให้ครูและโรงเรียนที่มีส่วนในการสร้างโปรแกรมการศึกษาที่ให้นักเรียนบรรลุผล คู่มือหลักสูตรและกรอบหลักสูตรการเรียนรู้แต่ละพื้นที่จัดทำตามคำแนะนำให้อยู่ในขอบเขตของส่วนกรอบหลักสูตร แจกแจงการพัฒนาของการเรียนรู้และโปรแกรมการเรียนการสอนในโรงเรียน เป็นขอบเขตของรูปแบบศิลปะการเต้นรำที่หมายถึงการเคลื่อนไหวแสดงออกโดยใช้ร่างกาย ใช้พื้นที่เวลาและพลังงาน ผู้เรียนบรรลุผลผ่าน มีส่วนร่วมในกิจกรรมที่สำคัญของการออกแบบทำเต้น, ประสิทธิภาพการทำงานและการประเมินผลในการออกแบบทำเต้น, นักเรียนสร้างองค์ประกอบของการเต้นรำที่จะสร้างการเคลื่อนไหวที่สื่อสารความคิดและอารมณ์

ในการปฏิบัติ, นักเรียนใช้ความสามารถทางกายภาพและทักษะในการแสดงออกและรับรู้ในการใช้หลักการการเคลื่อนไหวของมนุษย์ ที่พวกเขาต้องคำนึงถึงความสัมพันธ์แบบไดนามิก ระหว่างนักเต้นและผู้ชมในการประเมินผล นักเรียนอธิบายวิเคราะห์ตีความและประเมินผลของพวกเขา

การเต้นของตัวเองและการเต้นรำของผู้อื่นนักเรียนใช้องค์ประกอบของการเต้นรำ(ร่างกาย พื้นที่เวลาและพลังงาน) เพื่อพัฒนาความตระหนักของการเคลื่อนไหวความเป็นไปได้ ร่างกายเป็นองค์ประกอบของการเต้นรำรวมถึงวิธีการที่เราใช้ส่วนของร่างกายและรูปร่างและวิธีการเดินทางผ่านพื้นที่ ช่องว่างรวมถึงวิธีการที่เราใช้ที่แตกต่างกันของระดับทิศทางของการเคลื่อนไหวและกลุ่มของรูปทรง และร่างกายเวลารวมถึงการใช้จังหวะรูปแบบสำเนียงและจังหวะพลังงานรวมมุมมองของร่างกายพื้นที่ และเวลาที่จะถึงความสนใจไปสู่ภาพรวมในการสร้างงานนาฏศิลป์

ด้านคุณภาพของการเคลื่อนไหวในการทำงานกับองค์ประกอบเหล่านี้นักเรียนใช้ทักษะการแสดงออกตั้งเป้าหมายไปที่ ความเข้มข้นของระเบียบวินัยและความมุ่งมั่นในการสื่อสารความหมายผ่านการเต้นรำ ให้พวกเขาเข้าใจกระบวนการออกแบบทำเต้น การออกแบบ การผลิตและการใช้ใหม่

ด้านเทคโนโลยี พวกเขาควรตอบสนองต่อและประเมินการเต้นรำนักเรียนมาทำความเข้าใจ และใช้ประเภทที่แตกต่างกันของรูปแบบของพิธีกรรมทางสังคมและการเต้นรำศิลปะและรูปแบบการเต้นรำจากประสบการณ์ความหลากหลายของวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ประสบการณ์นี้จะสะท้อนให้เห็นในการออกแบบทำเต้นของพวกเขาเอง

วัตถุประสงค์ของหลักสูตรคู่มือกรอบหลักสูตร

กรอบหลักสูตรระบุผลลัพธ์ที่นักเรียนทุกคนควรจะบรรลุเป็นผลมาจากโปรแกรมการเรียนรู้ที่พวกเขาดำเนินการในโรงเรียนออสเตรเลีย โรงเรียนและครูพัฒนาโปรแกรมการเรียนรู้ตามสถานการณ์ของพวกเขาอย่างเป็นมิตรและความตามต้องการของนักเรียนที่จะแน่ใจว่าพวกเขาจะบรรลุผลเหล่านี้ผ่านการตัดสินใจอย่างต่อเนื่องของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนความคืบหน้าของนักเรียนจะถูกตรวจสอบและแผนการสอนจะได้รับการพัฒนาสำหรับการพัฒนาตามวัตถุประสงค์ของหลักสูตรคู่มือ

กรอบหลักสูตรคือการสนับสนุนการดำเนินงานโดยการสื่อสารเนื้อหา (ความรู้ทักษะความเข้าใจและการประเมินค่า) ได้รับการสอนสำหรับนักเรียนที่จะบรรลุกรอบหลักสูตรการเสริมสร้างและการเรียนรู้ทั้งหมด ด้วยการพัฒนาโปรแกรมการเรียนรู้ในโรงเรียนที่ให้ความต่อเนื่องและการเชื่อมโยงสำหรับนักเรียนในความสำเร็จของพวกเขาต่อผลลัพธ์การเรียนรู้และมีการสนับสนุนที่มีคุณค่าสำหรับการปรับปรุงการเรียนรู้ของนักเรียน กรอบหลักสูตรให้คำแนะนำสำหรับผลของแต่ละคนกรอบหลักสูตรมีความคาดหวังว่านักเรียนจะมุ่งมั่นในเนื้อหาทั้งหมดของผลลัพธ์การเรียนรู้ในแต่ละปีของการศึกษา ช่วงเวลาที่ผลการเรียนรู้บางอย่างอาจจะไม่รวมอยู่ในการเรียนรู้ในโปรแกรม การวางแผนโปรแกรมการเรียนรู้จะเน้นที่ผลโดยเฉพาะอย่างยิ่งสี่ขั้นตอนที่ทับซ้อนกันของการพัฒนาที่ระบุไว้ในกรอบหลักสูตรตามที่ระบุไว้ด้านล่างต่อไปนี้ (Curriculum Framework Curriculum Guide – The Arts, 2005:6)

กรอบแนวคิดหลักสูตรทางด้านศิลปะ จากประเทศออสเตรเลีย (Curriculum Framework Curriculum Guide –The Arts) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับมาตรฐานหลักสูตรการเต้นรำโดย มุ่งเน้นเนื้อหาที่สะท้อนให้เห็นถึง ความต้องการการพัฒนาของผู้เรียน 4 ทักษะสำคัญ คือ

1. ทักษะด้านความคิด (Arts Ideas)
2. ทักษะและกระบวนการทางด้านการเต้นรำ (Arts Skills and Processes)
3. ทักษะทางด้านการรับรู้ (Arts Responses)
4. ทักษะทางด้านสังคม (Arts in Society)

ประเทศอเมริกา

สมาชิกรัฐบัญญัติแห่งเท็กซัสอาศัยอำนาจในการพัฒนาความรู้ของการศึกษาในรัฐเท็กซัส และทักษะที่จำเป็นมีเป้าหมายของการที่

"ผู้เรียนทุกคนจะต้องแสดงให้เห็นถึงความรู้และทักษะที่จำเป็นในการอ่านเขียน, คำนวณ, การแก้ปัญหา, การคิดวิเคราะห์, การใช้เทคโนโลยีและการสื่อสารข้ามทุกสาขาวิชาความรู้และทักษะที่จำเป็นจะต้องเตรียมความพร้อมให้ผู้เรียนทุกคนสามารถที่จะศึกษา, อบรมเพื่อให้เกิดการจ้างงานต่อไป"(Dance Curriculum Framework, Center for Educator Development in Fine Arts, 2015:online)"

การศึกษาทางด้านการเต้นรำในรัฐเท็กซัส ประเทศสหรัฐอเมริกา ประกาศโดยวุฒิสภาผ่านโดยสภานิติบัญญัติเท็กซัสที่ 74 กล่าวว่า การศึกษาที่มีความชัดเจนความรู้และทักษะเป็นสิ่งจำเป็นในพื้นที่ของรากฐานและหลักสูตร ในระดับโรงเรียนมัธยมที่ระบุไว้ในเท็กซัสรหัสบริหารเขตจะต้องมีหลักสูตรอย่างน้อยสองในสี่ของพื้นที่ศิลปะ (ศิลปะดนตรีละครและการเต้นรำ) โครงการผลสัมฤทธิ์ดีเด่นต้องหนึ่งเครดิตจากส่วนใดของหลักสูตรที่ระบุไว้ในบทที่ 117 ของความรู้ของเท็กซัสและทักษะที่จำเป็น นอกจากนี้นักเรียนที่มีส่วนร่วมในความสำเร็จที่โดดเด่นในหลักสูตรสามารถได้รับการยอมรับสำหรับความสำเร็จที่โดดเด่นในด้านของศิลปะดนตรีโรงละครหรือการเต้นรำ ด้วยบทบาทศิลปะในโรงเรียนของรัฐเท็กซัสนี้คณะกรรมการได้ร่างหลักสูตรสำหรับศิลปะโดยรวมความหลากหลายของความเชี่ยวชาญในการศึกษาศิลปะนับพันของการประมวลผลที่ให้ใส่ลงในหลักสูตรรวมไปถึงความเห็นของผู้ปกครอง, ผู้แทนธุรกิจ, ครู, รัฐและผู้นำชุมชน, รัฐและผู้เชี่ยวชาญแห่งชาติพวกเขาช่วยกันตรวจสอบร่างของหลักสูตรศิลปะที่จะช่วยให้อุ่นใจว่าการศึกษาศิลปะที่ดีในโรงเรียนของรัฐเท็กซัสจะไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับความรู้แรงใดๆรัฐคณะกรรมการการศึกษาลงเสียงเป็นเอกฉันท์นำศิลปะภายในเท็กซัสที่จำเป็นรวมไปถึงความรู้และทักษะความเป็นมนุษย์ กรอบของความรู้และทักษะที่ชัดเจน ความคาดหวังสูงสำหรับผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนทั้งหมดจะมีการพิจารณาเนื้อหามาตรฐานที่ระบุสิ่งที่นักเรียนทุกคนควรรู้และสามารถที่จะทำ อย่างไรก็ตามหลักสูตรนาฏศิลป์สากลนี้ ไม่ได้เป็นการหลักสูตรและไม่ได้กำหนดวิธีการหรือกลยุทธ์เพื่อให้บรรลุมาตรฐาน แต่พวกเขาจัดทำขึ้นเพื่อเป็นพื้นฐานของหลักสูตรท้องถิ่นซึ่งได้รับการออกแบบมาเฉพาะบุคคลเพื่อตอบสนองความต้องการเฉพาะของแต่ละอำเภอ

องค์กรด้านความรู้และทักษะของเท็กซัส (Texas Essential Knowledge and Skills) หรือเรียกว่า TEKS ได้อ้างอิงถึงบทที่ 117 ของเท็กซัสในการบริหารรหัสชื่อ 19 ศิลปะแนะนำให้ผู้รู้จักกับแต่ละเกณฑ์และระดับการเรียนการสอนที่มีการจัดบทสรุปของสิ่งที่นักเรียนจะทำและเรียนรู้ในการศึกษา ศิลปะดนตรีละครหรือการเต้นรำและแนะนำ 4 แนวทางการเรียนรู้ที่สำคัญของศิลปะคือ

- การรับรู้ (Perception)
- การแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ (Creative expression/performance)
- การสืบสานมรดกทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม (Historical and cultural heritage)
- การตอบสนองและการประเมินผล (Response and evaluation)

ภายในแต่ละแนวทางการเรียนรู้และระดับหลักสูตรเหล่านี้ทั้ง 4 แนวทางจะเป็นส่วนหนึ่งของการปรับแก้ไขในหลักสูตร โดยไม่จำเป็นต้องมีน้ำหนักที่เท่าเทียมกัน บางหลักสูตรอาจมุ่งเน้นในส่วนที่แตกต่างกัน องค์กรด้านความรู้และทักษะของเท็กซัสได้กำหนดสิ่งที่นักเรียนควรรู้และสามารถที่จะทำในการวางรากฐานสาขาวิชาการทางศิลปะ ความรู้และทักษะเป็นพื้นฐานของการเรียนที่มีคุณภาพ

โปรแกรมการศึกษาสำหรับนักเรียนที่เท็กซัส ที่สำคัญ อายุที่เหมาะสมในแต่ละหลักสูตร ความคาดหวังของนักศึกษาจะขึ้นอยู่กับพิจารณาอย่างรอบคอบโดยทั่วไปจากความรู้ความเข้าใจในสังคม / อารมณ์และทางกายภาพการพัฒนาของวัยรุ่นและจะมุ่งเน้นจากความสามารถในปัจจุบันของพวกเขาและวิธีการที่จะช่วยให้พวกเขาพัฒนาไปสู่ระดับที่สูงขึ้นของความรู้และทักษะ เน้นสิ่งที่นักเรียนควรจะเรียนรู้มากกว่าสิ่งที่ครูควรสอน

หลักสูตรการเดินร่ำของเท็กซัสเป็นโอกาสสำคัญสำหรับนักการศึกษาที่จะคิด การนำเสนอกลยุทธการเรียนการสอน การประเมินผล และการพัฒนาอาชีพ ความรู้และทักษะที่จำเป็นทำให้ศิลปะการดนตรี ละคร และการเดินร่ำ เป็นส่วนสำคัญที่จะต้องมีการเรียนการสอนในระดับมัธยมและระดับที่สูงขึ้น การผลิตมุ่งเน้นไปที่ความสามารถของนักเรียนอย่างใดอย่างหนึ่งที่สนับสนุนให้เกิดการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ การทำงานร่วมกันทำให้เกิดความรู้ความเข้าใจในทักษะความรู้ และ ทักษะการเดิน กรอบการศึกษานี้มีไว้เพื่อช่วยให้ครูผู้บริหารและศูนย์บริการการศึกษา บุคลากรสามารถเพิ่มผลสัมฤทธิ์ของผู้เรียนในการเรียนเดินร่ำ โดยนำกรอบนี้มาเป็นหลักสูตรประกาศใช้และนำเสนอในโรงเรียนเดินร่ำในรัฐเท็กซัสเพื่อปรับเปลี่ยนหลักสูตรที่มีอยู่เพื่อให้ผู้เรียนมีโอกาสที่จะประสบความสำเร็จในระดับสูง สำนักงานเขตจะต้องพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องการเรียนการสอนและการประเมินผลที่สอดคล้องกับสาขาวิชาทางด้านศิลปะ

กระบวนการของการให้ความรู้แก่นักเรียนเปรียบเหมือนการสร้างบ้านที่ต้องวางรากฐานให้แข็งแรง กรอบหลักสูตรนี้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมกับแต่ละท้องถิ่น ให้ตรงกับความต้องการของผู้เรียนและในแต่ละเขตจะได้รับการสนับสนุนด้านกิจกรรม งบประมาณและวัสดุด้านการเรียนการสอนตามข้อกำหนดของกฎหมายและคณะกรรมการการศึกษาของรัฐตามมาตรฐานที่กำหนดไว้การศึกษาการเดินร่ำในสถานศึกษาในรัฐเท็กซัสให้โอกาสนักเรียนทุกคนได้รับความรู้ทางการเดินร่ำที่ครอบคลุม ได้เรียนรู้และปรับแต่งทักษะการเดินร่ำและเทคนิคในชั้นเรียนในการเรียนปฏิบัติและศึกษาวิวัฒนาการทางประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ในรูปแบบของศิลปะการเดินร่ำ โดยทุกองค์ประกอบของหลักสูตรจะมีความสอดคล้องกัน คือ

1. ได้รับความรู้ แนวความคิดหลักและองค์ประกอบหลักการของการเดินร่ำ
2. ได้พัฒนาและใช้ความเข้าใจในหลักการพื้นฐานของการออกแบบท่าเต้น
3. ได้รับความรู้ทักษะและเทคนิคของการเดินร่ำในงานนำเสนอการเดินร่ำอย่างเป็นทางการ
4. ได้เกณฑ์ส่วนบุคคลในการประเมินผลการทำงานสมัครเล่นและมีอาชีพ
5. ได้ประสิทธิภาพของการสื่อสารความคิดและความรู้สึกผ่านกระบวนการเดินร่ำ

การพัฒนาหลักสูตรการเต้นโดยใช้กรอบนี้เป็นแนวทางที่วางแผนครอบคลุม วิธีการเรียนการสอนที่หลากหลายให้เหมาะสมกับนักเรียนที่มีความหลากหลาย ในประสบการณ์ของกระบวนการศึกษาที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง (Dance Curriculum Framework, Center for Educator Development in Fine Arts (CEDFA), 2015:14-20) โดยมีวิธีการพัฒนาเพื่อให้เกิดความรู้ดังนี้

1. การพัฒนาแนวความคิดที่มีความหมายของตัวเอง, ความสัมพันธ์ของมนุษย์และทางกายภาพสภาพแวดล้อม
2. สร้างทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณโดยการตรวจสอบสาเหตุของการกระทำของนักเต้น โดยการวิเคราะห์การตอบสนองของแต่ละบทเรียนและการแสดงและการตีความเจตนาของนักออกแบบท่าเต้น
3. เสริมสร้างและปรับแต่งทักษะความคิดสร้างสรรค์โดยการสร้างการตีความเดิมของการเต้นรำบนพื้นฐานของการตอบสนองต่อการทำงานขององค์ประกอบอื่นๆ เช่น การสร้างฉากอุปกรณ์ประกอบฉากแสงและเทคนิคการแต่งหน้า
4. เรียนรู้ที่จะเต้นรำในบริบทวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์โดยการประเมินคุณค่าวิธีการเต้นรำที่เกี่ยวข้องกับเวลาและสถานที่
5. เรียนรู้วิธีการสื่อสารของสื่อที่แตกต่างกันโดยการค้นคว้าและบันทึกการแสดงการเต้นรำ

ประเทศอังกฤษ

รูปแบบของการศึกษาการเต้นรำในประเทศอังกฤษที่มีลักษณะโดดเด่นมากนั้น เกิดขึ้นมาจากกระบวนการของการสร้างความคิดสร้างสรรค์ที่เริ่มสอดแทรกเข้าไปในกระบวนการเรียนการสอนตั้งแต่ปี ค.ศ. 1930 จากลีลาท่าเต้นของนักเต้นอิสระ อิชาดอรา ดันแคน (Isadora Duncan) และการเต้นรำพื้นบ้านที่มีผลต่อการสนับสนุนให้เกิดการแสดงออกและความคิดสร้างสรรค์ การเกิดของสงครามโลกครั้งที่สอง ที่ทำให้ทุกฝ่ายต้องหันมาตั้งต้นกับศาสตร์แห่งศิลปะใหม่ การเกิดขึ้นของทฤษฎีการเคลื่อนไหวของลาบัน (Laban Theory) ทำให้เกิดความก้าวหน้าขึ้นในการศึกษาการเต้นรำในยุคใหม่ การกระตุ้นกิจกรรมต่างๆ นำมาใช้หลังสงครามทำให้การเต้นรำและการเคลื่อนไหวเป็นศิลปะมากขึ้น การเรียน การสอนมุ่งเน้นไปในการเป็นธรรมชาติของผู้เรียน เพราะการเต้นเป็นธรรมชาติจะทำให้เกิดประสบการณ์ส่วนตัวและเป็นประโยชน์ต่อบุคลิกภาพที่แสดงออกจากปี ค.ศ. 1970 การเต้นรำสมัยใหม่ของอเมริกา ละครเพลง (Musical) ได้แพร่กระจายไปสู่ระบบการศึกษาของอังกฤษ ส่งผลให้การศึกษาศึกษาการเต้นรำในอังกฤษต้องมีการเพิ่มเติมเรื่องเทคนิคและวิธีการนำเสนอใหม่ๆ ขึ้น จากการพัฒนาหลักสูตรที่ครอบคลุมมากขึ้น โดยนักการศึกษาชื่อ สมิธและ ออฮาด (Smith-Autard's Midway Model) ผู้คิดค้น MED- Model (Modern Educational Dance) ที่มีแนวคิดในเรื่องของอารมณ์การแสดงออกเฉพาะตนของผู้เต้นรำ และการมีส่วนร่วมในการเคลื่อนไหว คงไว้ซึ่งความรู้สึก

และบุคลิกภาพส่วนตัวทำให้แนวคิดของการเต้นรำกลายเป็นศิลปะที่เกี่ยวข้องกับการผลิตเพื่อให้เกิดเป็นความสวยงามและมีคุณสมบัติที่สำคัญดังนี้คือ (Royal Academy of Dancing, 2014: Online)

-มีการรวมกันของความคิดสร้างสรรค์จินตนาการและความแตกต่างกับความรู้ของพลเมืองและการรวมกันของศิลปะ

- มีความสมดุลระหว่างความรู้สึก และการกระทำ ทักษะ เทคนิค
- มีความสมดุลระหว่างหลักการเคลื่อนไหว และ เทคนิค
- มีระบบการสอนของ Med Modelและการทำงานในวิชาชีพพร้อมกัน

กระบวนการเหล่านี้ได้ข้อสรุปที่ทำให้การเรียนการสอนเกี่ยวกับการเต้นรำได้รับการยอมรับว่าทำให้การแสดงมีคุณค่ามากขึ้นและทำให้ผู้เรียนได้เห็นคุณค่าของศิลปะ ความงามและ คุณค่าทางวัฒนธรรม ครูสอนเต้นรำที่เชี่ยวชาญจะพบว่าการสอนโดยพิจารณารายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์จะทำให้ครูผู้สอนมีมีโนทัศน์ในการสอนที่ดีขึ้น ดังนั้นการเต้นรำศึกษา จึงประกอบไปด้วย

1. การแสดงออกและรูปแบบ (Expression & Form)
2. กระบวนการ (Processes)
3. จินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ (Imagination & Creativity)

มุมมองที่เพิ่มเติมความคิดสร้างสรรค์ในการศึกษาด้านการเต้นรำส่วนนี้จะพิจารณาในลำดับสี่ โนทัศน์ของความคิดสร้างสรรค์ที่ได้รับการวิจัยในปีที่ผ่านมาภายในการเรียนการเต้นรำตะวันตกอื่น ๆ ทฤษฎีการศึกษา แต่ละคนจัดลำดับความสำคัญในมิติที่แตกต่างกันของความคิดสร้างสรรค์ในด้าน การศึกษาการเต้นรำตอนแรกคิดสร้างสรรค์ด้วยให้ความสำคัญกับ

- ทักษะการคิด
- ทักษะกระบวนการทางศิลปะ
- ทักษะความคิดสร้างสรรค์คิดในความสัมพันธ์กับตัวเองที่อยู่ในการเรียนการสอน
- ทักษะที่เน้นบทบาทของการเล่น

สถาบันรอยัลบัลเลต์ (Royal Academy of Dancing) ในประเทศอังกฤษก่อตั้งขึ้นในกรุงลอนดอนประเทศอังกฤษในปี ค.ศ.1920 จัดตั้งเป็นสมาคมครูเต้นรำและได้รับพระบรมราชานุญาต ในปี ค.ศ. 1935 จากสมเด็จพระราชินีแห่งอังกฤษเป็นองค์อุปถัมภ์ RAD ถูกสร้างขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปรับปรุงมาตรฐานของการเรียนการสอนบัลเลต์ในสหราชอาณาจักรและในการแสวงหาเป้าหมายที่วิธีการสอนใหม่และเทคนิคการเต้นได้วางแผนสำหรับสถาบันการศึกษาโดยกลุ่มนักเต้นที่ประสบ

ความสำเร็จในยุโรปRAD เป็นหนึ่งในองค์กรที่ดีที่สุดของโรงเรียนสอนเต้นรำในโลกที่มีมากกว่า 14,000 คนใน 79 ประเทศ รวมถึง 7,500 ที่ถือสถานะครูที่ลงทะเบียน ขณะนี้มีประมาณ 1,000 คนในงานเต็มเวลาหรือบางส่วน โปรแกรมการฝึกอบรมครู -time กับ RAD และในแต่ละปี

ประมาณ 250,000 ของผู้สมัครเข้าสู่การสอบ RAD ทั่วโลกการสอบ RAD เป็นที่ยอมรับจากหน่วยงานกำกับดูแลคุณวุฒิแห่งชาติของอังกฤษ, เวลส์, ไอร์แลนด์เหนือและสกอตแลนด์กับการสอบเข้าเรียนมหาวิทยาลัยRAD นี้ยังมีการมอบรางวัลการตรวจสอบร่างกายของสภาการศึกษาและการฝึกอบรม การเต้นรำRAD ทำงานร่วมกับครูผู้สอนเต้นรำนานาชาติของสมาคม Royal Academy of Dance เป็นองค์กรการกุศล 312,826 จัดทะเบียนในประเทศอังกฤษและเวลส์ Royal Academy of Dance Enterprises Ltd เป็น บริษัท ย่อยที่ถือหุ้นทั้งหมดของ RAD ที่ขายสินค้าที่มีตราสถาบันการศึกษาที่มีผลกำไรทั้งหมดเป็นของที่ระลึกเพื่อนำเงินทุนมาสนับสนุนการเรียนการสอนในสถาบัน วิธีการสอนใน RAD เป็นระบบเทคนิคการเต้นบัลเล่ต์และการฝึกอบรมการวางแผนเป็นพิเศษโดยผู้ก่อตั้งของ RAD ที่รวมวิธีการเต้นของพวกเขา (อิตาลี, ฝรั่งเศส, เดนมาร์กและรัสเซีย) เพื่อสร้างรูปแบบใหม่ของบัลเล่ต์ที่เป็นเอกลักษณ์ขององค์กร วิธีการสอนผลิตรูปแบบของการเต้นบัลเล่ต์ที่ได้กลายเป็นที่ยอมรับในระดับสากลเป็นสไตล์อังกฤษของบัลเล่ต์

หลักสูตรการศึกษาการเต้นรำในระดับอุดมศึกษาของ RAD ประกอบไปด้วย BA (HONS) DANCE EDUCATION, DIPLOMA OF HIGHER EDUCATION: DANCE EDUCATION และ CERTIFICATE OF HIGHER EDUCATION: DANCE EDUCATION โปรแกรมนี้มีโอกาสที่จะกลายเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมระหว่างประเทศของผู้เรียนมีส่วนร่วมในการศึกษาของการศึกษาและการสอนเต้นรำ ผู้เรียนสามารถเลือกที่จะศึกษาต่อในระดับอนุปริญญาและประกาศนียบัตรหรือระดับปริญญาตรี ในการเรียนแบบทางไกล ผู้เรียนจะสามารถศึกษาได้จากที่บ้าน โดยใช้วัสดุการศึกษาผ่านทางเว็บไซต์ของสถาบันและการสนับสนุนขั้นตอนของวิธีการโดยทีมงานของอาจารย์ผู้สอน โปรแกรมรวมถึงการศึกษาภาคบังคับที่เข้มข้นหลายสัปดาห์ที่สำนักงานใหญ่ RAD ลอนดอนที่ๆจะได้พบกับนักเรียนคนอื่น ๆ รวมทั้งเจ้าหน้าที่จากโปรแกรมการศึกษา

จากการศึกษารอบแผนการศึกษาสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกของทั้ง 4 ประเทศ จะเห็นได้ว่า มีองค์กรวิชาชีพทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตก กำหนดกรอบแนวทาง เพื่อให้สถาบันการศึกษาในแต่ละแห่ง แต่ละระดับสามารถกำหนดหลักสูตรการเรียนการสอน การเต้นรำที่เหมาะสมกับสถาบันการศึกษาของตนเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพตามแนวคิดที่กำหนดไว้

ผู้วิจัยได้เลือก สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาที่โดดเด่นและมีองค์กรวิชาชีพให้การยอมรับประเทศละ 1 หลักสูตรการศึกษาเพื่อนำมาศึกษาวิเคราะห์หามาตรฐานหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในต่างประเทศ ดังนี้

1. Bachelor of Dance Studies (Honors), The University of Auckland, New Zealand By National Certificate in Education Achievement (NCEA).
2. The Bachelor of Fine Arts (Dance), Victorian Collage of The Arts, Australia

3. The Bachelor of Fine Arts in Dance, The University of Texas at Austin, U.S.A By Center for Educator Development in Fine Arts (CEDFA)

4. The Bachelor of Arts (Hons) Ballet Education (BABE), Royal Academy of Dancing, England. By Royal Academy of Dancing.

ทั้ง 4 สถาบันการศึกษามีความโดดเด่นและได้รับการยอมรับจากองค์กรวิชาชีพทางการศึกษามีมาตรฐานและมีจำนวนนักศึกษาเข้าศึกษาเป็นจำนวนมาก ดังมีรายละเอียดหลักสูตรและโครงสร้างดังนี้คือ

1. Bachelor of Dance Studies (Honors), The University of Auckland, New Zealand By National Certificate in Education Achievement (NCEA).

ปรัชญา	“พัฒนาศักยภาพความคิดสร้างสรรค์ในระดับอาชีพ เสริมสร้างทักษะเครือข่ายและทัศนคติที่ของการเดินร่ำและสร้างอาชีพที่ยั่งยืน”		
หลักสูตร	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ศป.บ)		
ชื่อปริญญา	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (วิชาเอกนาฏศิลป์ตะวันตก)		
	มีส่วนร่วมกับนักวิชาการระดับมืออาชีพและพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ในประเทศนิวซีแลนด์ กลุ่มแปซิฟิก, ทั่วโลกและองค์กรวิชาชีพมีส่วนร่วมในกิจกรรมของชุมชนการแสดงนานาชาติ, การแข่งขันและการประชุมทางวิชาการและวิชาชีพทำสร้างสรรค์นวัตกรรม, สนับสนุนนักเรียนในทุกระดับที่พวกเขาทำงานต่อคุณสมบัตินี้เป็นที่เคารพนับถือทั่วประเทศนิวซีแลนด์และต่างประเทศเป็นกุญแจสำคัญที่จะไขอาชีพที่สดใสและประสบความสำเร็จในภาคความคิดสร้างสรรค์		
โครงสร้างหลักสูตร	จำนวนคะแนน	รวมตลอดหลักสูตร	ไม่น้อยกว่า
	-กลุ่มวิชาศึกษาทั่วไป	90	คะแนน
	-กลุ่มวิชาเอก	270	คะแนน
	จำนวนคะแนนรวมตลอดหลักสูตร	360	คะแนน

2. The Bachelor of Fine Arts (Dance), Victorian Collage of The Arts, Australia By Curriculum Framework Curriculum Guide – The Arts.

ปรัชญา	“ศิลปะการแสดงและนาฏศิลป์เป็นส่วนสำคัญของชุมชน เป็นนวัตกรรมทางศิลปะที่มีคุณค่าในรูปแบบดั้งเดิมและร่วมสมัย”		
หลักสูตร	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ศป.บ)		

ชื่อปริญญา

ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (วิชาเอกนาฏศิลป์ตะวันตก)
 สถาบันตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี เพื่อพัฒนาและสร้างสรรค์
 ศิลปะให้มีศักยภาพสูงสุด สอนโดยครู ผู้บริหาร นักออกแบบท่า
 เต้น ผู้มีประสบการณ์ ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการ
 ทำงานอย่างมืออาชีพ เรียนรู้ทางด้านการปฏิบัติอย่างเข้มงวด
 ตั้งอยู่ใจกลางย่านวัฒนธรรมของเมลเบิร์น, ศิลปะการแสดงมีการ
 เชื่อมโยงกับชุมชนประสิทธิภาพท้องถิ่นและระดับชาติให้คุณมี
 อาชีพที่กำหนดเข้าถึงผู้นำในทุกสาขามุ่งเน้นการเรียนปฏิบัติที่สร้าง
 ระเบียบวินัยความคิดสร้างสรรค์เพื่อพัฒนาวงการวิชาชีพการ
 เต้นรำของประเทศ ผ่านหลักสูตรที่พัฒนาเทคนิคการเคลื่อนไหว
 สอนโดยผู้เชี่ยวชาญด้านการเต้นรำร่วมสมัยการเต้นแบบแผน
 บัลเลต์วิทยาศาสตร์การเต้นรำ การปรับสภาพร่างกายและ
 กล้ามเนื้อ การออกแบบท่าเต้นเพื่อสร้างงานรูปแบบใหม่ โดยนัก
 ออกแบบท่าเต้นที่มีผลงานเป็นที่ยอมรับในประเทศและ
 ต่างประเทศ เพื่อสร้างประสบการณ์ด้านวิชาชีพ โดยผู้สำเร็จ
 การศึกษาจะประกอบอาชีพเป็นนักเต้นและนักออกแบบท่าเต้นใน
 ประเทศและต่างประเทศ

โครงสร้างหลักสูตร จำนวนคะแนน รวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า	300	คะแนน
-กลุ่มวิชาเอก	275	คะแนน
-กลุ่มวิชาเลือก	25	คะแนน
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	300	คะแนน

3. The Bachelor of Fine Arts in Dance, The University of Texas at Austin, U.S.A By Center for Educator Development in Fine Arts (CEDFA)

ปรัชญา	“ฝึกฝนทางวิชาการเพื่อพัฒนาคุณภาพทางวิชาชีพ”
หลักสูตร	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ศป.บ)
ชื่อปริญญา	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (วิชาเอกนาฏศิลป์ตะวันตก) ฝึกอบรมวิชาชีพทางวิชาการอย่างเข้มงวด ฝึกอบรมเทคนิคบัลเลต์ และรูปแบบการเต้นรำร่วมสมัยทำงานในระดับสากลกับศิลปินรับ เชิญและนักวิชาการที่หนึ่งในประเทศที่มหาวิทยาลัยวิจัยในอันดับ ต้นมหาวิทยาลัยเท็กซัสออสตินเป็นสมาชิกที่ได้รับการรับรอง

สถาบันของสมาคมแห่งชาติของโรงเรียนเต้นรำ (NASD) ศิลป
บัณฑิตและ นักเรียนเต้นรำยังสามารถศึกษาการเต้นรำที่นำไปสู่
การรับรองครูผู้สอนสำหรับเกรด 8-12 รัฐเท็กซัส

โครงสร้างหลักสูตร จำนวนคะแนน รวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า	120	หน่วยกิต
-กลุ่มวิชาศึกษาทั่วไป	42	หน่วยกิต
-กลุ่มวิชาภาษาที่สอง	9	หน่วยกิต
-กลุ่มวิชาเอก	60	หน่วยกิต
-กลุ่มวิชาเลือกเสรี	9	หน่วยกิต
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	120	หน่วยกิต

*นอกจากนี้ยังต้องศึกษารายวิชาพัฒนาธรรมจำนวน 7 รายวิชา

4. The Bachelor of Arts (Hons) Dance Education (BADE), Royal Academy of Dancing, England. By Royal Academy of Dancing.

ปรัชญา	“เป็นผู้นำองค์กรการศึกษาการเต้นรำในระดับวิชาชีพ”
หลักสูตร	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ศป.บ)
ชื่อปริญญา	ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (วิชาเอกบัลเล่ต์ศึกษา)
	พัฒนาและตอบสนองความต้องการของครูสอนเต้นรำในปัจจุบัน และอนาคตด้วยมาตรฐานบัลเล่ต์คลาสสิก โมดูลการศึกษาบูรณา การในทางปฏิบัติและทฤษฎี ทั้งฝึกอบรม บรรยาย ทัศนศึกษา การค้นคว้าอิสระโดยการสนับสนุนจากคณะทุกรายวิชา ภายใต้ พระราชบัญญัติของสมเด็จพระบรมราชินีนาถอลิซาเบท

โครงสร้างหลักสูตร จำนวนคะแนน รวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า	250	คะแนน
-กลุ่มวิชาเอก	231.25	คะแนน
-กลุ่มวิชาเลือกเสรี	18.75	คะแนน
จำนวนหน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร	250	คะแนน

ตอนที่ 3 แนวคิดเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก

การเรียนในสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก (Learning in Western dance) การเรียนนาฏศิลป์ตะวันตกเป็นการเรียนเกี่ยวกับการเคลื่อนไหวร่างกายเป็นหลัก มีแนวคิดทฤษฎีที่สนับสนุนการเคลื่อนไหว มีทฤษฎีที่สามารถนำมากล่าวถึงดังนี้

3.1 ทฤษฎีทางการเคลื่อนไหว

สาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก (Western Dance Department) เป็นสาขาวิชาที่มีรากฐานมาจากทฤษฎีมนุษยศาสตร์ (Milton H. Snoeyenbos and Carole A. Knapp, 1979: Online) ที่กล่าวถึงการแสดงออกของความเป็นมนุษย์และสรรพลีลาผ่านการตีความหรือ มนุษยศาสตร์ในความหมายที่เข้าถึงความรู้สึกทางอารมณ์ในลักษณะที่เรียกว่า มนุษย์สัมพันธ์มนุษย์มากกว่าเช่นเมื่อเราสามารถเข้าถึงอารมณ์ความรู้สึกเช่นนั้นได้จากการมีความรู้สึกสะท้อนอารมณ์จากการอ่านงานทางวรรณกรรม ตีพิมพ์ในสุนทรียะรสของผลงานด้านศิลปะและดนตรี หรือมีความรู้สึกร่วมในความทุกข์ยาก หรือมีความเห็นอกเห็นใจในชะตากรรมของเพื่อนมนุษย์เมื่อได้อ่านเรื่องของบุคคลต่างๆ ในประวัติศาสตร์ นอกจากสาขาวิชาเฉพาะที่เป็นแกนหลักของมนุษยศาสตร์ คือ ภาษาและวรรณกรรม ประวัติศาสตร์ และปรัชญาแล้ว เรายังมีสาขาวิชาเฉพาะอย่างเช่น ศิลปะการละคร ซึ่งในลักษณะหนึ่งก็ถือว่าแตกแขนงมาจากภาษาและวรรณกรรม หรือ ไทยศึกษาซึ่งเนื้อหาสาระสำคัญก็ยังคงอยู่ที่ด้านภาษาวรรณกรรม วัฒนธรรม และประวัติศาสตร์ ที่เป็นรากฐานสำคัญของมนุษยศาสตร์ (ธีระนุชเปี่ยม, 2558: ออนไลน์)

นอกจากนี้แนวคิดทฤษฎีที่สำคัญของการเคลื่อนไหวต่างรวมไปถึงทฤษฎีทางทัศนศิลป์ ในทางนาฏศิลป์ตะวันตก นิยมใช้ทฤษฎีการเคลื่อนไหวของลาบานเป็นหลักในการศึกษาวิเคราะห์ (ธรากร จันทนะสาโร, 2557: 53) สามารถสรุปได้ดังนี้คือ

ทฤษฎีการเคลื่อนไหวของลาบาน (Laban Movement Analysis Theory)

แนวคิดในการวิเคราะห์การเคลื่อนไหวของลาบานได้พยายามทำให้เห็นความเชื่อมโยงกันระหว่าง “ความสอดคล้องและความพยายาม” (Harmony and Effort) ซึ่งลาบานได้เรียกการเคลื่อนไหวของมนุษย์ในอิริยาบถที่แตกต่างกันไปนั้นว่า การเต้นรำแห่งชีวิต (Dance of Life) เนื่องจากเป็นภาพของระบำแห่งชีวิต ที่ร่างกายสามารถเคลื่อนไหวได้อย่างมั่นคง นอกจากจะเห็นความสวยงามตามธรรมชาติแล้วยังทำให้เห็นคุณค่าและความหมายของชีวิตมนุษย์ในแต่ละการเคลื่อนไหวอีกด้วย

วัตถุประสงค์ของการศึกษานาฏศิลป์และการเคลื่อนไหวต่างๆ ตามระบบของลาบานนั้นตั้งอยู่บนพื้นฐานของสรีรวิทยาและกายวิภาคศาสตร์ โดยใช้การสังเกตการณ์เคลื่อนไหวร่างกายที่มาจากรายละเอียดในชีวิตประจำวันต่างๆ เพื่อศึกษาถึงรูปร่าง รูปทรงและความพยายามในการเคลื่อนไหว

นั่น รูปร่างของการเคลื่อนไหว หมายถึง คุณภาพของการเคลื่อนไหวในลักษณะเชิงสถาปัตยกรรมแบบ มีโครงสร้าง กล่าวคือ เป็นคุณภาพที่สามารถบอกรายละเอียดของร่างกายได้ละเอียด และภายใต้การเคลื่อนไหวเหล่านั้นปรากฏในลักษณะงานนาฏศิลป์หรือการละคร สำหรับรูปทรงจะเป็นลักษณะของ การทำงานของร่างกายที่ทำให้จำแนกได้ว่าเกิดเหตุการณ์ชนิดใด เช่น เป็นเส้นตรง เส้นทแยงมุม นอกจากนี้ในทฤษฎีการเคลื่อนไหวของลาบานได้มาการกล่าวถึง สามแกนหลักของการเคลื่อนไหว ร่างกาย (The Three planes of movement) มีการจำแนกออกเป็น 3 แบบ ซึ่ง เดวีส์ (Eden Davies, 2001: Online) ได้นำเสนอมุมมองเกี่ยวกับเรื่องสามแกนหลักของการเคลื่อนไหวร่างกายตาม แนวคิดของลาบานไว้ดังนี้

1) Table plane หมายถึง การเคลื่อนไหวที่อยู่ใต้อะดับเดียวกับช่วงเอวของร่างกาย เหมือน ลักษณะของโต๊ะที่ตั้งอยู่บนพื้นและมีระนาบขนานไปกับพื้น

2) Door plane หมายถึง การเคลื่อนไหวที่แบ่งระนาบของร่างกายระหว่างด้านหน้าและ ด้านหลังออกจากกันเหมือนลักษณะกรอบของวงกบประตู มีระนาบตั้งฉากกับพื้น

3) Wheel plane หมายถึง การเคลื่อนไหวแบบวงล้อ คือมีการเคลื่อนที่ไปยังด้านหน้าและ ด้านหลัง แยกการเคลื่อนไหวจากด้านซ้ายและด้านขวาออกจากกัน เหมือนวงล้อของเกวียนหรือล้อ ของรถยนต์ กำลังหมุน

นาฏศิลป์เป็นศิลปะที่ใช้การเคลื่อนไหวร่างกาย มีการปฏิบัติอยู่ตลอดเวลาโดยสรุป ความสัมพันธ์ของการเคลื่อนไหวไว้โดยสังเขป 3 ประการคือ

1) พื้นที่ว่าง (Space) การเคลื่อนไหวอวัยวะต่างๆ อย่างอิสระรอบตัวนั้นกระทำอยู่ในอากาศ หรือพื้นที่ว่าง การเคลื่อนไหวทุกชนิดจึงคำนึงถึงพื้นที่ว่าง และส่งผลไปยังคุณภาพของการเคลื่อนไหว ในลำดับต่อไป

2) น้ำหนัก (Weight) การเคลื่อนไหวร่างกายนั้นแสดงออกมาในลักษณะของความหนักและ เบา เช่น การใช้มือทำท่าทางต่างๆ หากลงน้ำหนักหรือนั้นเฉพาะการเคลื่อนไหวอวัยวะใดๆ นั้น ก็จะทำให้ได้ความหมายหรือลักษณะของท่าทางที่ไม่เหมือนกัน ขณะที่หากมีการเคลื่อนไหวโดยใช้น้ำหนัก เบาก็จะทำให้ความหมายเปลี่ยนแปลงไปด้วย เช่นเดียวกัน นอกจากนี้ยังรวมไปถึงการสัมผัสกัน ระหว่างนักแสดงหรืออุปกรณ์ด้วย

3) เวลา (Time) เวลาในที่นี้ไม่ได้หมายถึงระยะเวลาในการแสดง แต่หมายถึงระยะเวลาที่ อวัยวะหนึ่งๆ มีการเคลื่อนไหวไปในอากาศมากหรือน้อย รวดเร็วหรือยาวนานเพียงใด เป็นการ พิจารณาการใช้ระยะเวลาการเคลื่อนที่จากจุดหนึ่งแล้วมุ่งไปอีกจุดหนึ่ง

นอกจากนี้ ธรากกร ยังได้สรุปหลักการเคลื่อนไหวของลาบาน (Labanotation) พบว่ามีการแบ่งหมวดหมู่ของการเคลื่อนไหวร่างกายไว้ทั้งสิ้น 8 ประการ (ธรากกร จันทนะสาโร, 2557: 59) คือ

1) ทิศทาง (Directional Destination) เป็นวิธีการพื้นฐานสำหรับใช้อธิบายการเคลื่อนไหวร่างกายของนาฏศิลป์ทุกชนิดและพื้นที่ของร่างกายที่เกี่ยวข้องกันในเรื่องของตำแหน่งทิศทางตามอวัยวะส่วนต่างๆ ที่มีการเคลื่อนไหวไป เช่น การยกแขนขวาเหยียดตรงขึ้นด้านบนและแขนซ้ายอยู่แนบข้างลำตัว จุดประสงค์ของการวิเคราะห์ลักษณะนี้ เพื่อที่จะนำไปสู่จุดเริ่มต้นและสิ้นสุดของอวัยวะของร่างกายนั้นๆ ได้เคลื่อนที่ไป ซึ่งการเคลื่อนไหวระหว่างที่ไปสู่จุดหมายปลายทางนั้นจะมีความสำคัญน้อยกว่าจุดสุดท้ายที่ได้สิ้นสุดการเคลื่อนไหว

2) พลังงาน (Motion) เป็นการวิเคราะห์ถึงการเคลื่อนไหวที่เน้นลักษณะการเปลี่ยนแปลงและการสร้างความอิสระในการตีความ รวมถึงความมุ่งมั่นต่อการเคลื่อนไหวร่างกายมากกว่าผลลัพธ์ของการวิเคราะห์ที่ระบุถึงตำแหน่งสุดท้าย

3) การเปลี่ยนแปลง (Anatomical Change) ในการวิเคราะห์ท่าทางของนาฏศิลป์ การอธิบายด้วยเรื่องของสรีรวิทยาหรือกายวิภาคศาสตร์ จะสามารถให้ผลการวิเคราะห์ที่ชัดเจนมากขึ้นเป็นการวิเคราะห์ถึงการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในส่วนที่เป็นข้อต่อของอวัยวะต่างๆ ในร่างกายที่มีการเปลี่ยนแปลง เช่นการยืดหด กล้ามเนื้อ การหมุนของเอว สะโพก เป็นต้น

4) จินตภาพ (Visual Design) เป็นวิธีการวิเคราะห์เกี่ยวกับเส้นทางที่ถูกสร้างขึ้นจากการเคลื่อนไหวของร่างกายที่ส่งผลต่ออวัยวะส่วนต่างๆ เช่น รูปวงกลม รูปเส้นโค้ง

5) สัมพันธภาพ (Relationship) นาฏศิลป์เป็นการเคลื่อนไหวที่มีความสัมพันธ์ระหว่างผู้แสดงด้วยกันเอง หรือระหว่างผู้แสดงกับอุปกรณ์ต่างๆ การสัมผัสกันของอวัยวะที่แสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งของสองสิ่งขึ้นไป

6) ความสมดุล (Center of weight, Balance) เป็นการวิเคราะห์เกี่ยวกับศูนย์กลางของน้ำหนักร่างกายและการใช้ความสมดุลในการทรงตัวเพื่อการเคลื่อนไหวทางนาฏศิลป์

7) เอกภาพ (Dynamics) เป็นการวิเคราะห์ท่าทางการเคลื่อนไหวและรูปแบบต่างๆที่ใช้ในการแสดงนาฏศิลป์ ที่เกี่ยวข้องกับน้ำหนักตัว ที่วางในอากาศ แรงและเวลา เอกภาพถือเป็นลักษณะของการเคลื่อนไหวที่ส่งผลต่อการแสดง และสุนทรียะที่จะส่งผลไปยังผู้ชม

8) จังหวะ (Rhythmic Pattern) จุดประสงค์ในการใช้จังหวะ หรือดนตรี เพื่อนำการเปลี่ยนแปลงของจังหวะไปสู่ท่าทางการเคลื่อนไหวต่างๆ ตามที่ได้คิดประดิษฐ์ไว้

ทฤษฎีแห่งการเคลื่อนไหว (Kenetology) จึงเป็นหลักการที่มนุษย์ใช้ร่างกายเคลื่อนไหวให้เกิดอิริยาบถต่างๆ โดยมีหัวข้อสำคัญของทฤษฎีแห่งการเคลื่อนไหวที่ใช้เป็นพื้นฐานในนาฏยประดิษฐ์

3.2. การพัฒนาด้านทักษะปฏิบัติ

ทฤษฎีการเรียนรู้ ของเบนจามินบลูมและคณะได้จำแนกจุดมุ่งหมายการเรียนรู้ออกเป็น 3 ด้าน คือ

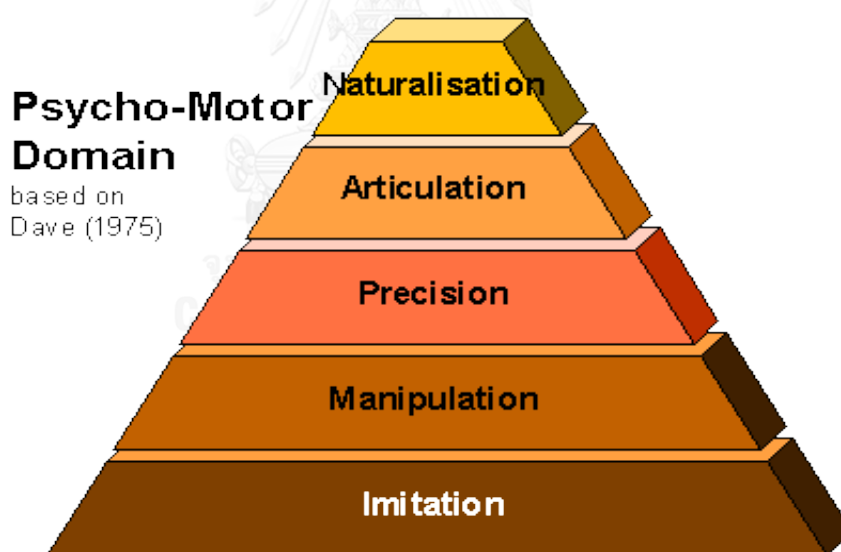
1. ด้านพุทธิพิสัย (Cognitive Domain) พฤติกรรมด้านสมองเป็นพฤติกรรมเกี่ยวกับสติปัญญา ความรู้ ความคิด ความเฉลียวฉลาด ความสามารถในการคิดเรื่องราวต่างๆ อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นความสามารถทางสติปัญญา

2. จิตพิสัย (Affective Domain) พฤติกรรมด้านจิตใจค่านิยม ความรู้สึก ความซาบซึ้ง ทัศนคติ ความเชื่อ ความสนใจและคุณธรรม พฤติกรรมด้านนี้อาจไม่เกิดขึ้นทันที ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม และสอดแทรกสิ่งที่ดีงามอยู่ตลอดเวลา จะทำให้พฤติกรรมของผู้เรียนเปลี่ยนไปในแนวทางที่พึงประสงค์ได้และ

3. ด้านทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) พฤติกรรมที่บอกถึงความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญ ซึ่งแสดงออกมาได้โดยตรงโดยมีเวลาและคุณภาพของงานเป็นตัวชี้ระดับของทักษะ (การเรียนรู้ตามทฤษฎีของบลูม, 2552:ออนไลน์)

ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) จึงเป็นความสามารถของผู้เรียนหรือผู้เข้ารับการฝึกอบรมในด้านที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ หรือการกระทำด้วยการแสดงออกต่างๆ ทั้งที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทางร่างกาย และการแสดงออกมาให้เห็นทางด้านร่างกาย ซึ่งเป็นการทำงานของกล้ามเนื้อที่อาจซับซ้อนต้องใช้กล้ามเนื้อหลายส่วนประกอบกัน เกิดจากการสั่งงานของสมองซึ่งต้องมีปฏิสัมพันธ์กับความรู้สึกที่เกิดขึ้น และทักษะที่เกิดขึ้นภายในร่างกายก็ได้ เช่น ทักษะด้านการคิดเป็นการฝึกการใช้งานสมองให้เกิดประสิทธิภาพ ซึ่งจะสามารถแสดงออกมาให้เห็นเป็นภาพภายนอกอีกครั้ง กรณีตัวอย่างคือนักศึกษามีทักษะในการออกแบบท่าเต้นโดยสามารถร่างท่าทางการเคลื่อนไหวได้ แล้วเมื่อนำมาสร้างสรรค์จนเกิดเป็นผลงานการแสดงได้จริงแสดงว่านักศึกษามีทักษะด้านการปฏิบัติดังนั้น ความหมายของทักษะไม่ได้เป็นเพียงพฤติกรรมที่เกิดขึ้นจากการใช้ร่างกายภายนอกอย่างเดียวเท่านั้น แต่เป็นพฤติกรรมที่สามารถเกิดขึ้นภายในร่างกายก็ได้ เช่น สมอง ความคิดหรือการฝึกฝนความคิด และสติปัญญาที่เรียกว่า ทักษะทางปัญญา หรือทักษะทางความคิด เช่น อาชีพนักแสดง นักออกแบบท่าเต้น ผู้กำกับ เป็นต้น ทักษะส่วนใหญ่ประกอบด้วยทักษะย่อยๆ หากได้รับการฝึกฝนที่ดีก็สามารถพัฒนาจนเกิดความชำนาญในการใช้งานร่างกายส่วนต่างๆ ได้ พฤติกรรม การ เรียน รู้ ที่ บ อ ก ถึง ความสามารถในการปฏิบัติงานได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญ พฤติกรรมด้านนี้จะเห็นได้จากของการทำงานที่แสดงออกมาให้เห็น โดยมีเวลาและคุณภาพของงานเป็นตัวชี้ระดับของทักษะที่เกิดขึ้นว่ามีมากน้อยเพียงใดประกอบด้วยพฤติกรรม 5 ระดับ ที่สอดคล้องตามทฤษฎี ดังนี้

1. การเลียนแบบ (Imitation) เป็นการให้ผู้เรียนได้รับรู้หลักการปฏิบัติที่ถูกต้อง หรือ เป็นการเลือกหาตัวแบบที่สนใจ
2. กระทำตามแบบ (Manipulation) หรือ เครื่องชี้แนะ เป็นพฤติกรรมที่ผู้เรียนพยายามฝึกตามแบบที่ตนสนใจและพยายามทำซ้ำ เพื่อที่จะให้เกิดทักษะตามแบบที่ตนสนใจให้ได้ หรือ สามารถปฏิบัติงานได้ตามข้อแนะนำ
3. การหาความถูกต้อง (Precision) พฤติกรรมสามารถปฏิบัติได้ด้วยตนเอง โดยไม่ต้องอาศัยเครื่องชี้แนะ เมื่อได้กระทำซ้ำแล้ว ก็พยายามหาความถูกต้องในการปฏิบัติ
4. การกระทำอย่างต่อเนื่อง (Articulation) หลังจากตัดสินใจเลือกรูปแบบที่เป็นของตัวเอง จะกระทำตามรูปแบบนั้นอย่างต่อเนื่อง จนปฏิบัติงานที่ยุ่ยากซับซ้อนได้อย่างรวดเร็ว ถูกต้อง คล่องแคล่ว การที่ผู้เรียนเกิดทักษะได้ ต้องอาศัยการฝึกฝนและกระทำอย่างสม่ำเสมอ
5. การกระทำได้อย่างเป็นธรรมชาติ (Naturalization) พฤติกรรมที่ได้จากการฝึกอย่างต่อเนื่องจนสามารถปฏิบัติ ได้คล่องแคล่วว่องไวโดยอัตโนมัติ เป็นไปอย่างธรรมชาติซึ่งถือเป็นความสามารถของการปฏิบัติในระดับสูง

แผนภูมิที่ 2 แสดงพฤติกรรมย่อยด้านทักษะพิสัย ของ DAVE,1975

ที่มา:จาก <http://www.lucidway.com/the-psycho-motor-domain-get-physical/>

ทักษะพิสัยการเรียนรู้เกี่ยวกับการพัฒนาทักษะทางกาย

ทักษะพิสัย (Psychomotor Domain) เป็นพฤติกรรมทางการด้านการเคลื่อนไหว (Movement) เช่น การวิ่ง การกระโดด การเดิน การขับรถ การเต้นรำ การเปิดประตู เป็นต้น โดยฮาร์โรว์ได้แบ่งระดับของจุดมุ่งหมาย ทางด้านทักษะ โดยเรียงจาก ระดับต่ำสุดถึงระดับสูงสุด 6 ระดับ ดังนี้ระดับพฤติกรรมด้านทักษะพิสัย มีรายละเอียดในแต่ละระดับ ดังต่อไปนี้ (Harrow, A.J :1972)

1. การเคลื่อนไหวเชิงกิริยาสะท้อนกลับ (Reflex movements) ซึ่งได้แก่

1.1 กิริยาสะท้อนที่สั่งจากประสาทไขสันหลังส่วนหนึ่ง (Segmental reflexes) เช่น การเคลื่อนไหวของแขนหรือขา เป็นต้น

1.2 กิริยาสะท้อนที่สั่งจากประสาทไขสันหลัง มากกว่าหนึ่งส่วน (Intersegment reflexes) เช่น การเคลื่อนไหวของแขน และขาในเวลาเดินหรือวิ่ง เป็นต้น

1.3 กิริยาสะท้อนที่สั่งจากประสาทไขสันหลัง และ สมอกร่วมกัน (Segmental Reflexes) เช่น การทรงตัวของร่างกาย ให้อยู่ในสภาพ สมดุล ในขณะที่เคลื่อนไหว เป็นต้น

2. การเคลื่อนไหวขั้นพื้นฐาน (Basic - fundamental Movements) ซึ่งได้แก่

2.1 การเคลื่อนไหวจากที่หนึ่งไปอีกที่หนึ่ง (Locomotors Movements) เช่น เดิน วิ่ง กระโดด เป็นต้น

2.2 การเคลื่อนไหวอยู่กับที่ (Non - locomotors Movements) เช่น การเคลื่อนไหวของ นิ้วมือ นิ้วเท้า เป็นต้น

2.3 การเคลื่อนไหวเชิงบังคับ โดยกิริยาสะท้อนหลายอย่างร่วมกัน (Manipulative Movement) เช่น การเล่นเกมเปโยโน การพิมพ์ดีด เป็นต้น

3. ความสามารถในการรับรู้ (Perceptual abilities) ซึ่งได้แก่

3.1 การรับรู้ความแตกต่างการเคลื่อนไหวของร่างกาย (Kinesthetic discrimination) เช่น การรับรู้การกำมือ การงอเข่า การกระพริบตา เป็นต้น

3.2 การรับรู้ความแตกต่างด้วยการเห็น (Visual discrimination) เช่น ความสามารถในการเห็นความแตกต่าง ของวัตถุที่สังเกตได้ เป็นต้น

3.3 การรับรู้ความแตกต่างด้วยการได้ยิน (Auditory discrimination) เช่น ความสามารถในการจำแนกความแตกต่าง ของระดับเสียง หรือทิศทางของเสียงที่ได้ยิน เป็นต้น

3.4 การรับรู้ความแตกต่างด้วยการสัมผัส (Tactile discrimination) เช่น ความสามารถในการบอกลักษณะของวัตถุที่สัมผัส ว่า หยาบเรียบ แข็ง หรืออ่อน เป็นต้น

3.5 ความสามารถในการใช้ประสาทรับรู้ร่วมกัน (Coordinated abilities) เช่น ความสามารถในการใช้และประสาท ส่วนอื่น ๆ เพื่อร่วมมือกันในการเลือกหาวัตถุที่ต้องการ เป็นต้น

4. สมรรถภาพทางกาย (Physical abilities) ซึ่งได้แก่

- 4.1 ความทนทาน (Endurance) เช่น ความทนทานของร่างกายในการวิ่งแข่งมาราธอน
- 4.2 ความแข็งแรง (Strength) เช่น ความแข็งแรงของแขนในการยกน้ำหนัก เป็นต้น
- 4.3 ความยืดหยุ่น (Flexibility) เช่น ความยืดหยุ่นของกล้ามเนื้อแขนขาในการเต้นรำ
- 4.4 ความคล่องตัวในการเคลื่อนไหว (Agility) เช่น ความฉับไวในการเปลี่ยนทิศทาง
การเคลื่อนไหว

5. การเคลื่อนไหวที่ต้องอาศัยทักษะ (Skilled movements)

5.1 ทักษะการปรับตัวในการเคลื่อนไหว ที่ทำได้ง่าย (Simple adaptive skill) เช่น ทักษะการเลี้ยวไม้ เป็นต้น

5.2 ทักษะการปรับตัวในการเคลื่อนไหว ที่ทำไปพร้อม ๆ กัน (Compound adaptive skill) เช่น ทักษะในการตีแบดมินตัน เทนนิส

5.3 ทักษะการปรับตัวในการเคลื่อนไหว ที่มีลักษณะซับซ้อนมาก (Complex adaptive skill) เช่น ทักษะการเล่นยิมนาสติก เป็นต้น

6. การสื่อสารที่ต้องใช้ทักษะระดับสูงในการแสดงออก (Non-discursive Communication) ซึ่งได้แก่

6.1 การเคลื่อนไหวในเชิงแสดงออก (Expressive movement) เช่น การแสดงออกทางสีหน้า หรืออากัปกริยาท่าทางต่าง ๆ

6.2 การเคลื่อนไหวในเชิงตีความ (Interpretative movement) เช่น การเคลื่อนไหวในเชิงสุนทรียภาพ หรือการเคลื่อนไหวในเชิงสร้างสรรค์

นอกจากนี้ เอกสารประกอบการสอนของสถาบันพลศึกษา ซึ่งเป็นสถาบันที่มีการเรียนการสอนด้านปฏิบัติได้อธิบายว่า พฤติกรรมด้านทักษะพิสัย เป็นพฤติกรรมภาคปฏิบัติที่เป็นการพัฒนาของระบบกล้ามเนื้อ และประสาทสัมผัส ความสามารถในการ ใช้ระบบการทำงานของอวัยวะต่าง ๆ ในร่างกาย ให้ประสานสัมพันธ์ ซึ่งมีระดับขั้นของพฤติกรรม 7 ขั้น ดังนี้ (สถาบันการพลศึกษาจังหวัดชุมพร.2558: ออนไลน์)

1) การรับรู้ จำแนกเป็น

1.1) การเร้าความรู้สึกทาง หู ตา มือ ลิ้น จมูก และกล้ามเนื้อ

1.2) การเลือกตัวชี้แนะ

1.3) การแปลความหมายสิ่งชี้แนะ

2) การเตรียมพร้อม จำแนกเป็น

2.1) ทางสมอง

2.2) ทางร่างกาย

2.3) ทางอารมณ์

3) การตอบสนองตามแนวทางที่แนะให้ จำแนกเป็น

3.1) การเลียนแบบ

3.2) การลองผิดลองถูก

4) การสร้างกลไกภายใน

5) การตอบสนองที่ซับซ้อน

5.1) การปฏิบัติโดยปราศจากการลังเลใจ

5.2) การปฏิบัติโดยอัตโนมัติ

6) การดัดแปลงให้เหมาะสม

7) การริเริ่มใหม่

การประเมินด้านทักษะพิสัย

กระบวนการประเมินด้านทักษะพิสัยมีขั้นตอนที่แตกต่างไปจากการประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการประเมินจิตพิสัยมาก เนื่องจากการประเมินผลด้านทักษะพิสัยต้องมีการจัดสภาพการณ์ให้ผู้เรียนได้มีการปฏิบัติจริงและต้องมีการเก็บข้อมูลที่ผู้สอนต้องใช้การสังเกตพฤติกรรมการทำงานของผู้เรียนในระหว่างการปฏิบัติงานดังนั้น สุวิมล ว่องวานิช ได้กล่าวถึงการประเมินทักษะพิสัยดังนี้คือ (สุวิมล ว่องวานิช, 2550:6-52)

การประเมินทักษะพิสัยมีขั้นตอนที่สำคัญดังนี้

1. การกำหนดงานที่ให้ผู้เรียนปฏิบัติ ในขั้นนี้ผู้สอนต้องศึกษาจากจุดมุ่งหมายของหลักสูตรว่ามุ่งเน้นให้ผู้เรียนทำกิจกรรมใด ต้องการให้บรรลุผลในเรื่องใด แล้วกำหนดงานให้สอดคล้องกับหลักสูตรรายวิชานั้น การใช้ข้อมูลที่ได้จากการประเมินภาคปฏิบัติและการประเมินผลเป็นสิ่งที่เกี่ยวข้องสัมพันธ์กับการเรียนการสอนไม่สามารถแยกออกจากกันได้

2. การกำหนดสถานการณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงาน ผู้สอนต้องกำหนดสภาพการณ์หรือเงื่อนไขในการปฏิบัติงานแก่ผู้เรียนให้ชัดเจนว่าจะให้มีลักษณะเช่น การประเมินทักษะอาจเกิดขึ้นในสภาพการณ์ในสถานที่จริง เช่น โรงงาน บริษัท ห้องปฏิบัติการ สถานการณ์จริงเหล่านี้มีระดับความเป็นจริง แต่หากผู้สอนไม่สามารถหาสภาพการณ์นี้ได้ ก็อาจทำได้โดยการจำลองสถานที่ให้คล้ายคลึงกับสถานที่จริง การประเมินทักษะภายใต้การดูแลและควบคุมของผู้สอน เรียกว่าเป็น Controlled test ในบางครั้งผู้ที่ทำการประเมินผลอาจจะหาสถานที่จริงหรือสถานที่คล้ายของจริงไม่ได้ ทำให้ผู้ถูกประเมินไม่ได้มีการปฏิบัติจริง การประเมินภาคปฏิบัติจึงต้องเลี่ยงไปใช้การประเมินด้วยข้อสอบในห้องเรียนแทนการประเมินในสถานการณ์จริงซึ่งมีความน่าเชื่อถือน้อยที่สุด

3. การกำหนดคุณลักษณะที่ใช้ในการประเมินทักษะ เนื่องจากการประเมินภาคปฏิบัติเกี่ยวข้องกับการให้ผู้เรียนปฏิบัติงานที่ได้รับมอบหมายก่อนการตัดสินใจเลือกวิธีการและเครื่องมือที่ใช้

ประเมิน ผู้สอนต้องวิเคราะห์คุณลักษณะที่ใช้ประเมินพฤติกรรมการทำงานเพื่อหาเครื่องมือที่ใช้ในการประเมินทักษะได้เหมาะสม

4. การกำหนดวิธีการประเมินภาคปฏิบัติที่เหมาะสมกับพฤติกรรมที่จะประเมิน วิธีการที่ใช้มีหลายประเภท ได้แก่ การใช้ทดสอบด้วยข้อสอบ การให้ปฏิบัติงานจริง การให้ส่งสิ่งของที่ผลิตได้ การประเมินภาคปฏิบัติสามารถกระทำได้หลายวิธีวัตถุประสงค์ที่ประเมินเน้นความรู้ความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติเช่นการทดสอบ การเคลื่อนไหวร่างกายตามแบบแผนของการเต้นบัลเลต์ (Ballet) ด้วยการแสดงท่าเคลื่อนไหว ตามชื่อท่าต่างๆ เป็นต้น

5. การกำหนดความเหมาะสมของเครื่องมือที่ใช้ ผู้ประเมินต้องตัดสินใจเกี่ยวกับประเภทของเครื่องมือที่ใช้ในการประเมิน การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ การกำหนดเกณฑ์การให้คะแนน หลังจากที่ผู้สอนเลือกวิธีการที่ใช้ในการประเมินภาคปฏิบัติแล้วต้องมีการตัดสินใจเกี่ยวกับช่วงเวลาที่ใช้ประเมินภาคปฏิบัติ เช่น วิธีการให้ผู้เรียนเขียนตอบในสิ่งที่ปฏิบัติภายในเวลาที่กำหนดขึ้นเวลาใดเวลาหนึ่ง หรือว่าจะประเมินพฤติกรรมการปฏิบัติที่มีการเก็บข้อมูลเป็นช่วงต่อเนื่อง ทั้งนี้การประเมินภาคปฏิบัติที่ดีควรใช้วิธีการที่ผู้สอนมีโอกาสสังเกตการปฏิบัติงานของผู้เรียนเป็นเวลานาน เห็นพัฒนาการของผู้เรียน

นอกจากนี้ผู้สอนยังต้องเตรียมหาเครื่องมือที่มีความเหมาะสมเพื่อใช้ในการประเมินภาคปฏิบัติซึ่งมีหลายประเภท เช่น แบบทดสอบ แบบสังเกต แบบตรวจสอบรายการ แบบสัมภาษณ์ แบบประเมินพฤติกรรม แบบบันทึกพฤติกรรม การประเมินภาคปฏิบัติในงานใดงานหนึ่งอาจต้องใช้เครื่องมือมากกว่า 1 ชิ้น ขึ้นอยู่กับตัวชี้วัดพฤติกรรมที่ผู้ประเมินกำหนด สิ่งที่สำคัญสำหรับการประเมินภาคปฏิบัติไม่ได้มาจากตัวผู้สอนเพียงอย่างเดียว บางครั้งผู้ประเมินอาจต้องเก็บข้อมูลจากเพื่อนร่วมชั้นหรือเพื่อนที่ทำงานในกลุ่ม หรือจากผู้ที่น่าผลงานไปใช้

6. การกำหนดวิธีการประเมินผลและรายงานผลการประเมินทักษะการปฏิบัติ กระบวนการประเมินทักษะการปฏิบัติจะยังไม่สิ้นสุดจนกว่าจะมีการประเมินผลและรายงานผลความสามารถในการทำงานของผู้เรียน วิธีการประเมินผลการประเมินทักษะมีหลายแบบ คือ การประเมินผลแบบอิงกลุ่ม การประเมินผลแบบอิงเกณฑ์ การประเมินผลแบบอิงความก้าวหน้าของผู้เรียน เนื่องจากพฤติกรรมที่แสดงถึงการปฏิบัติไม่ได้ปรากฏให้เห็นอย่างคงทนถาวรตลอดไป ผู้ประเมินจึงต้องเตรียมเกณฑ์การประเมินประเมินผลล่วงหน้า

เครื่องมือวัดพฤติกรรมด้านทักษะพิสัย

การสังเกตในส่วนที่เกี่ยวกับการวัดพฤติกรรมด้านทักษะพิสัย

การสังเกตเป็นเครื่องมือที่สำคัญ และเหมาะสมสำหรับการวัดทักษะการปฏิบัติกล่าวคือให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงแล้วผู้สอบใช้วิธีการสังเกต และอาจใช้เครื่องมือประกอบการสังเกตคือการบันทึกข้อมูลลงในแบบตรวจสอบรายการ หรือมาตราส่วนประมาณค่า

การใช้การสังเกตวัดทักษะการปฏิบัติเหมาะกับกรณีต่อไปนี้

1. ข้อมูลที่จะสังเกตควรเป็นข้อมูลจากแหล่งปฐมภูมิ (primary source) ที่ครูผู้สอนมีโอกาสดูเห็นการปฏิบัติจริงของผู้เรียนอย่างใกล้ชิด
2. ต้องการวัดทักษะกระบวนการทำงานของผู้เรียน หรือพฤติกรรมการทำงานหรือคุณลักษณะการทำงานด้านจิตพิสัยของผู้เรียน เช่น ความสนใจ ความมีวินัยในตนเอง ความรับผิดชอบ ความกระตือรือร้น
3. สามารถสังเกตพฤติกรรมหรือผลงานได้ และข้อมูลที่สังเกตได้ควรทำซ้ำหรือตรวจสอบกับผู้อื่นได้
4. ต้องสังเกตเฉพาะเรื่อง วางแผนการสังเกตให้เป็นระบบแน่นอน มีลำดับขั้นตอนให้ผู้เรียนปฏิบัติอย่างชัดเจนการสังเกตเพื่อวัดทักษะการปฏิบัติงานนั้นนอกจากครูเป็นผู้สังเกตแล้วอาจให้ผู้เรียนสังเกตกันเองได้ เช่น สังเกตการณ์ปฏิบัติงานในกลุ่มของตนเอง หรือสังเกตกลุ่มเพื่อน แต่ต้องระวังในเรื่องของความคลาดเคลื่อนอันเนื่องมาจากอคติ และความชำนาญในการสังเกต

การสังเกตทักษะการปฏิบัติงาน มี 2 วิธี

1. การสังเกตตัวพฤติกรรม การสังเกตในบางครั้งครูไม่สามารถที่จะบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียนได้ทุกคน หรือสังเกตพฤติกรรมหลายๆ อย่างได้ ดังนั้นครูจึงต้องสุ่มตัวอย่างพฤติกรรมที่ต้องการสังเกต และพฤติกรรมที่ต้องการสังเกตนั้นต้องเป็นตัวแทนที่ดีของพฤติกรรมที่ต้องการวัดในจุดประสงค์ที่สามารถจะวัดได้ ซึ่งควรเป็นพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับชีวิตที่แต่ละคนมีลักษณะแตกต่างกัน การสุ่มตัวอย่างพฤติกรรมเพื่อสังเกตนั้น แบ่งเป็น 3 ลักษณะ คือ

1.1 การสุ่มเวลา (time sampling) เป็นการสังเกตโดยกำหนดช่วงเวลาใดเวลาหนึ่งเพื่อบันทึกพฤติกรรมของผู้ถูกสังเกตลงในแบบบันทึกพฤติกรรมนั้นเกิดขึ้นบ่อยแค่ไหน ในช่วงเวลาใด การกำหนดเวลาที่จะสุ่มอาจสุ่มได้ทุกครั้งชั่วโมงในแต่ละวันหรือแต่ละสัปดาห์ หรือแล้วแต่กำหนดก็ได้ แต่ต้องให้นานพอที่จะให้ได้ข้อมูล หรือพฤติกรรมที่เป็นตัวแทนที่ดีและพฤติกรรมทั้งหมดได้ ดังตัวอย่าง

1.2 การสุ่มเหตุการณ์ (event sampling) เป็นการสังเกตที่ใช้กับเหตุการณ์ที่ปรากฏขึ้นของแต่ละบุคคล หรือของแต่ละกลุ่มบุคคลซึ่งเป็นเหตุการณ์ที่เป็นกรณีพิเศษบางเหตุการณ์เท่านั้น เช่น พฤติกรรมการมาทำงานในวันหยุดของผู้เรียน พฤติกรรมผู้เรียนถูกทาโทษ เป็นต้น ซึ่งเหตุการณ์

เหล่านี้ไม่สามารถสู่มเวลาได้เพราะไม่อาจทราบว่าจะเกิดขึ้นเวลาใดแต่เราจะสังเกตเมื่อเหตุการณ์เกิดขึ้นแล้ว

1.3 การสุ่มคุณลักษณะ (trait sampling) เป็นการสังเกตโดยสุ่มคุณลักษณะที่คล้ายกับสุ่มเหตุการณ์แต่จะเป็นพฤติกรรมที่ย่อยกว่า มีลักษณะเฉพาะกว่า เช่น การแสดงความก้าวร้าว ความมีวินัย ความสนใจในการปฏิบัติงาน เป็นต้น

2. การสังเกตที่เป็นระบบมาตรฐาน การสังเกตระบบนี้ผู้สังเกตจะกำหนดสถานการณ์ในการสังเกตให้เป็นระบบมาตรฐานเดียวกัน นักเรียนทุกคนที่ถูกสังเกตจะถูกจัดให้อยู่ในสถานการณ์แบบเดียวกัน ถูกสังเกตเรื่องเดียวกัน เวลาที่สังเกตเป็นเวลาเดียวกันเพื่อควบคุมสถานการณ์ หรือตัวแปรแทรกซ้อนอื่นๆ ซึ่งจะทำให้พฤติกรรมของผู้ถูกสังเกตเปลี่ยนแปลงไป ถือว่าเป็นการสังเกตที่เป็นระบบแบบแผนอย่างเดียวกัน สามารถนำผลการสังเกตมาเปรียบเทียบกันได้ด้วย ความมั่นใจกว่าสังเกตโดยวิธีปกติ การสังเกตจะได้ผลดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบต่อไปนี้

2.1 ความตั้งใจ (attention) การสังเกตจะได้ผลดีหากผู้สังเกตมีความตั้งใจตลอดเวลาที่สังเกต ไม่มีอคติหรือความลำเอียง บันทึกเหตุการณ์ตามการรับรู้โดยตรงไปตรงมา

2.2 ประสาทสัมผัส (sensation) ผู้สังเกตจะต้องมีสุขภาพดี มีประสาทสัมผัสทั้ง 5 ที่มีประสิทธิภาพ ไม่สังเกตขณะที่หงุดหงิด โมโห หรือง่วงนอน

2.3 การรับรู้ (perception) ผู้สังเกตจะต้องมีการรับรู้ที่ถูกต้องและรวดเร็วซึ่งการจะรับรู้ได้รวดเร็ว ถูกต้องหรือไม่ขึ้นอยู่กับประสบการณ์และความสามารถของผู้สังเกต

รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติ

รูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นทักษะปฏิบัตินั้นมีหลายรูปแบบและมีขั้นตอนที่แตกต่างกัน ดังนี้

1). รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดฟ, 1967 : 96-99 (อ้างใน ทิศนา แคมมณี, 2553:245) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติไว้ว่า ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ เหล่านี้ได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและรวดเร็วขึ้น ซึ่งกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบมีทั้งหมด 5 ขั้น

1.1 ขั้นสาธิตทักษะหรือการกระทำ ขั้นนี้เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนได้เห็นทักษะหรือการกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ในภาพรวม โดยการสาธิตให้ผู้เรียนดูทั้งหมดตั้งแต่ต้นจนจบ ทักษะหรือการกระทำที่สาธิตให้ผู้เรียนดูนั้น จะต้องเป็นการกระทำในลักษณะที่เป็นธรรมชาติ ไม่ช้าหรือเร็วเกินปกติ ก่อนการสาธิต ครูควรให้คำแนะนำแก่ผู้เรียนในการสังเกต ควรชี้แนะจุดสำคัญที่ควรให้ความสนใจเป็นพิเศษในการสังเกต

1.2 ขั้นสาธิตและให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย เมื่อผู้เรียนได้เห็นภาพรวมของการกระทำหรือทักษะทั้งหมดแล้ว ผู้สอนควรจะแตกทักษะทั้งหมดให้เป็นทักษะย่อย ๆ หรือแบ่งสิ่งที่กระทำออกเป็นส่วนย่อย ๆ และสาธิตส่วนย่อยแต่ละส่วนให้ผู้เรียนสังเกตและทำตามทีละส่วนอย่างช้า ๆ

1.3 ขั้นให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ผู้เรียนลงมือปฏิบัติทักษะย่อยโดยไม่มีการสาธิตหรือมีแบบอย่างให้ดู หากติดขัดจุดใด ผู้สอนควรให้คำชี้แนะ และช่วยแก้ไขจนผู้เรียนทำได้ เมื่อได้แล้ว ผู้สอนจึงเริ่มสาธิตทักษะย่อยส่วนต่อไป และให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อยนั้นจนทำได้ ทำเช่นนี้เรื่อยไปจนกระทั่งครบทุกส่วน

1.4 ขั้นให้เทคนิควิธีการ เมื่อผู้เรียนปฏิบัติได้แล้ว ผู้สอนอาจแนะนำเทคนิควิธีการที่จะช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำงาน นั้นได้ดีขึ้น เช่น ทำได้ประณีตสวยงามขึ้นทำได้รวดเร็วขึ้น ทำได้ง่ายขึ้นหรือสิ้นเปลืองน้อยลง เป็นต้น

1.5 ขั้นให้ผู้เรียนเชื่อมโยงทักษะย่อย ๆ เป็นทักษะที่สมบูรณ์ เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติแต่ละส่วนได้แล้ว จึงให้ผู้เรียนปฏิบัติทักษะย่อย ๆ ต่อเนื่องกันตั้งแต่ต้นจนจบ และฝึกปฏิบัติหลาย ๆ ครั้งจนกระทั่งสามารถปฏิบัติทักษะที่สมบูรณ์ได้อย่างที่ชำนาญ

2) รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของ Harrow, 1972: : 96-99 (อ้างใน

มหาวิทยาลัยเซนต์จอนห์, 2553:ออนไลน์) ได้จัดลำดับขั้นของการเรียนรู้ทางด้านทักษะปฏิบัติ โดยเริ่มจากระดับที่ซับซ้อนน้อยไปจนถึงระดับที่มีความซับซ้อนมาก ซึ่งกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบมีทั้งหมด 5 ขั้น คือ

2.1 ขั้นการเลียนแบบ เป็นขั้นที่ให้ผู้เรียนสังเกตการณ์การกระทำที่ต้องการให้ผู้เรียนทำได้ซึ่งผู้เรียนย่อมจะรับรู้หรือสังเกตเห็นรายละเอียดต่าง ๆ ได้ไม่ครบถ้วน แต่อย่างน้อยผู้เรียนจะสามารถบอกได้ว่า ขั้นตอนหลักของการปฏิบัตินั้น ๆ มีอะไรบ้าง

2.2 ขั้นการลงมือกระทำตามคำสั่ง เมื่อผู้เรียนได้เห็นและสามารถบอกขั้นตอนของการกระทำที่ต้องการเรียนรู้แล้ว ให้ผู้เรียนลงมือทำโดยไม่มีแบบอย่างให้เห็น ผู้เรียนอาจลงมือทำตามคำสั่งของผู้สอน หรือทำตามคำสั่งที่ผู้สอนเขียนไว้ในคู่มือก็ได้ การลงมือปฏิบัติตามคำสั่งนี้ แม้ผู้เรียนจะยังไม่สามารถทำได้อย่างสมบูรณ์ แต่อย่างน้อยผู้เรียนก็ได้ประสบการณ์ในการลงมือทำ และค้นพบปัญหาต่าง ๆ ซึ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้ และการปรับการกระทำให้ถูกต้องสมบูรณ์ขึ้น

2.3 ขั้นการกระทำอย่างถูกต้องสมบูรณ์ (Precision) ขั้นนี้เป็นขั้นที่ผู้เรียนจะต้องฝึกฝนจนสามารถทำสิ่งนั้น ๆ ได้อย่างถูกต้องสมบูรณ์ โดยไม่จำเป็นต้องมีแบบอย่างหรือมีคำสั่งนำทางการกระทำ การกระทำที่ถูกต้องแม่นยำตรง พอดี สมบูรณ์แบบ เป็นสิ่งที่ผู้เรียนจะต้องสามารถทำได้ในขั้นนี้

2.4 **ชั้นการแสดงออก (Articulation)** ชั้นนี้เป็นชั้นที่ผู้เรียนมีโอกาสได้ฝึกฝนมากขึ้นจนกระทั่งสามารถกระทำสิ่งนั้นได้ถูกต้องสมบูรณ์แบบอย่างคล่องแคล่ว รวดเร็ว ราบรื่น และด้วยความมั่นใจ

2.5 **ชั้นการกระทำอย่างเป็นธรรมชาติ (Naturalization)** ชั้นนี้เป็นชั้นที่ผู้เรียนสามารถกระทำสิ่งนั้น ๆ อย่างสบาย เป็นไปอย่างอัตโนมัติ โดยไม่รู้สึกรู้ว่าต้องใช้ความพยายามเป็นพิเศษ ซึ่งต้องอาศัยการปฏิบัติบ่อย ๆ ในสถานการณ์ต่าง ๆ ที่หลากหลาย

3) รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของ Simpson, 1972 (อ้างใน ทิศนา แคมมณี, 2553:244) กล่าวว่า ทักษะปฏิบัตินี้สามารถพัฒนาได้ด้วยการฝึกฝน ซึ่งหากได้รับการฝึกฝนที่ดีแล้ว จะเกิดความถูกต้อง ความคล่องแคล่ว ความเชี่ยวชาญชำนาญการ และความคงทน ผลของพฤติกรรมหรือการกระทำสามารถสังเกตได้จากความรวดเร็ว ความแม่นยำ ความแรงหรือความราบรื่นในการจัดการ ซึ่งกระบวนการเรียนการสอนของรูปแบบมีทั้งหมด 7 ชั้น คือ

3.1 **ชั้นการรับรู้ (Perception)** เป็นชั้นการให้ผู้เรียนรับรู้ในสิ่งที่จะทำ โดยการให้ผู้เรียนสังเกตการณ์ทำงานนั้นอย่างตั้งใจ

3.2 **ชั้นการเตรียมความพร้อม (Readiness)** เป็นชั้นการปรับตัวให้พร้อมเพื่อการทำงานหรือแสดงพฤติกรรมนั้น ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ โดยการปรับตัวให้พร้อมที่จะทำการเคลื่อนไหวหรือแสดงทักษะนั้น ๆ และมีจิตใจและสภาวะอารมณ์ที่ดีต่อการที่จะทำหรือแสดงทักษะนั้น ๆ

3.3 **ชั้นการสนองตอบภายใต้การควบคุม (Guided Response)** เป็นชั้นที่ให้โอกาสแก่ผู้เรียนในการตอบสนองต่อสิ่งที่รับรู้ ซึ่งอาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนเลียนแบบการกระทำ หรือการแสดงทักษะนั้น หรืออาจใช้วิธีการให้ผู้เรียนลองผิดลองถูก (Trial and Error) จนกระทั่งสามารถตอบสนองได้อย่างถูกต้อง

3.4 **ชั้นการให้ลงมือกระทำจนกลายเป็นกลไกที่สามารถกระทำตัวเอง (Mechanism)** เป็นชั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จในการปฏิบัติ และเกิดความเชื่อมั่นในการทำสิ่งนั้น ๆ

3.5 **ชั้นการกระทำอย่างชำนาญ (Complex Overt Response)** เป็นชั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการกระทำนั้น ๆ จนผู้เรียนสามารถทำได้อย่างคล่องแคล่วชำนาญเป็นไปโดยอัตโนมัติ และด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง

3.6 **ชั้นการปรับปรุงและประยุกต์ใช้ (Adaptation)** เป็นชั้นที่ช่วยให้ผู้เรียนปรับปรุงทักษะหรือการปฏิบัติของตนให้ดียิ่งขึ้น และประยุกต์ใช้ทักษะที่ตนได้รับการพัฒนาในสถานการณ์ต่าง ๆ

3.7 **ชั้นการคิดริเริ่ม (Origination)** เมื่อผู้เรียนสามารถปฏิบัติหรือกระทำสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างชำนาญ และสามารถประยุกต์ใช้ในสถานการณ์ที่หลากหลายแล้ว ผู้ปฏิบัติจะเริ่มเกิดความคิดใหม่ ๆ ในการกระทำหรือปรับการกระทำนั้นให้เป็นที่ตนต้องการ

4) รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของ ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2548: 101-103) ได้กล่าวถึง การสอนทักษะปฏิบัติมีขั้นตอนดังนี้

4.1 วิเคราะห์ทักษะนั้นต้องพิจารณาแยกแยะรายละเอียดของทักษะนั้นออกมา
4.2 ตรวจสอบความสามารถเบื้องต้นที่เกี่ยวกับทักษะของผู้เรียน ว่ามีอะไร เพียงใด ให้ทดสอบการปฏิบัติเบื้องต้นต่าง ๆ ตามลำดับก่อนหลัง

4.3 จัดการฝึกหน่วยย่อยต่าง ๆ และฝึกหนักในหน่วยที่ขาดไป และอาจจะฝึกสิ่งที่เขาพอเป็นอยู่แล้วให้ชำนาญเต็มที่ และให้ความสนใจในสิ่งที่ยังไม่ชำนาญ

4.4. ขั้นอธิบายและสาธิตทักษะให้ผู้เรียน เป็นการแสดงทักษะทั้งหมด ทั้งการอธิบายและการแสดงให้เห็นตัวอย่าง โดยให้ผู้เรียนดูภาพยนตร์หรือผู้เชี่ยวชาญแสดงให้ดู ในขั้นต้นไม่จำเป็นต้องอธิบายมาก ให้ผู้เรียนดูตัวอย่างและสังเกตเอง เพราะถ้าอธิบายมากจะเป็นสิ่งรบกวนการสังเกตของผู้เรียน การใช้ภาพยนตร์สอนทักษะต่าง ๆ นั้นมีคุณค่าอย่างยิ่ง ในขั้นแรกของการเรียนและขั้นสุดท้ายของการเรียน เพราะเมื่อผู้เรียนมีทักษะในขั้นสูงแล้ว ก็อาจจะหันมาพิจารณารายละเอียดจากภาพยนตร์อีกครั้งหนึ่ง การใช้ภาพยนตร์นั้น เมื่อดูแล้วควรอภิปรายโดยให้ผู้เรียนอธิบายเป็นคาพูดของตนเอง และควรจะฉายให้ดูอีกครั้งก่อนที่จะลงมือปฏิบัติ

4.5. ขั้นจัดภาวะเพื่อการเรียน 3 ประการ

1) จัดลำดับขั้นสิ่งเร้าและการตอบสนอง ให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติอย่างถูกต้องตามลำดับก่อนหลัง สิ่งใดที่เกี่ยวข้องกันต้องจัดให้ติดต่อกัน

2) การปฏิบัติ ต้องจัดกำหนดเวลาของการปฏิบัติให้ดี จะใช้เวลาแต่ละครั้งนานเท่าใด หรือแต่ละครั้งจะมีการหยุดพักมากน้อยเพียงใด การฝึกแต่ละอย่างอาจใช้ครั้งเดียวหรือหลายครั้ง จะต้องคิดพิจารณาให้ดี จะใช้การปฏิบัติแบบแบ่งปฏิบัติหรือฝึกแบบรวดเร็วเดียวกัน ขึ้นอยู่กับขั้นต่าง ๆ ของการเรียนทักษะ ในขั้นสุดท้ายของการเรียนทักษะอาจจะใช้การฝึกฝนนานได้

3) ให้รู้ผลของการปฏิบัติ การรู้ผลนั้นมี 2 อย่าง คือ รู้จากคำบอกเล่าของครูผู้สอน และรู้ผลโดยตัวเอง ในขั้นแรก ๆ บอกเล่าว่าเขามีข้อบกพร่องอย่างไร แบบนี้เป็นการรู้ผลจากภายนอกเป็นการบอกให้รู้ว่าจะแก้ไขอย่างไร พอผู้เรียนก้าวหน้าไปถึงขั้นที่สองและขั้นที่สาม คือมีความชำนาญมากขึ้น เขาจะสังเกตตัวเอง เป็นการรู้ผลจากตัวเองโดยดูจากผลของการเคลื่อนไหว

5) รูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของ พวงเพ็ญ อินทรประวัตติ (2532: 105-106) ได้กล่าวว่า รูปแบบการสอนการฝึกทักษะ มีขั้นตอนการสอนตามรูปแบบการฝึกนี้แบ่งออกได้เป็น 5 ขั้นตอน คือ

5.1 ระบุจุดมุ่งหมาย ที่ชัดเจนให้นักเรียนทุกคนเข้าใจดีว่าต้องการให้เขาทำอะไร

5.2 การอธิบายแนวทฤษฎี เมื่อบอกว่าต้องการให้นักเรียนทำอะไรแล้ว ครูก็อธิบายให้เหตุผลตามทฤษฎีว่าทำไมจึงต้องทำให้ได้ตามจุดมุ่งหมายนั้น การทำอย่างนี้จะช่วยทำให้ผู้เรียนเข้าใจเป้าหมายได้ชัดเจนขึ้น และเข้าใจต่อไปว่าทำไมจึงต้องฝึกทักษะนั้น ๆ

5.3 สาธิตการกระทำที่ถูกต้อง ครูอาจจะให้นักเรียนดูการแสดงสาธิต ให้ดูแบบอย่างจากภาพยนตร์ ในขั้นนี้จะป็นขั้นที่บอกให้นักเรียนรู้ว่าการกระทำที่ถูกต้องนั้นเป็นอย่างไร

5.4 ฝึกหัดเลียนแบบและการรับข้อมูลย้อนกลับ เมื่อนักเรียนรู้ว่าจะต้องทำอะไรและทำอย่างไรแล้ว ครูก็ให้นักเรียนฝึกปฏิบัติ โดยเริ่มให้เลียนแบบจากครูให้เหมือนตามแบบให้มากที่สุด เมื่อนักเรียนทำตามแบบที่ครูทำให้ดู แต่ยังไม่ถูกต้อง ครูก็อธิบายหรือทำให้ดูใหม่จนกระทั่งนักเรียนสามารถทำได้ตามแบบอย่างถูกต้อง หลังจากทีนักเรียนทำทำถูกต้องแล้ว ครูก็ให้ฝึกหัดทำตามแบบที่ถูกต้องนั้นจนสามารถทำได้อย่างคล่องแคล่วเป็นอัตโนมัติต่อไป ส่วนการให้ข้อมูลย้อนกลับนั้นทำได้โดยการชมเชย การแสดงแบบที่ถูกต้องให้ดู ซึ่งจะทำให้ผู้เรียนรู้ว่าการปฏิบัติที่ถูกต้องนั้นเป็นอย่างไร เมื่อครูฝึกให้นักเรียนปฏิบัติเรื่องหนึ่งเรื่องใดแล้ว ก่อนที่ครูจะเริ่มฝึกเรื่องใหม่ต่อไป ครูต้องทดสอบเสียก่อนว่า เรื่องเดิมนั้นนักเรียนได้ปฏิบัติได้อย่างถูกต้องแล้วหรือไม่ เพราะถ้าไม่ทำเช่นนั้นก็จะไม่สามารถฝึกเรื่องอื่น ๆ ให้ดีได้ เนื่องจากการฝึกในขั้นแรก ๆ นั้นจะต้องใช้เป็นพื้นฐานในการฝึกเรื่องอื่น ๆ ต่อไป

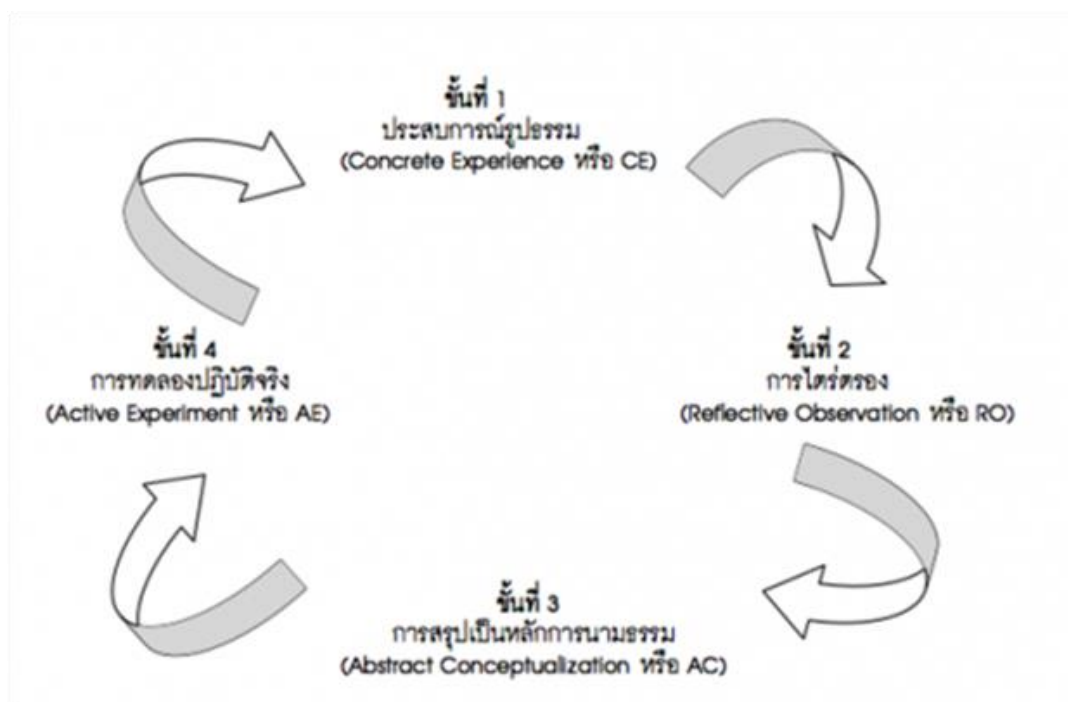
5.5 การถ่ายโอนความรู้และทักษะ ในการเรียนนั้น ครูอาจจะให้นักเรียนทดลองฝึกในห้องเรียน หลังจากทีนักเรียนสามารถกระทำได้อย่างถูกต้องแล้ว ครูก็นำนักเรียนออกไปฝึกซ้อมในสนาม ต่อไปก็จัดให้มีการแข่งขันกัน แล้วให้นักเรียนดูว่าการฝึกนั้นยังบกพร่องหรือไม่ อย่างไร โดยให้นักเรียนดูการกระทำของเพื่อน ๆ ด้วยกันเอง และให้ข้อมูลย้อนกลับแก่เพื่อนด้วยเพื่อที่จะให้เพื่อน ๆ ได้กระทำได้อย่างถูกต้อง ครูอาจจะให้นักเรียนคนหนึ่งลองฝึกปฏิบัติ แล้วครูก็เป็นผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับนักเรียนคนอื่น ๆ ก็เป็นผู้สังเกตการณ์และจดจำสิ่งที่เพื่อน ๆ ทำ และฟังข้อมูลย้อนกลับที่ครูให้ด้วย หลังจากนั้น นักเรียนก็วิเคราะห์การกระทำของตนเองและตรวจสอบว่าตัวเองทำถูกต้องหรือไม่เอง สุดท้ายก็สามารถลงทำการแข่งขันได้จริง ๆ แต่ครูผู้สอนก็ยังคงให้ข้อมูลย้อนกลับอีกเรื่อย ๆ แม้กระทั่งในขณะที่ทำการแข่งขัน

สามารถสรุปได้ว่ารูปแบบการสอนทักษะปฏิบัติมีหลายรูปแบบสามารถเลือกใช้ได้ตามความเหมาะสมกับลักษณะการเรียนการสอน ซึ่งทิสนา แคมมณี (2547 : 103-106) กล่าวว่า การเรียนการสอนวิชาอาชีพส่วนใหญ่จะเน้นทักษะปฏิบัติ โดยอาศัยแนวคิดและหลักการเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติ การพัฒนาผู้เรียนให้เกิดทักษะปฏิบัติที่ดีนั้น ผู้สอนควรเริ่มตั้งแต่การวิเคราะห์งานที่จะให้ผู้เรียนทำโดยแบ่งงานออกเป็นส่วนใหญ่ ๆ และลำดับงานจากง่ายไปหายาก แล้วให้ผู้เรียนได้ฝึกทำงานย่อย ๆ มีความรู้เข้าใจงานที่จะทำ เรียนรู้ลักษณะนิสัยที่ดีในการทำงาน ฝึกทำงานในสถานการณ์ใกล้เคียง

3.3 การเรียนรู้แบบประสบการณ์

ทฤษฎีการเรียนรู้หลายทฤษฎีได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการเรียนรู้จากประสบการณ์ เช่น ทฤษฎีของการเรียนรู้หลายทฤษฎีจากประสบการณ์ของ อับราฮัม มาสโลว์ (Abraham Maslow) หรือทฤษฎีของฌองเปียเจท์ (Jean Piaget) ซึ่งมีบทสรุปในงานวิจัยว่าพัฒนาการของมนุษย์นั้นมาจากการที่มนุษย์มีปฏิสัมพันธ์กับสิ่งแวดล้อมรอบ ๆ ตัวของเขาเอง อย่างไรก็ตามผู้ที่ถือว่าเป็นผู้นำซึ่งจุดประกายให้กำเนิดทฤษฎีการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่สำคัญ ได้แก่ จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) ฌองเปียเจท์ (Jean Piaget) เคิร์ตเลวิน (Kurt Lewin) และเดวิดโคลบ์ (David Kolb) ต่อเนื่องกันมาตามลำดับ ความเชื่อของ จอห์น ดิวอี้ (John Dewey) ในเรื่อง “Learning by doing” “หรือการเรียนรู้โดยการปฏิบัติจริง” เป็นวลีที่ถูกอ้างอิงอย่างแพร่หลายในหมู่นักการศึกษา เขาได้เสนอแนวคิดที่ว่า “เหตุการณ์ต่าง ๆ ย่อมเกิดและดำเนินอยู่แน่นอน แต่สิ่งที่เราจะต้องคำนึงถึงก็คือความหมายที่แฝงอยู่ในสิ่งนั้นนั่นเอง เขาชี้ให้เห็นความสำคัญของประสบการณ์ที่มนุษย์มีอยู่อย่างหลากหลายแตกต่างกันและสนับสนุนความคิดของนักการศึกษาที่ว่าประสบการณ์นั้นไม่สำคัญเท่ากับว่าผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง จากประสบการณ์นั้นๆ เลวิน (Kurt Lewin) มีความคิดคล้ายๆกับ ดิวอี้ (John Dewey) เขาเชื่อว่าประสบการณ์จะนำไปสู่การเรียนรู้ได้ก็ต่อเมื่อเราเข้าใจความหมายของประสบการณ์นั้นและสามารถนำออกไปใช้ในการพัฒนาตนเองหรือกลุ่มซึ่งจะต้องมีปัจจัยอื่นๆ อีกหลายอย่างมาสนับสนุนให้เกิดสิ่งเหล่านี้ขึ้น (อารี พันธุ์มณี. : 2546)ข

ในขณะที่มีการศึกษาค้นคว้าอย่างกว้างขวางเกี่ยวกับประเด็นต่างๆ ที่ได้กล่าวข้างต้น งานของโคลบ์และฟราย (Kolb and Fry. 1971 ; 1975 ; 1984) ก็เป็นที่นิยมใช้อ้างอิงถึงในการอภิปรายถึงประเด็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ โคลบ์ และ ฟราย (Kolb and Fry. 1975) ระบุในผลการวิจัยว่าขณะที่ผู้ใหญ่เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์ตามรูปแบบการเรียนรู้ที่ตนถนัด และการเรียนรู้ก็จะเริ่มจากจุดนั้น แต่ผู้ใหญ่ก็จะใช้รูปแบบการเรียนรู้หลายๆ รูปแบบแม้ว่าจะไม่มากหรือได้ผลเท่ากับแบบที่ตนเองถนัด ประกอบด้วย 4 ขั้นตอนที่เป็นวงจรต่อเนื่องกัน ดังนี้คือ

แผนภูมิที่ 3 แสดงขั้นตอนการเรียนรู้ตามทฤษฎีวงจรการเรียนรู้จากประสบการณ์ของ Kolb
ที่มา: (Kolb and Fry. 1975) อ้างในเสาวภา วิชาดี, 2552

Kolb อธิบายขั้นตอนการเรียนรู้ทั้ง 4 ขั้นตอนเอาไว้ สรุปได้ดังนี้

ขั้นที่ 1 ประสบการณ์เชิงรูปธรรม (Concrete Experience อักษรย่อว่า CE) เป็นขั้นของการเข้าไปมีส่วนร่วม และรับรู้ในประสบการณ์ต่างๆ เป็นการใช้เป็นความรู้สึกยึดถือสิ่งที่เกิดขึ้นจริงตามที่ตนเองประสบอยู่ในขณะนั้น

ขั้นที่ 2 การสังเกตและการสะท้อนความคิด (Reflective Observation อักษรย่อว่า RO) เป็นขั้นที่มุ่งที่จะเข้าใจความหมายของประสบการณ์ที่จะได้รับโดยการสังเกตอย่างระมัดระวัง ขั้นนี้เน้นที่การกระจายความคิดเพื่อไตร่ตรองพิจารณา

ขั้นที่ 3 การสรุปเป็นหลักการและนามธรรม (Abstract Conceptualization อักษรย่อว่า AC) เป็นขั้นที่มุ่งใช้เหตุผล และใช้ความคิดในรูปแบบรวบยอดเป็นหลักการต่างๆ

ขั้นที่ 4 การทดลองและปฏิบัติจริง (Active Experimentation อักษรย่อว่า AE) เป็นขั้นที่มุ่งนำเอาความเข้าใจที่สรุปได้จากการขั้นที่ 3 ไปทดลองปฏิบัติเพื่อดูว่าถูกต้องหรือไม่เน้นการประยุกต์ใช้

Kolb กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละบุคคลว่าเป็นวัฏจักร 4 ขั้นตอน คือ ประสบการณ์สิ่งที่เป็นรูปธรรม (Concrete Experience) การสังเกต และไตร่ตรอง (Observation and Reflections) การสร้างแนวคิดเชิงนามธรรม และสรุปเป็นหลักการ (Formation of Abstract

Concepts and Generalization) และการทดลอง หรือประยุกต์หลักการที่สร้างขึ้นในสถานการณ์ใหม่ๆ (Testing Implications of Concepts in New Situations)

จากข้อคิดเห็นของนักทฤษฎีดังกล่าวนี้ สรุปว่าการเรียนรู้เกิดเป็นวงจรต่อเนื่อง โดยผู้เรียนจะเคลื่อนไหวจากการรับรู้ หรือการทำกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งจะส่งเสริมการเรียนรู้ทั้งหมด กิจกรรมบางอย่างก็เป็นที่ยื่นชอบบ้างก็ถูกกละเลยไม่มีใครสนใจเอาใจใส่และ โคลบ และ ฟราย(Kolb and Fry) ได้คิดค้นวงจรการเรียนรู้ ซึ่งนำไปสู่ข้ออภิปรายการจัดกระบวนการเรียนรู้ แบบประสบการณ์จริง (Experiential Learning) เป็นการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่เกิดจากวิธีการเรียนรู้ 4 ลักษณะด้วยกัน ดังนี้

1. การเรียนรู้จากประสบการณ์จริงเชิงรูปธรรม (Concrete Experience) เป็นลักษณะการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะนำตัวเองเข้าไปเกี่ยวข้องกับผู้คน เอาความรู้สึกของตนเองเข้าร่วมกับความรู้สึกของผู้อื่น จึงได้ชื่อว่า นักสัมผัส หรือเป็นผู้เรียนที่เรียนจากความรู้สึก (Learning from Feeling) มากกว่าที่จะเรียนด้วยการคิดเชิงทฤษฎีที่เป็นนามธรรม

2. การเรียนรู้จากการสังเกตและไตร่ตรอง (Reflective Observation) เป็นลักษณะการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะใช้การสังเกต และคิดไตร่ตรองอย่างละเอียดรอบคอบ ผู้เรียนมักชอบเก็บตัวไม่ชอบการมีส่วนร่วม มักจะพิจารณาปัญหาต่างๆ ด้วยตนเองมากกว่าฟังความคิดเห็นจากผู้อื่นเรียกผู้ที่มีลักษณะเช่นนี้ว่าเป็นผู้เรียนด้วยการดูและฟัง (Learning by Watching and Listening)

3. การเรียนรู้จากการคิดเชิงนามธรรม (Abstract Conceptualization) เป็นลักษณะการเรียนรู้ที่ผู้เรียนชอบทฤษฎี และวิเคราะห์เชิงนามธรรม ผู้เรียนจะใช้การคิดอย่างมีเหตุผลมากกว่าความรู้สึก มีการแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ และมักพัฒนาทฤษฎีหรือการคิดค้นหลักการต่างๆ เพื่อแก้ปัญหา ผู้มีลักษณะการเรียนรู้เช่นนี้มักไม่ชอบเข้าไปเกี่ยวข้องกับบุคคลอื่น จึงได้รับการเรียกว่าเป็นพวกที่เย็นชา และวางตนห่างไกลกับผู้คน เราเรียกผู้ที่มีลักษณะเช่นนี้ว่า เป็นผู้เรียนจากการคิด (Learning by Thinking)

4. การเรียนรู้จากการทดลองและปฏิบัติ (Active Experiment) เป็นลักษณะการเรียนรู้ที่ผู้เรียนจะชอบการปฏิบัติหรือกระทำเป็นพิเศษ (Learning by Doing) บุคคลที่มีลักษณะการเรียนรู้เช่นนี้มักชอบแสดงตัว ชอบการอภิปรายร่วมกับกลุ่มมากกว่าการเฝ้าดูหรือสังเกต

ผู้เรียนแต่ละบุคคลจะไม่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบหนึ่งแบบใดเพียงแบบเดียว แต่จะมีการเรียนรู้ที่ผสมผสานจากลักษณะการเรียนรู้พื้นฐานทั้ง 4 แบบด้วยกัน ซึ่ง Kolb ได้จำแนกลักษณะการเรียนรู้ออกเป็น 4 แบบ ที่เกิดขึ้นจากการผสมผสานดังนี้

1. แบบเอกนัย (Diverges) เป็นรูปแบบการเรียนรู้จากประสบการณ์จริงเชิงรูปธรรมกับการเรียนรู้จากการสังเกต และไตร่ตรอง ผู้ที่มีรูปแบบการเรียนรู้แบบนี้จึงเป็นทั้งนักสัมผัส และนักสังเกต บุคคลประเภทนี้จะพิจารณาประสบการณ์เชิงรูปธรรมเพื่อการคิดหลายๆ ด้าน และสามารถสรุป

รวบรวมความคิดที่ละเอียดซับซ้อนได้ดี มีความคิดเชิงสร้างสรรค์และจินตนาการดี มีความสนใจที่คน และชอบแก้ปัญหาด้วยการคิดเป็นกลุ่ม (เช่น การระดมความคิด) มีใจกว้างยอมรับผู้อื่นหรือรวบรวม ข้อมูลในลักษณะกว้างเพื่อแก้ปัญหา มีความรู้สึกไวต่อผู้อยู่แวดล้อม บุคคลเช่นนี้เหมาะกับอาชีพ เกี่ยวกับศิลปินหรืออาชีพบริการ

2. แบบดูดซึม (Assimilator) เป็นแบบที่ผสมผสานระหว่างรูปแบบการเรียนรู้จากการคิดเชิงนามธรรมกับการเรียนจากการสังเกต และไตร่ตรอง ที่เต็มไปด้วยความคิด เป็นผู้ที่มีความสามารถในการสร้างทฤษฎีหรือหลักการจากสิ่งที่เขาสังเกตเห็น มักชอบเก็บรวบรวมข้อมูลอย่างกว้างจากแหล่งต่างๆ แล้วนำมาคิดสรุปด้วยเหตุผล มักจะเน้นที่ความคิดเชิงทฤษฎีมากกว่าการปฏิบัติจริง จึงเหมาะจะเป็นนักวิทยาศาสตร์เชิงทฤษฎีมากกว่านักวิทยาศาสตร์ประยุกต์

3. แบบเอกนัย (Converges) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ผสมระหว่างการเรียนจากการคิดเชิงนามธรรมกับการทดลอง และปฏิบัติ ผู้ที่มีรูปแบบการเรียนนี้จะเรียนได้ดีด้วยการกระทำ หรือฝึกปฏิบัติเกี่ยวกับทฤษฎีหรือแนวคิด จะสามารถแก้ปัญหาและตัดสินใจได้โดยอาศัยการค้นหาวิธีการที่จะตอบคำถาม โดยเฉพาะคำถามที่มีข้อสรุปถูกต้องเพียงทางเดียว เป็นผู้ที่ชอบทำงานกับวัตถุมากกว่าทำงานกับผู้คน ผู้ที่มีรูปแบบการเรียนเช่นนี้จะทำงานด้านเทคโนโลยี

4. แบบปรับปรุง (Accommodator) เป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่ผสมผสานระหว่างรูปแบบจากประสบการณ์จริงเชิงรูปธรรมกับการเรียนจากการทดลองและปฏิบัติจริง ผู้ที่มีรูปแบบการเรียนนี้จะเห็นทั้งนักปฏิบัติ และนักสัมผัส เป็นผู้ชอบทำงาน และแก้ปัญหา ด้วยการปฏิบัติจริงในสถานการณ์ท้าทายใหม่ๆ แต่ในการแก้ปัญหา มักจะกระทำโดยใส่ความรู้สึกเข้าไปมากกว่าการวิเคราะห์ด้วยตนเอง ลักษณะเด่นอีกประการหนึ่งก็คือ เป็นผู้ที่สามารถปรับตัวเข้ากับแต่ละสถานการณ์ได้ดี และอย่างรวดเร็วจึงเหมาะที่จะประกอบอาชีพเกี่ยวกับธุรกิจ การตลาดและพนักงานขายลักษณะรูปแบบการเรียนรู้ตามแนวความคิดของ Kolb ทั้ง 4 แบบ เป็นลักษณะที่แสดงถึงวิธีการเรียนรู้ที่แต่ละคนชอบ และปฏิบัติ มากกว่าเป็นผลมาจากประสบการณ์ การฝึก การอบรมที่เกิดขึ้นในกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนใช้ในการแสวงหาความรู้ จะเห็นได้ว่ารูปแบบการเรียนรู้แต่ละแบบจะมีลักษณะที่ไม่ค่อยแตกต่างกันมากนัก ผู้เรียนแต่ละคนจะมีรูปแบบการเรียนรู้ด้วยกันทั้ง 4 แบบ และเป็นพลวัตขึ้นอยู่กับสถานการณ์การเรียนรู้

ลักษณะรูปแบบการเรียนรู้ตามแนวความคิดของ Kolb ทั้ง 4 แบบ เป็นลักษณะที่แสดงถึงวิธีการเรียนรู้ที่แต่ละคนชอบ และปฏิบัติ มากกว่าเป็นผลมาจากประสบการณ์ การฝึก การอบรมที่เกิดขึ้นในกระบวนการเรียนรู้ที่ผู้เรียนใช้ในการแสวงหาความรู้ จะเห็นได้ว่ารูปแบบการเรียนรู้แต่ละแบบจะมีลักษณะที่ไม่ค่อยแตกต่างกันมากนัก ผู้เรียนแต่ละคนจะมีรูปแบบการเรียนรู้ด้วยกันทั้ง 4 แบบ และเป็นพลวัตขึ้นอยู่กับสถานการณ์การเรียนรู้ Kolb (1981: 375) กล่าวว่า “รูปแบบการเรียนรู้เป็นผลมาจากลักษณะนิสัยทางพันธุกรรมประสบการณ์เดิม และสิ่งแวดล้อมในปัจจุบัน ซึ่งสิ่งเหล่านี้

ทำให้เกิดความแตกต่างระหว่างบุคคลองค์ประกอบที่ทำให้รูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนแต่ละคนแตกต่างกันมีดังนี้คือ สภาพการเรียนรู้ วิธีการเรียนรู้ที่ผู้เรียนชอบ ความสนใจในเนื้อหาวิชาที่เรียน ความคาดหวังในระดับผลการเรียน และลักษณะการทำงานของสมองที่แตกต่างกัน นอกจากนี้ยังประกอบด้วยปัจจัยด้านสภาพแวดล้อม อารมณ์ สังคม ร่างกาย และจิตวิทยาในตัวผู้เรียนอีกด้วยและยังมีตัวแปรที่เกี่ยวข้องอีกคือ ตัวแปรทางด้านกระบวนการคิด ด้านปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลด้านการรับรู้ ตลอดจนสภาพแวดล้อมในห้องเรียน ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้จะมีความสัมพันธ์และผสมผสานกัน มีผลทำให้บุคคลมีรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน

3.4 การเรียนรู้แบบโครงงาน (Project Based Learning)

การนำโครงงานมาใช้ในการจัดการเรียนการสอนถือได้ว่าไม่ใช่สิ่งใหม่ในการจัดการศึกษา อย่างไรก็ตามในทศวรรษที่ผ่านมาได้มีการนำมาใช้โดยได้ค่อยๆ พัฒนาจนได้รับการยอมรับเป็นกลวิธีการสอนอย่างเป็นทางการการจัดการเรียนรู้ด้วยโครงงานได้เข้ามามีส่วนสำคัญในห้องเรียนเมื่อมีงานวิจัยมาสนับสนุนสิ่งที่ครูได้เชื่อมั่นมายาวนานก่อนหน้านี้ว่านักเรียนจะเกิดการเรียนรู้ได้ดียิ่งขึ้นเมื่อมีโอกาสได้ค้นคว้าในสิ่งที่ซับซ้อน ทำทหายหรือในบางครั้งเป็นประเด็นปัญหายุ่งยากที่เกิดขึ้นในชีวิตจริงได้การเรียนรู้ด้วยโครงงานจะเป็นไปตามความสนใจของนักเรียน การออกแบบโครงงานที่ดีจะกระตุ้นให้เกิดการค้นคว้าอย่างกระตือรือร้นและใช้ทักษะการคิดขั้นสูง (Thomas, 1998) อ้างในโรงเรียนเตรียมทหาร, 2558: ออนไลน์) งานวิจัยเกี่ยวกับสมองได้ให้ความสำคัญกับกิจกรรมการเรียนรู้ในลักษณะนี้ ศักยภาพในการรับรู้สิ่งใหม่ๆ ของนักเรียนจะถูกยกระดับขึ้นเมื่อได้มีส่วนร่วมในกิจกรรมการแก้ปัญหาที่มีความหมาย และเมื่อนักเรียนได้รับความช่วยเหลือให้เข้าใจว่าความรู้กับทักษะเหล่านั้นสัมพันธ์กันด้วยเหตุใด เมื่อไหร่และอย่างไร (Bransford, Brown, & Conking, 2000, p. 23) อ้างในโรงเรียนเตรียมทหาร,2558:ออนไลน์)

การจัดการเรียนรู้ที่ใช้โครงงาน เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญวิธีการหนึ่งที่จะช่วย พัฒนาผู้เรียนทั้งด้านความรู้และทักษะผ่านการทำงานที่มีการค้นคว้าและการใช้ความรู้ในชีวิตจริงโดยมีตัวผลงานและการแสดงออกถึงศักยภาพจากการเรียนรู้ การเรียนรู้ด้วยโครงงานจะถูกขับเคลื่อนโดยมีคำถามกำหนดกรอบการเรียนรู้ที่เป็นตัวเชื่อมโยงระหว่างมาตรฐานการเรียนรู้กับทักษะการคิดขั้นสูงเข้าสู่ สถานการณ์ที่เกิดขึ้นในชีวิตจริง หน่วยการเรียนรู้แบบโครงงานจะประกอบไปด้วยกลวิธีการสอนที่หลากหลายที่จะทำให้ผู้ เรียนทั้งหมดเกิดการเรียนรู้ แม้จะมีวิธีการเรียนรู้ที่ต่างกันก็ตาม นักเรียนสามารถขอความร่วมมือจากผู้เชี่ยวชาญภายนอกหรือชุมชนเพื่อคลี่คลายปัญหาหรือเนื้อหาความรู้ที่ลึกซึ้ง ส่วนการบูรณาการเทคโนโลยีและกระบวนการประเมินที่หลากหลายก็จะเป็นตัวช่วย เสริมให้ผลงานของนักเรียนมีคุณภาพสูงยิ่งขึ้น การจัดการเรียนรู้ด้วยโครงงานเป็น

รูปแบบวิธีสอนที่จะน่านักเรียนเข้าสู่การแก้ปัญหาที่ท้าทายและสร้างชิ้นงานได้สำเร็จด้วยตนเอง
โครงการที่จะมาช่วยสร้างสภาวะการเรียนรู้ภายในชั้นเรียน

จะเกิดได้ในหลายกลุ่มสาระการเรียนรู้ ในหลายเนื้อหาและในหลายระดับช่วงชั้น โครงการจะ
เกิดขึ้นบนความท้าทายจากคำถามที่ไม่สามารถตอบได้จากการท่องจำ โครงการจะสร้างบทบาท
หลากหลายชั้นในตัวนักเรียนเป็นผู้ที่แก้ปัญหา คนที่ตัดสินใจ นักค้นคว้า นักวิจัย โครงการจะ
ตอบสนองต่อวัตถุประสงค์ที่เฉพาะเจาะจงทางการศึกษา ไม่ใช่สิ่งที่แปลกแยกหรือเพิ่มเติมลงไป
หลักสูตรเนื้อหาที่แท้จริง

แนวคิดในการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ

1. โครงการหรือโครงการเป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่เชื่อมโยงกับบริบทจริง สามารถนำไป
ประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
2. การให้ผู้เรียนทำโครงการ เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เข้าสู่กระบวนการสืบสอบ
(process of Inquiry) ซึ่งเป็นการใช้กระบวนการคิดขั้นสูง
3. การจัดการสอนโดยใช้โครงการเป็นฐาน ช่วยให้ผู้เรียนได้ผลิตงานที่เป็นรูปธรรมออกมา
4. การแสดงผลงานต่อสาธารณชน สามารถสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้และการทำงานให้แก่
ผู้เรียนได้
5. การให้ผู้เรียนทำโครงการสามารถช่วยดึงศักยภาพต่าง ๆ ที่มีอยู่ในตัวของผู้เรียนออกมาใช้
ประโยชน์
6. ผู้เรียนได้ศึกษาค้นคว้าและลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยความสนใจ
7. ผู้เรียนเรียนรู้ตามความถนัดและความสามารถของตนเอง
8. ใช้กระบวนการวิทยาศาสตร์หรือกระบวนการอื่นๆ ที่เป็นระบบ
9. หาคำตอบภายใต้คำแนะนำของครูผู้สอนหรือผู้เชี่ยวชาญ
10. สอนได้ทุกชั้น เป็นรายบุคคลหรือรายกลุ่มก็ได้ ทั้งในเวลาเรียนหรือนอกเวลาเรียนก็ได้

วัตถุประสงค์ในการจัดการเรียนรู้

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ของตนเองในการศึกษาค้นคว้าหา
ข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้ต่าง ๆ
2. เพื่อให้ผู้เรียนเกิดพลังความอยากรู้อยากเห็น
3. เพื่อให้ผู้เรียนตัดสินใจว่าจะทำอะไร กับใคร อย่างไร และเสริมสร้างความมั่นใจให้ผู้เรียน
เป็นผู้ที่มีความรู้ความชำนาญในเรื่องที่เขาต้องการค้นหาคำตอบ
4. เพื่อให้ผู้เรียนได้แสดงออกซึ่งความคิดสร้างสรรค์

ลักษณะสำคัญของการเรียนรู้ด้วยโครงการ ประกอบด้วย

1. เรื่องหรือประเด็นปัญหาที่จะจัดเป็นโครงการ เป็นเรื่องที่น่าสนใจ สงสัย ต้องการหาคำตอบ

2. วิธีการหาคำตอบ เป็นการศึกษาด้วยตนเอง ที่มีลักษณะ

2.1 เป็นกระบวนการ มีระบบ

2.2 มีวิธีการศึกษาหลายวิธี ซึ่งครอบคลุมถึงการแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่น

2.3 มีการศึกษาจากแหล่งการเรียนรู้ / แหล่งข้อมูลที่หลากหลาย

2.4 มีครูเป็นที่ปรึกษาตลอดกระบวนการทำงาน

3. ค้นพบองค์ความรู้ หรือข้อสรุป จากโครงการ ซึ่งมีลักษณะที่

3.1 สามารถนำไปใช้ในชีวิตจริงได้

3.2 กระตุ้นให้ต้องการที่จะศึกษาหาคำตอบอย่างต่อเนื่อง

3.3 สามารถแลกเปลี่ยนเรียนรู้กับผู้อื่นได้

ขั้นตอนการจัดการเรียนรู้แบบโครงการ

1. เลือกหัวข้อเรื่องหรือปัญหาที่จะศึกษา

2. วางแผน

2.1 กำหนดจุดประสงค์

2.2 ตั้งสมมติฐาน

2.3 กำหนดวิธีการศึกษา

3. ลงมือปฏิบัติ

4. เขียนรายงาน

5. นำเสนอผลงาน

(โรงเรียนเตรียมทหาร,2558:ออนไลน์)

ประโยชน์ของการเรียนรู้ด้วยโครงการ

การเรียนรู้ด้วยโครงการจะมีประโยชน์ที่หลากหลายทั้งต่อครูและนักเรียนในการที่จะช่วยสร้างองค์ความรู้ จากการค้นคว้ามีผลงานวิจัยเพิ่มมากขึ้นที่รับรองว่าการเรียนรู้ด้วยโครงการจะให้นักเรียนมีส่วนร่วมลดการขาดเรียน เพิ่มทักษะในการเรียนรู้แบบร่วมมือและช่วยยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน จากข้อสรุปของการเรียนรู้ด้วยโครงการของโรงเรียนจอมทอง จังหวัดเชียงใหม่ ให้ความเห็นในเรื่องประโยชน์ของการเรียนรู้ด้วยโครงการไว้ว่า (โรงเรียนจอมทอง,2552:ออนไลน์)

1. เป็นการสอนที่มุ่งให้ผู้เรียนปฏิบัติจริง ทำจริงไม่เพียงแต่เรียนรู้ทางทฤษฎีเท่านั้น
2. ทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้และมีทักษะในกระบวนการทำงานจริง ๆ เริ่มตั้งแต่ร่วมคิดกันวางแผน การหาข้อมูลอุปกรณ์ต่าง ๆ การแบ่งงานและร่วมมือกันทำงาน การประสานงาน จนกระทั่งการประเมินผลงาน
3. เป็นการฝึกให้ผู้เรียนช่วยตัวเอง มากกว่าการพึ่งพาอาศัยผู้อื่น
4. ฝึกให้ร่วมมือประสานงานกัน ทำงานร่วมกัน เพื่อบรรลุจุดประสงค์เป็นการฝึกประชาธิปไตยและการอยู่ร่วมกันในสังคมไปด้วย
5. มีประโยชน์อย่างยิ่งในการฝึกให้ผู้เรียนมีนิสัยรักการทำงาน มีความขยันและรับผิดชอบในการทำงาน
6. เปิดการฝึกทักษะต่าง ๆ จากการปฏิบัติจริง เช่นทักษะการใช้เครื่องมือการหาข้อมูล การทำงานร่วมกัน การตัดสินใจ ฯลฯ
7. ทำให้ผู้เรียนเห็นประโยชน์และคุณค่าของการเรียน เพราะผลการเรียนใช้ประโยชน์ในชีวิตได้ประโยชน์ที่ได้สำหรับครูที่นอกจากจะเป็นการพัฒนาคุณภาพด้านวิชาชีพแล้วยังช่วยให้เกิดการงานแบบร่วมมือกับเพื่อนครูด้วยกันรวมทั้งโอกาสที่จะได้สร้างสัมพันธ์ที่ดีกับนักเรียนด้วย (Thomas, 2000) (อ้างในโรงเรียนเตรียมทหาร,2558:ออนไลน์)

3.5 การเรียนรู้แบบปัญหา (Problem Based Learning)

การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก (PBL) ได้พัฒนามาจากความคิดของ John Dewey นักการศึกษาของอเมริกัน John Dewey ให้คำแนะนำว่านักศึกษาควรจะนำเสนอปัญหาในชีวิตจริงและช่วยในการค้นหาคำตอบโดยการค้นพบข้อมูลในการแก้ปัญหาของนักศึกษาเอง และเริ่มมีการใช้ใหม่อีกครั้งในปี ค.ศ.1960 ในรูปแบบของการสอนแบบใฝ่รู้ในวิทยาศาสตร์ ซึ่งได้รับอิทธิพลมาจากผลงานของ Bruner และ Piaget วิธีการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นหลักเป็นการเรียนที่ให้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนใช้เทคนิคกระบวนการแก้ปัญหาแบบกลุ่มและการเรียนเป็นรายบุคคล และในปี ค.ศ.1971 Haward Barrow เป็นผู้นำการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลักมาใช้กับนักศึกษาแพทย์เป็นครั้งแรกที่มหาวิทยาลัย Mc Master ประเทศแคนาดา เพื่อให้นักศึกษาแพทย์ได้รับความรู้แบบบูรณาการสามารถพัฒนาและประยุกต์ใช้ทักษะการแก้ปัญหาเกี่ยวกับผู้ป่วย (โรงเรียนเตรียมทหาร,2558:ออนไลน์)

สำหรับประเทศไทยได้มีการนำแนวคิดของการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลักมาใช้ครั้งแรกในหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปี พ.ศ.2531 และมีการนำไปประยุกต์ใช้ในหลักสูตรสาธารณสุขศาสตร์ และพยาบาลศาสตร์ ของสถาบันการศึกษาในระดับอุดมศึกษาอื่นๆ (อาภรณ์ แสงรัศมี, 2543 : 12) (อ้างในโรงเรียนเตรียมทหาร,2558:ออนไลน์) ทั้งนี้กระบวนการเรียนรู้

โดยใช้ปัญหาเป็นหลักยังสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 หมวด 4 แนวการจัดการศึกษามาตรา 24 ที่กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ โดยให้มีการจัดเนื้อหาสาระและกิจกรรมที่ให้การฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหา ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริง ฝึกการปฏิบัติ ผสมผสานสาระความรู้ต่างๆ อย่างได้สัดส่วนสมดุลกัน

ลักษณะเด่นของการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก

1. ใช้ปัญหาแท้จริงเป็นตัวกระตุ้นการแก้ปัญหาและเป็นจุดเริ่มต้นในการแสวงหาความรู้
2. ยึดถือนักเรียนเป็นศูนย์กลางการเรียนรู้
3. เน้นทักษะการคิด
4. เรียนโดยแบ่งเป็นกลุ่มย่อย
5. มีบูรณาการของเนื้อหาความรู้
6. การเรียนโดยการทำกับตนเอง (Self – directed learning)

การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ (experiential learning) โดยเริ่มจากการได้ประสบการณ์ตรงจากโจทย์ปัญหา ผ่านกระบวนการคิดและการสะท้อนกลับ (reflection) นำไปสู่ความรู้และความคิดรวบยอด อันจะนำไปใช้ในสถานการณ์ใหม่ต่อไปและการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานจะสอดคล้องกับแนวคิดการเรียนรู้แบบผู้ใหญ่ (adult learning) ซึ่งผู้เรียนจะกำหนดวัตถุประสงค์การเรียนรู้ของตนเอง เรียนรู้เมื่อสิ่งนั้นมีความหมายหรือนำไปใช้ได้ (เนื่อง จากโจทย์ปัญหาจะถูกใช้เป็นบริบทของการเรียนรู้) เรียนรู้ในสิ่งที่จำเป็นสำหรับใช้แก้ปัญหา มากกว่าจะเรียนเพื่อท่องจำ เรียนรู้ตามความถนัดและศักยภาพของตนเอง และสามารถประเมินตนเองเกี่ยวกับกระบวนการเรียนรู้และสิ่งที่เรียนรู้ได้

การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานยังเป็นการตอบสนองต่อแนวคิด constructivism โดยให้ผู้เรียนวิเคราะห์หรือตั้งคำถามจากโจทย์ปัญหา ผ่านกระบวนการคิดและสะท้อนกลับ เน้นปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนในกลุ่ม เน้น active และ collaborative learning นำไปสู่การค้นคว้าหาคำตอบหรือสร้างความรู้ใหม่บนฐานความรู้เดิมที่ผู้เรียนมีมาก่อนหน้านี้

นอกจากนี้ การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานยังเป็นการสร้างเงื่อนไขสำคัญที่ส่งเสริมการเรียนรู้ ได้แก่ (1) Activation of prior knowledge การเรียนรู้สิ่งใหม่จะได้ผลดีขึ้น ถ้าได้มีการเชื่อมโยงหรือกระตุ้นความรู้เดิมที่ผู้เรียนมีอยู่ (2) encoding specificity การเรียนรู้เนื้อหาที่ใกล้เคียงสถานการณ์จริงหรือมีประสบการณ์ตรง (จากโจทย์ปัญหา) จะทำให้ผู้เรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น และ (3) elaboration of knowledge เนื่องจากการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐานเป็นการเรียนกลุ่มย่อย การได้แสดงออก แสดงความคิดเห็นหรืออภิปรายถกเถียงกันจะทำให้ผู้เรียนเข้าใจและเรียนรู้สิ่งนั้นได้ดีขึ้น (อานุกาฬ เลขะกุล, 2558:4-7)

ดังนั้นการเรียนรู้ที่ใช้ปัญหาเป็นหลัก คือ การใช้ปัญหาเป็นตัวกระตุ้นให้ผู้เรียนเฝ้าหาความรู้ เพื่อแก้ไขปัญหา ได้คิดเป็น ทำเป็น มีการตัดสินใจที่ดี และสามารถเรียนรู้การทำงานเป็นทีม โดยเน้นให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้ด้วยตนเอง และสามารถนำทักษะจากการเรียนมาช่วยแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก คือ วิธีการเรียนการสอนที่ใช้ปัญหาหรือสถานการณ์เป็นจุดเริ่มต้นของการแสวงหาความรู้ ซึ่งเป็นการเรียนที่พัฒนาทักษะการคิดแก้ปัญหา การเรียนรู้ด้วยตนเอง และการทำงานร่วมกันเป็นทีม (โรงเรียนเตรียมทหาร, 2558: ออนไลน์)

3.6 การเรียนรู้แบบสมรรถนะ (Competency Based Learning)

สมรรถนะ (Competence) หมายถึง ความสามารถในการปฏิบัติ (Performance) ภายใต้เงื่อนไข (Condition) ใช้เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ที่ระบุไว้ ให้ได้มาตรฐาน (Standard) ตามเกณฑ์การปฏิบัติ (Performance Criteria) และมีหลักฐานการปฏิบัติ (Evidence) ให้ประเมินผลและตรวจสอบได้ หลักฐานสมรรถนะ จึง ยึดความสามารถ ของผู้เรียนเป็นหลัก การออกแบบหลักสูตรตามแนวคิดนี้จะมีการกำหนดเกณฑ์ความสามารถที่ผู้เรียนพึงปฏิบัติ ได้หลักสูตรที่เรียกว่า หลักฐานเกณฑ์ความสามารถ จัดทำขึ้นเพื่อความแน่ใจว่าผู้ที่จบการศึกษาระดับหนึ่ง ๆ จะมีทักษะและความสามารถในด้านต่างๆ ตามที่ต้องการ เป็นหลักสูตรที่ไม่ได้มุ่งเรื่องความรู้หรือเนื้อหาวิชาที่อาจมีความเปลี่ยนแปลงได้ตามกาลเวลา แต่จะมุ่งพัฒนาในด้านทักษะ ความสามารถ เจตคติและค่านิยม อันจะมีประโยชน์ต่อชีวิตประจำวันและอนาคตของผู้เรียนในอนาคต หลักฐานนี้มีโครงสร้างแสดงให้เห็นถึงเกณฑ์ความสามารถในด้านต่าง ๆ ที่ต้องการให้ผู้เรียนปฏิบัติในแต่ละระดับการศึกษา และในแต่ละระดับชั้น ทักษะและความสามารถจะถูกกำหนดให้มีความต่อเนื่องกัน โดยใช้ทักษะและความสามารถที่มีในแต่ละระดับเป็นฐานสำหรับเพิ่มพูนทักษะและความสามารถในระดับต่อไป (ศ.ดร.ดำรง บัวศรี: 2535) อ้างใน สุจิตรา ปทุมลังการ, 2558:ออนไลน์)

หลักสูตรฐานสมรรถนะ เริ่มใช้มาตั้งแต่ปี 1970 ในประเทศสหรัฐอเมริกา นิยมใช้ในการจัดหลักสูตรการฝึกอบรม (Competency-based Training) เช่น สหรัฐอเมริกา คานาดา อังกฤษ เกาหลี ออสเตรเลีย เพื่อควบคุมคุณภาพของบุคลากรในอาชีพต่าง ๆ เพื่อเพิ่มการแข่งขันกับนานาชาติ เช่น ประเทศออสเตรียมี The National Training Board เป็นผู้กำหนดมาตรฐานสมรรถนะระดับชาติ (National Competency Standards) ให้นโยบาย และแนวทางการการดำเนินงานฝึกอบรม โดยคาดหวังสิ่งที่ผู้เข้าอบรมจะสามารถปฏิบัติ (Performance) ได้เมื่อจบหลักสูตร เช่น การฝึกอบรมด้านภาษาอังกฤษเกี่ยวกับอาชีพต่าง ๆ เช่น ด้านอาหาร การโรงแรม ท่องเที่ยว ของ TAFE ประเทศออสเตรเลีย ก็จัดการฝึกอบรมแบบ Competency Based Training in English Language

Teaching และได้ปรับปรุงพัฒนา มาตรฐานสมรรถนะของอาชีพต่าง ๆ จนถึงปัจจุบัน รวมถึงการเทียบความรู้และประสบการณ์

ปัจจุบันสถาบันการศึกษาต่าง ๆ ในหลายประเทศ ได้นำแนวทางการฝึกอบรมแบบฐานสมรรถนะ (Competency Based Training) มาใช้กับการจัดการศึกษาระดับต่าง ๆ เป็นหลักสูตรฐานสมรรถนะ (Competency Based Curriculum) ซึ่งเป็นที่ยอมรับจากผู้กำหนดนโยบาย และผู้นำด้านหลักสูตรของประเทศต่าง ๆ อย่างกว้างขวาง

องค์ประกอบของมาตรฐานสมรรถนะ

ในการปฏิบัติงานในอาชีพ จะกำหนดสมรรถนะที่คาดหวังว่าผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติได้ ประกอบด้วย

หน่วยสมรรถนะ (Unit of Competence / Competency) เป็นขอบข่ายกว้าง ๆ (Broad Area) ของงาน (Job) ใน อาชีพหนึ่ง ๆ ที่ผู้เรียนต้องปฏิบัติ โดยใช้ความรู้และทักษะ หรือ อาจรวมถึงเจตคติ

สมรรถนะย่อย (Element of Competence) เป็นภาระงานย่อย (Task) ที่ประกอบขึ้นภายใต้งานในหน่วยสมรรถนะนั้น ๆ

เกณฑ์การปฏิบัติ (Performance Criteria) เป็นกิจกรรมย่อย ๆ (sub-task) ภายใต้สมรรถนะย่อย ซึ่งเป็น ผลการเรียนรู้ (Learning Outcomes) ที่คาดหวังว่าผู้เรียนจะสามารถปฏิบัติได้เมื่อเรียนจบหลักสูตร

เงื่อนไข/ขอบเขตการปฏิบัติ (Conditions /Range of Variables) การปฏิบัติภายใต้เงื่อนไขที่กำหนด อาจรวมถึง วัสดุ (Materials) เครื่องมือ (Tools) หรือ อุปกรณ์ต่าง ๆ (Equipment) ที่กำหนดให้ (หรือไม่ให้ใช้) เพื่อให้การปฏิบัติงานนั้นสำเร็จเมื่อได้กรอบมาตรฐานสมรรถนะแล้ว การจัดทำหลักสูตรการเรียนการสอน การกำหนดเนื้อหา และกิจกรรมการเรียนการสอน จะสร้างขึ้นภายใต้กรอบมาตรฐานสมรรถนะที่กำหนด และจะเชื่อมโยงกับการวัดและประเมินผล ซึ่งอาจเรียกว่า การทดสอบวัดตามสมรรถนะ (Competency Test)

ดังนั้น การวางแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนในหน่วยสมรรถนะนี้ ต้องกำหนดจุดประสงค์การปฏิบัติ (Performance Objective) หรือ จุดประสงค์การเรียนรู้ ว่าผู้เรียนต้องมีความรู้และทักษะอะไรบ้าง ในการปฏิบัติงานนี้ โดยคำนึงถึงเกณฑ์การปฏิบัติ (Performance Criteria) หรือผลการเรียนรู้เป็นหลัก ซึ่งคาดหวังให้ผู้รับรอบรม หรือ ผู้เรียนสามารถทำได้เมื่อเรียนจบหน่วยนี้ การประเมินผลต้องเป็นไปตามเกณฑ์การปฏิบัติ ที่กำหนด

กลวิธีการเรียนการสอน (Delivery Strategies) มีหลากหลายวิธี ได้แก่

1. สื่อประเภท Audio-Visual Materials
2. การระดมสมอง (Brainstorming)

3. กรณีศึกษา (Case Study)
4. ประสบการณ์ทำงานร่วมกัน (Cooperative work Experience)
5. การสาธิต (Demonstration)
6. การอภิปราย (Discussion)
7. การฝึก ๆ (Drill)
8. ศึกษานอกสถานที่ (Field Trip)
9. กิจกรรมกลุ่ม (Group Work)
10. เชิญวิทยากรมาบรรยาย (Guest Speaker)
11. ชุดการเรียนรู้ (Modules/Learning Packages)
12. การบรรยาย (Lecture)
13. ห้องปฏิบัติการแบบเปิด (Open Lab Sequences)
14. จัดอภิปรายโดยผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (Panel Discussions)
15. โครงการ (Projects), เอกสารจากองค์กร บริษัท (Enterprise Papers), ผลงานต้นแบบ (Prototypes), โครงการวิจัย (Research Projects), แบบจำลองต่าง ๆ (Models)
16. การถาม – ตอบ (Questions and Answers)
17. การทบทวน/ ทำกิจกรรมเพิ่มเติม (Review/ Reinforcement)
18. บทบาทสมมุติ (Role Playing)
19. เกมสถานการณ์จำลอง (Simulation Games)
20. การเขียนบทความ (Text or Reference Assessment)

การประเมินผล สามารถใช้รูปแบบที่หลากหลาย ได้แก่

1. การสังเกต (Observation)
2. การสาธิตและตั้งคำถาม (Demonstration and questioning)
3. แบบทดสอบและข้อสอบอัตนัย (Pen and Paper Test and essays) ซึ่งใช้ประเมินด้านความรู้
4. การสอบปากเปล่า (Oral Test)
5. การทำโครงการ (Projects)
6. สถานการณ์จำลอง (Simulations)
7. แฟ้มผลงาน (Portfolios)
8. การประเมินผลโดยการใช้คอมพิวเตอร์ (Computer-based assessment)

เป็นเครื่องมือในการสร้างแบบทดสอบและบันทึกผลได้

3.7 การเรียนรู้ด้วยความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking)

ความคิดสร้างสรรค์ คือ กระบวนการคิดของสมองซึ่งมีความสามารถในการคิดได้หลากหลาย และแปลกใหม่จากเดิม โดยสามารถนำไปประยุกต์ทฤษฎี หรือหลักการได้อย่างรอบคอบและมีความถูกต้อง จนนำไปสู่การคิดค้นและสร้างสิ่งประดิษฐ์ที่แปลกใหม่หรือรูปแบบความคิดใหม่ นอกจากนี้ ลักษณะการคิดสร้างสรรค์ดังกล่าวนี้แล้ว ยังมีสามารถมองความคิดสร้างสรรค์ในหลาย ซึ่งอาจจะมองในแง่ที่เป็นกระบวนการคิดมากกว่าเนื้อหาการคิด โดยที่สามารถใช้ลักษณะการคิดสร้างสรรค์ในมิติที่กว้างขึ้น เช่นการมีความคิดสร้างสรรค์ในการทำงาน การเรียน หรือกิจกรรมที่ต้องอาศัยความคิดสร้างสรรค์ด้วย อย่างเช่น การทดลองทางวิทยาศาสตร์ หรือการเล่นกีฬาที่ต้องสร้างสรรค์รูปแบบเกมให้หลากหลายไม่ซ้ำแบบเดิม เพื่อไม่ให้คู่ต่อสู้รู้ทัน เป็นต้น ซึ่งอาจกล่าวได้ว่าเป็นลักษณะการคิดสร้างสรรค์ในเชิงวิชาการ แต่อย่างไรก็ตาม ลักษณะการคิดสร้างสรรค์ต่างๆ ที่กล่าวมานั้นต่างก็อยู่บนพื้นฐานของความคิดสร้างสรรค์ โดยที่บุคคลสามารถเชื่อมโยงนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ดี (สุพัทธาทวางค์, 2558:ออนไลน์)

ในการสอนของอาจารย์เพื่อพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ควรจัดการเรียนการสอนที่ใช้วิธีการที่เหมาะสม ดังนี้

1. การสอน (Paradox) หมายถึง การสอนเกี่ยวกับการคิดเห็นในลักษณะความคิดเห็นที่ขัดแย้งในตัวเอง ความคิดเห็นซึ่งค้านกับสามัญสำนึก ความจริงที่สามารถเชื่อถือหรืออธิบายได้ ความเห็นหรือความเชื่อที่ฝังใจมานาน ซึ่งการคิดในลักษณะดังกล่าว นอกจากจะเป็นวิธีการฝึกประเมินค่าระหว่างข้อมูลที่แท้จริงแล้ว ยังช่วยให้คิดในสิ่งที่แตกต่างไปจากรูปแบบเดิมที่เคยมี เป็นการฝึกมองในรูปแบบเดิมให้แตกต่างออกไป และเป็นส่งเสริมความคิดเห็นไม่ให้คล้อยตามกัน (Non – Conformity) โดยปราศจากเหตุผล ดังนั้นในการสอนอาจารย์จึงควรกำหนดให้นักศึกษารวบรวมข้อคิดเห็นหรือคำถาม แล้วให้นักศึกษาแสดงทักษะด้วยการอภิปรายโต้แย้ง หรือแสดงความคิดเห็นในกลุ่มย่อยก็ได้

2. การพิจารณาลักษณะ (Attribute) หมายถึง การสอนให้นักศึกษา คิดพิจารณาลักษณะต่างๆ ที่ปรากฏอยู่ ทั้งของมนุษย์ สัตว์ สิ่งของ ในลักษณะที่แปลกแตกต่างไปกว่าที่เคยคิด รวมทั้งในลักษณะที่คาดไม่ถึง

3. การเปรียบเทียบอุปมาอุปมัย (Analogies) หมายถึง การเปรียบเทียบสิ่งของหรือสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน แตกต่างกันหรือตรงกันข้ามกัน อาจเป็นคำเปรียบเทียบ คำพังเพย สุภาษิต

4. การบอกสิ่งที่คลาดเคลื่อนไปจากความเป็นจริง (Discrepancies) หมายถึง การแสดงความคิดเห็น บ่งชี้ถึงสิ่งที่คลาดเคลื่อนจากความจริง ผิดปกติไปจากธรรมดาทั่วไป หรือสิ่งที่ยังไม่สมบูรณ์

5. การใช้คำถามยั่วและกระตุ้นให้ตอบ (Provocative Question) หมายถึงการตั้งคำถามแบบปลายเปิดและใช้คำถามที่ยั่ว เร้าความรู้สึกให้ชวนคิดค้นคว้า เพื่อความหมายที่ลึกซึ้งสมบูรณ์ที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้
6. การเปลี่ยนแปลง (Example of change) หมายถึง การฝึกให้คิดถึงการเปลี่ยนแปลง ดัดแปลงการปรับปรุงสิ่งต่าง ๆ ที่คงสภาพมาเป็นเวลานานให้เป็นไปในรูปร่างอื่น และเปิดโอกาสให้เปลี่ยนแปลงด้วยวิธีการอย่างอิสระ
7. การเปลี่ยนแปลงความเชื่อ (Exchange of habit) หมายถึง การฝึกให้นักศึกษาเป็นคนมีความยืดหยุ่น
8. การประเมินสถานการณ์ (a creative reading skill) หมายถึง การฝึกให้หาคำตอบโดยคำนึงถึงผลที่เกิดขึ้นและความหมายเกี่ยวเนื่องกัน ด้วยการตั้งคำถามว่าถ้าสิ่งเกิดขึ้นแล้วจะเกิดผลอย่างไร
9. พัฒนาทักษะการอ่านอย่างสร้างสรรค์ (a creative reading skill) หมายถึง การฝึกให้รู้จักคิดแสดงความคิดเห็น ควรส่งเสริมและให้โอกาสเด็กได้แสดงความคิดเห็นและความรู้สึกต่อเรื่องที่อ่านมากกว่าจะมุ่งทบทวนข้อต่างๆ ที่จำได้หรือเข้าใจ
10. การพัฒนาการฟังอย่างสร้างสรรค์ ยอมรับความเปลี่ยนแปลง คลายความยึดมั่นต่าง ๆ เพื่อปรับตัวเข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่ ๆ ได้ดี
11. การสร้างสิ่งใหม่จากโครงสร้างเดิม (An organized random search) หมายถึง การฝึกให้นักศึกษารู้จักสร้างสิ่งใหม่ กฎเกณฑ์ใหม่ ความคิดใหม่ โดยอาศัยโครงสร้างเดิมหรือกฎเกณฑ์เดิมที่เคยมี แต่พยายามคิดพลิกแพลงให้ต่างไปจากเดิม
12. ทักษะการค้นคว้าหาข้อมูล (The skill of search) หมายถึง การฝึกเพื่อให้นักศึกษารู้จักหาข้อมูล
13. การค้นหาคำตอบคำถามที่กำกวมไม่ชัดเจน (Tolerance for ambiguity) เป็นการฝึกให้นักศึกษามีความอดทนและพยายามที่จะค้นคว้าหาคำตอบต่อปัญหาที่กำกวม สามารถตีความได้เป็นสองนัย ลึกกลับ รวมทั้งท้าทายความคิด
14. การแสดงออกจากการหยั่งรู้ (invite expression) เป็นการฝึกให้รู้จักการแสดงความรู้สึกและความคิด ที่เกิดจากสิ่งที่เร้าอวัยวะรับสัมผัสทั้งห้า
15. การพัฒนาตน (adjustment for development) หมายถึง การฝึกให้รู้จักพิจารณาศึกษาดูความล้มเหลว ซึ่งอาจเกิดขึ้นโดยตั้งใจหรือไม่ตั้งใจ แล้วหาประโยชน์จากความผิดพลาดนั้น หรือข้อบกพร่องของตนเองและผู้อื่น ทั้งนี้ใช้ความผิดพลาดเป็นบทเรียนนำไปสู่ความสำเร็จ

16. ลักษณะบุคคลและกระบวนการคิดสร้างสรรค์ (creative person and creative) หมายถึง การศึกษาประวัติบุคคลสำคัญทั้งในแง่ลักษณะพฤติกรรมและกระบวนการคิดตลอดจนวิธีการ และประสบการณ์ของบุคคลนั้น

17. สุนทรียวิจารณ์ (a creative listening skill) หมายถึง การฝึกให้เกิดความรู้สึกนึกคิด ในขณะที่ฟัง อาจเป็นการฟังบทความ เรื่องราวหรือดนตรี เพื่อเป็นการศึกษาข้อมูล ความรู้ ซึ่งโยงไปหาสิ่งอื่น ๆ ต่อไป

18. พัฒนาการเขียนอย่างสร้างสรรค์ (a creative writing skill) หมายถึง การฝึกให้แสดงความคิด ความรู้สึก การจินตนาการผ่านการเขียนบรรยายหรือพรรณนาให้เห็นภาพชัดเจน

19. ทักษะการมองภาพในมิติต่างๆ (Visualization skill) หมายถึง การฝึกให้แสดงความรู้สึกนึกคิดจากภาพในแง่มุม แปรกใหม่ ไม่ซ้ำเดิม

สรุปได้ว่าการสอนด้วยวิธีการใช้ความคิดสร้างสรรค์มีหลากหลายวิธีการขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์

ปลายทางที่ผู้สอนต้องการให้ผู้เรียนค้นพบองค์ความรู้ในระหว่างกระบวนการเรียนรู้ การสร้างแรงบันดาลใจเป็นส่วนสำคัญที่ผู้สอนจะใช้สื่อการสอนหรือเทคนิคต่างๆกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความคิดสร้างสรรค์ที่มีประโยชน์ต่อวัตถุประสงค์การเรียนรู้ได้อย่างแท้จริง

ตอนที่ 4 แนวคิดและทฤษฎีการเทียบเคียงสมรรถนะ

การเติบโตขององค์การค้าโลก(World Trade Organization) หรือ WTO ทำให้การค้าและการแข่งขันระหว่างประเทศทวีความสำคัญและซับซ้อนขึ้น องค์กรธุรกิจแห่งอนาคตต้องรู้จักตัวเอง การแข่งขันและพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง จึงเป็นแรงกระตุ้นให้องค์กรธุรกิจจำนวนไม่น้อยต้องปรับเปลี่ยนกลยุทธ์ของตนเอง ส่งผลให้องค์กรต่างๆสรรหาเครื่องมือและความรู้ใหม่ๆเข้ามาประยุกต์ใช้ปรับปรุงตนเองอยู่เสมอ เพื่อปรับสภาพให้องค์กรแข่งขันได้ และ Benchmark (Benchmarking Process) เป็นเครื่องมือหนึ่งที่ถูกนำมาใช้เพื่อพัฒนาศักยภาพขององค์กรอย่างเป็นรูปธรรมและต่อเนื่อง

4.1 ความหมายของการเทียบเคียงสมรรถนะ

Benchmarking แปลตามพจนานุกรม ฉบับราชบัณฑิตยสถานว่า “การเทียบสมรรถนะ หรือ การเทียบเคียงสมรรถนะ”

ความหมายดั้งเดิมของคำว่า “Benchmarking” ที่นิยามไว้ใน Webster Dictionary หมายถึง “เครื่องหมายของนักสำรวจที่กำหนดตำแหน่งที่ทำไว้ และนำมาใช้เป็นจุดอ้างอิง หรือ เป็นมาตรฐานสำหรับใช้วัดหรือเปรียบเทียบ”

เคิร์น (David T. Kerns,) อ้างใน ญัฎฐพันธ์ เจริญนนท์ ,(2545: 52-54) ซึ่งเป็น CEO ของบริษัทซีร็อกซ์ นิยามว่า “เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่องในการประเมินผลผลิต การบริการและการปฏิบัติของตนเองกับคู่แข่งที่ทำได้ดีที่สุด หรือ ผู้ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้นำของวงการ

แคมป์ (Camp, C. Robert. 1989). ในฐานะเป็นผู้นำของการเทียบสมรรถนะ ให้ความหมายว่า “เป็นการค้นหาแนวทางปฏิบัติที่เป็นเลิศในอุตสาหกรรมซึ่งจะนำไปสู่ผลการปฏิบัติที่ดีกว่า”

สเปนโดลินี (Spendolini, 1992:Online) ได้นิยามว่า “เป็นกระบวนการที่เป็นระบบและมีความต่อเนื่องเพื่อประเมินผลผลิต บริการ หรือ กระบวนการทำงานขององค์กรที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นการปฏิบัติที่เป็นเลิศ โดยมีจุดประสงค์เพื่อปรับปรุงคุณภาพขององค์กร”

กิตติ กิตติศัพท์ (กิตติ,2546:25) ได้สรุปว่า การเปรียบเทียบสมรรถนะ หมายถึงการวิเคราะห์ผลการดำเนินการ (performance) การปฏิบัติ (Practices) และกระบวนการ (Process) ภายในหรือระหว่างองค์กรหรือระหว่างภาคอุตสาหกรรม เพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศสำหรับการปรับปรุงตนเองให้ดีขึ้น เพื่อนำการ Benchmarking หรือจุดอ้างอิง มาใช้กระตุ้นให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในทิศทางที่จะนำไปสู่การปรับปรุงตนเอง ซึ่งการเรียนรู้จากผู้อื่นและนำเอาวิธีการปฏิบัติที่ดีที่สุด (Best Practices) ไปดัดแปลงและใช้อย่างเหมาะสม (Adopt and Adapt) นับเป็นคุณลักษณะเฉพาะตัวของ กระบวนการเปรียบเทียบสมรรถนะ

เกษม บำรุงเวช (เกษม,2547:82) ได้สรุปว่า การเปรียบเทียบสมรรถนะเริ่มมีความแตกต่างกัน ซึ่งขึ้นอยู่กับการศึกษาของแต่ละบุคคลในส่วนที่เกี่ยวข้อง กับ กระบวนการทำงาน และผลลัพธ์ที่ได้จากการดำเนินงาน แต่อย่างไรก็ตามกระบวนการทำงานที่เป็นพื้นฐานของการเปรียบเทียบสมรรถนะคือ การวิเคราะห์ วิธีการปฏิบัติงาน กระบวนการปฏิบัติงาน และผลการปฏิบัติงาน ทั้งภายในองค์กรและ ระหว่างองค์กรต่างๆ เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลเพื่อการปรับปรุงตนเอง ซึ่งอาจจะเป็นการลอกเลียนแบบการดำเนินงาน หรือการดัดแปลง วิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดจากองค์กรที่เป็นคู่แข่ง

อลงกต ยะไวทย์ (อลงกต,2549:) ได้สรุปว่า การเปรียบเทียบสมรรถนะเป็นการวิธีการดำเนินงานขององค์กรอื่นที่ได้รับการยอมรับว่ามีผลการปฏิบัติที่มีคุณภาพ เพื่อหาจุดเด่น จุดด้อย ช่องห่าง และวิธีปฏิบัติงานที่ดีที่สุด (Best practices) แล้วนำมาปรับปรุงวิธีการดำเนินงานขององค์กรให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น

จากความหมายทั้งหมด สรุปได้ว่า Benchmarking คือวิธีการเปรียบเทียบ วิธีปฏิบัติขององค์กรที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดี เพื่อนำผลเปรียบเทียบมาใช้ในการปรับปรุง ดัดแปลงพัฒนาองค์กรของตนเองให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ หรือเทียบเท่า กับองค์กรที่ทำการเปรียบเทียบ การ Benchmarking สำหรับหน่วยงานที่เป็นคู่แข่งเทียบ เป็นการแสดงถึงความร่วมมือ และการแบ่งปันทางวิชาชีพ อีกด้วย

4.2 ประเภทของการเทียบเคียงสมรรถนะ

การเทียบเคียงสมรรถนะ สามารถแยกประเภทได้ตามลักษณะและธรรมชาติของกระบวนการดำเนินงาน (เกษม บำรุงเวช .2547: 83- 130) ได้รวบรวมและแยกประเภทของการเทียบเคียงสมรรถนะไว้ดังนี้

- 1) การเทียบเคียงสมรรถนะแบบแฝง กับการเทียบเคียงสมรรถนะแบบเปิดเผย (Implicit or Explicit benchmarking)
- 2) การเทียบเคียงสมรรถนะที่ดำเนินการเดี่ยว กับการเทียบเคียงสมรรถนะที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากองค์กรอื่น (Independent or Collaborative benchmarking)
- 3) การเทียบเคียงสมรรถนะภายในองค์กร กับการเทียบเคียงสมรรถนะภายนอกองค์กร (Internal or External focused benchmarking)
- 4) การเทียบเคียงสมรรถนะในแนวตั้ง กับการเทียบเคียงสมรรถนะในแนวนอน (Horizontal and Vertical benchmarking)
- 5) การเทียบเคียงสมรรถนะเชิงคุณภาพ กับการเทียบเคียงสมรรถนะเชิงปริมาณ (Quality and Quantity benchmarking)
- 6) การเทียบเคียงสมรรถนะที่เน้นปัจจัยป้อน กระบวนการ หรือผลผลิต กับการเปรียบเทียบสมรรถนะแบบผสมผสาน (Comparison benchmarking)

Camp (1989) ได้เสนอการจัดแบ่งประเภทของการเทียบเคียงสมรรถนะไว้ 4 ประเภท ซึ่งได้นำมาใช้เป็นพื้นฐานสำหรับการศึกษาด้านการเทียบเคียงสมรรถนะ มาโดยตลอดคือเป็นการแบ่งประเภทตามผู้ที่เราไปทำ Benchmarking ด้วย แบ่งเป็น 4 กลุ่ม ได้แก่

- 1) การเทียบเคียงสมรรถนะภายในองค์กร (Internal Benchmarking) เป็นการทำ benchmarking ระหว่างบริษัทในเครือ หรือระหว่างหน่วยงานต่างๆในองค์กรเดียวกัน โดยมีการเปรียบเทียบวัดและเรียนรู้ Best Practices ระหว่างกัน การทำในลักษณะนี้ส่วนใหญ่นำไปสู่การสร้างมาตรฐานการปฏิบัติงาน (Work Standard) ขององค์กรและกลุ่มภายในองค์กร ข้อจำกัดของการทำคือ เป็นการเรียนรู้ในวงแคบ ไม่มีการเรียนรู้วิธีการปฏิบัติใหม่ๆมากเท่าที่ควร
- 2) การเทียบเคียงกับคู่แข่ง (Competitive Benchmarking) เป็นการทำ benchmarking กับคู่แข่งโดยตรง บางครั้งการทำในลักษณะนี้จะมุ่งหวังในเชิงการแข่งขัน เพื่อให้ทราบว่าคนอื่นเป็นอย่างไรมากกว่าที่จะค้นหา Best Practicesที่จะสามารถเรียนรู้ได้จริงๆ ซึ่งการทำในลักษณะนี้มักมีข้อจำกัด คือ เก็บข้อมูลยาก ต้องใช้เวลาในการสร้างความเข้าใจกับทุกฝ่าย หรือต้องใช้บุคคลที่สามเข้ามารวบรวมข้อมูล

3) การเทียบเคียงสมรรถนะกระบวนการจัดการ (Industry benchmarking) เป็นการเปรียบเทียบระหว่างกระบวนการบริหารจัดการขององค์กรเรากับองค์กรอื่น ในส่วนที่มีหน้าที่คล้ายกัน เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการทำงานในหน้าที่นั้นๆ

4) การเทียบเคียงสมรรถนะนอกกรอบการดำเนินงาน (Generic Benchmarking) เป็นการ Benchmarking กับองค์กรใดๆก็ได้ที่มี Best Practices ในกระบวนการที่เราต้องการปรับปรุง ซึ่งองค์กรนั้นอาจมีธุรกิจที่แตกต่างจากเราอย่างสิ้นเชิง การทำในลักษณะนี้ก่อให้เกิดความรู้และมุมมองใหม่ ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและนวัตกรรมใหม่ ๆ ได้ดีที่สุดใน Federal Express ทำ Benchmarking เรื่องการรับคำสั่งซื้อและส่งสินค้าให้ลูกค้ากับ Domino Pizza และ First Chicago National Bank ทำ Benchmarking เรื่องการจัดคิวของผู้มารับบริการกับธุรกิจสายการบิน เป็นต้น

จาก Patterson G. James (2003) หรือ Alstete W. Jeffery, 1995 อ้างใน ชุติรัตน์ จรัสกุลชัย(2557: 2-3) ได้จำแนกการเทียบเคียงไว้ 4 ประเภท

1. การเทียบเคียงภายใน (Internal Benchmarking) เป็นการเทียบเคียงระหว่างหน่วยงานภายใน สำหรับการประกันคุณภาพการศึกษาแล้ว การเทียบเคียงภายในโดยไม่ต้องมีข้อมูลมาตรฐานภายนอก เหมาะสำหรับมหาวิทยาลัยมีระบบการศึกษาหลายรูปแบบ หรือ มีหลายวิทยาเขต

2. การเทียบเคียงเพื่อการแข่งขัน (Competitor Benchmarking) เป็นการเทียบเคียงกับคู่แข่ง และทำเพื่อมุ่งแข่งขันโดยเฉพาะในภาคอุตสาหกรรม และการเทียบเคียงสมรรถนะเพื่อการแข่งขันในรูปแบบนี้ต้องพึงระวัง เพราะคู่แข่งอาจชักนำไปในทางที่ผิดโดยให้ข้อมูลไม่ถูกต้อง หรือไม่ได้ให้ข้อมูลทั้งหมด โดยปกติของการเทียบเคียงแบบนี้จะใช้วิธีการไปเยี่ยมชมสถานที่และใช้ความสังเกตในการแสวงหาข้อมูล

3. การเทียบเคียงตามหน้าที่การงาน (Functional Benchmarking) เป็นการเทียบเคียงกระบวนการทำงานของหน่วยงานเรากับหน่วยงานอื่นที่มีกระบวนการคล้ายคลึงกัน ตัวอย่างเช่น ระบบการให้บริการของโรงแรม เช่น การจองห้องพัก ระบบบัตรอัจฉริยะ สามารถเทียบเคียงกับระบบการยืมคืนห้องสมุด

4. การเทียบเคียงในความเป็นระดับโลก (World-Class Benchmarking) เป็นการเทียบเคียงกระบวนการที่เหมือน ๆ กันกับองค์กรระดับโลก โดยไม่คำนึงว่าจะอยู่ในอุตสาหกรรมหรือ ธุรกิจประเภทเดียวกัน

แนวทางการทำ Benchmarking จากเอกสารการศึกษาระบบการประกันคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาไทยด้วยกระบวนการเทียบเคียงสมรรถนะ (Benchmarking) แบ่งได้ 2 ประเภท คือ

1) Benchmarking แบบเดี่ยว โดยองค์กรที่ต้องการทำ Benchmarking เป็นผู้กำหนดหัวข้อเรื่อง และดำเนินการตามกระบวนการ Benchmarking ซึ่งองค์กรที่ต้องการทำเป็น

ผู้ดำเนินการคนเดียวทั้งหมดมีการแลกเปลี่ยนข้อมูลเฉพาะเราและคู่แข่งเปรียบเทียบกับเพื่อนั้น ไม่มีการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างคู่แข่งเปรียบเทียบกับกัน ข้อดี คือ เราเลือกหัวข้อที่ต้องการ และควบคุมระยะเวลาได้ แต่มีข้อจำกัด คือใช้เวลานานกว่าแบบกลุ่มเนื่องจากต้องทำเองทั้งหมด และบางครั้งมีความยากลำบากในการหาผู้จะร่วมทำด้วย โดยเฉพาะกรณีองค์กรเล็กๆ

2) Benchmarking แบบกลุ่ม เป็นการทำโดยรวมกลุ่มองค์กรที่ต้องการทำ Benchmarking ในเรื่องเดียวกัน โดยอาจมีหน่วยงานกลาง เช่น สถาบัน หรือที่ปรึกษา เป็นผู้ประสานงานเก็บข้อมูลให้ ข้อดีของการทำประเภทนี้ คือ ทำให้เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ที่หลากหลาย สร้างเครือข่าย แต่มีข้อจำกัด คือ การกำหนดหัวข้อเรื่องต้องเป็นมิตรร่วมกันของกลุ่ม จะไม่สามารถสนองความต้องการของเราได้ทั้งหมด

การเลือกประเภทและแนวทางการทำ Benchmarking แต่ละเรื่องมีข้อดี และข้อจำกัดที่แตกต่างกัน ดังนั้น ในการเลือกทำ Benchmarking ประเภทต่างๆขึ้นอยู่กับความต้องการขององค์กร แต่ส่วนใหญ่รูปแบบที่นิยมและให้ประโยชน์สูงสุด คือ การทำ Process Benchmarking ในแบบ Generic Benchmarking (ศิลปะศาสตร์.ออนไลน์ 2558)

4.3 ขั้นตอนการเทียบเคียงสมรรถนะ

กระบวนการทำ Benchmarking มีการพัฒนาและนำไปใช้อย่างหลากหลาย ขึ้นอยู่กับว่าองค์กรต้นแบบที่นำไปใช้นั้น ต้องการเน้นรายละเอียดในด้านใด อย่างไรก็ตามทุกกระบวนการ/รูปแบบที่ทำควรอยู่บนพื้นฐานเดียวกัน จากเอกสารการศึกษาการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาไทยด้วยกระบวนการเทียบเคียงสมรรถนะ (Benchmarking) (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2557: ออนไลน์) พบว่ารูปแบบที่ได้รับความนิยมของบริษัทชั้นนำในระดับโลก (จากผลการสำรวจของ American Productivity and Quality Center (APQC) ในปี 2539) เป็นรูปแบบที่ Xerox ใช้ในการทำซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก และ 10 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

1) ขั้นตอนการวางแผน (Planning Stage) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

(1) การกำหนดหัวข้อการทำ Benchmarking

สามารถทำได้หลายวิธี แต่วิธีที่เหมาะสมที่สุดควรเริ่มจากการวิเคราะห์กระบวนการตนเองก่อน ซึ่งมองได้ 2 ด้าน คือ มุมมองภายในที่เป็นเรื่องสำคัญที่ต้องการปรับปรุงในองค์กรและมุมมองภายนอกที่มาจากสิ่งที่ลูกค้าต้องการ ในปัจจุบันส่วนใหญ่เริ่มจากมุมมองลูกค้าก่อน (Standpoint of Customer) โดยวิเคราะห์ว่าลูกค้าคาดหวังในเรื่องใด เช่น คุณภาพราคา หรือบริการ จากนั้นจึงพิจารณาว่ากระบวนการทำงานใดที่มีผลกระทบต่อความคาดหวังของลูกค้า จัดลำดับหรือเกณฑ์ในการพิจารณาเพื่อคัดเลือกหัวข้อหรือกระบวนการนั้นๆ เพื่อนำมาทำ Benchmarking

(2) การกำหนดองค์กรเปรียบเทียบ

การคัดเลือกผู้ที่องค์กรต้องการเทียบเคียงหรือคู่เปรียบเทียบ (Benchmarking Partner) มีแนวทางปฏิบัติหลักๆ คือ การจัดทำรายชื่อองค์กรที่ต้องการเปรียบเทียบ และคัดเลือกองค์กรซึ่งต้องมีการกำหนดหลักเกณฑ์การคัดเลือกที่ชัดเจน เพื่อใช้ในการคัดเลือกองค์กรในการทำ Benchmarking ด้วย ทั้งนี้อาจพิจารณาจาก ขนาดและโครงสร้างองค์กร ประเภทสินค้า/บริการ ประเภทอุตสาหกรรม ระดับเทคโนโลยี สถานที่ตั้ง และการได้รับการยอมรับ เป็นต้น เพื่อเลือกองค์กรที่เหมาะสมในการทำ Benchmarking รายงานฉบับสมบูรณ์การศึกษาการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาไทยด้วยกระบวนการเทียบเคียงสมรรถนะ (Benchmarking)

(3) การกำหนดวิธีการเก็บและการเก็บข้อมูล

การได้มาซึ่งข้อมูลเป็นอีกหนึ่งกิจกรรมที่มีความสำคัญ โดยทั่วไปองค์กรจะสามารถได้ข้อมูลทั้งข้อมูลปฐมภูมิและทุติยภูมิ แต่สิ่งที่สำคัญที่สุดในการกำหนดวิธีการเก็บและการรวบรวมข้อมูลคือ องค์กรต้องศึกษากระบวนการของตนเองอย่างถ่องแท้เพื่อพิจารณาว่าควรปรับปรุงในรายละเอียดเรื่องใด และนำสิ่งที่ต้องการปรับปรุงนั้นๆ ไปสร้างเป็นแบบสอบถามหรือประเด็นคำถามเพื่อใช้ในการรวบรวมข้อมูลที่ต้องการจาก Benchmarking Partner ทั้งนี้วิธีการในการเก็บส่วนใหญ่จะใช้หลายวิธีร่วมกัน เช่น การใช้แบบสอบถาม การสัมภาษณ์ การทำ Site Visit เป็นต้น เพื่อให้ได้ข้อมูลที่ต้องการครบถ้วน สามารถนำไปใช้ในการวิเคราะห์ผลต่อไปได้ รวมทั้งต้องทราบถึงปัจจัยเอื้อ (Enabler) ที่ทำให้องค์กรที่ประสบความสำเร็จสามารถสร้าง Best Practices ในองค์กรได้ เช่น การสนับสนุนของผู้บริหาร การให้อำนาจ ระบบสารสนเทศ และค่านิยม เป็นต้น สิ่งเหล่านี้เป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เราสามารถเข้าใจถึงการสร้าง Best Practices ในองค์กรของ Benchmarking Partner ซึ่งจะเป็ประโยชน์อย่างยิ่งในการนำ Best Practices นั้นๆ ไปปรับใช้ในองค์กรต่อไป

2) ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis Stage) ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

(4) การวิเคราะห์ช่วงห่างระหว่างเรากับ Benchmarking Partner เป็นการวิเคราะห์เพื่อให้ทราบถึงความแตกต่างของประสิทธิภาพหรือความสามารถขององค์กรเราและ Benchmarking Partner ในปัจจุบันและคาดคะเนความแตกต่างในอนาคตตุนอกจากนั้นในการวิเคราะห์มุ่งเน้นค้นหาและตอบคำถามให้ได้ว่า Benchmarking Partner นั้นๆ ทำอย่างไรจึงสามารถสร้าง Best Practices ในองค์กรได้และมี Enabler ที่สนับสนุนอย่างไรบ้าง ผลจากการวิเคราะห์ช่วงห่าง (Gap Analysis) จะทำให้เราตอบคำถามได้ว่ามี Gap เท่าไร และ Practices ใดบ้างที่เราเรียนรู้และสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับเราได้

(5) การคาดคะเนช่วงห่างที่จะเกิดขึ้นในอนาคตเป็นการประมาณการ Gap ที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต เพื่อประมาณได้ว่าเมื่อใดเราจึงจะสามารถปิดช่วงห่างและเขยิบตนเองได้ หรืออาจกล่าวได้ว่าสามารถปรับปรุงตนเองให้ดีเท่าหรือสูงกว่าคู่แข่งเปรียบเทียบได้

3) ขั้นตอนการบูรณาการ (Integration Stage) ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

(6) การสื่อสารผลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ และสร้างการยอมรับเป็นขั้นตอนการสื่อสารผลจากการทำ benchmarking ให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบ เพื่อให้เกิดการยอมรับและการมีส่วนร่วมในการปรับปรุงองค์กร โดยต้องกำหนดกลุ่มเป้าหมายที่ต้องสื่อสารให้ใครรับรู้บ้าง วิธีการและช่องทางในการสื่อสารขึ้นอยู่กับเนื้อเรื่องที่ต้องการสื่อ และกลุ่มผู้ที่รายงานฉบับสมบูรณ์และกลุ่มผู้ที่รับสื่อ โดยต้องเลือกให้เหมาะสม เช่น ผู้บริหารระดับสูง ใช้ การรายงานผลสรุป การประชุม เป็นต้น

(7) การตั้งเป้าหมายเป็นการนำผลที่ได้จากการรวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูล มาใช้พิจารณาตั้งเป้าหมายที่เป็นอยู่ในปัจจุบันและกำหนดเป้าหมายการดำเนินงานในอนาคต เพื่อให้แข่งขันได้ ทั้งนี้การตั้งเป้าหมายต้องได้รับการเห็นชอบจากผู้บริหาร และได้รับการยอมรับจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อให้สามารถปฏิบัติได้จริงด้วย ดังนั้น จะต้องเป็นการกำหนดเป้าหมายโดยความเห็นชอบร่วมกันจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องและมีผลกระทบในการปรับปรุง

4) ขั้นตอนการปฏิบัติ (Action Stage) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อย ดังนี้

(8) การจัดทำแผนดำเนินการเป็นการนำผลการรวบรวมข้อมูลทั้งหมดมาจัดทำแผนปฏิบัติการที่ชัดเจน ซึ่งต้องระบุรายละเอียดเกี่ยวกับ วัตถุประสงค์ของแผน กิจกรรม ระยะเวลาของแต่ละกิจกรรม ผู้รับผิดชอบผู้ดำเนินการ งบประมาณ และการติดตามผล ทั้งนี้แผนดังกล่าวควรได้รับความเห็นชอบจากผู้บริหารก่อนนำไปดำเนินการในขั้นตอนต่อไป

(9) การนำแผนไปสู่การปฏิบัติและการควบคุมกำกับดูแลให้เป็นไปตามที่วางไว้ขั้นตอนนี้เป็น การนำแผนปฏิบัติการที่กำหนดไว้และได้รับความเห็นชอบจากผู้บริหารแล้วไปปฏิบัติ (Implementation) และควบคุม/กำกับความคืบหน้าของการดำเนินการ ในการนำแผนไปปฏิบัติ ผู้บริหารอาจทดลองปฏิบัติในบางพื้นที่ แล้วขยายผลไปสู่หน่วยงานอื่นๆ และทั่วทั้งองค์กร หลังจากดำเนินการตามแผนแล้วควรมีการสรุปผลการติดตามและรายงานให้ผู้บริหารทราบทุกครั้ง

(10) การสอบทวนผลโดยเทียบค่ากับผู้ที่ดีที่สุด หรือ คู่เปรียบเทียบหลังจากการดำเนินงานตามแผนแล้ว องค์กรต้องทบทวนผลการดำเนินการ โดยตอบคำถามว่า องค์กรบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้หรือไม่ ต้องทบทวนเป้าหมายใหม่หรือไม่ benchmark ดีขึ้นหรือไม่ สิ่งที่เรียนรู้จากการทำ Benchmarking ครั้งนี้คืออะไร และหากจะทำ อีกในคราวหน้าควรปรับปรุงเรื่องใดบ้างอย่างไรก็ตาม อาจกล่าวได้ว่าผลสำเร็จของการดำเนินการเรื่องใด ๆ ก็ตาม การยอมรับและสนับสนุนจากผู้นาองค์กร เป็นสิ่งที่มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง การทำ Benchmarking ก็เช่นเดียวกันในทางปฏิบัติผู้บริหารระดับสูงจำเป็นต้องทำความเข้าใจเกี่ยวกับความหมาย ประโยชน์ที่จะได้รับ และกระบวนการทำให้

เข้าใจอย่างถ่องแท้ รวมทั้งให้ความสนับสนุนด้านทรัพยากร เช่น บุคลากร งบประมาณเวลา และเครื่องมือต่าง ๆ ดังนั้น การเตรียมความพร้อมก่อนการทำ Benchmarking จึงเป็นอีกขั้นตอนที่รายงานฉบับสมบูรณ์มีความสำคัญ ดังนั้น ก่อนเริ่มดำเนินการทำ Benchmarking ควรมีการเตรียมความพร้อมขององค์กร เช่น แต่งตั้งผู้รับผิดชอบระดับสูง (Benchmarking Sponsor) การจัด Benchmarking Team การฝึกอบรมให้ความรู้ เป็นต้น เพื่อให้ทีมงานเข้าใจและสามารถทำ Benchmarking ได้อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

4.4 ประโยชน์ของการเทียบเคียงสมรรถนะ

Benchmarking เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการปรับปรุงองค์กรที่ได้รับความนิยมเป็นอย่างมากในปัจจุบัน เนื่องจากทำให้มีการปรับปรุงองค์กรอย่างก้าวกระโดดในต่างประเทศมีการใช้กันอย่างแพร่หลาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งมีบริษัท Xerox Corporation เป็นผู้ที่ได้รับการยอมรับว่าเป็นผู้บุกเบิกในการใช้เครื่องมือ Benchmarking เพื่อปรับปรุงองค์กรและได้รับผลสำเร็จอย่างสูงทำให้แข่งขันได้ในธุรกิจ ซึ่งในขั้นต้น Xerox เริ่มจากการปรับปรุงกระบวนการผลิตและพบว่าทำให้เกิดการปรับปรุงอย่างก้าวกระโดด จึงขยายผลอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งปัจจุบันมีการทำ Benchmarking ทั่วทั้งองค์กร ปัจจุบัน การทำ Benchmarking ได้รับการยอมรับและนำมาใช้มากขึ้น เนื่องจากเหตุผลดังนี้

- เพื่อความยั่งยืนขององค์กร : สภาพการแข่งขันที่รุนแรงขึ้น การที่องค์กรจะยั่งยืนจำเป็นต้องรักษาและยกระดับความสามารถของตนเองเพื่อให้แข่งขันได้ จึงต้องมีการเรียนรู้และปรับปรุงตนเองอย่างต่อเนื่องโดยเครื่องมือหนึ่งที่นิยมใช้ คือ Benchmarking
- เพื่อการปรับปรุงอย่างก้าวกระโดด : ความเร็วในการปรับปรุงตนเองเป็นเงื่อนไขสำคัญของความได้เปรียบในการแข่งขัน Benchmarking เป็นเครื่องมือที่ช่วยกระตุ้นนวัตกรรม (Innovation) ในองค์กร ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงปรับปรุงในระยะเวลาอันสั้นเนื่องจากการเรียนรู้วิถีปฏิบัติที่ดีที่สุดจากภายนอกองค์กร ทำให้สามารถ “เรียนลัด” เพื่อก้าวให้ทันองค์กรอื่น ๆ จึงเป็นการปรับปรุงแบบก้าวกระโดด
- เพื่อสนับสนุนรางวัลคุณภาพแห่งชาติ รางวัลเป็นแรงจูงใจให้เกิดการปรับปรุง ในช่วงหลายปีที่ผ่านมาหลายประเทศ ริเริ่มให้มีรางวัลด้านการจัดการเพื่อเป็นแรงกระตุ้นให้เกิดการปรับปรุงคุณภาพด้านการจัดการ เช่น Malcolm Baldrige National Quality Award ในประเทศสหรัฐอเมริกา Singapore Quality Award ในสิงคโปร์ และ Thailand Quality Award ของประเทศไทย รางวัลเหล่านี้ใช้แนวทางของ Malcolm Baldrige เป็นหลักเกณฑ์ในการตัดสิน ซึ่งได้กำหนดให้องค์กรที่จะได้รับรางวัลต้องมีการดำเนินการกระบวนการ Benchmarking

เนื่องจาก Benchmarking เป็นการเน้นความสำคัญไปยังกระบวนการ (Process) ที่สำคัญๆ ในทางธุรกิจของแต่ละองค์กร ซึ่ง Robere, Paul James. (2000: 20-21) ให้เหตุผลในการทำ Benchmarking ว่า Benchmark จะช่วยปรับปรุงผลการปฏิบัติงานขององค์กรได้เป็นอย่างดี การวิจัยและการเปรียบเทียบกระบวนการทางธุรกิจกับองค์กรที่ได้รับการยอมรับว่าดีที่สุด (best-in-class) จะให้ประโยชน์มหาศาลในระยะเวลายั่งยืน เช่นเดียวกับ ญัฎฐพันธ์ เขจรนนท์ (2544: 55-56) ที่มีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า Benchmark จะมีความสำคัญต่อองค์กรธุรกิจ 4 ประการ คือ

1. การ Benchmark ทำให้ธุรกิจรู้จักตนเองจากการวัดผลการดำเนินงาน เปรียบเทียบกับองค์กรอื่นที่มีการดำเนินงานที่ดี (ที่สุด)
2. การ Benchmark เป็นแนวทางในการพัฒนาตนเองอย่างเป็นระบบต่อเนื่องและเป็นรูปธรรมที่สามารถวัดและตรวจสอบได้ มิใช่แค่เพียงนึกหรือคิดเอาเองเท่านั้น
3. การ Benchmark เป็นการสั่งสมความรู้ ทักษะ และ ประสบการณ์ที่จะเป็นประโยชน์ในการแก้ปัญหาขององค์กรในอนาคต
4. การ Benchmark ไม่ใช่เทคนิคการปฏิบัติการเพื่อสร้างคุณภาพ ประสิทธิภาพและผลิตภาพในการผลิตและบริการเท่านั้น แต่จะเป็นเครื่องมือในระดับกลยุทธ์ที่จะพัฒนาศักยภาพ แสดงความสามารถในการแข่งขันขององค์กรซึ่งสอดคล้องกับความคิดเป็นของ พิศศักดิ์ วรสุนทรโรสด (2544:240) ที่กล่าวว่า การทำ benchmarking เป็นกระบวนการปรับปรุงธุรกิจที่ง่ายทำได้ทันทีและได้รับการพิสูจน์แล้วและขยายวงกว้างออกไปเรื่อยๆ ในประชาคมโลกเติบโตขึ้นอย่างรวดเร็วในทุกประเทศโดยเฉพาะประเทศที่พัฒนาแล้ว

จากความคิดเป็นของนักวิชาการที่กล่าวมาอาจพอสรุปได้ว่า การทำ Benchmarking ไม่ควรจำกัดอยู่เพียงแต่องค์กรธุรกิจเท่านั้น แต่ทุกองค์กรไม่ว่าจะเป็นองค์กรที่ไม่หวังกำไร รัฐวิสาหกิจ องค์กรการบริหารส่วนท้องถิ่น หน่วยงานราชการ แม้กระทั่งประเทศ ต่างก็สมควรจะต้องทำ Benchmarking เพื่อการพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

บุญดี บุญญาภิจและกมลวรรณศิริพานิช (2545: 20-21) ได้ให้ข้อคิดเห็นเพิ่มเติมว่า ขั้นตอนของการทำ Benchmark นั้นแตกต่างกันขึ้นอยู่กับจุดเน้นของแต่ละองค์กรว่าให้ความสำคัญกับขั้นตอนใดเป็นพิเศษ ก็จะย่อขั้นตอนลงรายละเอียดสำหรับเรื่องนั้นโดยเฉพาะ แต่โดยหลักแล้วพบว่าทุกรูปแบบจะมีพื้นฐานใกล้เคียงกันและยึดถือตามกรอบแนวคิดที่เหมือนกัน คือ แนวคิดการใช้วงจรเดมมิ่ง หรือ PDCA Cycle นั่นคือ การวางแผน(Plan) การปฏิบัติ(Do) การตรวจสอบ(Check) และการปรับปรุง(Act) เข้ามาใช้ในการกำหนดรูปแบบของการทำ Benchmarking

เช่นเดียวกับความคิดเห็นของ Robere, Paul James. (2000: 91) ซึ่งกล่าวว่าการทำ Benchmark ในแต่ละรูปแบบนั้นจะมีประโยชน์โดยรวมของตัวมันเอง ให้ยึดรูปแบบใดรูปแบบหนึ่งที่ชอบและดำเนินการตามรูปแบบนั้นตลอดไป Benchmarking เป็นแนวคิดในการปรับปรุงองค์กรโดย

การใช้ตัวเปรียบเทียบนั้นคือเป็นการศึกษาดูว่าองค์กรที่ประสบความสำเร็จที่สุดที่เลือกไว้เป็นตัวเทียบนั้นเขาทำอย่างไร แล้วนำวิธีการของเขามาปรับใช้ในองค์กรของตนเพื่อให้ประสบความสำเร็จตามเป้าหมายหรือดีกว่าตัวเทียบนั้น ดังนั้นการศึกษาดูงานจึงเป็นส่วนหนึ่งของ Benchmarking เท่านั้น

จากแนวความคิดของนักวิชาการที่มีต่อขั้นตอนการทำ Benchmark นั้นพอสรุปได้ว่า ขั้นตอนต่างๆในกระบวนการทำ Benchmark ล้วนมีความสำคัญต่อความสำเร็จในการทำ Benchmarking ในองค์กรทั้งสิ้น ทั้งนี้ผู้ปฏิบัติจะต้องศึกษาและทำความเข้าใจแต่ละรูปแบบอย่างแท้จริง จึงจะสามารถนำไปใช้งานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งควรจะปรับเปลี่ยนให้เข้ากับสภาพองค์กรของตนให้มากที่สุดสรุปใจความสำคัญประโยชน์ของการเทียบเคียงสมรรถนะ ได้ ดังนี้คือ

1. ได้แนวคิดการทำงานที่ดีกว่าเดิม
2. มีทางเลือกใหม่ ๆ เกิดขึ้นในการปฏิบัติงาน
3. มีเป้าหมายที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศได้อย่างชัดเจน
4. เกิดความเข้าใจถึงเป้าหมายการตลาดที่สูงกว่า
5. เกิดกระบวนการปรับปรุงที่เป็นเชิงรุก
6. มีกลไกในการขับเคลื่อนการที่มุ่งสู่ความเป็นเลิศ
7. เกิดระบบการจัดการที่ดีอย่างเป็นจริง

4.5 การเทียบเคียงสมรรถนะในสถาบันอุดมศึกษา

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง พบว่าแนวคิดในการนำวิธีการเทียบเคียงสมรรถนะมาใช้ในสถาบันอุดมศึกษาได้รับการแพร่หลายอย่างรวดเร็วในวงการอุดมศึกษา โดยเฉพาะประเทศอังกฤษ (เกษม บำรุงเวช, 2547:) การเทียบเคียงสมรรถนะ เป็นวิธีการหนึ่งที่ถูกนำมาใช้ในการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาเป็นวิธีการที่ให้ประสิทธิผลมากกว่าเพราะสามารถค้นหาวิธีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานได้อย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรม และสามารถตรวจสอบได้ การเทียบเคียงสมรรถนะเป็นวิธีการที่สามารถครอบคลุมวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษาและสามารถดำเนินงานได้กับทุกระบบในสถาบันเพื่อใช้เป็นเครื่องมือกำกับตนเองและพร้อมรับการตรวจสอบ

การประยุกต์ใช้การเทียบเคียงสมรรถนะในสถาบันอุดมศึกษา

จำแนกรอบความคิด (Conceptual framework) ได้เป็น 3 แนวทางคือ

1. กรอบความคิดในเรื่องคุณภาพ (The Concept of Quality Framework) เป็นแนวทางศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวป้อน กระบวนการดำเนินงาน และผลผลิตที่เกิดจากกระบวนการ โดยเชื่อว่า คุณภาพของผลผลิตที่ได้ขึ้นอยู่กับคุณภาพและความสัมพันธ์ที่ระหว่างปัจจัยป้อนและกระบวนการดำเนินงานขององค์กร คือ

- 1) ศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพของตัวป้อน เข้าสู่กระบวนการในการจัดการศึกษา
- 2) ศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพของกระบวนการดำเนินการ ที่องค์กรคู่เปรียบใช้อยู่
- 3) ศึกษาเปรียบเทียบคุณภาพของการผลิต ที่ได้จากระบวนการนั้นๆ เช่น คุณภาพของบัณฑิต หรือ คุณภาพของงานวิจัย เป็นต้น

2. กรอบความคิดในเรื่องมาตรฐานและผลลัพธ์ (The Concept of Standard and outcome

Framework) เป็นการศึกษาเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างความคาดหวัง กระบวนการดำเนินงาน และผลลัพธ์ที่เกิดจากการดำเนินงาน คือระดับมาตรฐานที่ยอมรับได้ เช่น

- 1) การกำหนดรอบคุณลักษณะแห่งชาติเป็นกรอบการทำงาน เช่น กำหนดคุณลักษณะของบัณฑิตที่ต้องการใช้เป็นเกณฑ์หรือเป็นเป้าหมายในการผลิตบัณฑิตให้มีคุณลักษณะตามที่กำหนดไว้
- 2) การพัฒนาระบบมาตรฐานรางวัล เป็นรางวัลที่ตั้งขึ้นเพื่อมอบให้แก่หน่วยงานที่สามารถดำเนินงานได้ตามเกณฑ์ที่กำหนด ซึ่งรายละเอียดของรางวัลจะให้ข้อมูลที่ชัดเจนในเรื่องของเนื้อหาของหลักสูตร มาตรฐานการดำเนินงานของโปรแกรมวิชา และมาตรฐานที่เป็นความสำเร็จของผู้เรียนว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจะมีคุณสมบัติอย่างไร

3. กรอบแนวคิดในการจัดทำคู่มือการปฏิบัติงาน (The concept of Manual Operation handbook) ให้ความสนใจต่อกระบวนการดำเนินงาน ลักษณะของคู่มือการปฏิบัติงาน คือ แหล่งข้อมูลที่รวบรวมวิธีปฏิบัติงานที่ดีที่สุดในแต่ละกิจกรรมและกระบวนการ เช่น การคัดเลือกบุคลากร สถาบันใดที่สนใจก็จะเข้าไปศึกษาวิธีปฏิบัติดังกล่าวและเปรียบเทียบกับวิธีปฏิบัติของตนเอง และนำสิ่งที่ดีกว่าที่ค้นพบไปประยุกต์ใช้ในสถาบันของตนเอง ฐานข้อมูลดังกล่าวก็จะรวบรวมปฏิบัติงานที่ดีที่สุดไว้ให้ครอบคลุมการปฏิบัติงานของสถาบันให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

รูปแบบของกิจกรรมการเปรียบเทียบสมรรถนะในสถาบันอุดมศึกษา

แบ่งออกเป็นรูปแบบใหญ่ๆ ได้ดังนี้คือ

- 1) การจัดทำเอกสารคู่มือการปฏิบัติงานและกระบวนการปฏิบัติงาน

โดยคณะทำงานผู้เชี่ยวชาญหรือสมาคมวิชาชีพ โดยจัดทำไว้ในรูปแบบของรายละเอียดของกิจกรรม ข้อกำหนดจำเพาะ คู่มือสำหรับการปฏิบัติ จัดทำเป็นเอกสารตัวอย่างวิธีปฏิบัติและวิธีการปฏิบัติเช่น

1.1 การเทียบเคียงสมรรถนะโดยใช้ระดับของการดำเนินงานเป็นเกณฑ์ (Benchmarking using level descriptors) เป็นการกำหนดรายละเอียดไว้ก่อนการดำเนินงาน ดังนั้นรายละเอียดจึงเป็นเกณฑ์มาตรฐานที่จะให้โปรแกรมวิชาใช้เปรียบเทียบการปฏิบัติงานของตนเอง

1.2 การเทียบเคียงสมรรถนะโดยใช้ตัวอย่างวิธีปฏิบัติเป็นเกณฑ์การเปรียบเทียบ (Benchmarking using example of practices) ตัวอย่างเช่น ASSHE Inventory ได้รวบรวมตัวอย่างของแนวปฏิบัติที่ดีไว้มากกว่า 300 ตัวอย่าง เพื่อใช้เป็นฐานข้อมูลให้สถาบันอุดมศึกษาทั่วไปที่สนใจใช้เป็นฐานในการเปรียบเทียบกับกระบวนการปฏิบัติที่ตนเองใช้อยู่

1.3 การเทียบเคียงโดยใช้ข้อกำหนดเป็นตัวเปรียบเทียบ (benchmarking using a Specification) ส่วนมากเป็นการดำเนินงานของสมาคมวิชาชีพ เช่นสมาคมวิชาชีพสถาปัตยกรรมศาสตร์ จะกำหนดคุณสมบัติของโปรแกรมวิชาของบัณฑิตไว้และกำหนดเป็นเกณฑ์การเปรียบเทียบที่สถาบันต่างๆ จะต้องเปรียบเทียบตนเองกับคุณสมบัติดังกล่าว

1.4 การเทียบเคียงสมรรถนะในลักษณะการให้การรับรองมาตรฐาน (Benchmarking using a specification for program accreditation) เป็นการเทียบเคียงโดยการกำหนดคุณลักษณะและทักษะที่สำคัญของเกณฑ์ประเภทต่างๆ สถาบันใดที่สามารถดำเนินตามเงื่อนไขนั้นได้ก็จะได้รับการรับรองจากสถาบันนั้น ๆ ที่ตั้งเกณฑ์ไว้

2) การเทียบเคียงสมรรถนะในรูปแบบการวิจัยเชิงสำรวจและการวิจัยเชิงปฏิบัติการ ตัวอย่างเช่น

2.1 การเทียบเคียงสมรรถนะในกรอบของหลักสูตร (Benchmarking curriculum framework)

2.2 การเทียบเคียงสมรรถนะผลการเรียนรายวิชา (Benchmarking subject learning outcome)

2.3 การเทียบเคียงสมรรถนะ การวัดผล ประเมินผล (Benchmarking assessment practice)

2.4 การเทียบเคียงสมรรถนะในแง่ของหน่วยกิตการเรียนและระบบการควบคุมตรวจสอบ (Bench marking credit and assessment regulations)

จะเห็นได้ว่า การเทียบเคียงสมรรถนะถูกนำมาประยุกต์ใช้ในสถาบันอุดมศึกษาอย่างแพร่หลาย และสามารถประยุกต์การดำเนินการได้ครอบคลุมระบบการทำงานส่วนมากในสถาบันอุดมศึกษา

และจากการศึกษางานวิจัยรูปแบบการเทียบเคียงสมรรถนะแบบกระบวนการทำงานของอลงกต ยะไวทย์ (2549) ที่มีการดำเนินการเปรียบเทียบระหว่างสถาบันอุดมศึกษาไทย กับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ พบว่า มีกระบวนการเทียบเคียงสมรรถนะที่สำคัญดังนี้คือ

- 1) เลือกกระบวนการจัดการที่สำคัญ
- 2) สร้างตัวชี้วัด
- 3) กำหนดเกณฑ์การพิจารณา ระดับ และค่าน้ำหนักของตัวชี้วัด

- 4) เลือกและกำหนดสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศที่จะทำการเทียบเคียงสมรรถนะ
- 5) เก็บรวบรวมข้อมูลและตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลแล้วนำไปเทียบเคียงกับเกณฑ์การพิจารณาในแต่ละตัวชี้วัด
- 6) วิเคราะห์หาช่วงห่าง (Gap analysis)
- 7) ร่างรูปแบบการจัดการศึกษาที่เป็นวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุด
- 8) เลือกวิธีปฏิบัติที่ดีจากการเทียบเคียงและตั้งเป้าหมายการจัดการในอนาคต
- 9) จัดทำร่างรูปแบบการจัดการศึกษาในบริบทของสถาบันอุดมศึกษาไทย
- 10) พิจารณาร่างรูปแบบที่เป็นความต้องการร่วมกัน
- 11) ปรับปรุงร่างรูปแบบตามความเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้เกี่ยวข้องฝ่ายต่างๆ

การเทียบเคียงสมรรถนะหน้าที่การทำงาน (Benchmarking Functional Processing)

ในงานวิจัยครั้งนี้ ได้เลือก “การเปรียบเทียบสมรรถนะตามหน้าที่การทำงาน” ของ แคมป์ (1989) มาเป็นรูปแบบในการเทียบเคียง ตามหน้าที่ (Functional Benchmarking) เป็นการเปรียบเทียบการดำเนินงานในแต่ละหน้าที่ (Function) ที่เราสนใจโดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างของอุตสาหกรรม และการปฏิบัติทั่วทั้งองค์กรเนื่องจากการ Benchmark ตามหน้าที่ จะช่วยลดความยุ่งยากในการหาคู่ เปรียบเทียบ (Benchmarking Partner) ซึ่งเราสามารถคัดเลือกคู่เปรียบเทียบได้ธุรกิจที่ไม่ใช่คู่แข่งโดยตรงในอุตสาหกรรม สะดวกในการกำหนดและตัดสินใจเลือกองค์กรที่มีการปฏิบัติงานที่ดีที่สุด (Best Practice) ในแต่ละหน้าที่และสามารถกำหนดความสำคัญและเลือกหน้าที่หลักๆ ที่มีอิทธิพลต่ออนาคตทางธุรกิจมาพัฒนาให้เข้มแข็งก่อนกระจายหรือขยายผลไปยังส่วนอื่นขององค์กร (ณัฐพันธ์ เจริญนนท์, 2544:56-58) เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ในการวิจัยที่กำหนดไว้คือ วิเคราะห์เทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศเป็นการเทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกทั้งระบบไม่เจาะจงเฉพาะกระบวนการใดกระบวนการหนึ่งเพื่อนำแนวคิดวิธีปฏิบัติมาพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยในระดับปริญญาบัณฑิต

ผลที่ได้จากการเทียบเคียงสมรรถนะคือวิธีการพัฒนาหลักสูตรที่ดีของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศที่เป็นคู่เทียบเคียงเพราะเป็นสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกที่เป็นสาขาวิชาต้นแบบที่ ผู้วิจัยต้องการพัฒนาหลักสูตรให้มีความสอดคล้อง จากแนวคิดดังกล่าวต่อการพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในประเทศไทยการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อนำเสนอแนวทางการพัฒนาเชิงนโยบายรวมทั้งการนำแนวคิดการจัดกลุ่มสนทนา (Focus Group Discussion) เพื่อหาความต้องการร่วมกันระหว่างนักศึกษา มหาวิทยาลัย และผู้ประกอบการ เพื่อหาข้อสรุปความเป็นไปได้ของหลักสูตรเพื่อ

นำมาปรับใช้ในประเทศไทย และต้องสอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งประเทศไทย โดยการเทียบเคียงในประเด็นดังต่อไปนี้

- 1) ปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- 2) โครงสร้างองค์กร
- 3) รูปแบบการบริหารงาน
- 4) โครงสร้างหลักสูตรรายวิชา
- 5) การบริหารบุคลากร
- 6) การคัดเลือกนิสิต นักศึกษา เข้าศึกษา
- 7) การให้คำปรึกษาและการแก้ไขปัญหา
- 8) การวิจัย
- 9) การบริการวิชาการ
- 10) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
- 11) การประเมินผล
- 12) การให้บริการงานและอาชีพต่อเนื่อง

ตอนที่ 5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เกษม บำรุงเวช (2547). ได้ทำการศึกษาเรื่องการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยาโดยวิธีการเปรียบเทียบสมรรถนะกับภาควิชาภาษาอังกฤษคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบกระบวนการในการจัดการการศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษ มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา กับภาควิชาภาษาอังกฤษ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่าการที่โปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษจะพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาในระดับมาตรฐานภาควิชาภาษาอังกฤษจำเป็นต้องดำเนินงานด้วยแผนกลยุทธ์ 4 ด้าน รวม 14 ยุทธศาสตร์ ดังนี้ 1. เสริมสร้างรากฐานของโปรแกรมวิชาให้เข้มแข็งด้วย 5 ยุทธศาสตร์ คือ 1.1 พัฒนาและเพิ่มศักยภาพของบุคลากร 1.2 พัฒนาทักษะพื้นฐานด้านภาษาอังกฤษของนักศึกษา 1.3 พัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรและแผนการเรียน 1.4 ปรับปรุงโครงสร้างการบริหารของโปรแกรมวิชา และ 1.5 ปรับปรุงและเพิ่มเติมทรัพยากรการเรียนรู้ของโปรแกรมวิชา 2. ปฏิรูปกระบวนการดำเนินงานภายในด้วยแนวปฏิบัติที่ดีที่ศึกษาได้จากภาควิชาภาษาอังกฤษด้วย 2 ยุทธศาสตร์ คือ 2.1 ปฏิรูปกระบวนการหลัก และ 2.2 ปฏิรูปกระบวนการสนับสนุน 3. สร้างความพึงพอใจให้แก่นักศึกษาและผู้ที่มีส่วนได้เสียด้วย 4 ยุทธศาสตร์ คือ 3.1 ดำเนินงานและให้บริการด้วยคุณภาพ 3.2 เพิ่มคุณค่า

การดำเนินงานด้วยหลักปฏิบัติที่ดี 7 ด้านของซิคเคอร์ริงและแกมสัน 3.3 สร้างความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดกับนักศึกษาและผู้ที่มีส่วนได้เสีย และ 3.4 สร้างภาพลักษณ์ขององค์กรด้วยผลสำเร็จของบัณฑิตและผลงานทางวิชาการ 4. สร้างความคุ้มค่าในการบริหารการเงินด้วย 3 ยุทธศาสตร์ คือ 4.1 จัดระบบการจัดสรรงบประมาณ 4.2 สร้างผลงานเพิ่มขึ้นทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ และ 4.3 แสวงหารายได้เพิ่ม

อลงกต ยะไวทย์ (2549) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จากผลการเปรียบเทียบสมรรถนะกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ เป็นการศึกษาพัฒนาการการสร้างประสบการณ์วิชาชีพให้กับนักศึกษา และแนวคิดการจัดการสหกิจศึกษาของสถาบันการศึกษาทั้งในประเทศไทยและต่างประเทศ ด้วยการเปรียบเทียบสมรรถนะการจัดการสหกิจศึกษาระหว่างมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ และนำเสนอรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ศึกษาเฉพาะวิธีการจัดการสหกิจศึกษาขององค์กรหรือหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่ประสานงานสหกิจศึกษาภายในสถาบันอุดมศึกษาเพื่อให้เกิดความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับสถานประกอบการในการสร้างประสบการณ์วิชาชีพให้กับนักศึกษาเฉพาะหลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต ที่มีระยะเวลาการศึกษาตลอดหลักสูตร 4 ปีการศึกษาขึ้นไป ในการวิจัยได้ทำการศึกษาทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นประสบการณ์และทฤษฎีการเรียนรู้ที่เน้นสภาพจริง และรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยชั้นนำของโลก 19 สถาบัน เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยแห่งความสำเร็จในการจัดการสหกิจศึกษาใน 3 กระบวนการหลัก คือ (1) การจัดการองค์กรประสานงานสหกิจศึกษา (2) การจัดการกิจกรรมสหกิจศึกษา และ (3) การจัดบริการงานและอาชีพที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา ปัจจัยแห่งความสำเร็จที่ได้จากคามวิเคราะห์จะถูกพัฒนาไปเป็นตัวชี้วัดการจัดการสหกิจศึกษา ซึ่งประกอบด้วยเกณฑ์การพิจารณา ระดับ และค่าน้ำหนัก แล้วทำการปรับปรุงตามความเห็นของผู้เชี่ยวชาญ หลังจากการรวบรวมข้อมูลจากสถาบันต่างๆพบว่ามหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ประเทศออสเตรเลีย เป็นสถาบันที่มีการจัดการสหกิจศึกษาที่ดีและได้รับการยอมรับจากทั่วโลก จึงเลือกเป็นคู่เปรียบเทียบสมรรถนะกับมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี จากการรวบรวมข้อมูลด้วยการวิเคราะห์เอกสาร การสัมภาษณ์ และการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานจากบุคคลทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องทั้งสองมหาวิทยาลัย ผลการวิจัยพบว่าวิธีการจัดการของสุรนารีต่ำกว่าสวีเดน 15 ตัวชี้วัด เท่ากัน 7 ตัวชี้วัด และสูงกว่า 1 ตัวชี้วัด โดยสุรนารีมีค่าคะแนนรวม 70.30 คะแนน สวีเดน 95.30 คะแนน มีช่วงห่างโดยรวม 25 คะแนน จึงนำวิธีการจัดการที่ดีของแต่ละมหาวิทยาลัยมาพัฒนาเป็นร่างรูปแบบการจัดการสหกิจศึกษา แล้วนำมาหาความต้องการร่วมกันของผู้ที่เกี่ยวข้อง และตรวจสอบรูปแบบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ จนได้รูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีที่เป็นวิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดดังนี้ (1) การบริหาร การจัดการโครงสร้างองค์กร และการบริหารกลยุทธ์ของหน่วย

ประสานงานสหกิจศึกษา (2) การกำหนดตำแหน่งและแบ่งหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคลากร (3) การจัดทำทรัพยากรและระบบสารสนเทศสนับสนุนกิจกรรมสหกิจศึกษา (4) การจัดหาปฏิบัติงานสหกิจศึกษา (5) การจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อมนักศึกษาก่อนไปปฏิบัติงาน (6) การจัดหางานที่เอื้อต่อการเรียนรู้จากประสบการณ์ (7) การให้คำปรึกษาและแก้ไขปัญหา (8) การจัดกิจกรรมคัดเลือกนักศึกษาเข้าปฏิบัติงานในสถานประกอบการ (9) การจัดประสบการณ์วิชาชีพให้กับนักศึกษาในสถานประกอบการ (10) การจัดทำตอบและสวัสดิการให้กับนักศึกษา (11) การจัดนิเทศงานสหกิจศึกษา (12) การประเมินผลประสบการณ์ที่นักศึกษาได้รับ (13) การปฏิบัติงานสหกิจศึกษาต่างประเทศ (14) การจัดกิจกรรมให้บริการงานและอาชีพที่ต่อเนื่องจากสหกิจศึกษา

อริยพร คุโรตะ (2550) ศึกษาเรื่องการพัฒนามาตรฐานหลักสูตรและการสอนสาขาวิชาศิลปศึกษาระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทยโดยศึกษาสภาพและปัญหาของหลักสูตรของหลักสูตรและการสอนสาขาวิชาศิลปศึกษา พัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้ของหลักสูตรและการสอนสาขาวิชาศิลปศึกษาในประเทศไทย และตรวจสอบการใช้มาตรฐานหลักสูตรและการสอนสาขาวิชาศิลปศึกษา การศึกษาสภาพและปัญหาของหลักสูตรสาขาวิชาศิลปศึกษา ดำเนินการโดยการสำรวจความคิดเห็นกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 252 คน ได้แก่ อาจารย์ประจำหลักสูตร นิสิต นักศึกษา บัณฑิตศิลปศึกษา ครูศิลปะ หรือครูพี่เลี้ยงในโรงเรียน ผู้ปกครอง และผู้ใช้บัณฑิต ผลการวิเคราะห์สาระความคิดเห็นแบบปลายเปิดของกลุ่มตัวอย่างทั้ง 6 กลุ่ม ร่วมกับการใช้วิธีการวิจัย EDR ในการพัฒนามาตรฐานและตัวบ่งชี้ของหลักสูตรสาขาวิชาศิลปศึกษากับกลุ่มผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 19 คน ตรวจสอบมาตรฐานและตัวบ่งชี้โดยการประชุมผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน และนำมาตรฐานไปทดสอบกับหลักสูตรที่ใช้อยู่ในปัจจุบัน โดยการเลือกเฉพาะเจาะจงกับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศิลปศึกษา) มหาวิทยาลัยขอนแก่น ผลการวิจัยพบว่า อาจารย์ประจำหลักสูตรและนักศึกษา มีความเห็นด้วยในระดับมากในด้านจุดมุ่งหมาย โครงสร้างเนื้อหา การจัดกระบวนการเรียนการสอน และอาจารย์ผู้สอน แต่ในด้านวัสดุอุปกรณ์ อาคารสถานที่ ทั้งอาจารย์และนักศึกษา มีความเห็นในระดับปานกลาง ครูศิลปะหรือครูพี่เลี้ยงในโรงเรียนมีความเห็นต่อคุณภาพของนิสิตนักศึกษา ในระหว่างฝึกประสบการณ์วิชาชีพในโรงเรียนอยู่ในระดับมาก ในด้านความรู้ทางวิชาการ เจตคติ และการจัดกระบวนการเรียนการสอน ส่วนด้านความสามารถในการวัดประเมินผลอยู่ในระดับปานกลาง ผู้ใช้บัณฑิตเห็นว่าบัณฑิตมีคุณภาพอยู่ในระดับมากในด้านทักษะ ความสามารถ ทักษะคติในการทำงาน และบุคลิกภาพมนุษยสัมพันธ์ แต่ด้านความรู้ เห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง ผู้ปกครองของนิสิตนักศึกษามีความคาดหวังในการเข้าศึกษาในหลักสูตรสาขาวิชาศิลปศึกษาในระดับมากทุกด้านคือ ความรู้ ทักษะความสามารถ และเจตคติคุณธรรม จริยธรรม บัณฑิตที่จบจากหลักสูตรสาขาวิชาศิลปศึกษามีความพึงพอใจในการเข้าศึกษาในหลักสูตรในระดับปานกลาง ในด้านโครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน อาคารสถานที่สิ่งอำนวยความสะดวก และการประเมินตนเอง

เกี่ยวกับการนำความรู้ไปใช้ ส่วนด้านจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและด้านอาจารย์ผู้สอน มีความพึงพอใจในระดับมาก มาตรฐานหลักสูตรและการสอนสาขาวิชาศิลปศึกษา ระดับปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน และ 20 ตัวบ่งชี้คือ มาตรฐานที่ 1 ด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา ตัวบ่งชี้คือ หลักสูตร วิชาเฉพาะทางด้านศิลปะ วิชาเฉพาะทางด้านศิลปศึกษา และการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มาตรฐานที่ 2 ด้านผู้สอน ตัวบ่งชี้คือ มีความรู้ความสามารถเฉพาะสาขาศิลปศึกษา การพัฒนาตนเองและพัฒนาวิชาชีพศิลปศึกษา และความร่วมมือและสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของผู้เรียน มาตรฐานที่ 3 ด้านผู้เรียน ตัวบ่งชี้คือ เกณฑ์การรับผู้เรียนเข้ามาศึกษาในหลักสูตร มีความรู้ในเนื้อหาศิลปะและในบริบทของศิลปศึกษา มีความรู้เกี่ยวกับคุณลักษณะความสามารถในการเรียนรู้ มีความสามารถในการนำทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติเพื่อวางแผนพัฒนาการเรียน การสอนอย่างเหมาะสม ความสามารถในการประเมินการเรียนการสอน ความสามารถและทักษะการคิดวิเคราะห์ มีทักษะในการสื่อสารและความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และมีคุณธรรม จริยธรรม มาตรฐานที่ 4 ด้านการบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ตัวบ่งชี้ คือ การบริหารหลักสูตรสาขาวิชาศิลปศึกษา การกำกับ ติดตาม และการปรับปรุงคุณภาพหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ และมีวิธีการเรียนการสอนและสื่อการสอนที่หลากหลาย การทดสอบมาตรฐานหลักสูตรและการสอน ในมาตรฐานที่ 1 ด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา กับหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต (ศิลปศึกษา) มหาวิทยาลัยขอนแก่น พบว่า หลักสูตรมีความสอดคล้องกับมาตรฐานด้านนี้ทุกตัวบ่งชี้

เบญจมาศ เกิดมาลัย (2553) ศึกษาเรื่องการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานการส่งเสริมกีฬาของมหาวิทยาลัยราชภัฏการวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อ พัฒนาเกณฑ์มาตรฐานการส่งเสริมกีฬาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ โดยใช้เทคนิคการวิจัยเชิงอนาคตแบบ EDFR (Ethnographic Delphi Futures Research) กลุ่มตัวอย่าง เป็นผู้เชี่ยวชาญทางด้านที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานการส่งเสริมกีฬาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ จำนวน 17 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แบบสัมภาษณ์และแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่ามัธยฐาน ค่าฐานนิยม และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ผลการวิจัยพบว่า มาตรฐานการส่งเสริมกีฬา ของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย 4 มาตรฐาน 22 ตัวชี้วัด และ 13 ตัวชี้วัดย่อย คือ มาตรฐานที่ 1 ด้านบุคลากร ประกอบด้วย 4 ตัวชี้วัด และ 11 ตัวชี้วัดย่อย มาตรฐานที่ 2 ด้านอุปกรณ์กีฬา สิ่งอำนวยความสะดวก อาคาร และสถานที่ ประกอบด้วย 9 ตัวชี้วัด มาตรฐานที่ 3 ด้านการบริหารจัดการ ประกอบด้วย 3 ตัวชี้วัด และ มาตรฐานที่ 4 ด้านการบริการ ประกอบด้วย 6 ตัวชี้วัด และ 2 ตัวชี้วัดย่อย และเกณฑ์ในการประเมินแบ่งออกเป็น 3 ระดับ คือ เกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำ ชั้นกลาง และชั้นสูง

ภัทรธิรา บุญเสริมส่ง (2554)ศึกษาเรื่อง การนำเสนอรูปแบบหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนสาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติศึกษาสภาพ

ปัจจุบัน ปัญหาและแนวโน้มของหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนสาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา วิเคราะห์คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์สาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาทั้งในและต่างประเทศ พัฒนา รูปแบบหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนสาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ และเสนอแนะแนวทางการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอนสาขา วิทยาศาสตร์การกีฬา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ 1. บัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา จำนวน 80 คน 2. ผู้ใช้บัณฑิตสาขาวิทยาศาสตร์ การกีฬา จำนวน 20 คน 3. ผู้บริหาร ได้แก่ คณบดี หรือรองคณบดีคณะวิทยาศาสตร์การกีฬา หรือ ประธานสาขาวิทยาศาสตร์กีฬา จำนวน 15 คน 4. ผู้เชี่ยวชาญสาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา จำนวน 6 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ แบบวิเคราะห์สาระ แบบ ประเมินความเหมาะสมของร่างรูปแบบ และข้อเสนอแนะแนวทางการประเมิน การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ การวิเคราะห์เนื้อหา ค่าความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพบว่า (1)สภาพปัจจุบัน ปัญหาของหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนสาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา พบว่า ความเหมาะสมของหลักสูตร อาจารย์ผู้สอน การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน การวัดผล ประเมินผล การสอน สภาพแวดล้อม และคุณลักษณะของบัณฑิตอยู่ในระดับมาก รายวิชาที่มีประโยชน์ต่อการ ประยุกต์ใช้ในการทำงานมากที่สุด ได้แก่ วิชาสรีรวิทยาออกกำลังกาย วิชากายวิภาคศาสตร์ วิชา จิตวิทยาการกีฬา แต่ในภาพรวมความพึงพอใจที่มีต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิตอยู่ในระดับปานกลาง บัณฑิตมีความรู้ทางวิชาการน้อย มีปัญหาเรื่องภาษาไทยและภาษาต่างประเทศ นอกจากนี้ยังมีปัญหา การบริหารจัดการหลักสูตร ผู้สอน บัณฑิตที่จบ และการคัดเลือกผู้เรียน แนวโน้มหลักสูตร พบว่า ชื่อ สาขาควรเป็นวิทยาศาสตร์การออกกำลังกายและกีฬา ควรเน้นทักษะการคิดวิเคราะห์ การใช้ ภาษาอังกฤษ และภาษาต่างประเทศอื่นๆ มีความรู้ทักษะในการใช้อุปกรณ์วิทยาศาสตร์การกีฬา และ สามารถซ่อมบำรุงได้ การฝึกให้นักกีฬาเป็นเลิศ (2)คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์พบว่า มี 3 ด้าน คือ 1) ด้านพุทธิพิสัย เช่น มีความรู้ในสาขาวิทยาศาสตร์การกีฬาเทียบเคียงกับสถาบันอุดมศึกษา นานาชาติ 2) ด้านจิตพิสัย เช่น มีจิตสำนึกในการทำงานเพื่อส่วนร่วม 3) ด้านทักษะพิสัย เช่น มีความรู้ ความสามารถใช้อุปกรณ์ เครื่องมือวิทยาศาสตร์การกีฬาได้อย่างมีประสิทธิภาพ (3)รูปแบบหลักสูตร และการจัดการเรียนการสอนสาขาวิทยาศาสตร์การกีฬา ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ เพื่อให้เป็นรูปแบบในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นบัณฑิตที่พึงประสงค์ ประกอบด้วย หลักการ และเหตุผล วัตถุประสงค์ คุณลักษณะบัณฑิตที่พึงประสงค์ โครงสร้างหลักสูตร มาตรฐานผลการ เรียนรู้ เงื่อนไขการจัดการเรียนรู้ การประเมินผล กลยุทธ์การสอน และทรัพยากรการเรียนการสอน (4)แนวทางการประเมินคุณภาพการจัดการเรียนการสอนตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ ประกอบด้วย ด้านผู้สอน ได้แก่ ใช้แบบประเมินความพึงพอใจ สุ่มสัมภาษณ์ และด้านผู้เรียน ได้แก่ ใช้การสังเกตและสัมภาษณ์ ใช้วิธีการประเมินผลที่หลากหลาย ใช้สมุดบันทึกการเรียน

ชิตพงษ์ ตรีมาศ (2555). ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบหลักสูตรดุष्ฎีบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา ที่เน้นคุณลักษณะของบัณฑิต ได้ศึกษา 1) สภาพของหลักสูตรดุष्ฎีบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษาในปัจจุบัน 2) คุณลักษณะของบัณฑิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาดนตรีศึกษา ตามความต้องการของผู้มีส่วนเกี่ยวข้องและ 3) สังเคราะห์และนำเสนอรูปแบบหลักสูตรดุष्ฎีบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา ที่เน้นคุณลักษณะของบัณฑิต โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงคุณภาพ ด้วยการสัมภาษณ์เชิงลึก กับกลุ่มบุคคล ข้อมูล ได้แก่ ผู้จ้าง ผู้เชี่ยวชาญ ผู้เรียน ผู้สำเร็จการศึกษา และผู้ให้ทุน จำนวน 42 คน ใช้แบบสัมภาษณ์เป็นเครื่องมือในการวิจัยผลการวิจัยพบว่า (1) หลักสูตรดุष्ฎีบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษาในปัจจุบัน ในภาพรวมเป็นหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นโดยใช้ผลลัพธ์การเรียนรู้เป็นฐานในการกำหนดวัตถุประสงค์ ก่อนจะพัฒนาไปสู่เนื้อหารายวิชา และกิจกรรมการเรียนรู้ ใช้ชื่อย่อปริญญาเป็น Ph.D. โครงสร้างหลักสูตรแบ่งเป็น 5 หมวดวิชาได้แก่ ดนตรีศึกษา ดนตรี วิจัย ครุศึกษา และ วิชาเลือก เปิดสอนทั้งแบบ แขน 1 ที่ทำวิทยานิพนธ์ด้วยการศึกษาวิจัยอย่างเข้มข้น โดยไม่ต้องเรียนรายวิชา และ แขน 2 ที่ต้องเรียนรายวิชา ก่อนทำวิทยานิพนธ์ รับผู้เรียนทั้งระดับปริญญาตรี และ ปริญญาโท ใช้เวลาการศึกษาแบบเต็มเวลา 5 – 8 และ 3-6 ปี เรียน 72 – 96 และ 48 – 66 หน่วยกิตตามลำดับ ผู้เรียนต้องตีพิมพ์ผลงานในวารสารระดับนานาชาติก่อนสำเร็จการศึกษา นอกจากนี้ยังมีการใช้ระบบกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา เป็นเครื่องมือเพื่อกำหนดทิศทาง บริหารจัดการเรียนการสอน ตรวจสอบและประเมินอีกด้วย (2)คุณลักษณะของบัณฑิตระดับปริญญาเอก สาขาวิชาดนตรีศึกษา ตามแนวคิดการใช้ผลปลายทางเป็นฐาน ประกอบด้วย 1) มีคุณธรรม จริยธรรม 2) มีทักษะการทำวิจัย และนำเสนอผลงาน 3) มีทักษะทางปัญญาและการคิด 4) มีทักษะทางสังคม ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคล และบุคลิกภาพเหมาะสม 5) มีความรู้และทักษะสำหรับศตวรรษที่ 21 6) มีจิตสำนึกสาธารณะ รักษ์ไทย รักษ์โลก 7) มีความรู้และทักษะในวิชาชีพดนตรี (3)หลักสูตรดุष्ฎีบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา ตามแนวคิดการใช้ผลปลายทางเป็นฐานแบบเน้นคุณลักษณะของบัณฑิต มีรูปแบบเพื่อสร้างองค์ความรู้ในศาสตร์ของดนตรีศึกษา ตามแนวคิดการใช้ผลปลายทางเป็นฐานแบบเน้นคุณลักษณะของบัณฑิต มีรูปแบบเพื่อสร้างองค์ความรู้ในศาสตร์ของดนตรีศึกษา มุ่งผลิต นักวิชาการ นักวิจัย ผู้บริหาร ผู้สอน และบุคลากรทางดนตรีศึกษา ชื่อปริญญาปรัชญาดุष्ฎีบัณฑิต ชื่อย่อภาษาอังกฤษ Ph.D. (Music) หรือ ครุศาสตรดุष्ฎีบัณฑิต ชื่อย่อ Ph.D. (Music Education) รับผู้สำเร็จการศึกษาทั้งปริญญาตรีและปริญญาโท ใช้เวลาศึกษา 5-8 และ 3-6 ปี เรียน 82 และ 57 หน่วยกิตตามลำดับ จัดการศึกษาตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

นอกจากนี้งานวิจัยยังได้นำเสนอ รูปแบบหลักสูตรแบบสร้างสรรค์เอง (Self Created Model) และรูปแบบการเรียนรู้แบบ Like คือการเรียนรู้รูปแบบการเรียนการสอนเชิงผลิตภาพ (Productivity-based Instruction Model) ได้แก่ เรียนรู้ (Learning) ลงลึก (In) ต่อยอด (Concept) สำแดง (Exhibition)

คริสตินเบิร์กแมน (Christine Bergman, 2012) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัญหาและวิธีการในการศึกษาและวิจัยทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตก จากวิทยานิพนธ์ในปี 2007-09 วัตถุประสงค์ในการวิจัยคือปรับกระบวนการทางทฤษฎีของนาฏศิลป์ตะวันตกให้เข้าสู่ระบบระเบียบการวิจัยโดยใช้มุมมองของสตรีศึกษา คำถามในการวิจัยคือ กระบวนการในการวิจัยทางด้านนาฏศิลป์คืออะไร และ ระเบียบวิธีการทางการวิจัยนาฏศิลป์คืออะไรและเรารู้อะไรบ้างเกี่ยวกับกระบวนการวิจัยทางด้านนาฏศิลป์ โดยใช้กระบวนการบรรยายเกี่ยวกับการทำงานประสบการณ์วิชาชีพเชื่อมโยงเข้าสู่กระบวนการเรียนการสอนในระดับอุดมศึกษา และทำการวิเคราะห์โดยใช้กรอบมาตรฐานการเรียนรู้การเต้นรำแห่งชาติเป็นกรอบในการวิจัยค้นหาข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับเอกสารการเต้นรำจากปี 1926 เพื่อนำเสนอเปรียบเทียบข้อมูลผลการวิจัยพบว่า มีหลักสูตรด้านนาฏศิลป์ในระดับดุซฐิบัณฑิตในประเทศสหรัฐอเมริกา 4 หลักสูตรใช้เวลาในการศึกษามากกว่า 3 ปี ผู้วิจัยได้ทำการศึกษาเปรียบเทียบและสร้างรูปแบบกระบวนการวิจัยทางการด้านนาฏศิลป์ในอนาคตเพื่อสร้างองค์ความรู้จากมุมมองของสตรีศึกษา

วิเวียน แคทรีนเอลเดอร์ (Vivian Kathleen Elder, 2014) ได้ศึกษาเรื่อง การเทียบเคียงการใช้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางในการเรียนการสอนการปฏิบัติในรัฐมิสซูรีวิทยาลัยชุมชน โดยการที่ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การเรียนการสอนมุ่งเน้นไปที่การเพิ่มบทบาทของอาจารย์ผู้สอนจากการให้บริการของข้อมูลที่จะอำนวยความสะดวกในการเรียนรู้ วิทยาลัยชุมชนมิสซูรีได้ปฏิบัติตามภารกิจ เป้าหมายเชิงกลยุทธ์ แม้ว่าตัวชี้วัดสำหรับการแสดงให้เห็นถึงความมุ่งมั่นนี้ในรูปแบบของตัวหนังสือที่สร้างขึ้น โดย ดร. Blumberg (2009) การศึกษาครั้งนี้ได้รับการดำเนินการ อยู่กับวิธีการของอาจารย์ แตกต่างถ้าที่ทั้งหมดจากลักษณะของอาจารย์แบบดั้งเดิมมากขึ้น ปริมาณการศึกษาสาเหตุ-เปรียบเทียบความพยายามที่จะอยู่ทั้งสองประเด็น สำรวจเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ได้รับการออกแบบให้ใช้คะแนนการใช้วิธีการเรียนการสอนโดย การใช้ผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง การสำรวจยังได้รับการอนุญาตให้นักวิจัยที่จะมองหาสิ่งที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญระหว่างการใช้อาจารย์ของสถาบันวิธีการสอนและการฝึกอบรมของเขาหรือเธอในการเรียนการสอนที่มีประสบการณ์การเรียนการสอนและนักวิชาการการวิเคราะห์ผลการจัดอันดับผู้ตอบแบบสอบถามระบุว่าตัวเองอยู่ในระดับสูงของก้าวไปสู่วิธีการสอน ผู้ตอบแบบสอบถามที่รายงานได้รับการฝึกอบรมในการเรียนการสอนจากการพัฒนาอาชีพ ให้นอกจากนายจ้างของพวกเขาและคณาจารย์ในด้านการพูดและการเขียนการสื่อสารที่เกี่ยวข้องกับอย่างมีนัยสำคัญกับ ผู้เรียนเป็นศูนย์กลางมากขึ้นวิธีการสอน ผู้ตอบแบบสอบถามที่รายงานได้รับการฝึกอบรมในการเรียนการสอนจากการพัฒนาอาชีพนายจ้างให้มีความสัมพันธ์กับการเรียนเป็นศูนย์กลางมีนัยสำคัญน้อยวิธีการสอน ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญในการใช้วิธีการสอน ถูกพบในหมู่ผู้ตอบแบบสอบถามที่แตกต่างกับปีของประสบการณ์การเรียนการสอน เหล่านี้ผลการวิจัยบ่งบอกถึงการเปลี่ยนแปลงกลยุทธ์การพัฒนาในระดับอาชีพหลักสูตรและการจ้างงาน

นโยบายมากที่สุดสถาบันการศึกษาที่มีประสิทธิภาพควรต้องการที่จะเพิ่มการใช้ของการปฏิบัติการของผู้เรียนที่เป็นศูนย์กลาง

จากการศึกษาและสืบค้นเอกสารและรายงานการวิจัยที่เกี่ยวข้องดังกล่าว พบว่าการพัฒนาหลักสูตรการศึกษาเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติในระดับปริญญาบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นหลักสูตรที่สถาบันการศึกษาต้องการให้ความรู้ความเข้าใจเพื่อฝึกทักษะประสบการณ์ การวิจัยส่วนใหญ่ต้องการมาตรฐานและตัวชี้วัดเพื่อนำมาพัฒนาหลักสูตร และยังไม่มีผู้วิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในประเทศไทย ผู้วิจัยได้นำแนวคิดจากการศึกษามาสรุปเป็นประเด็นได้ดังนี้

ด้านการเทียบเคียง
การจัดการศึกษา

ด้านการพัฒนา
มาตรฐานหลักสูตร

ด้านการพัฒนา
รูปแบบหลักสูตร

ด้านการเทียบเคียงสมรรถนะมีความเหมาะสมในการใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยทางด้านการจัดการศึกษาได้ดีเพราะมีกระบวนการเทียบเคียงที่หลากหลายสามารถเลือกใช้กับการบริหารจัดการด้านอุดมศึกษาได้หลายพันธกิจ การเก็บข้อมูลใช้วิธีการสัมภาษณ์และแบบสอบถาม และกรอบในการเทียบเคียงที่ผู้วิจัยกำหนดขึ้นเองตามความเหมาะสมของขนาดองค์กรที่ต้องการเทียบเคียง

ด้านการพัฒนามาตรฐานหลักสูตรเป็นการพัฒนาด้านกรอบแนวคิดในการพัฒนามาตรฐานหลักสูตรเพื่อให้เกิดมาตรฐานในการเรียนการสอนที่นำไปสู่การสร้างมาตรฐานวิชาชีพในแต่ละสาขาที่ต้องการพัฒนา

ด้านการพัฒนารูปแบบหลักสูตรเป็นการพัฒนาเพื่อให้สอดคล้องกับกรอบแนวคิดมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552

นอกจากนี้ในงานวิจัยต่างประเทศเกี่ยวกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกนิยมใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) ผู้วิจัยได้นำแนวคิดจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในประเทศและต่างประเทศนี้มาพัฒนาเป็นกระบวนการในการพัฒนาหลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกเพื่อให้หลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทย มีความเป็นมาตรฐานเทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศต่อไป

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การศึกษาวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศไทย โดยการเทียบเคียง ดังนี้คือ

1. วิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในต่างประเทศ
2. วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย
3. วิเคราะห์เทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในต่างประเทศ
4. พัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศไทยสู่มาตรฐานสากล

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าวนำมาสู่วิธีการดำเนินการวิจัยได้ดังนี้คือ

กลุ่มข้อมูลเอกสาร

ประกอบด้วย

1. ข้อมูลเอกสารเกี่ยวกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตก จากหนังสือ บทความ วิทยานิพนธ์ เอกสารหลักสูตร และรายงานการวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศ โครงสร้างหลักสูตร รายละเอียดรายวิชา คู่มือนักศึกษา เอกสารประชาสัมพันธ์ ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง
2. ข้อมูลที่ใช้ในการวิเคราะห์เปรียบเทียบหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกได้แก่
 - 2.1 ข้อมูลหลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยที่เป็นหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต/ศึกษาศาสตรบัณฑิตที่เปิดสอนในประเทศไทย โดยเป็นหลักสูตรของมหาวิทยาลัยที่เปิดสอนหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกเป็นวิชาเอก ในการวิจัยนี้ได้คัดเลือกหลักสูตรจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ที่มีการจัดตั้งและเปิดสอนหลักสูตรที่ให้ปริญญาด้านนาฏศิลป์ตะวันตกโดยตรง เกินกว่า 10 ปี มีกลุ่มบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตที่สามารถเก็บข้อมูลที่สะท้อนภาพคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพบัณฑิตเป็นที่ยอมรับในวงการวิชาชีพและกลุ่มผู้ใช้บัณฑิต คือ

- 1) ตะวันตก) คณะศิลปกรรมศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 2) หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต วิชาเอกนาฏศิลป์สากลศป.บ (นาฏศิลป์สากล) สาขาวิชาศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
- 3) หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิตกลุ่มวิชาเอกนาฏศิลป์ตะวันตกศป.บ ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (นาฏศิลป์ตะวันตก) คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
- 4) หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต ภาควิชานาฏศิลป์ศึกษาศึกษาศาสตรบัณฑิต ศษ.บ. (นาฏศิลป์สากลศึกษา) คณะศึกษาศาสตร์ สถาบันพัฒนศิลป์

2.2 หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกที่เปิดสอนในต่างประเทศ ในการวิจัยนี้ได้เลือกศึกษาหลักสูตรของประเทศนิวซีแลนด์ ประเทศออสเตรเลีย ประเทศสหรัฐอเมริกา และ ประเทศอังกฤษ เนื่องจากเป็นกลุ่มประเทศที่มีศักยภาพในด้านการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกมีองค์กรวิชาชีพให้การรองรับ มีการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษทำให้สามารถสืบค้นเข้าถึงข้อมูลได้ หลากหลายมีความเป็นพหุวัฒนธรรมที่เหมาะสมและใกล้เคียงกับบริบทของประเทศไทย โดยได้เลือกหลักสูตรที่นำมาศึกษาดังนี้

- 1) Bachelor of Dance Studies (Honours) The University of Auckland, New Zealand
- 2) The Bachelor of Fine Arts (Dance) Victorian Collage of the Arts, Australia
- 3) The Bachelor of Fine Arts in Dance.The University of Texas at Austin, USA.
- 4) The Bachelor of Art in Dance Education Royal Academy of Dancing, England

2.3 เอกสารหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกที่จะทำการเทียบเคียงสมรรถนะ ในการวิจัยนี้จะศึกษาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของประเทศออสเตรเลีย โดยการเจาะจงเลือกหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ วิทยาลัยการเด่นรั่วิคตอเรียน (Victorian Collage of The Arts School of Dance) เมืองเมลเบิร์น (Melbourne) ประเทศออสเตรเลีย (Australia) ซึ่งเป็นหลักสูตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากองค์กรวิชาชีพ Curriculum Council, Western Australia เทียบเคียงกับหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ (นาฏศิลป์ตะวันตก) Bachelor of Fine and Applied Arts (B.F.A.) คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเนื่องจากเป็นหลักสูตรและสถาบันการศึกษาที่ทำการเปิดสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกแห่งแรกในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย เปิดทำการสอนมากกว่า 20 ปี และเป็นหลักสูตรที่ได้รับการรับรองมาตรฐานจากสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ

กลุ่มข้อมูลบุคคล ประกอบด้วย

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสภาพปัจจุบันของหลักสูตร
2. กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์สำหรับความคิดเห็นในการการจัดหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตก
3. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาที่จะทำการเทียบเคียงสมรรถนะ
4. กลุ่มผู้ตรวจสอบร่างการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์

ตะวันตก

ตารางที่ 3 สรุปจำนวนกลุ่มตัวอย่างในกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสภาพปัจจุบันของหลักสูตร

สถาบัน ผู้ให้ ข้อมูล	จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ	มหาวิทยาลัย มหาสารคาม	สถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์	รวม
อาจารย์ ประจำ หลักสูตร	3	3	3	3	12
นิสิต นักศึกษา	20	20	20	20	80
บัณฑิต	20	20	20	20	80
ผู้ใช้บัณฑิต	10	10	10	10	40
รวม	51	51	51	51	212

ที่มา: งานทะเบียนวัดผล ฝ่ายวิชาการ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2558
 งานรับนิสิตใหม่ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2558
 งานรับนิสิตใหม่ คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2558
 ระบบรับสมัครอุดมศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์, 2558

1. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลสภาพปัจจุบันของหลักสูตร

กลุ่มตัวอย่างในข้อนี้คือประชากร ได้แก่

1.1 อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก จากสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยจำนวน 4 คน สถาบันละ 1 คนเนื่องจากอาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกมีผู้เข้าเกณฑ์การเป็นผู้รับผิดชอบหลักสูตรจำนวนน้อย เนื่องจากยังไม่มี การเปิดสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาโท การเป็นผู้รับผิดชอบประจำหลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก ใช้คุณสมบัติจากสาขาอื่นประกอบเช่น ศิลปศึกษา ศิลปะการแสดง อุดมศึกษา นาฏศิลป์ไทย เพื่อให้ครบจำนวนผู้รับผิดชอบหลักสูตร

1.2 นิสิต นักศึกษาสาขาวิชา วิชาเอก นาฏศิลป์ตะวันตกนาฏศิลป์ นาฏศิลป์สากล นาฏศิลป์ และนาฏศิลป์ศึกษา ใน คณะศิลปกรรมศาสตร์ คณะศิลปศาสตร์ คณะศึกษาศาสตร์ ชั้นปีที่ 4 จำนวน 20 คนต่อสถาบันผู้ผลิตบัณฑิตรวมจำนวน 80 คน

1.3 บัณฑิตสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในหลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์ บัณฑิต ศิลปศาสตรบัณฑิตและ ศึกษาศาสตรบัณฑิตจำนวน 20 คนสถาบันผู้ผลิตบัณฑิต โดยเก็บข้อมูล บัณฑิตที่จบการศึกษามาไม่ต่ำกว่า 3 ปี รวมจำนวน 80 คน

1.4 ผู้ใช้บัณฑิตสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกทั้งหน่วยงานรัฐและเอกชน การกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน ต่อสถาบันที่ผลิตบัณฑิตสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกรวม จำนวน 40 คน

2. กลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์ สำหรับความคิดเห็นเชิงลึกเพื่อร่างหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตก โดยการเทียบเคียงสมรรถนะหน้าที่การงาน ผู้วิจัยเลือกกลุ่มผู้ให้สัมภาษณ์แบบเจาะจง (Purposive Sampling) จากหลักสูตรทั้ง 4 หลักสูตรคือผู้บริหารระดับสูงได้แก่คณบดี หรือ รองคณบดีฝ่ายวิชาการ หรือ หัวหน้าภาควิชาจำนวน 4 คนและผู้บริหารระดับกลางได้แก่ ประธานสาขาวิชา หรือ อาจารย์ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจำนวน 4 คน

3. กลุ่มผู้ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถาบันอุดมศึกษาที่จะทำการเทียบเคียงสมรรถนะการ เทียบเคียงสมรรถนะหลักสูตรในการวิจัยนี้เป็นการเทียบเคียงในด้านหน้าที่การงานในการจัดการเรียน การสอนของหลักสูตร โดยกำหนดผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์ของหลักสูตรในการเทียบเคียงใน สถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศดังนี้

3.1 หลักสูตรในประเทศไทยได้แก่หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชา นาฏศิลป์ (นาฏศิลป์ตะวันตก) Bachelor of Fine and Applied Arts (B.F.A.) คณะศิลปกรรม ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเก็บข้อมูลจากผู้บริหารระดับคณบดี หรือ รองคณบดีฝ่ายวิชาการ หรือ หัวหน้าภาควิชา หรือประธานสาขาวิชา หรือ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจำนวน 1 คน

1) อาจารย์ผู้สอนมีประสบการณ์ในการสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกไม่ต่ำกว่า 2 ปีจำนวน 1 คน

2) นิสิต นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปัจจุบัน ปีที่ 2 ปีที่ 3 และปีที่ 4 รวมจำนวน 3 คน

3.2 หลักสูตรต่างประเทศได้แก่ หลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ วิทยาลัยการเดินรำวิคตอเรียน (Victorian Collage of The Arts School of Dance) เมืองเมลเบิร์น (Melbourne) ประเทศออสเตรเลีย (Australia)

1) ผู้บริหารระดับคณบดี หรือ รองคณบดีฝ่ายวิชาการ หรือ หัวหน้าภาควิชา หรือประธานสาขาวิชา หรือ ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จำนวน 1 คน

2) อาจารย์ผู้สอนมีประสบการณ์ในการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกไม่ต่ำกว่า 2 ปี จำนวน 1 คน

3) นิสิต นักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตรปัจจุบันไม่ต่ำกว่า 3 ภาคการศึกษาจำนวน 3 คน

4. กลุ่มผู้ตรวจสอบร่างกรอบแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรและการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้ทรงคุณวุฒิทั้งด้านอุดมศึกษา ด้านนาฏศิลป์ตะวันตก ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษา ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการจัดทำกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย เป็นผู้ทรงคุณวุฒิทั้งสิ้น 12 คน แบ่งผู้ทรงคุณวุฒิออกเป็น 3 ด้าน โดยมีเกณฑ์การพิจารณาโดยวิธีการคัดเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) ตามเกณฑ์ที่กำหนดเลือกดังนี้

4.1 ผู้บริหารระดับคณบดี หรือ รองคณบดีฝ่ายวิชาการ หรือ หัวหน้าภาควิชา หรือประธานสาขาวิชา หรือ ผู้รับผิดชอบหลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยจำนวน 4 คน

4.2 ผู้ทรงคุณวุฒิด้านนาฏศิลป์ตะวันตก เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์ในหลักสูตรการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตก มีผลงานที่เป็นเอกสารทางวิชาการ เผยแพร่ทางนาฏศิลป์ตะวันตกเป็นที่รู้จักและเป็นที่ยอมรับในวงการนาฏศิลป์ตะวันตกด้านต่างๆ เช่น บัลเลต์ แจ๊ส นาฏศิลป์ร่วมสมัย อีบฮอบมีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปี จำนวน 5 คน

4.3 ผู้ทรงคุณวุฒิในด้านใดด้านหนึ่ง ได้แก่ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน และมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศไทย เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ ความเชี่ยวชาญ มีประสบการณ์เป็นที่ยอมรับด้านการประกันคุณภาพการศึกษาระดับอุดมศึกษา ด้านมาตรฐานการศึกษาระดับอุดมศึกษา การติดตาม ตรวจสอบ และการประเมินผล หรือมีผลงานที่เป็น

เอกสารทางวิชาการเผยแพร่ด้านการประกันคุณภาพการศึกษาในระดับอุดมศึกษามีประสบการณ์ในการทำงานไม่น้อยกว่า 5 ปีจำนวน 3 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

งานวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศไทยสู่มาตรฐานสากลมีเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยดังนี้

1. แบบวิเคราะห์สาระ เป็นแบบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเพื่อวิเคราะห์สาระสำคัญของประเด็นที่การศึกษาแล้วทำการสังเคราะห์เนื้อหาเพื่อให้ได้ข้อมูลหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกที่สอดคล้องกับแนวคิดเชิงทฤษฎี สภาพปัจจุบัน ประกอบด้วย

1.1 การวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและปัญหาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยเพื่อให้ได้ข้อมูลถึงความสำคัญและปัญหาของการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก ในสถาบันอุดมศึกษาไทย

1.2 การวิเคราะห์หลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในต่างประเทศ

2. แบบสอบถามเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลการจัดการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตก ประกอบด้วยข้อมูล 3 ส่วนคือ

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไป

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับหลักสูตรและการเรียนการสอน

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารจัดการ

ส่วนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานบุคลากร

ส่วนที่ 5 แบบสอบถามเกี่ยวกับการสนับสนุนการเรียนการสอน

ส่วนที่ 6 แบบสอบถามเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร

มีเกณฑ์ความคิดเห็นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับซึ่งมีความหมาย ดังนี้

5	หมายความว่า	ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นมากที่สุด
4	หมายความว่า	ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นมาก
3	หมายความว่า	ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้น ปานกลาง
2	หมายความว่า	ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้น น้อย
1	หมายความว่า	ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้น น้อยที่สุด

3. แบบสัมภาษณ์การเทียบเคียงสมรรถนะ (แบบไม่มีโครงสร้าง) มีเฉพาะหัวข้อคำถามหลัก เนื่องจากต้องการข้อมูลในเชิงลึกและกว้างขวาง และให้อิสระแก่ผู้ถูกสัมภาษณ์ในการตอบคำถามโดย

มีแบบสัมภาษณ์ 2 ชุด ได้แก่ แบบสัมภาษณ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (ฉบับภาษาไทย) และแบบสัมภาษณ์วิทยาลัยการเดินรำวิคตอเรียน (ฉบับภาษาอังกฤษ) โดยประเด็นในการสัมภาษณ์จะมีความสอดคล้องกับตัวชี้วัดในการบริหารและการจัดการเรียนการสอน มีดังนี้

- 1) ปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- 2) โครงสร้างองค์กร
- 3) รูปแบบการบริหารงาน
- 4) โครงสร้างหลักสูตรรายวิชา
- 5) การบริหารบุคลากร
- 6) การคัดเลือกนิสิต นักศึกษา เข้าศึกษา
- 7) การให้คำปรึกษาและการแก้ไขปัญหา
- 8) การวิจัย
- 9) การบริการวิชาการ
- 10) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
- 11) การประเมินผล
- 12) การให้บริการงานและอาชีพต่อเนื่อง

4. แบบตรวจสอบกรอบแนวคิดการพัฒนาหลักสูตร สำหรับผู้ทรงคุณวุฒิ มี 2 ประเด็นหลักในการพิจารณา คือ

- 4.1 ความถูกต้อง เหมาะสมของรายละเอียดหลักสูตร และความสอดคล้องของทิศทางการพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกสู่มาตรฐานสากล
- 4.2 ข้อเสนอแนะในการพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตก

การตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือ

ผู้วิจัยกำหนดขั้นตอนการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังนี้

1. นำเสนออาจารย์ที่ปรึกษา ตรวจสอบและแก้ไขเบื้องต้น
2. ตรวจสอบความเป็นปรนัย (Objective) ของเครื่องมือ นำเสนอผู้เชี่ยวชาญด้านอุดมศึกษา จำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบความชัดเจนของคำถามและประเด็นที่จะถาม
3. ตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content Validity) ให้ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหาร การจัดการศึกษา การบริหารคุณภาพ การวิจัย หรือ ทางด้านอุดมศึกษา จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบความตรงของเนื้อหา โดยเปรียบเทียบระหว่างเป้าหมายและวัตถุประสงค์ของการวิจัย และรายละเอียดใน

แบบสอบถามด้วยวิธีการวัดค่าความเที่ยงตรงของแบบสอบถามด้วยวิธีการการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC : Index of item objective congruence)

นำผลที่ได้จากการตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือไปแก้ไขเครื่องมือ เพื่อนำไปใช้เก็บรวบรวมในการทำวิจัยต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการเก็บข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลตามกระบวนการดังต่อไปนี้

1. การเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบวิเคราะห์สาระ ได้แก่ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากเอกสาร ใช้การวิเคราะห์เนื้อหา เพื่อให้ได้ข้อสรุปต่างๆ ในการศึกษา เช่น ประวัติ ปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในประเทศไทย

2. การรวบรวมข้อมูลจากการสัมภาษณ์และยืนยันข้อมูล มีทั้งที่การเดินทางไปสัมภาษณ์ที่ปฏิบัติงานจริงด้วยตนเอง สัมภาษณ์ผ่านทางโทรศัพท์ ที่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ วิทยาลัยวิศวะเวียง (Victorian Collage of the Arts School of Dance) ที่ได้รับการคัดเลือกเป็นคู่เทียบเคียง มีการสัมภาษณ์ผ่านทางจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ หรือเอกสารเฉพาะทางกับเจ้าหน้าที่ในแผนกนาฏศิลป์ตะวันตก

2.1 ติดต่อนัดหมายกับผู้ที่จะไปสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal)

2.2 ส่งหนังสือขอความอนุเคราะห์จากคณะครุศาสตร์ พร้อมประเด็นที่ต้องการสัมภาษณ์ไปยังผู้ที่เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสัมภาษณ์

3. การรวบรวมข้อมูลจากการสังเกตและการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงาน ที่เกิดจากการเป็นผู้ปฏิบัติ กำกับ ติดตามการทำงานนั้นๆ ด้วยตนเองแบบเต็มเวลาตลอดระยะเวลาที่เก็บรวบรวมข้อมูล

4. การตรวจสอบร่างหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกโดยใช้วิธีการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยการนัดหมายตามวัน เวลา และสถานที่ที่มีความเหมาะสม พร้อมส่งเอกสารการวิจัยให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้ศึกษาล่วงหน้าอย่างน้อย 1-2 สัปดาห์ และดำเนินการประชุมเพื่อการพิจารณาให้ความเห็น ข้อเสนอแนะ และหาข้อสรุปของร่างรูปแบบที่เหมาะสมร่วมกัน แล้วจึงนำมาปรับปรุงตามความคิดเห็น และข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลซ้ำในประเด็นที่มีข้อโต้แย้ง หรือมีความเห็นไม่ตรงกันจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง

การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติ

1. ข้อมูลที่ได้จากเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง จากการสังเกตสัมภาษณ์และการเปรียบเทียบข้อมูลหลักสูตร ใช้การวิเคราะห์สาระ (Content Analysis) เพื่อให้ได้ประเด็นสำคัญของหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในประเทศไทยและต่างประเทศ

2. ข้อมูลที่ได้จากการวิเคราะห์เทียบเคียง นำมาวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ โดยการสรุปประเด็นสาระตามหัวข้อที่ศึกษาในการเทียบเคียงหลักสูตร 12 ประเด็น

- 1) ปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร
- 2) โครงสร้างองค์กร
- 3) รูปแบบการบริหารงาน
- 4) โครงสร้างหลักสูตรรายวิชา
- 5) การบริหารบุคลากร
- 6) การคัดเลือกนิสิต นักศึกษา เข้าศึกษา
- 7) การให้คำปรึกษาและการแก้ไขปัญหา
- 8) การวิจัย
- 9) การบริการวิชาการ
- 10) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม
- 11) การประเมินผล
- 12) การให้บริการงานและอาชีพต่อเนื่อง

3. ข้อมูลเชิงปริมาณจากแบบสอบถามเพื่อสำรวจสภาพปัจจุบันของหลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก วิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมสำเร็จรูปสถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลค่าของมาตราส่วน ประเมินค่าข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า โดยกำหนดค่าเฉลี่ยดังนี้

- 4.01–5.00 หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับ มากที่สุด
- 3.01–4.00 หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับ มาก
- 2.01–3.00 หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับ ปานกลาง
- 1.01–2.00 หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับ น้อย
- 0.01–1.00 หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับ น้อยที่สุด

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้ระเบียบวิธีวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศไทย โดย การเทียบเคียงมีขั้นตอนการดำเนินการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยและหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในต่างประเทศ

1) ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรด้านนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศที่มีการรับรองมาตรฐานโดยองค์กรวิชาชีพในสถาบันการศึกษาจากต่างประเทศ ที่มีมาตรฐานสากลรองรับ และเป็นที่ยอมรับในการเรียนนาฏศิลป์ตะวันตกจำนวน 4 สถาบันคือ The University of Auckland (New Zealand) Victorian Collage of The Arts (Australia)The University of Texas at Austin (USA) และRoyal Academy of Dancing (England)

2) ศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรและผลลัพธ์การเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ ตะวันตก ในสถาบันอุดมศึกษาไทยและ สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

3) ศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบจากเอกสารหลักสูตร มคอ.2 ของสถาบันอุดมศึกษาไทยที่เปิดสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก จำนวน 4 สถาบันคือ ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขาวิชานาฏศิลป์สากล คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สาขาวิชานาฏศิลป์สากลศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย

1) ศึกษาวิเคราะห์สาระจากเอกสารหลักสูตร ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ ผู้ปฏิบัติงานจริง ตลอดจนงานวิจัยที่เกี่ยวข้องโดยการวิเคราะห์เอกสาร ในประเด็นต่อไปนี้

1.1 ปรัชญา วัตถุประสงค์หลักสูตร และสภาพปัจจุบันของหลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกใน 5 สถาบันอุดมศึกษาไทย ได้แก่จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมหาวิทยาลัยมหาสารคาม และสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

1.2 ศึกษาพัฒนาการ ความเป็นมา ความสำคัญ และโครงสร้างหลักสูตร ปัญหาอุปสรรค หรือข้อจำกัดของการจัดการเรียนการสอนในสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยตามหลักสูตร 4 ด้านคือ ด้านหลักสูตรและเนื้อหาวิชา, ด้านการสอน, ด้านผู้เรียน, ด้านการจัดการเรียนการสอน

2) สรุปเนื้อหาจากการวิเคราะห์สาระในข้อที่ 1 เพื่อให้ได้ประเด็นสำคัญดังต่อไปนี้คือ

2.1 องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย

2.2 แนวคิดหลักในการสร้างหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย

2.3 หลักสูตรการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย

ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์เทียบเคียงสมรรถนะหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในต่างประเทศ

ขั้นตอนนี้ ผู้วิจัยได้เลือกประเภทการเทียบเคียงสมรรถนะหน้าที่การงาน (Functional Benchmarking) เป็นการเป็นการเทียบเคียงกระบวนการทำงานของหน่วยงานเรากับหน่วยงานอื่นที่มีกระบวนการคล้ายคลึงกันโดยมีขั้นตอนการศึกษาดังนี้คือ

1. ขั้ววางแผน

1.1 กำหนดหัวข้อที่ต้องการเทียบเคียงเกณฑ์ในแต่ละประเด็นการวิเคราะห์ดังนี้

1) ปรัชญา และวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

2) โครงสร้างองค์กร

3) รูปแบบการบริหารงาน

4) โครงสร้างหลักสูตรและรายวิชา

5) การจัดการเรียนการสอน

6) การบริหารบุคลากร

7) การคัดเลือกนิสิต นักศึกษา เข้าศึกษา

8) การวิจัย

9) การบริการวิชาการ

10) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

11) การให้บริการงานและอาชีพต่อเนื่อง

1.2 เลือกและกำหนดสถาบันในต่างประเทศที่เป็นคู่เทียบเคียงสมรรถนะ ได้ทำการศึกษา โดยการวิเคราะห์สาระจากเอกสารในขั้นตอนที่ 1 โดยคัดเลือกหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในมหาวิทยาลัยต่างประเทศที่มีวิธีการปฏิบัติที่ดีได้รับการยอมรับในระดับนานาชาติ มีความใกล้เคียงกัน หลักสูตรที่มีมาตรฐาน มีขนาดขององค์กรที่มีการจัดการเรียนการสอน ที่มีความเหมาะสมในการเทียบเคียงสมรรถนะมีความต้องการพัฒนาอัตลักษณ์ของประเทศโดยการใช้ฐานของนาฏศิลป์ตะวันตกเป็นศาสตร์ในการเชื่อมโยง สืบทอด ศิลปะร่วมสมัย ให้คงอยู่ต่อไปร่วมกับวัฒนธรรมเดิม และมีความพร้อมในการให้ความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล เหมาะสมกับค่าใช้จ่ายในการเก็บรวบรวมข้อมูล แล้วเลือกมา 1 สถาบันคือ วิทยาลัยการเดินรำวิคตอเรียน (Victorian Collage of

The Arts School of Dance) เมืองเมลเบิร์น (Melbourne) รัฐวิกตอเรีย (Victorian) ประเทศออสเตรเลีย (Australia) เป็นวิทยาลัยที่ขึ้นตรงกับ มหาวิทยาลัยเมลเบิร์น (Melbourne University) โดยเลือกหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตก (The Bachelor of Fine Arts (Dance)) ทั้งนี้ในการขอความร่วมมือเพื่อเก็บรวบรวมข้อมูลวิทยาลัยต้นรำวิกตอเรีย ผู้วิจัยได้กำหนดให้จัดทำและส่งเอกสารชี้แจงเพื่อทำความเข้าใจถึงวัตถุประสงค์ของการมาเก็บรวบรวมข้อมูล ขอบเขตการวิจัย การรับรองทางด้านจริยธรรมของการวิจัย (Ethic Approval)

เนื่องจากงานวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงคุณภาพ การให้ความมั่นใจในการรักษาความลับข้อมูลของผู้ให้สัมภาษณ์ตามกฎหมายส่วนบุคคล (Privacy Law) ของประเทศออสเตรเลีย วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล การวิเคราะห์ข้อมูล การสรุปผล เอกสารและวารสารที่ตีพิมพ์ การเก็บรักษางานวิจัย และสถานที่จัดเก็บ แบบสัมภาษณ์และเนื้อหาในการสัมภาษณ์ เพื่อนำเข้าพิจารณาในที่ประชุมคณะกรรมการวิจัยทางการศึกษาของวิทยาลัยต้นรำวิกตอเรียเพื่อพิจารณา ก่อนจึงจะได้รับการอนุญาตให้เก็บรวบรวมข้อมูลเฉพาะที่ได้รับการอนุญาตและเป็นไปตามข้อตกลงเท่านั้น ไม่ว่าจะเป็นการกำหนดระยะเวลาและช่วงเวลา ประเภทและจำนวนของกลุ่มตัวอย่าง วิธีการเก็บที่ไม่ละเมิดสิทธิส่วนบุคคล เช่น การให้ข้อมูลของกลุ่มตัวอย่างต้องเป็นไปด้วยความสมัครใจ ห้ามถ่ายภาพ หรือบันทึกเสียงระหว่างการสัมภาษณ์ กลุ่มตัวอย่างมีสิทธิ์ยกเลิกการให้ข้อมูลทั้งหมดหลังจากที่ได้รับการสัมภาษณ์ไปแล้ว

1.3 กำหนดวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยระบุถึงเครื่องมือและผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อทำการศึกษาระบวนการของหลักสูตรในการเทียบเคียงซึ่งมีขั้นตอนดังนี้

1) หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ (นาฏศิลป์ตะวันตก) Bachelor of Fine and Applied Arts (B.F.A.) คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นการศึกษาตนเอง ที่เป็นต้นแบบของสาขาวิชาด้านศิลปะการแสดงและนาฏศิลป์ที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาแห่งแรกในประเทศไทย

2) ศึกษาและวิเคราะห์เอกสารข้อมูล ได้แก่ โครงสร้างหลักสูตร ผลลัพธ์การเรียนรู้ เอกสารประชาสัมพันธ์

3) สัมภาษณ์และยืนยันข้อมูลจากหัวหน้าสาขาวิชา อาจารย์ประจำหลักสูตร และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในระหว่างการศึกษาปฏิบัติงาน

1.4 การศึกษาองค์กรคู่เทียบเคียง โดยศึกษาการจัดการของหน่วยงานกลางที่ทำหน้าที่ประสานงานสร้างหลักสูตร จัดการเรียนการสอน ได้แก่ Faculty of Victorian Collage of The Arts และหน่วยงานอาชีพ Faculty Professional Services

1) ศึกษาวิเคราะห์เอกสารได้แก่ โครงสร้างหลักสูตร รายละเอียดรายวิชา คู่มือ นักศึกษา เอกสารประชาสัมพันธ์ ฐานข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ โปรแกรมการเรียนรู้ออนไลน์ และเว็บไซต์ที่เกี่ยวข้อง

2) สัมภาษณ์และยืนยันข้อมูลจากหัวหน้าสาขานาฏศิลป์ อาจารย์ผู้สอนรายวิชา เจ้าหน้าที่และพนักงานที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนสาขานาฏศิลป์ตะวันตก และมีการ สอบถามข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในระหว่างการเก็บรวบรวมข้อมูล

2. ขั้นตอนการ

2.1 วิเคราะห์เอกสารเกี่ยวกับ หลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร ประวัติ ความเป็นมา พันธกิจ

2.2 สัมภาษณ์ข้อมูลจากบุคลากรในสถานศึกษาที่ทำการเทียบเคียงสมรรถนะ

2.3 สังเกตจากการมีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานตลอดช่วงเวลาของการเก็บรวบรวม ข้อมูล

2.4 วิเคราะห์สาระที่ได้ในประเด็นความสอดคล้องและความแตกต่างตามหัวข้อที่ ต้องการเทียบเคียงในหัวข้อระหว่างสองหลักสูตรที่เป็นคู่เทียบเคียง

2.5 ร่างหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกโดยเลือกแนวทางการจัดการที่ดีจากผลการวิจัย ชำต้น กำหนดเป้าหมายการจัดการในอนาคต และรายละเอียดของหลักสูตร และให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบครั้งที่ 1 เพื่อทำการปรับปรุง

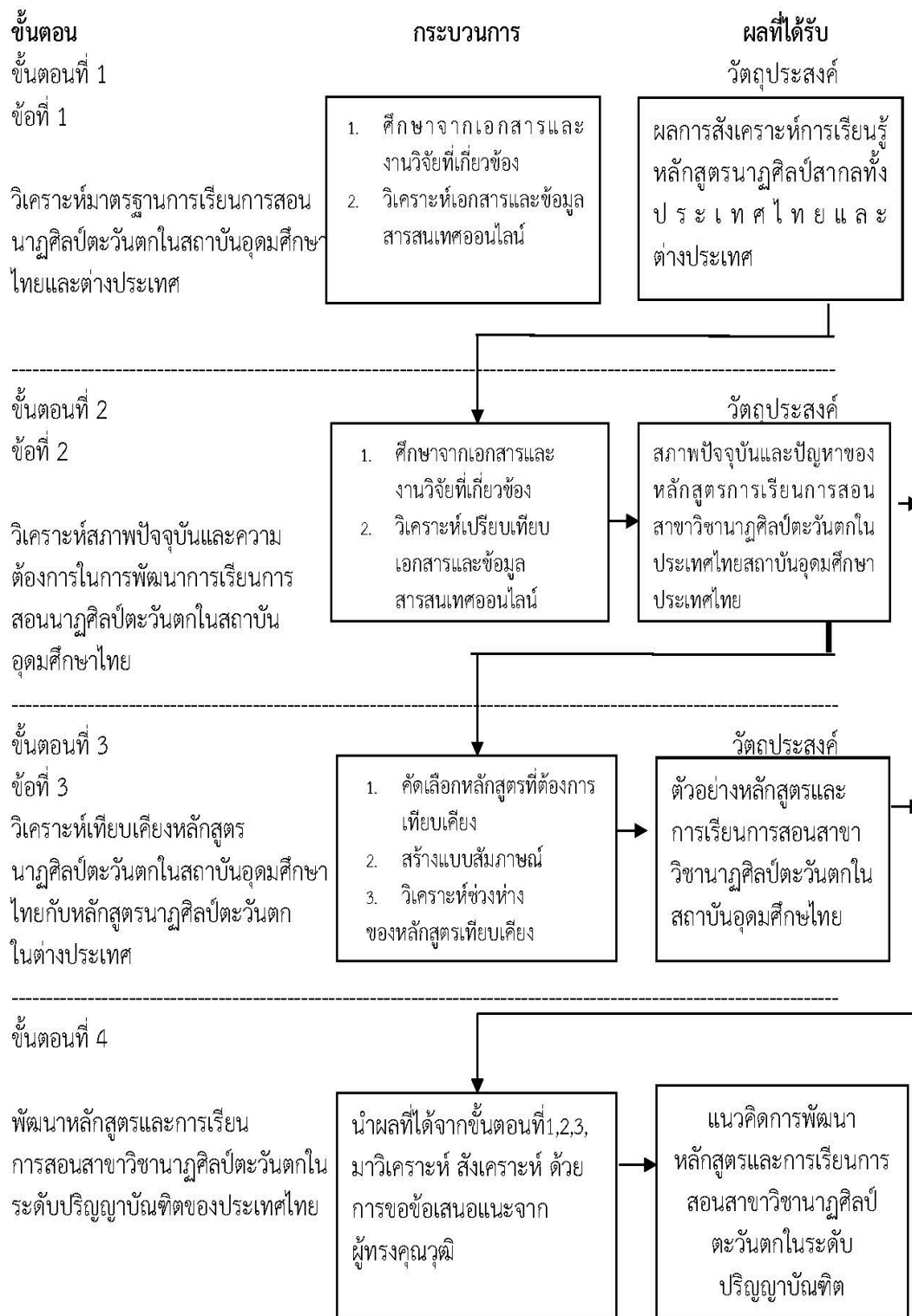
3. ขั้นตอนตรวจสอบ

นำร่างหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกที่พัฒนาขึ้น (ผ่านการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ตรวจสอบครั้งที่ 1 แล้ว) ไปตรวจสอบโดยวิธีสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อตรวจสอบความ เหมาะสมและเป็นไปได้โดยผู้ทรงคุณวุฒิที่เกี่ยวข้องและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสูตรและ สาขานาฏศิลป์ตะวันตก ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารอุดมศึกษา จำนวน 2 ท่าน ผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านหลักสูตรและการเรียนการสอนจำนวน 2 ท่าน และ ผู้ทรงคุณวุฒิด้านนาฏศิลป์ตะวันตกจำนวน 2 ท่าน

4. ขั้นแก้ไข

นำร่างหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกนำมาปรับปรุงตามความเห็นและข้อเสนอแนะของ ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง และทำการเก็บรวบรวมข้อมูลซ้ำในประเด็นที่มีข้อโต้แย้ง หรือมี ความเห็นไม่ตรงกันจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง เพื่อให้ได้รูปแบบหลักสูตรและการเรียนการสอน สาขานาฏศิลป์ตะวันตกที่มีความเป็นมาตรฐานสากล

ขั้นตอนที่ 4 สรุปและเขียนรายงานการวิจัยกรอบแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตโดยการเทียบเคียง

แผนภูมิที่ 4 สรุปขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศไทยโดยวิธีวิทยาการเทียบเคียง มีผลการวิเคราะห์ข้อมูลนำเสนอตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในต่างประเทศ

- 1.1 ผลการวิเคราะห์หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในประเทศไทย
- 1.2 ผลการวิเคราะห์หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในต่างประเทศ
- 1.3 ผลการวิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยและหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย

- 2.1 กรอบแนวคิดการพัฒนาเครื่องมือเพื่อรวบรวมข้อมูลสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย
- 2.2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย
 - 2.2.1 ข้อมูลทั่วไปของแบบสอบถาม
 - 2.2.2 สภาพปัจจุบันของหลักสูตรและการเรียนการสอนของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย
 - 2.2.3 ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเทียบเคียงหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

- 3.1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- 3.2 กรอบการเทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

3.3 ผลการเทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับ
Victorian college of the arts

3.3.1 การวิเคราะห์เทียบเคียงด้านหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตก

3.3.2 การวิเคราะห์เทียบเคียงด้านทรัพยากรบุคคล

3.3.3 การวิเคราะห์เทียบเคียงด้านการบริหารหลักสูตร

**ตอนที่ 4 การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับ
ปริญญาบัณฑิตของประเทศไทยสู่มาตรฐานสากล**

4.1 กรอบแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกใน
สถาบันอุดมศึกษาไทย

4.2 ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน และผู้ทรงคุณวุฒิ
ด้านการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทย

**ตอนที่ 1 ผลการวิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกใน
สถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในต่างประเทศ**

1.1 ผลการวิเคราะห์หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย

ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร

ผู้วิจัยได้พิจารณาใช้ข้อมูลหลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกตามกรอบมาตรฐาน
คุณวุฒิที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย ในการวิจัยนี้ได้คัดเลือกหลักสูตรจาก
สถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยที่มีการผลิตบัณฑิตไม่น้อยกว่า 5 ปี มีกลุ่มบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตที่
สามารถเก็บข้อมูลที่สะท้อนภาพการจัดหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนคือ

1) หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ ศป.บ(นาฏศิลป์ตะวันตก)
คณะศิลปกรรมศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

2) หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต วิชาเอกนาฏศิลป์สากล ศป.บ(นาฏศิลป์สากล)
สาขาวิชาศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

3) หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิตกลุ่มวิชาเอกนาฏศิลป์ตะวันตก ศป.บ
ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต(นาฏศิลป์ตะวันตก)คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

4) หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต ภาควิชานาฏศิลป์ศึกษาศาสตรบัณฑิต ศษ.บ.
(นาฏศิลป์สากลศึกษา)คณะศึกษาศาสตร์สถาบันพัฒนศิลป์

ตารางที่ 4 หลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทย

สถาบัน	ชื่อหลักสูตร	ชื่อปริญญา		สังกัด ภาควิชา/ คณะ
		ชื่อเต็ม	ชื่อย่อ	
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2556)	หลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์ บัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ Bachelor of Fine and Applied Arts (B.F.A.)	ศิลปกรรมศาสตร์ บัณฑิต (นาฏศิลป์ตะวันตก) Bachelor of Fine and Applied Arts (Western Dance)	ศป.บ (นาฏศิลป์ตะวันตก) B.F.A. (Western Dance)	ภาควิชา นาฏศิลป์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2553)	หลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์ บัณฑิต วิชาเอกนาฏศิลป์สากล Bachelor of Fine and Applied Arts Program in Performing Arts(B.F.A.)	ศิลปกรรมศาสตร์ บัณฑิต (นาฏศิลป์สากล) Bachelor of Fine and Applied Arts (Western Dance)	ศป.บ (นาฏศิลป์สากล) B.F.A. (Western Dance)	สาขาวิชา ศิลปะการ แสดง วิชาเอก นาฏศิลป์ สากล
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2556)	หลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์ บัณฑิต กลุ่มวิชาเอกนาฏศิลป์ตะวันตก Bachelor of Fine and Applied Arts Program in Performing Arts(B.F.A.)	ศิลปกรรมศาสตร์ บัณฑิต (นาฏศิลป์ตะวันตก) Bachelor of Fine and Applied Arts (Western Dance)	ศป.บ B.F.A. (Western Dance)	กลุ่มวิชาเอก นาฏศิลป์ ตะวันตก
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (2558)	หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต บัณฑิต ภาควิชานาฏศิลป์ศึกษา Bachelor of Education(Western Drama Education)	ศึกษาศาสตรบัณฑิต (นาฏศิลป์สากลศึกษา) Bachelor of Education (Western Drama Education)	ศษ.บ. B.Ed. (Western Drama Education)	ภาควิชา นาฏศิลป์ ศึกษา คณะ ศิลปศึกษา

ที่มา: สถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยศิลปากร, 2556

จากตารางที่ 4 สามารถอธิบายได้ดังนี้ หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย หลักสูตรแรกจัดตั้งขึ้นโดย ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ในปี พ.ศ. 2531 ปัจจุบันคณะศิลปกรรมศาสตร์ เปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาตรี 1 หลักสูตร คือ หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (ศป.บ) ประกอบด้วย 4 ภาควิชา คือ ภาควิชาทัศนศิลป์ ภาควิชา นฤมิตศิลป์ ภาควิชาดุริยางคศิลป์ และภาควิชานาฏศิลป์

หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยที่เปิดเป็นลำดับที่สองในประเทศไทยคือ หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต วิชาเอกนาฏศิลป์สากล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ในปี พ.ศ. 2536 ปัจจุบันคณะศิลปกรรมศาสตร์ เปิดสอนหลักสูตรระดับปริญญาตรี 5 หลักสูตรประกอบไปด้วย สาขาวิชาการออกแบบทัศนศิลป์ สาขาวิชาดุริยางคศาสตรสากล สาขาวิชาทัศนศิลป์ และสาขาวิชา ศิลปะการแสดง

หลักสูตรที่เปิดเป็นลำดับที่ 3 คือ หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต กลุ่มวิชาเอกนาฏศิลป์ ตะวันตก มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ในปี พ.ศ. 2540 ปัจจุบัน เปิดสอน สาขาวิชาทัศนศิลป์ และ สาขาวิชาศิลปะการแสดง

หลักสูตรที่เปิดเป็นลำดับที่ 4 คือ หลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิต ภาควิชานาฏศิลป์ศึกษา ในปี พ.ศ. 2547 ปัจจุบันเปิดสอน 4 สาขาวิชา คือ สาขาวิชานาฏศิลป์ไทยศึกษา สาขาวิชานาฏศิลป์สากล ศึกษา สาขาวิชาดนตรีศิลปะไทยศึกษา และสาขาวิชาดนตรีคีตศิลป์สากลศึกษา

จากนั้นได้ทำการวิเคราะห์โครงสร้างหลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษา ไทย ดังปรากฏในตารางที่ 5 ดังนี้

ตารางที่ 5 สรุปโครงสร้างหลักสูตร จำนวนหน่วยกิต รวมของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกใน
สถาบันอุดมศึกษาไทย

มหาวิทยาลัย	การจัดการ หลักสูตร การศึกษา	จำนวน หน่วยกิต (ไม่น้อยกว่า 130 นก.)	จำนวนหน่วยกิต				วิชา เลือก เสรี ไม่น้อย กว่า 6 นก.)
			วิชาศึกษา ทั่วไป	วิชาเฉพาะ (ไม่น้อยกว่า 90นก.)		รวม	
				วิชาชีพเฉพาะด้าน	วิชาเลือก		
จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย (2556)	วิชาเอก เดี่ยว	135	30	75	21	96	9
มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ (2553)	วิชาเอก เดี่ยว	130	30	76	18	94	6
มหาวิทยาลัย มหาสารคาม (2556)	วิชาเอก เดี่ยว	136	30	40	60	100	6
สถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์ (2558)	วิชาเอก เดี่ยว	164	32	78	48	126	6

ที่มา : 1.จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2556

2. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2553

3. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, 2556

4. สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์, 2558

จากตารางที่ 5 สามารถอธิบายได้ว่า หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย มี
โครงสร้างการจัดการศึกษาเป็นหลักสูตรวิชาเอกเดี่ยว ในแต่ละหลักสูตรมีจำนวนหน่วยกิตที่ต้องศึกษา
ไม่ต่ำกว่า 130 หน่วยกิต ตามข้อกำหนด กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดย
แบ่งเป็น กลุ่มวิชาศึกษาทั่วไป วิชาชีพเฉพาะ วิชาเลือก วิชาเลือกเสรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์มี
จำนวนหน่วยกิตที่สูงเนื่องจากโครงสร้างหลักสูตรเป็นวิชาชีพครูจึงมีรายวิชาที่ต้องศึกษามากกว่า
หลักสูตรอื่น

1.2 ผลการวิเคราะห์หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในต่างประเทศ

ข้อมูลจากการศึกษาเอกสาร

หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกที่เปิดสอนในต่างประเทศ ในการวิจัยนี้ได้เลือกศึกษาหลักสูตรของประเทศนิวซีแลนด์ ประเทศออสเตรเลีย ประเทศสหรัฐอเมริกา และ ประเทศอังกฤษ เนื่องจากเป็นกลุ่มประเทศที่มีศักยภาพในด้านการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกที่มีองค์วิชาชีพให้การรองรับ มีการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษทำให้สามารถสืบค้นเข้าถึงข้อมูลได้หลากหลายมีความเป็นพหุวัฒนธรรมที่เหมาะสมและใกล้เคียงกับบริบทของประเทศไทย โดยได้เลือกหลักสูตรที่นำมาศึกษาดังนี้

- 1) The Bachelor of Fine Arts in Dance. The University of Texas at Austin, USA.
- 2) Bachelor of Dance Studies (Honors) The University of Auckland, New Zealand
- 3) The Bachelor of Art in Dance Education Royal Academy of Dancing, England
- 4) The Bachelor of Fine Arts (Dance) Victorian College of the Arts, Australia

ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในต่างประเทศจากข้อมูลสารสนเทศที่เปิดเผยแพร่ต่อสาธารณะของสถาบันการศึกษาของทั้ง 4 แห่ง นำมาสรุปเป็นตารางที่ 6 และ 7 ดังนี้

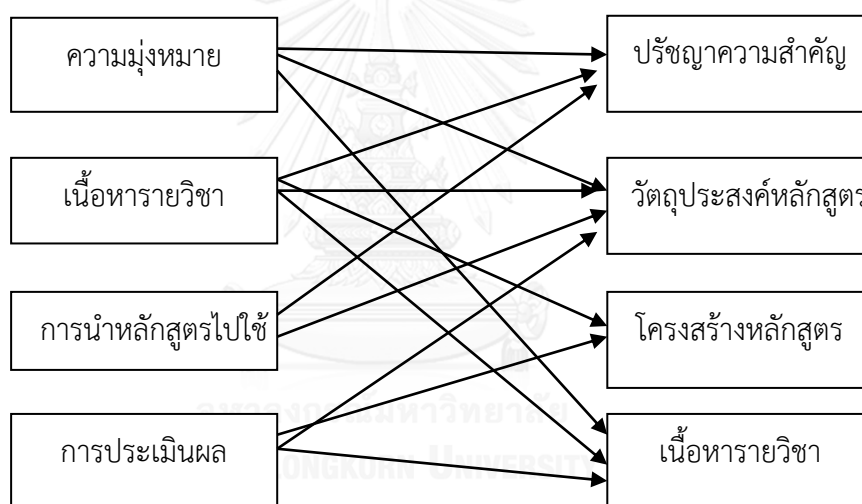
ตารางที่ 6 สรุปหลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

มหาวิทยาลัย	ชื่อหลักสูตร	ชื่อปริญญา		ประเทศ
		ชื่อเต็ม	ชื่อย่อ	
The University of Texas at Austin Founded 1827	The Bachelor of Fine Arts. Dance Major (2015)	The Bachelor of Fine Arts. Dance Major	BFA	Texas United States of America
The University of Auckland Founded 1883	Bachelor of Dance Studies (BDanceSt) (2015)	Bachelor of Dance Studies	BDanceSt	New Zealand
Royal Academy of Dancing Founded 1920	BA (Hons) Dance Education (2014)	The Bachelor of Arts (Hons) Dance Education	BADE	England
Victorian college of The Arts School of dance Founded 1972	B-FADANCE Bachelor of Fine Arts (Dance) (2015)	The Bachelor of Fine Arts (Dance),	BFA	Australia

จากตารางที่ 6 สามารถอธิบายได้ว่า หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของสถาบันอุดมศึกษาในต่างประเทศในระดับปริญญาบัณฑิต เมื่อจบการศึกษาจะได้รับคุณวุฒิของ ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต ศึกษาศาสตรบัณฑิต และ นาฏศิลป์บัณฑิต

1.3 ผลการวิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยและหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในต่างประเทศใช้แนวคิดการวางโครงสร้างหลักสูตร โดยใช้วิธี Means-Ends Approach เป็นหลักการและเหตุผลในการสร้างหลักสูตรที่เรียกว่า “หลักการของไทเลอร์” (Tyler’s rationale) มีหลักเกณฑ์ในการจัดหลักสูตรและการสอนที่เน้นการตอบคำถามที่เป็นพื้นฐาน 4 ประการ คือมีจุดมุ่งหมายทางการศึกษาอะไรบ้าง ที่สถาบันการศึกษาจะต้องกำหนดให้ผู้เรียน มีประสบการณ์ทางการศึกษาอะไรบ้าง ที่สถาบันการศึกษาควรจัดขึ้นเพื่อช่วยให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ จะจัดประสบการณ์ทางการศึกษาอย่างไร จึงจะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ จะประเมินผลประสิทธิภาพของประสบการณ์ในการศึกษาอย่างไร จึงจะตัดสินได้ว่าบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539)

แผนภูมิที่ 5 แสดงความสัมพันธ์ขององค์ประกอบหลักสูตรกับการวิเคราะห์หลักสูตร

องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตร (Curriculum Component) มี 4 องค์ประกอบคือ ความมุ่งหมาย (Objectives) เนื้อหารายวิชา (Content) การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum implementations) และการประเมินผล (evaluation) ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้อุทยานนาฏศิลป์ตะวันตกจากสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ เพื่อตรวจสอบความเหมือนและต่างในประเด็นของ ปรัชญาและความสำคัญ วัตถุประสงค์หลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร เนื้อหารายวิชา

ตารางที่ 7 สรุปปรัชญาความสำคัญของหลักสูตรศิลปศึกษาบัณฑิตในประเทศไทยและต่างประเทศ

<p>จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2556)</p>	<p>มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2553)</p>	<p>มหาวิทยาลัยศิลปากรตาม (2556)</p>	<p>สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (2558)</p>	<p>The University of Auckland, New Zealand (2015)</p>	<p>Victorian College of Arts, Australia (2015)</p>	<p>The University of Texas at Austin U.S.A (2015)</p>	<p>Royal Academy of Dancing, England (2014)</p>
<p>บุคคล แสวงหา ขันมือบำรุง และถ่ายทอดความรู้กับการเสริมสร้างคุณธรรมใฝ่คุณดี</p>	<p>ความมีและจริยธรรมทางศิลปกรรม นำความดี สร้างสรรค์ สู่การพัฒนาสังคม อย่างยั่งยืน</p>	<p>ศิลปะการแสดง เป็นงานศิลป์ที่ส่งเสริม สร้างสรรค์ความงามภายในและภายนอกของมนุษย์ มีการอนุรักษ์สืบสาน และสร้างสรรค์ ศิลปะการแสดง สาขาต่างๆเป็น การทำเพื่อพัฒนาไปสู่การมีอารยธรรมของโลก</p>	<p>ครูของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ คือ ครูที่มีความรู้ความชำนาญในสาขาวิชา บูรณาการความรู้ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้องไปสู่ การจัดการศึกษา และพัฒนาผู้เรียนให้รู้คุณค่าของมรดกศิลปศึกษา ศิลปะการแสดงที่เกี่ยวเนื่องกับการแสดงที่เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมของชาติ มีคุณธรรมจริยธรรม คือ ริเริ่มสร้างสรรค์ผลงานงานศิลปศึกษาและแสดงนิทรรศการ งานวิจัย สามารถประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์แก่ประเทศไทยนานาชาติ</p>	<p>เป็นศูนย์กลางของชาติสู่ความเป็นเลิศและนวัตกรรมในเอเซีย สร้างสรรค์ศิลปะร่วมสมัยและอุตสาหกรรมวิจัยความก้าวหน้าในการศึกษาและการปฏิบัติในแต่ละสาขาวิชาที่เป็นตัวแทนของการพัฒนาความร่วมมือกันที่มีความกล้าใจและ</p>	<p>การฝึกอบรมการดำเนินการปฏิบัติงานที่มุ่งเน้นแรงจูงใจ,การมีระเบียบวินัยและนักเต้นที่มีความคิดสร้างสรรค์มีความสนใจในการกำกับดูแลอนาคตของการได้รับโอกาสของนักเรียน</p>	<p>ทำหน้าที่เป็นศูนย์ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ของคนรุ่นใหม่สร้างศิลปินนักคิดและผู้นำในโรงละครที่มีประสิทธิภาพการทำ งานหลักสูตรการศึกษาครอบคลุมด้านนวัตกรรม ออกแบบและการเต้นที่แตกต่างกันได้รับการ รับรองโดยสมาคมแห่งชาติของโรงเรียนเต้นรำ (NASD) และเป็นสมาชิกของมหาวิทาลัย / ынที่อยู่ในโรงละครสมาคม (U / RTA)</p>	<p>สร้างความรู้ความเข้าใจและการปฏิบัติของนักเรียนในระดับสากลเป็นผู้มีด้านการศึกษาด้าน การเรียนรู้ คำยามาตรฐาน การเรียนและการสอนในระดับสูง เป็นองค์การวิชาชีพครูที่สร้างแรงบันดาลใจให้ครูและนักเรียนตลอดจนสมาชิกและทีมงานในการสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ศิลปะ และการเต้นเพื่อการศึกษาศึกษาใน การสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ศิลปะ และการเต้นเพื่อการศึกษาศึกษา</p>

ตารางที่ 8 สรุปผลการวิเคราะห์ ด้านปรัชญาและความสำคัญของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ (2552)

สถาบัน มคอ.	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2556)	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2553)	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2556)	สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (2558)	The University of Auckland, New Zealand (2015)	Victorian College of The Arts, (2015)	The University of Texas at Austin (2015)	Royal Academy Of Dancing (2014),
1. ด้านคุณธรรม จริยธรรม	✓	✓		✓		✓		
2. ด้านความรู้ ความสามารถ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3. ด้านทักษะทางปัญญา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	
4. ด้านทักษะสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ			✓	✓	✓	✓		
5. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ				✓	✓		✓	✓
6. ด้านปฏิบัติ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
สรุปผลการวิเคราะห์ (อันดับที่)	1. ด้านทักษะปฏิบัติ ด้านความรู้ ความสามารถ ด้านทักษะทางปัญญา 2. ด้านคุณธรรม จริยธรรม 3. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 4. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ				1. ด้านทักษะปฏิบัติ ด้านความรู้ความสามารถ 2. ด้านทักษะทางปัญญา 3. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ 4. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ 5. ด้านคุณธรรม จริยธรรม			

จากตารางที่ 7. และ 8 สรุปได้ว่า ประสิทธิภาพและความสำคัญของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศพบความสอดคล้องที่มีจุดเน้นเหมือนกันในหลักสูตรในอันดับที่ 1 คือ ด้านทักษะปฏิบัติ ด้านความรู้ความสามารถ สถาบันอุดมศึกษาไทยเน้นความรู้เพื่อสร้างสรรค์และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม ต่างประเทศเน้นด้านการปฏิบัติการสร้างสรรคเพื่อให้เกิดนวัตกรรม ในอันดับที่ 2 ของไทยเน้นคุณธรรม จริยธรรม ของต่างประเทศเน้นทักษะทางปัญญาในด้านการสร้างงานนาฏศิลป์ การพัฒนานวัตกรรมใหม่ ความต่างในหลักสูตรพบว่าสถาบันอุดมศึกษาไทยไม่เน้นการพัฒนาทางด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในขณะที่สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศเน้นเป็นอันดับที่ 4 และในต่างประเทศไม่เน้นด้านคุณธรรม จริยธรรม

จากนั้นได้ทำการวิเคราะห์วัตถุประสงค์ของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศในแต่ละสถาบันดังปรากฏในตารางที่ 9 และ 10 ดังนี้คือ

ตารางที่ 9 สรุปความเหมือนและต่าง จุดประสงค์ของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ (2552)

จุดประสงค์ มหาวิทยาลัย (2556)	มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ (2553)	มหาวิทยาลัย มหاسarakam (2556)	สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (2556)	The University of Auckland, New Zealand (2015)	Victorian College of The Arts, Australia (2015)	The University of Texas at Austin (2015)	Royal Academy of Dancing, England (2014)
<p>วัตถุประสงค์</p> <p>หลัก ด้านการเรียนการสอน เป็น สถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตบัณฑิต ให้มีทักษะในการค้นคว้า วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ทางศิลปะการแสดงในแขนงต่างๆ</p> <p>2. เพื่อผลิตบัณฑิต ให้มีทักษะในการค้นคว้า วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ทางศิลปะการแสดงในแขนงต่างๆ</p> <p>3. เพื่อผลิตบัณฑิต ให้มีทักษะในการค้นคว้า วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ทางศิลปะการแสดงในแขนงต่างๆ</p> <p>4. เพื่อผลิตบัณฑิต ให้มีทักษะในการค้นคว้า วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ทางศิลปะการแสดงในแขนงต่างๆ</p> <p>5. เพื่อผลิตบัณฑิต ให้มีทักษะในการค้นคว้า วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ทางศิลปะการแสดงในแขนงต่างๆ</p> <p>6. เพื่อผลิตบัณฑิต ให้มีทักษะในการค้นคว้า วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ทางศิลปะการแสดงในแขนงต่างๆ</p> <p>7. เพื่อผลิตบัณฑิต ให้มีทักษะในการค้นคว้า วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ทางศิลปะการแสดงในแขนงต่างๆ</p> <p>8. เพื่อผลิตบัณฑิต ให้มีทักษะในการค้นคว้า วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ทางศิลปะการแสดงในแขนงต่างๆ</p> <p>9. เพื่อผลิตบัณฑิต ให้มีทักษะในการค้นคว้า วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ทางศิลปะการแสดงในแขนงต่างๆ</p>	<p>1. เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถ ในการค้นคว้า วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ทางศิลปะการแสดงในแขนงต่างๆ</p> <p>2. เพื่อผลิตบัณฑิต ให้มีทักษะในการค้นคว้า วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ทางศิลปะการแสดงในแขนงต่างๆ</p> <p>3. เพื่อผลิตบัณฑิต ให้มีทักษะในการค้นคว้า วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ทางศิลปะการแสดงในแขนงต่างๆ</p> <p>4. เพื่อผลิตบัณฑิต ให้มีทักษะในการค้นคว้า วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ทางศิลปะการแสดงในแขนงต่างๆ</p> <p>5. เพื่อผลิตบัณฑิต ให้มีทักษะในการค้นคว้า วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ทางศิลปะการแสดงในแขนงต่างๆ</p> <p>6. เพื่อผลิตบัณฑิต ให้มีทักษะในการค้นคว้า วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ทางศิลปะการแสดงในแขนงต่างๆ</p> <p>7. เพื่อผลิตบัณฑิต ให้มีทักษะในการค้นคว้า วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ทางศิลปะการแสดงในแขนงต่างๆ</p> <p>8. เพื่อผลิตบัณฑิต ให้มีทักษะในการค้นคว้า วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ทางศิลปะการแสดงในแขนงต่างๆ</p> <p>9. เพื่อผลิตบัณฑิต ให้มีทักษะในการค้นคว้า วิเคราะห์และสังเคราะห์ความรู้ทางศิลปะการแสดงในแขนงต่างๆ</p>	<p>1. มีความรู้ความสามารถ มีความเชี่ยวชาญด้านศิลปะการแสดง</p> <p>2. มีความคิดสร้างสรรค์ มีทักษะ ศิลปกรรมหรือธรรมและจรรยาบรรณวิชาชีพ</p> <p>3. มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ศิลปะให้สอดคล้องกับกระบวนการ และเทคนิคทางการออกแบบศิลปะการแสดง ภูมิสถาปัตย์ และสถาปัตยกรรมศาสตร์</p> <p>4. มีความสามารถประกอบการ ศิลปวัฒนธรรมพื้นถิ่นสู่การแสดงรูปแบบต่างๆ 5. มีทักษะวิธีการต่างๆในการดำเนินธุรกิจการออกแบบศิลปะการแสดง</p> <p>6. มีความรับผิดชอบต่อสังคม และศิลปวัฒนธรรม</p>	<p>1. สามารถถ่ายทอดความรู้ และเผยแพร่ความรู้ด้านศิลปศาสตร์</p> <p>2. สามารถหาความรู้อย่างต่อเนื่อง เพื่อใช้ในการเรียนการสอน และบูรณาการความรู้ในศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง</p> <p>3. เป็นผู้รู้ในศาสตร์ด้านศิลปศาสตร์ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์องค์ความรู้ และสร้างสรรค์ผลงานด้านศิลปศาสตร์/ศิลปะการแสดงสมัยใหม่</p> <p>4. สามารถเผยแพร่ความรู้ และเปลี่ยนแปลงองค์ความรู้ในการร่วมมือทางวิชาการกับประชาคมอาเซียน</p> <p>5. สามารถสื่อสาร และใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ</p> <p>6. มีความเสียสละ รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ และปฏิบัติตามจรรยาบรรณแห่งวิชาชีพครู</p>	<p>1. ส่งเสริมการพัฒนา ท้องถิ่นในระดับจังหวัดและระหว่างประเทศผ่านสื่อวัฒนธรรม</p> <p>2. สนับสนุนความเป็นเลิศและความเชี่ยวชาญในการเรียนการสอนและการเรียนรู้</p> <p>3. สนับสนุนการวิจัย นวัตกรรมและกระบวนการวิจัย</p> <p>4. ส่งเสริมความสามัคคี ความดีความชอบและคุณธรรม</p> <p>5. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและกระบวนการปฏิบัติความคิดสร้างสรรค์ที่ขยายขอบเขตของความรู้ต่อสาธารณะ</p> <p>6. ส่งเสริมความสามัคคี ความดีความชอบและคุณธรรม</p> <p>7. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและคุณธรรม</p> <p>8. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและคุณธรรม</p> <p>9. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและคุณธรรม</p>	<p>1. พัฒนาศักยภาพของศิลปิน</p> <p>2. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและคุณธรรม</p> <p>3. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและคุณธรรม</p> <p>4. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและคุณธรรม</p> <p>5. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและคุณธรรม</p> <p>6. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและคุณธรรม</p> <p>7. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและคุณธรรม</p> <p>8. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและคุณธรรม</p> <p>9. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและคุณธรรม</p>	<p>1. ผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสูง</p> <p>2. ให้ความสำคัญกับการพัฒนาศักยภาพของศิลปิน</p> <p>3. สนับสนุนการวิจัย นวัตกรรมศิลปกรรมและศิลปะการแสดง</p> <p>4. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและคุณธรรม</p> <p>5. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและคุณธรรม</p> <p>6. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและคุณธรรม</p> <p>7. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและคุณธรรม</p> <p>8. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและคุณธรรม</p> <p>9. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและคุณธรรม</p>	<p>เพื่อส่งเสริมและเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจและการปฏิบัติของนักเรียนใน ระดับอุดมศึกษาโดยให้ ความรู้ และการฝึกอบรมและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม</p> <p>2. ให้ความรู้และการฝึกอบรมและส่งเสริมศิลปวัฒนธรรม</p> <p>3. สนับสนุนการวิจัย นวัตกรรมศิลปกรรมและศิลปะการแสดง</p> <p>4. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและคุณธรรม</p> <p>5. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและคุณธรรม</p> <p>6. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและคุณธรรม</p> <p>7. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและคุณธรรม</p> <p>8. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและคุณธรรม</p> <p>9. ส่งเสริมศิลปวัฒนธรรมและคุณธรรม</p>

ตารางที่ 10 สรุปผลการวิเคราะห์ ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกใน
สถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ
(2552)

มคอ.	สถาบัน จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย (2556)	มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ (2553)	มหา วิทยาลัย มหา สารคาม (2556)	สถาบัน บัณฑิต พัฒนศิลป์ (2558)	The University of Auckland, New Zealand (2015)	Victorian College of The Arts (2015)	The University of Texas at Austin (2015)	Royal Academy of Dancing (2014)
1. ด้าน คุณธรรม จริยธรรม	✓	✓	✓	✓	✓			
2. ด้านความรู้ ความสามารถ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
3. ด้านทักษะ ทางปัญญา	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
4. ด้านทักษะ สัมพันธ์ ระหว่าง บุคคลและ ความ รับผิดชอบ		✓	✓	✓	✓		✓	✓
5. ด้านทักษะ การ วิเคราะห์เชิง ตัวเลข การ สื่อสาร และ การใช้ เทคโนโลยี สารสนเทศ				✓	✓	✓	✓	
6. ด้าน ปฏิบัติ	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓	✓
สรุปผลการวิเคราะห์ (อันดับที่)	1. ด้านทักษะปฏิบัติ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านคุณธรรม จริยธรรม 2. ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ 3. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ				1. ด้านทักษะปฏิบัติ ด้านความรู้ความสามารถ ด้านทักษะทางปัญญา 2. ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความ รับผิดชอบ 3. ด้านคุณธรรม จริยธรรม			

ตารางที่ 9 และ 10 สามารถอภิปรายได้ว่า วัตถุประสงค์ของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยเทียบตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาไทยพบว่ามีเหมือนกันตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ความสามารถ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านปฏิบัติ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ส่วนวัตถุประสงค์ของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศเทียบตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาไทยพบว่ามีเหมือนกันตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความรู้ ความสามารถ ด้าน ด้านทักษะทางปัญญาทักษะปฏิบัติ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ความแตกต่างของกรอบมาตรฐานการเรียนรู้ ของสถาบันอุดมศึกษาไทยคือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ความแตกต่างของกรอบมาตรฐานการเรียนรู้ของสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

จากนั้นทำการวิเคราะห์เนื้อหารายวิชาจากคำอธิบายรายวิชาของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ โดยวิเคราะห์ความสอดคล้องของปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร เพื่อหาความสอดคล้องของมาตรฐานหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยและหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในต่างประเทศ โดยผู้วิจัยได้นำจุดเน้นของปรัชญาความสำคัญ และ วัตถุประสงค์ของแต่ละหลักสูตรมาวิเคราะห์เพื่อหาสาระที่เน้นในแต่ละรายวิชาเพื่อหาผลรวมของผลการเรียนรู้ที่คาดหวังในแต่ละหลักสูตร

ตารางที่ 11 การวิเคราะห์เนื้อหารายวิชาจากหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ประเด็นวิเคราะห์ รายวิชา	มีความรู้	มีความคิด สร้างสรรค์	มีความ รับผิดชอบ	มีการ ปฏิบัติทาง นาฏศิลป์	ทำนุบำรุง ศิลปะ ของชาติ/ นานาชาติ	สร้าง สรรค์ งาน ศิลปะ กรรม	งานวิจัย งาน วิชาการ
1. นาฏศิลป์ปริทรรศน์	√	√		√	√	√	
2. สรีรวิทยาผู้แสดงนาฏศิลป์ นาฏศิลป์	√		√				
3. ทฤษฎีนาฏศิลป์ตะวันตก	√						√
4. ประวัตินาฏศิลป์ตะวันตก	√				√		
5. นาฏยประดิษฐ์ 1	√	√	√		√	√	
6. นาฏยประดิษฐ์ 2	√	√	√		√	√	
7. การวิจัยนาฏศิลป์ 1	√		√				√
8. การวิจัยนาฏศิลป์ 2	√		√				√
9. การฝึกวิชาชีพนาฏศิลป์	√		√				
10. งานโครงการนาฏศิลป์	√	√	√		√	√	
11. เทคนิคบัลเลต์ 1	√		√	√		√	
12. เทคนิคบัลเลต์ 2	√		√	√		√	
13. เทคนิคบัลเลต์ 3	√		√	√		√	
14. เทคนิคบัลเลต์ 4	√		√	√		√	
15. เทคนิคบัลเลต์ 5	√		√	√		√	
16. เทคนิคบัลเลต์ 6	√		√	√		√	
17. เทคนิคบัลเลต์ 7	√		√	√		√	
18. การขับร้อง 1	√		√	√	√	√	
19. นาฏศิลป์ร่วมสมัย 1	√	√	√	√	√	√	
21. การออกแบบการสร้างงาน ด้านนาฏศิลป์	√	√	√	√	√	√	
22. ดนตรีนาฏศิลป์	√	√	√	√	√	√	
23. วรรณกรรมนาฏศิลป์	√				√		
24. การจัดการแสดงนาฏศิลป์	√	√	√	√	√	√	√
25. นาฏยจารึก	√		√				
26. นาฏศิลป์ร่วมสมัย 2	√	√	√	√	√	√	
27. นาฏศิลป์และการแสดง	√	√	√	√	√	√	
28. นาฏยประดิษฐ์ 3	√	√	√	√	√	√	
29. ประวัติดุริยางค์ตะวันตก	√		√		√		
30. การวิจัย/การเขียนรายงาน	√		√				√
31. สุนทรียศาสตร์ทาง ศิลปะกรรม	√		√		√		
32. ศิลปกรรมปริทัศน์					√		
ผลการวิเคราะห์เนื้อหา	1. มีความรู้ 2. มีความรับผิดชอบ	ร้อยละ 100 ร้อยละ 84	3. ทำนุบำรุงศิลปะของชาติ/นานาชาติ ร้อยละ 56	4. มีความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ 53	5. ปฏิบัตินาฏศิลป์ ร้อยละ 34	1. สร้างสรรค์งานศิลปะกรรม ร้อยละ 62.5	2. งานวิจัย งานวิชาการ ร้อยละ 15

หมายเหตุ * ร้อยละ คัดจากจำนวน √ ที่ได้รับในแต่ละช่องหารด้วยจำนวนรายวิชาทั้งหมด x100

จากตารางที่ 11 สามารถสรุปได้ว่า จากเนื้อหารายวิชาของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความสอดคล้องกับปรัชญาและความสำคัญ ในด้านต่างๆคิดเป็นร้อยละ ดังนี้ ด้านความรู้ ร้อยละ 100. ด้านความรับผิดชอบ ร้อยละ 84 ด้านทำนุบำรุงศิลปะของชาติ/นานาชาติ ร้อยละ 56 ด้านความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ 53 ด้านสร้างสรรค์งานศิลปะ ร้อยละ 34 มีความสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านสร้างสรรค์งานศิลปกรรม ร้อยละ 62.5 ด้านวิจัยงานวิชาการร้อยละ 15

ตารางที่ 12 การวิเคราะห์เนื้อหารายวิชาจากหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของมหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ

ประเด็นวิเคราะห์ รายวิชา	มีความรู้ ทาง ศิลปกรรม	มีความคิด สร้างสรรค์	มีการ พัฒนา สังคม อย่าง ยั่งยืน	สามารถ สร้างสรรค์ งานศิลปกรรม	มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ความรู้	มีจิตสำนึก สาธารณะ ในการพัฒนา ชุมชนไทย
1. สรีระศาสตร์เพื่องาน นาฏศิลป์สากล	√				√	
2. จารีตนาฏศิลป์สากล	√		√			
3. นวัตกรรมดนตรีเพื่อ งานนาฏศิลป์	√	√		√	√	
4. บัลเลต์ 1	√			√		
5. นาฏศิลป์ร่วมสมัย 1	√	√		√	√	
6. นาฏศิลป์พื้นบ้าน ตะวันตก 1	√			√	√	
7. เครื่องแต่งกายสำหรับ นาฏศิลป์	√	√		√	√	
8. หลักการสร้างงาน นาฏศิลป์สากลเบื้องต้น	√	√		√	√	
9. นาฏศิลป์อาเซียน	√	√	√	√	√	
10. บัลเลต์ 2	√			√		
11. นาฏศิลป์ร่วมสมัย 2	√	√		√	√	
12. การออกแบบนาฏศิลป์ สากล	√	√		√	√	
13. การเต้นแจ๊ส 2	√	√		√	√	
14. นาฏศิลป์พื้นบ้าน ตะวันตก 2	√	√	√	√	√	
15. นาฏศิลป์นิพนธ์	√	√	√	√	√	
16. นาฏศิลป์บำบัด	√				√	
17. นาฏศิลป์ทางเลือก	√	√	√	√	√	
18. นาฏศิลป์เพื่อสังคม	√	√	√	√	√	√
19. บัลเลต์ 3	√	√		√	√	
20. นาฏศิลป์ร่วมสมัย 3	√	√		√	√	

ตารางที่ 12 (ต่อ)

ประเด็นวิเคราะห์ รายวิชา	มีความรู้ ทาง ศิลปกรรม	มีความคิด สร้างสรรค์	มีการพัฒนา สังคม อย่างยั่งยืน	สามารถ สร้างสรรค์งาน ศิลปกรรม	มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้	มีจิตสำนึก สาธารณะ ในการพัฒนา ชุมชนไทย
21. การเดินแจ้ส 3	√	√		√	√	
22. การศึกษาเฉพาะ กรณีด้านนาฏศิลป์สากล	√	√		√	√	
23. การสร้างสรรค์ และจัดการนาฏศิลป์ สากล	√	√		√	√	√
24. สหกิจศึกษา สำหรับนาฏศิลป์สากล	√	√	√	√	√	√
25. นาฏศิลป์ไทย พื้นบ้าน	√	√	√	√	√	√
26. การแต่งหน้า สำหรับการแสดง	√	√		√	√	
27. ศิลปะการแสดง เบื้องต้น	√		√		√	
ผลการวิเคราะห์เนื้อหา	1. มีความรู้ทางศิลปกรรม ร้อยละ 100 2. มีความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ 74 3. มีการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน ร้อยละ 33			1. มีการสร้างสรรค์งานศิลปกรรม ร้อยละ 85 2. มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้ ร้อยละ 88 3. มีจิตสำนึกสาธารณะ ในการพัฒนาชุมชนไทย ร้อยละ 14		

หมายเหตุ * ร้อยละ คัดจากจำนวน √ ที่ได้รับในแต่ละช่องหารด้วยจำนวนรายวิชาทั้งหมด x100

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

จากตารางที่ 12 สามารถสรุปได้ว่า จากเนื้อหารายวิชาของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความสอดคล้องกับปรัชญาและความสำคัญ ในด้านต่างๆคิดเป็นร้อยละ ดังนี้ ด้านความรู้ทางศิลปกรรม ร้อยละ 100 ด้านความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ 74 ด้านการพัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน ร้อยละ 33 มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านการสร้างสรรค์งานศิลปกรรม (นาฏศิลป์ตะวันตก) ร้อยละ 85 ด้านการวิเคราะห์ สังเคราะห์ความรู้ ร้อยละ 88 ด้านจิตสำนึกสาธารณะ ในการพัฒนาชุมชน ร้อยละ 14

ตารางที่ 13 การวิเคราะห์เนื้อหารายวิชาจากหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของมหาวิทยาลัย
มหาสารคาม

ประเด็น วิเคราะห์	ส่งเสริม และ สร้างสรรค์ ศิลปะ	อนุรักษ์และ สืบสาน	มีการ พัฒนาไปสู่ อารยธรรม ของโลก	มี ความรู้ความ สามารถด้าน ศิลปะ การแสดง	มี ทักษะ และ ความคิด สร้างสรรค์	มี จรรยา บรรณทาง วิชาชีพ	สามารถ ประยุกต์ ใช้ศิลปะใน ระดับภูมิภาค/ ชาติ/ นานาชาติ	มีการ บูรณา การศิลป วัฒนธรรม พื้นถิ่น
รายวิชา								
1. ศิลปะและ วัฒนธรรมอีสาน	√	√		√				
2. ศิลปกรรม ศาสตร์เบื้องต้น				√		√		
3. ทฤษฎีศิลปะ ศิลปะการแสดง	√			√			√	√
4. ประวัติศาสตร์ ศิลปะการแสดง	√	√						
5. พื้นฐาน นาฏศิลป์ไทย	√	√		√		√	√	√
6. หลักการผลิตงาน ทางด้าน ศิลปะการแสดง	√	√		√	√	√	√	√
7. พื้นฐานนาฏศิลป์ พื้นเมือง	√	√		√	√	√	√	√
8. สุนทรียศาสตร์ ศิลปะการแสดง	√	√				√		
9.วรรณกรรม ศิลปะการแสดง เบื้องต้น	√	√	√				√	√
10. การเขียนบท การแสดง	√		√		√		√	
11. พื้นฐาน นาฏศิลป์ ตะวันตก	√	√	√	√	√		√	
12. หลักการ วิเคราะห์และ วิจารณ์ ศิลปะการแสดง	√		√		√	√	√	
13. การสร้างสรรค์ ศิลปะการแสดง 1	√	√	√	√	√	√	√	√
14. พื้นฐานศิลปะ การละคร	√	√		√	√	√	√	√
15. การวิจัยทาง ศิลปะการแสดง 2	√	√	√		√	√	√	

ตารางที่ 13 (ต่อ)

ประเด็น วิเคราะห์ รายวิชา	ส่งเสริม และ สร้างสรรค์ ศิลปะ	อนุรักษ์ และ สืบสาน	มีการ พัฒนา ไปสู่ อารยธรรม ของโลก	มี ความรู้ ความ สามารถ ด้านศิลปะ การแสดง	มี ทักษะ และความคิด สร้างสรรค์	มี จรรยา บรรณ ทาง วิชาชีพ	สามารถ ประยุกต์ ใช้ศิลปะใน ระดับ ภูมิภาค/ ชาติ/ นานาชาติ	มีการ บูรณา การ ศิลปะ วัฒนธรรม พื้นถิ่น
16. การสร้างสรรค์ ทางศิลปะการแสดง 2	√	√	√	√	√	√	√	√
17. ศิลปะการแสดง กับกฎหมายทรัพย์สิน ทางปัญญา	√	√				√		
18. การบริหารจัดการ การศิลปะการแสดง	√	√	√		√	√	√	√
19. นาฏศัพท์และ ดนตรีสำหรับ นาฏยศิลป์ตะวันตก	√	√	√	√	√		√	
20. วรรณกรรม บัลเลต์	√		√					
21. ทักษะบัลเลต์ 1	√		√	√		√	√	
22. ทักษะบัลเลต์ 2	√		√	√		√	√	
23. ทักษะบัลเลต์ 3	√		√	√	√	√	√	
24. ทักษะบัลเลต์ 4	√		√	√	√	√	√	
25. ทักษะบัลเลต์ 5	√		√	√	√	√	√	
26. ทักษะบัลเลต์ 6	√		√	√	√	√	√	
27. ทักษะบัลเลต์ 7	√	√	√	√	√	√	√	√
28. ศิลปะนิพนธ์	√	√	√	√	√	√	√	√
29. สหกิจศึกษา	√	√		√		√	√	√
ผลการวิเคราะห์ เนื้อหา	1. ส่งเสริมและสร้างสรรค์ ศิลปะ ร้อยละ 96 2. อนุรักษ์และสืบสาน ร้อยละ 62 3. มีการพัฒนาไปสู่อารยธรรม โลก ร้อยละ 62			1. สามารถประยุกต์ใช้ ศิลปะในระดับภูมิภาค/ชาติ/ นานาชาติ ร้อยละ 79 2. มีจรรยาบรรณทางวิชาชีพ ร้อยละ 72 3. มีความรู้ความสามารถด้านศิลปะการแสดง ร้อยละ 69 4. มีทักษะความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ 58 5. มีการบูรณาการศิลปวัฒนธรรมพื้นถิ่น ร้อยละ 41				

หมายเหตุ * ร้อยละ คัดจากจำนวน √ ที่ได้รับในแต่ละช่องหารด้วยจำนวนรายวิชาทั้งหมด x100

จากตารางที่ 13 สามารถสรุปได้ว่า จากเนื้อหารายวิชาของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย ของมหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความสอดคล้องกับปรัชญาและความสำคัญในด้านต่างๆคิดเป็นร้อยละ ดังนี้ ด้านส่งเสริมและสร้างสรรค์ศิลปะ ร้อยละ 96 ด้านอนุรักษ์และสืบสาน ร้อยละ 62 ด้านการพัฒนาไปสู่อารยธรรมโลก ร้อยละ 62 มีความสอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านประยุกต์ใช้ ศิลปะในระดับภูมิภาค/ชาติ/นานาชาติ ร้อยละ 79 ด้านจรรยาบรรณทางวิชาชีพ ร้อยละ 72 ด้านความรู้ความสามารถด้านศิลปะการแสดง ร้อยละ 69 ด้านความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ 58 ด้านการบูรณาการศิลปวัฒนธรรมพื้นถิ่น ร้อยละ 41

ตารางที่ 14 การวิเคราะห์เนื้อหาวิชาจากหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์

ประเด็นวิเคราะห์ รายวิชา	มีความรู้ความชำนาญ	สามารถบูรณาการความรู้	มีความคิดสร้างสรรค์	สร้างนวัตกรรมและงานวิจัย	สามารถประยุกต์งานได้	สามารถถ่ายทอดเผยแพร่	มีกระบวนการวิจัย	วิเคราะห์สังเคราะห์สร้างสรรค์งานได้	มีงานวิชาการกับประชาคมอาเซียน	สื่อสารมีประสิทธิภาพ
1. การวิจัยนาฏศิลป์ด้านการศึกษา	√	√		√		√	√	√		√
2. สุนทรียศาสตร์ทางศิลปะ	√	√						√		
3. การแต่งหน้าและการแต่งกายสำหรับนักแสดง	√	√	√		√	√		√		
4. กายวิภาคสำหรับบัลเลต์	√	√			√	√		√		√
5. ทฤษฎีบัลเลต์ระดับ VGE	√	√			√	√		√		√
6. ประวัติศาสตร์บัลเลต์	√	√				√		√		√
7. คอมพิวเตอร์สำหรับการสอนนาฏศิลป์	√	√		√	√	√		√		√
8. บัลเลต์หลักสูตร RAD 1	√	√			√	√				√
9. บัลเลต์หลักสูตร RAD 2	√	√			√	√				√
10. บัลเลต์หลักสูตร RAD 3	√	√			√	√				√

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ประเด็น วิเคราะห์ รายวิชา	มี ความรู้ ความ ชำนาญ	สามารถ บูรณาการ ความรู้	มี ความคิด สร้าง สรรค์	สร้าง นวัตกรรม และ งานวิจัย	สามารถ ประยุกต์ งานได้	สามารถ ถ่ายทอด เผยแพร่	มี กระบวน การ วิจัย	วิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์ งานได้	มีงาน วิชาการ กับประ ชาคม อาเซียน	สื่อสาร มีประสิทธิ ภาพ
11. บัณฑิต หลักสูตรRAD 4	√	√			√	√				√
12. บัณฑิต หลักสูตรRAD 5	√	√			√	√				√
13. บัณฑิตหลักสูตร RAD 6	√	√			√	√				√
14. โขโลด้านซ์	√	√			√	√				√
15. คลาสสิคัล บัลเลต์ 1	√	√			√	√				√
16. คลาสสิคัล บัลเลต์ 2 2	√	√			√	√				√
17. นาฏศิลป์ สากลร่วมสมัย	√	√	√		√	√		√		√
18. การ ออกแบบท่าเต้น ร่วมสมัย	√	√	√	√	√	√		√		√
19. การบันทึกท่า เต้นแบบเบนิช	√	√		√	√	√		√		√
20. เรปเปอร์ทัวร์	√	√			√	√		√		√
30. ทฤษฎีการ สอนคลาสสิคัล บัลเลต์	√	√	√		√	√		√		√
31. เทคนิคการ สอนคลาสสิคัล	√	√	√		√	√		√		√
32. การเต้น แทปเพื่อการ สร้างสรรค์	√	√	√		√	√		√		√
33. ยูโรเปียน คอร์ทิดานซ์	√	√	√		√	√		√		√
34. ลีลาศ	√	√	√		√	√		√		√
35. กิจกรรม เข้าจังหวะ	√	√	√		√	√		√		√
36. หลักการยืด กล้ามเนื้อ	√	√			√	√		√		√

ตารางที่ 14 (ต่อ)

ประเด็น วิเคราะห์ รายวิชา	มีความรู้ ความ ชำนาญ	สามารถ บูรณาการ ความรู้	มี ความคิด สร้าง สรรค์	สร้าง นวัตกรรม และ งานวิจัย	สามารถ ประยุกต์ ใช้งานได้	สามารถ ถ่ายทอด เผยแพร่	มี กระบวน การ วิจัย	วิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์ งานได้	มีงาน วิชาการ กับ ประชาคม อาเซียน	สื่อสารมี ประสิทธิ ภาพ	
ผลการ วิเคราะห์ เนื้อหา	1. มีความรู้ความชำนาญ	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 91	ร้อยละ 50	ร้อยละ 19	1. สามารถถ่ายทอด เผยแพร่	ร้อยละ 97	2. สื่อสารมีประสิทธิภาพ	ร้อยละ 94
	2. สามารถบูรณาการความรู้	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 100	ร้อยละ 91	ร้อยละ 50	ร้อยละ 19	3. วิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์งานได้	ร้อยละ 75	4. มีจรรยาบรรณวิชาชีพครู	ร้อยละ 8
	3. สามารถประยุกต์งานได้	ร้อยละ 91	ร้อยละ 50	ร้อยละ 19	ร้อยละ 19	ร้อยละ 50	ร้อยละ 19	5. มีกระบวนการวิจัย	ร้อยละ 5		
	4. มีความคิดสร้างสรรค์	ร้อยละ 50	ร้อยละ 19	ร้อยละ 19	ร้อยละ 19	ร้อยละ 50	ร้อยละ 19				
	5. มีนวัตกรรมและงานวิจัย	ร้อยละ 19	ร้อยละ 19	ร้อยละ 19	ร้อยละ 19	ร้อยละ 50	ร้อยละ 19				

หมายเหตุ * ร้อยละ คิดจากจำนวน $\sqrt{\quad}$ ที่ได้รับในแต่ละช่องหารด้วยจำนวนรายวิชาทั้งหมด $\times 100$

จากตารางที่ 14 สามารถสรุปได้ว่า จากเนื้อหาวิชาของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย ของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีความสอดคล้องกับปรัชญาและความสำคัญในด้านต่างๆคิดเป็นร้อยละ ดังนี้ ด้านความรู้ความชำนาญ ร้อยละ 100 ด้านบูรณาการความรู้ ร้อยละ 100 ด้านประยุกต์งานได้ ร้อยละ 91 ด้านความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ 50 ด้านนวัตกรรมและงานวิจัย ร้อยละ 19 มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านเผยแพร่ ร้อยละ 97 ด้านสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ ร้อยละ 94 ด้าน วิเคราะห์ สังเคราะห์ สร้างสรรค์งานได้ ร้อยละ 75 ด้านจรรยาบรรณวิชาชีพครู ร้อยละ 8 ด้านการวิจัย ร้อยละ 5

ตารางที่ 15 การวิเคราะห์เนื้อหารายวิชาจากหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของ The University of Texas at Austin

รายวิชา	ประเด็นการวิเคราะห์	ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์	เรียนรู้เกี่ยวกับโรงละคร	มีนวัตกรรมการออกแบบท่าเต้น	มีการพัฒนาด้านวิชาการ	มีนวัตกรรมด้านศิลปะและการเต้นรำ	มีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
1. Contemporary Dance Technique		√					
2. Ballet Technique							
3. Languages of the Stag		√	√			√	
4. Production Laboratory		√	√			√	
5. Somatics		√	√	√		√	√
6. Interned Contem Dance Technique		√		√		√	
7. Interned Ballet Technique		√		√		√	
8. Movement Improvisation		√		√		√	
9. Dance History 1		√			√		
10. Dance History 2		√			√		
11. Movement Composition		√		√		√	
12. Project in Dance Performance and Repertory		√	√	√		√	√
13. Fundamental Projects in Dance Performance and Repertory			√				
14. Experiential Anatomy							√
15. Choreography		√		√		√	
16. Choreography: Design for Dance and Movement Theatre		√	√	√		√	
17. Advance Projects in Dance Performance and Reportory 1		√	√	√	√	√	√
18. Dance Pedagogy Theory		√		√			
19. Advance Contemporary Dance Technique		√		√		√	
20. Advance Ballet Dance Technique		√		√		√	

ตารางที่ 15 (ต่อ)

ประเด็นการวิเคราะห์ รายวิชา	ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์	เรียนรู้เกี่ยวกับโรงละคร	มีนวัตกรรมการออกแบบทำเต็น	มีการพัฒนาด้านวิชาการ	มีนวัตกรรมการละครและการเต้นรำ	มีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
21. Topics in Dance Technique	√		√	√	√	
22. Advance Projects in Dance Performance and Reportory 2	√	√	√	√	√	√
23. Dance Pedagogy Practicum	√		√		√	
24. Topics in Dance and Movement	√		√		√	
ผลการวิเคราะห์เนื้อหา	1. ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ 87 2. มีนวัตกรรมการออกแบบทำเต็น ร้อยละ 66 3. เรียนรู้เกี่ยวกับโรงละคร ร้อยละ 33			1. นวัตกรรมด้านศิลปะการละครและการเต้นรำ ร้อยละ 70 2. มีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ร้อยละ 20 3. มีการพัฒนาด้านวิชาการ ร้อยละ 20		

หมายเหตุ * ร้อยละ คิดจากจำนวน √ ที่ได้รับในแต่ละช่องหารด้วยจำนวนรายวิชาทั้งหมด x100

จากตารางที่ 15 สามารถสรุปได้ว่า จากเนื้อหาวิชาของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ The University of Texas at Austin มีความสอดคล้องกับปรัชญาและความสำคัญ ในด้านต่างๆคิดเป็นร้อยละ ดังนี้ ด้านส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ 87 ด้านนวัตกรรมการออกแบบทำเต็น ร้อยละ 66 ด้านเรียนรู้เกี่ยวกับโรงละคร ร้อยละ 33 มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร . ด้านนวัตกรรมและด้านศิลปะการละครและการเต้นรำ ร้อยละ 70 ด้านการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ร้อยละ 20 ด้านวิชาการ ร้อยละ 20

ตารางที่ 16 การวิเคราะห์เนื้อหารายวิชาจากหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของ The University of Auckland

ประเด็นวิเคราะห์ รายวิชา	สร้างสรรค์ศิลปะร่วมสมัย	สร้างนวัตกรรมและงานวิจัย	มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมในระดับชาติ/นานาชาติ	พัฒนา นวัตกรรมในระดับท้องถิ่น/ชาติ/นานาชาติ	ส่งเสริมนวัตกรรมส่งเสริมการวิจัย	ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์	สนับสนุนการจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา
1. Dance Vocabulary 1	√		√				
2. Dance Education	√		√	√			
3. Kapa Haka 1	√		√	√		√	
4. Pacific Music and Dance	√		√	√		√	
5. Dance History and Contexts			√				
6. Contemporary Dance and Choreography 1	√	√	√	√	√	√	√
7. Dance Technique	√	√	√	√	√	√	√
8. Dance Kinesiology		√					
9. Dance Vocabulary 2	√		√				
10. Community Dance	√	√	√	√		√	√
11. Dance and Interdisciplinary	√	√	√	√	√	√	√
12. Contemporary Dance and Choreography 2	√	√	√	√	√	√	√
13. New Zealand Dance Contexts and History			√				
14. Safe Dance Practices		√					
15. Dance and Technology	√	√		√	√	√	√
16. Dance Vocabulary 3	√		√				
17. Professional Practices	√	√	√	√	√	√	√
18. Dance in Aotearoa	√		√	√	√	√	

ตารางที่ 16 (ต่อ)

ประเด็น วิเคราะห์ รายวิชา	สร้างสรรค์ ศิลปะร่วม สมัย	สร้าง นวัตกรรม และ งานวิจัย	มีการอนุรักษ์ วัฒนธรรมใน ระดับชาติ/ นานาชาติ	พัฒนา นวัตกรรม ในระดับ ท้องถิ่น/ ชาติ/ นานาชาติ	ส่งเสริม นวัตกรรม ส่งเสริมการ วิจัย	ส่งเสริม ความคิด สร้างสรรค์	สนับสนุนการ จัดการ ทรัพยากร เพื่อ การศึกษา
19. Contemporary Dance and Choreography 3	√	√	√	√	√	√	√
20. Dance Education Research	√	√	√	√	√	√	√
ผลการวิเคราะห์ เนื้อหา	1. มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมในระดับชาติ/ นานาชาติ ร้อยละ 85			1. พัฒนานวัตกรรมในระดับท้องถิ่น/ชาตินานาชาติ ร้อยละ 65			
	2. สร้างสรรค์ศิลปะร่วมสมัย ร้อยละ 80			2. ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ 60			
	3. สร้างนวัตกรรมและงานวิจัย ร้อยละ 55			3. สนับสนุนการจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา ร้อยละ 45			
				และ ส่งเสริมนวัตกรรม/วิจัย ร้อยละ 45			

หมายเหตุ * ร้อยละ คิดจากจำนวน √ ที่ได้รับในแต่ละช่องทางด้วยจำนวนรายวิชาทั้งหมด x100

จากตารางที่ 16 สามารถสรุปได้ว่า จากเนื้อหาวิชาของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ The University of Auckland มีความสอดคล้องกับปรัชญาและความสำคัญ ในด้านต่างๆคิดเป็นร้อยละ ดังนี้ ด้านอนุรักษ์วัฒนธรรมในระดับชาติ/นานาชาติ ร้อยละ 85 ด้านสร้างสรรค์ศิลปะร่วมสมัย ร้อยละ 80 ด้านนวัตกรรมและงานวิจัย ร้อยละ 55 มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านพัฒนานวัตกรรมในระดับท้องถิ่น/ชาตินานาชาติ ร้อยละ 65 ด้านส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ 60 ด้านสนับสนุนการจัดการทรัพยากรเพื่อการศึกษา ร้อยละ 45 ด้านส่งเสริมนวัตกรรม/วิจัย ร้อยละ 45

ตารางที่ 17 การวิเคราะห์เนื้อหารายวิชาจากหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของ Royal Academy of Dancing England

ประเด็นวิเคราะห์ รายวิชา	ความรู้ ความสามารถ ด้านนาฏศิลป์ ตะวันตก	สร้าง นวัตกรรมใหม่	เพื่อพัฒนา นาฏศิลป์ ในระดับ นานาชาติ	ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ในศาสตร์นาฏศิลป์ ตะวันตก	เพื่อคุณค่าทาง ศิลปะ
1. Frameworks and Perspectives	√			√	√
2. The Healthy Dancer	√			√	
3. Dance Education Concepts and Contexts	√		√	√	√
4. Music and Dance and Dance Education	√	√		√	√
5. Dance Syllabi and Examinations	√		√	√	√
6. The Nature of Dance	√		√	√	√
7. Perspectives on Learning and Teaching	√	√	√	√	√
8. Safe Practice and Enhancing Performance	√			√	√
9. Dance in the community	√	√		√	√
10. Dance Analysis	√	√	√	√	√
11. Dance Teaching Societies and Awarding Organizations	√	√	√	√	√
12. Perspective on Music and Dance	√	√		√	√
13. Managing Yourself in Dance	√	√		√	√
14. Dance Art and Education	√	√		√	√
15. Dissertation	√	√	√	√	√
16. Dance and Older Learners	√	√		√	√
17. Ballet: Its Diversity and Influence	√		√	√	√
18. Classicism, Classical and Classics	√	√		√	√
19. Dance in Higher Education	√	√	√	√	√
20. Designing Dance Curriculum	√	√	√	√	√

ตารางที่ 17 (ต่อ)

ประเด็นวิเคราะห์ รายวิชา	ความรู้ ความสมารถ ด้านนาฏศิลป์ ตะวันตก	สร้าง นวัตกรรม ใหม่	เพื่อพัฒนา นาฏศิลป์ ในระดับ นานาชาติ	ส่งเสริมความรู้ความ เข้าใจ ในศาสตร์นาฏศิลป์ ตะวันตก	เพื่อคุณค่าทาง ศิลปะ
21. Managing Others in Dance	√		√	√	√
22. Vocational Dance Training: Issues and Debates	√	√		√	√
23. Optimizing Performance	√	√	√	√	√
ผลการวิเคราะห์เนื้อหา	1. ความรู้ความสามารถ ร้อยละ 100 2. สร้างนวัตกรรมใหม่ ร้อยละ 65 3. เพื่อพัฒนานาฏศิลป์ ในระดับนานาชาติ ร้อยละ 48			1. ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ร้อยละ 100 2. เพื่อคุณค่าทางศิลปะ ร้อยละ 100	

หมายเหตุ * ร้อยละ คิดจากจำนวน √ ที่ได้รับในแต่ละช่องหารด้วยจำนวนรายวิชาทั้งหมด x100

จากตารางที่ 17 สามารถสรุปได้ว่า จากเนื้อหาวิชาของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ Royal Academy of Dancing มีความสอดคล้องกับปรัชญาและความสำคัญในด้านต่างๆคิดเป็นร้อยละ ดังนี้ ด้านความรู้ความสามารถ ร้อยละ 100 ด้านสร้างนวัตกรรมใหม่ ร้อยละ 65 ด้านพัฒนานาฏศิลป์ในระดับนานาชาติ ร้อยละ 48 มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านส่งเสริมความรู้ความเข้าใจ ร้อยละ 100 ด้านคุณค่าทางศิลปะ ร้อยละ 100

ตารางที่ 18 การวิเคราะห์เนื้อหารายวิชาจากหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของ Victorian College of The Arts, Australia

รายวิชา	ประเด็นวิเคราะห์	มีความคิดสร้างสรรค์	มีการสร้างนวัตกรรมในระดับประเทศ	พัฒนาทักษะเทคนิคการเต้นร่วมสมัย/คลาสสิก	สามารถออกแบบท่าเต้นรูปแบบต่างๆ	มีการวิเคราะห์คุณค่าทางการเต้นรำ
1. Dance Technique 1				√		
2. Choreographic Process into Performance 1		√		√	√	√
3. Intergraded Body Mind Practices 1						√
4. Concepts and Creativity						√
5. Dance Technique 2		√		√	√	√
6. Choreographic Process into Performance 2		√		√	√	√
7. Dance Lineages 1		√	√	√	√	√
8. Dance Technique Extension 1		√	√	√	√	√
9. Dance Technique 3		√		√	√	√
10. Choreographic Process into Performance 3		√		√	√	√
11. Dance Technique Extension 2		√		√	√	√
12. Intergraded Body Mind Practices 2						√
13. Dance Lineages 2		√	√	√	√	√
14. Dance Technique 4		√		√	√	√
15. Choreographic Process into Performance 4		√		√	√	√

ตารางที่ 18 (ต่อ)

รายวิชา	ประเด็น วิเคราะห์	มีความคิด สร้างสรรค์	มีการสร้าง นวัตกรรม ใน ระดับประเทศ	พัฒนาทักษะ เทคนิค การเต้นร่วมสมัย/ คลาสสิก	สามารถ ออกแบบท่าเต้น รูปแบบต่างๆ	มีการวิเคราะห์ คุณค่าทางการ เต้นรำ
16. Intergraded Body Mind Practices 3						√
17. Dance Technique 5		√		√	√	√
18. Performance Project A		√	√	√	√	√
19. Special Study		√	√	√	√	√
20. Performance Project B		√	√	√	√	√
21. Dance Technique 6		√		√	√	√
ผลการวิเคราะห์เนื้อหา		1. มีความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ 76 2. มีการพัฒนาทักษะและเทคนิค การเต้นร่วมสมัย/คลาสสิก ร้อยละ 76 3. มีการสร้างนวัตกรรมในระดับประเทศ ร้อยละ 28		1. สามารถออกแบบท่าเต้นรูปแบบต่างๆ ร้อยละ 95 2. วิเคราะห์คุณค่าทางการเต้นรำ ร้อยละ 81		

หมายเหตุ * ร้อยละ คิดจากจำนวน \checkmark ที่ได้รับในแต่ละช่องหารด้วยจำนวนรายวิชาทั้งหมด $\times 100$

จากตารางที่ 18 สามารถสรุปได้ว่า จากเนื้อหาวิชาของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ Victorian College of The Arts มีความสอดคล้องกับปรัชญาและความสำคัญในด้านต่างๆคิดเป็นร้อยละ ดังนี้ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ร้อยละ 76 ด้านพัฒนาทักษะและเทคนิคการเต้นร่วมสมัย/คลาสสิก ร้อยละ 76 ด้านการสร้างนวัตกรรมในระดับประเทศ ร้อยละ 28 มีความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ด้านออกแบบท่าเต้นรูปแบบต่างๆ ร้อยละ 95 ด้านวิเคราะห์คุณค่าทางการเต้นรำ ร้อยละ 81

ตารางที่ 19 สรุปผลการวิเคราะห์ ด้านเนื้อหาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย และต่างประเทศตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ (2552)

สถาบัน	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2556)		มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2553)		มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2556)		สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (2558)	
	สาระที่เน้น	(%)	สาระที่เน้น	(%)	สาระที่เน้น	(%)	สาระที่เน้น	(%)
ปรัชญาและความสำคัญ	1. ความรู้	100	1. มีความรู้ทางศิลปะ	100	1. ส่งเสริมสร้างสรรค์ศิลปะ	96	1. มีความรู้ ความชำนาญ	100
	2. มีความรับผิดชอบ	84	2. มีความคิดสร้างสรรค์	74	2. อนุรักษ์และสืบสาน	62	2. บุรณาการความรู้	100
	3. ทำนุบำรุงศิลปะของชาติ	56	3. พัฒนาสังคมอย่างยั่งยืน	33	3. พัฒนาไปสู่อารยธรรมโลก	62	3. ประยุกต์งานได้	91
	4. มีความคิดสร้างสรรค์	53					4. มีความคิดสร้างสรรค์	50
	5. มีการสร้างงานนาฏศิลป์	54					5. มีนวัตกรรมและงานวิจัย	19
วัตถุประสงค์	1. สร้างงานศิลปกรรม	62	1. มีการสร้างสรรค์งาน	85	1. ประยุกต์งานได้	79	1. สามารถถ่ายทอด	97
	2. งานวิจัยและงานวิชาการ	15	2. วิเคราะห์สังเคราะห์ความรู้	88	2. มีจรรยาบรรณ	72	2. เผยแพร่งานนาฏศิลป์	94
			3. มีจิตสำนึกสาธารณะ	14	3. มีความรู้ความสามารถด้านศิลปะการแสดง	69	3. สื่อสารมีประสิทธิภาพ	75
			ในการพัฒนาชุมชน		4. มีความคิดสร้างสรรค์	58	4. วิเคราะห์แลสังเคราะห์งานได้	8
					5. มีความรับผิดชอบต่อสังคม	55	5. มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ	5
				6. สามารถบูรณาการศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น	41	5. มีการวิจัย		

ตารางที่ 19 (ต่อ)

สถาบัน	The University of Auckland, New Zealand (2015)		Victorian College of The Arts, Australia (2015)		The University of Texas at Austin (2015)		Royal Academy of Dancing, England (2014)	
	สาระที่เน้น	(%)	สาระที่เน้น	(%)	สาระที่เน้น	(%)	สาระที่เน้น	(%)
ปรัชญา และ ความ สำคัญ	1. มีการอนุรักษ์วัฒนธรรมในระดับชาติ/นานาชาติ	85	1. มีความคิดสร้างสรรค์	87	1. ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์	87	1.ความรู้ความสามารถ	100
	2. สร้างสรรค์ศิลปะร่วมสมัย	80	2. มีการพัฒนาทักษะเทคนิคการเต้นร่วมสมัย/คลาสสิค	66	2. มีนวัตกรรมการออกแบบทำเดิน	66	2.สร้างนวัตกรรมใหม่	65
	3. สร้างนวัตกรรมและงานวิจัย	55	3. มีการสร้างนวัตกรรมในระดับประเทศ	33	3. เรียนรู้เกี่ยวกับโรงละคร	33	3.เพื่อพัฒนานาฏศิลป์ในระดับนานาชาติ	48
วัตถุประสงค์	1. พัฒนานวัตกรรมในระดับท้องถิ่น/นานาชาติ	65	1. สามารถออกแบบทำเดินรูปแบบต่างๆ	95	1. นวัตกรรมด้านศิลปะการละครและการเต้นรำ	70	1. ส่งเสริมความรู้ความเข้าใจในนาฏศิลป์	100
	2. ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์	60	2. วิเคราะห์คุณค่าทางการเต้นรำ	81	2. ฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	20	2. เพื่อคุณค่าทางศิลปกรรม	100
	3. สนับสนุนทรัพยากรเพื่อการศึกษา	45			3. มีการพัฒนาด้านวิชาการ	20		
	4. ส่งเสริมนวัตกรรม	45						

จากตารางที่ 19 สามารถสรุปความสอดคล้องของเนื้อหารายวิชาของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ ในสถาบันอุดมศึกษาไทยมีความสอดคล้องของเนื้อหาวิชาาร่วมกันกับปรัชญาความสำคัญ คือ ด้านความรู้ ด้านความคิดสร้างสรรค์ ด้านอนุรักษ์ ศิลปะวัฒนธรรมของชาติ ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์คือ การสร้างงานศิลปกรรม มีความแตกต่างคือมีจรรยาบรรณวิชาชีพครู มีกระบวนการวิจัย การบูรณาการไปสู่อารยธรรมโลก หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศมีความสอดคล้องของเนื้อหาวิชาาร่วมกันกับปรัชญาความสำคัญคือด้านสร้างนวัตกรรม ความสอดคล้องกับวัตถุประสงค์คือ มีการพัฒนานวัตกรรม ความแตกต่างคือการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ในงานวิจัยนี้ผู้วิจัยได้นำแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรคือ การออกแบบหลักสูตรเน้นประสบการณ์ (Experience – Centered Designs) เป็นหลักสูตรที่มีลักษณะคล้ายหลักสูตรเน้นกระบวนการ พัฒนามาจากแนวคิดของ จอห์น ดิวอี้ ที่เน้นการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติของผู้เรียน กิจกรรมและประสบการณ์ต่าง ๆ ควรจัดขึ้นตามความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน จึงจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันจะนำไปสู่การเรียนรู้และประสบการณ์อื่น ๆ ข้อดีของหลักสูตรนี้คือ ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวันและสามารถบูรณาการความรู้กับศาสตร์อื่น ๆ ได้ตามความถนัดของผู้เรียน (ภัทราวดี ทองแท้, 2556: ออนไลน์)

เนื่องจากสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก (Western Dance Department) เป็นสาขาวิชาที่มีรากฐานมาจากทฤษฎีมนุษยศาสตร์ (Milton H. Snoeyenbos and Carole A. Knapp, 1979: Online) ที่กล่าวถึงการแสดงออกของความเป็นมนุษย์และสรรพสิ่งผ่านการตีความ ผู้วิจัยมีแนวคิดในการพัฒนาหลักสูตรจากแนวคิดทฤษฎีที่สำคัญของการเคลื่อนไหว ทฤษฎีทางทัศนศิลป์ ในทางนาฏศิลป์ตะวันตกนิยมใช้ทฤษฎีการเคลื่อนไหวของลาบานเป็นหลักในการศึกษาวิเคราะห์ ทฤษฎีทางทัศนศิลป์ (Visual arts Theory) เป็นการนำองค์ประกอบต่างๆ และวิธีนำองค์ประกอบเหล่านั้นมาสร้างสรรค์ลงในผลงานศิลปะ ทำให้เกิดความงาม และมีความหมาย แนวคิดด้านทักษะปฏิบัติ (Psychomotor Domain) คือพฤติกรรมที่บอกถึงความสามารถในการปฏิบัติงาน แนวคิดการเรียนรู้แบบประสบการณ์ของดิวอี้ (John, Dewey) ประสบการณ์จะนำไปสู่การเรียนรู้ได้ก็ต่อเมื่อเราเข้าใจความหมายของประสบการณ์นั้นและสามารถนำออกไปใช้ในการพัฒนาตนเองหรือกลุ่มซึ่งจะต้องมีปัจจัยอื่นๆ อีกหลายอย่างมาสนับสนุนให้เกิดสิ่งเหล่านี้ขึ้น (อารี พันธุ์มณี. : 2546) และแนวความคิดการสร้างความคิดสร้างสรรค์ คือ กระบวนการคิดของสมองซึ่งมีความสามารถในการคิดได้หลากหลายและแปลกใหม่จากเดิม โดยสามารถนำไปประยุกต์ทฤษฎี หรือหลักการได้อย่างรอบคอบและมีความถูกต้อง จนนำไปสู่การคิดค้นและสร้างสิ่งประดิษฐ์ที่แปลกใหม่หรือรูปแบบความคิดใหม่(สุพัตรา ทาวงศ์, 2558: ออนไลน์)

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์จากเนื้อหาวิชาจากหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ มีแนวทางการพัฒนาการเรียนการสอน โดยใช้ ทฤษฎีการเคลื่อนไหว ทฤษฎีทางทัศนศิลป์ ทักษะปฏิบัติ การเรียนรู้แบบประสบการณ์ และแนวทางการเรียนรู้ด้วยความคิดสร้างสรรค์ ดังต่อไปนี้

ตารางที่ 20 การวิเคราะห์เนื้อหาการเรียนการสอนของหลักสูตรสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ ด้านทฤษฎีการเคลื่อนไหว							
จุดประสงค์ มหาวิทยาลัย (2556)	มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ (2553)	มหาวิทยาลัย มหาสารคาม (2556)	สถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์ (2558)	The University of Auckland, New Zealand	Victorian College of The Arts, Australia (2015)	The University of Texas at Austin (2015)	Royal Academ of Dancing, England
รายวิชา	รายวิชา	รายวิชา	รายวิชา	รายวิชา	รายวิชา	รายวิชา	รายวิชา
นาฏศิลป์ปริทรรศน์ ทฤษฎีนาฏศิลป์ ตะวันตก นาฏยประดิษฐ์ 1 นาฏยประดิษฐ์ 2 นาฏยประดิษฐ์ 3 กวีนิพนธ์นาฏศิลป์ 1 กวีนิพนธ์นาฏศิลป์ 2 เทคนิคบัลเลต์ 1 เทคนิคบัลเลต์ 2 เทคนิคบัลเลต์ 3 เทคนิคบัลเลต์ 4 เทคนิคบัลเลต์ 5 เทคนิคบัลเลต์ 6 เทคนิคบัลเลต์ 7 นาฏศิลป์ร่วมสมัย 1 นาฏศิลป์ร่วมสมัย 2 การออกแบบการสร้าง งานนาฏศิลป์ นาฏยจารึก งานโครงการนาฏศิลป์	หลักการสร้างงาน นาฏศิลป์สากล นาฏศิลป์อาเซียน แจ๊ส 1 แจ๊ส 2 แจ๊ส 3 บัลเลต์ 1 บัลเลต์ 2 บัลเลต์ 3 นาฏศิลป์ร่วมสมัย 1 นาฏศิลป์ร่วมสมัย 2 นาฏศิลป์ร่วมสมัย 3 นาฏศิลป์พื้นบ้าน ตะวันตก 1 นาฏศิลป์พื้นบ้าน ตะวันตก 2 การออกแบบ นาฏศิลป์สากล นาฏศิลป์นิพนธ์ นาฏศิลป์บำบัด นาฏศิลป์ทงเด็ก นาฏศิลป์เพื่อสังคม นาฏศิลป์ไทยพื้นบ้าน นาฏศิลป์นิพนธ์	พื้นฐานนาฏศิลป์ พื้นเมือง สุนทรียศาสตร์ทาง ศิลปะการแสดง พื้นฐานนาฏศิลป์ ตะวันตก หลักการวิเคราะห์ และการแสดง ศิลปะการแสดง ทักษะบัลเลต์ 1 ทักษะบัลเลต์ 2 ทักษะบัลเลต์ 3 ทักษะบัลเลต์ 4 ทักษะบัลเลต์ 5 ทักษะบัลเลต์ 6 ทักษะบัลเลต์ 7 ศิลปะนิพนธ์นาฏศิลป์ ตะวันตก	กายวิภาคสำหรับบัลเลต์ ทฤษฎีบัลเลต์ระดับ Vge บัลเลต์ RAD 1 บัลเลต์ RAD 2 บัลเลต์ RAD 3 บัลเลต์ RAD 4 บัลเลต์ RAD 5 บัลเลต์ RAD 6 คลาสสิคัลบัลเลต์ 1 คลาสสิคัลบัลเลต์ 2 นาฏศิลป์สากลร่วมสมัย การออกแบบท่าเต้นร่วม สมัย การเดินแจ๊ส 1 การเดินแจ๊ส 2 การเดินแท็ปเบื้องต้น ศิลปะนิพนธ์ ทฤษฎีการสอนคลาสสิคัล เทคนิคการสอนคลาสสิคัล หลักการศึกษามันนีโอ	Kappa Haka 1 Contemporary Dance and Choreography 1,2,3 Dance Kinesiology Safe Dance Practices Dance and Technology Professional Practices Dance in Aotearoa	Dance Technique 1 Dance Technique 2 Dance Technique 3 Dance Technique 4 Dance Technique 5 Choreographic Process into Performance 1 Choreographic Process into Performance 2 Choreographic Process into Performance 3 Choreographic Process into Performance 4 Intergraded Body Mind Practices 1 Intergraded Body Mind Practices 2 Intergraded Body Mind Practices 3	Contemporary Dance Technique Ballet Technique Intermed Contem Dance Technique Movement Composition Experiential Anatomy Choreography Choreography: Design for Dance and Movement Theatre Dance Pedagogy Theory Advanced Contemporary Advance Ballet Topic in Dance Technique Topic in Dance Somatics Dissertation	The Nature of Dance Safe Practice and Enhancing Performance Dance Analysis Dance Teaching Dance Art and Education Dissertation Dance and Older Learner Classicism Classical

ตารางที่ 21 การวิเคราะห์เนื้อหาวิทยานิพนธ์ที่มีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ ด้านทฤษฎีทางทัศนศิลป์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2556)	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2553)	มหาวิทยาลัยมหาดไทย (2556)	สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (2558)	The University of Auckland, New Zealand (2015)	Victorian College of Arts, Australia (2015)	The University of Texas at Austin (2015)	Royal Academy of Dancing, England (2014)
รายวิชา	รายวิชา	รายวิชา	รายวิชา	รายวิชา	รายวิชา	รายวิชา	รายวิชา
<p>นาฏยประดิษฐ์ 1</p> <p>นาฏยประดิษฐ์ 2</p> <p>นาฏยประดิษฐ์ 3</p> <p>กวีชัยนาฏศิลป์ 1</p> <p>การวิจัยนาฏศิลป์ 2</p> <p>นาฏศิลป์ร่วมสมัย 1</p> <p>นาฏศิลป์ร่วมสมัย 2</p> <p>การออกแบบการสร้างสรรค์นาฏศิลป์</p> <p>งานโครงการนาฏศิลป์</p>	<p>หลักการสร้างงานนาฏศิลป์สากลเบื้องต้น</p> <p>นาฏศิลป์ร่วมสมัย 1</p> <p>นาฏศิลป์ร่วมสมัย 2</p> <p>นาฏศิลป์ร่วมสมัย 3</p> <p>การออกแบบนาฏศิลป์สากล</p> <p>นาฏศิลป์นิพนธ์</p> <p>เครื่องแต่งกายสำหรับนาฏศิลป์สากล</p> <p>การแต่งหน้าสำหรับการแสดง</p>	<p>ทฤษฎีศิลปะการแสดง</p> <p>หลักการปฏิบัติงานทางด้านศิลปะการแสดง</p> <p>สุนทรียศาสตร์ทางศิลปะการแสดง</p> <p>หลักการวิเคราะห์วิจารณ์</p> <p>ศิลปะการแสดง</p> <p>การสร้างสรรค์ศิลปะการแสดง 1</p> <p>การสร้างสรรค์ศิลปะการแสดง 2</p> <p>สุนทรียศาสตร์ทางศิลปะการแสดง</p> <p>หลักการวิเคราะห์และวิจารณ์</p> <p>ศิลปะการแสดง</p> <p>ศิลปะนิพนธ์นาฏศิลป์ตะวันตก</p>	<p>สุนทรียศาสตร์ทางศิลปะ</p> <p>การแต่งหน้าและการแต่งกายสำหรับนักแสดง</p> <p>ศิลปะนิพนธ์</p>	<p>Dance and Technology</p>	<p>Concepts and Creativity</p> <p>Choreographic Process into Performance 1</p> <p>Choreographic Process into Performance 2</p> <p>Choreographic Process into Performance 3</p> <p>Choreographic Process into Performance 4</p> <p>Dance Technique Extension 1</p> <p>Dance Technique Extension 2</p>	<p>Choreography</p> <p>Choreography: Design for Dance and Movement Theatre</p> <p>Dissertation</p>	<p>Dance Analysis</p> <p>Dance Art and Education</p> <p>Dissertation</p>

ตารางที่ 22 การวิเคราะห์เนื้อหาการเรียนการสอนของหลักสูตรสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ ด้านทักษะปฏิบัติ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2556)	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2553)	มหาวิทยาลัยมหาดไทย (2556)	สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (2558)	The University of Auckland, New Zealand (2015)	Victorian College of The Arts, Australia (2015)	The University of Texas at Austin (2015)	Royal Academy of Dancing, England (2014)
นาฏศิลป์ปริวรรตศรีวิชัยนาฏศิลป์	จารีตนาฏศิลป์สากล	พื้นฐานนาฏศิลป์ไทย	การแสดงหน้าและแต่งกาย	Kappa Haka 1	Dance	Contemporary	Music in
นาฏยประดิษฐ์ 1	นวัตกรรมดนตรี	หลักการดำเนินงาน	สำหรับนักแสดง	Pacific Music and Dance	Technique	Ballet Technique	Dance
นาฏยประดิษฐ์ 2	หลักการสร้างงาน	ศิลปะการแสดง	กายวิภาคสำหรับบัลเลต์	Dance	1,2,3,4,5,6	Production	Dance Syllabi
นาฏยประดิษฐ์ 3	นาฏศิลป์อาเซียน	พื้นฐานนาฏศิลป์	ทฤษฎีบัลเลต์ระดับ	Contemporary	Choreographic	Somatics	The Nature of
กวีจันนาฏศิลป์ 1	แจ๊ส 1 แจ๊ส 2 แจ๊ส 3	พื้นเมือง	Vge	Dance and	Process into	Intermed Contem	Dance
กวีจันนาฏศิลป์ 2	บัลเลต์ 1 บัลเลต์ 2 บัลเลต์ 3	สุนทรียศาสตร์ทาง	บัลเลต์ RAD 1,2,3,4,5,6	Choreography	Performance	Movement impro	Safe Practice
เทคนิคบัลเลต์ 1	บัลเลต์ 3	ศิลปะการแสดง	คลาสสิคบัลเลต์ 1,2	1,2,3	1,2,3,4	Movement	and Enhancing
เทคนิคบัลเลต์ 2	นาฏศิลป์ร่วมสมัย 1	พื้นฐานนาฏศิลป์	โซโล่ด้านซึ	Dance Technique	Intergrated	compo	Dance
เทคนิคบัลเลต์ 3	นาฏศิลป์ร่วมสมัย 2	ตะวันออก	เรปเปอร์ทัวร์	Dance Kinesiology	Body	Project in Dance	Community
เทคนิคบัลเลต์ 4	นาฏศิลป์ร่วมสมัย 3	หลักการวิเคราะห์และ	ระบำลูป 1 และ 2	Community Dance	Mind Practices	Fundamental	Dance
เทคนิคบัลเลต์ 5	นาฏศิลป์พื้นบ้าน	วิจารณ์ศิลปะการแสดง	นาฏศิลป์สากลร่วมสมัย	Dance and	1,2,3	Experiential	Analysis
เทคนิคบัลเลต์ 6	นาฏศิลป์พื้นบ้าน	การสร้างสรรค์	ออกแบบท่าเต้นร่วมสมัย	Interdisciplinary	Dance Lineages	Choreography	Dance Teach
เทคนิคบัลเลต์ 7	การออกแบบ	ศิลปะการแสดง 1 และ	การเต้นแจ๊ส 1	Safe Dance	1,2	Choreography:	Perspective
นาฏศิลป์ร่วมสมัย 1	ศิลปะการแสดง	2	การเต้นแจ๊ส 2	Practices	Dance	Movement	on M
นาฏศิลป์ร่วมสมัย 2	นาฏศิลป์พื้นบ้าน	พื้นฐานศิลปะการละคร	การเต้นแจ๊ส 3	Dance and	Technique	Theatre	Dance and
การออกแบบวงการสร้าง	นาฏศิลป์พื้นบ้าน	ทักษะบัลเลต์ 1	ศิลปะนิพนธ์	Technology	Extension 1,2	Dance Pedagogy	Old
งานนาฏศิลป์	นาฏศิลป์ทางเลือก	ทักษะบัลเลต์ 2	ทฤษฎีการสอนคลาสสิค	Professional	Performance	Advanced Pro 1,2	Ballet
การขับร้อง 1	นาฏศิลป์เพื่อสังคม	ทักษะบัลเลต์ 3	เทคนิคการสอนคลาสสิค	Practices	Project A,B	Advance Com	influence
ดนตรีนาฏศิลป์	นาฏศิลป์เพื่อพื้นที่บ้าน	ทักษะบัลเลต์ 4	หลักการยึดถ่วงเนื้อ	Dance in Aotearoa	Special Study	Contemporary	Dance in
การจัดการแสดง	การศึกษาเฉพาะกรณี	ทักษะบัลเลต์ 5	การเต้นเทพเพื่อสร้าง	Contemporary		Advance Ballet	Higher
งานโครงการนาฏศิลป์	การแสดงหน้า	ทักษะบัลเลต์ 6	สรุค			Topic in Dance	Vocational
นาฏศิลป์และการแสดง 1	สหกิจศึกษา	ทักษะบัลเลต์ 7	ยุโรปคอนคอร์ดด้านซึ			Dissemination	Dance
และ 2	นาฏศิลป์นิพนธ์	ศิลปะนิพนธ์นาฏศิลป์	ลีลาศ			Optimizing	Dance
		ตะวันออก	กิจกรรมเข้าจังหวะ			Dissertation	Dissertation

ตารางที่ 23 วิเคราะห์เนื้อหาการเรียนการสอนของหลักสูตรสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ ด้านทักษะปฏิบัติ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2556)	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2553)	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2556)	สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (2558)	The University of Auckland, New Zealand (2015)	Victorian College of The Arts, Australia (2015)	The University of Texas at Austin (2015)	Royal Academy of Dancing, England (2014)
นาฏศิลป์ปริทรรศน์ สรวิทยานาฏศิลป์ นาฏยประดิษฐ์ 1 นาฏยประดิษฐ์ 2 นาฏยประดิษฐ์ 3 การวิจัยนาฏศิลป์ 1 การวิจัยนาฏศิลป์ 2 เทคนิคบัลเลต์ 1 เทคนิคบัลเลต์ 2 เทคนิคบัลเลต์ 3 เทคนิคบัลเลต์ 4 เทคนิคบัลเลต์ 5 เทคนิคบัลเลต์ 6 เทคนิคบัลเลต์ 7 นาฏศิลป์ร่วมสมัย 1 นาฏศิลป์ร่วมสมัย 2 การออกแบบการสร้างงานนาฏศิลป์ การขับร้อง 1 ดนตรีนาฏศิลป์ การจัดการแสดง งานโครงการนาฏศิลป์ นาฏศิลป์และการแสดง 1 และ 2	จารีตนาฏศิลป์สากล นวัตกรรมดนตรี หลักการสร้างงาน นาฏศิลป์อาเซียน แฉัส 1 แฉัส 2 แฉัส 3 บัลเลต์ 1 บัลเลต์ 2 บัลเลต์ 3 นาฏศิลป์ร่วมสมัย 1 นาฏศิลป์ร่วมสมัย 2 นาฏศิลป์ร่วมสมัย 3 นาฏศิลป์พื้นบ้านตะวันตก 1 และ 2 นาฏศิลป์พื้นบ้าน การออกแบบ ศิลปะการแสดง นาฏศิลป์นิพนธ์ นาฏศิลป์บังคับ นาฏศิลป์เพื่อสังคม นาฏศิลป์ไทยพื้นบ้าน การศึกษาเฉพาะกรณี การแสดงหน้า สหกิจศึกษา นาฏศิลป์นิพนธ์	พื้นฐานนาฏศิลป์ไทย หลักการผลิตงานด้าน ศิลปะการแสดง พื้นฐานนาฏศิลป์ พื้นเมือง สุนทรียศาสตร์ทาง ศิลปะการแสดง พื้นฐานนาฏศิลป์ ตะวันตก หลักการวิเคราะห์และ วิจารณ์ศิลปะการแสดง วิจารณ์ศิลปะการแสดง การสร้างสรรค ศิลปะการแสดง 1 และ 2 พื้นฐานศิลปะการละคร ทักษะบัลเลต์ 1 ทักษะบัลเลต์ 2 ทักษะบัลเลต์ 3 ทักษะบัลเลต์ 4 ทักษะบัลเลต์ 5 ทักษะบัลเลต์ 6 ทักษะบัลเลต์ 7 ศิลปะนิพนธ์นาฏศิลป์ ตะวันตก	การแสดงหน้าและแต่งกาย สำหรับนักแสดง กายวิภาคสำหรับบัลเลต์ ทฤษฎีบัลเลต์ระดับ Vge บัลเลต์ RAD 1,2,3,4,5,6 คลาสสิคบัลเลต์ 1,2 โซโด้ตันซ์ เรปเปอร์ทัวร์ ระบำสเปน 1 และ 2 นาฏศิลป์สากลร่วมสมัย ออกแบบท่าเต้นร่วมสมัย การเต้นแฉัส 1 การเต้นแฉัส 2 การเต้นแบบป๊อป ศิลปะนิพนธ์ ทฤษฎีการสอนคลาสสิค เทคนิคการสอนคลาสสิค หลักการศึกษาค้นคว้า การเต้นแบบเพื่อสร้าง สรรค ยูโรเปียนคอร์ทิดานซ์ ลีลาศ กิจกรรมเข้าจังหวะ	Kappa Haka 1 Pacific Music and Dance Contemporary Dance and Choreography 1,2,3 Dance Technique Dance Kinesiology Community Dance Dance and Interdisciplinary Safe Dance Practices Dance and Technology Professional Practices Dance in Aotearoa Contemporary	Dance Technique 1,2,3,4,5,6 Choreographic Process into Performance 1,2,3,4 Intergraded Body Mind Practices 1,2,3 Dance Lineages 1,2 Dance Technique Extension 1,2 Performance Project A,B Special Study	Contemporary Ballet Technique Production Somatics Intemed Contem Movement impro Movement compo Project in Dance Fundamental Experiential Choreography Choreography: Movement Theatre Dance Pedagogy Advanced Pro 1,2 Advance Com Contemporary Advance Ballet Topic in Dance Dissertation	Music in Dance Dance Syllabi The Nature of Dance Safe Practice and Enhancing Dance Community Dance Analysis Dance Teach Perspective on M Dance and Old Ballet influence Dance in Higher Vocational Dance Optimizing Dissertation

ตารางที่ 24 การวิเคราะห์เนื้อหาวิทยานิพนธ์ที่มีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ ด้านการเรียนรู้แบบประสบการณ์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2556)	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2553)	มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2556)	สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (2558)	The University of Auckland, New Zealand (2015)	Victorian College of The Arts, Australia (2015)	The University of Texas at Austin (2015)	Royal Academy of Dancing, England (2014)
การฝึกวิชชาชีพ นาฏศิลป์ งานโครงการ นาฏศิลป์	นาฏศิลป์บำบัด นาฏศิลป์ ทางเลือก นาฏศิลป์เพื่อสังคม นาฏศิลป์นิพนธ์ การศึกษาเฉพาะ ด้านนาฏศิลป์ สากล สหกิจศึกษา	สหกิจศึกษา ศิลปะนิพนธ์ นาฏศิลป์ตะวันตก	การประยุกต์การสอน นาฏศิลป์สากลแบบบูรณาการ เทคนิคการสอนคลาสสิคัล ศิลปะนิพนธ์	Community Dance Dance Education Research	Dance Line ages 1,2 Dance Technique Extension 1,2 Dance Technique 4,5 Performance Project A and B Special Study	Project in Dance Performance Advance Project in Dance	Perspective on Learning and Teaching Dance in the Community Dance Teaching Societies and Awarding Dance and Older Dissertation

ตารางที่ 24 การวิเคราะห์เนื้อหาการวิจัยที่มีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตรสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ ด้านความคิดสร้างสรรค์

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2556)	มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2553)	มหาวิทยาลัยศิลปากร (2556)	สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (2558)	The University of Auckland, New Zealand (2015)	Victorian College of The Arts, Australia (2015)	The University of Texas at Austin (2015)	Royal Academy of Dancing, England (2014)
<p>นายอรรถดิษฐ์ 1</p> <p>นายอรรถดิษฐ์ 2</p> <p>นายอรรถดิษฐ์ 3</p> <p>ภาวิชัย นานุกิจศิลป์ 1</p> <p>ภาวิชัย นานุกิจศิลป์ 2</p> <p>นานุกิจศิลป์ร่วมสมัย 1</p> <p>นานุกิจศิลป์ร่วมสมัย 2</p> <p>การออกแบบการสร้างสรรค์</p> <p>สร้างงาน นานุกิจศิลป์</p> <p>เทคนิคบัลเลต์ 6</p> <p>เทคนิคบัลเลต์ 7</p> <p>วรรณกรรม นานุกิจศิลป์</p> <p>การจัดการแสดง</p> <p>นานุกิจศิลป์</p>	<p>หลักการสร้างงาน</p> <p>นาฏศิลป์สากล</p> <p>นาฏศิลป์อาเซียน</p> <p>แจ๊ส 1, 2, 3</p> <p>นาฏศิลป์ร่วมสมัย 1</p> <p>นาฏศิลป์ร่วมสมัย 2</p> <p>นาฏศิลป์ร่วมสมัย 3</p> <p>การออกแบบ</p> <p>นาฏศิลป์สากล</p> <p>เครื่องแต่งกายสำหรับ</p> <p>นาฏศิลป์</p> <p>นาฏศิลป์นิพนธ์</p> <p>นาฏศิลป์ง่าบัต</p> <p>นาฏศิลป์ทางเลือก</p> <p>นาฏศิลป์เพื่อสังคม</p> <p>นาฏศิลป์ไทยพื้นบ้าน</p> <p>นาฏศิลป์นิพนธ์</p> <p>บัลเลต์ 3</p> <p>การสร้างสรรค์และ</p> <p>จัดการนาฏศิลป์</p> <p>สหกิจศึกษา</p> <p>การแต่งหน้าสำหรับ</p> <p>การแสดง</p>	<p>การสร้างสรรค์</p> <p>ศิลปะการแสดง</p> <p>1, 2</p> <p>พื้นฐานศิลปะการละคร</p> <p>ทักษะบัลเลต์ 6</p> <p>ทักษะบัลเลต์ 7</p> <p>ศิลปะนิพนธ์</p> <p>นาฏศิลป์ตะวันตก</p>	<p>สุนทรียศาสตร์ทางศิลปะ</p> <p>การแต่งหน้าและการแต่ง</p> <p>กายสำหรับนักแสดง</p> <p>คลาสสิคบัลเลต์ 1, 2</p> <p>นาฏศิลป์สากลร่วมสมัย</p> <p>การออกแบบท่าเต้นร่วมสมัย</p> <p>การเต้นแจ๊ส 1</p> <p>การเต้นแจ๊ส 2</p> <p>การเต้นแท็ปเบื้องต้น</p> <p>ศิลปะนิพนธ์</p> <p>ทฤษฎีการสอนคลาสสิค</p> <p>เทคนิคการสอนคลาสสิค</p> <p>จังหวะเพลงประกอบกา</p> <p>เต้น</p> <p>การเขียนเพลงเพื่องาน</p> <p>นาฏศิลป์สากล</p> <p>การประยุกต์การสอน</p> <p>นาฏศิลป์สากลแบบบูรณา</p> <p>การ</p> <p>การเต้นแท็ปเพื่อการ</p> <p>สร้างสรรค์</p> <p>กิจกรรมเชิงจังหวะ</p>	<p>Kappa Haka 1</p> <p>Pacific Music and dance</p> <p>Contemporary Dance and Choreography</p> <p>1, 2, 3</p> <p>Dance and Technology</p> <p>Professional Practices</p> <p>Dance in Aotearoa</p> <p>Dance and Interdisciplinary</p> <p>Dance Education Research</p>	<p>Choreographic Process into Performance</p> <p>1, 2, 3, 4</p> <p>Dance Line age</p> <p>1, 2</p> <p>Dance Technique</p> <p>3, 5</p> <p>Special Study Performance Project A, B</p>	<p>Contemporary Dance Technique</p> <p>Interned Contem</p> <p>Dance Technique Movement</p> <p>Composition</p> <p>Experiential</p> <p>Anatomy</p> <p>Choreography</p> <p>Choreography: Design for Dance and Movement</p> <p>Theatre</p> <p>Dance Pedagogy</p> <p>Theory</p> <p>Advanced</p> <p>Contemporary</p> <p>Advance Ballet</p> <p>Topic in Dance</p> <p>Technique</p> <p>Topic in Dance</p> <p>Dissertation</p>	<p>Music in Dance</p> <p>The Nature of Dance</p> <p>Dance in community</p> <p>Dance Analysis</p> <p>Dance Teaching</p> <p>Dance Art and Education</p> <p>Managing Yourself</p> <p>Dissertation</p> <p>Dance and Older Leaner</p> <p>Dance in Higher</p> <p>Dance curriculum</p> <p>Managing in Dance</p> <p>Optimizing Performance</p>
							15

ตารางที่ 25 สรุปร้อยละของเนื้อหารายวิชาที่มีการจัดการเรียนการสอนของหลักสูตร
สถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ

สถาบัน	จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย (2556)	มหาวิทยาลัย ศรีนคริน ทรวิโรฒ (2553)	มหา วิทยาลัย มหา สารคาม (2556)	สถาบัน บัณฑิต พัฒน ศิลป์ (2558)	The University of Auckland, New Zealand (2015)	Victorian College of The Arts, Australia (2015)	The University of Texas at Austin U.S.A (2015)	Royal Academy of Dancing, England (2014)
ทฤษฎีการ เคลื่อนไหว	59	74	54	52	45	57	69	43
ทฤษฎี ทัศนศิลป์	28	29	37	8.3	2	35	13	14
ทักษะ ปฏิบัติ	71	96	75	77	70	95	86	57
การเรียนรู้ แบบ ประสบการณ์	6.25	22	8.3	11	10	42	8.6	23
การสร้าง ความคิด สร้างสรรค์	41	74	29	47	50	52	65	62

หมายเหตุ * ร้อยละ คิดจากจำนวนรายวิชาทั้งหมดในแต่ละช่องหารด้วยจำนวนรายวิชาทั้งหมด x100

จากตารางที่ 25 สามารถสรุปได้ว่า แนวคิดในการพัฒนาการเรียนการสอนด้านทฤษฎีการเคลื่อนไหว มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ร้อยละ 74 The University of Texas at Austin ร้อยละ 69 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ร้อยละ 59 แนวคิดด้านทฤษฎีทางทัศนศิลป์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ร้อยละ 37 Victorian Collage of The Arts, Australia ร้อยละ 35 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ร้อยละ 29 แนวคิดด้านทักษะปฏิบัติ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ร้อยละ 96 Victorian Collage of The Arts, Australia ร้อยละ 95 The University of Texas at Austin U.S.A ร้อยละ 86 ด้านการเรียนรู้แบบประสบการณ์ Victorian College of The Arts, Australia ร้อยละ 42 Royal Academy of Dancing, England ร้อยละ 23 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ร้อยละ 22 ด้านความคิดสร้างสรรค์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ร้อยละ 74 The University of Texas at Austin U.S.A ร้อยละ 65 Royal Academy of Dancing, England ร้อยละ 62

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน นาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย

2.1 กรอบแนวคิดการพัฒนาเครื่องมือเพื่อรวบรวมข้อมูลสภาพปัจจุบันและความต้องการ พัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยมีขั้นตอนดังนี้

1) นำผลวิเคราะห์ที่ได้จากการสรุปความสอดคล้องของเนื้อหารายวิชากับปรัชญาและความสำคัญของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศทั้ง 8 หลักสูตร มาสร้างเป็นกรอบแนวคิดเพื่อพัฒนาไปสู่การสร้างประเด็นคำถามในการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย ดังแผนภูมิที่ 6 โดยนำแนวคิดจากกรอบแนวคิดของการวิจัยในตอนที่ 1 มาสร้างเป็นกรอบการสร้างเครื่องมือวิจัยสภาพปัจจุบันความต้องการของหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย

2) ในแต่ละหัวข้อหลักมีหัวข้อย่อยคือ

(1) กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ (2552) ประกอบไปด้วย ปรัชญาหลักสูตรความสำคัญวัตถุประสงค์ หลักสูตร โครงสร้าง กลุ่มวิชาเอก เนื้อหาวิชา ผู้สอน, การพัฒนาอาจารย์, การบริหารหลักสูตร ผู้เรียน, ผลลัพธ์การเรียนรู้คุณลักษณะบัณฑิต การประเมินภาพรวม

(2) นาฏศิลป์เป็นแหล่งสืบทอดทางวัฒนธรรม ประกอบไปด้วย กระบวนการถ่ายทอดและอนุรักษ์กระบวนการพัฒนาและสร้างสรรค์

(3) การพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตก ประกอบไปด้วย ทฤษฎีทางการเคลื่อนไหว ทฤษฎีทางทัศนศิลป์ ทักษะปฏิบัติ การเรียนรู้แบบประสบการณ์ ความคิดสร้างสรรค์

3) จากนั้นนำมาสร้างเป็นประเด็นคำถาม สามารถสรุปประเด็นการสังเคราะห์ได้เป็น 5 ด้านสำคัญคือ

(1) ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร หมายถึง การจัดการหลักสูตรให้มี คุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์ สืบทอดอนุรักษ์ วัฒนธรรม การสร้างนวัตกรรม และการพัฒนาประเทศและสังคมโลก การสร้างสรรค์งานศิลปะ การสร้างงานวิจัยและวิชาการ การพัฒนาชุมชนระดับประเทศ การมีจิตสาธารณะ สามารถประยุกต์งานได้ และสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

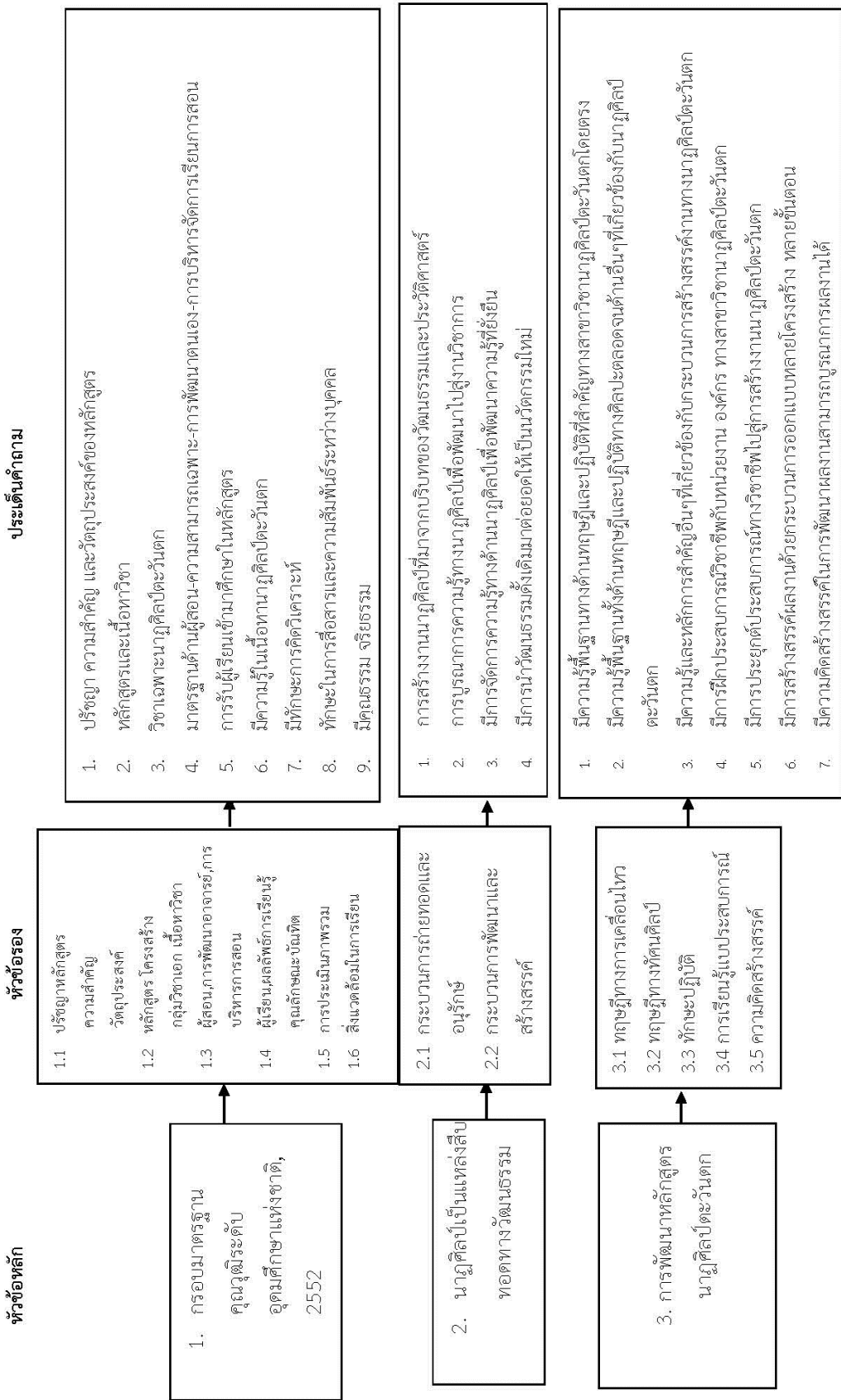
(2) ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ หมายถึง การมีทักษะสัมพันธ์ การมีความรู้ความสามารถ การบูรณาการงานนาฏศิลป์กับสังคม ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน หมายถึง อุปกรณ์ในการเรียนที่จำเป็น การให้บริการนอกเวลาเรียน ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม คือการเผยแพร่งานนาฏศิลป์ ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน หมายถึง การเรียนทักษะปฏิบัติ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การเรียนทักษะปฏิบัติ การสอนทฤษฎีทางทัศนศิลป์ การสอนทฤษฎีทางการเคลื่อนไหว การสอนทฤษฎีทางด้านดนตรี การสอนความคิดสร้างสรรค์

(3) ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน หมายถึง การมีอุปกรณ์ทางด้านสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการสืบค้น มีห้องปฏิบัติการเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา อาคาร สถานที่ และเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวก

(4) ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม หมายถึง การมีนวัตกรรมทางด้านนาฏศิลป์เพื่อส่งเสริมพัฒนาชุมชนในระดับชาติ หรือนานาชาติ มีการวิจัยทางด้านนาฏศิลป์เพื่อเชื่อมโยงเกี่ยวกับปัญหาชุมชน มีการสร้างงานนาฏศิลป์ตะวันตกที่มาจากบริบทของวัฒนธรรมหรือประวัติศาสตร์ของชาติ

(5) ด้านพัฒนาการเรียนการสอน หมายถึง มีการใช้ภาษาเทคนิคทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตก มีการสอนจากแหล่งความรู้อื่นๆ เช่น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การสอนทางด้านศิลปะร่วมสมัย ทฤษฎีทางการเคลื่อนไหว ทฤษฎีทางทัศนศิลป์ ความรู้ทางด้านดนตรี ความคิดสร้างสรรค์

แผนภูมิที่ 6 กรอบการพัฒนาเครื่องมือวิจัยสภาพปัจจุบันความต้องการของหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย

2.2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของหลักสูตรและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย

การศึกษาวิจัยเรื่อง“การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศไทยโดยวิธีวิทยาการเทียบเคียง” ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยแบ่งผลการวิเคราะห์เป็น ประกอบด้วย 3 ตอน ดังนี้

2.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

2.2.2 สภาพปัจจุบันของหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย

2.2.3 ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย

2.2.1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

เป็นกลุ่มผู้ให้ข้อมูลสภาพปัจจุบันของหลักสูตร ได้แก่ อาจารย์ประจำหลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก จากสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทยจำนวน 12 คน นิสิต นักศึกษาสาขาวิชา วิชาเอก นาฏศิลป์ตะวันตกนาฏศิลป์ นาฏศิลป์สากล นาฏศิลป์ และนาฏศิลป์ศึกษาจำนวน 80 คนบัณฑิตสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต ศิลปศาสตรบัณฑิตและ ศึกษาศาสตรบัณฑิตจำนวน 80 คนผู้ใช้บัณฑิตสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกทั้งหน่วยงานรัฐและเอกชนการกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างจำนวน 10 คน ต่อสถาบันที่ผลิตบัณฑิตสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก รวม 40 คน สรุปรจำนวนประชากรทั้งหมด 212 คนสรุปได้ดังตารางที่ 26 ดังนี้

ตารางที่ 26 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน(คน)	ร้อยละ	ข้อมูลกลุ่มตัวอย่าง	จำนวน(คน)	ร้อยละ
เพศ			ระดับการศึกษา		
ชาย	64	30.2	ปริญญาตรี	190	89.5
หญิง	148	69.8	ปริญญาโท	15	
รวม	212		7.2		
ช่วงอายุ			ปริญญาเอก	7	3.3
19 – 22 ปี	62	29.2	พื้นฐานความรู้ด้านนาฏศิลป์ตะวันตก		
23 – 25 ปี	69	33.0	Royal Academy of Dancing	149	70.3
26 – 29 ปี	39	18.0	(R.A.D) England		
30 ปีขึ้นไป	42	19.8	Australian Teaching of Dance	19	9.0
สถานภาพในการตอบแบบสอบถาม			(A.T.O.D)		
นิสิต/นักศึกษา	80	37.7	Commonwealth Society of	13	6.1
บัณฑิต	80	37.7	Teachers of Dancing		
ผู้ใช้บัณฑิต	40	18.9	(C.S.T.D.)		
อาจารย์ประจำหลักสูตร	12	5.7	สถาบันการเต้นรำอื่นๆในประเทศ		
สถาบันการศึกษา/หน่วยงาน			และต่างประเทศ	14	6.6
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	50	23.59	ไม่ผ่านการอบรม	17	8.0
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ	57	26.89			
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม	45	21.22			
สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์	53	25.00			
มหาวิทยาลัยกรุงเทพ	7	3.30			

จากตารางที่ 26 พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 69.8 และเพศชาย จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 30.2 กลุ่มตัวอย่างมีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 23 – 25 ปี เป็นจำนวนมากที่สุด ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษาในระดับปริญญาตรีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 89.5 ปริญญาโทร้อยละ 7.2 และ ปริญญาเอกร้อยละ 3.3 ตามสัดส่วนกลุ่มประชากรที่กำหนดไว้คือ อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร นิสิต/นักศึกษา บัณฑิต และผู้ใช้บัณฑิต และพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีพื้นฐานความรู้ด้านนาฏศิลป์ตะวันตก จากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันการศึกษานาฏศิลป์ตะวันตก Royal Academy of Dancing (RAD) จากประเทศอังกฤษมากที่สุด ร้อยละ 70.3 รองลงมาคือ Australian Teaching of Dance จากประเทศออสเตรเลีย ร้อยละ 9.0 และ Commonwealth Society of Teachers of Dancing จากประเทศออสเตรเลีย ร้อยละ 6.1

2.2.2 สภาพปัจจุบันและการเรียนการสอนของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันของหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตก สถาบันอุดมศึกษาไทยในด้านต่างๆ 5 ด้านได้แก่ ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม และด้านพัฒนาการเรียนการสอน โดยการพิจารณาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมี 5 ระดับ ได้แก่

- 4.01 – 5.00 หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับ มากที่สุด
- 3.01 – 4.00 หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับ มาก
- 2.01 – 3.00 หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับ ปานกลาง
- 1.01 – 2.00 หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับ น้อย
- 0.01 – 1.00 หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับ น้อยที่สุด

ตารางที่ 27 สภาพปัจจุบันของหลักสูตรและการเรียนการสอนในสถาบันอุดมศึกษาไทย ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร

	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2556)		มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2553)		มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2556)		สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (2558)	
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.
ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร	4.25	.87	3.92	1.07	3.89	.72	4.19	.65
1. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา/องค์กร/และ สถาบันอื่นๆทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านนวัตกรรมการศึกษาไปสู่นวัตกรรมใหม่	4.28	.66	4.26	.92	3.87	.76	3.94	.79
2. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบของการแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับรายประมุขกลุ่มย่อย เกี่ยวกับเนื้อหาทางด้านนวัตกรรมการศึกษา	4.25	.78	4.19	.94	3.74	.71	3.94	.77
3. การเผยแพร่ผลงานด้านนวัตกรรมการศึกษาในหลักสูตร มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ร่วมกับสถาบันการศึกษาและองค์กรอื่นๆ	4.28	.84	4.02	.93	3.55	.89	3.72	.93
4. การจัดการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปมีการพิจารณาเนื้อหาวิชาที่สอดคล้องกับหลักสูตรนวัตกรรมการศึกษาเป็นส่วนมาก	4.11	.78	4.23	.97	4.04	.81	3.83	.67
5. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกจัดให้มีผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านนวัตกรรมการศึกษาให้คำปรึกษาข้อเสนอแนะในรายวิชาต่างๆ	4.28	.72	4.02	1.12	3.98	.77	3.77	.64
6. การร่วมมือโครงการต่างๆในสาขาวิชา นอกสาขาวิชา และการประกอบอาชีพนอกเวลาเรียนที่เป็นการแสดงผลงานด้านนวัตกรรมการศึกษามาเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลการศึกษา	4.21	.88	3.98	.89	3.87	.94	3.92	.83
7. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกนักศึกษาได้รับการสนับสนุนการเรียนการสอนบางส่วนจากภายในสถาบันการศึกษา	4.32	.73	4.13	.96	4.02	.80	4.00	.73
8.. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกจัดให้มีการที่ปรึกษาเพื่อให้คำแนะนำในการเรียนการสอนนอกเวลาเรียน	4.36	.68	4.13	.81	3.98	.91	3.96	.81
9. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกนิสิต/นักศึกษาสามารถวางแผนการเรียนเรียนรู้ร่วมกับอาจารย์ผู้สอนได้								

จากตารางที่ 27 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของหลักสูตรและการเรียนการสอน นาฏศิลป์ตะวันตกสถาบันอุดมศึกษาไทย ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตรของแต่ละสถาบันมีดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตรทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุดคือข้อ 9. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกนิสิต/นักศึกษาสามารถวางแผนการเรียนรู้ร่วมกับอาจารย์ผู้สอนได้ ค่าเฉลี่ย 4.36 ข้อ 8 การเรียนการสอนในรายวิชาเอกจัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้คำแนะนำในการเรียนการสอนนอกเวลาเรียน ค่าเฉลี่ย 4.32 และ ข้อ 4. การจัดการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปมีการพิจารณาเนื้อหาวิชาที่สอดคล้องกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกเป็นส่วนมาก ค่าเฉลี่ย 4.25

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีค่าเฉลี่ยด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุดและมาก คือ ข้อ 2. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบของการแสดงความคิดเห็นอภิปรายประชุมกลุ่มย่อย เกี่ยวกับเนื้อหาทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตก ค่าเฉลี่ย 4.26 ข้อ 3 การเผยแพร่ผลงานด้านนาฏศิลป์ตะวันตกในหลักสูตร มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ร่วมกับสถาบันการศึกษาและองค์กรอื่นๆ และข้อ 8. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกจัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้คำแนะนำในการเรียนการสอนนอกเวลาเรียน ค่าเฉลี่ย 4.13

มหาวิทยาลัยมหาสารคามมีค่าเฉลี่ยด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุดและมากคือ ข้อ 5. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกจัดให้มีผู้ทรงคุณวุฒิด้านนาฏศิลป์ตะวันตกมาให้ความรู้ข้อเสนอแนะในรายวิชาต่างๆ ค่าเฉลี่ย 4.04 ข้อ 8. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกจัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้คำแนะนำในการเรียนการสอนนอกเวลาเรียน ค่าเฉลี่ย 4.02 และ ข้อ 9. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกนิสิต/นักศึกษาสามารถวางแผนการเรียนเรียนรู้ร่วมกับอาจารย์ผู้สอนได้ ค่าเฉลี่ย 3.98

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีค่าเฉลี่ยด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุดและมาก คือข้อ 1. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา/องค์กร/และ สถาบันอื่นๆทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตกไปสู่นวัตกรรมใหม่ ค่าเฉลี่ย 4.19 ข้อ 8. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกจัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้คำแนะนำในการเรียนการสอนนอกเวลาเรียน ค่าเฉลี่ย 4.00 และ ข้อ 9. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกนิสิต/นักศึกษาสามารถวางแผนการเรียนเรียนรู้ร่วมกับอาจารย์ผู้สอนได้ ค่าเฉลี่ย 3.9

ตารางที่ 28 สภาพปัจจุบันของหลักสูตรและการเรียนการสอนในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตระดับบัณฑิตศึกษาไทย ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้

ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2556)		มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2553)		มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2556)		สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (2558)	
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.
1. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการจัดการเรียนการสอนด้านทักษะสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการประสานสัมพันธ์ในการสื่อสารกับบุคคลที่เกี่ยวข้องเช่น ฝ่ายนอก ฝ่ายเวที	4.25	.65	4.25	1.00	4.09	.74	3.94	.82
2. การจัดการเรียนการสอนรายวิชาเอกมีการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการปฏิบัติทางนวัตศิลป์ ตะวันตกประเภทต่างๆ	4.42	.60	4.19	.86	4.02	.64	3.94	.66
3. นักศึกษาสามารถนำเสนออธิบาย ถ่ายทอดการสร้างผลมานวัตศิลป์ตะวันตกได้อย่างตรงประเด็น	4.19	.71	4.11	.87	3.92	.81	3.89	.54
4. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้ไปพัฒนาสร้างสรรค์งานนวัตศิลป์ ตะวันตกร่วมกับศาสตร์อื่น ๆ ได้	4.28	.60	4.38	.90	4.04	.85	3.92	.76

จากตารางที่ 28 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของหลักสูตรและการเรียนการสอน นาฏศิลป์ตะวันตกสถาบันอุดมศึกษาไทย ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ ของแต่ละสถาบันมีดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ค่าเฉลี่ยผลลัพธ์การเรียนรู้ทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ข้อ 2. การจัดการเรียนการสอนรายวิชาเอกมีการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการปฏิบัติทาง นาฏศิลป์ตะวันตกประเภทต่างๆ ค่าเฉลี่ย 4.42 ข้อ 4. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกสามารถนำ ความรู้และทักษะที่ได้ไปพัฒนาสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ตะวันตกร่วมกับศาสตร์อื่นๆได้ ค่าเฉลี่ย 4.28 และข้อ 1. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการจัดการเรียนการสอนด้านทักษะสัมพันธ์เพื่อส่งเสริม ให้ผู้เรียนมีการประสานสัมพันธ์ในการสื่อสารกับบุคคลที่เกี่ยวข้องเช่น ฝ่ายฉาก ฝ่ายเวที ค่าเฉลี่ย 4.25

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีค่าเฉลี่ยด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ ทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 4. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้ไปพัฒนา สร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ตะวันตกร่วมกับศาสตร์อื่นๆ ได้ ค่าเฉลี่ย 4.38 ข้อ 1.การเรียนการสอนใน รายวิชาเอกมีการจัดการเรียนการสอนด้านทักษะสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการประสานสัมพันธ์ ในการสื่อสารกับบุคคลที่เกี่ยวข้องเช่น ฝ่ายฉาก ฝ่ายเวที ค่าเฉลี่ย 4.25 และข้อ 2. การจัดการเรียน การสอนรายวิชาเอกมีการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการปฏิบัติทางนาฏศิลป์ตะวันตกประเภท ต่างๆ ค่าเฉลี่ย 4.25

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ค่าเฉลี่ยด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ ทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุด 1. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการจัดการเรียนการสอนด้านทักษะสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมี การประสานสัมพันธ์ในการสื่อสารกับบุคคลที่เกี่ยวข้องเช่น ฝ่ายฉาก ฝ่ายเวที ค่าเฉลี่ย 4.09 ข้อ 4. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกสามารถนำความรู้และทักษะที่ได้ไปพัฒนาสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ ตะวันตกร่วมกับศาสตร์อื่นๆได้ และข้อ 2. การจัดการเรียนการสอนรายวิชาเอกมีการพัฒนาผู้เรียนให้ มีความสามารถในการปฏิบัติทางนาฏศิลป์ตะวันตกประเภทต่างๆ ค่าเฉลี่ย 4.02

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ค่าเฉลี่ยด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ ทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 1. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการจัดการเรียนการสอนด้านทักษะสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมให้ ผู้เรียนมีการประสานสัมพันธ์ในการสื่อสารกับบุคคลที่เกี่ยวข้องเช่น ฝ่ายฉาก ฝ่ายเวที ค่าเฉลี่ย 3.94 ข้อ 2. การจัดการเรียนการสอนรายวิชาเอกมีการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการปฏิบัติทาง นาฏศิลป์ตะวันตกประเภทต่างๆ ค่าเฉลี่ย 3.94 และ ข้อ 4 การเรียนการสอนในรายวิชาเอกสามารถ นำความรู้และทักษะที่ได้ไปพัฒนาสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ตะวันตกร่วมกับศาสตร์อื่นๆได้ ค่าเฉลี่ย 3.92

ตารางที่ 29 สภาพปัจจุบันของหลักสูตรและการเรียนการสอนนวัตศิลป์ตะวันตกสถาบันอุดมศึกษาไทย ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน

ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2556)		มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2553)		มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2556)		สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (2558)	
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.
1 .การเรียนการสอนในหลักสูตรมีการใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นการสร้างสรรค์ผลงานนวัตศิลป์ตะวันตก	4.17	.78	4.21	.95	3.75	.78	3.91	.77
2. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการจัดการเรียนการสอนทางด้านสื่อประเภทต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการสร้างงานนวัตศิลป์ตะวันตกได้หลากหลาย	4.23	.80	4.19	1.00	3.89	.72	3.92	.83
3. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการสนับสนุนส่งเสริม สถานที่ ห้องปฏิบัติการ เพื่อใช้ทดแทน ฝึกซ้อมนอกเวลาเรียน	3.74	.86	2.98	1.57	ปานกลาง	.83	3.81	.71
4. การจัดการเรียนการสอนจัดให้มีเจ้าหน้าที่ฝ่ายอาคารสถานที่และอุปกรณ์การเรียนการสอนอำนวยความสะดวกให้นักศึกษาที่เรียนในหลักสูตร	4.09	.93	4.09	1.01	มากที่สุด	.83	3.83	.75

จากตารางที่ 29 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ ตะวันตกสถาบันอุดมศึกษาไทย ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนของแต่ละสถาบันมีดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนอยู่ระดับมากที่สุดและมาก คือ ข้อ 2. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการจัดการเรียนการสอนทางด้านสื่อประเภทต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการสร้างงานนาฏศิลป์ตะวันตกได้หลากหลาย ค่าเฉลี่ย 4.23 ข้อ 1. การเรียนการสอนในหลักสูตรมีการใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ตะวันตก ค่าเฉลี่ย 4.17 และข้อ 4. การจัดการเรียนการสอนจัดให้มีเจ้าหน้าที่ฝ่ายอาคารสถานที่และอุปกรณ์การเรียนการสอนอำนวยความสะดวกให้นักศึกษาที่เรียนในหลักสูตร ค่าเฉลี่ย 4.09

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีค่าเฉลี่ยด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนอยู่ระดับมากที่สุดและปานกลาง คือ ข้อ 1. การเรียนการสอนในหลักสูตรมีการใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ตะวันตก ค่าเฉลี่ย 4.21 ข้อ 2. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการจัดการเรียนการสอนทางด้านสื่อประเภทต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการสร้างงานนาฏศิลป์ตะวันตกได้หลากหลาย ค่าเฉลี่ย 4.19 และข้อ 4. การจัดการเรียนการสอนจัดให้มีเจ้าหน้าที่ฝ่ายอาคารสถานที่และอุปกรณ์การเรียนการสอนอำนวยความสะดวกให้นักศึกษาที่เรียนในหลักสูตร ค่าเฉลี่ย 4.09

มหาวิทยาลัยมหาสารคามมีค่าเฉลี่ยด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ข้อ 3. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการสนับสนุนส่งเสริม สถานที่ ห้องปฏิบัติการ เพื่อใช้ทบทวนฝึกซ้อม นอกเวลาเรียน ค่าเฉลี่ย 4.00 ข้อ 4. การจัดการเรียนการสอนจัดให้มีเจ้าหน้าที่ฝ่ายอาคารสถานที่และอุปกรณ์การเรียนการสอนอำนวยความสะดวกให้นักศึกษาที่เรียนในหลักสูตร ค่าเฉลี่ย 3.96 และข้อ 2. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการจัดการเรียนการสอนทางด้านสื่อประเภทต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการสร้างงานนาฏศิลป์ตะวันตกได้หลากหลาย ค่าเฉลี่ย 3.89

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์มีค่าเฉลี่ยด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ข้อ 2. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการจัดการเรียนการสอนทางด้านสื่อประเภทต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการสร้างงานนาฏศิลป์ตะวันตกได้หลากหลาย ค่าเฉลี่ย 3.92 ข้อ 1. การเรียนการสอนในหลักสูตรมีการใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นการสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ตะวันตก ค่าเฉลี่ย 3.91 และข้อ 4. การจัดการเรียนการสอนจัดให้มีเจ้าหน้าที่ฝ่ายอาคารสถานที่และอุปกรณ์การเรียนการสอนอำนวยความสะดวกให้นักศึกษาที่เรียนในหลักสูตร ค่าเฉลี่ย 3.83

ตารางที่ 30 สถภาพปัจจุบันของหลักสูตรและการเรียนการสอนในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีพระจอมเกล้าธนบุรี และสร้างสรรคัฒนธรรม

ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2556)		มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2553)		มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2556)		สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (2558)	
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.
1. การเรียนการสอนในหลักสูตรมีการสร้างนวัตกรรมด้านนาฏศิลป์ตะวันตกเพื่อนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาชุมชนในระดับท้องถิ่น	4.08	.92	3.81	1.02	3.57	.89	3.98	.77
2. การเรียนการสอนในหลักสูตรมีการสร้างนวัตกรรมด้านนาฏศิลป์ตะวันตกเพื่อนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาศิลปะของชาติ	4.25	.62	3.98	1.03	3.89	.80	3.81	.62
3. การเรียนการสอนในหลักสูตรมีการสร้างนวัตกรรมด้านนาฏศิลป์ตะวันตกเพื่อนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาการเรียนการสอนในระดับชาติและนานาชาติ	4.13	.83	4.08	.98	3.87	.79	3.87	.86

จากตารางที่ 30 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ ตะวันตกสถาบันอุดมศึกษาไทย ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรมของแต่ละสถาบันมีดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรมทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ข้อ 2. การเรียนการสอนในหลักสูตรมีการสร้างนวัตกรรมด้านนาฏศิลป์ตะวันตกเพื่อนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาศิลปะของชาติ ค่าเฉลี่ย 4.25 ข้อ 3. การเรียนการสอนในหลักสูตรมีการสร้างนวัตกรรมด้านนาฏศิลป์ตะวันตกเพื่อนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาการเรียนการสอนในระดับชาติและนานาชาติ ค่าเฉลี่ย 4.13 และข้อ 1. การเรียนการสอนในหลักสูตรมีการสร้างนวัตกรรมด้านนาฏศิลป์ตะวันตกเพื่อนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาชุมชนในระดับท้องถิ่น ค่าเฉลี่ย 4.08

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒมีค่าเฉลี่ยด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรมอยู่ในระดับมากที่สุดและมาก คือ ข้อ 3. การเรียนการสอนในหลักสูตรมีการสร้างนวัตกรรมด้านนาฏศิลป์ตะวันตกเพื่อนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาการเรียนการสอนในระดับชาติและนานาชาติ ค่าเฉลี่ย 4.08 ข้อ 2. การเรียนการสอนในหลักสูตรมีการสร้างนวัตกรรมด้านนาฏศิลป์ตะวันตกเพื่อนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาศิลปะของชาติ ค่าเฉลี่ย 3.98 และข้อ 1. การเรียนการสอนในหลักสูตรมีการสร้างนวัตกรรมด้านนาฏศิลป์ตะวันตกเพื่อนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาชุมชนในระดับท้องถิ่น ค่าเฉลี่ย 3.81

มหาวิทยาลัยมหาสารคามมีค่าเฉลี่ยด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรมอยู่ในระดับมาก คือ ข้อ 2. การเรียนการสอนในหลักสูตรมีการสร้างนวัตกรรมด้านนาฏศิลป์ตะวันตกเพื่อนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาศิลปะของชาติ ค่าเฉลี่ย 3.89 ข้อ 3. การเรียนการสอนในหลักสูตรมีการสร้างนวัตกรรมด้านนาฏศิลป์ตะวันตกเพื่อนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาการเรียนการสอนในระดับชาติและนานาชาติ ค่าเฉลี่ย 3.87 และข้อ 1. การเรียนการสอนในหลักสูตรมีการสร้างนวัตกรรมด้านนาฏศิลป์ตะวันตกเพื่อนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาชุมชนในระดับท้องถิ่น ค่าเฉลี่ย 3.57

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ค่าเฉลี่ยด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรมทุกรายการอยู่ในระดับมาก ข้อ 1. การเรียนการสอนในหลักสูตรมีการสร้างนวัตกรรมด้านนาฏศิลป์ตะวันตกเพื่อนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาชุมชนในระดับท้องถิ่น ค่าเฉลี่ย 3.98 ข้อ 3. การเรียนการสอนในหลักสูตรมีการสร้างนวัตกรรมด้านนาฏศิลป์ตะวันตกเพื่อนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาการเรียนการสอนในระดับชาติและนานาชาติ ค่าเฉลี่ย 3.87 และข้อ 2. การเรียนการสอนในหลักสูตรมีการสร้างนวัตกรรมด้านนาฏศิลป์ตะวันตกเพื่อนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาศิลปะของชาติ ค่าเฉลี่ย 3.81

ตารางที่ 31 สภาพปัจจุบันของหลักสูตรและการเรียนการสอนนวัตวิทย์ระดับต้นตกสถาบันอุดมศึกษาไทย ด้านพัฒนาการเรียนการสอน

ด้านพัฒนาการเรียนการสอน	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2556)		มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2553)		มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2556)		สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (2558)	
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.
1. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีรายวิชาที่พัฒนาเทคนิคและทักษะทางด้านปฏิบัติมากกว่ารายวิชาอื่นๆ	4.13	.68	4.11	.93	4.11	.72	3.91	.74
2. การจัดการเรียนการสอนมีการสื่อสารด้วยภาษาเทคนิคทางนวัตศิลป์ตะวันตก	3.74	.86	2.98	1.57	4.00	.83	3.81	.71
3. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกจัดให้มีการฝึกทักษะปฏิบัติกับผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก	4.13	.76	4.17	1.05	4.19	.86	3.87	.86
4. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกสามารถจัดให้มีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสอดแทรกอยู่เป็นบางส่วน	4.30	.70	4.23	.85	3.94	.86	3.83	.73
5. การร่วมมือโครงการต่างๆในสาขาวิชา นอกสาขาวิชา และการประกอบอาชีพนอกเวลาเรียนที่เป็นการแสดงผลงานนวัตศิลป์ตะวันตกสามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของกรณีศึกษาประกอบการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	4.42	.53	4.17	.98	3.98	.91	4.04	.71

จากตารางที่ 31 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและการเรียนการสอนของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกสถาบันอุดมศึกษาไทย ด้านพัฒนาการเรียนการสอนของแต่ละสถาบันมีดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีค่าเฉลี่ยด้านพัฒนาการเรียนการสอนทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุดคือ ข้อ 5. การร่วมโครงการต่างๆในสาขาวิชา นอกสาขาวิชา และการประกอบอาชีพนอกเวลาเรียนที่เป็นการแสดงผลงานนาฏศิลป์ตะวันตกสามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ค่าเฉลี่ย 4.42 ข้อ 4. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกสามารถจัดให้มีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสอดแทรกอยู่เป็นบางส่วน ค่าเฉลี่ย 4.30 และข้อ 3. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกจัดให้มีการฝึกทักษะปฏิบัติกับผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ค่าเฉลี่ย 4.13

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีค่าเฉลี่ยด้านพัฒนาการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุดและปานกลางคือ ข้อ 4. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกสามารถจัดให้มีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสอดแทรกอยู่เป็นบางส่วน ค่าเฉลี่ย 4.23 ข้อ 3. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกจัดให้มีการฝึกทักษะปฏิบัติกับผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ค่าเฉลี่ย 4.17 และข้อ 5. การร่วมโครงการต่างๆในสาขาวิชา นอกสาขาวิชา และการประกอบอาชีพนอกเวลาเรียนที่เป็นการแสดงผลงานนาฏศิลป์ตะวันตกสามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ค่าเฉลี่ย 4.17

มหาวิทยาลัยมหาสารคามมีค่าเฉลี่ยด้านพัฒนาการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุดและมาก คือ ข้อ 3. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกจัดให้มีการฝึกทักษะปฏิบัติกับผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ค่าเฉลี่ย 4.19 ข้อ 1. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีรายวิชาที่พัฒนาเทคนิคและทักษะทางด้านปฏิบัติมากกว่ารายวิชาอื่นๆ ค่าเฉลี่ย 4.11 และข้อ 2. การจัดการเรียนการสอนมีการสื่อสารด้วยภาษาเทคนิคทางนาฏศิลป์ตะวันตก ค่าเฉลี่ย 4.00

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์มีค่าเฉลี่ยด้านพัฒนาการเรียนการสอนอยู่ในระดับมากที่สุดและมากคือ ข้อ 5. การร่วมโครงการต่างๆในสาขาวิชา นอกสาขาวิชา และการประกอบอาชีพนอกเวลาเรียนที่เป็นการแสดงผลงานนาฏศิลป์ตะวันตกสามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ค่าเฉลี่ย 4.04 ข้อ 1. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีรายวิชาที่พัฒนาเทคนิคและทักษะทางด้านปฏิบัติมากกว่ารายวิชาอื่นๆ ค่าเฉลี่ย 3.91 และ ข้อ 3. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกจัดให้มีการฝึกทักษะปฏิบัติกับผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ค่าเฉลี่ย 3.87

ตารางที่ 32 สภาพปัจจุบันและการเรียนการสอนของหลักสูตรนานาชาติในวันต้นศึกษาในอุดมศึกษาไทยสรุปในภาพรวม

สภาพปัจจุบัน	สถาบันอุดมศึกษาไทย													
	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2556)			มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2553)			มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2556)			สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (2558)				
	Mean	S.D	อันดับ	ระดับ	อันดับ	Mean	S.D.	อันดับ	ระดับ	อันดับ	Mean	S.D.	อันดับ	ระดับ
ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร	4.26	.61	4	มากที่สุด	3	มากที่สุด	3.88	.56	2	มากที่สุด	3.92	.39	4	มากที่สุด
ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้	4.28	.50	5	มากที่สุด	5	มากที่สุด	4.02	.54	4	มากที่สุด	3.92	.42	5	มากที่สุด
ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน	4.06	.64	1	มากที่สุด	1	มากที่สุด	3.90	.55	3	มากที่สุด	3.87	.49	1	มากที่สุด
ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม	4.15	.68	2	มากที่สุด	2	มากที่สุด	3.77	.65	1	มากที่สุด	3.89	.55	2	มากที่สุด
ด้านพัฒนาการเรียนการสอน	4.26	.49	3	มากที่สุด	4	มากที่สุด	4.05	.66	5	มากที่สุด	3.89	.58	3	มากที่สุด

หมายเหตุ อันดับที่ หมายถึง การเรียงอันดับจากรายด้านที่มีการปฏิบัติน้อยไปด้านที่มีการปฏิบัติมาก

ระดับความคิดเห็น ระดับความคิดเห็นที่มีผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนี้

ตารางที่ 32 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับสภาพปัจจุบันและการเรียนการสอนของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยในภาพรวม จำแนกตามสถาบันการศึกษา ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแยกตามสถาบันการศึกษาเรียงอันดับเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ค่าเฉลี่ย 4.06 ด้านด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม ค่าเฉลี่ย 4.15 และด้านพัฒนาการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ย 4.26 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ค่าเฉลี่ย 3.87 ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม ค่าเฉลี่ย 3.96 และด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร 4.10 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม ค่าเฉลี่ย 3.77 ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร ค่าเฉลี่ย 3.88 และด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ค่าเฉลี่ย 3.90 สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ค่าเฉลี่ย 3.87 ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม ค่าเฉลี่ย 3.89 และด้านพัฒนาการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ย 3.89

2.2.3 ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกสถาบันอุดมศึกษาไทยในด้านต่างๆ 5 ด้านได้แก่ ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม และด้านพัฒนาการเรียนการสอน

โดยการพิจารณาค่าเฉลี่ยความคิดเห็นมี 5 ระดับ ได้แก่

- 4.01 – 5.00 หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับ มากที่สุด
- 3.01 – 4.00 หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับ มาก
- 2.01 – 3.00 หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับ ปานกลาง
- 1.01 – 2.00 หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับ น้อย
- 0.01 – 1.00 หมายความว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้นในระดับ น้อยที่สุด

ตารางที่ 33 ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนในหลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิตในประเทศไทย ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร

ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2556)		มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2553)		มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2556)		สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (2558)	
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.
1. การศึกษาสูงงานในชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการเรียนการสอนในหลักสูตร	4.26	.79	4.17	.85	3.60	.86	3.64	.98
2. เนื้อหาในรายวิชาเอก มีการส่งเสริมเรื่องจิตอาสาให้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนในหลักสูตรนานาชาติ	4.25	.81	4.21	.86	3.79	.72	3.72	.93
3. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดให้นักศึกษาได้ทำงานกับผู้ประกอบการด้านศิลปศาสตรบัณฑิต	4.23	.61	4.32	.92	3.98	.75	3.77	.80
4. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีกระบวนการสร้างสรรค์งานศิลปศาสตรบัณฑิตร่วมกับสถาบันการศึกษาหรือองค์กรอื่นๆ	4.11	.75	3.51	1.10	3.85	.86	4.04	.81
5. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการประเมินผลตอบรับทางด้านความคิดสร้างสรรค์จากผู้ประกอบการด้านศิลปศาสตรบัณฑิต	4.30	.75	4.19	.94	4.02	.84	3.87	.76

จากตารางที่ 33 ความต้องการในการหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตก สถาบันอุดมศึกษาไทย ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแยกตามสถาบันการศึกษาเรียงลำดับการปฏิบัติค่าคะแนนจากมากไปน้อยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตรทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุดรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ข้อ 6. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการประเมินผลตอบรับทางด้านความคิดสร้างสรรค์จากผู้ประกอบการด้านนาฏศิลป์ ค่าเฉลี่ย 4.30 ข้อ 1. การศึกษาดูงานในชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการเรียนการสอนในหลักสูตร ค่าเฉลี่ย 4.26 และข้อ 2. เนื้อหาในรายวิชาเอก มีการส่งเสริมเรื่องจิตอาสาให้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนในหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตก ค่าเฉลี่ย 4.25

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีค่าเฉลี่ยด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุดและมากรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ข้อ 3. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดให้นักศึกษาได้ทำงานกับผู้ประกอบการด้านนาฏศิลป์ตะวันตก ค่าเฉลี่ย 4.32 ข้อ 2. เนื้อหาในรายวิชาเอก มีการส่งเสริมเรื่องจิตอาสาให้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนในหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตก ค่าเฉลี่ย 4.21 และข้อ 1. การศึกษาดูงานในชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการเรียนการสอนในหลักสูตร ค่าเฉลี่ย 4.17

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีค่าเฉลี่ยด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุดและมากรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือข้อ 6. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการประเมินผลตอบรับทางด้านความคิดสร้างสรรค์จากผู้ประกอบการด้านนาฏศิลป์ ค่าเฉลี่ย 4.02 ข้อ 3. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดให้นักศึกษาได้ทำงานกับผู้ประกอบการด้านนาฏศิลป์ตะวันตก ค่าเฉลี่ย 3.98 และข้อ 4. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีกระบวนการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ตะวันตกร่วมกับสถาบันการศึกษาหรือองค์กรอื่นๆ ค่าเฉลี่ย 3.85

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีค่าเฉลี่ยด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตรอยู่ในระดับมากที่สุดและมากรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือข้อ 4. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีกระบวนการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ตะวันตกร่วมกับสถาบันการศึกษาหรือองค์กรอื่นๆ ค่าเฉลี่ย 4.04 ข้อ 5. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการประเมินผลตอบรับทางด้านความคิดสร้างสรรค์จากผู้ประกอบการด้านนาฏศิลป์ ค่าเฉลี่ย 3.87 และข้อ 3. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดให้นักศึกษาได้ทำงานกับผู้ประกอบการด้านนาฏศิลป์ตะวันตก ค่าเฉลี่ย 3.77

ตารางที่ 34 ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนในรายวิชาระดับบัณฑิตศึกษาในประเทศไทย ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้

ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2556)		มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2553)		มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2556)		สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (2558)	
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.
1. เนื้อหาในรายวิชาเอกส่งเสริมให้มีการจัดการแสดงนวัตศิลป์ตะวันตกเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ	4.21	.63	3.91	.97	3.77	.78	3.79	.91
2. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการบูรณาการความรู้ทางนวัตศิลป์ตะวันตกไปสู่งานวิจัย	4.19	.65	4.25	.92	3.96	.76	3.79	.82
3. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการประยุกต์งานนวัตศิลป์ตะวันตกเพื่อพัฒนาความรู้ในศาสตร์ด้านอื่นได้	4.34	.65	4.26	.96	3.89	.80	3.75	.81
4. นักศึกษามีความสามารถในการถ่ายทอดทักษะการเคลื่อนไหวทางนวัตศิลป์ตะวันตกประเภทต่างๆในระดับพื้นฐานไปสู่ผู้เรียนในช่องทางต่างๆได้	4.19	.71	4.17	.96	3.94	.79	3.60	.79

ตารางที่ 34 ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตก สถาบันอุดมศึกษาไทยด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแยกตามสถาบันการศึกษา เรียงลำดับการปฏิบัติค่าคะแนนจากมากไปน้อยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุด รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือข้อ 3. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการประยุกต์งานนาฏศิลป์ตะวันตกเพื่อพัฒนาความรู้ในศาสตร์ด้านอื่นๆได้ ค่าเฉลี่ย 4.34 ข้อ 4. นักศึกษามีความสามารถในการถ่ายทอดทักษะการเคลื่อนไหวนาฏศิลป์ตะวันตกประเภทต่างๆในระดับพื้นฐานไปสู่ผู้เรียนในช่วงอายุต่างๆได้ ค่าเฉลี่ย 4.19 และข้อ 2. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการบูรณาการความรู้ทางนาฏศิลป์ตะวันตกไปสู่งานวิจัย ค่าเฉลี่ย 4.19

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีค่าเฉลี่ยด้านผลลัพธ์การเรียนรู้อยู่ในระดับมากที่สุดและมากรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ข้อ 3. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการประยุกต์งานนาฏศิลป์ตะวันตกเพื่อพัฒนาความรู้ในศาสตร์ด้านอื่นๆได้ ค่าเฉลี่ย 4.26 ข้อ 2. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการบูรณาการความรู้ทางนาฏศิลป์ตะวันตกไปสู่งานวิจัย ข้อ 4. นักศึกษามีความสามารถในการถ่ายทอดทักษะการเคลื่อนไหวนาฏศิลป์ตะวันตกประเภทต่างๆในระดับพื้นฐานไปสู่ผู้เรียนในช่วงอายุต่างๆได้ ค่าเฉลี่ย 4.17

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีค่าเฉลี่ยด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุด รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ข้อ 2. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการบูรณาการความรู้ทางนาฏศิลป์ตะวันตกไปสู่งานวิจัย ค่าเฉลี่ย 3.96 ข้อ 4. นักศึกษามีความสามารถในการถ่ายทอดทักษะการเคลื่อนไหวนาฏศิลป์ตะวันตกประเภทต่างๆในระดับพื้นฐานไปสู่ผู้เรียนในช่วงอายุต่างๆได้ ค่าเฉลี่ย 3.94 และ ข้อ 3. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการประยุกต์งานนาฏศิลป์ตะวันตกเพื่อพัฒนาความรู้ในศาสตร์ด้านอื่นๆ ได้ ค่าเฉลี่ย 3.89

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีค่าเฉลี่ยด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุด รายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือข้อ 1. เนื้อหาในรายวิชาเอกส่งเสริมให้มีการจัดการแสดงนาฏศิลป์ตะวันตกเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ ค่าเฉลี่ย 3.79 ข้อ 2. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการ บูรณาการความรู้ทางนาฏศิลป์ตะวันตกไปสู่งานวิจัย ค่าเฉลี่ย 3.79 และข้อ 3. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการประยุกต์งานนาฏศิลป์ตะวันตกเพื่อพัฒนาความรู้ในศาสตร์ด้านอื่นๆ ได้ ค่าเฉลี่ย 3.75

ตารางที่ 35 ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนในหลักสูตรศึกษาศาสตรบัณฑิตระดับต้นตมศึกษาไทย ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน

ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2556)		มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2553)		มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2556)		สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (2558)	
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.
1. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่ให้นักเรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนการสอน การเรียนที่กระตือรือร้นของนักศึกษาตลอดวันตนอกเวลาเรียนด้วยตนเอง ในห้องปฏิบัติการที่จัดไว้ให้อย่างพอเพียงกับจำนวนนักศึกษา	4.32	.67	4.26	.84	4.06	.77	3.96	.85
	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด
2. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีกระบวนการสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์จากการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชาด้วยการอภิปราย เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในผลงานนักศึกษาตลอดวันตนก	4.36	.62	4.34	.85	4.06	.79	3.81	.79
	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด	มากที่สุด

ตารางที่ 35 ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตก สถาบันอุดมศึกษาไทยด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแยกตามสถาบันการศึกษา เรียงลำดับการปฏิบัติค่าคะแนนจากมากไปน้อยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุดรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ข้อ 2. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีกระบวนการสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์จากการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชาด้วยการอภิปราย เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในผลงานนาฏศิลป์ตะวันตก ค่าเฉลี่ย 4.36 และ ข้อ 1. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีกระบวนการจัดการให้มีการทบทวน ฝึกซ้อม การเรียนทักษะปฏิบัติต่างๆ ของนาฏศิลป์ตะวันตกนอกเวลาเรียนด้วยตนเอง ในห้องปฏิบัติการที่จัดไว้ให้เพียงพอเพียงกับจำนวนนักศึกษา ค่าเฉลี่ย 4.36

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีค่าเฉลี่ยด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุดรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือข้อ 2. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีกระบวนการสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์จากการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชาด้วยการอภิปราย เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในผลงานนาฏศิลป์ตะวันตก ค่าเฉลี่ย 4.34 และ ข้อ 1. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีกระบวนการจัดการให้มีการทบทวน ฝึกซ้อม การเรียนทักษะปฏิบัติต่างๆ ของนาฏศิลป์ตะวันตกนอกเวลาเรียนด้วยตนเอง ในห้องปฏิบัติการที่จัดไว้ให้เพียงพอเพียงกับจำนวนนักศึกษา ค่าเฉลี่ย 4.26

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีค่าเฉลี่ยด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุดรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ข้อ 2. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีกระบวนการสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์จากการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชาด้วยการอภิปราย เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในผลงานนาฏศิลป์ตะวันตก ค่าเฉลี่ย 4.06 และข้อ 1. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีกระบวนการจัดการให้มีการทบทวน ฝึกซ้อม การเรียนทักษะปฏิบัติต่างๆ ของนาฏศิลป์ตะวันตกนอกเวลาเรียนด้วยตนเอง ในห้องปฏิบัติการที่จัดไว้ให้เพียงพอเพียงกับจำนวนนักศึกษา ค่าเฉลี่ย 4.06

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีค่าเฉลี่ยด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุดรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ข้อ 1. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีกระบวนการจัดการให้มีการทบทวน ฝึกซ้อม การเรียนทักษะปฏิบัติต่างๆ ของนาฏศิลป์ตะวันตกนอกเวลาเรียนด้วยตนเอง ในห้องปฏิบัติการที่จัดไว้ให้เพียงพอเพียงกับจำนวนนักศึกษา ค่าเฉลี่ย 3.96 และข้อ 1. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีกระบวนการสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์จากการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชาด้วยการอภิปราย เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในผลงานนาฏศิลป์ตะวันตก ค่าเฉลี่ย 3.81

ตารางที่ 36 ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนในอุตสาหกรรมศึกษาไทย ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม

ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม	จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2556)		มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2553)		มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2556)		สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (2558)	
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.
1. การพัฒนาชุมชนด้วยวิธีการสร้างงานนวัตศิลป์ด้วยนวัตกรรมจัดให้เป็นส่วนหนึ่งของโครงการเลือกทำโครงการหรือรายงานในรายวิชาเอก	4.17	.64	4.19	.88	3.83	.80	3.70	.75
2. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกจัดให้นักศึกษามีส่วนร่วมในการศึกษาวิจัยด้านนวัตศิลป์ด้วยตัวนักศึกษาเกี่ยวกับปัญหาชุมชน	4.23	.85	4.19	.92	3.53	.85	3.83	.78
3. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการสร้างงานนวัตศิลป์ตะวันตกที่มาจากบริบทของวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของประเทศไทย	4.15	.82	4.15	.99	3.91	.74	3.81	.76
4. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมนักศึกษาสามารถเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ทางศิลปะและวัฒนธรรมเพื่อมีมาพัฒนาและสร้างสรรค์ผลงานนวัตศิลป์ตะวันตก	4.23	.80	4.06	1.10	3.92	.92	3.83	.78
5. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกเปิดโอกาสให้มีการสร้างงานนวัตศิลป์ที่เกิดจากประเด็นต่างๆในสังคม	4.26	.59	4.21	.93	4.09	.79	3.85	.91
6. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการให้ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับนวัตศิลป์ตะวันตก	4.43	.69	4.21	.91	4.00	.78	3.98	.87

ตารางที่ 36 ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตก สถาบันอุดมศึกษาไทยด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแยกตามสถาบันการศึกษาเรียงลำดับการปฏิบัติค่าคะแนนจากมากไปน้อยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุดรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ข้อ 6. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการให้ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับนาฏศิลป์ตะวันตก ค่าเฉลี่ย 4.43 ข้อ 5. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกเปิดโอกาสให้มีการสร้างงานนาฏศิลป์ที่เกิดจากประเด็นต่างๆในสังคม ค่าเฉลี่ย 4.26 และข้อ 2. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกจัดให้นักศึกษาสามารถมีส่วนร่วมในการศึกษาวิจัยด้านนาฏศิลป์ตะวันตกเกี่ยวกับปัญหาชุมชน ค่าเฉลี่ย 4.23

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีค่าเฉลี่ยด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรมทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุดรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ข้อ 5. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกเปิดโอกาสให้มีการสร้างงานนาฏศิลป์ที่เกิดจากประเด็นต่างๆในสังคม ค่าเฉลี่ย 4.21 ข้อ 6. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการให้ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับนาฏศิลป์ตะวันตก ค่าเฉลี่ย 4.21 และข้อ 2. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกจัดให้นักศึกษาสามารถมีส่วนร่วมในการศึกษาวิจัยด้านนาฏศิลป์ตะวันตกเกี่ยวกับปัญหาชุมชน ค่าเฉลี่ย 4.21

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือข้อ 5. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกเปิดโอกาสให้มีการสร้างงานนาฏศิลป์ที่เกิดจากประเด็นต่างๆในสังคม ค่าเฉลี่ย 4.09 ข้อ 6. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการให้ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับนาฏศิลป์ตะวันตก ค่าเฉลี่ย 4.00 และข้อ 4. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมนักศึกษาสามารถเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ทางศิลปะและวัฒนธรรมเพื่อนำมาพัฒนาและสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ตะวันตก ค่าเฉลี่ย 3.92

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีค่าเฉลี่ยทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุดรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ข้อ 6. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการให้ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับนาฏศิลป์ตะวันตก ค่าเฉลี่ย 3.98 ข้อ 5. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกเปิดโอกาสให้มีการสร้างงานนาฏศิลป์ที่เกิดจากประเด็นต่างๆในสังคม ค่าเฉลี่ย 3.85 ข้อ 2. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกจัดให้นักศึกษาสามารถมีส่วนร่วมในการศึกษาวิจัยด้านนาฏศิลป์ตะวันตกเกี่ยวกับปัญหาชุมชน ค่าเฉลี่ย 3.83 และข้อ 4. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมนักศึกษาสามารถเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ทางศิลปะและวัฒนธรรมเพื่อนำมาพัฒนาและสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ตะวันตก ค่าเฉลี่ย 3.83

ตารางที่ 37 ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนในหลักสูตรบัณฑิตศึกษาไทย ด้านพัฒนาการเรียนการสอน

	จุดกลาง มหาวิทยาลัย (2556)		มหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ (2553)		มหาวิทยาลัย มหาสารคาม (2556)		สถาบันบัณฑิต พัฒนศิลป์ (2558)	
	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.	Mean	S.D.
1. การพัฒนาคุณสมบัติของคณาจารย์ผู้สอนให้มีความรู้เกี่ยวกับระบบการวิจัยที่ใช้อย่าง ลึกซึ้ง	4.17	.64	4.19	.88	3.83	.80	3.70	.75
2. การจัดการเรียนการสอนมีรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับศิลปะร่วมสมัย	4.23	.85	4.19	.92	3.53	.85	3.83	.78
3. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศิลปะมีการเชิญคณาจารย์ ศิลปิน ที่มีความรู้ความสามารถด้าน ศิลปะมาให้ความรู้และแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน	4.15	.82	4.15	.99	3.91	.74	3.81	.76
4. นักศึกษา มีความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปะร่วมสมัยและสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาสู่การสร้างสรรค์งาน ศิลปะได้	4.23	.80	4.06	1.10	3.92	.92	3.83	.78
5. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการเชื่อมโยงทฤษฎีทางศิลปะและการเคลื่อนไหวใน สหวิทยาการ	4.26	.59	4.21	.93	4.09	.79	3.85	.91
6. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการบูรณาการเชื่อมโยงทฤษฎีทางศิลปะและการเคลื่อนไหว ที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติ	4.43	.69	4.21	.91	4.00	.78	3.98	.87
7. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีเนื้อหาเฉพาะที่เชื่อมโยงทฤษฎีทางศิลปะและการเคลื่อนไหว ในสหวิทยาการ	4.17	.83	4.13	1.02	3.96	.76	3.70	.77
8. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการเชื่อมโยงทฤษฎีทางศิลปะในสหวิทยาการ	4.23	.70	4.21	.91	3.92	.81	3.92	.81
9. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการบูรณาการเชื่อมโยงทฤษฎีทางศิลปะและการเคลื่อนไหว ที่สอดคล้องกับองค์ความรู้ใหม่	4.26	.56	4.17	.87	3.83	.75	3.81	.83
10. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีเนื้อหาวิชาเฉพาะทางศิลปะ	4.23	.75	4.09	.97	3.72	.84	3.79	.84
11. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการพัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับมนุษย์และสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดเป็น แนวทางสร้างสรรค์งานศิลปะของตนเอง	4.26	.71	4.19	.98	4.04	.81	3.87	.86

ตารางที่ 37 ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตก สถาบันอุดมศึกษาไทยด้านพัฒนาหลักสูตร ค่าเฉลี่ยความคิดเห็นแยกตามสถาบันการศึกษาเรียงลำดับ การปฏิบัติค่าคะแนนจากมากไปน้อยเมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีค่าเฉลี่ยทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุดรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ข้อ 6. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการนำทฤษฎีการ เคลื่อนไหวไปพัฒนาสร้างงานนาฏศิลป์ตะวันตกให้เกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ ค่าเฉลี่ย 4.43 ข้อ 12. นักศึกษามีความสามารถในการเคลื่อนไหวร่างกายในรูปแบบนาฏศิลป์ตะวันตกได้หลายประเภท ค่าเฉลี่ย 4.36 และ ข้อ 13. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการพัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับมนุษย์และ สิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดเป็นแนวทางสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ตะวันตกของตนเอง ค่าเฉลี่ย 4.26

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีค่าเฉลี่ยทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุดรายการที่มีค่าเฉลี่ย สูงสุดเรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ข้อ 12. นักศึกษามีความสามารถในการเคลื่อนไหวร่างกายใน รูปแบบนาฏศิลป์ตะวันตกได้หลายประเภท ค่าเฉลี่ย 4.40 ข้อ 5. การจัดการเรียนการสอนใน รายวิชาเอกมีการเชื่อมโยงทฤษฎีทางการเคลื่อนไหวในเนื้อหาวิชา ค่าเฉลี่ย 4.21 ข้อ 6. การ จัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการนำทฤษฎีการเคลื่อนไหวไปพัฒนาสร้างงานนาฏศิลป์ ตะวันตกให้เกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ ค่าเฉลี่ย 4.21 และ ข้อ 8. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชา เอกมีการเชื่อมโยงทฤษฎีทางทัศนศิลป์ในเนื้อหาวิชา ค่าเฉลี่ย 4.21 มีคะแนนเท่ากัน

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดและมากรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือข้อ 5. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการเชื่อมโยงทฤษฎี ทางเคลื่อนไหวในเนื้อหาวิชา ค่าเฉลี่ย 4.09 ข้อ 13. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการ พัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับมนุษย์และสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดเป็นแนวทางสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ตะวันตก ของตนเอง ค่าเฉลี่ย 4.04 และ ข้อ 6. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการนำทฤษฎีการ เคลื่อนไหวไปพัฒนาสร้างงานนาฏศิลป์ตะวันตกให้เกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ ค่าเฉลี่ย 4.00

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีค่าเฉลี่ยทุกรายการอยู่ในระดับมากที่สุดรายการที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุดเรียงลำดับ จากมากไปหาน้อยคือ ข้อ 12. นักศึกษามีความสามารถในการเคลื่อนไหวร่างกายในรูปแบบนาฏศิลป์ ตะวันตกได้หลายประเภท ค่าเฉลี่ย 4.00 ข้อ 6. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการนำ ทฤษฎีการเคลื่อนไหวไปพัฒนาสร้างงานนาฏศิลป์ตะวันตกให้เกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่ ค่าเฉลี่ย 3.98 ข้อ 7. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีเนื้อหาวิชาเฉพาะที่สอนเกี่ยวกับทฤษฎีทางการ เคลื่อนไหว ค่าเฉลี่ย 3.96 และข้อ 8. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการเชื่อมโยงทฤษฎี ทางทัศนศิลป์ในเนื้อหาวิชา ค่าเฉลี่ย 3.92

ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร นักศึกษาระดับบัณฑิต ในสถาบันอุดมศึกษาไทย		สถาบันอุดมศึกษาไทย											
		จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (2556)		มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ (2553)		มหาวิทยาลัยมหาสารคาม (2556)		สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ (2558)					
		Mean	S.D.	ระดับ	Mean	S.D.	ระดับ	Mean	S.D.	ระดับ	Mean	S.D.	ระดับ
ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร		4.23	.60	มากที่สุด	4.08	.68	มากที่สุด	3.85	.54	มาก	3.81	.63	มาก
ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้		4.25	.54	มากที่สุด	4.13	.81	มากที่สุด	3.92	.58	มาก	3.79	.65	มาก
ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน		4.34	.59	มากที่สุด	4.30	.77	มากที่สุด	4.06	.72	มากที่สุด	3.89	.70	มาก
ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม		4.25	.56	มากที่สุด	4.17	.75	มากที่สุด	3.88	.59	มาก	3.83	.55	มาก
ด้านพัฒนาการเรียนการสอน		4.25	.53	มากที่สุด	4.18	.72	มากที่สุด	3.94	.56	มาก	3.86	.50	มาก

ตารางที่ 38 สรุปความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนในบัณฑิตวิทยาลัยศึกษาไทยสรุปในภาพรวม

จากตารางที่ 38 ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยสรุปในภาพรวม จำแนกตามสถาบันการศึกษา ค่าเฉลี่ยความคิดเห็น แยกตามสถาบันการศึกษาเรียงลำดับการปฏิบัติค่าคะแนนจากมากไปน้อย เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ค่าเฉลี่ย 4.34 ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม ค่าเฉลี่ย 4.25 และ ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย 4.25 มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ค่าเฉลี่ย 4.30 ด้านพัฒนาการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ย 4.18 และด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม ค่าเฉลี่ย 4.17 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ค่าเฉลี่ย 4.06 ด้านพัฒนาการเรียนการสอน และ ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย 3.92 สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ค่าเฉลี่ย 3.89 ด้านพัฒนาการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ย 3.86 และด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม ค่าเฉลี่ย 3.83

จากนั้นนำข้อมูลที่ได้จากสภาพปัจจุบันในการเรียนการสอนและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย มาจัดอันดับได้ดังนี้ ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน การสอน ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม และด้านพัฒนาการเรียนการสอน ส่วนความต้องการในการพัฒนาการเรียนการสอน คือ ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม พบความสอดคล้องร่วมกันคือ ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม และด้านพัฒนาการเรียนการสอน

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเทียบเคียงหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในต่างประเทศ

ผู้วิจัยได้เลือกประเภทการเทียบเคียงสมรรถนะหน้าที่การทำงาน (Functional Benchmarking) เป็นการเป็นการเทียบเคียงกระบวนการทำงานของหน่วยงานที่มีกระบวนการคล้ายคลึงกันโดยในการวิจัยนี้ได้เลือกหลักสูตรศิลปกรรม ศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ (นาฏศิลป์ตะวันตก) Bachelor of Fine and Applied Arts (B.F.A.) คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เนื่องจากเป็นหลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิที่เปิดสอนในสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยที่เป็นหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต หลักสูตรที่เปิดสอนเป็นหลักสูตรแรกในประเทศไทย พ.ศ.2531 มีกลุ่มบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตที่สามารถเก็บข้อมูลที่สะท้อนภาพคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนและคุณภาพบัณฑิตรายละเอียดมีดังนี้

3.1 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

นำผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและ ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยโดยนำผลการวิเคราะห์ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมาพิจารณาดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 39 ภาพรวมสภาพปัจจุบันของหลักสูตรและนาฏศิลป์ตะวันตกของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สภาพปัจจุบันของหลักสูตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	ระดับความคิดเห็น			
	Mean	S.D.	ระดับ	อันดับที่
ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร	4.26	.61	มากที่สุด	4
ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้	4.28	.50	มากที่สุด	5
ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน	4.06	.64	มากที่สุด	1
ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม	4.15	.68	มากที่สุด	2
ด้านพัฒนาการเรียนการสอน	4.26	.49	มากที่สุด	3

หมายเหตุ อันดับที่ หมายถึง การเรียงอันดับจากรายด้านที่มีการการปฏิบัติน้อยไปด้านที่มีการการปฏิบัติมาก
ระดับความคิดเห็น หมายถึง ระดับความคิดเห็นที่มีผู้ตอบแบบสอบถามเห็นด้วยกับข้อความนั้น

จากตารางที่ 39 ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นว่า กลุ่มตัวอย่างของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีระดับสภาพปัจจุบันในการเรียนการสอนที่มีค่าเฉลี่ยเรียงตามอันดับได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน 4.06 ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม 4.15 ด้านพัฒนาการเรียนการสอน 4.26 ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร 4.26 ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ 4.28

ตารางที่ 40 สรุปสภาพปัจจุบันของหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สภาพปัจจุบัน	ระดับความคิดเห็น											
	นิสิต/นักศึกษา (n=20)			บัณฑิต (n=20)			ผู้ใช้บัณฑิต (n=20)			อาจารย์ (n=20)		
	Mean	S.D.	ระดับ	Mean	S.D.	ระดับ	Mean	S.D.	ระดับ	Mean	S.D.	ระดับ
ด้านปรัชญา ความสำคัญ และ วัตถุประสงค์ หลักสูตร	4.43	.36	มากที่สุด	4.55	.36	มากที่สุด	3.76	.58	มาก	2.85	.46	มาก
ด้านผลลัพธ์ การเรียนรู้	4.39	.38	มากที่สุด	4.45	.40	มากที่สุด	4.00	.57	มาก	3.42	.52	มาก
ด้าน สิ่งแวดล้อม ในการเรียน	4.18	.32	มากที่สุด	4.26	.49	มากที่สุด	3.80	.82	มาก	2.75	.90	มาก
ด้านอนุรักษ์ และ สร้างสรรค์ วัฒนธรรม	4.18	.48	มากที่สุด	4.52	.49	มากที่สุด	3.77	.79	มาก	2.78	.19	มาก
ด้าน พัฒนาการ เรียนการ สอน	4.38	.36	มากที่สุด	4.40	.42	มากที่สุด	3.88	.55	มาก	3.80	.69	มาก

ตารางที่ 40 สรุปสภาพปัจจุบันของหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตก สถาบันอุดมศึกษาไทย ของกลุ่มตัวอย่าง นิสิต บัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต อาจารย์ผู้สอน จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า ในกลุ่มนิสิต ด้านที่มีสภาพปัจจุบันในการปฏิบัติเรียงตามระดับการปฏิบัติน้อย คือ ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ค่าเฉลี่ย 4.18 ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์ ค่าเฉลี่ย 4.18 ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ย 4.38 และด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย 4.39 ในกลุ่มบัณฑิต ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ค่าเฉลี่ย 4.26 ด้านพัฒนาการเรียนการสอน ค่าเฉลี่ย 4.40 และด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ ค่าเฉลี่ย 4.45 ในกลุ่มผู้ใช้บัณฑิต ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร ค่าเฉลี่ย 3.76 ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม ค่าเฉลี่ย 3.77 และด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ค่าเฉลี่ย 3.80 ในกลุ่มอาจารย์ ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ค่าเฉลี่ย 2.75 ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม ค่าเฉลี่ย 2.78 ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร ค่าเฉลี่ย 2.85

ตารางที่ 41 สรุปความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตก
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความต้องการในการพัฒนา หลักสูตร	ระดับความคิดเห็น			
	Mean	S.D.	ระดับ	ลำดับที่
ด้านปรัชญาความสำคัญและ วัตถุประสงค์หลักสูตร	4.23	.60	มากที่สุด	5
ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้	4.25	.54	มากที่สุด	3
ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน	4.34	.59	มากที่สุด	1
ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์ วัฒนธรรม	4.25	.56	มากที่สุด	4
ด้านพัฒนาการเรียนการสอน	4.25	.53	มากที่สุด	2

จากตารางที่ 41 สามารถสรุปความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยอยู่ในระดับ มากที่สุดเรียงตามลำดับได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน 4.34 ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม 4.25 ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ 4.25 ด้านพัฒนาการเรียนการสอน 4.25 และด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร 4.23

ภาพรวมของสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีความสอดคล้องกันในด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน

ตารางที่ 42 สรุปความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตก
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ความต้องการ ในการพัฒนา หลักสูตร	ระดับความคิดเห็น											
	นิสิต/นักศึกษา (n=20)			บัณฑิต (n=20)			ผู้ใช้บัณฑิต (n=20)			อาจารย์ (n=20)		
	Mean	S.D.	ระดับ	Mean	S.D.	ระดับ	Mean	S.D.	ระดับ	Mean	S.D.	ระดับ
ด้านปรัชญา ความสำคัญและ วัตถุประสงค์ หลักสูตร	4.31	.37	มากที่สุด	4.55	.44	มากที่สุด	3.88	.34	มาก	2.73	.83	ปาน กลาง
ด้านผลลัพธ์ การเรียนรู้	4.41	.40	มากที่สุด	4.46	.42	มากที่สุด	3.78	.38	มาก	3.42	.88	มาก
ด้าน สิ่งแวดล้อม ในการเรียน	4.42	.41	มากที่สุด	4.57	.52	มากที่สุด	3.90	.57	มาก	3.67	1.04	มาก
ด้านอนุรักษ์ และ สร้างสรรค์ วัฒนธรรม	4.43	.36	มากที่สุด	4.48	.43	มากที่สุด	3.70	.32	มาก	3.28	.92	มาก
ด้าน พัฒนาการ เรียนการสอน	4.36	.33	มากที่สุด	4.47	.45	มากที่สุด	3.91	.40	มาก	3.23	.89	มาก
รวม	4.37	.33	มากที่สุด	4.49	.43	มากที่สุด	3.84	.33	มาก	3.22	.85	มาก

จากตารางที่ 42 ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกสถาบันอุดมศึกษาไทย ของกลุ่มตัวอย่าง นิสิต บัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต อาจารย์ จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่าด้านที่มีความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร ในกลุ่มนิสิตเรียงตามลำดับคือ ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ กลุ่มบัณฑิตเรียงตามลำดับได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร และด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม กลุ่มผู้ใช้บัณฑิตเรียงตามลำดับได้แก่ ด้านพัฒนาการเรียนการสอน ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน และด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร กลุ่มอาจารย์เรียงตามลำดับได้แก่ ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ และด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม ด้านพัฒนาการเรียนการสอนและด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตรเป็นลำดับสุดท้าย ซึ่งมีค่าเฉลี่ยในระดับปานกลาง ส่วนค่าเฉลี่ยด้านอื่นๆอยู่ในระดับมาก

3.2 กรอบในการเทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ในการวิจัยนี้ผู้วิจัยเลือกใช้ การเทียบเคียงตามหน้าที่การงาน (Functional Benchmarking) เป็นการเทียบเคียงกระบวนการทำงานของหน่วยงานเรากับหน่วยงานอื่นที่มีกระบวนการคล้ายคลึงกัน “การเปรียบเทียบสมรรถนะตามหน้าที่การงาน” ของ แคมป์ (1989) เป็นการเปรียบเทียบการดำเนินงานในแต่ละหน้าที่ (Function) โดยไม่คำนึงถึงความแตกต่างของประเภทการทำงาน และการปฏิบัติทั่วทั้งองค์การเนื่องจากการเทียบเคียงตามหน้าที่การงาน จะช่วยลดความยุ่งยากในการหาคู่เปรียบเทียบ (Benchmarking Partner) สามารถคัดเลือกคู่เปรียบเทียบในธุรกิจที่ไม่ใช่คู่แข่งโดยตรง ในประเภทของการทำงาน สะดวกในการกำหนดและตัดสินใจเลือกองค์กรที่มีการปฏิบัติงานดีที่สุด (Best Practice) ในแต่ละหน้าที่และสามารถกำหนดความสำคัญและเลือกหน้าที่หลักๆ ที่มีอิทธิพลต่ออนาคตทางธุรกิจมาพัฒนาให้เข้มแข็งก่อนกระจายหรือขยายผลไปยังส่วนอื่นขององค์กร (ณัฐพันธ์ เขจรนันท์ , (2544:56-58) ในการวิเคราะห์เทียบเคียงใช้วิธีการดังนี้ คือ

1) นำผลการวิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในต่างประเทศจากประเด็นสำคัญในด้านต่างๆ นำไปวิเคราะห์เทียบเคียงกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศไทยสู่มาตรฐานสากล

2) วิเคราะห์เทียบเคียงการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนเป็นการเทียบเคียงระหว่างหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยคือ หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ (นาฏศิลป์ตะวันตก) Bachelor of Fine and Applied Arts (B.F.A.) คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเนื่องจากเป็นหลักสูตรและสถาบันการศึกษาที่ทำการเปิดสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกแห่งแรกในสถาบันอุดมศึกษาของประเทศไทย เปิดทำการสอนมากกว่า 20 ปี ทำการเทียบเคียงสมรรถนะตามหน้าที่การงาน (Functional Benchmarking) กับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ คือ หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตก (The Bachelor of Fine Arts (Dance) ของวิทยาลัยการเต้นรำวิกตอเรียน (Victorian College of The Arts School of Dance) เมืองเมลเบิร์น (Melbourne) ประเทศออสเตรเลีย (Australia) เนื่องจากเป็นสถาบันการศึกษาที่มีความเป็นพหุวัฒนธรรมเหมาะสมกับบริบทของสังคมไทยและมีขนาดองค์กรที่ใกล้เคียงกับจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การเทียบเคียงกระบวนการทำงาน 5 ด้าน จากการวิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในต่างประเทศจากเป็นการนำผลวิเคราะห์ข้อมูลในตอนต้นที่ 1 ผลการวิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกใน

ต่างประเทศ และตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยมาสรุปเป็นรายด้าน 5 ด้านดังนี้

ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร

1. ปรัชญาความสำคัญของหลักสูตร
 - 1.1 คุณธรรม จริยธรรม
 - 1.2 ความรู้ ความสามารถ
 - 1.3 ความคิดสร้างสรรค์
 - 1.4 สืบทอด อนุรักษ์ วัฒนธรรม
 - 1.5 เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ
 - 1.6 เพื่อพัฒนาประเทศและสังคมโลก
2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร
 - 2.1 สร้างสรรค์งานศิลปะ
 - 2.2 สร้างงานวิจัยและวิชาการ
 - 2.3 ช่วยพัฒนาชุมชนและระดับประเทศ
 - 2.4 มีจิตสาธารณะ
 - 2.5 สามารถประยุกต์งานได้
 - 2.6 สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้

1. ทักษะสัมพันธ์
 - 1.1 มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการสื่อสารกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในสถาบัน
 - 1.2 มีการทำโครงการ,กิจกรรมต่างๆ กับสถาบันการศึกษาอื่นๆ ภายนอกสถาบัน
2. ความรู้ความสามารถ
 - 2.1 มีการจัดแสดงผลงานนักศึกษาภายในสถาบัน
 - 2.2 มีการเผยแพร่ผลงานของนักศึกษาออกสื่อประเภทต่างๆ
3. บูรณการงานนาฏศิลป์กับสังคม
 - 3.1 มีการช่วยเหลือสังคมด้วยการสร้างงานนาฏศิลป์
 - 3.2 มีการสร้างงานวิจัยเกี่ยวกับงานนาฏศิลป์
 - 3.3 มีการสร้างงานนาฏศิลป์เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาติ
 - 3.4 มีการฝึกประสบการณ์ด้านการสอน

ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน

1. อุปกรณ์ในการเรียนที่จำเป็น

- 1.1 เครื่องเสียง
 - 1.2 อุปกรณ์ตัดต่อ และสืบค้นข้อมูล
 - 1.3 บาร์พุงตัว
 - 1.4 ห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว
 - 1.5 โรงละครพร้อมอุปกรณ์พื้นฐาน
 - 1.6 ห้องปฏิบัติการในการเรียนนาฏศิลป์
 - 1.7 ห้องสมุดเพื่อการสืบค้น ในสาขาวิชา
 - 1.8 อุปกรณ์อำนวยความสะดวกอื่นๆ
2. การให้บริการนอกเวลาเรียน
 - 2.1 หลังเวลาเรียน
 - 2.2 ช่วงปิดภาคการศึกษา

ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม

1. การเผยแพร่ผลงานนาฏศิลป์
 - 1.1 มีโครงการเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมจัดแสดงนาฏศิลป์ภายในประเทศ
 - 1.2 มีโครงการเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม จัดแสดงนาฏศิลป์ภายนอกประเทศ
 - 1.3 มีรายวิชาที่สอนเกี่ยวกับวัฒนธรรมในชาติ
 - 1.4 มีงานวิจัยเกี่ยวกับงานนาฏศิลป์เพื่อชุมชน
 - 1.5 มีโครงการเกี่ยวกับงานนาฏศิลป์เพื่อชุมชน

ด้านพัฒนาการเรียนการสอน

1. การเรียนทักษะปฏิบัติ
 - 1.1 มีสัดส่วนการสอนรายวิชาปฏิบัติมากกว่ารายวิชาทฤษฎี
 - 1.2 การเรียนการสอนใช้ภาษาเทคนิคทางนาฏศิลป์เป็นหลัก
 - 1.3 มีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมาสอนในรายวิชาปฏิบัติ
 - 1.4 มีโครงการร่วมสอนรายวิชาปฏิบัติกับสถาบันอื่นๆ
2. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
 - 2.1 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพในรายวิชาเอก
 - 2.2 มีการจัดให้การพัฒนาชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ
 - 2.3 มีรายวิชาที่สอนเกี่ยวกับวัฒนธรรมในชาติ
 - 2.4 มีงานวิจัยเกี่ยวกับงานนาฏศิลป์เพื่อชุมชน
 - 2.5 มีโครงการเกี่ยวกับงานนาฏศิลป์เพื่อชุมชน
3. การสอนทฤษฎีทางทัศนศิลป์
 - 3.1 มีรายวิชาที่สอนทางด้านศิลปะในหลักสูตร

- 3.2 มีโครงการปฏิบัติการเกี่ยวกับศิลปะในหลักสูตร
- 4. การสอนทฤษฎีทางการเคลื่อนไหว
 - 4.1 มีการนำเสนอ อภิปรายในรายวิชาเกี่ยวกับทฤษฎีทางการเคลื่อนไหว
 - 4.2 มีเอกสารประกอบการสอน ตำรา เกี่ยวกับทฤษฎีทางการเคลื่อนไหวในห้องสมุดสาขา
- 5. การสอนทางด้านดนตรี
 - 5.1 มีรายวิชาที่สอนเกี่ยวกับดนตรีในหลักสูตร
 - 5.2 มีการฝึกปฏิบัติทางด้านเครื่องดนตรี
 - 5.3 มีการฝึกปฏิบัติทางการขับร้อง
- 6. การสอนความคิดสร้างสรรค์
 - 6.1 มีการอบรม สัมมนา อาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับการสอนความคิดสร้างสรรค์
 - 6.2 มีการตั้งวัตถุประสงค์ ในหลักสูตรเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์
 - 6.3 มีการประเมินผลงานนาฏศิลป์ด้วยเกณฑ์ความคิดสร้างสรรค์

3.3 ผลการเทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

เมื่อกำหนดสถาบันอุดมศึกษาในการเทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศแล้ว ได้มีการกำหนดกรอบในการเทียบเคียง โดยผู้วิจัยได้สร้างแบบสอบถามเพื่อให้ผู้บริหารหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและ วิทยาลัยวิคตอเรียน (Victorian College of the Arts) แบ่งข้อมูลการสอบถามออกเป็น 3 ส่วน ดังนี้

- 3.3.1 การวิเคราะห์เทียบเคียงด้านหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตก
- 3.3.2 การวิเคราะห์เทียบเคียงด้านทรัพยากรบุคคล
- 3.3.3 การวิเคราะห์เทียบเคียงด้านการบริหารหลักสูตร

เมื่อได้แบบสอบถามจากผู้บริหารหลักสูตรคือ หัวหน้าภาควิชา/ผู้รับผิดชอบหลักสูตรแล้วผู้วิจัยได้วิเคราะห์เทียบเคียงในแต่ละส่วนของข้อมูลดังนี้

3.3.1 การวิเคราะห์เทียบเคียงด้านหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตก

ในแบบสอบถามส่วนนี้ให้ผู้ตอบแบบสอบถามทำเครื่องหมาย ✓ หรือ X แทนความหมายว่า มี หรือ ไม่มี ในประเด็นที่เกี่ยวกับสภาพปัจจุบันของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตก 1) ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร 2) ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ 3) ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน 4) ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม 5) ด้านพัฒนาการเรียนการสอน ผลการวิเคราะห์เทียบเคียงหลักสูตรดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 43 การวิเคราะห์เทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร

ประเด็นการเทียบเคียง	หลักสูตร ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต ภาควิชานาฏศิลป์ จุฬาลงกรณ์ มหาวิทยาลัย	The Bachelor of Fine Arts (Dance), Victorian College of The Arts, Australia
ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร		
1. ปรัชญาและความสำคัญของหลักสูตร		
1.1 คุณธรรม จริยธรรม	✓	✓
1.2 ความรู้ ความสามารถ	✓	✓
1.3 ความคิดสร้างสรรค์	✓	✓
1.4 สืบทอด อนุรักษ์ วัฒนธรรม	✓	✓
1.5 เพื่อนวัตกรรมใหม่ๆ	✓	✓
1.6 เพื่อพัฒนาประเทศและสังคมโลก	✓	✓
2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร		
2.1 สร้างสรรค์งานศิลปะ	✓	✓
2.2 สร้างงานวิจัยและวิชาการ	✓	✓
2.3 ช่วยพัฒนาชุมชน/ระดับประเทศ	X	✓
2.4 มีจิตสาธารณะ	✓	✓
2.5 สามารถประยุกต์งานได้	✓	✓
2.6 สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ	X	✓

จากตารางที่ 43 สามารถอธิบายข้อมูลได้ดังนี้ ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและ วิทยาลัยวิศวะ (Victorian College of The Art) มีความต่างในข้อที่ 2 วัตถุประสงค์ของหลักสูตรในประเด็นข้อที่ 2.3 ช่วยพัฒนาในระดับชุมชนและระดับประเทศ และ ข้อ 2.6 สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่ได้ระบุไว้ในปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์ของหลักสูตร

ตารางที่ 44 การวิเคราะห์เทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตร
นาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้

ประเด็นการเทียบเคียง	หลักสูตร ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต ภาควิชานาฏศิลป์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	The Bachelor of Fine Arts (Dance), Victorian College of The Arts, Australia
ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้		
1. ทักษะสัมพันธ์		
1.1 มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการสื่อสารกับ หน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในสถาบัน	✓	✓
1.2 มีการทำโครงการ,กิจกรรมต่างๆ กับ สถาบันการศึกษาอื่นๆ ภายนอกสถาบัน	✓	✓
2. ความรู้ความสามารถ		
2.1 มีการจัดแสดงผลงานนักศึกษาภายใน สถาบัน	✓	✓
2.2 มีการเผยแพร่ผลงานของนักศึกษาออก สื่อประเภทต่างๆ	✓	✓
3. บูรณาการงานนาฏศิลป์กับสังคม		
3.1 มีการช่วยเหลือสังคมด้วยการสร้างงาน นาฏศิลป์	✓	✓
3.2 มีการสร้างงานวิจัยเกี่ยวกับงานนาฏศิลป์	✓	✓
3.3 มีการสร้างงานนาฏศิลป์เกี่ยวกับ วัฒนธรรมของชาติ	✓	✓
3.4 มีการฝึกประสบการณ์ด้านการสอน	X	✓

จากตารางที่ 44 สามารถอธิบายข้อมูลได้ดังนี้ ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและ วิทยาลัยวิศตอเรียน (Victorian College of The Arts) มีความต่างในข้อที่ 3 คือ ขาดการบูรณาการงานนาฏศิลป์กับสังคม ในประเด็นข้อ 1.4 มีการฝึกประสบการณ์ด้านการสอน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีรายวิชาการฝึกวิชาชีพนานาฏศิลป์ระบุไว้ในเนื้อหาารายวิชาในด้านศึกษา บทบาท ความรับผิดชอบ จรรยาบรรณทางด้านวิชาชีพทางนาฏศิลป์ พร้อมทั้งฝึกวิชาชีฟกับสถาบัน และนักวิชาชีฟ ในขณะที่ วิทยาลัยวิศตอเรียน (Victorian College of The Arts) มีรายวิชาชีฟด้านการสอนในหลักสูตรด้วยการเปิดโอกาสให้เรียนในรายวิชา Dance Elective นักเรียนสามารถเลือก ฝึกสอนในโรงเรียนมัธยม Secondary School of Dance ซึ่งตั้งอยู่ภายในบริเวณวิทยาลัย

ตารางที่ 45 การวิเคราะห์เทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน

ประเด็นการเทียบเคียง	หลักสูตร ศิลปกรรมศาสตร์ บัณฑิต ภาควิชานาฏศิลป์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	The Bachelor of Fine Arts (Dance), Victorian College of The Arts, Australia
ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน		
1. อุปกรณ์ในการเรียนที่จำเป็น		
1.1 เครื่องเสียง	✓	✓
1.2 อุปกรณ์ตัดต่อ และสืบค้นข้อมูล	✓	✓
1.3 บาร์พุงตัว	✓	✓
1.4 ห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว	✓	✓
1.5 โรงละครพร้อมอุปกรณ์พื้นฐาน	X	✓
1.6 ห้องปฏิบัติการในการเรียนนาฏศิลป์	✓	✓
1.7 ห้องสมุดเพื่อการสืบค้น ในสาขาวิชา	✓	✓
1.8 อุปกรณ์อำนวยความสะดวกอื่นๆ	X	✓
2. การให้บริการนอกเวลาเรียน		
2.1 หลังเวลาเรียน	✓	✓
2.2 ช่วงปิดภาคการศึกษา	X	✓
2.3 ช่วงอื่นๆ	X	✓

จากตารางที่ 45 สามารถอธิบายข้อมูลได้ดังนี้ ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและ วิทยาลัยวิศวะต่อเรียน (Victorian College of The Arts) มีความต่างในข้อที่ 1. อุปกรณ์การเรียนที่จำเป็นในประเด็นของข้อ 1.5 โรงละครพร้อมอุปกรณ์พื้นฐาน ข้อ 1.8 อุปกรณ์อำนวยความสะดวกอื่นๆ เช่นจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวนห้องเรียนปฏิบัติมีเพียง 2 ห้องซึ่งไม่เพียงพอกับประเภทของการเรียนนาฏศิลป์ตะวันตก และการใช้ฝึกซ้อมของนักศึกษา ห้องอาบน้ำ ห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว ความต่างในข้อที่ 2. การให้บริการนอกเวลาเรียนในประเด็น ข้อ 2.2 ช่วงปิดภาคการศึกษา และ ข้อ 2.3 ช่วงอื่นๆ เนื่องจากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เป็นสถานที่ราชการการใช้สถานที่และห้องเรียนนอกเวลาจำเป็นต้องมีการทำเอกสารเพื่อขอใช้และไม่มียโยบายเปิดให้ใช้ในช่วงปิดภาคการศึกษา ยกเว้นการทำเรื่องขอจากหัวหน้าสาขาวิชา ในขณะที่ วิทยาลัยวิศวะต่อเรียน (Victorian College of The Arts) ถ้าขึ้นทะเบียนเป็นนักศึกษาแล้วสามารถติดต่อเจ้าหน้าที่ผู้ดูแลสถานที่ในการจองห้องปฏิบัติการได้ที่หน่วยงาน Stop student service เพื่อใช้ในการฝึกซ้อมนอกเหนือจากเวลาเรียนในรายวิชา และ เพื่อพัฒนาทักษะทางด้านการปฏิบัติได้ช่วงปิดภาคการศึกษาในเวลาทำการ และช่วงอื่นๆ เช่น ช่วงที่มีเทศกาลการแสดงต่างๆ ในเวลาหลังเวลาทำการ เป็นต้น

ตารางที่ 46 การวิเคราะห์เทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ด้านอนุรักษ์ และสร้างสรรค์วัฒนธรรม

ประเด็นการเทียบเคียง	หลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิตภาควิชานาฏศิลป์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	The Bachelor of Fine Arts (Dance), Victorian College of The Arts, Australia
ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม		
1. การเผยแพร่ผลงานนาฏศิลป์		
1.1 มีโครงการเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมจัดแสดงนาฏศิลป์ภายในประเทศ	✓	✓
1.2 มีโครงการเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม จัดแสดงนาฏศิลป์ภายนอกประเทศ	✓	✓
1.3 มีรายวิชาที่สอนเกี่ยวกับวัฒนธรรมในชาติ	✓	✓
1.4 มีงานวิจัยเกี่ยวกับงานนาฏศิลป์เพื่อชุมชน	✓	✓
1.5 มีโครงการเกี่ยวกับงานนาฏศิลป์เพื่อชุมชน	X	✓

ตารางที่ 46 สามารถอธิบายข้อมูลได้ดังนี้ ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม ของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและ วิทยาลัยวิคตอเรียน (Victorian College of The Arts) มีความต่างในข้อที่ 1. การเผยแพร่ผลงานนาฏศิลป์ ในประเด็นข้อที่ 1.5 มีโครงการเกี่ยวกับงานนาฏศิลป์เพื่อชุมชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่ได้ระบุไว้ในหลักสูตร แต่ วิทยาลัยวิคตอเรียน (Victorian College of The Arts) มีการบรรจุไว้ในรายวิชา Dance Lineages 1 และ 2 เพื่อวิเคราะห์พื้นหลังอิทธิพลประวัติศาสตร์และสุนทรียศาสตร์ของศิลปินต้นรำชาวออสเตรเลียในอดีตและปัจจุบัน เพื่อศึกษาบริบทของแนวโน้มภูมิภาคและทั่วโลกที่กว้างขึ้น แนวความคิดและปรัชญาที่สำคัญรวมถึงแนวความคิดแบบโรแมนติกคลาสสิกสมัยใหม่และสมัยโพสต์โมเดิร์นนิสม์นักศึกษานำเสนอผลงานที่โดดเด่นของผลงานต้นรำออสเตรเลียที่โดดเด่นจากศตวรรษที่ 20 และ 21 และสอดแทรกไว้ในรายวิชาอื่นๆ และจัดแสดงประจำปีในวิทยาลัยซึ่งตั้งอยู่ใจกลางชุมชนเมืองเมลเบิร์น ประเทศออสเตรเลีย

ตารางที่ 47 การวิเคราะห์เทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ด้านพัฒนาการเรียนการสอน

ประเด็นการเทียบเคียง	หลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์ บัณฑิต ภาควิชานาฏศิลป์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	The Bachelor of Fine Arts (Dance), Victorian College of The Arts, Australia
ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน		
1. การเรียนทักษะปฏิบัติ		
1.1 มีสัดส่วนการสอนรายวิชาปฏิบัติมากกว่ารายวิชาทฤษฎี	X	✓
1.2 การเรียนการสอนใช้ภาษาเทคนิคทางนาฏศิลป์เป็นหลัก	✓	✓
1.3 มีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมาสอนในรายวิชาปฏิบัติ	✓	✓
1.4 มีโครงการร่วมสอนรายวิชาปฏิบัติกับสถาบันอื่นๆ	X	✓
2. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ		
2.1 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพในรายวิชาเอก	✓	✓
2.2 มีการจัดให้การพัฒนาชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	X	✓
2.3 มีรายวิชาที่สอนเกี่ยวกับวัฒนธรรมในชาติ	✓	✓
2.4 มีงานวิจัยเกี่ยวกับงานนาฏศิลป์เพื่อชุมชน	✓	✓
2.5 มีโครงการเกี่ยวกับงานนาฏศิลป์เพื่อชุมชน	X	✓
3. การสอนทฤษฎีทางทัศนศิลป์		
3.1 มีรายวิชาที่สอนทางด้านศิลปะในหลักสูตร	X	✓
3.2 มีโครงการปฏิบัติการเกี่ยวกับศิลปะในหลักสูตร		✓
4. การสอนทฤษฎีทางการเคลื่อนไหว		
4.1 มีการนำเสนอ อภิปรายในรายวิชาเกี่ยวกับทฤษฎีทางการเคลื่อนไหว	✓	✓
4.2 มีเอกสารประกอบการสอน ตำรา เกี่ยวกับทฤษฎีทางการเคลื่อนไหวในห้องสมุดสาขา	✓	✓
5. การสอนทางด้านดนตรี		
5.1 มีรายวิชาที่สอนเกี่ยวกับดนตรีในหลักสูตร	✓	✓
5.2 มีการฝึกปฏิบัติทางด้านเครื่องดนตรี	X	✓
5.3 มีการฝึกปฏิบัติทางการขับร้อง	✓	✓
6. การสอนความคิดสร้างสรรค์		
6.1 มีการอบรม สัมมนา อาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับการสอนความคิดสร้างสรรค์	✓	✓
6.2 มีการตั้งวัตถุประสงค์ ในหลักสูตรเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์	✓	✓
6.3 ประเมินผลงานนาฏศิลป์ด้วยเกณฑ์สร้างสรรค์	✓	✓

จากตารางที่ 47 สามารถอธิบายข้อมูลได้ดังนี้ ด้านพัฒนาการเรียนการสอนของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและ วิทยาลัยวิศตอเรียน (Victorian College of The Arts) มีความต่างในข้อที่

1) การเรียนทักษะปฏิบัติ ในประเด็นข้อที่ 1.1 มีสัดส่วนการสอนรายวิชาปฏิบัติมากกว่ารายวิชาทฤษฎี และข้อที่ 1.4 มีโครงการร่วมสอนรายวิชาปฏิบัติกับสถาบันอื่นๆ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่มีโครงการร่วมสอนในหลักสูตรแต่อาจมีโครงการปฏิบัติการเดินร่วมกับสถาบันการศึกษาในลักษณะการเรียนระยะสั้น workshops ในขณะที่ วิทยาลัยวิศตอเรียน (Victorian college of the Arts) มีรายวิชา DNCE20028 Travelling Dance Studio- Europe จำนวน 12.50 หน่วยกิต เป็นการเดินทางไปเรียนร่วมกับสถาบันการเต้นรำในกลุ่มประเทศยุโรปเช่น สถาบัน entre National De Danse Contemporary และฝึกเรียนปฏิบัติร่วมกันและนำแนวคิดที่ได้จากการเดินทางและฝึกฝนการเรียนในครั้งนี้มาเขียนเป็นรายงานและผลงานสร้างสรรค์ส่งในรายวิชา

2) การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ในประเด็นข้อที่ 2.2 มีการจัดให้การพัฒนาชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่ได้ระบุไว้ในหลักสูตรถึงการฝึกประสบการณ์วิชาชีพในชุมชน วิทยาลัยวิศตอเรียน (Victorian college of The Arts) มีการระบุไว้ในเนื้อหาวิชาเช่นรายวิชา DNCE10021 Dance Lineages 1 จำนวน 12.50 หน่วยกิต ให้ศึกษาทำความเข้าใจกับความเป็นมาของการเต้นรำร่วมสมัยของออสเตรเลีย วัฒนธรรม ประวัติศาสตร์ ด้วยการศึกษาค้นคว้าจากเอกสารงานวิจัยจากการค้นคว้าและรายวิชา CCDP20001 Street Art จำนวน 12.50 หน่วยกิต คือการศึกษาศิลปะแบบข้างถนนในชุมชนศึกษาศิลปะการพนสี การสร้างสัญลักษณ์ประจำกลุ่ม ประเด็นข้อที่ 2.5 การมีโครงการเกี่ยวกับงานนาฏศิลป์เพื่อชุมชน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่ได้ระบุไว้ในหลักสูตรแต่มีโครงการเพื่อชุมชนที่เป็นกิจกรรมกลางของมหาวิทยาลัยเพื่อการพัฒนาชุมชนอื่นๆ ให้นักศึกษาเลือกเป็นจิตอาสาตามความถนัด วิทยาลัยวิศตอเรียน (Victorian college of the Arts) มีรายวิชา DNCE10019 Choreographic Process into Performance 2,3,4 จำนวน 12.50 หน่วยกิตระบุให้นักศึกษามีส่วนร่วมในกระบวนการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์กับนักออกแบบท่าเต้นในชุดการแสดงที่เป็นผลงานชุดแรกของหลักสูตรตลอดจนเป็นส่วนหนึ่งของเทศกาลการแสดงเดือนพฤศจิกายนของ VCA Dance ที่จัดแสดงกลางชุมชนเมือง Melbourne

3) การสอนทฤษฎีทางทัศนศิลป์ ในประเด็นข้อที่ 3.1 มีรายวิชาที่สอนศิลปะในหลักสูตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไม่มีรายวิชาสอนศิลปะในหลักสูตร วิทยาลัยวิศตอเรียน (Victorian College of the arts) มีรายวิชาศิลปะในหลักสูตรในหมวดวิชาเลือกในแต่ละชั้นปีทั้ง 3 ชั้นปี เช่นรายวิชา FINA20026 Painting Techniques จำนวน 12.50 หน่วยกิต ศึกษาการวาดภาพ วิเคราะห์ภาพ และการจัดแสดงนิทรรศการภาพในรายวิชาโดยจัดแสดงในช่วงต่างๆของตารางจัดแสดงงานศิลปะประจำปีของวิทยาลัยที่ตั้งอยู่ในชุมชน

5) การสอนเกี่ยวกับดนตรี ในประเด็นข้อที่ 5.2 มีการฝึกปฏิบัติทางด้านเครื่องดนตรี จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่มีรายวิชาปฏิบัติทางด้านดนตรีวิทยาลัยวิคตอเรียน (Victorian college of the Arts) มีรายวิชาปฏิบัติทางด้านดนตรีจำนวน 12.50 หน่วยกิต เช่นรายวิชา MUSI20163 Samba Band, MUSI20164 Free Play New Music Improvisation Ensem, MUSI20165 Commercial Music Arranging Demystified 2, MUSI20166 Contemporary Composition Uncovered 2, MUSI30240 Free Play New Music Improvisation Ensem เป็นต้น

3.3.2 การวิเคราะห์เทียบเคียงด้านทรัพยากรบุคคล

ในแบบสอบถามส่วนนี้ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นข้อมูลที่ต้องการให้ตอบเป็นจำนวนตัวเลข (n) เพื่อต้องการข้อมูลในการเทียบเคียงข้อมูลด้านทรัพยากรบุคคลคือ 1) จำนวนอาจารย์ประจำ 2) ตำแหน่งทางวิชาการ 3) ภาระงานของอาจารย์ 4) ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน 5) จำนวนเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกในสาขาวิชาผลการวิเคราะห์ปรากฏ ดังตารางต่อไปนี้

ตารางที่ 48 การวิเคราะห์เทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตร
นาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศด้านทรัพยากรบุคคล

ประเด็นการเทียบเคียง	หลักสูตร ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต ภาควิชานาฏศิลป์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	The Bachelor of Fine Arts (Dance), Victorian College of The Arts, Australia
1) จำนวนอาจารย์ประจำ (น)		
(ปริญญาตรี)	-	3
(ปริญญาโท)		2
(ปริญญาเอก)	3	2
2) ตำแหน่งทางวิชาการ (น)		
(อาจารย์)	1	6
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์)	1	1
(รองศาสตราจารย์)		-
(ศาสตราจารย์)	1	-
3) ภาระงานของอาจารย์ (น)		
สอน (ชม./สัปดาห์)	6	ไม่มีข้อมูล
วิจัย (ชม./สัปดาห์)	6	-
แต่งตำรา (ชม./สัปดาห์)	2	-
บริการวิชาการ (ชม./สัปดาห์)	1	-
อาจารย์ที่ปรึกษา (ชม./สัปดาห์)	3	-
อาจารย์ภาคนิพนธ์ (คน/ภาคเรียน)	5	-
4) ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (น)		
(Ballet)	3	1
(Jazz)	-	1
(Contemporary Dance)	-	1
(ด้านการสอนทฤษฎีรายวิชาบรรยาย)	-	4
5) เจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกในสาขา	1	1

หมายเหตุ: หลักสูตรของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเปิดสอนระดับปริญญาตรี โท และเอกด้วย

จากตารางที่ 48 สามารถสรุปได้ดังนี้คือ

- 1) จำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีจำนวน 3 คน วิทยาลัยวิศตอเรียน (Victorian College of The Arts) มีจำนวนอาจารย์ 7 คน
- 2) ตำแหน่งทางวิชาการ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการเป็นอาจารย์ 1 คน ผู้ช่วยศาสตราจารย์จำนวน 1 คน และ ศาสตราจารย์ 1 คน วิทยาลัยวิศตอเรียน (Victorian College of The Arts) มีจำนวนอาจารย์ 7 คน และมีตำแหน่งทางวิชาการเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ 1 คน อาจารย์ประจำหลักสูตร 6 คน
- 3) ภาระงานของอาจารย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีภาระการทำงานแบ่งออกเป็นการสอน 6 ชมต่อสัปดาห์ วิจัย 6 ชม.ต่อสัปดาห์ แต่งตำรา 2 ชม.ต่อสัปดาห์ บริการวิชาการ 1 ชม.ต่อสัปดาห์เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา 3 ชั่วโมง อาจารย์ภาคนิพนธ์รับผิดชอบ 5 คนต่อ 1 ภาคเรียน มีภาระการสอนด้านปฏิบัติ 6 ชั่วโมงต่อสัปดาห์และสอนด้านทฤษฎี 3 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ Victorian College of The Arts ไม่มีข้อมูล
- 4) ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านของอาจารย์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ด้านการสอนบัลเล่ต์จำนวน 3 คน วิทยาลัยวิศตอเรียน (Victorian College of The Arts) มีอาจารย์ที่มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้านบัลเล่ต์ 1 คน แจ๊ส 1 คน นาฏศิลป์ร่วมสมัย 1 คน และด้านอื่นๆ ได้แก่ ด้านวิจัย ด้านการสอนทฤษฎี ด้านการละคร และด้านการบริหาร

3.3.3 การวิเคราะห์เทียบเคียงด้านการบริหารหลักสูตร

ในแบบสอบถามส่วนนี้ให้ผู้ตอบแบบสอบถามเขียนอธิบายเกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตของ หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิตภาควิชานาฏศิลป์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ The Bachelor of Fine Arts (Dance), Victorian College of The Arts, Australia โดยมีคำถามทั้งหมด 11 ข้อ ดังนี้

ตารางที่ 49 การวิเคราะห์เทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศด้านการบริหารหลักสูตร

ประเด็นการเทียบเคียง	หลักสูตร ศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต ภาควิชานาฏศิลป์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	The Bachelor of Fine Arts (Dance), Victorian College of The Arts, Australia
1) ผลงานวิจัยที่ผ่านมาของอาจารย์ ประจำหลักสูตร	งานสร้างสรรค์จำนวน 13 ชิ้นงาน	งานวิจัยจำนวน 2 เรื่อง งานสร้างสรรค์ 7 ชิ้นงาน
2) การประเมินผลการเรียนรู้การให้ คะแนน	-มีการระบุแนวทางการ ประเมินผลการเรียนรู้และการ ให้คะแนนในประมวลรายวิชา	มีการระบุแนวทางการ ประเมินผลการเรียนรู้และการ ให้คะแนนในประมวลรายวิชา
3) สถาบันวิชาชีพรองรับในหลักสูตร	ไม่มี	ไม่มี
4) แหล่งเงินทุนภายในสถาบัน	มีทุนอุดหนุนการศึกษา 4 ประเภท และทุนอื่นๆ	มีทุนเพื่อการศึกษาภายใน มหาวิทยาลัยมากกว่า 132 ทุน
5) ภาพรวมในการพัฒนาหลักสูตร	(1) ครรมีอาจารย์สอนประจำ วิชาและระบบการเรียนรู้ที่มี ความหลากหลายในรายวิชา ปฏิบัติและรายวิชาอื่นๆ (2) การสอบวัดระดับควรมี ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมาร่วม พิจารณา	(1) มีแนวคิดในเรื่องของ สิ่งแวดล้อมที่ดีจะช่วยสร้าง แรงจูงใจและความคิด สร้างสรรค์ในการเรียนให้กับ ผู้เรียน (2) เน้นการพัฒนาด้านเทคนิค บัลเลต์ นาฏศิลป์ร่วมสมัย ศาสตร์การเคลื่อนไหว การ ออกแบบท่าเต้น และการ แสดง
6) การจัดทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมใน การเรียนการสอนทางด้านนาฏศิลป์ ตะวันตก	ได้รับงบประมาณจาก มหาวิทยาลัยและคณะกรรมการ บริหารด้านบุคคลและการ เรียนการสอน	หลักสูตรได้รับงบประมาณ จากส่วนกลางเพื่อนำมาจัดสรร ในการบริหารงาน
7) วิธีการจัดการศึกษากับภาคปฏิบัติ งานที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนสามารถเชื่อมโยง ความรู้ภาคทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ	เปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำองค์ ความรู้ในรายวิชาทฤษฎีไป ปฏิบัติเป็นโครงการการแสดง เพื่อสร้างประสบการณ์ตรงให้ ผู้เรียน	มีรายวิชาปฏิบัติที่กำหนดไว้ถึง 235.5 เครดิตจากจำนวนที่ต้อง ศึกษาทั้งหมด 300 เครดิต หลักสูตรมุ่งเน้นการฝึกฝนด้าน เทคนิค การออกแบบท่าเต้น เพื่อนำเสนอผลงานการแสดง

ตารางที่ 49 (ต่อ)

ประเด็นการเทียบเคียง	หลักสูตร ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต ภาควิชานาฏศิลป์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	The Bachelor of Fine Arts (Dance), Victorian College of The Arts, Australia
8) วิธีการให้คำปรึกษาแก้ไขปัญหา ติดตามความก้าวหน้าของนักศึกษาในระหว่างเรียน	อาจารย์ผู้สอนจะเป็นผู้ให้คำแนะนำในการเรียนและการปฏิบัติงานจนกว่าผลการปฏิบัติงานจะสำเร็จเป็นรายบุคคล	มีหน่วยงานให้คำปรึกษาด้านต่างๆในเวลาทำการและนอกเวลาทำการทางสื่อออนไลน์ อีเมล และเบอร์โทรศัพท์
9) การจัดห้องปฏิบัติการ อาคารสถานที่มีส่วนสำคัญในการพัฒนาความรู้ความสามารถของนักศึกษา	มีห้องปฏิบัติการเพียงพอต่อการเรียนการสอนทางด้านนาฏศิลป์แต่ขาดเวทีสำหรับการแสดง	มีห้องปฏิบัติการจำนวนมากแยกตามลักษณะประเภทของรายวิชาเช่น ห้องปฏิบัติการทางการแสดง, ห้องปฏิบัติการทางศิลปะ, ห้องปฏิบัติการทางสื่อและเทคโนโลยี, โรงละครมาตรฐานพร้อมอุปกรณ์อำนวยความสะดวก
10) วิธีการวางแผน กำหนดแนวทางในการจัดหางานให้นักศึกษา	ให้นักศึกษาเลือกแหล่งฝึกงานตามความสนใจรวมทั้งแนะนำแนวทางในการหางานจากแหล่งฝึกงานนั้นๆ โดยอาจารย์ที่ปรึกษาประจำชั้นปี	มีหน่วยงานด้านการแนะนำการจัดหางานในระหว่างที่ศึกษาอยู่ ทั้งการทำงานภายในวิทยาลัยและนอกวิทยาลัยโดยศึกษาได้จากเว็บไซต์การจัดหางาน โดยเฉพาะ
11) การฝึกประสบการณ์วิชาชีพมีส่วนสำคัญในการเรียนสาขาวิชาศิลปกรรมศาสตร์	มีความจำเป็นต่องานในอนาคต เนื่องจากผู้เรียนต้องใช้องค์ความรู้มาปฏิบัติงานจริงรวมทั้งต้องผ่านประสบการณ์ในการแก้ไขปัญหาระหว่างการปฏิบัติงานต้องสร้างเครือข่ายเพื่อสามารถทำงานร่วมกับองค์กรทางด้านนาฏศิลป์ในระดับอาชีพอย่างมีประสิทธิภาพ	ในหลักสูตรมีรายวิชาที่ช่วยให้นักเรียนสามารถทำงานร่วมกันเป็นผู้สร้างงานและหลักสูตรมีผู้ประกอบการภายนอกมาให้ความรู้ มีการสัมมนาเพื่อการเดินทางไปยังสถาบันต้นตำรับยุโรป จัดสัมมนาและสัมมนาเชิงปฏิบัติการร่วมกัน

จากนั้นผู้วิจัยได้นำข้อมูลจากการวิเคราะห์ผลการเทียบเคียงระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ วิทยาลัยวิศวะ (Victorian College of The arts) มาประเมินโดยการกำหนดการให้ค่า คะแนน ที่มีการดำเนินงานในหน้าที่การงาน (Functional Benchmarking) ดังนี้คือ

ค่าคะแนนเป็น 1 สำหรับประเด็นรายด้านที่มีผลการดำเนินงาน

ค่าคะแนนเป็น 0 สำหรับประเด็นรายด้านที่ไม่มีผลการดำเนินงาน

ตารางที่ 50 สรุปผลการเทียบเคียงระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและ วิทยาลัยวิศวะ (Victorian college of the Art) ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร

ประเด็นรายด้าน	ความต่าง	ค่าคะแนน	
		จุฬาลงกรณ์	Victorian
1. ปรัชญาและความสำคัญของหลักสูตร			
1.1 คุณธรรม จริยธรรม	-	1	1
1.2 ความรู้ ความสามารถ	-	1	1
1.3 ความคิดสร้างสรรค์	-	1	1
1.4 สืบทอด อนุรักษ์ วัฒนธรรม	-	1	1
1.5 เพื่อนวัตกรรมใหม่ๆ	-	1	1
1.6 เพื่อพัฒนาประเทศและ สังคมโลก	-	1	1
2. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร			
2.1 สร้างสรรค์งานศิลปะ	-	1	1
2.2 สร้างงานวิจัยและวิชาการ	-	1	1
2.3 ช่วยพัฒนาชุมชน/และ ประเทศ	- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่มีรายวิชาเพื่อ พัฒนาชุมชนในหลักสูตร - Victorian College มีรายวิชา Dance Lineages 1 and 2 และวิชา Choreographic Process into Performance 1 and 2 ในการ ศึกษาความเป็นมาของออสเตรเลียเดิม ที่สืบทอดจนถึงปัจจุบัน	0	1
2.4 มีจิตสาธารณะ	-	1	1
2.5 สามารถประยุกต์งานได้	-	1	1
2.6 สามารถสื่อสารได้อย่างมี ประสิทธิภาพ	-จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่ได้ระบุไว้ในหลักสูตร -Victorian College ระบุไว้ในหลักสูตรในผลลัพธ์ การเรียนรู้ Be proficient in the use of appropriate modern technologies. ถึงการ เป็นผู้ชำนาญในการใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยและเหมาะสมได้	0	1
รวมคะแนนที่ได้		10	12

จากตารางที่ 50 สามารถอธิบายได้ว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีจุดเน้นที่ต่างจาก วิทยาลัย
วิศวะ (Victorian College of the Arts) จำนวน 2 คะแนน

ตารางที่ 51 สรุปผลการเทียบเคียงระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและ วิทยาลัยวิศวะ
 Victorian college of the Arts ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้

ประเด็นรายด้าน	ความต่าง	ค่าคะแนน	
		จุฬาลงกรณ์	Victorian
1. ทักษะสัมพันธ์			
1.1 มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการสื่อสารกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในสถาบัน	-	1	1
1.2 มีการทำโครงการ,กิจกรรมต่างๆ กับสถาบันการศึกษาอื่นๆ ภายนอกสถาบัน	-	1	1
2. ความรู้ความสามารถ			
2.1 มีการจัดแสดงผลงานนักศึกษาภายในสถาบัน	-	1	1
2.2 มีการเผยแพร่ผลงานของนักศึกษาออกสื่อประเภทต่างๆ	-	1	1
3. บูรณาการงานนาฏศิลป์กับสังคม			
3.1 มีการช่วยเหลือสังคมด้วยการสร้างงานนาฏศิลป์	-	1	1
3.2 มีการสร้างงานวิจัยเกี่ยวกับงานนาฏศิลป์	-	1	1
3.3 มีการสร้างงานนาฏศิลป์เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาติ	-	1	1
3.4 มีการฝึกประสบการณ์ด้านการสอน	- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่มีรายวิชาด้านการฝึกสอนมีแต่รายวิชาฝึกวิชาชีพนาฏศิลป์ - Victorian College มีรายวิชา Special Studyและมีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษา อยู่ในบริเวณเดียวกัน เพื่อใช้เก็บชั่วโมงการฝึกสอน	0	1
รวมคะแนนที่ได้		7	8

จากตารางที่ 51 สามารถอธิบายได้ว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีจุดเน้นที่ต่างจาก วิทยาลัยวิศวะ Victorian College of the Arts จำนวน 1 คะแนน

ตารางที่ 52 สรุปผลการเทียบเคียงระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและ วิทยาลัยวิศวะ (Victorian college of the Arts) ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน

ประเด็นรายด้าน	ความต่าง	ค่าคะแนน	
		จุฬาลงกรณ์	Victorian
1. อุปกรณ์ในการเรียนที่จำเป็น			
1.1 เครื่องเสียง	-	1	1
1.2 อุปกรณ์ตัดต่อและสืบค้นข้อมูล	-	1	1
1.3 บาร์พยางค์	-	1	1
1.4 ห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว	-	1	1
1.5 โรงละครพร้อมอุปกรณ์พื้นฐาน	- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยยังขาดโรงละครและอุปกรณ์พื้นฐานสำหรับการแสดง - Victorian College มีโรงละครมาตรฐาน 2 แห่ง(ข้อมูลปรากฏตารางที่ 49 และในข้อคำถามที่ 10)	0	1
1.6 ห้องปฏิบัติการในการเรียนนาฏศิลป์	-	1	1
1.7 ห้องสมุดเพื่อการสืบค้นในสาขาวิชา	-	1	1
1.8 อุปกรณ์อำนวยความสะดวกอื่น ๆ	- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยขาดห้องอาบน้ำ ห้องตัดต่อเพลง บันทึกเสียง, ห้องเก็บอุปกรณ์เครื่องแต่งกาย - Victorian College มีอุปกรณ์อำนวยความสะดวกอื่น ๆ (ข้อมูลปรากฏตารางที่ 49 และในข้อคำถามที่ 10)	0	1
2. การให้บริการนอกเวลาเรียน			
2.1 หลังเวลาเรียน	-	1	1
2.2 ช่วงปิดภาคการศึกษา	- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่มีนโยบายให้บริการนอกเวลาเรียน - Victorian College มีหน่วยงานให้บริการ Stop Students Service เพื่อจองห้องซ้อมและติดต่อเจ้าหน้าที่ออนไลน์ (ข้อมูลปรากฏตารางที่ 49 และในข้อคำถามที่ 10)	0	1
2.3 ช่วงอื่นๆ	- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่มีนโยบายให้บริการนอกเวลาเรียนในช่วงปิดภาคการศึกษา - Victorian College มีการให้บริการยกเว้นในช่วงวันหยุดและเทศกาลสำคัญ (ข้อมูลปรากฏตารางที่ 49)	0	1
รวมคะแนนที่ได้		7	11

จากตารางที่ 52 สามารถอธิบายได้ว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีจุดเน้นที่ต่างจาก วิทยาลัยวิศวะ (Victorian College of the Arts) จำนวน 4 คะแนน

ตารางที่ 53 สรุปผลการเทียบเคียงระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและ วิทยาลัยวิคตอเรียน (Victorian college of the Arts) ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม

ประเด็นรายด้าน	ความต่าง	ค่าคะแนน	
		จุฬาลงกรณ์	Victorian
1. การเผยแพร่ผลงาน นาฏศิลป์			
1.1 มีโครงการเกี่ยวกับ ศิลปวัฒนธรรมจัด แสดง นาฏศิลป์ ภายในประเทศ	-	1	1
1.2 มีโครงการเกี่ยวกับ ศิลปวัฒนธรรม จัด แสดงนาฏศิลป์ ภายนอกประเทศ	-	1	1
1.3 มีรายวิชาที่สอนเกี่ยว กับวัฒนธรรมในชาติ	-	1	1
1.4 มีงานวิจัยเกี่ยวกับ งานนาฏศิลป์เพื่อ ชุมชน	-	1	1
1.5 มีโครงการเกี่ยวกับ งานนาฏศิลป์เพื่อ ชุมชน	- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่มีโครงการ นาฏศิลป์เพื่อชุมชนในหลักสูตร - Victorian College มีรายวิชา Special Study และรายวิชาอื่นๆ เพื่อสนับสนุนให้ สร้างงานนาฏศิลป์เพื่อชุมชนออสเตรเลีย (ข้อมูลปรากฏในตารางที่ 45)	0	1
รวมคะแนนที่ได้		4	5

จากตารางที่ 53 สามารถอธิบายได้ว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีจุดเน้นที่ต่างจาก วิทยาลัยวิคตอเรียน (Victorian College of the Arts) ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม จำนวน 1 คะแนน

ตารางที่ 54 สรุปผลการเทียบเคียงระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและ วิทยาลัยวิคตอเรียน
(Victorian college of the Arts) ด้านพัฒนาการเรียนการสอน

ประเด็นรายด้าน	ความต่าง	ค่าคะแนน	
		จุฬาลงกรณ์	Victorian
1. การเรียนทักษะปฏิบัติ			
1.1 มีสัดส่วนการสอนรายวิชาปฏิบัติมากกว่ารายวิชาทฤษฎี	- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีสัดส่วนรายวิชาปฏิบัติน้อยกว่าเมื่อเทียบเป็นรายชั่วโมงตลอดหลักสูตร คือ 2,115 ชม. - Victorian college มีสัดส่วนรายวิชาปฏิบัติเมื่อเทียบเป็นรายชั่วโมงตลอดหลักสูตรคือ 2,880 ชม.	0	1
1.2 การเรียนการสอนใช้ภาษาเทคนิคทางนาฏศิลป์เป็นหลัก	-	1	1
1.3 มีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมาสอนในรายวิชาปฏิบัติ	-	1	1
1.4 มีโครงการร่วมสอนรายวิชาปฏิบัติกับสถาบันอื่นๆ	- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่ได้ระบุไว้ในหลักสูตรแต่อาจจัดเป็นโครงการแยก - Victorian College ระบุไว้ในภาพรวมของหลักสูตรในการพัฒนาชุมชน (ข้อมูลปรากฏในตารางที่ 51)	0	1
2. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ			
1.1 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพในรายวิชาเอก	-	1	1
2.2 มีการจัดให้การพัฒนาชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ	- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่ได้ระบุไว้ในหลักสูตรแต่อาจจัดเป็นโครงการแยก - Victorian College ระบุไว้ในภาพรวมของหลักสูตรในการพัฒนาชุมชน	0	1
2.3 มีการฝึกปฏิบัติงานจริงกับผู้ประกอบการภายนอก	-	1	1
3. การสอนทฤษฎีทางทัศนศิลป์			
1.1 มีรายวิชาที่สอนทางด้านศิลปะในหลักสูตร	- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่ได้ระบุไว้ในหลักสูตร - Victorian College มีรายวิชาในหลักสูตร	0	1
1.2 มีโครงการปฏิบัติการเกี่ยวกับศิลปะในหลักสูตร	- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่ได้ระบุไว้ในหลักสูตร - Victorian College มีรายวิชาในหลักสูตร	0	1
2. การสอนทฤษฎีทางการเคลื่อนไหว			
2.1 มีการนำเสนอ อภิปรายในรายวิชาเกี่ยวกับทฤษฎีทางการเคลื่อนไหว	-	1	1
2.2 มีเอกสารประกอบการสอนตำราทฤษฎีการเคลื่อนไหว	-	1	1

ตารางที่ 54 (ต่อ)

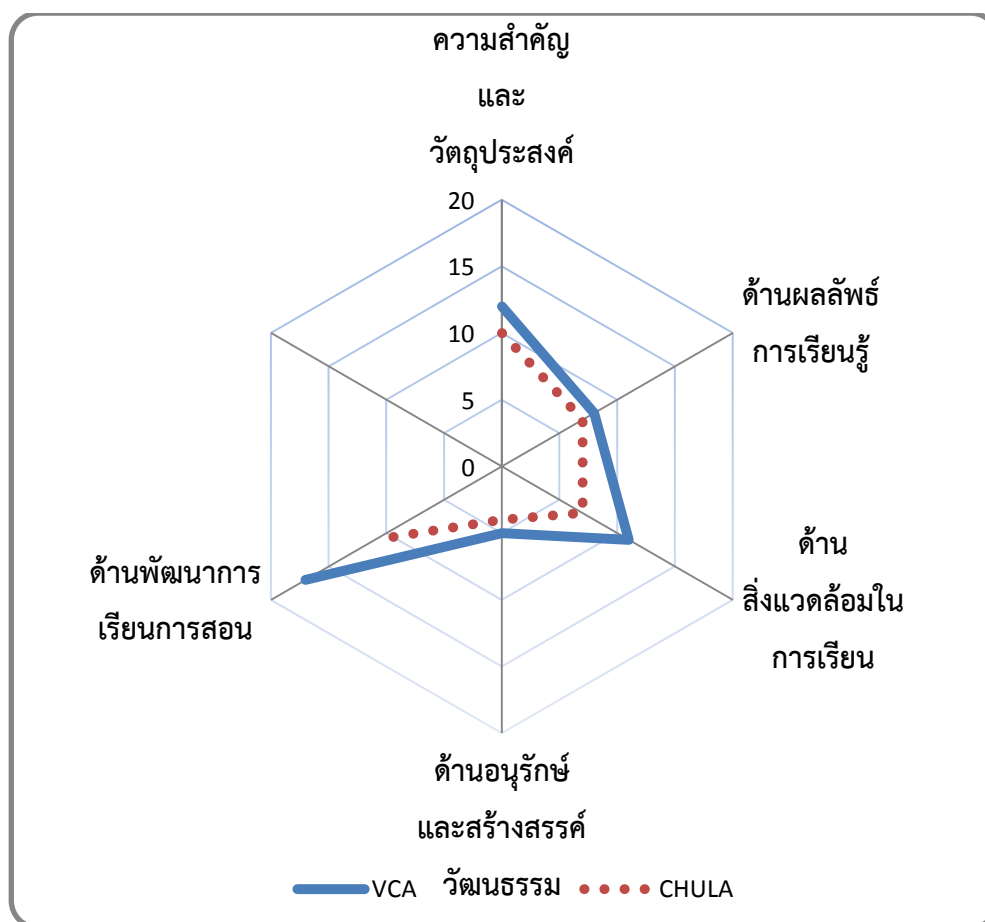
ประเด็นรายด้าน	ความต่าง	ค่าคะแนน	
		จุฬาลงกรณ์	Victorian
3. การสอนทฤษฎีทางด้านดนตรี			
3.1 มีรายวิชาที่สอนเกี่ยวกับดนตรีในหลักสูตร	-	1	1
3.2 มีการฝึกปฏิบัติทางด้านเครื่องดนตรี	- จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่ได้ระบุไว้ในหลักสูตร - Victorian College มีรายวิชาในหลักสูตร (ข้อมูลปรากฏตารางที่ 51)	0	1
3.3 มีการฝึกปฏิบัติทางด้านการขับร้อง	-	1	1
4. การสอนความคิดสร้างสรรค์			
4.1 มีการอบรม สัมมนา อาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับการสอนความคิดสร้างสรรค์	-	1	1
4.2 มีการตั้งวัตถุประสงค์ ในหลักสูตรเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์	-	1	1
4.3 มีการประเมินผลงาน นานาชาติด้วยเกณฑ์	-	1	1
รวมคะแนนที่ได้		11	17

จากตารางที่ 54 สามารถอธิบายได้ว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีจุดเน้นที่ต่างจาก วิทยาลัยวิศตอเรียน (Victorian College of The Arts) ด้านพัฒนาการเรียนการสอน จำนวน 6 คะแนน

จากนั้นผู้วิจัยได้นำค่าคะแนนที่ได้จากตารางที่ 49 – 54 มาแทนค่าด้วยการสร้างเป็นแผนภูมิเรดาร์เป็นการแสดงผลกราฟิกของความแตกต่างระหว่างการปฏิบัติจริงเพื่อเทียบเคียงความแตกต่างในด้านต่างๆ และนำผลที่ได้ไปพิจารณาปรับแก้ไขเพื่อพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยให้มีมาตรฐานเทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ดังปรากฏในแผนภูมิและตารางดังต่อไปนี้

ตารางที่ 55 ผลการวิเคราะห์คะแนนเทียบเคียงระหว่าง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับ Victorian college of the arts

ประเด็นเทียบเคียง/สถาบัน	VCA	CHULA	ผลต่าง
ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร	12	10	2
ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้	8	7	1
ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน	11	7	4
ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม	5	4	1
ด้านพัฒนาการเรียนการสอน	17	11	6

แผนภูมิที่ 7 แสดงผลต่างของการเทียบเคียงระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

และVictorian College of the arts

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

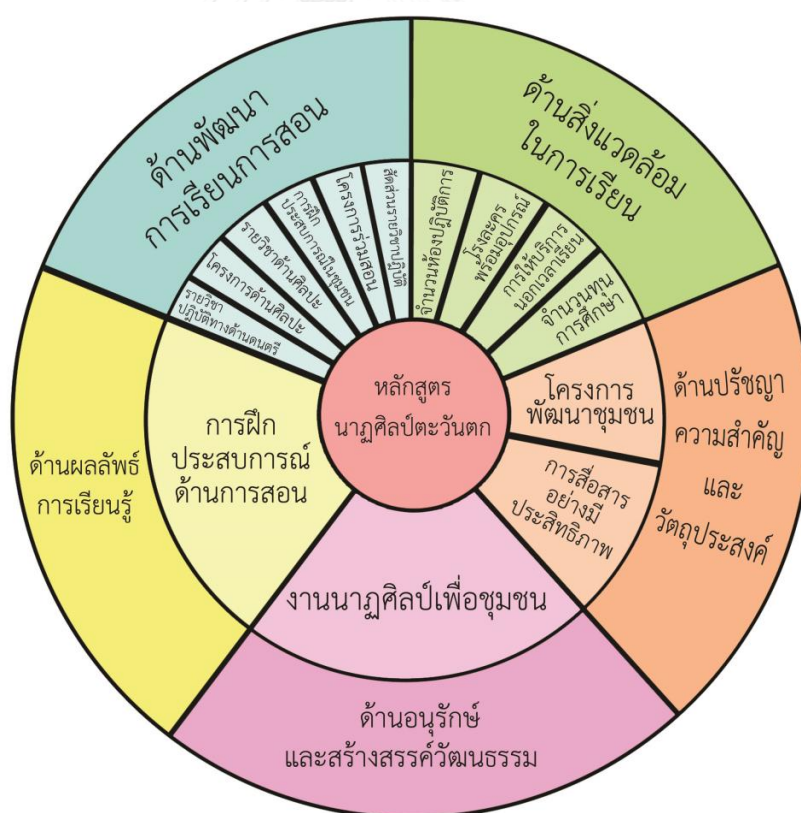
สามารถอธิบายได้ว่า จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีช่วงห่างจาก วิทยาลัยวิศวะ (Victorian College of The Arts) ในด้านต่างๆ เรียงลำดับจากมากไปหาน้อยคือ ด้านพัฒนาการเรียนการสอน ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม และ ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ การเทียบเคียงกระบวนการทำงาน 5 ด้านนี้ได้มาจากการวิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย กับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในต่างประเทศจากการนำผลวิเคราะห์ข้อมูลในตอนต้นที่ 1 ผลการวิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในต่างประเทศ และตอนต้นที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยมาสรุปเป็นรายด้าน 5 ด้าน

จากข้อมูลนี้ทำให้เห็นว่าหลักสูตรของสถาบันอุดมศึกษาไทยมีความต่างจากหลักสูตรสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศในด้านต่างๆ ดังปรากฏในแผนภูมินี้ จากข้อมูลที่ได้นี้จะเป็นส่วนหนึ่งที่น่าไปพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยต่อไป

ตอนที่ 4 การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศไทยสู่มาตรฐานสากล

ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเพื่อพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศไทยสู่มาตรฐานสากลจากข้อมูลต่างๆ ที่ได้ทำการวิจัยโดยการวิเคราะห์ข้อมูล เก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม และการเทียบเคียง ผู้วิจัยได้นำข้อมูลเหล่านั้นมาสร้างเป็นกรอบแนวคิดในการวิจัยแสดงในแผนภูมิดังต่อไปนี้

4.1 กรอบแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย

แผนภูมิที่ 8 แนวคิดการพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย

องค์ประกอบหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย ประกอบด้วยด้านที่สำคัญ 5 ด้านคือด้านพัฒนาการเรียนการสอน ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์ ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้

1) ด้านพัฒนาการเรียนการสอน คือ ควรมีสัดส่วนรายวิชาปฏิบัติที่มากกว่ารายวิชาทฤษฎี การมีโครงการร่วมสอนในรายวิชา การฝึกประสบการณ์ทางวิชาชีพในชุมชน มีการเรียนการสอนรายวิชาศิลปะในหลักสูตร มีโครงการเกี่ยวกับการแสดงงานศิลปะ มีการสอนรายวิชาปฏิบัติการทางด้านดนตรีในหลักสูตร

2) ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอน คือ การมีจำนวนห้องปฏิบัติการที่เพียงพอและเหมาะสมกับประเภทของนาฏศิลป์ โรงละครพร้อมอุปกรณ์มาตรฐานเพื่อฝึกฝนงานด้านการแสดง การให้บริการนอกเวลาเรียน จำนวนทุนการศึกษาที่หลากหลาย

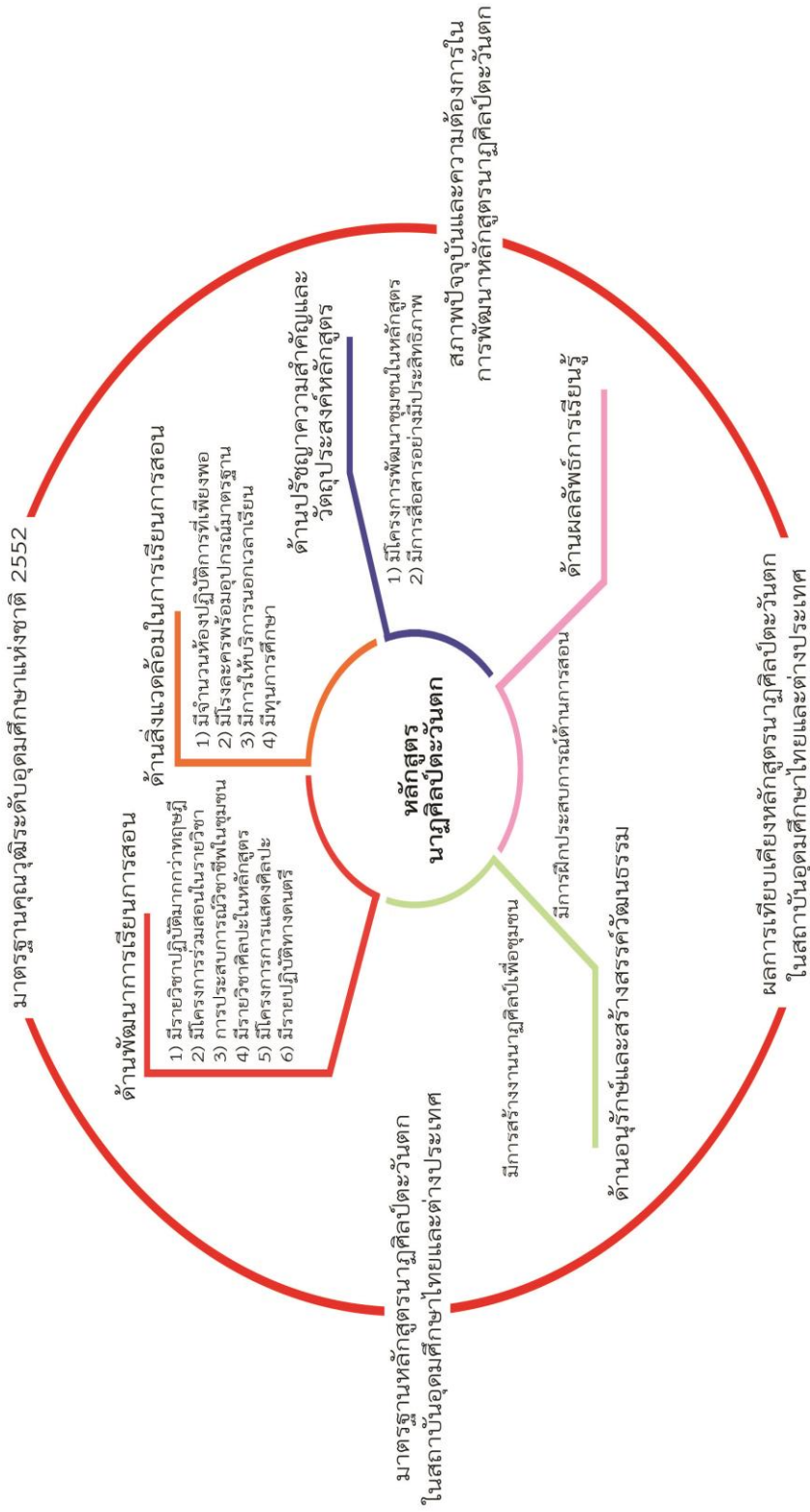
3) ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร คือการ มีโครงการพัฒนาชุมชนในหลักสูตร มีการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

4) ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ ควรมีการฝึกประสบการณ์ด้านการสอนในชุมชน

5) ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม คือ การมีการสร้างงานนาฏศิลป์เพื่อชุมชน

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบรูปแบบหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยตามกรอบมาตรฐานสากล สามารถสรุปเป็นแผนภาพ ดังนี้

แผนภูมิที่ 9 แผนภูมิทึบกร แสดงร่างกรอบแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรนานาชาติปีต่อปีในสถาบันอุดมศึกษาไทย

จากแผนภูมิสามารถอธิบายถึงร่างกรอบแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน สาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย ที่ประกอบไปด้วยกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ ระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 มาตรฐานหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย ผลการเทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตก สามารถนำเสนอรายละเอียดได้ดังนี้

1) หลักการและเหตุผล

การพัฒนาประเทศชาติด้วยการเปิดกว้างทางการศึกษาจากช่องทางการศึกษาที่หลากหลาย เป็นอีกวิธีหนึ่งที่จะช่วยพัฒนาชาติจากองค์ความรู้ที่เกิดจากการเป็นผู้นำทางการศึกษาของ สถาบันการศึกษาไทยในการเป็นผู้พัฒนาหลักสูตรที่หลากหลายและมีวิสัยทัศน์ในการสร้างเสริม หลักสูตรต่างๆ การเปิดกว้างทางวัฒนธรรมเป็นการนำวัฒนธรรมดั้งเดิมมาสร้างสรรค์โดยไม่เป็นการ ละทิ้งวัฒนธรรมเดิม เพียงแต่การเปลี่ยนแปลงทางพฤติกรรมอาจไม่ตอบสนองต่อความต้องการ ของสมาชิกในสังคมปัจจุบัน จึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงด้วยการต่อยอด พัฒนา และคลี่คลายวัฒนธรรม ไปสู่สังคมในศตวรรษที่ 21 มากขึ้น

การขยายตลาดทางการศึกษาทั้งในมิติปริมาณกลุ่มเป้าหมายและขอบเขตภารกิจการทำงาน ของมหาวิทยาลัยที่คาดว่าจะมีการรุกเข้าไปในขอบเขตพรมแดนใหม่ๆทางการศึกษามากขึ้นเพื่อให้ ตนเองสามารถอยู่รอดและแข่งขันได้ในยุคที่ธุรกิจการศึกษาเกิดการขยายตัวโดยเฉพาะอย่างยิ่งการ รองรับกับกลุ่มนักศึกษาต่างชาติที่คาดว่าจะเข้ามาศึกษาต่อในประเทศเพิ่มขึ้น จากการศึกษาพบว่า ตลอดช่วงหลายปีที่ผ่านมา มีนักศึกษาต่างชาติสนใจเข้ามาศึกษาต่อในสถาบันการศึกษาไทยเพิ่ม จำนวนมากขึ้นเป็นลำดับ

การพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย มีแนวโน้มและทิศทางในการ พัฒนาหลักสูตรที่ได้จากผลการวิจัยนี้จะสามารถตอบสนองบริบทดังกล่าวและพัฒนาหลักสูตรและการ เรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกให้มีความเป็นมาตรฐานสากลต่อไป

2) วัตถุประสงค์

เพื่อพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญา บัณฑิตของประเทศไทยสู่มาตรฐานสากล

3) องค์ประกอบหลักสูตร

การพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยจากการวิเคราะห์ข้อมูลมี องค์ประกอบหลักสูตรที่สำคัญ 4 ประเด็น 5 ด้านดังนี้คือ

ประเด็นที่ 1 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 นำมาเป็นหลักในการดำเนินการสร้างหลักสูตรโดยพิจารณาจากเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ. 2548 (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ) เพื่อให้มีความเหมาะสมในการรักษามาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์การรับรองมาตรฐานการศึกษาสำหรับสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกจัดเป็นสาขาวิชาที่สามารถใช้เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 เป็นมาตรฐานในการจัดทำหลักสูตรและองค์ประกอบอื่นๆ (มคอ.1)

ประเด็นที่ 2 มาตรฐานหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ ผลการวิเคราะห์รายด้านจากการดำเนินการวิจัยพบว่ามีจุดเน้นที่แตกต่างกัน สรุปได้ดังนี้

1) ปรัชญาและความสำคัญ ผลการเรียนรู้ด้านที่พบน้อยในสถาบันอุดมศึกษาไทยทั้ง 4 แห่ง มีความสอดคล้องกันคือ ด้านทักษะด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสารสนเทศ ในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม

2) วัตถุประสงค์หลักสูตร ผลการเรียนรู้ด้านที่พบน้อยในสถาบันอุดมศึกษาไทยทั้ง 4 แห่ง มีความสอดคล้องกัน คือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศคือ ด้านคุณธรรมจริยธรรม

ประเด็นที่ 3 สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย แยกรายละเอียดออกเป็น 2 ด้านดังนี้คือ

1) สภาพปัจจุบันของหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย สามารถจัดอันดับข้อมูลในแต่ละด้านได้ดังนี้คือ

- 1.1) ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน
- 1.2) ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม
- 1.3) ด้านพัฒนาการเรียนการสอน
- 1.4) ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้
- 1.5) ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร

2) ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย สามารถจัดอันดับข้อมูลในแต่ละด้านได้ดังนี้คือ

- 2.1) ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน
- 2.2) ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม
- 2.3) ด้านพัฒนาการเรียนการสอน
- 2.4) ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้
- 2.5) ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร

พิจารณาจากทั้งสองด้านพบว่าทั้งสภาพปัจจุบันและความต้องการในการเรียนการสอน หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกมีความสอดคล้องกันทั้ง 2 ส่วน ในแต่ละด้านมีรายละเอียดดังนี้คือ

ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน คือ การมีอุปกรณ์ทางด้านสื่อและเทคโนโลยีเพื่อการสืบค้น มีห้องปฏิบัติการเพียงพอต่อจำนวนนักศึกษา อาคาร สถานที่ และเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวก ให้บริการนอกเวลาเรียน

ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม หมายถึง การมีนวัตกรรมทางด้านนาฏศิลป์เพื่อส่งเสริมพัฒนาชุมชนในระดับชาติ หรือนานาชาติ มีการวิจัยทางด้านนาฏศิลป์เพื่อเชื่อมโยงเกี่ยวกับปัญหาชุมชน มีการสร้างงานนาฏศิลป์ตะวันตกที่มาจากบริบทของวัฒนธรรมหรือประวัติศาสตร์ของชาติ

ด้านพัฒนาการเรียนการสอน หมายถึง มีการใช้ภาษาเทคนิคทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตก มีการสอนจากแหล่งความรู้อื่นๆ เช่น ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก ผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การสอนทางด้านศิลปะร่วมสมัย ทฤษฎีทางการเคลื่อนไหว ทฤษฎีทางทัศนศิลป์ ความรู้ทางด้านดนตรี ความคิดสร้างสรรค์

ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ หมายถึง การมีทักษะสัมพันธ์ การมีความรู้ความสามารถ การบูรณาการงานนาฏศิลป์กับสังคม ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน หมายถึง อุปกรณ์ในการเรียนที่จำเป็น การให้บริการนอกเวลาเรียน ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม คือการเผยแพร่งานนาฏศิลป์ ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน หมายถึง การเรียนทักษะปฏิบัติ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การเรียนทักษะปฏิบัติ การสอนทฤษฎีทางทัศนศิลป์ การสอนทฤษฎีทางการเคลื่อนไหว การสอนทฤษฎีทางด้านดนตรี การสอนความคิดสร้างสรรค์

ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร หมายถึง การจัดการหลักสูตรให้มีคุณธรรม จริยธรรม ความรู้ ความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์ สืบทอดอนุรักษ์ วัฒนธรรม การสร้างนวัตกรรม และการพัฒนาประเทศและสังคมโลก การสร้างสรรค์งานศิลปะ การสร้างงานวิจัยและวิชาการ การพัฒนาชุมชนระดับประเทศ การมีจิตสาธารณะ สามารถประยุกต์งานได้ และสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

ประเด็นที่ 4 ผลการเทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย และต่างประเทศ ด้วยการเทียบเคียงด้านหน้าที่การงาน (Functional Benchmarking) มีผลต่างที่สามารถนำมาปรับใช้เรียงลำดับค่าคะแนนที่ได้ 5 ด้านดังนี้คือ

- 1) ด้านพัฒนาการเรียนการสอน หมายถึงการมี
 - 1) สัดส่วนรายวิชาปฏิบัติที่มากกว่ารายวิชาทฤษฎี
 - 2) การมีโครงการร่วมสอนในรายวิชา
 - 3) การฝึกประสบการณ์ทางวิชาชีพในชุมชน
 - 4) มีการเรียนการสอนรายวิชาศิลปะในหลักสูตร
 - 5) มีโครงการเกี่ยวกับการแสดงงานศิลปะ
 - 6) มีการสอนรายวิชาปฏิบัติการทางด้านดนตรีในหลักสูตร
- 2) ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอน
 - 1) จำนวนห้องปฏิบัติการที่เพียงพอและเหมาะสมกับประเภทของนาฏศิลป์
 - 2) โรงละครพร้อมอุปกรณ์มาตรฐานเพื่อฝึกฝนงานด้านการแสดง
 - 3) การให้บริการนอกเวลาเรียน
 - 4) จำนวนทุนการศึกษา
- 3) ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร
 - 1) มีโครงการพัฒนาชุมชนในหลักสูตร
 - 2) มีการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ
- 4) ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้
 - 1) มีการฝึกประสบการณ์ด้านการสอนในหลักสูตร
- 5) ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม
 - 1) มีการสร้างงานนาฏศิลป์เพื่อชุมชน

ทั้งนี้เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย ผู้วิจัยนำผลที่ได้จากการวิจัยนำมาจัดทำเป็นร่างมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ ตามกรอบที่สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา พ.ศ. 2558 ได้จัดทำขึ้นเพื่อให้สอดคล้องกับกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2552 นำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านการสอนนาฏศิลป์ตะวันตก พิจารณาแก้ไข

4.2 ข้อเสนอแนะจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านหลักสูตรและการเรียนการสอน และผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทย

ภาพรวมของการพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยจากผู้ทรงคุณวุฒิ
หลักสูตรควรมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนให้สามารถประยุกต์ใช้หลักการ แนวคิดและทฤษฎี
ในการทำงานในด้านอุตสาหกรรมบันเทิงศิลปะการแสดงและนาฏศิลป์ รวมถึงด้านการศึกษาในสาขา
นี้ของผู้เรียนทุกระดับอายุ ได้อย่างมีความคิดสร้างสรรค์และมีประสิทธิภาพ เกิดประโยชน์สูงสุดต่อ
งานนั้นๆ หลักสูตรควรมุ่งเน้นคุณภาพทางการศึกษาและมีมาตรฐานในระดับชาติ มีการผลิตบัณฑิตผู้
มีความสามารถทั้งทางเชิงปฏิบัติและมีความรู้ มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ เรียนรู้อย่างเป็นระบบรวมถึง
การปลูกฝังจิตวิญญาณวิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม รับผิดชอบสังคมและบริการวิชาการแก่สังคม
โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกมีความร่วมสมัยเกี่ยวข้องโดยตรงต่อการดำรงรักษาไว้
ซึ่งวัฒนธรรมและประเพณีของประเทศ สามารถเชื่อมโยงและคลี่คลาย พัฒนาวัฒนธรรม องค์ความรู้
เดิมและนวัตกรรมใหม่ โดยเน้นการทำงานลงพื้นที่ร่วมกันระหว่างคณาจารย์ นักศึกษาและชุมชน จาก
การสะท้อนภาพหลักสูตรดังกล่าวผู้วิจัยจึงนำมาเป็นประเด็นในการร่างมาตรฐานหลักสูตรนาฏศิลป์
ตะวันตกโดยมีรายละเอียดการนำเสนอ ดังนี้

หมายเหตุ: ข้อความที่ขีดเส้นใต้คือผลที่ได้จากการเทียบเคียง

ร่างมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ มคอ.1

รายละเอียดของหลักสูตร
หลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต
สาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก
หลักสูตรใหม่

1. ชื่อสาขา/สาขาวิชา

ชื่อสาขา	ศิลปกรรมศาสตร์
สาขาวิชา	นาฏศิลป์ตะวันตก

2. ชื่อปริญญาและสาขาวิชา

ภาษาไทย	:ศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิต (นาฏศิลป์ตะวันตก)
	:ศป.บ. (นาฏศิลป์ตะวันตก)
ภาษาอังกฤษ	:Bachelor of Fine Arts (Dance)
	:B.F.A. (Western Dance)

3. ลักษณะของสาขาวิชา

นาฏศิลป์เป็นศิลปะการแสดงประเภทหนึ่งที่ใช้ศาสตร์ทางด้านการเคลื่อนไหว นำเสนอความเป็นมนุษย์ นอกจากนี้ยังสามารถสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมได้หลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นจิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม วิจิตรศิลป์ ดนตรี ภาษา เครื่องแต่งกาย วิถีชีวิต สื่อสารด้วยศาสตร์ทางด้านการเคลื่อนไหว เหล่านี้ล้วนเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้เรียนรู้ได้ซึมซับถึงความงดงามและสุนทรียภาพของการมีชีวิต เป็นศาสตร์ที่สะท้อนภาพชีวิตมนุษย์และสภาพความเป็นอยู่ตาม ธรรมชาติและความร่วมสมัยทางวัฒนธรรม รวมถึงการเคลื่อนไหวร่างกายช่วยให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจและแสดงออกซึ่งอารมณ์และความรู้สึกผ่านการเคลื่อนไหวของร่างกายและการจัดระเบียบร่างกาย มีความเป็นสากลร่วมสมัยและไม่จำกัดกาลเวลาช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนทำความเข้าใจกับชีวิต ส่งผลให้มองเห็นเป้าหมายในชีวิตของตนเองส่งเสริมให้ผู้เรียนได้เรียนรู้คุณธรรม จริยธรรมในแง่มุม ต่างๆทั้งในด้านการดำรงชีวิตประจำวันและการทำงานวิชาชีพอีกทั้งมีกระบวนการเรียนรู้ที่มีระบบ โดยเน้นให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติทางด้านเทคนิค นำสิ่งที่ได้เรียนรู้มาลงมือปฏิบัติและรับผิดชอบต่อหน้าที่ จนเกิดเป็นทักษะและความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ นาฏศิลป์จึงเป็นเสมือนแหล่งรวมศิลปะและการแสดงหลายรูปแบบเข้าด้วยกันโดยมีมนุษย์เป็นศูนย์กลางในการที่จะอนุรักษ์ ถ่ายทอด ส่งเสริมและ สร้างสรรค์สามารถถอดบทความและเรียบเรียงผลงานสร้างสรรค์ออกมาเป็นงานวิจัย งานวิชาการได้

4. คุณลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์

- 4.1 มีคุณธรรม จริยธรรม จิตสำนึกสาธารณะในสาขาวิชาชีพ มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม
- 4.2 มีความรู้ ความสามารถ รอบรู้ในศาสตร์ด้านนาฏศิลป์ตะวันตกและศิลปะการแสดงที่เกี่ยวข้อง
- 4.3 มีความสามารถในการคิด วิเคราะห์ สังเคราะห์ และ ประเมินคุณค่าทางสุนทรียะได้อย่างมีวิจารณ์ญาณ
- 4.4 สามารถสื่อสารและนำเสนอแนวคิดที่เป็นรูปธรรม ผ่านผลงานทางนาฏศิลป์ได้
- 4.5 สามารถใช้ภาษาไทยและภาษาต่างประเทศและ ภาษาเทคนิคในวิชาชีพเพื่อการสื่อสาร และใช้เทคโนโลยีได้ดี
- 4.6 สามารถแสดงออกและพัฒนา ทักษะทางนาฏศิลป์ได้ตามความถนัดและความสามารถเฉพาะตน

5. มาตรฐานผลการเรียนรู้

5.1 คุณธรรม จริยธรรม

- 5.1.1 มีความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคม เคารพกฎระเบียบสังคม
- 5.1.2 มีจิตอาสา จิตสำนึกสาธารณะ ในการช่วยเหลือสังคม

5.2 ความรู้

- 5.2.1 มีความรอบรู้ในด้าน ทฤษฎีและปฏิบัติทางนาฏศิลป์ตะวันตกและศาสตร์ด้านอื่นๆที่เกี่ยวข้อง
- 5.2.2 มีความสามารถในการค้นคว้า แก้ปัญหา และพัฒนาผลงานด้านนาฏศิลป์ตะวันตกอย่างเป็นระบบ
- 5.2.3 มีความรู้ในทางศิลปะที่สัมพันธ์กับบริบททางสังคม ภูมิปัญญาและวัฒนธรรมของชาติ
- 5.2.4 มีจรรยาบรรณในการสร้างงานนาฏศิลป์

5.3 ทักษะทางปัญญา

- 5.3.1 มีความคิดวิเคราะห์และสามารถสังเคราะห์และ แก้ไขปัญหาอย่างสร้างสรรค์
- 5.3.2 สามารถค้นคว้า รวบรวม และ ประเมินข้อมูล จากแหล่งข้อมูลที่หลากหลายอย่างมีวิจารณ์ญาณ

5.3.3 สามารถบูรณาการความรู้ทางนาฏศิลป์และสาขาที่แตกต่างเพื่อนำเสนอผลงานนาฏศิลป์ได้

5.3.4 มีความคิดสร้างสรรค์ และมีปฏิภาณไหวพริบในการสร้างผลงานสามารถพัฒนางานนาฏศิลป์ไปสู่งานวิชาการ

5.4 ทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ

5.4.1 มีภาวะผู้นำ เข้าใจบทบาทหน้าที่ของตนเอง รับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น และมนุษยสัมพันธ์ที่ดี

5.4.2 มีความรับผิดชอบต่องานของตนเอง

5.4.3 สามารถแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ตรงไปตรงมา และเคารพในความคิดเห็นที่แตกต่าง

5.4.4 สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.4.6 มีระบบและกระบวนการจัดการความรู้ทางด้านนาฏศิลป์เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ตลอดชีวิต

5.5 ทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

5.5.1 สามารถสื่อสารขั้นพื้นฐานได้อย่างมีประสิทธิภาพตลอดจนใช้วิธีการสื่อสารในการเคลื่อนไหว และนำเสนอผลงานนาฏศิลป์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.5.2 สามารถเลือกใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสืบค้นข้อมูล จัดเก็บบันทึกเพื่อสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์และนำเสนอผลงานนาฏศิลป์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5.5.3 มีความสามารถในการประยุกต์ใช้ความรู้เชิงตัวเลข หรือเทคโนโลยีที่เหมาะสมสำหรับการสร้างงานนาฏศิลป์และบริบทที่เกี่ยวข้อง

5.6 ทักษะพิสัย

5.6.1 มีความสามารถด้านทักษะวิชาชีพในสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกและสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

5.6.2 มีความคิดสร้างสรรค์และความรู้รอบในการสร้างผลงานนาฏศิลป์และสามารถบูรณาการผลงานนาฏศิลป์ได้

6. องค์กรวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

สถาบันอุดมศึกษาไทย ไม่มีองค์กรวิชาชีพ

สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

- (National Certificate in Educational Achievement (NCEA) and New Zealand Qualifications Authority (NZQA)
- (Curriculum Council, Western Australia)
- The Royal Academy of Dance (R.A.D)
- Australian Teaching of Dance (A.T.O.D)

7. โครงสร้างหลักสูตร

หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก หลักสูตร 4 ปี

จำนวนหน่วยกิต หน่วยกิตรวมตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่า 127 หน่วยกิต

7.1 หมวดวิชาศึกษาทั่วไป	ไม่น้อยกว่า 30 หน่วยกิต
กลุ่มวิชามนุษย์ศาสตร์	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
กลุ่มวิชาสังคมศาสตร์	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
กลุ่มวิชาภาษาศาสตร์	ไม่น้อยกว่า 12 หน่วยกิต
กลุ่มวิชาวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต
กลุ่มวิชาพลศึกษาและนันทนาการ	ไม่น้อยกว่า 1 หน่วยกิต
7.2 หมวดวิชาเฉพาะ	ไม่น้อยกว่า 90 หน่วยกิต
กลุ่มวิชาแกนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก	ไม่น้อยกว่า 45 หน่วยกิต
กลุ่มวิชาเอกบังคับนาฏศิลป์ตะวันตก	ไม่น้อยกว่า 21 หน่วยกิต
กลุ่มวิชาเอกเลือกนาฏศิลป์ตะวันตก	ไม่น้อยกว่า 22 หน่วยกิต
หมวดวิชาเลือกเสรี	ไม่น้อยกว่า 6 หน่วยกิต

8. เนื้อหาสาระสำคัญของสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก

- 8.1 ความรู้ทางสุนทรียศาสตร์ ทฤษฎีสุนทรียศาสตร์ นาฏศิลป์ปริทรรศน์
- 8.2 ความรู้ทางประวัตินาฏศิลป์ตะวันตก ประวัติศาสตร์ศิลปะตะวันตก/ตะวันออก ศิลปะ
- 8.3 ทฤษฎีทางการเคลื่อนไหว กระบวนการสร้างความคิดสร้างสรรค์
- 8.4 ทักษะปฏิบัติทางนาฏศิลป์ตะวันตก และ นาฏศิลป์อื่นๆ
- 8.5 ทักษะปฏิบัติทางด้านดนตรี/การขับร้อง/การแสดง
- 8.6 การบริหารจัดการ การประยุกต์ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ การพัฒนาชุมชน
- 8.7 นาฏศิลป์นิพนธ์/การนำเสนอผลงานนาฏศิลป์ตามความถนัด

9. กลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้

9.1 กลยุทธ์การสอน การศึกษาและการเรียนการสอน

9.1.1 การศึกษาในหลักสูตรมุ่งเน้นคุณภาพทางการศึกษาและมีมาตรฐานในระดับชาติและสากล มีการผลิตบัณฑิตผู้มีความสามารถทั้งทางการปฏิบัติ และมีความรู้ในทางทฤษฎี มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในการพัฒนานวัตกรรมทางนาฏศิลป์ เรียนรู้อย่างเป็นระบบ รวมถึงการปลูกฝังจิตวิญญาณวิชาชีพ คุณธรรม จริยธรรม รับผิดชอบสังคมและบริการวิชาการแก่สังคม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง สาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกมีความร่วมสมัยเกี่ยวข้องโดยตรงต่อการดำรงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมและประเพณีของประเทศ สามารถเชื่อมโยงและคลี่คลาย พัฒนาวัฒนธรรม องค์ความรู้เดิมและนวัตกรรมใหม่ โดยเน้นการทำงานลงพื้นที่ร่วมกันระหว่างคณาจารย์ นักศึกษาและชุมชน มีการส่งเสริมให้นักศึกษาได้เรียนในรายวิชาที่มีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทางให้คำแนะนำในการสร้างผลงานนาฏศิลป์เพื่อสังคม

9.1.2 การเรียนการสอนในหลักสูตรเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ มีการกำหนดแนวทางการศึกษาการค้นคว้าวิจัย การวิพากษ์ วิจารณ์ การอภิปรายกลุ่มแลเดี่ยวในชั้นเรียนมีโครงการแลกเปลี่ยนการเรียนรู้ระหว่างสถาบันภายใต้เนื้อหาวิชาร่วม ด้วยการสัมมนาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้าน เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการสื่อสารทุกด้านอย่างมีประสิทธิภาพทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ เน้นการปฏิบัติจริงในระหว่างเรียน ในรายวิชา และนอกเวลาเรียน

9.2 กลยุทธ์การประเมินผลการเรียนรู้

9.2.1 วิธีการประเมินผลการเรียนรู้ ใช้วิธีการประเมินผลจากพัฒนาการของผู้เรียน จากตัวบ่งชี้ด้านการปฏิบัติ เทคนิคและทักษะตามมาตรฐานสากลด้านนาฏศิลป์ตะวันตก การนำเสนอผลงานนาฏศิลป์ตะวันตกในรายวิชา ในโครงการร่วมต่างๆ จากอาจารย์ผู้สอน ผู้ใช้บัณฑิต และผู้ที่เกี่ยวข้อง

9.2.2 เกณฑ์การวัดและประเมินผลความรู้ ใช้เกณฑ์การวัดผลและการสำเร็จการศึกษาตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรีของกระทรวงศึกษาธิการที่ให้สถาบันอุดมศึกษาเป็นผู้กำหนดเกณฑ์การวัดผล และเกณฑ์ขั้นต่ำของแต่ละรายวิชา โดยมีทั้งแบบอิงเกณฑ์และแบบอิงกลุ่ม ตามพัฒนาการของผู้เรียนสำหรับการให้ช่วงระดับคะแนนให้เป็นไปตามนโยบายการวัดผลของสถาบันอุดมศึกษา

10. การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้

10.1 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษาขณะที่กำลังศึกษา ในระดับรายวิชา มีการประเมินทั้งในภาคทฤษฎีและปฏิบัติ และคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ในระดับหลักสูตร มีระบบประกันคุณภาพภายในสถาบันอุดมศึกษา เพื่อดำเนินการทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้ของนักศึกษา

10.2 การทวนสอบมาตรฐานผลการเรียนรู้หลังจากนักศึกษาสำเร็จการศึกษากำหนดการทวนสอบด้วยตัวบ่งชี้คือ ภาวะการดำเนินงานทำของบัณฑิต การทวนสอบของผู้ประกอบการ การประเมินจากสถานศึกษาอื่นๆ จากบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต เชิญผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก เพื่อประเมินหลักสูตร

จากข้อ 9 และ 10 สามารถสรุปเป็นแผนกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้ได้ดังตารางต่อไปนี้

ตารางแสดงแผนกลยุทธ์การสอนและการประเมินผลการเรียนรู้

แผนพัฒนา	กลยุทธ์	ตัวบ่งชี้
1. แผนพัฒนาการเรียนการสอนให้ผู้สำเร็จการศึกษามีทักษะในการประกอบวิชาชีพทางด้านนาฏศิลป์	<ol style="list-style-type: none"> ส่งเสริมให้มีการจัดการเรียนการสอนภาคปฏิบัติที่เน้นการนำทักษะที่เรียนรู้ในรายวิชาไปใช้ในการฝึกปฏิบัติงานจริง ส่งเสริมให้มีการฝึกปฏิบัติงานด้านนาฏศิลป์และศิลปะตลอดระยะเวลาที่กำลังศึกษาอยู่ในหลักสูตร 	<ol style="list-style-type: none"> ระดับความพึงพอใจของผู้ว่าจ้างจากแหล่งฝึกงานต่อการปฏิบัติงานของนักศึกษา ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตต่อการปฏิบัติงานของบัณฑิต
2. แผนพัฒนาทักษะการสอน/การประเมินผลของอาจารย์ตามผลการเรียนรู้ทั้ง 6 ด้าน	<ol style="list-style-type: none"> พัฒนาทักษะการสอนด้วยการสอนจากผู้เชี่ยวชาญเฉพาะทาง เน้นการสอนด้านปฏิบัติคู่ขนานกับภาคทฤษฎี พัฒนาทักษะการสอนของอาจารย์ตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิ 6 ด้าน 	<ol style="list-style-type: none"> จำนวนรายวิชาโครงการกิจกรรมจากรายวิชาทางด้านปฏิบัติ โครงการพัฒนาทักษะการสอนและการประเมินผลตามผลการเรียนรู้ 6 ด้าน ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาต่อทักษะการสอนของอาจารย์

แผนพัฒนา	กลยุทธ์	ตัวบ่งชี้
3. แผนพัฒนาและปรับปรุง หลักสูตร	1. วิเคราะห์และปรับปรุง รายละเอียดของหลักสูตร ให้สอดคล้องกับมาตรฐาน คุณวุฒิระดับอุดมศึกษา 2. วิเคราะห์และปรับปรุง รายละเอียดของวิชาใน สาขาที่จัดการเรียนการ สอนทุกวิชา 3. ส่งเสริมให้อาจารย์ประจำ และผู้รับผิดชอบหลักสูตรมี ส่วนร่วมในการติดตามการ ดำเนินงานของหลักสูตร	1. รายงานผลการวิเคราะห์ หลักสูตร 2. รายงานผลการดำเนิน งานของรายวิชาทุก รายวิชาที่จัดการเรียน การสอน 3. รายงานผลการวิเคราะห์และ การปรับปรุงรายละเอียดของ วิชาที่เปิดสอน

11. คุณสมบัตินักศึกษาและการเทียบโอนผลการเรียนรู้

11.1 คุณสมบัตินักศึกษา

11.1.1 สำเร็จการศึกษาชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายหรือเทียบเท่า

11.1.2 ผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ของสำนักงานคณะกรรมการ
อุดมศึกษาและ/หรือเป็นไปตามระเบียบข้อบังคับการคัดเลือกของสถาบันอุดมศึกษา

11.2 การเทียบโอนผลการเรียนรู้ การเทียบโอนผลการเรียนรู้ให้เป็นไปตามประกาศ
กระทรวงศึกษาธิการ และระเบียบข้อบังคับตามที่สถาบันการศึกษากำหนด

12. คณาจารย์ และบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

12.1 อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรมีจำนวนและคุณวุฒิเป็นไปตาม

12.1.1 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับ
ปริญญาตรีที่มีผลบังคับใช้ถึงปัจจุบัน

12.1.2 ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่อง แนวทางการบริหารเกณฑ์
มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา ที่มีผลบังคับใช้ในปัจจุบัน

12.2 อาจารย์ต้องมีความเข้าใจในวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหลักสูตร

12.3 อาจารย์ต้องมีความรู้และทักษะในการจัดการเรียนการสอนและประเมินผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาและมีประสบการณ์ทำวิจัย หรือประสบการณ์ประกอบวิชาชีพในสาขาวิชาที่สอน

12.4 มีผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์ตรงในรายวิชาต่างๆ มาเป็นวิทยากรหรืออาจารย์พิเศษ เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ให้แก่นักศึกษา

12.5 สัดส่วนอาจารย์ต่อนักศึกษาเต็มเวลาเทียบเท่า ให้เป็นไปตามเกณฑ์การประกันคุณภาพการศึกษาภายในระดับอุดมศึกษาของสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา

12.6 อาจารย์ต้องมีทักษะปฏิบัติในนาฏศิลป์ตะวันตกไม่น้อยกว่า 2 ชนิด

13. ทรัพยากรการเรียนการสอนและการจัดการ

13.1 มีทรัพยากรการสอนสำหรับภาคทฤษฎีที่เหมาะสมและเพียงพอกับผู้เรียน ตำราเอกสาร และระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ เช่น ศูนย์สิ่งพิมพ์ ศูนย์จัดทำเอกสาร ศูนย์เทคโนโลยี เป็นต้น

13.2 มีการสนับสนุนห้องปฏิบัติการทางด้านนาฏศิลป์และสิ่งแวดล้อมที่อำนวยความสะดวกการศึกษาอย่างเพียงพอทั้งห้องปฏิบัติการทางด้านนาฏศิลป์กลุ่มและห้องปฏิบัติการทางนาฏศิลป์เดี่ยว โรงละครมาตรฐานเพื่อเพิ่มทักษะในการนำเสนอผลงานนาฏศิลป์ต่อชุมชน การอำนวยความสะดวกของเจ้าหน้าที่ฝ่ายปฏิบัติการ เวลาฝึกซ้อมนอกจากเวลาเรียนปกติ และระหว่างปิดภาค

14. แนวทางพัฒนาอาจารย์

14.1 การเตรียมการสำหรับคณาจารย์ใหม่

14.1.1 มีการปฐมนิเทศอาจารย์ใหม่ให้รู้จักมหาวิทยาลัยและคณะ และให้เข้าใจวัตถุประสงค์ และเป้าหมายของหลักสูตรตามแนวคิดของกรอบมาตรฐานคุณวุฒิโดยจัดให้มีอาจารย์พี่เลี้ยงเพื่อให้คำแนะนำต่าง ๆ แก่อาจารย์ใหม่

14.1.2 ให้อาจารย์ใหม่เข้าใจการบริหารวิชาการและคณะ และเรื่องของการประกันคุณภาพการศึกษาที่คณะต้องดำเนินการ และส่วนที่อาจารย์ทุกคนต้องปฏิบัติ

14.1.3 มีการแนะนำอาจารย์พิเศษให้เข้าใจเกี่ยวกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตร ตลอดจน รายวิชาที่จะสอน พร้อมทั้งมอบเอกสารที่เกี่ยวข้องให้กับอาจารย์พิเศษ

14.2 การพัฒนาความรู้และทักษะใหม่ให้แก่คณาจารย์

การดำเนินการเพื่อช่วยให้คณาจารย์ได้พัฒนาเชิงวิชาชีพ ดังนี้

14.2.1 การพัฒนาความรู้และทักษะการจัดการเรียนการสอน การวัดและการประเมินผล

(1) สถาบันมีหลักสูตรอบรมสำหรับอาจารย์ใหม่ โดยทุกคนต้องผ่านการอบรมสองหลักสูตร คือ หลักสูตรเกี่ยวกับการสอนทั่วไป และหลักสูตรการวัดและประเมินผล ซึ่งอาจารย์ใหม่ทุกคนต้องผ่านการอบรมภายใน 1 ปี ที่ได้รับการบรรจุและแต่งตั้ง

(2) อาจารย์อย่างน้อยร้อยละ 25 ของจำนวนอาจารย์ทั้งหมดต้องผ่านการอบรมหลักสูตรเกี่ยวกับการสอนแบบต่าง ๆ การสร้างแบบทดสอบต่าง ๆ ตลอดจนการประเมินผลการเรียนรู้ที่อิงพัฒนาการของผู้เรียน การใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดการเรียนการสอน การใช้และผลิตสื่อการสอน ต้องมีการอบรมไม่น้อยกว่า 10 ชั่วโมง

14.2.2 การพัฒนาทางวิชาการและวิชาชีพด้านอื่น ๆ

(1) สนับสนุนให้อาจารย์ใหม่ไปอบรมหรือประชุมสัมมนาทั้งในวิชาชีพและวิชาการอื่น ๆ เช่น ความรู้ ทักษะทางด้านศิลปะการแสดงและนาฏศิลป์การวิจัยทางด้านศิลปกรรมศาสตร์ เป็นต้น

(2) สนับสนุนให้อาจารย์จัดทำผลงานทางวิชาการ เพื่อให้มีตำแหน่งทางวิชาการสูงขึ้น

(3) ส่งเสริมให้อาจารย์ทำวิจัยทั้งการวิจัยในสาขาวิชาชีพ และการวิจัย เพื่อพัฒนาการเรียนการสอน ตลอดจนให้แรงจูงใจแก่ผู้ที่มีผลงานทางวิชาการอย่างประจักษ์

15. การประกันคุณภาพหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน

15.1 การบริหารหลักสูตร

ในการบริหารหลักสูตร จะมีอาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตรจำนวน 5 คน เป็น

ผู้รับผิดชอบ โดยมีกรรมการวิชาการระดับคณะและสาขาหรือผู้บริหารระดับคณะ/สาขาวิชาเป็นผู้กำกับดูแลและคอยให้ คำแนะนำ ตลอดจนกำหนดนโยบายปฏิบัติให้แก่อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร อาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร จะวางแผนการจัดการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร โดยกระทำทุกปีอย่างต่อเนื่อง

15.2 การบริหารทรัพยากรการเรียนการสอน

15.2.1 การบริหารงบประมาณ

ในการดำเนินการตามหลักสูตร จะใช้สิ่งอำนวยความสะดวกของมหาวิทยาลัย และค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับบุคลากร งบลงทุน หมวดค่าใช้จ่ายสอยและเงินอุดหนุนจะขอรับการสนับสนุนจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นรายรับจากค่าหน่วยกิตนักศึกษา และหารายได้เสริมนอกจากรายได้ของทางมหาวิทยาลัย เพื่อสนับสนุนจากเงินรายได้ของมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นรายรับจากค่าหน่วยกิตนักศึกษา และหารายได้เสริมนอกจากรายได้ของทางมหาวิทยาลัย เพื่อสนับสนุนการสอนที่จำเป็น โดยบริการวิชาการแก่สังคม

15.2.2 ทรัพยากรการเรียนการสอน

คณะต้องมีความพร้อมด้านหนังสือ ตำรา และการสืบค้นผ่านฐานข้อมูล โดยมีห้องสมุดของมหาวิทยาลัยที่มีหนังสือด้านการบริหารจัดการ และฐานข้อมูลที่จะให้สืบค้น หนังสือ ตำราเฉพาะสาขาภายในคณะนอกจากนี้มหาวิทยาลัยต้องมีอุปกรณ์ที่ใช้ในการจัดการเรียนการสอนอย่างพอเพียง เช่น ศูนย์เทคโนโลยีทางการศึกษา และสารสนเทศ

15.2.3 การจัดการทรัพยากรการเรียนการสอนเพิ่มเติม

ประสานงานกับสำนักวิทยากรในการจัดซื้อหนังสือ และตำราที่เกี่ยวข้อง เพื่อบริการให้อาจารย์และนักศึกษาได้ค้นคว้า และใช้ประกอบการเรียนการสอน ในการประสานการจัดซื้อหนังสือนั้น อาจารย์ผู้สอนแต่ละรายวิชาจะมีส่วนร่วมในการเสนอแนะรายชื่อบริษัทที่จำหน่ายหนังสือ ตลอดจนสื่ออื่น ๆ ที่จำเป็น นอกจากนี้อาจารย์พิเศษที่เชิญมาสอนบางรายวิชาและบางหัวข้อ ก็มีส่วนในการเสนอแนะรายชื่อบริษัท สำหรับให้สำนักวิทยากรจัดซื้อหนังสือด้วยในส่วนของมหาวิทยาลัย จัดสื่อการสอนอื่นเพื่อใช้ประกอบการสอนของอาจารย์ เช่น เครื่องมัลติมีเดีย โปรเจคเตอร์ คอมพิวเตอร์ เครื่องฉายสไลด์ เป็นต้น

15.2.4 การประเมินความเพียงพอของทรัพยากรบุคคล

มหาวิทยาลัยควรจัดให้มีเจ้าหน้าที่ประจำห้องสมุด ซึ่งจะประสานงานการจัดซื้อจัดหาหนังสือเพื่อเข้าห้องสมุดของสำนักวิทยากร และทำหน้าที่ประเมินความเพียงพอของหนังสือ ตำรา นอกจากนี้มีเจ้าหน้าที่ด้านโสตทัศนอุปกรณ์ ซึ่งจะอำนวยความสะดวกในการใช้สื่อของอาจารย์แล้ว ยังต้องประเมินความเพียงพอและความต้องการใช้สื่อของอาจารย์ด้วย

15.3 การบริหารคณาจารย์

15.3.1 การรับคณาจารย์ใหม่

มีการคัดเลือกอาจารย์ใหม่ตามระเบียบและหลักเกณฑ์ โดยอาจารย์ใหม่จะต้องมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาโทขึ้นไป ในสาขาวิชา นาฏศิลป์ตะวันตก ศิลปะการแสดง ศิลปะการละคร หรือสาขาวิชาที่เกี่ยวข้อง

15.3.2 การมีส่วนร่วมของคณาจารย์ในการวางแผน การติดตามและทบทวน

หลักสูตร

คณาจารย์ผู้รับผิดชอบหลักสูตร และผู้สอน จะต้องประชุมร่วมกันในการวางแผนการจัดการเรียนการสอน ประเมินผลและให้ความเห็นชอบการประเมินผลทุกรายวิชา เก็บรวบรวมข้อมูลเพื่อเตรียมไว้สำหรับการปรับปรุงหลักสูตร ตลอดจนปรึกษาหารือแนวทางที่จะทำให้บรรลุเป้าหมายตามหลักสูตร และบัณฑิตที่ผลการเรียนรู้อย่างน้อยตามที่มาตรฐานคุณวุฒิสาขาวิชาจัดการกำหนด

15.3.3 การแต่งตั้งคณาจารย์พิเศษ

สำหรับอาจารย์พิเศษถือว่ามีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นผู้ถ่ายทอดประสบการณ์ตรงจากการปฏิบัติมาให้แก่นักศึกษา หากรายวิชาบังคับใด ผู้สอนไม่มีประสบการณ์ตรงกับรายวิชานั้น จะต้องมีการเชิญอาจารย์พิเศษหรือวิทยากร มาบรรยายอย่างน้อยวิชาละ 3 ชั่วโมง และอาจารย์พิเศษนั้น ไม่ว่าจะสอนทั้งรายวิชาหรือบางชั่วโมงจะต้องเป็นผู้มีประสบการณ์ตรงและมีวุฒิการศึกษาอย่างต่ำปริญญาโทหรือมีคุณวุฒิเฉพาะทางเทียบเท่า

15.4. การบริหารบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน

15.4.1 การกำหนดคุณสมบัติเฉพาะสำหรับตำแหน่ง

บุคลากรสายสนับสนุนควรมีวุฒิขั้นต่ำปริญญาตรี และมีความรู้ด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ หรือเทคโนโลยีทางการศึกษา

15.4.2 การเพิ่มทักษะความรู้เพื่อการปฏิบัติงาน

บุคลากรต้องเข้าใจโครงสร้างและธรรมชาติของหลักสูตร และจะต้องสามารถบริการให้อาจารย์สามารถใช้สื่อการสอนได้อย่างสะดวก ซึ่งจำเป็นต้องให้มีการฝึกอบรมเฉพาะทางทุกคนอย่างน้อยคนละ 6 ชั่วโมงต่อปี

กรณีที่บุคลากรที่บรรจุในตำแหน่งนักวิจัย นอกจากจะทำหน้าที่สนับสนุนการวิจัยแล้วยังต้องทำวิจัยร่วมกับคณาจารย์ด้วย

15.5. การสนับสนุนและการให้คำแนะนำนักศึกษา

15.5.1 การให้คำปรึกษาด้านวิชาการและอื่นๆ แก่นักศึกษา

คณะมีการแต่งตั้งคณาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการให้แก่นักศึกษาทุกคน โดยนักศึกษาที่มีปัญหาในการเรียนสามารถปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการได้ โดยอาจารย์ของคณะทุกคนจะต้องทำหน้าที่อาจารย์ที่ปรึกษาทางวิชาการ ให้แก่นักศึกษา และทุกคนต้องกำหนดชั่วโมงว่าง (Office Hours) เพื่อให้ให้นักศึกษาเข้าปรึกษาได้ และมีช่องทางสื่อสารออนไลน์ทางสารสนเทศผ่านทาง เว็บไซต์สถาบัน หรือ เว็บไซต์สาธารณะที่ทางคณะเป็นผู้จัดทำขึ้น

15.5.2 การอุทธรณ์ของนักศึกษา

กรณีที่นักศึกษามีความสงสัยเกี่ยวกับผลการประเมินในรายวิชาใดสามารถที่จะยื่นคำร้องขอดูกระดาษคำตอบในการสอบ ตลอดจนจุดคะแนนและวิธีการประเมินของอาจารย์ในแต่ละรายวิชาใด ทั้งนี้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่สถาบันกำหนด

15.6 ความต้องการของตลาดแรงงาน สังคม และ/หรือความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิต

15.6.1 จัดอบรมสัมมนา เพื่อพัฒนานักศึกษาได้ทันต่อวิทยาการสมัยใหม่

15.6.2 มีการศึกษาข้อมูลตลาดแรงงาน เพื่อผลิตบัณฑิตให้สอดคล้องกับท้องถิ่น

15.6.3 มีการติดตามประเมินผล ความพึงพอใจของบัณฑิตและผู้ใช้บัณฑิตอย่างต่อเนื่อง

15.6.4 กิจกรรมของนักศึกษาในหลักสูตรที่ได้มีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคมและชุมชน

15.7. ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน

15.7.1 อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการวางแผน ติดตามและทบทวนผลการดำเนินงานหลักสูตร

15.7.2 มีการจัดทำรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบ มคอ.2 ที่สอดคล้องกับ มาตรฐานคุณวุฒิแห่งชาติ หรือมาตรฐานคุณวุฒิสาขา/ สาขาวิชา (ถ้ามี)

15.7.3 มีการจัดทำรายละเอียดของรายวิชาและประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ที่ จัดการเรียนการสอนตามแบบมคอ.3 และ มคอ.4 ก่อนการเปิดสอนครบทุกรายวิชา

15.7.4 มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชาและประสบการณ์ ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.5 และ มคอ.6 ภายใน 30 วัน หลังวันสุดท้ายของการสอน ปลายภาคการศึกษาครบทุกรายวิชา

15.7.5 มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรตามแบบ มคอ.7 ภายใน 60 วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา

15.7.6 มีการทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่กำหนด ในมาตรฐานคุณวุฒิ มคอ.3 และ มคอ.4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนใน แต่ละปีการศึกษา

15.7.7 มีการพัฒนา/ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอน กลยุทธ์การสอน หรือการ ประเมินผลการเรียนรู้จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.7

15.7.8 อาจารย์ใหม่ทุกคนได้รับการปฐมนิเทศ หรือคำแนะนำด้านการจัดการเรียน การสอน (เฉพาะปีที่มีการรับอาจารย์ใหม่)

15.7.9 อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการ และ/หรือวิชาชีพอย่างน้อยปี ละ 1 ครั้ง

15.7.10 จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาทาง วิชาการ และ/หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี

15.7.11 ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/ บัณฑิตใหม่ที่มีคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จาก 5 ระดับ

15.7.12 ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จาก 5 ระดับ

ตัวบ่งชี้ผลการดำเนินงาน	ที่ 1	ที่ 2	ที่ 3	ที่ 4	ที่ 5
1. อาจารย์ประจำหลักสูตรอย่างน้อยร้อยละ 80 มีส่วนร่วมในการวางแผน ติดตาม และทบทวนผลการดำเนินงานหลักสูตร					
2. มีการจัดทำรายละเอียดของหลักสูตรตามแบบ มคอ.2 ที่สอดคล้องกับ มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก					
3. มีการจัดทำรายละเอียดของรายวิชาและประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ที่ จัดการเรียนการสอนตามแบบ มคอ.3 และ มคอ.4 ก่อนการเปิดสอนครบ ทุกรายวิชา					
4. มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของรายวิชาและประสบการณ์ภาคสนาม (ถ้ามี) ตามแบบ มคอ.5 และ มคอ.6 ภายใน 30 วัน หลังวันสุดท้ายของ การสอบปลายภาคการศึกษาครบทุกรายวิชา					
5. มีการจัดทำรายงานผลการดำเนินการของหลักสูตรตามแบบ มคอ.7 ภายใน 60 วัน หลังสิ้นสุดปีการศึกษา					
6. มีการทบทวนสอบผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ที่ กำหนดในมาตรฐานคุณวุฒิ มคอ.3 และ มคอ.4 (ถ้ามี) อย่างน้อยร้อยละ 25 ของรายวิชาที่เปิดสอนในแต่ละปีการศึกษา					
7. มีการพัฒนา/ ปรับปรุงการจัดการเรียนการสอนกลยุทธ์การสอน หรือการ ประเมินผลการเรียนรู้จากผลการประเมินการดำเนินงานที่รายงานใน มคอ.7					
8. อาจารย์ใหม่ทุกคนได้รับการปฐมนิเทศ หรือ คำแนะนำด้านการจัดการเรียน การสอน (เฉพาะปีที่มีการรับอาจารย์ใหม่)					
อาจารย์ประจำทุกคนได้รับการพัฒนาทางวิชาการและ/ หรือวิชาชีพอย่างน้อย ปีละ 1 ครั้ง					
9. จำนวนบุคลากรสนับสนุนการเรียนการสอน (ถ้ามี) ได้รับการพัฒนาทาง การ และ/ หรือวิชาชีพ ไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 ต่อปี					
1. ระดับความพึงพอใจของนักศึกษาปีสุดท้าย/ บัณฑิตใหม่ที่มีคุณภาพหลักสูตร เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จาก 5 ระดับ					
2. ระดับความพึงพอใจของผู้ใช้บัณฑิตที่มีต่อบัณฑิตใหม่ เฉลี่ยไม่น้อยกว่า 3.5 จาก 5 ระดับ					

สถานการณ์ภายนอกหรือการพัฒนาที่จำเป็นต้องนำมาพิจารณาในการวางแผนหลักสูตร

1) สถานการณ์หรือการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

สภาพสังคมและเศรษฐกิจของประเทศมีแนวโน้มในการสนับสนุน และผลักดันให้อุตสาหกรรมบันเทิง ศิลปะการแสดงและนาฏศิลป์ เติบโตขึ้นอย่างรวดเร็ว อาชีพในสาขานี้กลายเป็นที่ยอมรับของสังคม ซึ่งเปลี่ยนแปลงไปจากทัศนคติและความเชื่อดั้งเดิมของสังคมไทยที่ว่า อาชีพเดินกินรำกินไม่ได้ ได้รับความยอมรับ แต่ในปัจจุบันนี้เป็นที่ยอมรับอย่างกว้างขวาง ส่งผลให้สภาพเศรษฐกิจในสาขา ศิลปะการแสดงและนาฏศิลป์มีการเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง และสังคมให้ความสนใจด้านการศึกษาในสาขาวิชาชีพนี้อย่างมาก ยอมรับในความเป็นศาสตร์และศิลป์ โดยที่ผู้ปกครองในปัจจุบันสนับสนุนให้บุตรหลานได้มีประสบการณ์ทางศิลปะการแสดงนาฏศิลป์ตั้งแต่วัยเด็ก เพื่อส่งเสริมให้เด็กได้มีพัฒนาการอย่างเป็นองค์รวม ทั้งทางร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ดังนั้น การจัดการเรียนการสอนในหลักสูตรจึงมุ่งพัฒนาให้ผู้เรียนสามารถเข้าไปประกอบอาชีพทั้งในอุตสาหกรรมบันเทิง ศิลปะการแสดงและนาฏศิลป์รวมทั้งการเป็นครูด้านศิลปะการแสดงและนาฏศิลป์ได้อีกด้วย

2) สถานการณ์หรือการพัฒนาทางสังคมและวัฒนธรรม

ศิลปะการแสดงและนาฏศิลป์มีความเกี่ยวข้องกับชีวิตมนุษย์โดยตรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งทางด้านสังคมและวัฒนธรรม เนื่องจากศิลปะการแสดงสามารถสะท้อนอารมณ์ ความรู้สึก ความคิดของมนุษย์ในช่วงเวลาหรือยุคต่างๆออกมาได้อย่างเป็นรูปธรรม และศิลปะการแสดงยังสะท้อนวัฒนธรรมของกลุ่มชนต่างๆได้เป็นอย่างดี เป็นสัญลักษณ์แห่งอัตลักษณ์ของกลุ่มชนและอารยธรรมต่างๆ และสถานการณ์ทางสังคมและวัฒนธรรมในปัจจุบันมีการพัฒนามาถึงจุดที่ไร้พรมแดน หลากหลายประเทศทั่วโลกมีวัฒนธรรมร่วม โดยมีเทคโนโลยีที่ก้าวหน้าเป็นตัวช่วยให้โลกทั้งใบเชื่อมโยงถึงกัน แต่ก็มีวัฒนธรรมเฉพาะของท้องถิ่นตน ดังนั้น หลักสูตรนี้จึงมุ่งเน้นให้ผู้เรียนได้เปิดรับเรียนรู้และทำความเข้าใจสภาพสังคมและวัฒนธรรมที่ต่างไปจากท้องถิ่นชุมชนของตนเอง แต่ยังคงรู้จัก อัตลักษณ์ของสังคมและวัฒนธรรมของตน รวมถึงสามารถเป็นแกนหลักในการธำรงรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรมไทยได้เป็นอย่างดี

ผลกระทบจาก ข้อ 1 และ 2 ต่อการพัฒนาหลักสูตรและความเกี่ยวข้องกับพันธกิจของมหาวิทยาลัย

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศไทยโดยวิธีวิทยาการเทียบเคียง เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive research) มีวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

1. วิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในต่างประเทศ
2. วิเคราะห์สภาพปัจจุบันหลักสูตรและความต้องการพัฒนาการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตก ในสถาบันอุดมศึกษาไทย
3. วิเคราะห์เทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ
4. พัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศไทยสู่มาตรฐานสากล

วิธีดำเนินการวิจัย ประกอบด้วย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 วิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยและหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในต่างประเทศ โดยศึกษาวิเคราะห์เปรียบเทียบจากเอกสารหลักสูตร มคอ.2 ของสถาบันอุดมศึกษาไทยที่เปิดสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกจำนวน 4 สถาบันคือ ภาควิชานาฏศิลป์ คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สาขาวิชานาฏศิลป์สากล คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สาขาวิชานาฏศิลป์สากลศึกษา คณะศิลปศึกษา สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ และศึกษาวิเคราะห์หลักสูตรด้านนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศเป็นที่ยอมรับในการเรียนนาฏศิลป์ตะวันตกจำนวน 4 สถาบันคือ The University of Auckland (New Zealand) Victorian Collage of The Arts (Australia) The University of Texas at Austin (USA) และRoyal Academy of Dancing (England)

ขั้นตอนที่ 2 วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย โดยนำผลการวิเคราะห์จากขั้นตอนที่ 1 มาสร้างแบบสอบถามเกี่ยวประเด็นสำคัญคือ 1) องค์ประกอบที่สำคัญของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย 2) แนวคิดหลักในการสร้างหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย 3) กรอบแนวคิดการพัฒนาการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถาม

สภาพปัจจุบันของหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย และแบบสอบถามความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย 5 ด้านคือ 1) ด้านบริหารการเรียนการสอน 2) ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ 3) ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน 4) ด้านอนุรักษ์และส่งเสริมวัฒนธรรม 5) ด้านพัฒนาหลักสูตร สอบถามกลุ่มตัวอย่างจากอาจารย์ประจำหลักสูตรจำนวน 12 คน นิสิตนักศึกษาสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต 80 คน ผู้ใช้บัณฑิต 40 คน รวมกลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 212 คน

ขั้นตอนที่ 3 วิเคราะห์เทียบเคียงสมรรถนะหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในต่างประเทศ โดยการนำผลการวิเคราะห์ข้อมูลในขั้นตอนที่ 1 และ 2 มาเป็นแนวทางในการเทียบเคียงตามหน้าที่การงาน (Functional Benchmarking) เป็นการเทียบเคียงกระบวนการทำงานของหน่วยงานหนึ่งกับหน่วยงานอื่นที่มีกระบวนการคล้ายคลึงกัน โดยมีขั้นตอนการศึกษาดังนี้ 1) กำหนดหัวข้อในการเทียบเคียงและติดต่อประสานงานกับหน่วยงานที่ต้องการขอข้อมูลการเทียบเคียง 2) วิเคราะห์เทียบเคียงหลักสูตรโดยการเก็บข้อมูลจากผู้บริหารสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ โดยการเทียบเคียงแบบบทบาทหน้าที่ (Functional Benchmarking) ระหว่างหลักสูตร ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (นาฏศิลป์ตะวันตก) จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและหลักสูตร The Bachelor of Fine Arts (Dance) Victorian College of the Arts, Australia

ขั้นตอนที่ 4 ร่างกรอบการพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตโดยใช้ผลจากการเทียบเคียงและกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิต และนำเสนอผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านหลักสูตรและการเรียนการสอนอุดมศึกษา ด้านการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและความเป็นไปได้ของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตพร้อมปรับปรุงแก้ไข

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิจัยสรุปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ผลวิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในต่างประเทศ

1) ผลการวิเคราะห์หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในประเทศไทย จากการศึกษาเอกสารและข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับการเผยแพร่หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยพบว่ามีหลักสูตรจากสถาบันอุดมศึกษาในประเทศไทยที่มีการผลิตบัณฑิตไม่น้อยกว่า 4 ปี มีการจัดหลักสูตร

ทางด้านสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกการจัดการเรียนการสอนเป็นไปตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาโดยจัดการเรียนการสอนแบบ ระบบทวิภาค แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ภาค การศึกษาปกติ ซึ่งเป็นภาคการศึกษาบังคับคือ ภาคการศึกษาที่หนึ่ง และภาคการศึกษาที่สอง มีระยะเวลาในแต่ละภาคไม่น้อยกว่า 15 สัปดาห์ และอาจเปิดฤดูร้อนได้ มีโครงสร้างการจัดการศึกษาเป็นหลักสูตรวิชาเอกเดี่ยว ในแต่ละหลักสูตรมีจำนวนหน่วยกิตที่ต้องศึกษา ไม่น้อยกว่า 130 หน่วยกิตตามข้อกำหนด กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ โดยแบ่งเป็น กลุ่มวิชาศึกษาทั่วไป วิชาชีพเฉพาะ วิชาเลือก วิชาเลือกเสรี สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์มีจำนวนหน่วยกิตที่สูงเนื่องจากโครงสร้างหลักสูตรเป็นวิชาชีพครูจึงมีรายวิชาที่ต้องศึกษามากกว่าหลักสูตรอื่นมีหน่วยกิตที่ต้องศึกษา ไม่น้อยกว่า 120 หน่วยกิต มีรายวิชาศึกษาทั่วไป วิชาชีพเฉพาะด้าน และวิชาเลือกเสรี เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้รับวุฒิการศึกษา ศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต ศป.บ (นาฏศิลป์ตะวันตก) หรือ ศึกษา ศาสตรบัณฑิต ศษ.บ. (นาฏศิลป์ตะวันตก)

2) ผลการวิเคราะห์หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในต่างประเทศ จากการศึกษาเอกสารและข้อมูลสารสนเทศที่ได้รับการเผยแพร่พบว่าหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกที่เปิดสอนในต่างประเทศในการวิจัยนี้ได้เลือกศึกษาหลักสูตรของประเทศนิวซีแลนด์ ประเทศออสเตรเลีย ประเทศสหรัฐอเมริกา และประเทศอังกฤษ เนื่องจากเป็นกลุ่มประเทศที่มีศักยภาพในด้านการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก ได้รับการยอมรับด้านคุณภาพการเรียนการสอนระดับสากล มีการจัดการเรียนการสอนแบบ ทวิภาค แบ่งการศึกษาออกเป็น 2 ภาคการศึกษาปกติ ซึ่งเป็นภาคการศึกษาบังคับ คือการศึกษาภาคเรียนที่หนึ่งและสอง และอาจเปิดฤดูร้อนได้ เป็นวิชาเอกเดี่ยวมีหน่วยกิตที่ต้องศึกษาเป็นเครดิต หรือ คະແນນ มีทั้งต้องศึกษาในรายวิชาศึกษาทั่วไป วิชาชีพเฉพาะด้าน และวิชาเลือก เมื่อสำเร็จการศึกษาแล้วจะได้รับวุฒิการศึกษาศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต ศิลปศาสตรบัณฑิต และ การเดินรำศึกษา คือ BFA. The Bachelor of Fine Arts. Dance Major และ BADE. The Bachelor of Arts (Hons) Dance Education

3) ผลการวิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยและหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์หลักสูตรในด้านปรัชญาและความสำคัญหลักสูตร วัตถุประสงค์หลักสูตร โครงสร้างหลักสูตร และเนื้อหาวิชาของนาฏศิลป์ตะวันตก พบว่า หลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย มีความสอดคล้องกันในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านปรัชญาและความสำคัญหลักสูตรมีความสอดคล้องกันตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความรู้ ความสามารถ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านปฏิบัติ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร

และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านที่พบน้อยในสถาบันอุดมศึกษาไทย คือ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ด้านวัตถุประสงค์มีความสอดคล้องกันตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านความรู้ ความสามารถ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านปฏิบัติ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ และ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ

ด้านโครงสร้างรายวิชาเป็นไปตามกำหนด มาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 มีความต่างคือ จำนวนหน่วยกิตของสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีจำนวนมากกว่าเนื่องจากมีรายวิชาซีพีครู ด้านเนื้อหาวิชาที่มี จุดเน้นที่ ด้านความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ การสร้างงานนาฏศิลป์

หลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศมีความสอดคล้องกันในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านปรัชญาความสำคัญของหลักสูตรมีความสอดคล้องกันตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความรู้ ความสามารถ ด้านทักษะปฏิบัติ ด้านทักษะทางปัญญา ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านที่พบน้อยในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ด้านวัตถุประสงค์ของหลักสูตรมีความสอดคล้องกันตามลำดับจากมากไปหาน้อย คือ ด้านความรู้ ความสามารถ ด้าน ด้านทักษะทางปัญญาทักษะปฏิบัติ ด้านทักษะความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและความรับผิดชอบ ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ด้านคุณธรรม จริยธรรม ด้านที่พบน้อยในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศคือ ด้านคุณธรรม จริยธรรม

ด้านโครงสร้างรายวิชา มีความแตกต่างกันระหว่าง Victorian Collage of The Arts (Australia) The และ Royal Academy of Dancing (England) โครงสร้างรายวิชาไม่มีรายวิชาศึกษาทั่วไป แต่University of Auckland (New Zealand) และ The University of Texas at Austin (USA) ต้องศึกษารายวิชาศึกษาทั่วไป ด้านเนื้อหาวิชา มีจุดเน้นในด้าน มีความรู้ มีความคิดสร้างสรรค์ และมีนวัตกรรมในการสร้างงาน

ตอนที่ 2 ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย

1) ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามเป็นเพศหญิง จำนวน 148 คน คิดเป็นร้อยละ 69.8 และเพศชาย จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 30.2 กลุ่มตัวอย่างมีอายุอยู่ในช่วงระหว่าง 23 – 25 ปี เป็นจำนวนมากที่สุด ผู้ตอบแบบสอบถามมีระดับการศึกษาในระดับ

ปริญญาตรีมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 89.5 ปริญญาโทร้อยละ 7.2 และปริญญาเอกร้อยละ 3.3 และพบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีพื้นฐานความรู้ด้านนาฏศิลป์ตะวันตก จากวิทยากรผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันการศึกษานาฏศิลป์ตะวันตก Royal Academy of Dancing (RAD) จากประเทศอังกฤษมากที่สุด ร้อยละ 70.3 รองลงมาคือ Australian Teaching of Dance จากประเทศออสเตรเลีย ร้อยละ 9.0 และ Commonwealth Society of Teachers of Dancing จากประเทศออสเตรเลีย ร้อยละ 6.1

2) สภาพปัจจุบันของหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษา

ไทย สรุปภาพรวมจำแนกตามสถาบันการศึกษาพิจารณาเป็นรายด้าน ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีการปฏิบัติเรียงลำดับจากน้อยที่สุดไปมากที่สุด คือ ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม และด้านพัฒนาการเรียนการสอน

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีการปฏิบัติเรียงลำดับจากน้อยที่สุดไปมากที่สุด คือ ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม และด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีการปฏิบัติเรียงลำดับจากน้อยที่สุดไปมากที่สุด คือ ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีการปฏิบัติเรียงลำดับจากน้อยที่สุดไปมากที่สุด คือ ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม และด้านพัฒนาการเรียนการสอน

พบความสอดคล้องร่วมของสภาพปัจจุบันที่มีการปฏิบัติเรียงลำดับจากน้อยที่สุดไปมากที่สุด คือ ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม และด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร

3) ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกของสถาบันอุดมศึกษาไทยสรุปในภาพรวม จำแนกตามสถาบันการศึกษา เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านเรียงลำดับจากมากที่สุดไปหาน้อยที่สุด ดังนี้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม และ ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มีความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ด้านพัฒนาการเรียนการสอน และด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม ตามลำดับ

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม มีความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ด้านพัฒนาการเรียนการสอน และ ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ ตามลำดับ

สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ มีความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ด้านพัฒนาการเรียนการสอน และด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม ตามลำดับ

พบความสอดคล้องร่วมของความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน คือ ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอน ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม และด้านพัฒนาการเรียนการสอน ตามลำดับ

ภาพรวมของสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตก ในสถาบันอุดมศึกษาไทย เมื่อวิเคราะห์จากรายด้านมีจุดเน้นที่ต้องการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน สอดคล้องร่วมกันคือด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม ด้านพัฒนาการเรียนการสอน ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ และด้านบริหารหลักสูตร

ตอนที่ 3 ผลการวิเคราะห์การเทียบเคียงหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตก ในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในต่างประเทศ

โดยการเทียบเคียงแบบบทบาทหน้าที่ (Functional Benchmarking) ระหว่างหลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต (นาฏศิลป์ตะวันตก)จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยและหลักสูตร The Bachelor of Fine Arts (Dance) Victorian College of the Arts, Australia สรุปผลได้ดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ตามความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่าง นิสิตบัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต อาจารย์ผู้สอน มีดังนี้

นิสิตและบัณฑิตระบุว่าในหลักสูตรและการเรียนการสอนมีการปฏิบัติน้อย ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์ ด้านการพัฒนาการเรียนการสอน และด้านผลลัพธ์การเรียนรู้เรียงตามลำดับ

ผู้ใช้บัณฑิตระบุว่ามีการปฏิบัติน้อยในหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม และด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนตามลำดับ

อาจารย์ ระบุว่ามีการปฏิบัติน้อยในหลักสูตรและการเรียนการสอน ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร

พบความสอดคล้องร่วมของสภาพปัจจุบันที่มีการปฏิบัติน้อย คือ ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม

ผลการวิเคราะห์ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกตามความเห็นของ ของกลุ่มตัวอย่าง นิสิต บัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต อาจารย์ผู้สอน จากจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยเรียงตามลำดับความต้องการในการให้มีการปฏิบัติจากมากที่สุดไปน้อยที่สุดได้แก่

นิสิต มีความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน คือ ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ ตามลำดับ

บัณฑิต มีความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน คือ ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร และด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม ตามลำดับ

ผู้ใช้บัณฑิต มีความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน คือ ด้านพัฒนาการเรียนการสอน ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน และด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร ตามลำดับ

อาจารย์ มีความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน คือ ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ และด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม ด้านพัฒนาการเรียนการสอนและด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร ตามลำดับ

พบความสอดคล้องร่วมของสภาพปัจจุบันที่มีการปฏิบัติน้อย คือ ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม และความสอดคล้องร่วมของความต้องการในการพัฒนาหลักสูตร คือ ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน

2. กรอบการเทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ เป็นการเทียบเคียงกระบวนการทำงาน 5 ด้าน คือ

ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร ต้องการข้อมูลในการเทียบเคียงเกี่ยวกับ 1) ปรัชญาความสำคัญของหลักสูตร ประกอบด้วย คุณธรรม จริยธรรม ความรู้ความสามารถ ความคิดสร้างสรรค์ สืบทอด อนุรักษ์ วัฒนธรรม เพื่อสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อพัฒนาประเทศและสังคมโลก 2) วัตถุประสงค์ของหลักสูตร ประกอบด้วย การสร้างสรรค์งานศิลปะ การสร้างงานวิจัยและวิชาการ การช่วยพัฒนาชุมชนและระดับประเทศ การมีจิตสาธารณะ สามารถประยุกต์งานได้ สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ด้านด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ ต้องการข้อมูลในการเทียบเคียงเกี่ยวกับ 1) ทักษะสัมพันธ์ คือ การส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการสื่อสารกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในสถาบัน มีการทำโครงการ, กิจกรรมต่างๆ กับสถาบันการศึกษาอื่นๆ ภายนอกสถาบัน 2) ความรู้ความสามารถ คือ มีการจัดแสดงผลงานนักศึกษาภายในสถาบัน มีการเผยแพร่ผลงานของนักศึกษาออกสื่อประเภทต่างๆ 3) บูรณาการงาน

นาฏศิลป์กับสังคม คือ มีการช่วยเหลือสังคมด้วยการสร้างงานนาฏศิลป์ มีการสร้างงานวิจัยเกี่ยวกับงานนาฏศิลป์ มีการสร้างงานนาฏศิลป์เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาติ มีการฝึกประสบการณ์ด้านการสอน

ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ต้องการข้อมูลในการเทียบเคียงเกี่ยวกับ 1) อุปกรณ์ในการเรียนที่จำเป็น คือ เครื่องเสียง อุปกรณ์ตัดต่อ และสืบค้นข้อมูล บาร์พุงตัว ห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว โรงละครพร้อมอุปกรณ์พื้นฐาน ห้องปฏิบัติการในการเรียนนาฏศิลป์ ห้องสมุดเพื่อการสืบค้น ในสาขาวิชา อุปกรณ์อำนวยความสะดวกอื่นๆ 2) การให้บริการนอกเวลาเรียน คือ หลังเวลาเรียน ช่วงปิดภาคการศึกษา

ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม ต้องการข้อมูลในการเทียบเคียงเกี่ยวกับ 1) การเผยแพร่ผลงานนาฏศิลป์ คือ มีโครงการเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมจัดแสดงนาฏศิลป์ภายในประเทศ มีโครงการเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม จัดแสดงนาฏศิลป์ภายนอกประเทศ มีรายวิชาที่สอนเกี่ยวกับวัฒนธรรมในชาติ มีงานวิจัยเกี่ยวกับงานนาฏศิลป์เพื่อชุมชน มีโครงการเกี่ยวกับงานนาฏศิลป์เพื่อชุมชน

ด้านพัฒนาการเรียนการสอน ต้องการข้อมูลในการเทียบเคียงเกี่ยวกับ 1) การเรียนทักษะปฏิบัติ คือ มีสัดส่วนการสอนรายวิชาปฏิบัติมากกว่ารายวิชาทฤษฎี การเรียนการสอนใช้ภาษาเทคนิคทางนาฏศิลป์เป็นหลัก มีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมาสอนในรายวิชาปฏิบัติ มีโครงการร่วมสอนรายวิชาปฏิบัติกับสถาบันอื่นๆ 2) การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ คือ การฝึกประสบการณ์วิชาชีพในรายวิชาเอก มีการจัดให้การพัฒนาชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีรายวิชาที่สอนเกี่ยวกับวัฒนธรรมในชาติ มีงานวิจัยเกี่ยวกับงานนาฏศิลป์เพื่อชุมชน มีโครงการเกี่ยวกับงานนาฏศิลป์เพื่อชุมชน 3) การสอนทฤษฎีทางทัศนศิลป์ คือ มีรายวิชาที่สอนทางด้านศิลปะในหลักสูตร มีโครงการปฏิบัติการเกี่ยวกับศิลปะในหลักสูตร 4) การสอนทฤษฎีทางการเคลื่อนไหว คือ มีการนำเสนออภิปรายในรายวิชาเกี่ยวกับทฤษฎีทางการเคลื่อนไหว มีเอกสารประกอบการสอน ตำรา เกี่ยวกับทฤษฎีทางการเคลื่อนไหวในห้องสมุดสาขา 5) การสอนทางด้านดนตรี คือ มีรายวิชาที่สอนเกี่ยวกับดนตรีในหลักสูตร มีการฝึกปฏิบัติทางด้านเครื่องดนตรี มีการฝึกปฏิบัติทางการขับร้อง 6) การสอนความคิดสร้างสรรค์ คือ มีการอบรม สัมมนา อาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับการสอนความคิดสร้างสรรค์ มีการตั้งวัตถุประสงค์ ในหลักสูตรเกี่ยวกับความคิดสร้างสรรค์ มีการประเมินผลงานนาฏศิลป์ด้วยเกณฑ์ความคิดสร้างสรรค์

3. ผลการเทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ โดยนำด้านทั้ง 5 มาสร้างเป็นแบบสอบถามเพื่อให้ผู้บริหารหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ วิทยาลัยวิคตอเรียน (Victorian College of the Arts) ให้ข้อมูลในแต่ละด้าน สรุปได้ดังนี้

1) ผลการเทียบเคียงกระบวนการทำงาน 5 ด้าน

ด้านปรัชญาและความสำคัญของหลักสูตร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไม่เน้นเรื่องการพัฒนาชุมชนในหลักสูตรแต่เปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกทำกิจกรรมการพัฒนาชุมชนได้ตามอิสระในโครงการต่างๆ ที่ทางมหาวิทยาลัยจัดขึ้น

วิทยาลัยวิคตอเรียน (Victorian College of the Arts) มีการเชื่อมโยงการพัฒนาในชุมชนในหลักสูตรและระบุไว้ในผลลัพธ์การเรียนรู้

ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ไม่เน้นเรื่องการศึกษาแต่จัดให้มีการฝึกวิชาชีพนาฏศิลป์ที่เปิดโอกาสให้นักศึกษาเลือกฝึกอาชีพตามความถนัด

วิทยาลัยวิคตอเรียน (Victorian College of the Arts) มีการฝึกสอนและมีโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาเหมือนโรงเรียนสาธิตอยู่ในบริเวณเดียวกันเพื่อใช้เป็นที่ฝึกสอนตามความถนัด

ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ขาดห้องปฏิบัติการทางด้านการแสดงที่หลากหลายและไม่ มีโรงละครขนาดมาตรฐานพร้อมอุปกรณ์ มีอาจารย์ให้คำปรึกษาในเวลาเรียน

วิทยาลัยวิคตอเรียน (Victorian College of the Arts) มีห้องปฏิบัติการทางด้านการแสดงที่หลากหลายมีโรงละครที่พอเพียงต่อการแสดงผลงานทางนาฏศิลป์และ ห้องปฏิบัติการอื่นๆเช่น ห้องตัดต่อ ห้องจัดแสดงผลงานทางศิลปะ มีอาจารย์และหน่วยงานให้คำปรึกษาและบริการนอกเวลาเรียน

ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่มีโครงการนาฏศิลป์เพื่อชุมชนในหลักสูตร เป็นการตัดสินใจของอาจารย์ผู้สอนเองในการที่จะเชื่อมโยงรายวิชาที่สอนให้เข้ากับชุมชน

วิทยาลัยวิคตอเรียน (Victorian College of the Arts) สนับสนุนให้สร้างงานนาฏศิลป์เพื่อชุมชนในประเทศออสเตรเลีย

สามารถสรุปได้ว่าในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนการสร้างงานนาฏศิลป์จะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับพื้นฐานเดิมของชุมชนเดิมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของชาติ

สามารถสรุปได้ว่าวิทยาลัยวิคตอเรียน (Victorian College of the Arts) ให้ความสำคัญกับห้องปฏิบัติการด้านการเรียนทักษะปฏิบัติมีความพร้อมในด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนและการสอนมากกว่า

ด้านพัฒนาการเรียนการสอน

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีส่วนรายวิชาปฏิบัติไม่น้อยกว่าเมื่อเทียบเป็นรายชั่วโมงไม่มีโครงการร่วมสอนกับสถาบันอื่นๆ ไม่มีการจัดให้การพัฒนาชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ ไม่มีรายวิชาปฏิบัติทางดนตรีและศิลปะในหลักสูตร

วิทยาลัยวิคตอเรียน (Victorian College of the Arts) มีสัดส่วนรายวิชาปฏิบัติมากกว่าเมื่อเทียบเป็นรายชั่วโมงมีโครงการร่วมสอนกับสถาบันอื่นๆ มีรายวิชาเพื่อพัฒนาชุมชน การฝึกประสบการณ์วิชาชีพสามารถเลือกและกำหนดได้ในรายวิชาต่างๆ

สรุปได้ว่าจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยมีจุดเน้นที่แตกต่างกับ วิทยาลัยวิคตอเรียน (Victorian College of the Arts) ในด้านการพัฒนาชุมชนมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนในหลักสูตร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยไม่ได้เน้นในเรื่องการฝึกสอน วิทยาลัยวิคตอเรียน (Victorian College of the Arts) มีการฝึกสอนและฝึกประสบการณ์วิชาชีพในรายวิชาในหลักสูตร และให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนการสร้างงานนาฏศิลป์จะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับพื้นฐานเดิมของชุมชนเดิมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของชาติ นอกจากนั้น วิทยาลัยวิคตอเรียน (Victorian College of the Arts) ให้ความสำคัญกับห้องปฏิบัติการด้านการเรียนทักษะปฏิบัติมีความพร้อมในด้านสิ่งแวดล้อมทางการเรียนและการสอนมากกว่า ให้ความสำคัญเกี่ยวกับการพัฒนาชุมชนการสร้างงานนาฏศิลป์จะต้องมีส่วนเกี่ยวข้องกับพื้นฐานเดิมของชุมชนเดิมที่เกี่ยวข้องกับวัฒนธรรมของชาติ และวิทยาลัยวิคตอเรียน (Victorian College of the Arts) มีจุดเน้นในด้านการนำศิลปะและดนตรีมาเป็นส่วนหนึ่งในการเรียนการสอนในหลักสูตรเพื่อพัฒนาทักษะทางวิชาชีพและความคิดสร้างสรรค์ในการสร้างผลงานนาฏศิลป์ตะวันตก

2) การวิเคราะห์เทียบเคียงด้านทรัพยากรบุคคล

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตร (7 คน) ตำแหน่งวิชาการมีตั้งแต่อาจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ และศาสตราจารย์ โดยอาจารย์มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ได้แก่ บัลเลต์ (3 คน) แจ๊ส (1 คน) นาฏศิลป์ร่วมสมัย (2 คน) ด้านทฤษฎี (1 คน) มีภาระงานด้านการสอน วิจัย บริการวิชาการ อาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์ภาคนิพนธ์รับผิดชอบ 5 คนต่อ 1 ภาคเรียน

วิทยาลัยวิคตอเรียน (Victorian College of the Arts) มีจำนวนอาจารย์ประจำหลักสูตร 7 คน ตำแหน่งวิชาการเป็นผู้ช่วยศาสตราจารย์ (1 คน) (อาจารย์ 6 คน) มีภาระงานด้านการสอน การเป็นที่ปรึกษางานสร้างสรรค์และกิจกรรมภายในหลักสูตร โดยอาจารย์มีความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน ได้แก่ บัลเลต์ (1 คน) แจ๊ส (1 คน) นาฏศิลป์ร่วมสมัย (1 คน) และด้านอื่นๆ (4 คน) ได้แก่ ด้านวิจัย ด้านการสอนทฤษฎี ด้านการละคร และด้านการบริหาร

3) การวิเคราะห์เทียบเคียงด้านการบริหารหลักสูตร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สนับสนุนให้อาจารย์มีผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ มีการระบุแนวทางการเรียนรู้ การประเมินในรายวิชา ไม่มีสถาบันวิชาชีพรองรับในหลักสูตร มีทุนอุดหนุนการศึกษา ได้รับงบประมาณจากมหาวิทยาลัยและคณะในการบริหารด้านบุคคลและการเรียนการสอน มีห้องปฏิบัติการด้านการแสดงพอสสมควรแต่ขาดโรงละครพร้อมอุปกรณ์มาตรฐาน การเรียนการสอนเปิดโอกาสให้ผู้เรียนนำองค์ความรู้ที่ได้จากการเรียนในรายวิชาทฤษฎีไปสู่การปฏิบัติในรูปแบบโครงการ อาจารย์ผู้สอนเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำในการเรียนการสอน นิสิตสามารถเลือกแหล่งฝึกงานตามความถนัด ภาพรวมของหลักสูตรมีแนวคิดเรื่องการฝึกประสบการณ์วิชาชีพเพื่อให้นิสิตนำองค์ความรู้มาสู่การปฏิบัติจริง หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกที่ดีควรมีอาจารย์สอนประจำในรายวิชาการประเมินควรมีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมาร่วมพิจารณา

วิทยาลัยวิศวะ (Victorian College of the Arts) สนับสนุนให้อาจารย์มีผลงานวิจัยและงานสร้างสรรค์ตามความถนัด มีการระบุแนวทางการเรียนรู้และการประเมินในประมวลรายวิชา ไม่มีสถาบันวิชาชีพรองรับในหลักสูตร มีทุนสนับสนุนการศึกษาจำนวนมากมาย ทั้งภายในและภายนอกสถาบันได้รับงบประมาณจากมหาวิทยาลัยและคณะในการบริหารด้านบุคคลและการเรียนการสอน มีห้องปฏิบัติการด้านการแสดงที่หลากหลายเหมาะสมกับรายวิชาในการเรียนการสอนด้านปฏิบัติ มีโรงละครและห้องปฏิบัติการสนับสนุนด้านการแสดงเช่น โรงละคร ห้องจัดแสดงผลงานทางศิลปะ เป็นต้นการเรียนในรายวิชาปฏิบัติมีจำนวนมากกว่ารายวิชาทางทฤษฎีหลักสูตรมุ่งเน้นการฝึกฝนทางด้านเทคนิค การออกแบบท่าเต้น การนำเสนอผลงานการแสดง มีอาจารย์ผู้สอนและหน่วยงานให้คำปรึกษาในเวลาและนอกเวลาผ่านสื่อออนไลน์ ภาพรวมของหลักสูตรส่งเสริมและสนับสนุนเรื่องการสร้างสิ่งแวดล้อมที่ดีจะสร้างแรงจูงใจในการเรียนการสอน สร้างความคิดสร้างสรรค์ นอกจากนี้หลักสูตรเน้นการพัฒนาเทคนิคด้านบัลเล่ต์ และ นาฏศิลป์ร่วมสมัย ศาสตร์ของการเคลื่อนไหว การออกแบบท่าเต้น การนำเสนอผลงานการแสดง

ตอนที่ 4 ผลการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศไทยสู่มาตรฐานสากล

4.1 กรอบแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศไทยสู่มาตรฐานสากล

หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกที่มีมาตรฐานเทียบเท่ากับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ ควรประกอบด้วยด้านที่สำคัญ 5 ด้านที่ได้จากการวิเคราะห์ข้อมูลมีองค์ประกอบหลักสูตรที่สำคัญ 4 ประเด็น ดังนี้คือ

ประเด็นที่ 1 กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 นำมาเป็นหลักในการดำเนินการสร้างหลักสูตรโดยพิจารณาจากเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับปริญญาตรี พ.ศ.

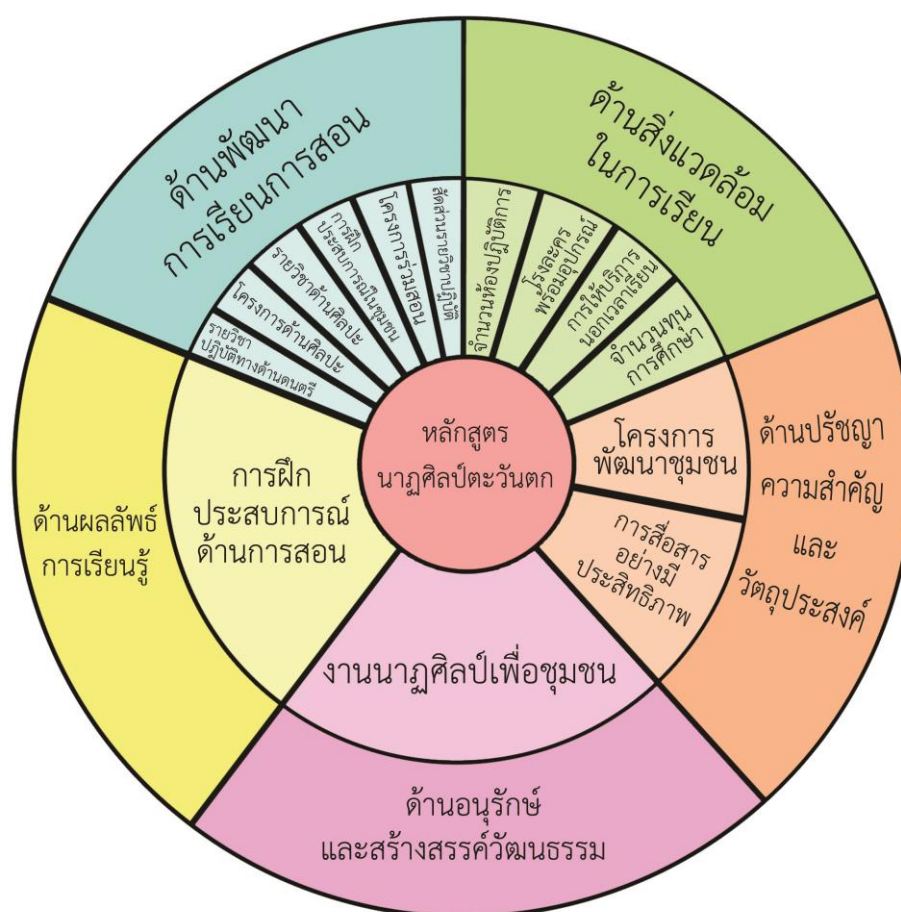
2548 (ประกาศกระทรวงศึกษาธิการ) เพื่อให้มีความเหมาะสมในการรักษามาตรฐานวิชาการและวิชาชีพ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของเกณฑ์การรับรองมาตรฐานการศึกษาสำหรับสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก จัดเป็นสาขาวิชาที่สามารถใช้เกณฑ์มาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ พ.ศ. 2558 เป็นมาตรฐานในการจัดทำหลักสูตรและองค์ประกอบอื่นๆ

ประเด็นที่ 2 มาตรฐานหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ ซึ่งได้สรุปผลการวิเคราะห์เอกสารแล้วในตอนที่ 1

ประเด็นที่ 3 สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย ซึ่งได้สรุปผลการวิเคราะห์แบบสอบถามแล้วในตอนที่ 2

ประเด็นที่ 4 ผลการเทียบเคียงหลักสูตรหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ คือ หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และ วิทยาลัยวิคตอเรียน (Victorian College of the Arts) สรุปผลการเทียบเคียงในตอนที่ 3

จากผลการวิจัยข้างต้น ผู้วิจัยได้นำมาวิเคราะห์และร่างเป็นกรอบการพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศไทยสู่มาตรฐานสากลและได้ส่งให้ผู้ทรงคุณวุฒิ (3 ท่าน) พิจารณาให้ข้อเสนอแนะและปรับแก้ไข สรุปแนวทางการพัฒนาองค์ประกอบ ดังนี้คือ

องค์ประกอบหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย ประกอบด้วยด้านที่สำคัญ 5 ด้านคือด้านพัฒนาการเรียนการสอน ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน ด้านปรัชญาความสำคัญและ วัตถุประสงค์ ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้

1) ด้านพัฒนาการเรียนการสอน คือ ควรมีสัดส่วนรายวิชาปฏิบัติที่มากกว่ารายวิชาทฤษฎี การมีโครงการร่วมสอนในรายวิชา การฝึกประสบการณ์ทางวิชาชีพในชุมชน มีการเรียนการสอน รายวิชาศิลปะในหลักสูตร มีโครงการเกี่ยวกับการแสดงงานศิลปะ มีการสอนรายวิชาปฏิบัติการ ทางด้านดนตรีในหลักสูตร

2) ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอน คือ การมีจำนวนห้องปฏิบัติการที่เพียงพอและเหมาะสมกับประเภทของนาฏศิลป์ โรงละครพร้อมอุปกรณ์มาตรฐานเพื่อฝึกฝนงานด้านการแสดง การให้บริการนอกเวลาเรียน จำนวนทุนการศึกษาที่หลากหลาย

3) ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร คือการ มีโครงการพัฒนาชุมชนใน หลักสูตร มีการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

4) ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ ควรมีการฝึกประสบการณ์ด้านการสอนในชุมชน

5) ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม คือ การมีการสร้างงานนาฏศิลป์เพื่อชุมชน

เมื่อพิจารณาองค์ประกอบรูปแบบหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยตาม กรอบมาตรฐานสากล สามารถสรุปเป็นแผนภาพ ดังนี้

จากผลการวิจัยนี้ ผู้วิจัยจึงได้นำเสนอกรอบแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศไทยที่ประกอบไปด้วย กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา แห่งชาติ พ.ศ. 2552 ที่ใช้เป็นเกณฑ์พื้นฐานการกำหนดมาตรฐานการเรียนรู้ในหลักสูตร มาตรฐานหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศที่ต้องเพิ่มจุดเน้นในทักษะด้านการสร้างนวัตกรรม ด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ ในส่วนของโครงสร้างรายวิชาควมมีรายวิชาปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี และเนื้อหาในการเรียนการสอน เกี่ยวกับการสร้างนวัตกรรม มีการฝึกประสบการณ์ด้านการสอนเพื่อการทบทวนความรู้และขยายความรู้และอาชีพเพื่อพัฒนาชุมชน การนำผลการพัฒนา 5 ด้านต่างๆ ที่ได้จากการเทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกจากต่างประเทศ มาเป็นส่วนในการพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย เพื่อให้ผู้ที่มีหน้าที่ในการจัดการเรียนการสอนหลักสูตรนี้ ได้มีแนวทางในการพัฒนาหลักสูตรที่มีมาตรฐานทั้งในระดับชาติและระดับสากล สามารถผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพทั้งด้านความรู้ทางทฤษฎีและปฏิบัติให้เป็นไปตามเป้าหมายที่ตั้งไว้ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะเฉพาะของสาขาวิชาชีพนาฏศิลป์ตะวันตกต่อไป

อภิปรายผล

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive research) ผู้วิจัยได้ประยุกต์ใช้แนวคิดการวางโครงสร้างหลักสูตร โดยใช้วิธี Means-Ends Approach ซึ่งเป็นหลักการและเหตุผลในการสร้างหลักสูตรที่เรียกว่า “หลักการของไทเลอร์” (Tyler’s rationale) ซึ่งมีหลักเกณฑ์ในการจัดหลักสูตรและการสอนที่เน้นการตอบคำถามที่เป็นพื้นฐาน 4 ประการ คือมีจุดมุ่งหมายทางการศึกษาอะไรบ้าง ที่สถาบันการศึกษาจะต้องกำหนดให้ผู้เรียน มีประสบการณ์ทางการศึกษาอะไรบ้าง ที่สถาบันการศึกษาควรจัดขึ้นเพื่อช่วยให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ จะจัดประสบการณ์ทางการศึกษาอย่างไร จึงจะทำให้การสอนมีประสิทธิภาพ จะประเมินผลประสิทธิภาพของประสบการณ์ในการศึกษาอย่างไร จึงจะตัดสินได้ว่าบรรลุจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ (ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์, 2539)

จากผลการวิจัยมีประเด็นอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

1. มาตรฐานหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย กับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในต่างประเทศกับจุดมุ่งหมายในการเรียนรู้

ผลการวิจัยพบว่า ปรัชญาความสำคัญของหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ มีความสอดคล้องกันในหลักสูตร คือ ด้านทักษะปฏิบัติ ด้านความรู้ความสามารถ โดยสถาบันอุดมศึกษาไทยเน้นความรู้เพื่อสร้างสรรค์และอนุรักษ์ศิลปวัฒนธรรม และคุณธรรม จริยธรรม ในขณะที่ต่างประเทศเน้นด้านการปฏิบัติการสร้างสรรค์เพื่อให้เกิดนวัตกรรม และ

เน้นทักษะทางปัญญาในด้านการสร้างงานนาฏศิลป์ ทั้งนี้ ความต่างในหลักสูตรของทั้งสองสถาบันที่น่าสนใจคือ การพัฒนานวัตกรรมใหม่ นั้นพบว่ามีความสอดคล้องกับงานวิจัยมาตรฐานคุณวุฒิต่างประเทศของไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน พ.ศ.2553 ที่ว่า สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศเน้นความรู้ ความคิดทักษะที่กว้างขวาง ส่วนด้านคุณธรรมจริยธรรมเน้นในระดับพื้นฐานมากกว่าหลักสูตรของไทย (ไพฑูรย์ สีนลาร์ตัน, 2553:83)

ในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศพบว่า ภาพรวมเน้นศึกษาในรายวิชาปฏิบัติมากกว่ารายวิชา ทฤษฎี ในประเทศออสเตรเลียและอังกฤษ ไม่มีรายวิชาศึกษาทั่วไป ส่วนรายวิชาทฤษฎีจะเป็นราย วิชาเอกเดี่ยว (Victorian College of the Arts, 2015:online) ประเทศนิวซีแลนด์และสหรัฐอเมริกา มีรายวิชาศึกษาทั่วไป เนื่องจากทั้งสองประเทศมีความเป็นพหุวัฒนธรรมสูงคือ มีความหลากหลายของ เชื้อชาติภาษา วิชาศึกษาทั่วไปหรือวิชาพื้นฐานที่จำเป็นต้องศึกษาคือ การสร้างพื้นฐานทางด้าน ภาษาอังกฤษ การเขียนรายงานเพื่อสนับสนุนการเรียนการสอนในวิชาเอกการศึกษาประวัติศาสตร์ และภูมิหลังของชนชาติเป็นเรื่องสำคัญที่สถาบันการศึกษา (Texas at Austin, 2015: online) ในสอง ประเทศนี้จัดให้เรียนเป็นวิชาพื้นฐาน จำนวนหน่วยกิตรวมของสถาบันอุดมศึกษาไทยเมื่อคิดเป็นราย ชั่วโมงพบว่าสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศศึกษาในรายวิชาปฏิบัติมากกว่า ด้านเนื้อหาวิชา ของ หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ มีการเน้นที่แตกต่างกันคือ สถาบันอุดมศึกษาไทย เน้นด้านความรู้ ความสามารถ การอนุรักษ์ด้านศิลปวัฒนธรรม ความคิด สร้างสรรค์ สถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ เน้นด้านความคิดสร้างสรรค์เป็นอันดับ 1 นวัตกรรมทาง นาฏศิลป์

ความรู้ในศาสตร์นาฏศิลป์ ในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศได้กล่าวถึงพื้นฐานความรู้หลักใน ศาสตร์นาฏศิลป์โดยกำหนดไว้เป็นกรอบ เช่นประเทศออสเตรเลีย มีกรอบแนวคิดหลักสูตรทางด้าน ศิลปะ (Curriculum Framework Curriculum Guide –The Arts, 2005:6) ได้ให้แนวคิดเกี่ยวกับ มาตรฐานหลักสูตรการเต้นรำโดย มุ่งเน้นเนื้อหาที่สะท้อนให้เห็นถึง ความต้องการการพัฒนาของ ผู้เรียน 4 ทักษะสำคัญ คือ 1) ทักษะด้านความคิด (Arts Ideas) 2) ทักษะและกระบวนการทางด้ การเต้นรำ (Arts Skills and Processes) 3) ทักษะทางด้านการรับรู้ (Arts Responses) 4) ทักษะ ทางด้านสังคม (Arts in Society) ในขณะที่ประเทศอังกฤษ นักการศึกษาที่ชื่อ สมิตและ ออฮาด (Smith-Autard's Midway Model) ผู้คิดค้น MED- Model (Modern Educational Dance) ได้ ให้มุมมองของนาฏศิลป์ว่า การเต้นรำกลายเป็นศิลปะที่เกี่ยวข้องกับการผลิตเพื่อให้เกิดเป็นความ สวยงามและมีคุณสมบัติที่สำคัญคือ 1) นาฏศิลป์คือการรวมกันของความคิดสร้างสรรค์จินตนาการ และความแตกต่างกับความรู้ของคนในชาติ 2) นาฏศิลป์มีความสมดุลระหว่างความรู้สึก และ การ กระทำ ทักษะ เทคนิค 3) นาฏศิลป์มีความสมดุลระหว่างหลักการเคลื่อนไหว และ เทคนิค 4) นาฏศิลป์มีระบบการสอนของ Med Modelและการทำงานในวิชาชีพพร้อมกัน (Royal Academy of

dancing, 2014: Online) ในประเทศสหรัฐอเมริกา รัฐเท็กซัสมีองค์ความรู้และทักษะของเท็กซัส (Texas Essential Knowledge and Skills) หรือเรียกว่า TEKS ได้อ้างอิงถึงบทที่ 117 มีการจัดบทสรุปของสิ่งที่นักเรียนจะทำและเรียนรู้ในการศึกษาศิลปะดนตรีละครหรือการเต้นรำ 4 แนวทางของการเรียนรู้ที่สำคัญของศิลปะคือ 1) การรับรู้ (Perception) 2) การแสดงออกอย่างสร้างสรรค์ (Creative expression/performance) 3) การสืบสานมรดกทางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม (Historical and cultural heritage) 4) การตอบสนองและการประเมินผล (Response and evaluation) การสร้างมาตรฐานหลักสูตรนาฏศิลป์ในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศมีการกำหนดแนวทางพัฒนาหลักสูตรโดยใช้มาตรฐานการพัฒนาที่แตกต่างกันไปในแต่ละบริบทวัฒนธรรมของประเทศนั้น เพราะนาฏศิลป์มีความเป็นพหุวัฒนธรรม สามารถอนุรักษ์ สืบทอด สืบสานวัฒนธรรมเดิมไว้ด้วยกระบวนการเชื่อมโยงทางนาฏศิลป์ตะวันตกสร้างสรรค์นวัตกรรมทางวัฒนธรรมรูปแบบใหม่ไว้ด้วยการบูรณาการองค์ความรู้ทางศิลปะอย่างยั่งยืน

2. สภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยที่ควรพัฒนา

จากผลการวิเคราะห์แบบสอบถามภาพรวมของสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย เมื่อวิเคราะห์จากรายด้านมีจุดเน้นที่ต้องการพัฒนาสอดคล้องกันเรียงอันดับดังนี้คือ 1) ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน 2) ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม 3) ด้านพัฒนาการเรียนการสอน 4) ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ 5) ด้านปรัชญา ความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร

ผลการวิเคราะห์แสดงให้เห็นถึงความจำเป็นในด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนที่ส่งผลต่อความคิดสร้างสรรค์ของผู้เรียน และการเรียนในรายวิชาปฏิบัติทางด้านการแสดง จำเป็นต้องจัดสิ่งแวดล้อมให้เหมาะสมกับทักษะปฏิบัติ ทักษะการเคลื่อนไหว สภาพแวดล้อมที่เหมาะสมกับผู้เรียนที่ต้องใช้พลังในการเคลื่อนไหวร่างกายต้านกับแรงโน้มถ่วงของโลก การใช้พลังเพื่อการแสดง การใช้ที่ว่าง (Space) คือ การเคลื่อนไหวใดๆ ที่ต้องอาศัยที่ว่างเป็นมิติ คือ มีทั้งความกว้าง ความยาว และระดับที่ว่างมีความสำคัญในการกำหนดรูปแบบต่างๆ การใช้ทิศทาง หมายถึง เส้นทางที่นักเต้นเคลื่อนที่จากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง เช่น การแปรแถว นักเต้นสามารถเคลื่อนที่ไปบนเวทีได้ใน 8 ทิศ ซึ่งสามารถทำให้ประสานสัมพันธ์กับตำแหน่งทิศทางของคนดู ทิศทางที่แตกต่างกันของนักเต้นย่อมให้ความรู้สึกแก่คนดูที่แตกต่างกัน (ธรากร จันทนะสาโร, 2557: 53) การจัดพื้นที่ในการเรียนการสอน การสร้างห้องปฏิบัติการในการเรียนการสอนที่หลากหลายจึงควรจัดให้มีความเหมาะสมกับประเภทและรายวิชาทางด้านการเคลื่อนไหว

นาฏศิลป์สามารถทำหน้าที่ได้หลายทางเช่น การเล่าเรื่องราวทำหน้าที่อธิบายบรรยายหรือพรรณนาโดยใช้ลีลาท่าทาง เป็นการแสดงลีลาที่ถ่ายทอดออกมาจากอารมณ์ ความรู้สึกภายใน

(นราพงษ์ จรัสศรี, 2548: 2) นาฏศิลป์ตะวันตกเป็นอีกสาขาวิชาหนึ่งที่สามารถเสริมสร้างอัตลักษณ์ทางวัฒนธรรมเป็นส่วนสำคัญของกรอบแผนอุดมศึกษา 15 ปี ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2551-2565 ที่ต้องการให้ประชาชนได้รับการศึกษาแบบ ศิลปศาสตร์ (Liberal Arts Education) มากขึ้นตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (กรอบแผนอุดมศึกษา. 2556: ออนไลน์)

การสร้างผลงานนาฏศิลป์ตะวันตกสามารถเชื่อมโยงวัฒนธรรมในชุมชน สืบทอด สร้างสรรค์ วัฒนธรรมเดิมที่สูญหาย หรือ ต้องการสร้างวัฒนธรรมเดิมให้มีอัตลักษณ์ขึ้นมาใหม่ การอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรมเดิมด้วยการเชื่อมโยงบูรณาการศาสตร์ทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตก นาฏศิลป์เป็นศิลปะการแสดงประเภทหนึ่งที่สามารถสืบทอดมรดกทางวัฒนธรรมได้หลายรูปแบบ ไม่ว่าจะเป็นจิตรกรรม ประติมากรรม สถาปัตยกรรม วิจิตรศิลป์ ดนตรี ภาษา เครื่องแต่งกาย วิถีชีวิต ฯลฯ เหล่านี้ล้วนเป็นเครื่องมือช่วยให้ผู้เรียนรู้ได้ซึมซับถึงความงามและสุนทรียภาพของการมีชีวิต เป็นศาสตร์ที่สะท้อนภาพชีวิตมนุษย์และสภาพความเป็นอยู่ตามธรรมชาติและความร่วมมือทางวัฒนธรรม รวมถึงการเคลื่อนไหวร่างกายช่วยให้ผู้เรียนได้ทำความเข้าใจและแสดงออกซึ่งอารมณ์และความรู้สึกผ่านการเคลื่อนไหวของร่างกายและการจัดระเบียบร่างกาย ความเป็นสากลร่วมสมัยและไม่จำกัดกาลเวลา ในประเทศนิวซีแลนด์นาฏศิลป์ร่วมสมัย (Contemporary Dance) ได้ถูกยอมรับจากองค์กรศิลปะแห่งชาติ (The Arts Council of New Zealand, 1993: online) ว่า การเต้นรำร่วมสมัยมีบทบาทพิเศษในการแสดงให้เราเห็นว่าวัฒนธรรมของประเทศนี้สามารถทำงานร่วมกับการผลิตผลงานนาฏศิลป์ที่สามารถบอก อัตลักษณ์ของชาติแทนการพูด

การพัฒนาการเรียนการสอนในสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก จำเป็นต้องคำนึงถึงรูปแบบการเรียนการสอนที่สำคัญคือ การเรียนรู้ทางด้านทักษะปฏิบัติ (Psychomotor Domain) ซึ่งรูปแบบการเรียนการสอนที่เน้นทักษะปฏิบัตินี้มีหลายรูปแบบและมีขั้นตอนที่แตกต่างกับรูปแบบการเรียนการสอนทักษะปฏิบัติของเดฟ (Dave) (ทิสนา แคมมณี, 2553:245) ได้นำเสนอแนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะปฏิบัติไว้ว่า ทักษะส่วนใหญ่จะประกอบไปด้วยทักษะย่อย ๆ จำนวนมาก การฝึกให้ผู้เรียนสามารถทำทักษะย่อย ๆ เหล่านั้นได้ก่อนแล้วค่อยเชื่อมโยงต่อกันเป็นทักษะใหญ่ จะช่วยให้ผู้เรียนประสบผลสำเร็จได้ดีและรวดเร็วขึ้น การเรียนการสอนทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตกเช่นกัน ผู้เรียนต้องฝึกท่าทางการเคลื่อนไหวในท่าเฉพาะต่างๆ จากแบบฝึกหัดการเคลื่อนไหวจนเกิดความชำนาญจากนั้นจึงนำท่าเฉพาะเหล่านั้นมาประกอบและเชื่อมโยงกันเป็นการเคลื่อนไหวต่อเนื่องที่สื่อสารถึงเรื่องราวที่ผู้สร้างงานต้องการนำเสนอการออกแบบการเคลื่อนไหว หรือที่เรียกกันว่า การออกแบบท่าเต้น มีความใกล้เคียงกับการออกแบบทางทัศนศิลป์ ซึ่งเป็นการนำองค์ประกอบต่างๆ และวิธีนำองค์ประกอบเหล่านั้นมาสร้างสรรค์ลงในผลงานศิลปะ ทำให้เกิดความงาม และมีความหมาย การออกแบบท่าเต้นก็ต้องอาศัยหลักในการออกแบบทางทัศนศิลป์เป็นส่วนหนึ่งในการสร้างผลงาน เช่นการแปรแถว การตั้งซุ่ม รูปแบบของการแสดง สีสนของเครื่องแต่งกาย อุปกรณ์

ประกอบในการแสดง การจัดแสง การจัดฉาก นักออกแบบท่าเต้นควรมีความรู้ความเข้าใจในศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ในการพัฒนาหลักสูตรควรคำนึงถึงศิลปะการแสดงที่เกี่ยวกับทักษะการเคลื่อนไหวอื่นๆ ด้วยเช่น การร้องเพลง การเล่นดนตรี การแสดงเพื่อให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการเรียนรู้ที่หลากหลายเป็นการบูรณาการองค์ความรู้ทางด้านความคิดสร้างสรรค์ต่อไป

3. การปรับปรุงหลักสูตรด้วยการเทียบเคียงหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ

การเทียบเคียง (Benchmarking) คือวิธีการเปรียบเทียบ วิธีการปฏิบัติขององค์กรที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลที่ดี เพื่อนำผลเปรียบเทียบมาใช้ในการปรับปรุง ดัดแปลง พัฒนางค์กรของตัวเองให้ดีขึ้นกว่าที่เป็นอยู่ หรือเทียบเท่า กับองค์กรที่ทำการเปรียบเทียบ การ Benchmarking สำหรับหน่วยงานที่เป็นคู่เปรียบเทียบ เป็นการแสดงถึงความร่วมมือ และการแบ่งปันทางวิชาชีพ การเทียบเคียงมีหลายประเภท ในงานวิจัยนี้ได้เลือก การเทียบเคียงตามหน้าที่การงาน (Functional Benchmarking) เป็นการเทียบเคียงกระบวนการทำงานของหน่วยงานเรากับหน่วยงานอื่นที่มีกระบวนการคล้ายคลึงกัน จาก Patterson G. James (2003) หรือ Alstete W. Jeffery, 1995 (ชูลีรัตน์ จรัสกุลชัย. 2557: 2-3) กระบวนการทำ Benchmarking มีการพัฒนาและนำไปใช้อย่างหลากหลาย ขึ้นอยู่กับว่าองค์กรต้นแบบที่นำไปใช้นั้น ต้องการเน้นรายละเอียดในด้านใด อย่างไรก็ตามทุกกระบวนการ/รูปแบบที่ทำการอยู่บนพื้นฐานเดียวกัน จากเอกสารการศึกษาการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาไทยด้วยกระบวนการเทียบเคียงสมรรถนะ (Benchmarking) (สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา, 2557: ออนไลน์) พบว่ารูปแบบที่ได้รับความนิยมของบริษัทชั้นนำในระดับโลก (จากผลการสำรวจของ American Productivity and Quality Center (APOC) ในปี 2539) เป็นรูปแบบที่ Xerox ใช้ในการทำซึ่งประกอบด้วย 4 ขั้นตอนหลัก และ 10 ขั้นตอนย่อย คือ 1) ขั้นตอนการวางแผน (Planning Stage) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อย ดังนี้ (1) การกำหนดหัวข้อการทำ Benchmarking (2) การกำหนดองค์กรเปรียบเทียบ (3) การกำหนดวิธีการเก็บและการเก็บข้อมูล 2) ขั้นตอนการวิเคราะห์ข้อมูล (Analysis Stage) ประกอบด้วย 2 ขั้นตอนย่อย (4) การวิเคราะห์ช่วงห่าง (5) การคาดคะเนช่วงห่าง 3) ขั้นตอนการบูรณาการ (Integration Stage) ประกอบด้วย 2 ขั้นตอน (6) การสื่อสารผลให้ผู้เกี่ยวข้องทราบ (7) การตั้งเป้าหมาย 4) ขั้นตอนการปฏิบัติ (Action Stage) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนย่อย (8) การจัดทำแผนดำเนินการ (9) การนำแผนไปสู่การปฏิบัติ (10) การสอบทวนผล

การเทียบเคียงในกระบวนการวิจัยนี้ทำให้เกิดเครือข่ายทางการศึกษาระหว่างจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กับ วิทยาลัยวิคตอเรียน (Victorian College of the Arts) ในการเข้าถึงข้อมูลด้านหลักสูตรและแนวคิดด้านการบริหารพัฒนาหลักสูตร ได้ประโยชน์ในการปรับปรุงหลักสูตรอย่างก้าวกระโดด ความเร็วในการปรับปรุงตนเองเป็นเงื่อนไขสำคัญของความได้เปรียบในการแข่งขัน

Benchmarking เป็นเครื่องมือที่ช่วยกระตุ้นนวัตกรรม (Innovation) ในองค์กร ซึ่งทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในเชิงปรับปรุงในระยะเวลาอันสั้นเนื่องจากการเรียนรู้วิธีปฏิบัติที่ดีที่สุดจากภายนอกองค์กร ทำให้สามารถพัฒนาหลักสูตรเพื่อก้าวให้ทันกับมาตรฐานหลักสูตรในระดับสากล

4. การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศไทยสู่มาตรฐานสากล

การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศไทยสู่มาตรฐานสากลได้นั้น จะต้องมีกระบวนการพัฒนาหลักสูตรด้วยการเปลี่ยนแปลงปรับปรุงหลักสูตรเดิมให้ได้ผลดียิ่งขึ้น ทั้งในด้านการวางจุดมุ่งหมาย การจัดเนื้อหาวิชาการเรียนการสอน การวัดผลประเมินผล และอื่นๆ เพื่อให้บรรลุถึงจุดมุ่งหมายใหม่ที่วางไว้ การเปลี่ยนแปลงหลักสูตรเป็นการเปลี่ยนแปลงทั้งระบบหรือเปลี่ยนแปลงทั้งหมด ตั้งแต่จุดมุ่งหมายและวิธีการ (Taba, 1962: 454) ดังนั้นองค์ประกอบของหลักสูตรจึงเป็นแนวทางที่กำหนดความสอดคล้องของหลักสูตรและการสอนเพื่อใช้ในการพัฒนาหลักสูตร เพื่อออกแบบหลักสูตร โครงสร้างองค์ประกอบของหลักสูตรที่สำคัญจึงต้องมีความมุ่งหมาย เนื้อหาวิชา การนำไปใช้และการประเมินผลเป็นหลัก จากการศึกษาวิจัยพบว่าหลักสูตรเน้นประสบการณ์ (Experience – Centered Designs) เป็นหลักสูตรที่มีลักษณะคล้ายหลักสูตรเน้นกระบวนการ พัฒนามาจากแนวคิดของ จอห์น ดิวอี้ ที่เน้นการเรียนรู้ด้วยการปฏิบัติของผู้เรียน กิจกรรมและประสบการณ์ต่าง ๆ ควรจัดขึ้นตามความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน จึงจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมอันจะนำไปสู่การเรียนรู้และประสบการณ์อื่น ๆ ข้อดีของหลักสูตรนี้คือ ผู้เรียนได้เรียนรู้จากประสบการณ์ตรง ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ นำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน

กรอบการพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยจากการวิเคราะห์ข้อมูลมีองค์ประกอบหลักสูตรที่สำคัญ 4 ประเด็น ดังนี้คือ

1) กรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2552 (Thai Qualifications Framework for Higher Education)

เป็นกรอบที่แสดงระบบคุณวุฒิการศึกษาระดับอุดมศึกษาของประเทศ ซึ่งประกอบด้วยระดับคุณวุฒิ ความเชื่อมโยงต่อเนื่องจากคุณวุฒิระดับหนึ่งไปสู่ระดับที่สูงขึ้นการแบ่งสายวิชา มาตรฐานผลการเรียนรู้ของแต่ละระดับคุณวุฒิ เป็นระบบและกลไกที่ให้ความมั่นใจในประสิทธิผลการดำเนินงานตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษาแห่งชาติของสถาบันอุดมศึกษาว่าสามารถผลิตบัณฑิตให้บรรลุคุณภาพตามมาตรฐานผลการเรียนรู้ เพื่อเป็นการประกันคุณภาพขั้นต่ำของบัณฑิตในแต่ละสาขา/สาขาวิชา หรือแต่ละคุณวุฒิเพื่อให้แต่ละสาขา/สาขาวิชามีการกำกับดูแลคุณภาพการผลิตบัณฑิตกันเอง โดยบัณฑิตในสาขา/สาขาวิชาเดียวกันของแต่ละสถาบันฯ มีคุณภาพไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในมาตรฐานคุณวุฒิระดับการศึกษาของสาขา/สาขาวิชานั้น ๆ เพื่อนำไปสู่การลดขั้นตอน/ระเบียบ

(deregulations)ในการดำเนินการให้กับ สถาบันอุดมศึกษาที่มีความเข้มแข็งและความพร้อมในการจัดการศึกษา

การพัฒนาหลักสูตรจำเป็นต้องยึดแนวทางปฏิบัติเพื่อเป็นเครื่องมือในการนำแนวนโยบายการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการวัดการศึกษาตามที่กำหนดใน พ.ร.บ.การศึกษาแห่งชาติฯ ในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรฐานการอุดมศึกษาและการประกันคุณภาพการศึกษาสู่การปฏิบัติในสถานศึกษาอย่างเป็นรูปธรรมมุ่งเน้นที่ ผลลัพธ์การเรียนรู้ (Learning Outcome) ซึ่งเป็นมาตรฐานขั้นต่ำเชิงคุณภาพเพื่อประกันคุณภาพบัณฑิตมุ่งประมวลกฎเกณฑ์และประกาศต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับเรื่องหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนเข้าไว้ด้วยกันและเชื่อมโยงให้เป็นเรื่องเดียวกันเป็นเครื่องมือการสื่อสารที่มีประสิทธิภาพในการสร้างความเข้าใจและความมั่นใจในกลุ่มผู้ที่เกี่ยวข้อง/มีส่วนได้ส่วนเสีย เช่น นักศึกษา ผู้ปกครอง ผู้ประกอบการชุมชน สังคมและสถาบันอื่น ๆ ทั้งในและต่างประเทศเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่คาดว่าจะพึงมีมุ่งให้คุณวุฒิหรือปริญญาของสถาบันใด ๆ ของประเทศไทย เป็นที่ยอมรับและเทียบเคียงกันได้กับสถาบันอุดมศึกษาที่ดีทั้งในและต่างประเทศ โดยเปิดโอกาสให้สถาบันอุดมศึกษาสามารถจัดหลักสูตรตลอดจนกระบวนการเรียนการสอนได้อย่างหลากหลายโดยมั่นใจถึงคุณภาพของบัณฑิตซึ่งจะมีมาตรฐานผลการเรียนรู้ตามที่มุ่งหวัง สามารถประกอบอาชีพได้อย่างมีความสุขและภาคภูมิใจเป็นที่พึงพอใจของนายจ้างส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต (สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, 2558: ออนไลน์)

2) มาตรฐานหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ (Western Dance Curriculum Standards in Thai and International Higher Education Institutions) กระบวนการพัฒนาหลักสูตรเริ่มต้นจากระบบการร่างหลักสูตร ประกอบด้วย การกำหนดหลักสูตร โดยดูความสอดคล้องกับเนื้อหาวิชา สภาพสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองหลังจากนั้นกำหนดรูปแบบหลักสูตร ได้แก่ การกำหนดหลักการ โครงสร้าง องค์ประกอบหลักสูตร วัตถุประสงค์ เนื้อหา ประสบการณ์การเรียนรู้และการประเมินผลหลังจากนั้นดำเนินการตรวจสอบคุณภาพหลักสูตรโดยผ่านผู้เชี่ยวชาญ หรือการสัมมนาและมีการทดลองนำร่อง พร้อมทั้งรวบรวมผลการวิจัยและปรับแก้หลักสูตรก่อนนำไปใช้ (วิชัย วงษ์ใหญ่ (2533 : 19) การพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในประเด็นนี้คือการนำผลที่ได้จากการวิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทสนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการพิจารณาประกอบการร่างการพัฒนาหลักสูตรคือการพิจารณาในด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์ที่ควรเพิ่มจุดเน้นในด้านทักษะการวิเคราะห์เชิงตัวเลข การสื่อสาร และ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสารสนเทศ โครงสร้างหลักสูตรควรมีรายวิชาปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี เนื้อหารายวิชาควรมุ่งเน้นที่สอดคล้องกับปรัชญาและวัตถุประสงค์หลักสูตรในด้านการสร้างนวัตกรรม การฝึกประสบการณ์วิชาชีพด้านการสอน การพัฒนาชุมชนด้วยการนำแนวคิดเกี่ยวกับชุมชนมาเป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอน

3) สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย (Current situation and needs in the development of Western dance curriculum) กระบวนการพัฒนาหลักสูตรที่ตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียนตามความเชื่อที่ว่าผู้เรียนที่มีพื้นฐานแตกต่างกันจะต้องประกอบไปด้วยกระบวนการวินิจฉัยความต้องการด้วยการสำรวจสภาพปัญหา ความต้องการและความจำเป็นต่างๆ ของสังคมและผู้เรียน หลังจากได้วินิจฉัยความต้องการของสังคมและผู้เรียนแล้วจะกำหนดจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้ชัดเจนในการเลือกเนื้อหาสาระให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมาย วัตถุประสงค์ ความสามารถของผู้เรียน โดยเนื้อหาต้องมีความเชื่อถือได้ และสำคัญต่อการเรียนรู้ นอกจากนี้ยังต้องจัดโดยคำนึงถึงความต่อเนื่อง และความยากง่ายของเนื้อหา ภูมิภาวะ ความสามารถ และความสนใจของผู้เรียนคัดเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ให้สอดคล้องกับเนื้อหาวิชา และจุดมุ่งหมายของหลักสูตรจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยคำนึงถึงเนื้อหาสาระและความต่อเนื่อง กำหนดสิ่งที่จะประเมินและวิธีการประเมินผล ตัดสินใจว่าจะต้องประเมินอะไรเพื่อตรวจสอบผลว่าบรรลุตามจุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้หรือไม่ และกำหนดด้วยว่าจะใช้วิธีประเมินผลอย่างไร ใช้เครื่องมืออะไร (Taba, 1962) การพัฒนาหลักสูตรด้วยกระบวนการดังกล่าว พบว่าสภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกของสถาบันอุดมศึกษาไทยมีความสอดคล้องเรียงลำดับจากมากไปน้อยคือ (1) ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน (2) ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม (3) ด้านพัฒนาการเรียนการสอน (4) ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ (5) ด้านปรัชญา ความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร

4) การเทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ (Benchmarking of Western Drama Courses in Thai and International Higher Education Institutions) การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาเกี่ยวกับทักษะการปฏิบัติในระดับปริญญาบัณฑิตส่วนใหญ่เป็นหลักสูตรที่สถาบันการศึกษาต้องการให้ความรู้ความเข้าใจเพื่อฝึกทักษะประสบการณ์ การวิจัยส่วนใหญ่ต้องการมาตรฐานและตัวชี้วัดเพื่อนำมาพัฒนาหลักสูตร และยังไม่มีผู้วิจัยเกี่ยวกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในประเทศไทย การเทียบเคียงสมรรถนะมีความเหมาะสมในการใช้เป็นเครื่องมือในการวิจัยด้านการพัฒนาหลักสูตรได้ดี เพราะมีกระบวนการเทียบเคียงที่หลากหลายสามารถเลือกใช้กับการบริหารจัดการด้านอุดมศึกษาได้หลายพันธกิจทางด้านอุดมศึกษา ทำให้ได้ผลการวิจัยสามารถตอบวัตถุประสงค์ของการวิจัยได้ดี ข้อมูลต่างๆที่ค้นพบมีความจำเป็นต่อการพัฒนาหลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกโดยการเทียบเคียงสมรรถนะเพื่อให้หลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทย มีความเป็นมาตรฐานเทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ แนวคิดในการนำวิธีการเทียบเคียงสมรรถนะมาใช้ในสถาบันอุดมศึกษาได้รับการแพร่หลายอย่างรวดเร็วในวงการอุดมศึกษา โดยเฉพาะประเทศอังกฤษ (เกษม บำรุงเวช, 2547: 120) การเทียบเคียงสมรรถนะ เป็นวิธีการหนึ่งที่ถูกนำมาใช้ในการพัฒนา

คุณภาพและมาตรฐานการจัดการศึกษาเป็นวิธีการที่ให้ประสิทธิผลมากกว่าเพราะสามารถค้นหาวิธีการพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานได้อย่างต่อเนื่องเป็นรูปธรรม และสามารถตรวจสอบได้ การเทียบเคียงสมรรถนะเป็นวิธีการที่สามารถครอบคลุมวัตถุประสงค์ของสถาบันอุดมศึกษาและสามารถดำเนินงานได้กับทุกระบบในสถาบันเพื่อใช้เป็นเครื่องมือกำกับตนเองและพร้อมรับการตรวจสอบ

การประยุกต์ใช้การเทียบเคียงสมรรถนะในสถาบันอุดมศึกษา สามารถทำได้หลายรูปแบบ แบบของกิจกรรมการเปรียบเทียบสมรรถนะในสถาบันอุดมศึกษา เช่น การเทียบเคียงสมรรถนะในกรอบของหลักสูตร (Benchmarking curriculum framework) การเทียบเคียงสมรรถนะผลการเรียนรายวิชา (Benchmarking subject learning outcome) การเทียบเคียงสมรรถนะ การวัดผลประเมินผล (Benchmarking assessment practice) การเทียบเคียงสมรรถนะในแง่ของหน่วยกิต การเรียนและระบบการควบคุมตรวจสอบ (Benchmarking credit and assessment regulations) จะเห็นได้ว่า การเทียบเคียงสมรรถนะถูกนำมาประยุกต์ใช้ในสถาบันอุดมศึกษาอย่างแพร่หลาย และสามารถประยุกต์การดำเนินการได้ครอบคลุมระบบการทำงานส่วนมากในสถาบันอุดมศึกษา (อลงกต ยะไวทย์, 2549: 66) ในงานวิจัยนี้ได้ประยุกต์การเทียบเคียงตามบทบาทหน้าที่ (Functional Benchmarking) ด้วยการนำแนวคิดการเทียบเคียงดังกล่าวมาเทียบเคียงในประเด็นของการพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย พบความต่าง 5 ด้านที่ควรนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการประกอบการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศไทยสู่มาตรฐานสากล

1) ด้านพัฒนาการเรียนการสอน คือ ควรมีสัดส่วนรายวิชาปฏิบัติที่มากกว่ารายวิชาทฤษฎี การมีโครงการร่วมสอนในรายวิชา การฝึกประสบการณ์ทางวิชาชีพในชุมชน มีการเรียนการสอนรายวิชาศิลปะในหลักสูตร มีโครงการเกี่ยวกับการแสดงงานศิลปะ มีการสอนรายวิชาปฏิบัติการทางด้านดนตรีในหลักสูตร

2) ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอน คือ การมีจำนวนห้องปฏิบัติการที่เพียงพอและเหมาะสมกับประเภทของนาฏศิลป์ โรงละครพร้อมอุปกรณ์มาตรฐานเพื่อฝึกฝนงานด้านการแสดง การให้บริการนอกเวลาเรียน จำนวนทุนการศึกษาที่หลากหลาย

3) ด้านปรัชญาความสำคัญและวัตถุประสงค์หลักสูตร คือการ มีโครงการพัฒนาชุมชนในหลักสูตร มีการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ

4) ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้ ควรมีการฝึกประสบการณ์ด้านการสอนในชุมชน

5) ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม คือ การมีการสร้างงานนาฏศิลป์เพื่อชุมชน

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1. ควรนำข้อมูลไปใช้เพื่อสนับสนุน ส่งเสริม พัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกที่มีอยู่ในปัจจุบันและอนาคต
2. ควรนำผลที่ได้ไปเป็นกรอบแนวคิดในการพัฒนามาตรฐานคุณวุฒิระดับอุดมศึกษา (มคอ. 1) สาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก
3. ควรนำผลที่ได้ไปใช้ในการพัฒนาการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับต่างๆ เช่น ประถม มัธยม โดยเลือกการพัฒนาในด้านที่ขาดหรือปฏิบัติน้อยให้มีระดับมาตรฐานตามผลการวิจัย
4. ควรนำผลวิจัยไปพัฒนาหลักสูตรเป็นภาษาอังกฤษ เพื่อรองรับการศึกษาในระบบอาเซียน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป

1. จากการวิจัยพบว่ามีประเด็นของสภาพแวดล้อมในการเรียนการสอนมีส่วนสำคัญและสอดคล้องกับการพัฒนาและสร้างหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกที่ดี ควรมีการวิจัยและพัฒนาในประเด็นความสอดคล้องด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนที่มีผลสัมฤทธิ์ต่อผลลัพธ์การเรียนรู้ในรายวิชาปฏิบัติและรายวิชาอื่นๆ ควรมีการวิจัยเพื่อศึกษาลักษณะของบัณฑิตที่พึงประสงค์ทางด้านสาขานาฏศิลป์ตะวันตกและการวิจัยเรื่องความต้องการคุณภาพของผู้ใช้บัณฑิต เพื่อจะพัฒนาหลักสูตรให้มีคุณภาพมีมาตรฐานในระดับสากลมีคุณค่าที่เหมาะสมกับสถาบันอุดมศึกษาไทย

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กระทรวงการต่างประเทศ. (2557). **ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : www.mfa.go.th/humanrights/images/stories/book.pdf [15 เมษายน 2557]
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). **พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม(ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและวัสดุภัณฑ์ -----, สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา, สำนักมาตรฐานและประเมินผล อุดมศึกษา. (2548). **เกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548 และแนวทางการบริหารเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษา พ.ศ. 2548**. มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี, สำนักส่งเสริมวิชาการและงานทะเบียน.
- กรมประชาสัมพันธ์. (2558). **ครุดนตรี-นาฏศิลป์อาเซียน**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : http://ewt.prd.go.th/ewt/region4/ewt_news.php?nid=16216 [5 กันยายน 2558]
- กรมอาเซียน.(2552). **แนะนำให้อ่านอาเซียน**. กรุงเทพฯ : กระทรวงการต่างประเทศ.
- กลุ่มสาระศิลปะ. (2558). **คุณค่าที่ได้รับจากนาฏศิลป์ไทย**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : http://mcpswis.mcp.ac.th/html_edu/cgi-bin/mcp/main_php/print_informed.php?id_count_inform=11816
- กรมวิชาการ. (2544). **ความคิดสร้างสรรค์**. กรุงเทพฯ : กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ.
- กิตติ กิตติศัพท์ (2546). **รูปแบบการเปรียบเทียบสมรรถนะแบบร่วมกลุ่มเทียบกิจกรรม: กรณีศึกษาการจัดการเรียนการสอนสาขาวิศวกรรมไฟฟ้า ระหว่างโรงเรียนเหล่าทัพ สังกัดกระทรวงกลาโหม**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาดุขฎฐิบัณชิต ภาควิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กฤษณาวิเชียรเพชร. (2555). **เรียนรู้อาเซียน (ประชาคมอาเซียน)**. กรุงเทพฯ : ฟิสิกส์เซ็นเตอร์.
- เกษม บำรุงเวช (2547). **การพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาโปรแกรมวิชาภาษาอังกฤษคณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏพระนครศรีอยุธยา**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาดุขฎฐิบัณชิต.สาขาวิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เกรียงศักดิ์ เจริญวงศ์ศักดิ์. (2551). **สังคมไทยที่พึงประสงค์ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ : บริษัทซัคเซสมิเดีย.
- เกศสุดา รัชฎาวิชิตกุล. (2547). **การพัฒนาการเรียนการสอนที่สนองต่อรูปแบบการเรียนรู้ภาษาอังกฤษของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิตวิทยานิพนธ์**

- ศึกษาศาสตร์ดุष्ฎิบัณฑิตสาขาหลักสูตรและการสอน, มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์.
 กฤษณา คิตดี. (2547). **การพัฒนารูปแบบการประเมินการจัดการเรียนการสอนที่เน้นผู้เรียนเป็น
 สำคัญ**.วิทยานิพนธ์ ดุष्ฎิบัณฑิต ภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา สาขาวิชาวัดและ
 ประเมินผลการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- กระทรวงการต่างประเทศ. (2557). **ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:
www.mfa.go.th/humanrights/images/stories/book.pdf. [15 ธันวาคม 2557]
- คมชัดลึก. (2555). **ครุตนตรี นาฏศิลป์อาเซียน**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:
<http://www.komchadluek.net> [15 ธันวาคม 2557]
- คำเพชร ฐิธิปัญญา. (2550). **การนำเสนอยุทธศาสตร์การพัฒนาสถาบันอุดมศึกษาไทยสู่การเป็น
 มหาวิทยาลัยระดับโลก**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาดุष्ฎิบัณฑิต. สาขาวิชาอุดมศึกษา คณะครุ
 ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ฉันท ชาติทอง. (2550). **เทคนิคการพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 3. นครปฐม : เพชรเกษม
 การพิมพ์ (2550). **การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น**. นครปฐม: เพชรเกษมการพิมพ์.
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. (2557). **ประวัติ พันธกิจ คณะศิลปกรรมศาสตร์**. [ออนไลน์].
 แหล่งที่มา:
[http://www.faa.chula.ac.th/site/index.php?option=com_content&view=article
 &id=58&Itemid=61](http://www.faa.chula.ac.th/site/index.php?option=com_content&view=article&id=58&Itemid=61) [15 ธันวาคม 2557]
- ใจทิพย์ เชื้อรัตนพงษ์. (2539). **การพัฒนาหลักสูตร: หลักการและแนวปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ: ภาควิชา
 บริหาร การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชมพันธ์ุ กุญชร ณ อยุธยา. (2540). **การพัฒนาหลักสูตร**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ข่าวทหารอากาศ.
 ชลธิดา เกษเพชร. (2558). **สุนทรียภาพทางทัศนศิลป์**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:
[http://www.baanjomyut.com/library_2/extension-
 4/the_visual_aesthetics/08.html](http://www.baanjomyut.com/library_2/extension-4/the_visual_aesthetics/08.html) [26 ตุลาคม 2558]
- ชูลีรัตน์ จรัสกุลชัย. (2557). **ความรู้เบื้องต้นเกี่ยวกับการเทียบสมรรถนะ(Benchmarking)**.
 [ออนไลน์]แหล่งที่มา:
www.bqiconsultant.com/private_folder/detrail/09000124.doc [15 มิถุนายน 2558]
- ชิตพงษ์ ตรีมาศ (2555). **รูปแบบหลักสูตรดุष्ฎิบัณฑิต สาขาวิชาดนตรีศึกษา ที่เน้นคุณลักษณะ
 ของบัณฑิต**. วิทยานิพนธ์ ปริญญาดุष्ฎิบัณฑิต (ดนตรี) บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.
- ณัฐพันธ์ุ เขจรนันท์. (2544). **ยอดกลยุทธ์การบริหารสำหรับองค์กรยุคใหม่**. พิมพ์ครั้งที่ 1.
 กรุงเทพฯ: ด้านสุทธาการพิมพ์
- ดาริณี ชำนาญหมอ. (2545). **การออกแบบท่าเต้น**. ระเบียบำรำเต้น DANCE. กรุงเทพฯ:

- คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. **สภาพปัจจุบันและปัญหาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตก**. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สัมภาษณ์, 2 ตุลาคม 2557.
- ดำรง ฐานดี. (2551). **แนวทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมไทยที่ดิงาม**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: https://www.facebook.com/permalink.php?id=386541818094235&story_fbid=198977506907287 [15 ธันวาคม 2557]
- ทบวงมหาวิทยาลัย, สำนักมาตรฐานอุดมศึกษา. (2545). **ความเป็นมาและพัฒนาการของเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรระดับอุดมศึกษาของไทย**. กทม. : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์.
- ทิตนา แคมมณี. (2551). **รูปแบบการเรียนการสอน**. ทางเลือกที่หลากหลาย. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- 2553). **ศาสตร์การสอนองค์ความรู้เพื่อการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ**. กรุงเทพฯ. สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ทฤษฎีของบลูม.(2552). **การเรียนรู้ทฤษฎีของบลูม**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://www.gotoknow.org/posts/391886> [15 กันยายน 2558] (2556).
- ศาสตร์การสอน**. พิมพ์ครั้งที่ 17. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ธำรง บัวศรี.(2532). **ทฤษฎีหลักสูตร : การออกแบบและพัฒนา**. โรงพิมพ์คุรุสภา.
- ธรากร จันทนะสาโร. (2557). **นาฏศิลป์จากแนวคิดไตรลักษณ์ในพระพุทธศาสนา**. วิทยานิพนธ์ปริญญาตรีบัณฑิต. สาขาวิชาศิลปกรรมศาสตร์ (นาฏศิลป์) คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สภาพปัจจุบันและปัญหาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตก**. อาจารย์ประจำสาขาวิชานาฏศิลป์สากล คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ สัมภาษณ์ 13 กันยายน 2557.
- ธีระ นุชเปี่ยม (2558). **ว่าด้วยความเป็น มนุษยศาสตร์**. บทความวิชาการ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.vcharkarn.com/varticle/40904> [10 ตุลาคม 2558]
- นราพงษ์ จรัสศรี. (2548). **ประวัติศาสตร์นาฏศิลป์ตะวันตก**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- นฤพนธ์ ดั่งวิเศษ. (2550). **มนุษย์กับการเดิน**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา http://www.eighteggs.com/sac/article_detail.php?article_id=36&category_id=11 [10 ตุลาคม 2558]
- บุญดี บุญญากิจ และ กมลวรรณศิริพานิช (2548) **Benchmarking : ทางลัดสู่ความเป็นเลิศทางธุรกิจ**.สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ. กรุงเทพฯ
- เบญจมาศ เกิดมาลัย (2553). **การพัฒนาเกณฑ์มาตรฐานการส่งเสริมกีฬาของมหาวิทยาลัยราชภัฏ**.

- วิทยานิพนธ์ดุขฎิบัณทิต ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา.
สาขาวิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
เบนจามินบลูม. (2557). **การประเมินคุณค่าในการเรียน**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :
<http://www.gotoknow.org/posts/391886สืบค้นเมื่อวันที่> [15 เมษายน 2557]
บุญทอง บุญกวี. (2547).**การพัฒนากระบวนการประเมินตนเองของครูเพื่อพัฒนาการเรียนการสอนที่
เพิ่มความถูกต้องโดยใช้สารสนเทศจากผู้มีส่วนได้เสีย**. วิทยานิพนธ์ ดุขฎิบัณทิต ภาควิชา
วิจัยและจิตวิทยาการศึกษา สาขาวิชาวัดและประเมินผลการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
ประสาธ อิศรปริดา. (2538). **สารัตถะจิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สายส่งสุขภาพใจ.
ปทีป เมธาคุณวุฒิ. (2530). **ครุศึกษา**. กรุงเทพมหานคร: โครงการตำราและเอกสารทางวิชาการ คณะ
ครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
พัชรา โพธิ์กลาง. (2555). **เราคืออาเซียนประชาคมอาเซียน**. พิมพ์ครั้งที่ 5. กรุงเทพฯ : อมรินทร์คอม
มิคส์อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง.
พฤทธิ์ ศุภเศรษฐศิริ. (2544). **ศิลปะการแสดงในสังคมปัจจุบัน**. กรุงเทพฯ: คณะศิลปกรรมศาสตร์.
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
พีรศักดิ์ วรรณุทธ (2542) **Benchmarking : ทยฎิบริหารที่กลมกลืน Benchmarking และ
TQM**. บริษัทพีระเซลแอนด์เซอร์วิสจำกัด. กรุงเทพฯ
พัชรศรี แดงทองดี.(2551). **การเทียบเคียงสมรรถนะเพื่อการพัฒนา**. สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ
ภัทธิริรา บุญเสริมส่ง (2554). **การนำเสนอรูปแบบหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอนสาขา
วิทยาศาสตร์การกีฬา**.วิทยานิพนธ์ดุขฎิบัณทิต ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็น
ผู้นำทางการศึกษา. สาขาวิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
ภัทราวดี ทองแท้. (2556). **สรุปองค์ความรู้ การพัฒนาหลักสูตร**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา:
<http://webcache.googleusercontent.com/search?q=cache:x9jZKdaO5eEJ:pattarawadeemail.blogspot.com/+&cd=2&hl=th&ct=clnk&gl=th> [15 กันยายน 2558]
มาเรียม นิลพันธุ์. (2543). **การสังเคราะห์งานวิจัยทางด้านหลักสูตร**. รายงานการวิจัย. [ออนไลน์].
แหล่งที่มา http://www.pirun.kv.ac.th/~psdllv/paper/dev_curri.doc/ [15 กันยายน
2558]
มานัส มงคลสุข.(2554). **การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน ในปี ค.ศ.2015**.สรุปการสัมมนาวิชาการ
คณะสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา [ออนไลน์]แหล่งที่มา:
<http://rt-spark.blogspot.com/2010/12/2558.html>[7 ธันวาคม 2557]
มณฑิชา ชนะลิตี. (2539). **การศึกษาสภาพและปัญหาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นของโรงเรียน**

**ประถมศึกษาในโครงการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นโดยภูมิปัญญาท้องถิ่น. สังกัดสำนักงาน
การประถมศึกษาจังหวัดสงขลา. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต ภาควิชาการ
ประถมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.**

มนสิข สีทธิสมบุรณ์. (2546). **การพัฒนาหลักสูตรฝึกอบรมการวิจัยในชั้นเรียน.** วิทยานิพนธ์
ปริญญาศึกษาศาสตรดุษฎีบัณฑิต บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยขอนแก่น.

มหาวิทยาลัยเซนต์จอห์น. (2558). **รูปแบบการฝึกอบรมที่เน้นทักษะพิสัย.** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา
http://www.stjohn.ac.th/polytechnic/stpoly/rbm/subject/file_ar/%C3%D9%BB%E1%BA%BA%A1%D2%C3%BD%D6%A1%CD%BA%C3%1%B7%D5%E8%E0%B9%E9%B9%B7%D1%A1%C9%D0%BE%D4%CA%D1%C2.pdf . [12 พฤศจิกายน 2558]

มหาวิทยาลัยยูแคลน. (2558). **เปิดวิทยาเขตแรกในไทย มุ่งพัฒนาสู่ความเป็นเลิศ.** ผู้จัดการออนไลน์.
[ออนไลน์]. แหล่งที่มา
<http://www.manager.co.th/mgrWeekly/ViewNews.aspx?NewsID=9550000012409>
[8 มกราคม 2558]

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลกรุงเทพ. (2558). **บัณฑิตนักปฏิบัติ.**[ออนไลน์] แหล่งที่มา:
<http://www.qa.rmutk.ac.th/Download/ตัวบ่งชี้%2010.pdf> [3 กรกฎาคม 2558]

มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.(2558). **นักปฏิบัติ.** [ออนไลน์] แหล่งที่มา:
http://ssru.ac.th/ssruplan2010/strategy/content_file/Content_427-3.4.1.pdf
[3 กรกฎาคม 2558]

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลพระนคร. (2558). **บัณฑิตนักปฏิบัติ.**[ออนไลน์]. แหล่งที่มา:
[http://www.qa.rmutk.ac.th/Download/\[3กรกฎาคม2558](http://www.qa.rmutk.ac.th/Download/[3กรกฎาคม2558)

มหาวิทยาลัยรังสิต. (2558). **การจัดทำ มคอ. 1 ของสาขาศิลปกรรม.** [ออนไลน์] แหล่งที่มา:
<http://rsuartsdesign.blogspot.com/2011/04/1.html> [10 สิงหาคม 2558]

มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. (2557). **ประวัติความเป็นมาคณะศิลปกรรมศาสตร์.**[ออนไลน์].
แหล่งที่มา: <http://www.fineart.msu.ac.th/aboutus.php>[15 ธันวาคม 2557]

มหาวิทยาลัยสแตมฟอร์ด. (2558). **ประวัติความเป็นมา.**[ออนไลน์]แหล่งที่มา:
<http://www.stamford.edu/AboutStamford/HistoryAndOverview> [31 มกราคม

2558] มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. (2557). **ประวัติความเป็นมาคณะศิลปกรรมศาสตร์.**
[ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

มหาวิทยาลัยในเอเชีย. (2558). **10 อันดับมหาวิทยาลัยในเอเชีย.**[ออนไลน์]. แหล่งที่มา:

- <http://www.timeshighereducation.co.uk/world-university-rankings/2013-14/regional-ranking/region/asia> [8 มกราคม 2558]
- ยรรยงค์ สิ้นธุ์งาม. (2558). การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน **Problem – based Learning (PBL)**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.vcharkarn.com/blog/37131>[15 กุมภาพันธ์ 2558]
- รักษ์สินี อัครศวะเมฆ. **สภาพปัจจุบันและปัญหาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตก**. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. สัมภาษณ์, 2 ตุลาคม 2557.
- ราชพร บำรุงศรี. (2535). **การวิเคราะห์แบบการเรียนของนิสิตนักศึกษาต่างสาขาวิชาตามทฤษฎีการเรียนรู้เชิงประสบการณ์**. วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- โรงเรียนจอมทอง. (2552). **ประโยชน์ของการสอนแบบโครงงาน**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <https://sites.google.com/site/ctprojectday/projectupdates/enteryourmessagetotheteamhere>[13 พฤศจิกายน 2558]
- โรงเรียนเตรียมทหาร. (2558). **การเรียนรู้โดยใช้โครงงานเป็นฐาน** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.afaps.ac.th/~edbsci/pdf/km/pys3_pbl.pdf [13 พฤศจิกายน 2558]
- (2558). **การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นหลัก**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.afaps.ac.th/~edbsci/pdf/km/pys1_pbl001.pdf [13 พฤศจิกายน 2558]
- ลิขิตกุล กุศลตันรักษ์. (2555). **การพัฒนาต้นแบบหลักสูตรครุศาสตร/ศึกษาศาสตร์ตามกรอบสมรรถนะของครูในเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ในศตวรรษที่ 21**. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิตภาคศึกษานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา. สาขาวิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- วาริรัตน์ แก้วอุไร. (2558). **การประเมินหลักสูตร**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <https://www.gotoknow.org/posts/65984>สืบค้นเมื่อวันที่ [5 ตุลาคม 2558]
- วารุณี มีหลาย. (2551). **การวิเคราะห์องค์ประกอบของการเป็นองค์การแห่งการเรียนรู้ของฝ่ายการพยาบาล โรงพยาบาลเอกชน กรุงเทพมหานครที่ผ่านการรับรองคุณภาพ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาโท คณะพยาบาลศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วิชาการ. (2558). **การเรียนรู้ด้วยโครงงาน (Project-based Learning)**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : <http://www.vcharkarn.com/vcafe/202304>[15 มิถุนายน 2558]
- วิลาวัลย์ จารุอริยานนท์. (2553). **การพัฒนารูปแบบการบริหารการเปลี่ยนแปลงเพื่อการขับเคลื่อนการจัดการความรู้สำหรับมหาวิทยาลัยราชภัฏ**. วิทยานิพนธ์ดุษฎีบัณฑิต ภาคศึกษานโยบาย และการเป็นผู้นำทางการศึกษา สาขาวิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วิทยาลัยนาฏศิลป์. **ประวัติวิทยาลัยนาฏศิลป์**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :
<http://cda.bpi.ac.th/pravat.htm> [11 กุมภาพันธ์ 2556]
- วัลลภ พรเรืองวงศ์. (2557). **นักศึกษาต่างชาติ. เว็บไซต์ GO TO KNOW**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :
<https://www.gotoknow.org/posts/82208>. [31 มกราคม 2558]
- วัลย์พร แสงนภาพวร.(2552). **การเข้าสู่ประชาคมอาเซียนกับทิศทางการศึกษากอง
 กรุงเทพมหานคร** สำนักการศึกษากรุงเทพ
- วิชัย วงษ์ใหญ่. (2523). **พัฒนาหลักสูตรและการสอน**. กรุงเทพฯ:โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม.
 (2537). **พัฒนาหลักสูตรและการสอบมิตินใหม่**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ:
 โรงพิมพ์รุ่งเรืองธรรม.
- วิชัย ประสิทธิ์วุฒิเวชช์. (2542). **การพัฒนาหลักสูตรสานต่อที่ท้องถิ่น**. กรุงเทพฯ: เซนเตอร์
 ดิสคัฟเวอร์รี่.
- วิจิตร ศรีสอาน. (2536). **ศูนย์สหกิจศึกษาและพัฒนาอาชีพ**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :
<http://coop.sut.ac.th/index.php?sec=history> [31 มกราคม 2558]
- ศิรินันท์กิตติสุขสถิต, สักกรินทร์นิยมศิลป์, มนสิการกาญจนะจิตรา, กมลชนกขำสุวรรณ, อีรนงค์
 สกุศลศรี, และวรรณภาอารีย์. (2555). **ผลกระทบและแนวทางการคุ้มครองพิทักษ์สิทธิ์ต่อ
 ผู้ด้อยโอกาสเมื่อเข้าสู่ประชาคมอาเซียน**. บทความนำเสนอในการประชุมวิชาการ สังคม
 สงเคราะห์ศาสตร์และสวัสดิการสังคมระดับชาติครั้งที่ 2 วันที่ 30 พฤศจิกายน 2555,
 กรุงเทพฯ: โรงแรมรามาการ์เด็น.
- ศิรินันท์กิตติสุขสถิต. (2555). **การเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนในปี 2558**. จดหมายข่าว
 ประชากรและการพัฒนา, 32 (4) (เมษายน- พฤษภาคม), หน้า 1 - 2.
- ศจีมาศ พูลทรัพย์. (2558) **การประเมินผลหลักสูตร**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :
[http://www.rmcc.ac.th/Media/Early_Childhood_Education/sajeemas_3_54_2/u
 nit7.ppt](http://www.rmcc.ac.th/Media/Early_Childhood_Education/sajeemas_3_54_2/unit7.ppt) [5 ตุลาคม 2558]
- ศรเนตร อารีโสภณพิเชฐ. (2554). **การอุดมศึกษาเปรียบเทียบ**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่ง
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ศิริชัย กาญจนวาสี. (2554). **ทฤษฎีการประเมิน**. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์
 มหาวิทยาลัย.
- ศุภธิดา ศรีพงษ์วิวัฒน์. (2551). **แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาหลักสูตร**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :
[http://eclassnet.kku.ac.th/etraining/file/1223351070PSR10\(%A1%D2%C3%B9
 %D3%E4%BB%E3%AA%E9\).doc](http://eclassnet.kku.ac.th/etraining/file/1223351070PSR10(%A1%D2%C3%B9%D3%E4%BB%E3%AA%E9).doc) [5 ตุลาคม 2558]
- ศูนย์วิจัยกสิกรไทย. (2557). **มหาวิทยาลัยขยายฐานนักศึกษาไปสู่ AEC**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :

- <https://www.kasikornresearch.com/th/k-econanalysis/pages/ViewSummary.aspx?docid=30865> [15 มกราคม 2558]
- สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ . (2535). **วิธีการประเมินทางการศึกษา**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____ . (2535). **ความรู้พื้นฐานสำหรับการประเมินโครงการศึกษา**.รวมบทความทางการประเมินโครงการ. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- _____ . (2544). **วิธีวิทยาการประเมินศาสตร์แห่งคุณค่า**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สังัด อุทรานันท์. (2532). **พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มิตรสยาม.
- สมบูรณ์ อินทร์ถมยา. (2547). **การพัฒนาเครื่องมือวัดปัญญาด้านการรับรู้ภาวะการเคลื่อนไหวของร่างกาย**. วิทยานิพนธ์ดุขฎิบัณฑิต ภาควิชาหลักสูตรการสอนและเทคโนโลยีการศึกษา สาขาวิชาพลศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. 2547
- สวภา เวชสุรักษ์. (2546). **แนวคิดในการประดิษฐ์ระบบ**. กรุงเทพฯ: เอกสารประกอบการสอนวิชานาฏยประดิษฐ์. คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย. ถ่ายเอกสาร.
- สุนทรี่ วรรณไพเราะ. (2555). **ยุทธศาสตร์การบริหารอุดมศึกษาไทยเพื่อเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียน**.วิทยานิพนธ์ปริญญาดุขฎิบัณฑิต. สาขาวิชาบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุจิตรา ปทุมลังการ.(2551). **ความรู้เกี่ยวกับหลักสูตรฐานสมรรถนะและการประเมินผล (Competency-Based Curriculum and Assessment)**, มปป. 2552. ราชกิจจานุเบกษา. (2551). **พระราชบัญญัติการอาชีวศึกษา พ.ศ.2551**. กรุงเทพฯ.
- (2558). **แนวคิดเกี่ยวกับหลักสูตรฐานสมรรถนะ**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา : http://www.school.net.th/schoolnet/article/read.php?article_id=583 [15 มกราคม 2558]
- สุภาคัพรรณ ตั้งตรงไพโรจน์.(2553). **อาเซียนบนเส้นทางสู่การเป็นประชาคมในปี 2015: ที่เป็นอยู่และสิ่ง ทำทาย**. ในเอกสารการประกอบการสัมมนาวิชาการ ประจำปี 2553 เรื่องไทยอาเซียน เอเชีย: บนก้าวอย่างสู่ความสัมพันธ์ภาคประชาชน.1 ธันวาคม 2553.
- สุภางค์ จันทวานิช. (2549). **การวิเคราะห์ข้อมูลในการวิจัยเชิงคุณภาพ**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุมิตร คุณานุกร. (2520). **หลักสูตรและการสอน**. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชวนชม.

- สุรพล วิรุฬห์รักษ์. (2547). **หลักการแสดงนาฏศิลป์ปริทรรศน์**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- . (2547). **วิวัฒนาการนาฏศิลป์ไทยในกรุงรัตนโกสินทร์**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- . (2549). **นาฏศิลป์รัชกาลที่ 9**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุพัตรา ทาวงศ์. (2558). **ความคิดสร้างสรรค์**. ศูนย์ให้คำปรึกษากลุ่มงานพัฒนานักศึกษา. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://dlibrary.spu.ac.th:8080/dspace/bitstream/> [11 พฤศจิกายน 2558]
- สุรินทร์ พิศสุวรรณ. (2555). **อาเซียน รู้ไว้ ได้เปรียบแน่**. กรุงเทพฯ : อมรินทร์.
- สุวิมล ว่องวานิช .(2550). **ความหมายและธรรมชาติของการวัดผลด้านทักษะพิสัย**. ในประมวลสาระชุดวิชา การประเมินและวิจัยเพื่อพัฒนาการเรียนการสอน หน่วยที่ 3 หน้า 6-72 นนทบุรี สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช
- สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. (2557). **หลักสูตรนาฏศิลป์สาภลศึกษา**. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://fed.bpi.ac.th/2013/index.php/curriculum>[15 ธันวาคม 2557]
- .(2557). **ประวัติ คณะศิลปศึกษา** ออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.bpi.ac.th/bpi/depart.php?view=de5&cid=6&ln=th&page=1> [15 ธันวาคม 2557]
- สำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา. (2558). **การศึกษาการพัฒนาระบบการประกันคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาไทยด้วยกระบวนการเทียบเคียงสมรรถนะ (Benchmarking)** [ออนไลน์]. แหล่งที่มา <http://www.onesqa.or.th/> [11 พฤศจิกายน 2558]
- สถาบันวิจัยและพัฒนา.(2556).**ข้อเสนอหลักเกณฑ์การขอตำแหน่งทางวิชาการสาขาศิลปะและการออกแบบ**. มหาวิทยาลัยศิลปากร. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร วิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.
- สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย. (2555). **คู่มือดำเนินงานหลักสูตรการศึกษานอกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551** (ฉบับปรับปรุง พุทธศักราช 2555). กรุงเทพฯ: รังสีการพิมพ์.
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2549). **แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา กรุงเทพฯ: องค์การรับส่งสินค้าพัสดุภัณฑ์.**
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2549). เอกสารแนวทางการดำเนินงานปฏิรูปการเรียนการสอนตามเจตนารมณ์กระทรวงศึกษาธิการ “2549 ปีแห่งการปฏิรูปการเรียนการสอน” แนวทางการจัดการเรียนรู้แบบบูรณาการ. (พิมพ์ครั้งที่ 1). กรุงเทพฯ: องค์การการรับส่งสินค้าพัสดุภัณฑ์.
- สำนักความสัมพันธ์ต่างประเทศ.(2553). การศึกษา: การสร้างประชาคมอาเซียน 2558.กรุงเทพฯ: สำนักปลัดกระทรวงศึกษาธิการ
- สำนักยุทธศาสตร์อุดมศึกษาต่างประเทศสำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2553). ยุทธศาสตร์อุดมศึกษาไทยในการเตรียมความพร้อมสู่การเป็นประชาคมอาเซียนในปีพ.ศ. 2558. กรุงเทพฯ: ห้างหุ้นส่วนจำกัดบางกอกบล็อท.
- เสริมศรี ไชยสร. (2528). ระบบหลักสูตรและการสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 2). เชียงใหม่: พระสิงห์การพิมพ์. (2539). พื้นฐานการสอน. (พิมพ์ครั้งที่ 1). เชียงใหม่: ลานนาการพิมพ์.
- สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา. (2557). กรอบมาตรฐานคุณวุฒิ. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: <http://www.mua.go.th/users/tqf-hed/news/news6.php> [15 ธันวาคม 2557]
- สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์. (2557). หลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์สาขาศึกษาสถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์.[ออนไลน์]. แหล่งที่มา:<http://fed.bpi.ac.th/2013/index.php/curriculum> [15 ธันวาคม 2557]
- เสาวภา วิชาดี. (2552). รูปแบบการเรียนรู้ของผู้เรียนในมุมมองของทฤษฎีการเรียนรู้แบบประสบการณ์. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา: http://www.bu.ac.th/knowledgecenter/executive_journal/jan_mar_11/pdf/aw24.pdf [15 ธันวาคม 2557]
- สงัด อุทรานันท์. (2532). พื้นฐานและหลักการพัฒนาหลักสูตร. (พิมพ์ครั้งที่ 3). กรุงเทพฯ: มิตรสยาม.
- สันต์ ธรรมบำรุง. (2527). หลักสูตรและการบริหารหลักสูตร. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์กรมศาสนา
- อุษา สบถุภษ์. (2547).การพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอนนาฏยสรรค์ที่ส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ทางนาฏศิลป์ของผู้เรียนวิชานาฏศิลป์ไทยในสถาบันอุดมศึกษา. วิทยานิพนธ์ดุขฎิบัณฑิต ภาควิชาอุดมศึกษา สาขาวิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- อภิภา ปรัชญพฤทธิ. (2547).หลังสมัยใหม่นิยมและการอุดมศึกษา. กรุงเทพมหานคร สำนักพิมพ์อินทภาษ.
- อลงกต ยะไวทย์. (2549).การพัฒนาารูปแบบการจัดการสหกิจศึกษาของมหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุร

นารีจากผลการเปรียบเทียบสมรรถนะกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ. วิทยา
วิทยานิพนธ์ดุขฎิบัณชิต ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา.
สาขาวิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

อารุช ศรีสุกรี(2547). การศึกษาการพัฒนาระบบประกันคุณภาพสถาบันอุดมศึกษาไทยด้วย
กระบวนการเทียบเคียงสมรรถนะ (Benchmarking).สำนักงานคณะกรรมการอุดมศึกษา
กระทรวงศึกษาธิการ[ออนไลน์]. แหล่งที่มา :
www.bqiconsultant.com/private_folder/detrail/09000124.doc [15 มิถุนายน
2558]

อารี พันธุ์มณี. (2546). จิตวิทยาสร้างสรรค้การเรียนการสอน.กรุงเทพฯ: ไยไทม.

อานุกาพ เลขะกุล (2558). การเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน. [ออนไลน์]. แหล่งที่มา :
http://teachingresources.psu.ac.th/document/2548/Le_Kha_Kun/PBL.pdf
[13 พฤศจิกายน 2558]

อริยพร คุโรตะ (2550). การพัฒนามาตรฐานหลักสูตรและการสอนสาขาวิชาศิลปศึกษาระดับ
ปริญญาบัณฑิตในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์ดุขฎิบัณชิต ภาควิชานโยบาย การ
จัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา. สาขาวิชาอุดมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์
มหาวิทยาลัย

ภาษาอังกฤษ

Allan C. Ornstein and Francis P. Hunkins. (1993). **Curriculum Foundations, Principles and Issues.** (2 nd ed.) Boston : Allyn and Bacon.

Alstete W. Jeffery, 1995. **Benchmarking in Higher Education: Adapting Best Practices to Improve Quality**, ASHE-ERIC Higher Education. Report No. 5, 1995. [Online]. Available
from: <http://www.ericdigests.org/1997-3/bench.html> [2015, June 12]

Auckland College of Education. (2015). **Curriculum of New Zealand.**[Online]. Available from
http://portal.unesco.org/culture/fr/files/4910/10437614811PAPER_HONG-New_Z.pdf/PAPER%2BHONG-New%2BZ.pdf [2015, January 31]

Bergman (2012) **Becoming undisciplined: Interdisciplinary issues and Methods in dance studio dissertations from 2007-09.** Dissertation from Temple University Department of dance.

- Billing, S. H. (2006). **Lessons from Research on Teaching and Learning: Service – learning as effective instruction**. [Online]. Available from: <http://www.marylandpublicschools.org/NR/rdonlyres/CEFD2869-9129-46A3-91CE-443928D1ED6C/24875/LessonsfromResearchonTeachingandLearning.pdf> [2015, June 12]
- Bloom, Benjamins. (1976). **Human Characteristics and School Learning**. New York : McGraw-Hill Book Company.
- Camp, C. Robert. (1989). **Benchmarking: the search for industry best practices that lead to superior performance**. Milwaukee: ASQC Quality Press.
- .(1995). **Bussiness process benchmarking:finding and implementing best practices**. Milwaukee, Wis.: ASQC Quality Press.
- Center For Educator Development In Fine Arts (CEDFA). (2015). **Curriculum of United State** [Online]. Available from: www.cedfa.org/teaching/curriculum/artframework.pdf [2015, January 31]
- Citation: Huitt, W. (2003). **The psychomotor domain.Educational Psychology Interactive**. Valdosta, GA: Valdosta State University
- Cronbach Joseph Lee. (1974). **Essentials of Psychological Testing**. New York : Harper and Row.
- Council Western Australia. (2015). **Curriculum of Australia**. [Online]. Available from: www.curriculum.wa.edu.au [2015, January 31]
- Christine Bergman (2012). **Becoming Undisciplined: Interdisciplinary Issues and Methods In Dance Studies Dissertation From 2007 – 09**. A Dissertation Submitted to the Temple University Graduate Board.
- Dewey, J. (1938). **Experience and education**. New York: Macmillan. [Online]. Available from: http://www.mmisi.org/pr/28_01/edmondson.pdf [2015, June 15]
- Dougherty J.D., Clebsch W. and Anderson Greg, 2004. **Management by Fact: Benchmarking University IT Services**, Educause Quarterly, No. 1, 2004. [Online] Available from: <http://www.educause.edu/ir/library/pdf/EQM0413.pdf> [2015, June 15]

- Eden Devies. (2001). **Beyond Dance**. [Online] Available from:
https://books.google.co.th/books?id=kKOIOkR0zjgC&redir_esc=y ([2015, November 1])
- English (2015) **Dance as a community of practice: Exploring dance groups in the Kansas city area through the lifespan**. Dissertation from Faculty of the University of Missouri-Kansas City.
- Gilman, Lynn (2012) [2008]. **The Theory of Multiple Intelligences**. Indiana University. Retrieved 14 November 2012. [Online]. Available from:
<http://www.indiana.edu/~intell/mittheory.shtml> [2015, June 13]
- Harrow, A.J. (1972). **A taxonomy of the psychomotor domain**. New York: David McKay Co.LTD
- Honey, P.& Mumford, A. (1992). **The manual of learning styles** (2nd ed.). Maidenhead, UK:
- Johnson (2016) **Dancing down the floor: Experience of community in a West African dance class in Philadelphia**. Dissertation from Temple University Department of dance
- Kolb, D.A. (1984). **Experiential learning: Experience as the source of learning and development**. [Online]. Available from
<http://academic.regis.edu/ed205/kolb.pdf> [2015, June 12]
- Kolb, D.A., Rubin, I. M. & Osliand, J. (1991). **Organization behavior reader**. Englewood Cliffs, NJ: Practice-Hall
- Linda H. Hamilton. (1998). **Advice for Dancers**. San Francisco: Jossey-Bass publishing.
- Lucy Smith. (1987). **An Usbone Guide Dance**. London: Usbone publishing.
- Madaus, G.F., Stufflebeam, D.(Eds) (1986). **Educational Evaluation** : Classic Works of Ralph W. Tyler. Boston : Kluwer Academic Publishers.
- McKinnon K. R., Walker S. H. and Davis D., 2000. **Benchmarking : A manual for Australian Universities**, [Online]. Available from:
www.detya.gov.au/highered/ [2015, February 1]
- Milton H. Snoeyenbos and Carole A. Knapp. (1979). **Dance Theory and Dance Education**. University of Illinois Press. *Journal of Aesthetic Education*, Vol. 13, No. 3 (Jul., 1979), pp. 17-30

- Nancy Reynolds. (1979). **Dance catalog**. New York: General publishing.
- National University Of Singapore. (2015). **Dance Department**. [Online]. Available from: http://nus.edu.sg/cfa/our_talents/dance/dancesynergy.php [2015, January 31]
- Oliva , Peter F. **Developing the Curriculum**. 3rd ed. New York : Harper Collins Publisher , 1992
- Peter Honey and Alan Mumford. [Online]. Available from: <http://www.le.ac.uk/users/rjm1/etutor/resources/learningtheories/honeymumford.html> [2015, March 12]
- Robere, Paul James. (2000). **Benchmarking: A Systems Approach for Continual Improvement**. Bangkok: Dhurakij Pundit University
- Royal Academy of Dancing .(2015). **Curriculum of England**. [Online]. Available from: www.rad.org.uk/...dance/...dance-school. [2015, January 31]
- Royal Academy of Dancing.(2015). **Higher Education Dance in Royal Academy Of Dancing**. [Online]. Available from: <http://www.rad.org.uk/study/higher-education/higher-education-1/which-program> [2015, February 1]
- Royal Academy of Dancing.(2015). **Faculty of Education**. [Online]. Available from: <http://www.radeducation.org.uk/aboutus>[2015, February 1]
- Saylor,J.G., Alexander. W.M., and Lewis, Arthur. J. 1981. **Curriculum Planning for Better Teaching and Learning**. New York: Holt, Rinehart an Winston.
- Spendolini, M. (1992). *The Benchmarking Book*. New York: AMACOM Books. . [Online]. Available from: <http://www.netlibrary.com/Reader/> [2015, November 1]
- Taba, Hilda. 1962. **Curriculum development: Theory and practice**. New York: Harcout Brace Jovanovich.
- Tulika Edwards. (1990). **First/ Action/Skil/ Ballet**. London: William Collins Sons &Co.Ltd.
- Univesities News. (2015). Worldwide online courses offered by universities [Online]. Available from: www.universitiesnews.com[2015, February 1]
- Tyler, R.W. (1950). **Basic Principles of Curriculum and Instruction**. Chicago : University ofChicago Press.
- Victorian Collage of The Arts. (2015). **School of Dance**. [Online]. Available from:

<http://vca.unimelb.edu.au/study/degrees/bachelor-of-fine-arts-dance/overview> [2015, May 1]

Vivian Kathleen Elder (2014). **Benchmarking the Use of Learner-Centered Teaching Practices in Missouri Community Colleges**. Doctor Education Ed.DA

Dissertation submitted to the Education Faculty of Lindenwood University.

Zais, R.S. (1976). **Curriculum Principles and Foundations**. New York : Harper and Row.

ภาคผนวก

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
CHULALONGKORN UNIVERSITY

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

1. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัยชุดที่ 1 และ 2

1. รองศาสตราจารย์ ดร. วรณี แกมเกตุ
หัวหน้าภาควิชาวิจัยและจิตวิทยาการศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
2. รองศาสตราจารย์ ดร. ศิริมงคล นาฏยกุล
อาจารย์ประจำภาควิชาศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
3. ดร. วชิราภรณ์ สุรณะสกุล
สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ
4. อาจารย์ ดร. ดาริณี ชำนาญหมอ
หัวหน้าสาขานาฏศิลป์สากล คณะศิลปกรรมศาสตร์
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

2. รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิตรวจสอบร่างรูปแบบ

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิระ จันท์ลูกท้าว
อาจารย์ประจำหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตก
คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม
2. อาจารย์ ดร. อัจฉรา ไชยปลัดมณี
อาจารย์ประจำหลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา
คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
3. มล.ปรียพรรณ ศรีธวัช
ผู้อำนวยการสถาบันเชียงใหม่บัลเล่ต์จำกัด
หลักสูตร Australian teaching of Dance ATOD ประเทศไทย

เครื่องมือชุดที่ 1

แบบสอบถามแบบสอบถามการศึกษาวิจัยเรื่อง

“การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิต
ของประเทศไทยโดยวิธีวิทยาการเทียบเคียง”

แบบสอบถามส่วนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

แบบสอบถามส่วนที่ 2 เป็นแบบสอบถามสภาพปัจจุบันของการจัดหลักสูตรและการเรียนการสอน
นาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า โดยมีเกณฑ์ใน
การสอบถามความคิดเห็นดังนี้

5	หมายความว่า	มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
4	หมายความว่า	มีการปฏิบัติในระดับมาก
3	หมายความว่า	มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
2	หมายความว่า	มีการปฏิบัติในระดับน้อย
1	หมายความว่า	มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

แบบสอบถามส่วนที่ 3 เป็นแบบสอบถามความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอน
นาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราประมาณค่า โดยมีเกณฑ์ใน
การสอบถามความคิดเห็นดังนี้

5	หมายความว่า	ต้องการให้เพิ่มเติมในหลักสูตรมากที่สุด
4	หมายความว่า	ต้องการให้เพิ่มเติมในหลักสูตรมาก
3	หมายความว่า	ต้องการให้เพิ่มเติมในหลักสูตรปานกลาง
2	หมายความว่า	ต้องการให้เพิ่มเติมในหลักสูตรน้อย
1	หมายความว่า	ต้องการให้เพิ่มเติมในหลักสูตรน้อยที่สุด

ขอขอบพระคุณท่านที่กรุณาสละเวลาให้ความคิดเห็นในการทำวิจัยนี้

นายสุรินทร์ เมทะนี

นิสิตดุขภูิบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา

ภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามแบบสอบถามการศึกษาวิจัยเรื่อง
“การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิต
ของประเทศไทยโดยวิธีวิทยาการเทียบเคียง”

คำชี้แจง แบบสอบถามประกอบด้วย 3 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและปัญหาของหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตก
สถาบันอุดมศึกษาไทย

ตอนที่ 3 ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกใน
สถาบันอุดมศึกษาไทย

โปรดทำเครื่องหมาย ✓ ลงใน หน้าข้อความ หรือเติมข้อความลงไปในช่วงคำตอบ อื่นๆ

ในงานวิจัยนี้ คำว่า **หลักสูตร** หมายถึง กรอบการเรียนรู้ในสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกที่เป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐานหลักสูตรของประเทศไทยตามกรอบมาตรฐานคุณวุฒิอุดมศึกษาแห่งชาติ คำว่า **การเรียนการสอน** หมายถึง เนื้อหาและกระบวนการเรียนการสอนในระดับปริญญาบัณฑิต ในสถาบันที่เปิดสอนหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตก คำว่า **หลักสูตรสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก** หมายถึง หลักสูตรที่เปิดสอนในระดับปริญญาบัณฑิตในสถาบันอุดมศึกษาประเทศไทย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

1. เพศ ชาย หญิง
2. อายุ 19 – 22 ปี 23 – 25 ปี 26 – 29 ปี 30 ปีขึ้นไป
3. สถานภาพในการตอบแบบสอบถาม
 นิสิต/นักศึกษา บัณฑิต ผู้ใช้บัณฑิต อาจารย์ประจำหลักสูตร
4. สถาบันการศึกษาที่ท่านสังกัด/หน่วยงาน
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
 มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์
 หน่วยงาน.....
5. ระดับการศึกษา
 ต่ำกว่าปริญญาตรี ปริญญาตรี ปริญญาโท ปริญญาเอก
6. พื้นฐานความรู้ด้านนาฏศิลป์ตะวันตกอื่นๆ
 Royal Academy of Dancing (R.A.D) Australian Teaching of Dance (A.T.O.D)
 Commonwealth Society of Teachers of Dancing (C.S.T.D.)
 อื่นๆ.....

ส่วนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและปัญหาของหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกสถาบันอุดมศึกษาไทย

5 = ปฏิบัติมากที่สุด 4 = ปฏิบัติมาก 3 = ปฏิบัติปานกลาง 2 = ปฏิบัติน้อย 1 = ปฏิบัติน้อยที่สุด

รายการปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. การเรียนการสอนในหลักสูตรมีการสร้างนวัตกรรมด้านนาฏศิลป์ตะวันตกเพื่อนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาชุมชนในระดับท้องถิ่น					
2. การเรียนการสอนในหลักสูตรมีการสร้างนวัตกรรมด้านนาฏศิลป์ตะวันตกเพื่อนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาศิลปะของชาติ					
3. การเรียนการสอนในหลักสูตรมีการสร้างนวัตกรรมด้านนาฏศิลป์ตะวันตกเพื่อนำมาเป็นส่วนหนึ่งในการพัฒนาการเรียนการสอนในระดับชาติและนานาชาติ					
4. การเรียนการสอนในหลักสูตรมีการใช้สื่อและเทคโนโลยีประกอบการเรียนการสอนเพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนฝึกทักษะการใช้คอมพิวเตอร์ในการสืบค้นการสร้างสรรคผลงานนาฏศิลป์ตะวันตก					
5. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีความร่วมมือกับสถาบันการศึกษา/องค์กร/และ สถาบันอื่นๆทั้งในประเทศและต่างประเทศเพื่อพัฒนาองค์ความรู้ทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตกไปสู่นวัตกรรมใหม่					
6. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการจัดการเรียนการสอนด้านทักษะสัมพันธ์เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการประสานสัมพันธ์ในการสื่อสารกับบุคคลที่เกี่ยวข้อง เช่น ฝ่ายฉาก ฝ่ายเวที เป็นต้น					
7. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการจัดการเรียนการสอนทางด้านสื่อประเภทต่างๆ เพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำมาใช้ในการพัฒนาการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ตะวันตกได้หลากหลาย					
8. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการจัดการเรียนการสอนในรูปแบบของการแสดงความคิดเห็น อภิปราย ประชุมกลุ่มย่อย เกี่ยวกับเนื้อหาทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตก					
9. การเผยแพร่ผลงานด้านนาฏศิลป์ตะวันตกในหลักสูตร มีการสื่อสารประชาสัมพันธ์ ร่วมกับสถาบันการศึกษาและองค์กรอื่นๆ					
10. การจัดการเรียนการสอนรายวิชาศึกษาทั่วไปมีการพิจารณาเนื้อหา รายวิชาที่สอดคล้องกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกเป็นส่วนมาก					
11. การจัดการเรียนการสอนรายวิชาเอกมีการพัฒนาผู้เรียนให้มีความสามารถในการปฏิบัติทางนาฏศิลป์ตะวันตกประเภทต่างๆ					

ตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและปัญหาของหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกสถาบันอุดมศึกษาไทย

5 = ปฏิบัติมากที่สุด 4 = ปฏิบัติมาก 3 = ปฏิบัติปานกลาง 2 = ปฏิบัติน้อย 1 = ปฏิบัติน้อยที่สุด

รายการปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
12. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีรายวิชาที่พัฒนาเทคนิคและทักษะทางด้านปฏิบัติมากกว่ารายวิชาอื่นๆ					
13. การจัดการเรียนการสอนมีการสื่อสารด้วยภาษาเทคนิคทางนาฏศิลป์ตะวันตก					
14. นักศึกษาสามารถนำเสนออธิบาย ถ่ายทอดการสร้างผลงานนาฏศิลป์ตะวันตกได้อย่างตรงประเด็น					
15. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการสนับสนุนส่งเสริม สถานที่ห้องปฏิบัติการ เพื่อใช้ทบทวน ฝึกซ้อม นอกเวลาเรียน					
16. การจัดการเรียนการสอนจัดให้มีเจ้าหน้าที่ฝ่ายอาคารสถานที่และอุปกรณ์การเรียนการสอนอำนวยความสะดวกให้นักศึกษาที่เรียนในหลักสูตร					
17. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกจัดให้มีการฝึกทักษะปฏิบัติกับผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก					
18. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกจัดให้มีผู้ทรงคุณวุฒิด้านนาฏศิลป์ตะวันตกมาให้ความรู้ ข้อเสนอแนะในรายวิชาต่างๆ					
19. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกสามารถจัดให้มีการฝึกประสบการณ์วิชาชีพสอดแทรกอยู่เป็นบางส่วน					
20. การร่วมโครงการต่างๆในสาขาวิชา นอกสาขาวิชา และการประกอบอาชีพนอกเวลาเรียนที่เป็นการแสดงผลงานนาฏศิลป์ตะวันตกสามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ					
21. การร่วมโครงการต่างๆในสาขาวิชา นอกสาขาวิชา และการประกอบอาชีพนอกเวลาเรียนที่เป็นการแสดงผลงานนาฏศิลป์ตะวันตกสามารถนำมาเป็นส่วนหนึ่งของการประเมินผลการศึกษา					
22. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกนักศึกษาได้รับการสนับสนุนทุนการศึกษาบางส่วนจากภายในสถาบันการศึกษา					
23. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกจัดให้มีอาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อให้คำแนะนำในการเรียนการสอนนอกเวลาเรียน					
24. การเรียนการสอนในรายวิชาเอก สามารถนำความรู้และทักษะที่ได้ไปพัฒนาสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ตะวันตกร่วมกับศาสตร์อื่นๆได้					
25. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกนิสิต/นักศึกษาสามารถวางแผนการเรียนรู้ร่วมกับอาจารย์ผู้สอนได้					

ตอนที่ 3 ความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย

5 = ปฏิบัติมากที่สุด 4 = ปฏิบัติมาก 3 = ปฏิบัติปานกลาง 2 = ปฏิบัติน้อย 1 = ปฏิบัติน้อยที่สุด

รายการปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
1. เนื้อหาในรายวิชาเอกส่งเสริมให้มีการจัดการแสดงนาฏศิลป์ตะวันตกเป็นส่วนหนึ่งของการสร้างจิตสำนึกสาธารณะ					
2. การพัฒนาชุมชนด้วยวิธีการสร้างงานนาฏศิลป์ตะวันตกสามารถจัดให้เป็นส่วนหนึ่งของการเลือกทำโครงการหรือรายงานในรายวิชาเอก					
3. การพัฒนาชุมชนด้วยศาสตร์ทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตกเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพของนักศึกษา					
4. การศึกษาดูงานในชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาการเรียนการสอนในหลักสูตร					
5. เนื้อหาในรายวิชาเอก มีการส่งเสริมเรื่องจิตอาสาให้เป็นส่วนหนึ่งของการเรียนการสอนในหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตก					
6. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกจัดให้นักศึกษาสามารถมีส่วนร่วมในการศึกษาวิจัยด้านนาฏศิลป์ตะวันตกเกี่ยวกับปัญหาชุมชน					
7. การจัดการเรียนการสอนมีรายวิชาที่ให้ความรู้เกี่ยวกับศิลปะร่วมสมัย					
8. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาศิลปะมีการเชิญบุคลากร อาจารย์ ศิลปิน ที่มีความรู้ความสามารถด้านศิลปะมาให้ความรู้และแลกเปลี่ยนอภิปรายร่วมกัน					
9. นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับศิลปะร่วมสมัยและสามารถเชื่อมโยงเนื้อหาเข้าสู่การสร้างงานนาฏศิลป์ตะวันตกได้					
10. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการสร้างงานนาฏศิลป์ตะวันตกที่มาจากบริบทของวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ของประเทศไทย					
11. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมนักศึกษาสามารถเข้าถึงแหล่งการเรียนรู้ทางศิลปะและวัฒนธรรมเพื่อนำมาพัฒนาและสร้างสรรค์ผลงานนาฏศิลป์ตะวันตก					
12. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกเปิดโอกาสให้มีการสร้างงานนาฏศิลป์ที่เกิดจากประเด็นต่างๆในสังคม					
13. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการบูรณาการความรู้ทางนาฏศิลป์ตะวันตกไปสู่งานวิจัย					
14. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการประยุกต์งานนาฏศิลป์ตะวันตกเพื่อพัฒนาความรู้ในศาสตร์ด้านอื่นๆได้					
15. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการให้ความรู้เกี่ยวกับวัฒนธรรมและประวัติศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับนาฏศิลป์ตะวันตก					

รายการปฏิบัติ	ระดับความคิดเห็น				
	5	4	3	2	1
16. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการเชื่อมโยงทฤษฎีทางการเคลื่อนไหวในเนื้อหาวิชา					
17. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการนำทฤษฎีการเคลื่อนไหวไปพัฒนาสร้างงานนาฏศิลป์ตะวันตกให้เกิดเป็นองค์ความรู้ใหม่					
18. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีเนื้อหาวิชาเฉพาะที่สอนเกี่ยวกับทฤษฎีทางการเคลื่อนไหว					
19. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการเชื่อมโยงทฤษฎีทางทัศนศิลป์ในเนื้อหาวิชา					
20. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการนำทฤษฎีทางทัศนศิลป์ไปพัฒนาสร้างงานนาฏศิลป์ตะวันตกตลอดจนพัฒนาเป็นองค์ความรู้ใหม่					
21. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีเนื้อหาวิชาทางทฤษฎีดนตรี					
22. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกส่งเสริมให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจในด้านดนตรี และการขับร้องเพลงประเภทต่างๆ					
23. นักศึกษามีความสามารถในการเคลื่อนไหวร่างกายในรูปแบบนาฏศิลป์ตะวันตกได้หลายประเภท					
24. นักศึกษามีความสามารถในการถ่ายทอดทักษะการเคลื่อนไหวนาฏศิลป์ตะวันตกประเภทต่างๆในระดับพื้นฐานไปสู่ผู้เรียนในช่วงอายุต่างๆได้					
25. การจัดการเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีกระบวนการจัดการให้มีการทบทวนฝึกซ้อม การเรียนทักษะปฏิบัติต่างๆ ของนาฏศิลป์ตะวันตกนอกเวลาเรียนด้วยตนเอง ในห้องปฏิบัติการที่จัดไว้ให้เพียงพอเพียงกับจำนวนนักศึกษา					
26. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการจัดการเรียนรู้ด้วยการจัดให้นักศึกษาได้ทำงานกับผู้ประกอบการด้านนาฏศิลป์ตะวันตก					
27. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีกระบวนการสร้างทักษะการคิดวิเคราะห์จากการเรียนรู้ในแต่ละรายวิชาด้วยการอภิปราย เพื่อให้เกิดความคิดสร้างสรรค์ในผลงานนาฏศิลป์ตะวันตก					
28. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการพัฒนาแนวคิดเกี่ยวกับมนุษย์และสิ่งแวดล้อมเพื่อให้เกิดเป็นแนวทางสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ตะวันตกของตนเอง					
29. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีกระบวนการสร้างสรรค์งานนาฏศิลป์ตะวันตกร่วมกับสถาบันการศึกษาหรือองค์กรอื่นๆ					
30. การเรียนการสอนในรายวิชาเอกมีการประเมินผลตอบรับทางด้านความคิดสร้างสรรค์จากผู้ประกอบการด้านนาฏศิลป์					

เครื่องมือชุดที่ 2

แบบวิเคราะห์การเทียบเคียง งานวิจัยเรื่อง
 การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก
 ในระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศไทยโดยการเทียบเคียง
 โดย นายสุรินทร์ เมทะนี
 นิสิตดุสิตบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา ภาควิชานโยบายและความเป็นผู้นำทางการศึกษา
 คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

1. วิเคราะห์มาตรฐานหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ
2. วิเคราะห์สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย
3. วิเคราะห์เทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ
4. พัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศไทยสู่มาตรฐานสากล

วัตถุประสงค์ของการวิจัย ข้อ 1 และ 2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการแล้ว โดยการวิเคราะห์สภาพปัจจุบันของการจัดการเรียนการสอน หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยจำนวน 4 สถาบัน ได้แก่ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม สถาบันบัณฑิตพัฒนศิลป์ การ วิเคราะห์หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในต่างประเทศไทยจำนวน 4 สถาบัน ได้แก่ Bachelor of Dance Studies (Honors), The University of Auckland, New Zealand; The Bachelor of Fine Arts (Dance), Victorian Collage of The Arts, Australia; The Bachelor of Fine Arts in Dance, The University of Texas at Austin, U.S.A.; The Bachelor of Art in Dance Education, Royal Academy of Dancing, England.

ในส่วนของการวิเคราะห์เทียบเคียงการจัดหลักสูตรการเรียนการสอนจะดำเนินการเปรียบเทียบระหว่างหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยคือ หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชานาฏศิลป์ (นาฏศิลป์ตะวันตก) Bachelor of Fine and Applied Arts (B.F.A.) คณะศิลปกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยกับหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกสถาบันอุดมศึกษาต่างประเทศ คือ หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตก (The Bachelor of Fine Arts (Dance) ของวิทยาลัยการเต้นรำวิคตอเรียน (Victorian Collage of The Arts School of Dance)

เมืองเมลเบิร์น (Melbourne) ประเทศออสเตรเลีย (Australia) ทำการเทียบเคียงสมรรถนะตามหน้าที่การงาน (Functional Benchmarking) การเทียบเคียงตามหน้าที่การงาน (Functional Benchmarking) เป็นการเปรียบเทียบการดำเนินงานในแต่ละหน้าที่ (Function) เป็นการเทียบเคียงกระบวนการทำงานของสองหน่วยงาน ที่มีกระบวนการคล้ายคลึงกัน เป็นการเทียบเคียงกระบวนการทำงาน 5 ด้าน ดังนี้

1. ด้านปรัชญาและความสำคัญของหลักสูตร
 - 1.1 การสร้างความร่วมมือกับสถาบันและองค์กรการศึกษา
 - 1.2 การใช้อาคารสถานที่และห้องปฏิบัติการนอกเวลาเรียน
 - 1.3 การจัดการเรียนการสอน
 - 1.4 การประเมินผล
 - 1.5 การจัดการทรัพยากรบุคคล
 - 1.6 งบประมาณ
2. ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้
 - 2.1 การมีทักษะสัมพันธ์
 - 2.2 การมีความรู้ความสามารถในสาขาวิชา
 - 2.3 การบูรณาการงานสร้างสรรค์ด้านนาฏศิลป์ตะวันตก
 - 2.4 การมีจิตสำนึกสาธารณะ
 - 2.5 การสร้างงานการวิจัย
3. ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอน
 - 3.1 จำนวนห้องปฏิบัติการทางการแสดง
 - 3.2 ห้องสมุดเพื่อการค้นคว้า
 - 3.3 โรงละครเพื่อเผยแพร่ผลงานนาฏศิลป์ตะวันตก
 - 3.4 อุปกรณ์ที่จำเป็นในการเรียนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก
4. ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม
 - 4.1 การสร้างนวัตกรรมทางงานนาฏศิลป์
 - 4.2 การวิจัยทางด้านงานนาฏศิลป์
 - 4.3 การสร้างงานนาฏศิลป์ที่มาจากบริบทของวัฒนธรรมของชาติ
5. ด้านพัฒนาการเรียนการสอน
 - 5.1 การสอนด้านทฤษฎีทางการเคลื่อนไหว
 - 5.2 การสอนด้านทฤษฎีทางทัศนศิลป์
 - 5.3 การสอนด้านทฤษฎีดนตรี
 - 5.4 การสอนด้านศิลปะร่วมสมัย
 - 5.5 การสอนทางด้านความคิดสร้างสรรค์
 - 5.6 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ

ส่วนที่ 1
โปรดตอบคำถามตามประเด็นการเทียบเคียง ดังนี้ โดยการเลือกเครื่องหมายใดเครื่องหมายหนึ่ง
(√ / X) เมื่อ มี หรือ ไม่มี ในช่องหลักสูตร

ประเด็นการเทียบเคียง	หลักสูตรศิลปกรรมศาสตรบัณฑิต ภาควิชานาฏศิลป์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	หมายเหตุ/ ข้อเสนอแนะ
ด้านบริหารหลักสูตร		
3. ประสิทธิภาพและความสำคัญของหลักสูตร (√ / X)		
3.1 คุณธรรม จริยธรรม		
3.2 ความรู้ ความสามารถ		
3.3 ความคิดสร้างสรรค์		
3.4 สืบทอด อนุรักษ์ วัฒนธรรม		
3.5 เพื่อนวัตกรรมใหม่ๆ		
1.6 เพื่อพัฒนาประเทศและสังคมโลก		
4. วัตถุประสงค์ของหลักสูตร (√ / X)		
4.1 สร้างสรรค์งานศิลปะ		
4.2 สร้างงานวิจัยและวิชาการ		
4.3 ช่วยพัฒนาชุมชน/ระดับประเทศ		
4.4 มีจิตสาธารณะ		
4.5 สามารถประยุกต์งานได้		
4.6 สามารถสื่อสารได้อย่างมีประสิทธิภาพ		
ด้านผลลัพธ์การเรียนรู้		
4. ทักษะสัมพันธ์ (√ / X)		
1.3 มีการส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการสื่อสารกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องภายในสถาบัน		
1.4 มีการทำโครงการ,กิจกรรมต่างๆ กับสถาบันการศึกษาอื่นๆ ภายนอกสถาบัน		
5. ความรู้ความสามารถ (√ / X)		
2.3 มีการจัดแสดงผลงานนักศึกษาภายในสถาบัน		
2.4 มีการเผยแพร่ผลงานของนักศึกษาออกสื่อ		
6. บุรณาการงานนาฏศิลป์กับสังคม (√ / X)		
1.1 มีการช่วยเหลือสังคมด้วยการสร้างงานนาฏศิลป์		
1.2 มีการสร้างงานวิจัยเกี่ยวกับงานนาฏศิลป์		
1.3 มีการสร้างงานนาฏศิลป์เกี่ยวกับวัฒนธรรมของชาติ		
1.4 มีการฝึกประสบการณ์ด้านการสอน		

ประเด็นการเทียบเคียง	หลักสูตรศิลปกรรมศาสตร บัณฑิต ภาควิชานาฏศิลป์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	หมายเหตุ/ ข้อเสนอแนะ
ด้านสิ่งแวดล้อมในการเรียน		
3. อุปกรณ์ในการเรียนที่จำเป็น (√ / X)		
3.1 เครื่องเสียง		
3.2 อุปกรณ์ตัดต่อ และสืบค้นข้อมูล		
3.3 บาร์พุงตัว		
3.4 ห้องเปลี่ยนเครื่องแต่งตัว		
3.5 โรงละครพร้อมอุปกรณ์พื้นฐาน		
3.6 ห้องปฏิบัติการในการเรียนนาฏศิลป์		
3.7 ห้องสมุดเพื่อการสืบค้น ในสาขาวิชา		
3.8 อุปกรณ์อำนวยความสะดวกอื่นๆ		
4. การให้บริการนอกเวลาเรียน (√ / X)		
4.1 หลังเวลาเรียน		
4.2 ช่วงปิดภาคการศึกษา		
4.3 ช่วงอื่นๆ		
ด้านอนุรักษ์และสร้างสรรค์วัฒนธรรม		
2. การเผยแพร่ผลงานนาฏศิลป์ (√ / X)		
2.1 มีโครงการเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมจัดแสดง นาฏศิลป์ภายในประเทศ		
2.2 มีโครงการเกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรม จัดแสดง นาฏศิลป์ภายนอกประเทศ		
2.3 มีรายวิชาที่สอนเกี่ยวกับวัฒนธรรมในชาติ		
2.4 มีงานวิจัยเกี่ยวกับงานนาฏศิลป์เพื่อชุมชน		
2.5 มีโครงการเกี่ยวกับงานนาฏศิลป์เพื่อชุมชน		
ด้านพัฒนาการเรียนการสอน		
7. การเรียนทักษะปฏิบัติ (√ / X)		
7.1 มีสัดส่วนการสอนรายวิชาปฏิบัติมากกว่าทฤษฎี		
7.2 การเรียนการสอนใช้ภาษาเทคนิคทางนาฏศิลป์		
7.3 มีผู้ทรงคุณวุฒิภายนอกมาสอนในรายวิชาปฏิบัติ		
7.4 มีโครงการร่วมสอนรายวิชาปฏิบัติกับสถาบันอื่นๆ		
8. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ (√ / X)		
8.1 การฝึกประสบการณ์วิชาชีพในรายวิชาเอก		
8.2 มีการจัดให้การพัฒนาชุมชนเป็นส่วนหนึ่งของการฝึกประสบการณ์วิชาชีพ		
8.3 มีการฝึกปฏิบัติงานจริงกับผู้ประกอบการ ภายนอก		

ประเด็นการเทียบเคียง	หลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์ บัณฑิต ภาควิชานาฏศิลป์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย	หมายเหตุ/ ข้อเสนอแนะ
9. การสอนทฤษฎีทางทัศนศิลป์ (√ / X)		
9.1 มีรายวิชาที่สอนทางด้านศิลปะในหลักสูตร		
9.2 มีโครงการปฏิบัติการเกี่ยวกับศิลปะในหลักสูตร		
10. การสอนทฤษฎีทางการเคลื่อนไหว (√ / X)		
10.1 มีการนำเสนอ อภิปรายในรายวิชาเกี่ยวกับ ทฤษฎีทางการเคลื่อนไหว		
10.2 มีเอกสารประกอบการสอน ตำรา เกี่ยวกับ ทฤษฎีทางการเคลื่อนไหวในห้องสมุดสาขา		
11. การสอนทฤษฎีทางด้านดนตรี (√ / X)		
11.1 มีรายวิชาที่สอนเกี่ยวกับดนตรีในหลักสูตร		
11.2 มีการฝึกปฏิบัติทางด้านเครื่องดนตรี		
11.3 มีการฝึกปฏิบัติทางการขับร้อง		
12. การสอนความคิดสร้างสรรค์ (√ / X)		
12.1 มีการอบรม สัมมนา อาจารย์ผู้สอนเกี่ยวกับการ สอนความคิดสร้างสรรค์		
12.2 มีการตั้งวัตถุประสงค์ ในหลักสูตรเกี่ยวกับ ความคิดสร้างสรรค์		
12.3 มีการประเมินผลงานนาฏศิลป์ด้วยเกณฑ์ ความคิดสร้างสรรค์		

ส่วนที่ 2

โปรดตอบคำถามตามประเด็นการเทียบเคียง ดังนี้ โดยการตอบเป็นจำนวนตัวเลข (n)

1. โครงสร้างองค์กร (n)	จำนวน (n)	หมายเหตุ/ข้อเสนอแนะ
1.1 จำนวนอาจารย์ประจำ (n)		
(ปริญญาตรี)		
(ปริญญาโท)		
(ปริญญาเอก)		
1.2 ตำแหน่งทางวิชาการ (n)		
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์)		
(รองศาสตราจารย์)		
(ศาสตราจารย์)		
1.3 ภาระงานของอาจารย์ (n)		
สอน (ชม./สัปดาห์)		
วิจัย (ชม./สัปดาห์)		
แต่งตำรา (ชม./สัปดาห์)		
บริการวิชาการ (ชม./สัปดาห์)		
อาจารย์ที่ปรึกษา (ชม./สัปดาห์)		
อาจารย์ภาคนิพนธ์ (คน/ภาคเรียน)		
1.4 ความเชี่ยวชาญเฉพาะด้าน (n)		
(Ballet)		
(Jazz)		
(Contemporary Dance)		
(Hip Hop)		
(Folk Dance)		
(อื่นๆ)		
1.5 จำนวนเจ้าหน้าที่อำนวยความสะดวกในสาขาวิชา		

ส่วนที่ 3 โปรดเขียนอธิบาย

1. ผลงานวิจัยที่ผ่านมาของอาจารย์ประจำหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. ผลงานสร้างสรรค์ของอาจารย์ประจำหลักสูตร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. การประเมินผลการเรียนรู้ การให้คะแนน / เกรด

.....

.....

.....

.....

.....

.....

<p>4. สถาบันวิชาชีพรองรับในหลักสูตร</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>5. แหล่งทุนสนับสนุนการศึกษา</p> <p>5.1 แหล่งเงินทุนภายในสถาบัน (ชื่อทุน)</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>5.2 แหล่งเงินทุนภายนอกสถาบัน (ชื่อทุน)</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>
<p>6. หลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกที่ดีควรเป็นอย่างไร</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>7. มีการจัดทรัพยากรด้านบุคลากร งบประมาณ และสิ่งแวดล้อมในการเรียนการสอนทางด้านนาฏศิลป์ตะวันตกอย่างไร</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p> <p>.....</p>

12. การฝึกประสบการณ์วิชาชีพ มีส่วนสำคัญในการเรียนสาขาวิชาศิลปวัฒนธรรมตะวันตกหรือไม่ อย่างไร

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ขอขอบพระคุณในความร่วมมือ

Functional Benchmarking Questionnaire

**For a Development of an Undergraduate Curriculum and Instruction of Western Dance
in Thailand by Benchmarking Methodology towards International Standards**

By Mr.Surin Medhanee

**Doctoral student in the Higher Education Program under Higher Education Division,
Department of Educational Policy, Management and Leadership**

Research Objectives

1. To analyze and understand current conditions and complications of Western-dance curricula at Thailand's higher education levels.
2. To analyze and enhance Western-dance curricula in Thailand's higher education and improve them to an international level.
3. To analyze and improve the quality of Thailand's Western-dance curricula to an international higher education level.
4. To develop a practical curriculum and an effective tool for learning & teaching Western-dance in Thailand's higher education and improve them to an international standard.

The work to achieve the #1 and #2 objectives has been done by an analysis of current conditions and of Western-dance curricula of Thailand's four highly-regarded institutes: Chulalongkorn University, Srinakharinwirot University, Mahasarakham University, Bunditpatanasilpa Institute. In addition, more analysis that has been completed is of four international curricula of four international institutes, including Bachelor of Dance Studies (Honors), The University of Auckland, New Zealand; The Bachelor of Fine Arts (Dance), Victorian College of Arts, Australia; The Bachelor of Fine Arts in Dance, The University of Texas in Austin, U.S.A.; and The Bachelor of Arts in Dance Education, Royal Academy of Dancing, England.

To achieve Objective #3, the work will bear functional benchmarking comparison between The Bachelor of Fine and Applied Arts (B.F.A.), Chulalongkorn University and The Bachelor of Fine Arts (Dance), Victorian College of The Arts, School of Dance, Melbourne, Australia. Functional benchmarking is a comparison to similar or identical practices within the same or similar functions outside the immediate organization. Functional benchmarking might identify practices that are superior in your functional areas in whatever industry they may exist. A comparative analysis of the five aspects of the curriculum and teaching institution in Thailand with western-dance international programs are as follows:

1. Administrative Education
 - 1.1 Collaboration with partnership education and organizations.
 - 1.2 Academic service and overtime service
 - 1.3 Teaching and learning plans
 - 1.4 Evaluation education
 - 1.5 Administrative human resources
 - 1.6 Finance
2. Learning Outcomes
 - 2.1 The relationship skills
 - 2.2 Knowledge and ability skills
 - 2.3 Integrating creativity in Western dance
 - 2.4 The public consciousness
 - 2.5 Research in the dance field
3. Environmental Learning
 - 3.1 Laboratory performance.
 - 3.2 Libraries for research
 - 3.3 Theater
 - 3.4 Needed equipment
 - 3.5 Supporting Staff
4. Preserve and creative culture
 - 4.1 Innovation for the Performing arts.
 - 4.2 Research for the performing arts.
 - 4.3 Creating dance work from national culture
5. The development concept for teaching
 - 5.1 Theory of movement
 - 5.2 Theory of the visual arts
 - 5.3 Music theory
 - 5.4 Contemporary art
 - 5.5 Creative learning skills
 - 5.6 Co-operative education

Thank you for your kindness

Part 1

Please answer the following questions based on the comparison by choosing one of these markers (✓ / X). When you have or you haven't

Content to comparable	The Bachelor of Fine Arts (Dance) Victorian College of The Arts School of Dance Melbourne, Australia	Comments / Feedback
Administrative Education	(✓ / X).	
1. The importance of philosophy and curriculum. (✓ / X)		
1.1 Moral and ethics		
1.2 Knowledge, skills		
1.3 Creativity		
1.4 Inherit Conserve Culture		
1.5 Innovation		
1.6 To develop the country and the world		
2. Curriculum Purpose (✓ / X)		
2.1 Creating arts		
2.2 Established research and academic		
2.3 Community Service		
2.4 Public Mind		
2.5 Apple Dance for Social		
2.6 Communicating effectively		
Learning outcomes		
1. The relationship skills (✓ / X)		
1.1 Encouraging students to communicate with their colleague.		
1.2 Encouraging students to create a dance project with another education organization.		
2. Knowledge and Ability (✓ / X)		
2.1 Exhibiting the students' performance.		
2.2 Present the student's dance to media.		
3. Integrating the student's dance to the society and communities. (✓ / X)		
3.1 Social service by the student's dance project.		
3.2 Encouraging students to produce dance research		
3.3 Encouraging students to create dance work with culture of the nation.		
3.4 Encouraging students to get the experiences teaching in dance..		

Content to comparable	The Bachelor of Fine Arts (Dance) Victorian College of The Arts School of Dance Melbourne, Australia	Comments / Feedback
Environmental of Learning	(v / X)	
1. The equipment needed (v / X)		
1.1 Audio System		
1.2 Equipment for searching data		
1.3 Barr work		
1.4 Changing Room		
1.5 Theatre and standard equipment		
1.6 Dance room		
1.7 Library to search in the majors.		
1.8 Other facilities		
2. Services outside school hours (v / X)		
2.1 After School time		
2.2 Between semester		
2.3 Another time		
Preserve and creative culture	(v / X)	
1. Presentation of the student's dance (v / X)		
1.1 In course had special project on cultural arts exhibit in the university.		
1.2 In course had project tour on cultural dance show.		
1.3 In courses are taught the culture nation.		
1.4 In course had research for dance community.		
1.5 In courses had project for dance community.		
The development concept for teaching	(v / X)	
1. Practical skills (v / X)		
1.1 In the course had teach more practical subject more than theory subject.		
1.2 In course always had teach dance technical language .		
1.3 In course had the external expert participate class.		
1.4 In course had co-project in dance practice with another organizations.		

Content to comparable	The Bachelor of Fine Arts (Dance) Victorian Collage of The Arts School of Dance Melbourne Australia	Comments / Feedback
2 Co-operative education (√ / X)		
2.1 In course had Co-operative education in major.		
2.2 Co-operative educations in communities are the part of the course.		
3 Teaching the theory of visual arts (√ / X)		
3.1 In course had taught arts theory.		
3.2 In course had arts project for student activities.		
4 Teaching the movement theory (√ / X)		
4.1 In course had presentation for movement theory in teaching process.		
4.2 In libraries had document, journal, book, thesis about movement theory.		
5 Teaching the music theory (√ / X)		
5.1 In course had taught music theory.		
5.2 In course had practical skill in music player.		
5.3 In course had practical skill in singing.		
6 Teaching the creativities (√ / X)		
6.1 In course had taught the creativity		
6.2 In course had purpose for creativity		
6.3 In course had evaluate dance work by creativity.		

Part 2

Please answer the following questions by answering a number (n)

Organization (n)	(n)	Comments / Feedback
1.1 Number of teachers (n)		
(Bachelor)		
(Master)		
(Ph.D)		
1.2 Academic Positions (n)		
(Assistant professor)		
(Associate professor)		
(Professor)		
1.3 Workload for Teachers (n)		
Teaching (hours./week)		
Research (hours./week)		
Writing academic book (hours./week)		
Academic Service (hours./week)		
Advisors (hours./week)		
Senior Project Advisor (person/semester)		
1.4 The specialization (n)		
(Ballet)		
(Jazz)		
(Contemporary Dance)		
(Hip Hop)		
(Folk Dance)		
(etc.)		
1.5 Number of officer operation in dance department		

Part 3 Please Explain

1. Did the school of dance have dance research from dance teacher? How many? Please list the title name.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

2. Did the dance teacher create some dance work? How many? Please list name of dance work.

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

3. How did the school of dance evaluate of learning by rating or grade in course?

.....

.....

.....

.....

.....

4. Did the course have an Institute certificate to support its programs?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

5. Did the school of dance have some sources of education funding?

5.1 funding sources within the institution (Name of the funds).

.....

.....

.....

.....

5.2 Funding sources outside the institute (Name of funds).

.....

.....

.....

.....

.....

6. What do you think the best western dance course should be?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

9 How does the school of dance had the system of of consulting solutions to track the progress of students during the operation?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

10 Does the laboratory room and facilities had important part in developing the ability of students?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

11 Does the course have plan to guidelines for recruiting work for students?

.....

.....

.....

.....

.....

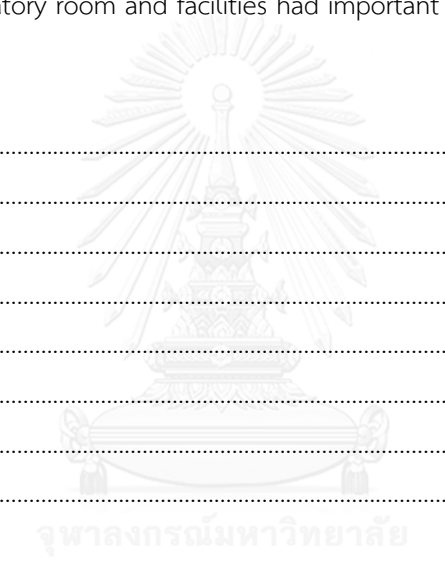
.....

.....

.....

.....

.....

12 Does the professional experience learning has important to the western dance course?

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

Thank you

แบบสอบถามการศึกษาวิจัยเรื่อง “การพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์
ตะวันตกในระดับปริญญาบัณฑิตของประเทศไทยโดยวิธีวิทยาการเทียบเคียง”

คำชี้แจง

แบบสอบถามมี 1 ชุด ได้แก่ แบบประเมินกรอบแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย เป็นคำถามปลายเปิด โดยนำผลที่ได้จากการวิจัยเกี่ยวกับมาตรฐานหลักสูตรหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ สภาพปัจจุบันและความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย ผลการเทียบเคียงหลักสูตรนาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทยและต่างประเทศ มาพัฒนาเป็นกรอบแนวคิดการพัฒนาหลักสูตรและการเรียนการสอนสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตกในสถาบันอุดมศึกษาไทย และ ร่างมาตรฐานคุณวุฒิระดับปริญญาตรี สาขาศิลปกรรมศาสตร์ มคอ.1 รายละเอียดของหลักสูตรศิลปกรรมศาสตร์บัณฑิตสาขาวิชานาฏศิลป์ตะวันตก

ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณท่านที่กรุณาเสียสละเวลาให้ความคิดเห็นต่อการทำวิจัยในครั้งนี้ อันจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนามาตรฐานวิชาชีพนาฏศิลป์ตะวันตกของสถาบันอุดมศึกษาไทยต่อไป

นายสุรินทร์ เมทะนี

นิสิตดุขภูิบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษา

ภาควิชานโยบาย การจัดการ และความเป็นผู้นำทางการศึกษา

คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

CHULALONGKORN UNIVERSITY

ประวัติผู้เขียนวิทยานิพนธ์

นายสุรินทร์ เมทะนี เกิดวันที่ 19 เมษายน พ.ศ. 2511 จังหวัดกรุงเทพมหานคร สำเร็จ การศึกษาระดับมัธยมจากโรงเรียนเทพศิรินทร์ ระดับปริญญาบัณฑิต เกียรตินิยมอันดับ 1 สาขาวิชาศิลปะการแสดง วิชาเอกนาฏศิลป์สากล คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2547 และ การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาศิลปศึกษา คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ พ.ศ. 2552 ต่อมาในปีการศึกษา 2555 เข้าศึกษาต่อใน หลักสูตร ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาอุดมศึกษาภาควิชานโยบาย การจัดการและความเป็นผู้นำทาง การศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปัจจุบันเป็นอาจารย์ประจำสาขาวิชา ศิลปะการแสดง คณะศิลปกรรมศาสตร์ มหาวิทยาลัยรัตนบัณฑิต และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิสาขา ศิลปะการแสดงและนาฏศิลป์ ในวงการวิชาชีพสาขาวิทยุโทรทัศน์

